

РОБЪРТ ДЖОРДАН ВЕЛИКИЯТ ЛОВ

Част 2 от „Колелото на времето“

Превод от английски: Валерий Русинов, 1998

chitanka.info

Тази книга се посвещава на всички, които ми се притекоха на помощ, когато Бог вървеше по водата и истинското Око на Света премина над моя дом.

Робърт Джордан
Чарлстън, Южна Каролина
февруари, 1990 г.

„И ще се случи така, че съграденото от хорски ръце. да се разтърси, а Сянката да легне над Шарката на Века и Тъмния отново да простре ръка над човешкия свят. Жени ще заплачат и мъже ще заридаят, когато земните народи бъдат раздрани като стара дрипа. Нищо не ще остане и нищо не ще устои...

Но ще се роди един, който ще въстане срещу Сянката, ще се роди той отново, тъй както се е раждал преди и ще има да се ражда пак. Драконът ще се прероди и ще има плач и скърцане на зъби в деня на неговото прерождение. Във власеници ще облече той хората и косите с пепел ще ги накара да си посипят, и ще разруши отново света е идването си, като разкъса всички връзки, що го крепят. Като отскубнала се от вериги зора ще ни заслепи той и ще ни изгори, но ще въстане Прероденият Дракон и ще се възправи той срещу Сянката в Последната битка, и кръвта му ще ни даде Светлината. Сълзи нека да потекат, о, люде на света. Плачете за своето спасение.“

из Каретонския цикъл:
Пророчествата за Дракона,

според превода на Елейн Маризе-идин
Алшин,
Главен библиотекар в Двора на Арафел,
В Годината на Милостта 231
от Новата ера, Третият век

ПРОЛОГ В СЯНКАТА

Тихата глъч огласяше засводената зала. Мъжът, който наричаше себе си Борс, поне на това място, се усмихна презрително, но гримасата му остана прикрита зад черната копринена маска, покрила лицето му. Останалите сто лица в залага също бяха покрити. Сто маски. И сто чифта очи, мъчещи се да различат какво се крие зад тях.

На пръв поглед огромното помещение можеше да мине за дворцова зала с високите си мраморни камини и златните светилници, висящи от купола на тавана, с цветните стенописи и изкусно нашарения мозаичен под. Само на пръв поглед. Защото камините бяха студени и имаха една странна особеност. По цепениците, дебели колкото човешки крак, танцуваха пламъци, но от тях не се отделяше топлина. Стените покрай стенописите и таванът над светилниците бяха от гол, почти черен камък. Нямаше никакви прозорци, само две врати в двата края на помещението. Все едно че някой се беше погрижил да придаде на пещера вид на дворцова приемна, но без да си направи особен труд, като се изключат някои външни белези на интериора.

Къде се намираше тази зала, мъжът, който наричаше себе си Борс, не знаеше. Нито пък допускаше, че някой друг от присъстващите знае. Не искаше и да мисли къде ли точно може да се намира. Предостатъчно му беше, че е поканен. И за това не обичаше да си помисля, но на такива събирания дори и той идваше.

Той придърпа наметалото си, благодарен, че огньовете не греят — иначе щеше да му е твърде топло с черната вълна, спускаща се почти до пода. Всичките му дрехи бяха черни. Широките гънки на наметалото скриваха изгърбената му стойка, която трябваше да прикрива ръста му, и околните не можеха да разберат дали е дебел, или слаб. Не беше единственият, който се бе загърнал в цял разтег плат.

Мълчаливо огледа околните. Целият му живот бе изтъкан от търпение. Винаги когато изчакваше и наблюдаваше достатъчно дълго, другите допускаха по някоя грешка. Повечето събрани тук мъже и

жени споделяха същата философия: наблюдаваха и слушаха мълчаливо този, комуто се наложеше да заговори. Някои хора не можеха да понесат изчакването и мълчанието и така се издаваха повече, отколкото предполагаха.

След гостите кръжаха слуги — стройни златокоси младежи, които поднасяха вино с поклон и мълчалива усмивка. Млади мъже и жени, всички облечени в прилепнали бели бричове и свободно падащи бели ризи. И младежите, и девойките се придвижваха със смущаваща грациозност. Всички си приличаха като огледални образи: момчетата бяха толкова чаровни, колкото красиви бяха девойките. Той се съмняваше, че е в състояние да ги различи въпреки набитото си око.

Усмехнато, облечено в бели дрехи момиче му поднесе табла с кристални бокали, пълни с вино. Взе си, без да има намерение да отпива: можеше да създаде впечатление, че проявява недоверчивост — или нещо по лошо, — а и едното, и другото на това място представляваха смъртоносна заплаха, ако откажеше, въпреки че във виното можеше да е сипано какво ли не. Несъмнено някои от околните щяха да се зарадват, ако видеха, че броят на съперниците им за власт намалява с един нещастник.

Разсеяно си помисли дали след тази среща прислугата ще бъде отстранена. „Прислугата чува всичко.“ Взря се в очите на момичето над сладката усмивка на устните ѝ. Кухи очи. Празни. Очи на кукла. По-мъртви от самата смърт.

Девойката се отдалечи с грациозна стъпка, а той потръпна и надигна чашата към устните си, но бързо се опомни. Не това, което бяха направили с момичето, го беше смразило. Тревожеше го по-скоро фактът, че всеки път, когато му се стореше, че е забелязал някаква проява на слабост у новите си господари, се оказваше, че отново се е заблудил, и предполагаемата слабост биваше пресечена с удивително безмилостна точност. Основното правило в целия му живот бе да търси чуждата слабост, защото всяка слабост беше пукнатина, в която той можеше да проникне, да задълбае и да наложи влиянието си. Стига сегашните му господари, новите му господари, изобщо да имаха някаква слабост...

Навъсен зад маската си, той огледа другите присъстващи. Съучастниците си. Сред тях поне слабост имаше в изобилие. Нервността им ги издаваше, дори и онези, които проявяваха

достатъчно разум, за да не проговарят. Вдървената стойка на онзи там, рязкото подръпване на полите на тази тук. Поне една четвърт от тях, както можеше да прецени, не съумяваха да се скрият зад черните си маски. Облеклото им достатъчно ги издаваше. Една жена, изправила се пред стенно пано, говореше тихо на някого — не можеше да се види добре мъж ли е, или жена. Но тя очевидно беше избрала това място, тъй като цветовете на паното открояваха дрехите ѝ. И двойно по-глупаво привличаше вниманието към себе си, защото пурпурната ѝ рокля с дълбоко срязано деколте, което показваше твърде много разголена плът, и златните ѝ пантофки, я разкриваха, че е иллианка, и то богата, може би дори с благородна кръв.

Недалече от иллианката стоеше друга жена, самотна и забележително мълчалива, с лебедова шия и лъскава черна коса, стигаща до кръста ѝ. Бе облегла гръб на каменната стена и оглеждаше всичко наоколо. Виж, у нея не се забелязваше и следа от нервност, само трезво самообладание. Това само по себе си бе удивително, но златистата ѝ кожа и кремавата ѝ роба, закопчана до шията, така че да не показва нищо освен голите ѝ ръце, но в същото време ефирна и някак си почти прозрачна, само намекваща за онова, което е под нея, безусловно я определяха като лице с кралска кръв от Арад Доман. И освен ако мъжът, който наричаше себе си Борс, не се заблуждаваше съвсем, широката златна гривна на китката ѝ носеше символите на тамошната кралска фамилия. Не можеше да не е нейната собствена — никой от знатните доманци не би скършил прословутата си надменност и не би се унижил да носи знаците на друг кралски двор. Пълна глупост!

Покрай него премина мъж в небесносиньо шиенарско сетре с висока яка и го огледа от глава до пети с бдителните си очи зад черната си маска. Стойката го издаваше, че е воин — изпънатите рамене, погледът, който непрекъснато шареше наоколо, и десницата, сякаш всеки момент готова да посегне към липсващия меч, говореха достатъчно красноречиво за занаята му. Шиенарецът не удостои с особено внимание мъжа, който наричаше себе си Борс — изгърбената му приведена стойка не предполагаше никаква заплаха за него.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, изсумтя след шиенареца, чиято десница потръпваше и чиито очи продължаваха да шарят напред за някаква опасност. Можеше да ги различи всички, по съсловие и

страна. Търговец и воин, обикновен гражданин и благородник. От Кандор и Кайриен, от Салдеа и Геалдан. От всяка държава и почти всеки народ. Ноздрите му се сбърчиха от внезапно отвращение — видя дори един Калайджия със зелен брич и яркожълто сетре. „Ще минем и без тях, когато дойде Денят.“

Прикриващите се не бяха по-трудни за отгадаване, колкото и да се бяха загърнали в плащовете си и да се присвиваха. Под гънките на една тъмна роба забеляза сребристите ширити по ботушите на един Върховен лорд на Тийр, а под друга се мернаха шпорите с лъвски глави, които не можеше да носи никой друг освен някой от гвардията на кралицата на Андор. Някакъв мършав непознат — мършав дори под влачещата се по пода тъмна роба и загърнат в безлико сиво наметало, закопчано с най-обикновена сребърна игла, се взираше изпод сенките на дълбоката си гугла. Можеше да бъде кой ли не, откъде ли не... ако не беше татуираната между палеца и показалеца му шестолъчна звезда. Значи един от Морския народ, а ако се погледнеше и лявата му ръка, щеше да се разбере от кое племе и клан е. Мъжът, който наричаше себе си Борс, не си направи труда да погледне.

Изведнъж очите му се присвиха и се приковаха в една жена, облечена в черно от глава до пети. Показваха се само пръстите на ръцете ѝ. На дясната ѝ ръка имаше златен пръстен, с формата на змия, захапала опашката си. Айез Седай, или поне жена, обучена в Тар Валон от Айез Седай. Никой друг не би могъл да носи такъв пръстен. Дали е едното, или другото, за него нямаше значение. Той извърна очи преди да е забелязала дебнещия му поглед и почти веднага видя и друга жена, загърната от глава до пети в черно и с пръстена на Великата змия. Двете вещици с нищо не показваха, че се познават. В Бялата кула те стояха като паяци сред паяжината си и дърпаха нишките на крале и кралици. Месеха се в делата им. „Проклети да са във вечна смърт!“ Усети, че е стиснал зъби. Ако броят им трябваше да намалее — а щеше, преди да настъпи Денят — такива като тях нямаше да му липсват повече, отколкото Калайджиите.

Екна гонг — едничка, разкъсваща тъпанчетата нота, която прокънтя едновременно отвсякъде и преряза като с нож всички останали звуци.

Високите порти в дъното на залата се разтвориха и влязоха двама тролоци, от чиито наколенници стърчаха остри шипове. Всички се

присвиха и отстъпиха към стените. Дори мъжът, който наричаше себе си Борс.

По-високи с една глава и от най-високия мъж, тези чудовища представляваха отвратителна смесица от човек и животно. Лицата им бяха изопачени и изродени. На мястото на носа и устните единият имаше дебела човка и вместо с коса, главата му беше покрита с пера. Другият стъпваше с копита, лицето му беше издължено в космата муцуна, а над ушите му стърчаха кози рога.

Без да обръщат внимание на хората, тролоците се обърнаха към вратата и се поклониха доземи. Перата на главата на първия щръкнаха като гребен на шлем.

Между двамата изникна мърдраал и двете чудовища паднаха на колене. Съществото беше загърнато в толкова черен плащ, че броните на тролоците и черните дрехи на хората изглеждаха ярки пред него. Плащът висеше неподвижно и изобщо не се разлюля, когато мърдраалът пристъпи напред с изящност на усойница.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, усети, че се озъбва от непреодолим страх, колкото и да го беше срам да си го признае. Непокритото лице на мърдраала беше пастелно бледо, човешко, но безоко като яйце, като личинка в гробница.

Гладкото бяло лице се завъртя и като че ли ги изгледа един по един. Тръпка на ужас премина по всички тях пред този безок поглед. Тънките безкръвни устни се изкривиха в някакво подобие на усмивка, когато всички маскирани понечиха да се отдръпнат от вледеняващата омраза, излъчвана от мърдраала.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, преглътна. „Ще дойде Денят, Получовеко. Великият Властелин на Мрака ще дойде и ще избере новите си Властелини на ужаса, и ти ще им се преклониш. Ще пълзиш пред тях. Пред мен! Защо не говориш? Престани да се зъбиш и говори!“

— Господарят ви идва. — Гласът на мърдраала изстърга като ронеща се суха змийска кожа. — По корем, червеи! Пълзете, за да не ви заслепи и изгори неговият блясък!

Гняв обзе мъжа, който наричаше себе си Борс, колкото от думите, толкова и от тона, но после въздухът над Получовека потрепера и в залата нахлу полъх. „Не може да бъде! Не може...“ Тролоците вече бяха паднали по очи и се гърчеха, сякаш искаха да се скрият в пода.

Без да чака, за да види дали някой от останалите ще се помръдне, мъжът, който наричаше себе си Борс, падна ничком и изпъшка, когато се удари в пода. От устата му заизлизаха думи, като заклинание срещу заплахата — и те наистина бяха заклинание, макар да представляваха тънък стрък тръстика срещу онова, от което се боеше — и той чу още сто гласа, задъхани от ужас, които повтаряха същото с устни, прилепени в мозаичния под.

— Великият властелин на Мрака е моят господар и с цялото си сърце аз му служа, до последното късче на душата си. — Тънък гласец в дъното на съзнанието му забърбори изплашено: „Тъмния и всички Отстъпници са оковани...“ Той потръпна и силен го накара да млъкне. Отдавна не слушаше този глас. — Ето го моя господар, той е Господарят на смъртта. Без за нищо да моля, аз му служа и ще му служа до Деня на неговото идване, и му служа с крепката и вечна вяра в безкрайния живот, който ме чака... — „Окован е в Шайол Гул, окован е от Създателя в самия ден на Сътворението. — Не, сега служа на друг господар.“ — Уверен, че в своята вяра ще бъде издигнат на земята, ще бъде издигнат над неверниците, ще бъде издигнат над тронове, аз му служа покорно до Деня на неговото Завръщане. — „Десницата на Създателя засланя всички нас и Светлината ни закриля от Сянката. — Не, не! Друг е сега господарят ми.“ — Дано бързо настъпи Денят на Завръщането. Дано бързо да дойде Великият Властелин на Мрака, за да ни поведе и властва над света во веки веков.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, приключи задъхано веруюто, като да беше тичал десет мили, без да спира. Въздишките наоколо му подказаха, че не е единственият.

— Изправи се. Всички да се изправят.

Мелодичният глас го изненада. Със сигурност никой от присъстващите, легнали по корем и долепили маскираните си лица в мозайката, не беше проговорил, но това не беше гласът, който очакваше от... Той боязливо вдигна глава, колкото да може да погледне с едно око.

Във въздуха над мърдраала изплува фигура на мъж, полите на кървавочервената му роба висяха на един разтег над главата на чудовището. И той беше с маска — кървавочервена. Нима Великият властелин на Мрака щеше да им се появи в човешки образ? И с маска? Мърдраалът, чийто безок поглед бе изпълнен със страхопочитание,

потръпна и се преви под сянката на фигурата. Мъжът, който наричаше себе си Борс, се вкопчи в един възможно поносим отговор, от който умът му не би се пръснал. Някой от Отстъпниците, сигурно.

Но тази мисъл беше съвсем малко по-поносима. И така да беше, ако някой от Отстъпниците бе успял да се освободи, значи денят на завръщането на Тъмния наближаваше. Отстъпниците, тринадесет от най-могъщите мъже, владели Единствената сила в един Век, изпълнен с могъщи властелини, бяха запечатани в Шайол Гул заедно с Тъмния, запечатани далече от света на смъртните от Дракона и Стоте етаири. А откатът на това запечатване бе покварил мъжката половина на Верния извор и всички мъже Айез Седай, всички онези проклетни владетели на Силата, били обзети от лудост и разрушили света, счупили го като глинена паница в скала, слагайки край на Приказния век, а после изгнили живи. Подобаваща смърт за Айез Седай според него. Дори твърде милостива. Съжаляваше само, че жените са били пощадени.

Бавно и болезнено той изтласка паниката в дъното на съзнанието си, ограничи я и здраво я притисна, макар тя да крещеше в мозъка му и да се мъчеше да излезе на воля. Повече не можеше да постигне. Никой от тези, които се бяха проснали по корем, не се беше изправил, малцина изобщо се бяха осмелили да надигнат глава.

— Изправи се. — Този път гласът на фигурата с червената маска изплющя като бич над главите им. — Стани!

Мъжът, който наричаше себе си Борс, тронаво започна да се изправя, но за момент се поколеба. Размаханите ръце на фигурата изглеждаха ужасно обгорени, осеяни с черни белези, а оголената плът под тях беше червена като робата. „Нима Тъмния би се появил в такъв вид? Дори и някой от Отстъпниците?“ Очните дупки на кървавата маска бавно се плъзнаха по него и той трескаво се заизправя. Стори му се, че от погледа го лъхна зной на отворена пещ.

Останалите се подчиниха на командата с не повече елегантност и не по-малко страх. Когато всички се изправиха, носещата се из въздуха фигура заговори.

— Познат съм с много имена, но онова, с което ще ме знаете вие, е Баал-замон.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, стисна здраво зъби, за да не затракат. Баал-замон. На езика на тролоците това означаваше Сърцето на Мрака и дори неверниците знаеха, че това е тролокското

име на Великия властелин на Мрака. На оногова, чието име не трябва да се споменава. Не истинското име, Шайтан, но също така забранено. За тези, които бяха събрани тук, както и за други като тях, произнасянето на неговото име от уста на простосмъртни беше проява на непочтително сквернословие. Дъхът му изсвири през ноздрите, навсякъде около него се чу как другите дишат запъхтяно под маските си. Прислужниците бяха изчезнали, както и тролоците, макар да не беше видял кога излязоха.

— Мястото, в което се намирате сега, е в сянката на Шайол Гул. — Не един глас простена при тези думи; мъжът, който наричаше себе си Борс, не беше сигурен дали и неговият стон не се смеси с другите. Смътен намек за насмешка се прокрадна в гласа на Баал-замон и той разперя широко ръце. — Но не се бойте, защото денят, в който вашият господар ще се издигне над земята, е близо. Иде Денят на Завръщането. Не ви ли го подсказва това, че самият аз съм тук, за да бъда видян от вас, избраните сред хилядите си братя и сестри? Скоро Колелото на времето ще бъде счупено. Скоро Великата змия ще умре и със силата на смъртта, смъртта на самото Време, вашият Господар ще преустрои света по свой образ и подобие, за този Век и во веки веков. А онези, които ми служат вярно и непоколебимо, ще седнат в нозете ми над звездите в небесата и ще управляват вечно света на смъртните. Така съм обещал аз и така ще бъде, без край. Вие ще живеете и ще властвате вечно.

Одобрителен шепот премина като вълна сред слушащите и някои дори пристъпиха крачка напред към реещата се пурпурна фигура, вдигнали жадно очи нагоре. Дори мъжът, който наричаше себе си Борс, усети притегателната мощ на това обещание, обещанието, заради което стократно беше продал душата си.

— Денят на Завръщането идва — каза Баал-замон. — Но има още много неща да се направят. Твърде много.

Въздухът вляво от Баал-замон потрепера и се сгъсти и там увисна фигура на младеж, малко по-ниска от Баал-замон. Мъжът, който наричаше себе си Борс, не можа да прецени дали беше жив човек, или не. Селски момък, с лукава светлинка в кафявите очи и намек за усмивка на устните, сякаш или си спомняше, или одобряваше някаква пакост. Плътта изглеждаше жива, но гърдите не се движеха да дишат, а очите му не примигваха.

Въздухът вдясно от Баал-замон се разлюля сякаш от жегата и малко под Баал-замон увисна втора фигура в селско облекло. Къдрокос младеж с яки мускули, като на ковач. И нещо странно: на колана му висеше бойна брадва, голям стоманен полумесец с дебел шип на другия край. Мъжът, който наричаше себе си Борс, внезапно се наведе напред, поразен от нещо странно. Младежът имаше жълти очи.

За трети път въздухът се въплъти в човешки силует, този път право пред погледа на Баал-замон, почти в нозете му. Висок младеж, чиито очи бяха ту сиви, ту грейваха в светлосиньо, когато светлината ги докоснеше, с тъмнорижа коса. Още един селянин. Мъжът, който наричаше себе си Борс, ахна. Още едно необичайно нещо, макар да се чудеше трябва ли изобщо да очаква тук нещо обичайно, на кръста на младежа висеше меч, меч с релеф на бронзова чапла на ножницата и още една на дългата дръжка. „Селянче с меч със знака на чаплата? Невъзможно! Какво ли означава това? И другото момче, с жълтите очи.“ Забеляза, че мърдраалът поглежда към трите фигури и потреперва от страх. Всъщност, доколкото можеше да прецени, не беше страх, а по-скоро гняв.

Натежа мъртва тишина, после Баал-замон отново заговори:

— Има един, който ходи по света, един, който е бил и отново ще бъде, макар все още да не е. Драконът.

Ропот на изумление се понесе през слушащите.

— Драконът се е преродил! Трябва да го убием, велики властелине! — Това го извика шиенарецът, чиято десница нетърпеливо посегна към липсващия меч.

— Може би — отвърна спокойно Баал-замон. — А може би не. Възможно е да бъде привлечен на моя страна. Рано или късно така и ще стане, в този Век или в някой друг.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, примигна. „В този Век или в някой друг? Аз си мислех, че Денят на Завръщането е близо. Какво значение има за мен какво ще се случи в друг Век, ако аз остаряя и умра, очаквайки в този?“ Но Баал-замон отново заговори.

— В Шарката вече се оформя възел, една от много точки, в която онзи, който ще се превърне в Дракона, може да бъде привлечен да ми служи. Трябва да бъде! По-добре да ми служи жив, отколкото мъртъв, но жив или мъртъв, той трябва да се покори и ще се покори! Тези тримата ги запомнете добре, защото всеки от тях е нишка от Шарката,

която аз смятам да изтъка, а от вас зависи да бъдат втъкани там, където аз повеля. Добре ги огледайте и ги запомнете добре.

Цялата зала притихна. Мъжът, който наричаше себе си Борс, се размърда тревожно и забеляза, че останалите около него направиха същото. Всички с изключение на иллианката, както забеляза. Покрила пазвата си с длани, сякаш да прикрие закръглената плът, която напираше оттам, отворила широко очи, наполовина изплашени, наполовина изпаднали в благоговееен екстаз, тя кимаше енергично, сякаш някой се бе изправил пред нея и ѝ говореше. От време на време жената като че ли отговаряше, но мъжът, който наричаше себе си Борс, не чуваше думите ѝ. Внезапно тя се изви назад, разтрепера се и се изправи на пръсти. Не можеше да разбере защо не пада, освен ако не я държеше нещо невидимо. А после, също така внезапно, тя отново стъпи на нозете си, закима, и трепетно се поклони. Една от жените с пръстен на Великата змия погледна стреснато и започна да кима.

„Значи всеки от нас чува неговите указания и никой не чува тези, които са предназначени за друг.“ Мъжът, който наричаше себе си Борс, изсумтя разочаровано. Ако знаеше какво е заповядано поне на още един, щеше да използва това знание като предимство, но така... Той нетърпеливо зачака своя ред и до такава степен се забрави, че неволно изправи гръб.

Един по един събраните получаваха указания. Всеки изпадаше в мълчание, но въпреки това той имаше възможност да прави смътни догадки, доколкото можеше да разчита поведението на околните. Например мъжът от Ата-ан Миере, Морския народ, бе вдървен от неохота, докато кимаше. Стойката на шиенареца издаваше смут, въпреки че той мълчеше покорно. Втората жена от Тар Валон се стресна, като че ли изумена от онова, което чу, а загърнатата в сиво фигура, чийто пол той не можа да определи, поклати глава, падна на колене и заудря глава в пода. Някои пък се сгърчваха като иллианката, сякаш болката ги повдигаше на пръсти.

— Борс.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, се дръпна рязко назад, когато червената маска изпълни очите му. Все още виждаше залата и реещата се във въздуха фигура на Баал-замон, но в същото време виждаше лицето с червената маска. Зашеметен, той усети че черепът

му се разтваря, и очите му се изцъклиха. За миг му се стори, че в очните кухни зад маската заиграха пламъци.

— Ти верен ли си ми... Борс?

От леко подигравателната нотка в този глас гръбнакът му се вледени.

— Верен съм ти, велики властелине. Не мога да го скрия от теб.

„Верен съм! Кълна се!“

— Не, не можеш.

От увереността в гласа на Баал-замон устата му пресъхна, но той се насили да заговори:

— Заповядай ми, велики властелине, и аз ще се подчиня.

— Първо, ти трябва да се върнеш в Тарабон и да продължиш добрите си дела. Всъщност заповядвам ти да удвоиш усилията си.

Той зяпна изненадано в Баал-замон, но пламъците на мястото на очите лумнаха отново и той използва за повод поклона, за да извърне поглед от тях.

— Както заповядаш, велики властелине.

— Второ, ще бдиш за тези трима младежи и ще накараш следовниците си да бдят. И внимавай: те са опасни.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, погледна към плуващите пред Баал-замон три фигури. „Как бих могъл да го направя? Виждам ги, но в същото време не виждам нищо друго освен лицето му.“ Главата му сякаш щеше да се пръсне. Дланите му в тънките ръкавици станаха хлъзгави от потта, ризата се залепи за гърба му.

— Опасни ли, велики властелине? Тези селянчета? Да не би един от тях да е...

— Един меч е опасен за онзи, към когото е насочено острието, а не за този, който го държи. Освен ако човекът, който държи меча, не е глупак или не е невнимателен, или неумел, защото тогава мечът става два пъти по-опасен за самия него, отколкото за другите. Достатъчно е, че ти казах да ги запомниш. Достатъчно е, че ми се подчиняваш.

— Както заповядаш, велики властелине.

— И трето, за онези, които пристигнаха при Томанския камък, и за доманците. За това няма да говориш с никого. Щом се върнеш в Тарабон...

Мъжът, който наричаше себе си Борс, зяпна. В указанията нямаше никакъв смисъл. „Ако знаех какво е казано на някой от

останалите, сигурно щях да мога да сглобя картината.“

Изведнъж усети, че главата му сякаш е стисната от нечия гигантска ръка, която иска да смаже слепоочията му. Усети, че се издига, и светът около него се пръсна на хиляди избухнали звезди, а после всеки от проблясъците доби образ, който или прелетя покрай ума му, или се завихри и изчезна в безкрайната далечина. Видя невъзможно небе от набраздени с червени, жълти и черни нишки облаци, втурнали се, сякаш подгонени от най-могъщия вятър на света. Жена — момиче? — облечена в бяло, потъна в мрака почти веднага след като се беше появила. Гарван надникна в окото му, позна го и се скри. Мъж в ризница, със зловещ шлем на главата, изкован, боядисан и инкрустиран така, че да наподобява отровно насекомо, вдигна меч и удари нещо някъде встрани. Рог, закривен и златен, изникна от безкрая и се завъртя. Пронизителна нота излетя от него, когато проблесна пред очите му и изтръгна душата му. В последния миг рогът грейна ослепително в златен пръстен от светлина, която го накара да замръзне в смъртен ужас. Вълк скочи от неизбродните сенки и прегриза гърлото му. Не можа да изкрещи. Вихърът продължаваше, изцеждаше го, поглъщаше го. Съвсем смътно можеше да си спомни кой е или по-скоро какво е. От небесата заваля огън и луната и звездите се сринаха. Кървави реки потекоха и мъртвите се надигнаха от гробовете; земята се разтвори и от недрата ѝ изригна лава...

Мъжът, който наричаше себе си Борс, се свести превит на две в залата сред останалите. Околните го гледаха мълчаливо. Накъдето и да обърнеше поглед, очите на Баал-замон светеха яростно пред него. Образите, които бяха нахлули в разсъдъка му, се стопиха; беше сигурен, че паметта му не е запечатала повечето от тях. Той колебливо се изправи. Очите на Баал-замон продължаваха да се взират в него.

— Велики властелине, какво да...

— Някои заповеди са твърде важни, за да бъдат ясни дори за онзи, който трябва да ги изпълни.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, се преви в поклон и хрипливо прошепна:

— Както заповядаш, велики властелине.

Изправи се и се огледа. Върховният лорд от Тарен кимаше и се кланяше на някой, когото останалите не можеха да видят. Мъжът, който наричаше себе си Борс, опипа чело с треперещата си ръка,

опитвайки се да задържи нещо от онова, което се беше взривило в мозъка му, макар да не беше съвсем сигурен дали иска да го запомни. Последната останка примигна и се стопи и той внезапно се зачуди какво ли е онова, което се опитва да си спомни. „Знам, че имаше нещо, но какво? Имаше нещо! Нали?“ Отри длани и се намръщи, усетил потта под ръкавиците си, после отново насочи вниманието си към трите фигури, увиснали във въздуха пред Баал-замон.

Мускулестият къррокос младеж; селянчето с меча; и момъкът с насмешливото изражение. В ума си мъжът, който наричаше себе си Борс, вече им беше дал имена: Ковача, Мечоносеца и Хитреца. „Какво ли е тяхното място в загатката?“ Сигурно беше важно, иначе Баал-замон нямаше да ги покаже на всички. Те трябваше да бъдат убити и той беше сигурен, че някои от присъстващите в залата са получили заповед да отнемат живота и на тримата. „Какво е значението им?“ Сините очи можеха да означават благородно андорско потекло — малко вероятно в тези дрехи, — а имаше и обитатели на Граничните земи със светли очи, както и немалко таренци, да не говорим за жителите на Геалдан, разбира се... Не, там нищо не можеше да се направи. Но жълти очи? Откъде накъде?

Той се стресна, защото някой го хвана за ръката. Обърна се и видя, че до него е застанал един от прислужниците с белите дрехи, младо момче. Другите също се бяха появили, този път повече, по един за всеки от маскираните. Баал-замон беше изчезнал. Мърдраалът също бе изчезнал и на мястото на вратата, през която се беше появил, имаше само стена от неодялан камък. Но трите фигури продължаваха да висят във въздуха. И му се стори, че се взират в него.

— Ако обичате, милорд Борс. Ще ви заведе до стаята ви.

Избягвайки да погледне мъртвите очи на младежа, той отново хвърли поглед към трите фигури. С тревога се зачуди откъде младежът можеше да знае с какво име да се обърне към него. Едва след като странно резбованите врати се затвориха след него и двамата изминаха десетина крачки, той осъзна, че са сами в коридора. Веждите му се смръщиха недоверчиво под маската, но преди да отвори уста, слугата заговори:

— Другите също ги развеждат по стаите, милорд. Бихте ли побързали? Времето е кратко, а нашият господар е нетърпелив.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, стисна зъби, както заради това, че не му казваха нищо ясно, така и заради намека за равнопоставеността му с другите, но мълчаливо последва слугата. Само глупак можеше да хока слуга, а на всичкото отгоре с такива очи. Нямаше да има никаква полза. „И как разбра какво се канех да го попитам?“ Слугата се усмихна.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, съвсем не се чувстваше спокоен, докато най-сетне не се озова в стаята, в която го бяха настанили на идване, а дори и тогава не му стана особено приятно. Дори това, че намери печатите на дисагите си непипнати, не го успокои.

Слугата остана в коридора, без да влиза.

— Ако желаете, можете да се преоблечете в собственото си облекло, милорд. Никой няма да ви види на тръгване, нито ще влезе в покоите ви, но ще е най-добре да си тръгнете облечен както подобава. Скоро ще дойде друг да ви покаже откъде да минете.

Недокосната от видима ръка, вратата се затръшна.

Мъжът, който наричаше себе си Борс, неволно потръпна. Бързо свали печатите, разкопча дисагите и измъкна от тях обичайния си плащ. Един тънък гласец в дъното на съзнанието му се зачуди дали обещаната му власт, дори безсмъртието, си струват участието в подобно събиране, но смехът му веднага заглуши съмнението. „Заради такава власт съм готов да възхваля великия властелин на Мрака под Купола на Истината.“ Спомнил си за повелите, дадени му от Баалзамон, той поглади с пръсти златното изгряващо слънце на гърдите на белия плащ и червената овчарска гега зад слънцето — символ на неговата длъжност на този свят — и пак се засмя. Имаше работа, много работа да се свърши в Тарабон и в Равнината на Алмот.

ГЛАВА 1

ПЛАМЪКЪТ НА ТАР ВАЛОН

Колелото на Времето се върти и Вековете идват и си отиват, оставяйки спомени, които се превръщат в легенди. Легендите заглъхват в мит и дори митът отдавна е забравен, когато породилият го Век се върне отново. В един Век, наричан от някои Третия век, Век, чието идване предстои, и Век отдавна минал, в Планините на Доом се надигна вятър. Вятърът не беше началото. Няма начала, нито краища при въртенето на Колелото на Времето. Но беше някакво начало.

Породен сред черните, остри като ножове скални върхове, където смъртта броди сред високите проходи, но и тя се крие от още по-опасни неща, вятърът задуха на юг през сгърчения лес на Великата Погибел — лес покварен и извратен от докосването на Тъмния. Гадно сладникавата миризма на развала се разнесе, щом вятърът прекоси невидимата черта, наричана от хората Границата на Шиенар, където пролетните цветове бяха буйно разцъфтели по дърветата. Вече отдавна трябваше да е лято, но пролетта беше закъсняла и земята неистово се мъчеше да догони пропуснатото. Свежи бледозелени листенца обсипваха всеки храст и червеникави пъпки набъбваха по клоните. После вятърът разлюля тучните селски нивя — зелени езера, в които ланският посев избуяваше сякаш пред очите.

Миризмата на гибел почти бе изчезнала дълго преди вятърът да достигне оградения с каменни зидове град Фал Дара и да се завихри около една кула в самия център на града — кула, върху чиято покривна площадка сякаш танцуваха двама мъже. Високият и защитен с яка каменна стена Фал Дара, едновременно и крепост, и град, непревземан и непредаван. Вятърът простена през сводестите дървени покриви, покрай високи каменни комини и още по-високите кули, простена като погребална песен.

Гол до кръста, Ранд ал-Тор потръпна от хладната милувка на вятъра и пръстите му се свиха около дългата дръжка на тренировъчния меч. Жаркото слънце бе облизало гърдите му, тъмnochервеникавата му

коса се бе сплъстила потна на главата му. Смътна миризма в полъха на въздуха накара ноздрите му да потръпнат, но той не я свърза с образа на прясно отворен древен гроб, преминал през съзнанието му. Не обърна особено внимание нито на миризмата, нито на образа — стремеше се да пази разсъдъка си празен, но другият мъж, който бе на върха на кулата с него, непрекъснато се намесваше в празнотата. Площадката на кулата беше широка десет крачки и обкръжена от висок до гърдите зъбчат каменен парапет. Пространството беше достатъчно, за да не се чувства натясно, ако не се налагаше да го дели със Стражника.

Въпреки младостта си, Ранд беше по-висок от повечето мъже, но Лан беше също така висок и с по-яки мускули, макар раменете му да не бяха толкова широки. Тясна кожена лента, вързана на главата, държеше дългата коса на Стражника да не пада на лицето му — лице, което сякаш бе изсечено от камък: скулесто, без никакви бръчки въпреки леко побелелите косми по слепоочията. Въпреки зноя и физическото усилие гърдите и ръцете му не бяха потни. Ранд се мъчеше да предугади през леденосините очи на Стражника какви са намеренията му. Лан изобщо не мигаше и учебният меч в дланите му се въртеше уверено и плавно, докато той самият минаваше от една позиция в друга.

Със своя сноп хлабаво завързани пръчки, вместо острие, учебният меч изплющяваше силно, когато удареше нещо, изоставяше червена диря като камшик, щом докоснеше плът. Ранд го беше изпитал на гърба си. Три тънки червени черти минаваха през ребрата му, още една пареше рамото му. Беше положил неимоверни усилия, за да не го нашарят още повече. Лан нямаше нито един белег.

Както го бяха научили, Ранд оформи в ума си единичен пламък и се съсредоточи върху него, постара се да хвърли в него всякакво чувство и страст, да обкръжи съзнанието си с празнота, изтласквайки дори мисълта извън нея. Празнотата дойде. Както твърде често му се случваше напоследък, тази празнота не беше свършена — сред нея оставаше пламъкът, или по-скоро някакво усещане за светлина, разлюляваща празнотата на малки вълнички. Но беше почти достатъчна. Хладният покой на празнотата го обгърна и той се сля с учебния меч, с гладките камъни под стъпалата си и дори с Лан. Всичко

се превърна в едно цяло и той се задвижи, без да мисли, в ритъм, съвпадащ с този на Стражника стъпка по стъпка, ход след ход.

Вятърът отново се надигна и донесе до слуха му еката на градските камбани. „Някой все още празнува дългоочакваното настъпване на пролетта.“ Необичайната мисъл прониза покроба на празнотата през вълни от светлина, наруши го и сякаш прочел ума на Ранд, Лан нападна.

Дълго време отмереното „чат-чат“ на сноповете пръчки изпълваше върха на кулата. Ранд не правеше дори опит да засегне партньора си: единственото, което можеше да постигне, бе да се предпазва от връхлитащите удари на Стражника и отстъпваше, отвръщайки им в последния възможен миг. Изражението на Лан не се променяше; тренировъчният меч в ръцете му беше като жив. Изведнъж мечът му промени посоката си и рязко се заби напред. Изненадан, Ранд отстъпи, присвил очи от предстоящия удар, съзнавайки, че този път няма да може да го парира.

Вятърът зави над кулата... и го хвана в клопка. Въздухът сякаш изведнъж се превърна в желе и го обгърна като какавида, изтласка го напред. Времето и движението се забавиха. Ужасен, той видя как учебният меч на Лан се насочва към гърдите му. В удара нямаше нищо забавено и омекотено. Ребрата му изпращяха, като че ли ги бяха ударили с чук. Той изпъшка, но вятърът не му позволи да отстъпи, дори го тласна още по-напред. Пръчките на учебния меч на Лан се забиха към сърцето му, раздраха кожата му. Прониза го болка. Слънцето изведнъж лумна, сякаш за да го изпържи като резен бекон върху нажежен тиган.

Младежът извика и се затътри назад, докато не се опря на каменната стена. С треперещи ръце опипа резките по гърдите си и вдигна окървавени пръсти към невярващите си сиви очи.

— Що за глупава маневра беше това, овчарю? — изръмжа Лан. — Сега вече знаеш много повече, или поне би трябвало, освен ако не си забравил всичко, което се опитвах да те науча. Много ли... — Той млъкна, когато видя очите на Ранд.

— Вятърът. — Устните на Ранд бяха пресъхнали. — Той... той ме тласна напред! Той... стана твърд като скала!

Стражникът го изгледа мълчаливо, после му подаде ръка и му помогна да се изправи.

— Странни неща могат да се случат толкова близо до Погибелта — отрони Лан, но въпреки безразличния му тон в думите му се долавяше тревога. Само по себе си това беше странно. Стражниците, тези полулегендарни воители, служещи на Айез Седай, рядко изразяваха емоции, а Лан издаваше чувствата си твърде рядко дори за Стражник. Той хвърли тренировъчния си меч на плочите и се облегна на стената до истинските им мечове.

— Не и такова нещо — възрази Ранд, пристъпи към Стражника, приклепна и опря гръб в камъка, за да е на завет под парапета. Ако наистина беше само вятър. Никой вятър не би могъл да е толкова... плътен... като онова преди малко. — Мир! Такова нещо сигурно не би могло да се случи и в самата Погибел.

— За такъв като тебе... — Лан сви рамене, сякаш това обясняваше всичко. — Кога все пак ще си заминеш, овчарю? Вече мина цял месец, откакто заяви, че ще си тръгнеш.

Ранд го зяпна изумен. „Държи се така, сякаш нищо не се е случило!“ Намръщен, той остави на пода учебния меч и вдигна на колене истинския. Пръстите му погалиха дългата, увита с кожа дръжка с вкованата в нея бронзова чапла. На ножницата имаше друга бронзова чапла, а трета беше врязана върху прибраното в ножницата острие. Все още му се струваше малко странно, че притежава меч. Какъвто и да е меч, да не говорим за меч със знак, показващ, че притежателят му е професионален майстор на оръжието. Той беше най-обикновен селянин от Две реки, земя, която сега се намираще толкова далече. Може би вече безкрайно далеч. Беше овчар като своя баща. „Бях овчар. А какво съм сега?“ И този меч със знака на чаплата му го беше дал баща му. „Трам е моят баща, каквото и да ми казват.“ Искаше му се собствените му мисли да не звучат така, сякаш сам се мъчи да се убеди в тяхната истинност.

Лан сякаш отново прочете мислите му.

— В Граничните земи, овчарю, когато някой мъж припознае дете и го отгледа, това дете е негово и никой не може да твърди противното.

Ранд пропусна думите на Стражника покрай ушите си. Този проблем си беше личен.

— Искам да се науча да използвам това нещо. Трябва да се науча. — Носенето на меч със знак на чаплата му беше създавало твърде много грижи. Не всеки знаеше какво означава, нито пък всички го

забелязваха, но все пак един меч с такъв знак, особено в ръцете на младеж, който все още трудно можеше да се нарече мъж, привличаше нежелано внимание. — На няколко пъти успях да създам лъжливо впечатление и освен това имах късмет. Но какво ще стане, когато няма да мога да измамя противника си и когато късметът ме изостави?

— Можеш да го продадеш — отвърна Стражникът. — Твоят меч е рядко оръжие дори сред мечовете със знака на чаплата. Може да ти осигури прилична сума.

— Не! — Това неведнъж му беше хрумвало, но и сега го отхвърли по същата причина, заради която го беше отхвърлял винаги. „Докато го притежавам, имам правото да наричам Трам свой баща. Той ми го даде и мечът ми дава това право.“ — Мислех, че всички мечове със знака на чаплата са редки.

Лан го изгледа косо.

— Значи Трам не ти го е казал? Той трябва да го е знаел. Може би просто не е повярвал. Мнозина не биха повярвали.

Той вдигна своя меч, почти близък с оръжието на Ранд с изключение на чаплите, и го извади от ножницата. Острието проблесна като сребро на слънчевата светлина.

Беше мечът на кралете на Малкиер. Лан никога не говореше за това — дори не обичаше някой друг да го споменава, — но ал-Лан Мандрагоран бе Повелителят на Седемте кули, Владетел на Езерата и некоронованият крал на Малкиер. Сега Седемте кули бяха рухнали, а Хилядата езера се бяха превърнали в леговище на нечисти твари. Кралство Малкиер бе погълнато от Великата Погибел и от всички господари на Малкиер бе оцелял единствено той.

Някои твърдяха, че Лан станал Стражник, обвързвайки се с Айез Седай, за да подири смъртта си в Погибелта и да се присъедини към изгубената родова кръв. Действително Ранд неведнъж бе виждал Лан да рискува като че ли безразсъдно живота си, но той просто държеше на живота и сигурността на Моарейн Седай, с която се бе обвързал, повече, отколкото на собствените си. Ранд не можеше да допусне, че докато Моарейн е жива, Лан наистина ще търси смъртта си.

Лан извърна оръжието си под лъчите на слънцето и заговори.

— По време на Войната срещу Сянката Единствената сила сама по себе си е била използвана като оръжие, но освен това с помощта на Единствената сила са били направени оръжия. Някои от тях всъщност

са използвали Единствената сила. Тези неща са могли да поразят цял град с един удар и да превърнат земята в пустош на левга околоръст. Хубаво е, че всички те били изгубени по време на Разрушението, и също така е добре, че никой вече не помни как се правят. Но са съществували и по-прости оръжия, за онези, на които можело да се случи да се срещнат лице в лице с мърдраал или с някои от още позловещите творения на Властелините на ужаса. С помощта на Единствената сила Айез Седай извличали от земята желязо и други метали, стопявали ги, придавали им форма и ги изковавали. И всичко това — с помощта на Силата. Мечове, както и други видове оръжия. Много от тях, оцелели след Разрушението на света, били унищожени от хора, които ненавиждали всичко създадено от Айез Седай, а други просто изчезнали с годините. Твърде малко са останали и твърде малко хора знаят за истинското им предназначение. За тях съществуват легенди, преувеличени приказки за мечове, които като че ли притежават своя собствена сила. Слушал си такива веселчунски приказки. Но истината сама по себе си е впечатляваща. Мечове, които никога няма да се прекършат и никога не ще изгубят остротата си. Виждал съм хора, които ги точат — по-скоро правят се, че ги точат — просто защото не могат да повярват, че мечът не се нуждае от наточване, след като е бил използван. Единственото, което постигат, е че си износват точиларските камъни.

— Тези оръжия са създадени от Айез Седай и никога няма да има други като тях — продължи Лан. — Когато всичко това свършило, когато войната и Векът свършили едновременно, след като светът бил разтърсен и непогребаните се оказали повече от живите, а оцелелите бягали, за да намерят каквото и да е безопасно място, когато всяка втора жена оплаквала мъжа си или синовете си, които никога повече нямало да види; когато всичко това свършило, Айез Седай, онези от тях, които оцелели, се заклели никога повече да не създават оръжие, с чиято помощ човек може да убие друг човек. Всяка Айез Седай се заклела и оттогава всички тези жени спазват тази клетва. Дори Червената Аджа, макар изобщо да не се интересуват от съдбата на мъжете.

— Един от тези мечове, най-обикновен войнишки меч — с почти тъжна усмивка, ако изобщо можеше да се приеме, че е в състояние да прояви някакво чувство, Стражникът прибра меча си в ножницата —

се оказал нещо повече от останалите. От друга страна, онези, които били направени за лорд-генералите и чиито мечове били толкова яки, че никой ковач не би могъл да ги обозначи, но които все пак вече били обозначени с чапла, се превърнали в много редки и търсени оръжия.

Ръцете на Ранд се дръпнаха от меча, поставен на коленете му.

— Искаш да кажеш, че Айез Седай са го направили? Аз си мислех, че говориш за своя меч.

— Не всички оръжия със знака на чаплата са дело на Айез Седай. Малцина мъже умеят да въртят меча с такова умение, че да бъдат наречени майстори на меча и да бъдат удостоени с този знак, но въпреки това не са останали повече от четири-пет меча, които наистина са създадени от Айез Седай. Повечето от останалите са произведени в ковачници на добри майстори от най-добрата стомана, която хората могат да излеят, но все пак излята от обикновена човешка ръка. Но този меч, който е в ръцете ти, овчарю... това оръжие, ако можеше да говори, би разказало над три хиляди годишна история.

— Значи не мога да се измъкна от тях — въздъхна Ранд. — Нали? — Той завъртя меча си на върха на ножницата. Не му изглеждаше по-различен, отколкото досега, преди да знае какво представлява. — Работа на Айез Седай. — „Но на мен ми го даде Трам. Даде ми го моят баща.“ Отказа се да мисли как един овчар от Две реки би могъл да се сдобие с острие със знака на чаплата. В подобни мисли се криеха опасни подводни течения, дълбочини, в които не желаше да навлиза.

— Наистина ли искаш да се махнеш, овчарю? Отново ще те запitam. Тогава защо не си тръгна? Заради меча ли? За пет години бих могъл да те направя достоен за него. Да те направя истински майстор на меча. Китките ти са здрави, балансираш добре и не допускаш една и съща грешка два пъти. Но не разполагам с цели пет години, за да те обуча изцяло, нито мисля че ти имаш пет години, за да се учиш. Както и да е, добре че поне не се препъваш в оръжието си. Държиш се така, сякаш мечът наистина подхожда за кръста ти, овчарю, и повечето селски тиквеници веднага ще го усетят. Но всичко това ти си го имаше още в деня, в който си го окачи. Тогава защо още стоиш тук?

— Мат и Перин все още са тук — промърмори Ранд колебливо. — Не искам да си тръгна преди тях. Никога повече... може да не ги видя — поне за много години. — Той опря глава в стената. — Кръв и

пепел! Най-малкото защото си мислят, че съм се побъркал, затова че не искам да тръгна с тях обратно към село. Нинив гледа на мен ту като на шестгодишно хлапе, което си е ожулило коляното, ту като на съвсем непознат човек. Човек, когото би могла да обиди, ако го погледне отблизо. Тя е Премъдра и не мисля, че се бои от нещо, но въпреки това... — Той поклати глава. — А и Егвийн. Да ме изгори дано! Тя поне разбира, че трябва да си тръгна, но всеки път, когато спомена за това, ме поглежда така, че нещо отвътре сякаш ме свива на възел и... — Той затвори очи и притисна дръжката на меч в челото си, като че ли можеше с нея да потисне това, което го мъчеше. — Искан ми се да... Искан ми се...

— Искан ти се всичко да си беше така, както преди, нали, овчарю? Или ти се иска момичето да тръгне с теб, вместо да отиде в Тар Валон? Смяташ, че би могла да се откаже да стане Айез Седай пред възможността да изживее един живот в странство? С теб? Какво пък, ако ѝ поставиш въпроса както трябва, може и да го направи. Любовта е странна. — Гласът на Лан прозвуча необичайно уморено. — Едва ли има нещо по-странно от нея.

— Не. — Наистина, тъкмо това му се беше искало. Тя да тръгне с него. Той отвори очи, опря гръб в стената и заговори с по-голяма решителност. — Не, не бих ѝ позволил да тръгне с мен, дори и да поиска. — Не можеше да ѝ го причини. Но, о, Светлина, нямаше ли да е прекрасно, ако поне за минутка тя го помолеше за това? — Всеки път, когато ѝ се стори, че се опитвам да ѝ кажа какво трябва да направи, тя става упорита като муле, но аз все още мога да я спася от това. — Доця му се тя отново да си е в Емондово поле, но това бе изгубено безвъзвратно от деня, в който Моарейн се появи в Две реки. — Дори това да означава, че тя ще стане Айез Седай. — С крайчеца на окото си долови вдигнатата вежда на Лан и се изчерви.

— И това ли е единствената причина? Искан да прекараш колкото се може повече време с приятелите си? Затова ли си влачиш краката и се мотаеш?

Ранд сърдито се изправи.

— Добре де, всичко е заради Моарейн! Изобщо нямаше да съм тук, ако не беше тя, а тя дори не желае да говори с мен.

— Ти щеше да си мъртъв, ако не беше тя, овчарю — отвърна Лан равнодушно, но Ранд продължи:

— Тя ми каза... каза ми ужасни неща, за мен самия. — Стисна толкова здраво меча, че кокалчетата на пръстите му побеляха. — Че ще полудея и ще умра! А след това отказа дори и дума да ми продума повече. Държи се с мен така, сякаш не съм нещо по-различно от деня, в който за пръв път ме намери, и това не ми се нрави.

— Искаш тя да се държи с теб по начин, подобаващ на това, което си сега?

— Не! Нямах предвид това. Да ме изгори дано, през повечето време и аз самият не знам какво имам предвид. Не искам това и в същото време и другото ме плаши. И ето че сега тя замина нанякъде, изчезна...

— Вече ти казах, че от време на време има нужда да се усамоти. Не е твоя работа, нито на някой друг, да се интересува от действията ѝ.

— ...без да каже на никого къде отива, кога ще се върне и дали изобщо ще се върне. Тя трябва да ми каже нещо, за да ми помогне, Лан. Каквото и да е. Длъжна е. Ако изобщо се върне.

— Тя се върна, овчарю. Но предполагам, че вече ти е казала всичко, което е могла. Задоволи се с това. Научил си всичко, което си могъл да научиш от нея. — Лан поклати глава и гласът му стана ведър. — Ако просто си стоиш така, определено нищо няма да научиш. Време е да поработим малко върху равновесието. Хайде сега да минем през „Цепенето на коприна“, като започнем с „Чапла, крачеща в тръстиката“. И запомни, че стойката „Чапла“ ти служи само за равновесие. Извън стойките инициативата е изцяло в твои ръце. От нея можеш да нанесеш удар, ако изчакаш противникът пръв да направи ход, но меча му няма да можеш да избегнеш.

— Но тя би трябвало да ми каже нещо, Лан. Този вятър... В него имаше нещо неестествено и не ми казвай, че е от близостта на Погибелта.

— Чапла, крачеща в тръстиката, овчарю. И обърни внимание на китките си.

Откъм юг отекна призивен звук на тропети, фанфарен хор, отначало далечен, но все по-усилващ се, придружен от настойчивото биене на барабани. От върха на кулата, над градските комини и покриви, Ранд можеше добре да наблюдава леса извън крепостната стена. Барабанчиците излязоха първи, барабаните им подскачаха в такт, пръчките се въртяха в ръцете им. След тях крачеха тропетистите

с вдигнати тържествено дълги блестящи рогове. От това разстояние Ранд не можа да различи огромното квадратно знаме, плющящо на вятъра зад колоната от маршируващи музиканти. Лан обаче, чиито поглед беше остър като на орел, изпъшка.

Ранд го погледна за миг, но Стражникът не каза нищо, впил очи в изнизващата се от леса колона. Сред дърветата се показаха ездачи, след тях още — жени, яздещи коне. А след тях се появи разкошен паланкин, със спуснати завеси, носен от коне, един отпред и един отзад. И редици пешаци с копия — истинска гора, и нови редици — стрелци, с лъкове пред гърдите. Тромпетите призоваха отново и подобна на пееща змия, колоната се изви и се насочи към Фал Дара.

Вятърът развя настрана знамето, по-високо от човешки бой. Сега вече и Ранд можеше да го види. Вихър от цветове, които не му говореха нищо, но в средата ясно се различаваше голяма, чисто бяла капка. Дъхът му секна. Пламъкът на Тар Валон.

— Ингтар е с тях. — Гласът на Лан прозвуча някак отдалечено. — Най-сетне се връща от лов. Нямаше го дълго. Чудно, дали е хванал нещо?

— Айез Седай — най-сетне намери сили да прошепне Ранд. Всички тези жени... Да, Моарейн също беше Айез Седай, но той все пак беше пътешествал с нея и дори да не ѝ се доверяваше напълно, поне я познаваше. Или си въобразяваше, че я познава. Но тя поне беше само една. Толкова много Айез Седай на едно място, приближаващи се с такава тържественост — виж, това беше нещо съвсем друго. — Защо са толкова много, Лан? И защо идват? С всичките тези барабани, тромпети и това знаме?

Тук, в Шиенар, Айез Седай се радваха на почит и уважение поне сред повечето хора, а останалите изпитваха към тях почтителна боязън, но Ранд идваше от други краища, където отношението към тях беше твърде различно, където преобладаваха страхът и твърде често — омразата. Там, където беше отраснал, някои от мъжете ги наричаха „Вещиците на Тар Валон“ с такава боязън и омраза, че все едно говореха за Тъмния. Опита се да преброи жените, но те не спазваха определен ред, а се местеха из колоната, за да поговорят една с друга или с особата, возеща се в носилката. Кожата му настръхна. Да, той беше пътувал с Моарейн и се беше срещал с още една Айез Седай, и почти бе започнал да мисли за себе си, че нищо не може да го

изненада. Никой или почти никой от връстниците му изобщо не бе напуснал Две реки, а той го направи. Беше видял неща, каквито никой в Две реки не би могъл и да си представи, и бе извършил неща, за които другите можеха само да мечтаят, стига изобщо да им стигнеше въображението. Беше видял истинска кралица и се бе срещнал с щерката-наследница на Андор, беше се сблъсквал лице в лице с мърдраал, бе преминал през Пътищата. И нищо от тези неописуеми преживелици не беше го подготвило за това събитие.

— Защо са толкова много? — прошепна отново младежът.

— Тук идва лично Амирлинският трон. — Лан извърна към него безизразното си лице и го погледна съсредоточено. — Твоите уроци приключиха, овчарю. — Стражникът замълча за миг, след което на Ранд му се стори, че долавя нотка на съчувствие в гласа му, което, разбира се, бе невъзможно. — Щеше да е по-добре за теб, ако сега бе на седмица път оттук. — След тези думи Лан грабна ризата си от перилото и се спусна по витата стълба на кулата.

Ранд облиза пресъхналите си устни. Отново зяпна към колоната, виеща се към Фал Дара, сякаш наистина беше змия, отровна пепелянка. Барабаните и тромпетите забучаха в ушите му. Амирлинският трон, повелителката на всички Айез Седай. „Дошла е заради мен.“ Друга причина не можеше да измисли.

Те знаеха какви ли не неща. Разполагаха с познания, които можеха да му помогнат, беше сигурен в това. Но той не би посмял да ги помоли за това. Уплаши се, че са дошли да го опитомят. „Страх те е и ако откажат да го направят — призна си той неохотно. — О, Светлина, сам не знам кое от двете ме плаши повече.“

— Не исках да преливам Силата — прошепна младежът. — Стана случайно! О, Светлина, не искам да имам нищо общо с това. Кълна се, че никога повече не ще я докосна! Кълна се!

Стреснат, той осъзна, че шествието на Айез Седай вече навлиза през градските порти. Вятърът зави яростно и капките пот по тялото му станаха ледени. Звукът на тромпетите прозвуча злокобно в ушите му. Обонянието му сякаш наистина долови във въздуха натрапчивата миризма на разтворен гроб. „Собствения ми гроб, ако продължавам да стоя тук.“

Той навлече ризата си и се спусна припряно по стълбата.

ГЛАВА 2

ПОСРЕЩАНЕТО

Из коридорите на цитаделата на Фал Дара, чиито гладки каменни стени бяха оскъдно украсени с елегантни в простотата си стенни пана и семпли паравани, цареше истинска суматоха. Слуги, облечени в черно-жълти ливреи, тичаха по задачите си, за да приготвят покоите за гостите и да отнесат разпореждания в кухненските помещения, като в движение се оплакваха, че няма да успеят да приготвят всичко както трябва за такава високопоставена особа, след като не са ги предупредили. Тъмнооките воители с бръснати глави, само с по една опашка, привързана с кожена лента на темето, не тичаха, но крачеха енергично и лицата им грееха от възбуда, каквато обикновено проявяваха в разгара на битка. Някои от тях заговаряха забързалия се покрай тях Ранд.

— А, ето те и теб, Ранд ал-Тор. Мир да закриля меча ти. Бързаш да се премениш ли? Искаш да изглеждаш добре, когато те представят на Амирлинския трон. Обзалагам се, че ще иска да те види заедно с двамата ти приятели и жените.

Ранд крачеше припряно нагоре към мъжките покои по стълби, достатъчно широки, за да минат по тях двадесет мъже едновременно.

— Самата Амирлин, при това без никакво предупреждение и с такава оскъдна свита! Сигурно е заради Моарейн Седай и вас, южняците. За какво друго?

Широките обковани врати към мъжките отделения бяха почти задръстени от тълпа мъже, коментиращи оживено пристигането на Амирлин.

— Ей, южняко! Разбра ли, че Амирлин е тук? Дошла е заради теб и приятелите ти. Мир, каква висока чест ти се оказва! Тя рядко напуска Тар Валон и не помня да е идвала някога чак до Граничните земи.

Подминаваше ги с по някоя и друга дума за извинение, че трябвало да се измие и да си смени ризата и немал време за разговори. Всички проявяваха разбиране и го оставяха на мира. Никой не знаеше

нещо повече, освен че той с приятелите си е пътувал с Айез Седай, че в групата им има две жени, на които им предстои да заминат за Тар Валон, за да ги обучават за Айез Седай, но думите им се набиваха в съзнанието му, като че ли знаеха всичко. „Дошла е заради мен.“

Премина почти тичешком през мъжките отделения, втурна се в стаята, която делеше с Мат и Перин... и замръзна от изненада. Стаята беше пълна с облечени в черно и жълто жени, които усърдно шетаха из нея. Стаята не беше голяма и прозорците — всъщност две високи амбразури за стрелба с лък, гледащи към вътрешния двор, не я правеха да изглежда по-голяма. Вътре имаше три легла върху покрити с черни и бели плочки платформи, с по един груб скрин до тях, по един обикновен стол и широк гардероб на едната стена. Сега в нея се бяха натъпкали осем жени и се мятаха като риби в рибарски кош.

Жените почти не го погледнаха, а продължиха да разчистват от гардероба дрехите му, както и тези на Мат и Перин. Подменяха ги с нови. Каквото намереха по джобовете, го оставяха грижливо върху скриновете и хвърляха небрежно старите дрехи на купчина, като парцаливи дрипи.

— Какво правите? — скара им се той, щом успя да си поеме дъх. — Това са моите дрехи!

Една от жените изсумтя и само му посочи скъсаното място на ръкава на единственото му опърпано сетре, след което го хвърли на купчината на пода.

Друга, тъмнокоса, с голяма връзка ключове на кръста го изгледа намръщено. Казваше се Елансу и беше шатаян на цитаделата — нещо като домакия на къщата, макар „къщата“, за която се грижеше, да беше могъща крепост и да ѝ се подчиняваха армии от слуги.

— Моарейн Седай каза, че всичките ви дрехи са износени и че лейди Амалиса ви предоставя нови. Просто се дръпнете и не ни пречете — каза тя с тон, нетърпящ възражения. В цитаделата имаше малко мъже, които шатаян не можеше да командва — някои твърдяха, че в числото на жертвите ѝ влизал дори лорд Агелмар — и тя определено не очакваше да си има неприятности с младеж, който можеше да ѝ бъде син.

Той не възрази — нямаше време за спорове. Амирлинския трон можеше всеки момент да се разпореда да го намерят.

— Дълбока почит към лейди Амалиса за нейния дар — отвърна той според шиенарския обичай. — И дълбока почит към вас, Елансу Шатаян. Моля, предайте благодарността ми на лейди Амалиса и и кажете, че съм готов да ѝ служа от цялото си сърце и душа. — Това трябваше да задоволи вкуса към церемониалност и на двете жени. — Но сега, ако ме извините, бих искал да се преоблека.

— Добре — кимна със задоволство Елансу. — Моарейн Седай без друго се разпореди да смените цялото си старо облекло. До последното парцалче. Долното също. — Няколко жени го изгледаха, но нито една не понечи да тръгне към вратата.

Той прехапа устни, за да не се разсмее истерично. Тук, в Шиенар, имаше твърде много обичаи, съвсем различни от порядките, с които беше свикнал, а с някои от тях едва ли изобщо щеше да свикне, дори да живееше тук цяла вечност. Посещаваше банята в ранните часове на деня, когато в големите, облицовани с плочи басейни нямаше хора, след като установи, че по всяко друго време може да дойде някоя жена и най-спокойно да влезе в басейна при него. Можеше да бъде слугиня от кухните или самата лейди Амалиса, сестрата на лорд Агелмар — баните в Шиенар бяха едно от местата, където не съществуваха различия в ранга — и въпросната жена очакваше от него да изтрие гърба ѝ в замяна на същата услуга, като го питаше невинно защо лицето му е толкова зачервено и да не би да е изгорял на слънце? Скоро разбраха на какво се дължат изчервяванията му и не една жена в цитаделата ги намираще за изключително чаровни.

„Само след час може да загина или да ми се случи дори нещо още по-лошо, а те чакат да видят дали ще се изчервя!“ Той се окашля предпазливо.

— Ако ме изчакате отвън, ще ви подам и останалите си дрехи. Кълна се!

Една от жените се изкиска и дори устните на Елансу се изкривиха в усмивка, но шатаян кимна ѝ даде знак на помощничките си да съберат отрупаните купчини стари дрехи. Тя напусна последна и се спря на прага, за да добави:

— И ботушите също. Моарейн Седай каза всичко.

Той отвори уста, но размисли и се отказа да възразява. Ботушите му си бяха здрави. Бяха направени от Алвин ал-Ван, общаря на Емондово поле и му бяха удобни. Но ако жертвата на ботушите щеше

да накара шатаян най-после да напусне стаята и да го остави на мира, поне за малко, бе готов да ѝ даде и тях, и каквото още поиска. Нямаше време.

— Да. Да, разбира се. За мен е чест. — И той хвана дръжката на вратата, подканяйки я да излезе.

Останал най-сетне сам, Ранд се тръшна на леглото и започна да смъква ботушите си — наистина му бяха удобни, макар и малко поизносени — кожата им тук-там беше охлузена, но все още можеха да се носят — след което припряно започна да се съблича, трупайки всичко върху старите ботуши. После също така припряно се изми на мивката до вратата. Водата беше студена — водата в мъжките отделения винаги беше студена.

Гардеробът беше с три широки крила и всяка от вратите беше гравирани в съдържания шиенарски стил, по-скоро намеквайки, отколкото показвайки водопади и скални вирове. Той отвори средната врата и се стресна, когато видя това, което бе заменило старите му дрехи. Дузина палта с високи яки, от най-финия вълнен плат и скроени като най-елегантните дрехи, които беше виждал на гърба на някой богат търговец или лорд. И всичките бяха избродирани като празнични дрехи. Цяла дузина! По три ризи за всяко сетре, от лен и коприна, с широки ръкави и маншети. Два плаща. Два, при положение че през целия си живот се беше оправял с едно просто наметало. Единият плащ, тъмнозелен, бе изработен семпло, от здрав вълнен плат, а другият беше тъмносин, с висока яка, с гайтани, изобразяващи чапли... и още нещо, високо на лявата гръд, там, където някой лорд би носил своя герб...

Ръката му сама се плъзна по плаща. Сякаш несигурни какво им предстои да напипат, пръстите му погалиха изпъкналата бродерия на змия, завила се почти в кръг, змия с четири крака и златна лъвска грива, с тяло, покрито с пурпурни и златисти люспи, и всеки крак увенчан с по пет златни нокътя. Ръката му се дръпна, сякаш се бе опарил. „Светлината да ми е на помощ! Амалиса ли е направила това, или Моарейн? Колцина са го видели? И колко от тях знаят какво означава? Дори и една да е, пак е твърде много! Да ме изгори дано, тя иска да ме убият! Проклетата Моарейн, дори не пожела да поговори с мен, но ето че сега ми дава тези проклети нови дрехи, в които да загина!“

Почукването по вратата така го стресна, че чак подскочи.

— Готов ли сте? — чу се гласът на Елансу. — Казах, до последното парцалче. Може би все пак трябва да... — Последва изскърцване, сякаш жената натискаше бравата.

Стреснат, Ранд осъзна, че е съвсем гол.

— Ей сега — извика той. — Мир! Моля ви, не влизайте! — Набързо събра на куп това, което беше съблякъл, ботушите и всичко останало. — Ей сега ще ви ги подам. — Скрит зад вратата, той я отвори толкова, че да може да избути купчината дрехи в ръцете на щатаян. — Това е всичко.

Тя понечи да надникне.

— Сигурен ли сте? Моарейн Седай каза всичко. Може би все пак трябва да погледна...

— Това е всичко! — изръмжа той. — Чест и почитания! — И затръшна вратата. В коридора се разнесе женски смях.

Той изруга под нос и припряно започна да се облича. Не смяташе да позволи на някоя от тези жени да нахълта отново и да му досажда. Платът на сивия брич се оказа по-груб, отколкото беше свикнал, но въпреки това му беше удобен, а ризата с бухналите ръкави беше толкова бяла, че всяка добра стопанка от Емондово поле в деня за пране щеше да остане доволна. Високите до коленете нови ботуши му лепнаха, сякаш ги беше носил цяла година, и той се замоли дано само да са направени от обуцар, а не са дело на някоя Айез Седай.

Дрехите в крилото на гардероба можеха да образуват куп, висок колкото самия него. Но все пак Ранд беше възвърнал навика си да се преоблича с чисти ризи и да не носи едни и същи гамаши ден след ден, докато потта и прахта не ги направят по-твърди и от ботуши.

Той измъкна дисагите си от скрина до леглото и натъпка каквото можа в тях, след което с неохота просна изящия плащ на леглото и натрупа върху него още ризи и бричове. Сгъна го така, че опасната бродерия да остане вътре, и го завърза като денк, не по-различен от онези, които беше виждал на гърбовете на млади мъже по пътищата.

Мощен звук на тропети прокънтя отвън през бойниците-прозорци, отвърнаха му роговете по кулите на цитаделата.

— Ще разплета тази дивотия, когато ми остане време — промърмори той. Беше виждал как жените разплитат бродерия, когато

направят грешка или не им хареса шарката, и смяташе, че няма да е особено трудно.

Останалите дрехи — всъщност повечето от тях — напъха обратно в гардероба. Не беше нужно да оставя ясни знаци, че се кани да избяга, за някой, който можеше да надникне в стаята.

Навъсен коленичи край леглото. Облицованата с плочки платформа под него всъщност бе печка, чийто слаб огън трябваше да затопля леглото в най-студените нощи на шиенарската зима. Нощите тук бяха по-студени, отколкото Ранд бе свикнал за това време на годината, но одеялата топлеха достатъчно. Той отвори вратичката на печката и извади един денк, който не можеше да остави. Елансу не би и предположила, че някой може да крие тук дрехи.

Постави денка върху одеялата на леглото и го развърза. Плащът на веселчуна, обърнат наопаки, за да се скрият стотиците кръпки по него, кръпки с невъобразими размери и многообразие от цветове. Самият плащ беше достатъчно здрав — цветните кръпки бяха отличителният знак на веселчуна. Бяха.

Вътре имаше две кожени кутии. В по-голямата имаше лютня, която той никога не бе докосвал. „Лютнята не е предназначена за тромави селяшки пръсти, момче.“ В другата, дълга и тънка, лежеше инкрустираната със злато и сребро флейта, с чиято помощ неведнъж си беше изкарвал вечерята, откакто бе напуснал родния дом. Веселчунът Том Мерилин го бе научил да свири на флейтата преди да загине. Всеки път, когато я докоснеше, Ранд не можеше да не си спомни за Том, за пронизващите му сини очи и дългите бели мустаци — и как хвърли в ръцете им денка и им извика да бягат. А после се затича, в двете му ръце като по магия се появиха два ножа, сякаш изнасяше представление, и застана срещу мърдраала, който бе дошъл, за да ги убие.

Потръпна и завърза денка.

— С това се свърши. — Но се сети отново за вятъра на върха на кулата и тихо добави: — Странни неща стават толкова близо до Погибелта. — Не беше сигурен, че вярва на тези думи, най-малко на съдържанието, което Лан се бе опитал да вложи в тях. Но във всички случаи, дори и без появата на Амирлинския трон, отдавна бе дошло времето да напусне Фал Дара.

Загърна се с плаща, който си бе оставил — тъмнозеления, който му напомняше за дома, за фермата в Западния лес, където бе отраснал, и за Водния лес, където се бе научил да плува — след това окачи на колана си меча със знака на чаплата и повеси от другата страна колчана със стрелите. Лъкът му с неизпъната тетива висеше на стената до лъковете на Мат и Перин — беше с две длани по-висок от собствения му ръст. Беше си го направил сам, след като пристигна във Фал Дара, и само още двама души, Лан и Перин, можеха да го изпънат. Нагласи одеялото и новия си плащ и ги метна на лявото си рамо, а върху тях постави седлото и стисна дръжката на меча. „Мечът да ти е поддръка. Нека си мислят, че си опасен. Може би все някой ще се хване.“

Открехна предпазливо вратата и се увери, че коридорът е почти празен. Някакъв слуга в ливрея притича край него, но не го удостои дори с поглед. Щом забързаните му стъпки заглъхнаха, Ранд излезе в коридора.

Мъчеше се да върви естествено, дори небрежно, но знаеше, че с багажа и седлото на гърба прилича точно на това, което беше — човек, тръгнал на път, от който няма намерение да се връща. Тромпетите призоваха отново, този път по-глухо.

Конят му, висок дорест жребец, се намираше в северната конюшня, наричана още Владетелската конюшня, близо до портата, използвана от самия лорд Агелмар, когато излизашо да язди. Но точно днес владетелят на Фал Дара или някой от фамилията едва ли щеше да язди, така че конюшната трябваше да е празна, с изключение на конярите. От стаята на Ранд до Владетелската конюшня можеше да се стигне по два пътя. Единият щеше да го преведе обиколно около цитаделата, зад личната градина на лорд Агелмар, после покрай задния край на крепостта, през ковачниците на налбантите, които в този момент най-вероятно също бяха празни, и през двора на конюшните. Достатъчно дълго, за да имат време да издадат заповед за издирването му, да го намерят и да го спрат преди да е стигнал до коня си. Другият беше по-кратък — през парадния двор, където в момента пристигаше самата Амирлин с поне дузина Айез Седай.

При тази мисъл кожата му отново настръхна. Вече си бе имал работа с повече Айез Седай, отколкото се полагат на един обикновен човек за цял живот. Дори само една от тях беше повече от достатъчно.

Всички сказания го твърдяха и той лично го беше изпитал. Въпреки това не се изненада, когато краката му сами го повлякоха към парадния двор. Никога нямаше да види легендарния Тар Валон — такъв риск не можеше да си позволи нито сега, нито никога — но можеше поне да хвърли един поглед към Амирлинския трон преди да замине. Щеше да е все едно да види кралица. „Едва ли ще е толкова опасно само да я погледна отдалече. После ще се махна и тя изобщо няма да разбере, че съм бил тук.“

Отвори обкованата с желязо врата към външния параден площад и пристъпи мълчаливо навън. Проходите на стените, които го обкръжаваха, бяха претъпкани с воители, със слуги в ливреи, чистачи в изцапани с конска тор престилки, отрупани нагъсто, с деца, яхнали раменете на възрастните, за да могат да виждат над главите им, или надничащи иззад кръстовете и коленете им. Всички тераси за стрелците бяха претъпкани като кошове с ябълки и дори от бойниците надничаха любопитни лица. Други хора бяха образували човешка стена около площада. Всички мълчаливо очакваха предстоящата церемония.

Като се извиняваше на хората, които се случваше да бутне, Ранд започна да си пробива път покрай стената пред ковачниците и складовете за стрели. Фал Дара си беше укрепление, въпреки размерите на крепостта и мрачното ѝ величие, и всички постройки в нея бяха предназначени за военни цели. Някои го изглеждаха намръщено, докато други се втренчваха озадачено в седлото и дисагите му, но никой не нарушаваше възцарилата се тишина. Повечето дори не си правеха труда да погледнат кой ги е бутнал.

Не му беше трудно да вижда над главите на тълпата какво става сред площада. Точно пред вътрешната страна на парадните порти се бяха подредили шестнадесет конници. Нямаше и двама с еднакво снаряжение и еднакви мечове и нито един не приличаше на Лан, но Ранд не се съмняваше, че са Стражници. С кръгли и квадратни, с издължени и тесни лица — всички те имаха такъв вид, сякаш виждаха неща, които другите не можеха да видят, и чуваха неща, които останалите не можеха да чуят. Застанали в отпуснати пози, приличаха на глутница вълци. У всички имаше само едно общо нещо: всички до един бяха наметнати с плащове, чиито цветове се преливаха, като онзи, който Ранд за пръв път бе видял на раменете на Лан, плащът, който

понякога сякаш се сливаше с околната среда и изчезваше заедно с човека, който го носеше. Не беше никак лесно да наблюдаваш толкова подобни плащове на едно място, без да ти се свие стомахът.

На десетина крачки пред Стражниците стоеше редица жени, изправени пред конете си, с отметнати качулки на пелерините си. Сега вече можеше да ги преброи. Четиринадесет. Четиринадесет Айез Седай. Не можеше да са нищо друго. Високи и ниски, тънки и закръглени, с подрязани или дълги коси, спуснати на раменете или вързани на плитка. Дрехите им бяха не по-малко разнообразни от тези на Стражниците и с толкова различни кройки и цветове, колкото бяха жените. И все пак между тях също имаше нещо общо, нещо, което се долавяше само когато бяха застанали така една до друга. За жени те сякаш нямаха възраст. От това разстояние човек можеше да ги вземе за млади, но той знаеше, че отблизо ще се окажат досущ като Моарейн. Млади на пръв поглед, но всъщност не толкова, с гладка кожа на лицето, но с твърде зряло изражение и очи, които знаеха твърде много.

„Отблизо ли? Глупак! Та аз вече съм твърде близо! Да ме изгори дано, вече отдавна трябваше да съм далеч оттук.“ Понечи да продължи към целта си — друга обкована с желязо врата на отсрещната страна на площада, но не можа да се сдържи да не погледне какво става в средата му.

Външно спокойни, Айез Седай не обръщаха никакво внимание на множеството зрители и следяха единствено спуснатите завеси на паланкина, който се намираше в центъра на площада. Конете, които го носеха, стояха мирно, като че до тях бяха застанали коняри, но всъщност до паланкина стоеше само една снажна жена с лице на Айез Седай, която изобщо не поглеждаше към животните. Държеше пред себе си с две ръце висок колкото нея жезъл, увенчан с позлатен пламък.

В другия край на площада, срещу паланкина, бе застанал лорд Агелмар — изправен, неподвижен и безмълвен като скала, с неразгадаемо изражение. Тъмносиньото му сетре с висока яка бе извезано с трите червени лисици в бяг, герба на Двора Джагад, и възнасящия се Черен ястреб — символа на Шиенар. До него стоеше шамбаянът Ронан, попрегърбен от тежестта на годините, но все още снажен; знакът на трите червени лисици увенчаваше високия жезъл в ръцете му. Ронан беше равнопоставен на Елансу в надзора над

цитаделата — шамбаян и шатаян, но Елансу бе оставила в неговите ръце твърде малко задължения, свързани главно с церемониите и ролята му на личен секретар на лорд Агелмар. Косите и на двамата бяха завързани на бели като сняг опашки.

Всички участници в церемонията — Стражниците, Айез Седай, владетелят на Фал Дара и неговият шамбаян — стояха безмълвни. Наблюдаващото множество сякаш бе спряло да диша. Въпреки желанието си Ранд се закова на място.

Изведнъж Ронан вдигна жезъла в ръцете си и удари силно три пъти с него в широките каменни плочи, за да призове към тишина.

— Кой пристига тук? Кой пристига тук? Кой пристига тук?

В отговор жената до паланкина също удари три пъти с жезъла си.

— Пазителят на Печатите. Пламъкът на Тар Валон. Амирлинския трон.

— Защо трябва да пазим? — запита настоятелно Ронан.

— Заради надеждата на човечеството — отвърна високата жена.

— От кого пазим?

— От сянката по обед.

— Колко още ще бдим?

— От изгрев слънце до изгрев слънце, докато се върти Колелото на времето.

Агелмар се поклони и полъхът на пролетния вятър развя бялата опашка на косата му.

— Фал Дара ви предлага хляб, сол и гостоприемство. Добре дошла, Амирлински трон, във Фал Дара. Тук пазим неотстъпно. Тук мирът е съхранен. Добре дошла.

Високата жена дръпна завесата на паланкина и от него слезе Амирлинския трон. Тъмнокоса и лишена от възраст като всички Айез Седай, тя стъпи на земята и бавно огледа събралото се множество. Ранд присви очи, когато погледът ѝ премина през него; за миг му се стори, че го докосна. Но очите ѝ продължиха нататък и се спряха на лорд Агелмар. Един лакей в ливрея коленичи до нея и ѝ поднесе сребърна табла със сгънати влажни кърпи, от които все още се вдигаше пара. Тя изтри церемониално ръцете и лицето си.

— Благодарност за твоето гостоприемство, синко. Дано Светлината да освети Двора на Джагад. Дано Светлината да освети Фал Дара и нейните хора.

Агелмар се поклони отново.

— Висока чест ни оказвате, майко. — Това, че тя го нарече „синко“, а той нея — „майко“, не прозвуча никак странно, въпреки че ако се съдеше по нейното гладко лице и бръчките по неговото, мъжът спокойно можеше да бъде неин баща или дядо. Осанката ѝ беше още по-величествена и от неговата. — Дворът на Джагад е ваш. Фал Дара е ваша.

От всички страни се надигнаха възгласи и удариха като мощни приливни вълни в стените на цитаделата.

Ранд потръпна и се запъти припряно към спасителната врата, без повече да се интересува дали няма да блъсне някого. „Това твоє проклето въображение. Та тя дори не знае кой си. Засега. Кръв и пепел, ако те познаваше...“ Не искаше и да си помисли какво щеше да стане, ако го познаваше, ако знаеше какво е той. И какво ли щеше да стане с него, когато разбере. Зачуди се дали вятърът преди малко, на покрива на кулата, нямаше нещо общо с нея; Айез Седай можеха да предизвикват такива неща. Въздъхна с облекчение едва след като се промуши през вратата и я затръшна зад себе си. Възгласите на посрещачите на площада заглъхнаха зад гърба му.

Коридорите тук се оказаха също толкова празни, колкото предишните, и той едва се сдържа да не затича. Навън, през един по-малък площад с водоскок в средата, после по друг коридор и по настлания с каменни плочи двор пред конюшните. Владетелската конюшня, построена като част от крепостната стена, беше висока продълговата сграда с големи прозорци, гледащи навътре, а отделенията за конете бяха на две нива. Ковачницата от другата страна на двора беше безмълвна. Налбантът и ратаите му бяха отишли да видят посрещането.

Тема, главният коняр, мъж с грубовато лице, го посрещна с нисък поклон пред широките врати на конюшната, като докосна с длан челото и после сърцето си.

— Готов да ви служа с дух и сърце, милорд. Какво ще благоволите да направи Тема за вас? — Той нямаше войнска опашка. Косата му се бе сплъстила на главата му като обърната сива купа.

Ранд въздъхна.

— За стотен път ти казвам, Тема, не съм никакъв лорд.

— Както пожелаете, милорд. — Последва още по-чинен поклон.

Това, което предизвикваше проблема, беше името му и асоциацията, която предизвикваше. Ранд ал-Тор. Ал-Лан Мандрагоран. При Лан, според обичая на Малкиер, кралското „ал-“ го означаваше като крал, макар че той самият никога не използваше това име. За Ранд това „ал“ беше просто част от името му, макар да беше чувал, че някога, преди много време, преди Две реки да се нарекат така, е означавало „син на“. Но някои от слугите в цитаделата на Фал Дара го бяха разбрали в смисъл, че и той е крал или поне принц. Всичките му възражения бяха довели само до това, че го понижиха до ранга на лорд. Поне така му се струваше — не беше виждал толкова поклони и раболепство дори пред самия лорд Агелмар.

— Искам да ми оседлаеш Дорчо, Тема. — Знаеше, че няма смисъл да настоява сам да си го оседлае: Тема нямаше да позволи Ранд да си изцапа ръцете. — Смятам да прекарам няколко дни из околностите на града.

Само веднъж да се озовеше на гърба на дорестия си жребец и след няколко дни щеше да е край река Еринин или дори отвъд границата, в Арафел. „И повече няма да могат да ме намерят.“

Конярят се прегъна почти на две и замръзна в тази поза.

— Простете, милорд — прошепна той дрезгаво. — Моля да ми простите, но Тема не може да се подчини.

Смутен, Ранд се изчерви и предпазливо се огледа — наоколо нямаше никой, — след което сграбчи мъжа за рамото. Не можеше да спре Тема и неколцина като него да се държат по този начин, но поне можеше да се опита да направи така, че друг да не забележи раболепието им.

— Защо да не може, Тема? Тема, погледни ме в очите, моля те. Защо не може?

— Заповядано е, милорд — отвърна шепнешком Тема. Очите му останаха сведени, не от страх, а от срам, че не може да изпълни искането на Ранд. От подобно нещо шиенарците се срамуваха толкова, колкото други хора, ако ги дамгосат с етикета „крадец“. — Нито един кон не може да излезе от тази конюшня, докато не бъде отменена заповедта. Не само от тази, а от никоя конюшня в цитаделата, милорд.

Ранд понечи да успокои човека, че всичко е наред, но вместо това облиза устни и запита смутено:

— Нито един кон от никоя конюшня?

— Да, милорд. Заповедта я донесоха преди малко. Само преди няколко минути. — Гласът на Тема възвърна силата си. — Освен това всички порти са затворени, милорд. Никой не може да влиза или напуска без разрешение. Дори и градският патрул, така поне казаха.

Ранд преглътна с усилие, но не можа да се отърве от чувството, че нечий пръсти са се впили в гръкляна му.

— Тази заповед, Тема, лорд Агелмар ли я издаде?

— Разбира се, милорд. Кой друг във Фал Дара би могъл да издаде такава заповед?

„Кой друг?“ Най-голямата камбана на камбанарията на цитаделата изкънтя и Ранд подскочи като ужилен. Към нея се присъединиха и други камбани, из целия град.

— Ако ми е позволена тази дързост — проговори конярят, надмогвайки ека на камбаните — милорд би трябвало да е много щастлив.

Ранд трябваше да извика, за да преодолее шумотевицата.

— Щастлив ли? Защо?

— Посрещането свърши, милорд. — Тема посочи към камбанарията. — Всеки момент Амирлинския трон ще изпрати да повикат милорд, както и приятелите на милорд при нея.

Ранд хукна. Мерна само за миг изумената физиономия на Тема и изчезна. Изобщо не го интересуваше какво щеше да си помисли конярят. „Тя всеки момент ще изпрати хора да ме намерят.“

ГЛАВА 3

ПРИЯТЕЛИ И ВРАГОВЕ

Преди да се доближи до портата, младежът забави ход и се постара да си придаде небрежен вид и да не се издава, че бърза.

Засводената порта беше здраво залостена. През нея едва можеха да минат двама ездачи един до друг, но като всички порти по външните стени на града тя беше покрита с обков от черно желязо и бе затворена с дебел лост. Пред нея стояха двама стражи с обикновени конични шлемове и плетени ризници, с дълги мечове, чиито дръжки стърчаха зад раменете им. На гърдите на златистите им туники бе извезан Черния ястреб. С единия се познаваха бегло — Раган. Върху тъмната кожа на лявата буза на Раган личеше бял триъгълен белег от тролокска стрела. Когато мъжът видя Ранд, сипаничавата кожа по бузите му се сви на трапчинки от появилата се усмивка.

— Мир, Ранд ал-Тор — почти извика Раган, за да надмогне ека на камбаните. — По главите ли ще удряш зайците, или още твърдиш, че тази тояга е лък? — Другият страж помръдна и се изпречи в полуразкрач пред портата.

— Мир да те окриля, Раган — отвърна Ранд и спря пред тях. Струваше му известно усилие да придаде спокойствие на гласа си. — Знаеш много добре, че е лък. Виждал си ме как стрелям с него.

— Не е добър за езда — намеси се кисело вторият страж. Сега Ранд позна и него, с хлътналите му, почти черни очи, които сякаш изобщо не мигаха. Надничаха изпод шлема сякаш от две пещери. Той допускаше, че е възможно да му се случи и по-лош късмет от това тъкмо Масема да пази портата, въпреки че не се сещаше какво може да е по-лошо, ако се изключеше среща с някоя Червена Айез Седай. — Прекалено е дълъг — добави Масема. — С конния си лък аз изстрелвам три стрели, докато ти успееш да пуснеш една с това чудовище.

Ранд се усмихна насила, за да си даде вид, че го приема като шега. Масема обаче нито умееше да се шегува, нито се смееше на

чужди шегии. Повечето мъже във Фал Дара приемаха Ранд благосклонно — нали тренираше с Лан и лорд Агелмар го канеше на трапезата си, и най-важното — беше пристигнал във Фал Дара в компанията на Моарейн, Айез Седай. Някои обаче, изглежда, не можеха да забравят, че е чужденец, и едва скланяха да разменят по някоя и друга дума с него, и то само ако им се наложеше. А Масема беше най-тежкият случай от всички.

— За мен си е добър — отвърна Ранд. — Като стана дума за зайци, Раган, какво ще кажете да ме пуснете за малко навън. Целият този шум и навалица ми дойдоха много. Реших да изляза малко на лов за зайци, та ако ще и да не ударя нито един.

Раган се извърна към Масема и Ранд се обнадееди. С Раган човек можеше да се разбере: въпреки белега, който правеше лицето му мрачно, той беше благ човек и изглежда, го харесваше. Но Масема поклати твърдо глава и Раган въздъхна.

— Не може да стане, Ранд ал-Тор. — Мъжът кимна леко към Масема, сякаш да обясни, че не зависи само от него. — Никой не може да напусне без писмено разрешение. Да беше ни помолил преди няколко минути. Току-що получихме заповед да затворим портите.

— Но защо лорд Агелмар ще иска да задържи тъкмо мен? — Масема оглеждаше вързопите и дисагите на раменете му. Ранд се постара да не му обръща внимание. — Та аз съм негов гост — обръна се той към Раган. — Мога да си отида, когато пожелае. Защо ще му трябва да издава такава заповед тъкмо за мен? Това е заповед на лорд Агелмар, нали? — При тези думи Масема примигна и вечно смръщеното му лице се намръщи още повече; като че ли изведнъж забрави за товара на гърба на Ранд.

Раган се изсмя.

— Че кой друг би могъл да издаде подобна заповед, Ранд ал-Тор? Разбира се, на мен ми я предаде Юно, но кой друг би могъл да я издаде?

Очите на Масема не мигаха, приковани в Ранд.

— Просто искам да поизляза малко сам, това е всичко — каза младежът. — Е, тогава ще взема да се поразходя из градините. Там няма зайци, но поне няма да има и такава шумотевица. Светлината да ви освети. Мир вам.

И той си тръгна, без да изчаква ответните благословии, решен в никой случай да не пристъпва в градините. „Да ме изгори дано, щом церемониите са свършили, там сигурно ще бъде пълно с Айез Седай.“ Усещайки погледа на Масема зад гърба си — беше сигурен, че е на Масема — той закричи, без да бърза.

Близо до казармените кухни Коларската порта, през която се доставяха хранителните продукти за цитаделата, също беше здраво залостена и охранявана от двама стражи. Отмина я бързешком, прекосявайки площадчето пред кухнята, сякаш изобщо не беше имал намерение да се приближава до нея.

Кучешката порта на гърба на цитаделата, висока и широка само колкото да мине един спешен човек, също се оказа затворена и под охрана. Портите не бяха много въпреки могъщите размери на цитаделата, но след като и Кучешката беше затворена, значи всички бяха блокирани!

Ако намереше някое въже да се прехвърли... Той се изкачи по една от стълбите на външната стена до широкия парапет с отвори за стрелците. Не се чувстваше много удобно тук, така високо, изложен на вятъра, но оттук можеше да погледне над високите комини и скосените покриви през целия град, чак до външните стени. Въпреки дългия му престой тук тези къщи му изглеждаха твърде необичайни в сравнение с онова, с което беше свикнал в Две реки. Стрехите им стигаха почти до земята, сякаш цялата къща се състоеше от един покрив с дървени шинди покрив, а комините бяха извъртени под ъгъл, та зимният сняг да се плъзга покрай тях. Просторен, павиран с камъни площад обкръжаваше цитаделата, но улиците на стотина крачки зад него бяха изпълнени с хора, заети с ежедневните си дела. Продавачи в дълги престилки, застанали пред дюкяните си, селяни в груби дрехи, дошли в града да продават или да купят нещо, градски хора, струпали са на малки групи и несъмнено обсъждащи внезапното пристигане на Амирлинския трон. Успя да види, че през една от портите на градската стена преминават коли и хора. Явно нейните пазачи не бяха получили разпореждане да спрат движението.

Той вдигна очи към най-близката стражева кула. Един от войниците му махна с облечената си в метална ръкавица ръка. Ранд се засмя горчиво и отвърна на поздрава. Всяка негова стъпка по стената беше под зоркия поглед на стражите. Той се надвеси през амбразурата

и погледна надолу по отворите в каменния зид, предназначени да се набият в тих дървени греди, и още по-надолу, към косото каменно уширение, образуващо дъното на сухия сега ров в основите на крепостта. Двадесет крачки широк и десет дълбок, с гладко полирани и хлъзгави камъни, ограден с ниска стена, скосена така, че всичко да се вижда отгоре, и да предпазва да не би някой случайно да падне в него, а на дъното му имаше цяла гора от остри като бръснач метални наконечници. Дори да разполагаше с въже и да нямаше никакви стражи, нямаше да може да го преодолее. Това, което бе предназначено да държи тролоците извън стените на цитаделата, сега също толкова успешно го задържаше вътре.

Изведнъж се почувства изтощен до мозъка на костите си и изцеден. Амирлинския трон беше тук, а той не можеше да се измъкне. Изход нямаше, а Амирлинския трон беше тук. Ако тя знаеше, че е тук, ако тъкмо тя бе изпратила онзи вятър, значи вече го преследваше, искаше да го улови с цялата мощ на Айез Седай. Зайците имаха по-голям шанс да се спасят от неговия лък. Но той не смяташе да се предава. Някои твърдяха, че хората от Две реки били толкова упорити, че можели да научат и мулетата на инат. Когато не им оставаше нищо друго, хората от Две реки залагаха на своя инат.

Слезе от стената и тръгна през цитаделата. Все едно му беше къде отива, стига да не е там, където го очакваха. По-далече от стаята му, по-далече от конюшната или от портите — Масема сигурно щеше да подхвърли на Юно, че се опитва да напусне — по-далече и от градините. Знаеше само, че трябва да стои настрана от всички Айез Седай. Дори от Моарейн. Виж, тя знаеше. Въпреки това не беше направила нищо срещу него. „Засега. Доколкото на теб ти е известно. Ами ако е променила намеренията си? Може би тъкмо тя е извикала Амирлинския трон.“

Изведнъж почувствал се самотен и изгубен, той опря рамо в каменната стена на коридора. С невиждащи очи се взря в празната далечина и му се привидяха твърде нежелани неща. „Опитомен. Нима наистина ще е толкова лошо? Веднъж да се свърши. Наистина ли ще свърши?“ Затвори очи, но продължаваше да вижда самия себе си, как се крие като заек и няма къде да избяга, а Айез Седай стесняват кръга около него като хищни врани. „Веднъж опитомени, повечето мъже умират. Не им се иска да живеят повече.“ Твърде добре си спомняше

думите на Том Мерилин, за да може да го приеме. Отърси енергично глава и тръгна по коридора. Нямаше смисъл да стои на едно място, докато го намерят. Все пак, колко време му оставаше, докато го намерят? Като овца в кошара. Колко време? Докосна дръжката на меч. „Не, няма да бъда като овца. Въпреки Айез Седай и всички останали.“ Почувства се глупаво, но продължи напред с повече решителност.

Хората се връщаха към обичайните си задължения. От кухнята, близо до Голямата зала, където Амирлинския трон и нейната свита щяха да пируват тази вечер, се носеше врява и дрънчене на съдове. Готвачки, кухненски прислужници и носачи се суетяха припряно из нея; над огньовете се въртяха дълги шишове с нанизани на тях парчета месо. Той бързо си проправи път през горещината и парата, през миризмите на печено и кухненски подправки. Никой не му обърна особено внимание; всички бяха твърде улисани в работата си.

Задните помещения за слугите гъмжаха като разринат мравуняк. Мъже и жени сновяха и си надяваха най-хубавите и чисти ливреи. Момченца размахваха дървени мечове, а момиченцата бяха наизвадили издяланите си от дърво кукли и всяко твърдеше, че нейната е Амирлинския трон. Много от вратите на малките слугински стаички стояха постоянно отворени, преградени само с дебели завеси. Обикновено това означаваше, че обитателите им са готови да посрещнат гости, но в момента просто показваше, че бързат. Дори онези, които му се покланяха, го правеха набързо, без да се спират.

Дали някой от тях, докато обслужваше, нямаше да чуе, че го търсят, и да спомене, че го е видял? Да проговори пред някоя Айез Седай и да каже къде могат да го намерят? Струваше му се, че го изглеждаха лукаво, докато преминаваше из коридорите на слугинския отсек, и се взират преценяващо след него. Струваше му се, че дори дечицата го изглеждат с проникателно любопитство. Знаеше, че всичко това е само плод на въображението му — сигурен беше, не можеше да е другояче — но въпреки това, когато помещенията на слугите останаха зад гърба му, се почувства сякаш току-що се е измъкнал от капан, който всеки миг можеше да щракне.

Някои места из цитаделата бяха безлюдни. Все едно че обитателите им внезапно бяха пуснати в почивка. Ковачниците например — със загаснали огнища и празни наковални. Празни. Студени. Безжизнени. И въпреки това като че ли не бяха празни.

Кожата му настръхна и той се завъртя на пети. Не, тук наистина нямаше никой. Само огромните квадратни скринове с ковашки инструменти и варелите за закаляване, пълни с мазнина. Космите по врата му настръхнаха и той отново рязко извърна глава. Чукове, маши и клещи, окачени на местата си по стените. Той ядосано огледа голямото помещение. „Не, тук няма никой. Това е само въображението ми. Този вятър и Амирлин. Те са достатъчни да си въобрази човек какво ли не.“

Извън двора на оръжейниците вятърът внезапно се завихри около него. Въпреки волята си той подскочи стреснато — стори му се, че иска да го сграбчи. За миг отново подуши смътно доловимата миризма на гнило и чу как нечий глас зад гърба му се изкиска лукаво. Само за миг. Изплашен, той се завъртя и отново огледа всичко наоколо. Дворът, настлан с груб камък, бе абсолютно празен, с изключение на него самия. „Само това твое проклето въображение!“ Въпреки това се затича и му се стори, че отново чува зловещия кикот зад гърба си, този път без вятъра.

В двора на дърводелците неведомото присъствие отново се появи. Чувството, че тук има някой. Усещането, че към него надничат нечийи очи: иззад високите купчини дървени трупи или камарите нацепени дърва, или през процепите между подредените дъски и бичмета, приготвени да бъдат отнесени в другия край на двора, в дърводелската работилница, която бе затворена. Реши да не се оглежда повече, отказа се да мисли възможно ли е изобщо нечийи очи да се придвижват толкова бързо от едно място на друго, в един миг зад купчината дърва за огрев и веднага след това — да прекосят двора и да се озоват зад подредения дървен материал, без дори да успее да ги мерне, колкото и внимателно да се оглежда. А беше сигурен, че са едни и същи очи. „А може би просто вече полудявам.“ Ранд потръпна. „Не, още не. О, Светлина, моля те, още не.“ Превил гръб, той се прокрадна през дърводелския двор. Очите го последваха.

През тъмни коридори, осветени само от по някой и друг факел, през складови помещения, пълни със сух грах и боб, отрупани с щайги изсъхнала ряпа и глави цвекло, или напълнени догоре с бъчви вино или каци осолено говеждо, или бурета с ейл — очите бяха навсякъде: или го следваха, или вече го чакаха, когато се озовеше в следващото помещение или коридор. Не усещаше ничии стъпки освен собствените

си, не чуваше изскърцване на врата, освен когато той самият отваряше или затваряше, но очите бяха там. „Светлина, полудявам!“

А след това отвори поредната врата на някакъв склад и го обля вълна от човешки гласове и смях, която го изпълни с облекчение. Тук дебнещите, невидими очи ги нямаше. Влезе.

Половината помещение беше пълно до тавана с чували зърно. В другата половина дузина мъже бяха коленичили в плътен полукръг пред голата стена. Всички бяха облечени в къси кожени палта и бяха с подстригани като с паница коси, типични за слугите. Липсваха както воинските опашки, така и ливреите. Между тях нямаше такива, които можеха случайно да го издадат. „А нарочно?“ Сред тихото мъжко мърморене се чуваше тракането на зарове, прекъсвано от нечий дрезгав смях при хвърлянето.

Лоиал наблюдаваше играта на зарове, търкайки замислено брадичка с кутрето си, по-дебело и от най-големия човешки палец, а главата му стигаше почти до гредите, на близо два разтега над пода. Появата на Огиер не беше нещо обичайно за Граничните земи, както и за където и да било другаде, но тук все пак те бяха познати и приети, а и Лоиал вече от доста време пребиваваше във Фал Дара и видът му не предизвикваше особено оживление. Тъмната туника на Огиер с високата твърда яка бе закопчана до врата му и падаше свободно над високите му ботуши. Един от джобовите му беше издут от нещо. Книги най-вероятно, доколкото Ранд го познаваше. Дори когато гледаше залаганията, Лоиал не можеше да се раздели за дълго с любимите си книги.

Въпреки тревогите си Ранд усети, че се е ухилил. Лоиал често предизвикваше усмивката му. Огиер знаеше толкова много за някои неща и толкова малко за други, а изглежда, искаше да знае всичко. И все пак Ранд помнеше какво бе изпитал, когато за първи път видя Лоиал, с туфите косми, стърчащи от клепналите му уши, с веждите му, провиснали като дълги мустаци, и носа му, широк почти колкото лицето му — видя го и си помисли, че стои пред тролок. Все още го беше срам за това. Огиер и тролоци. Мърдраали и какви ли не още ужасии от тъмните кътчета на среднощни приказки. Неща от сказания и легенди. Така си беше мислил за тях преди да напусне Емондово поле. Но откакто напусна родния дом, беше срещал твърде много въплътени и крачещи по света сказания, за да продължава да е сигурен

кое е истинско и кое — измислено. Айез Седай, невидими преследвачи, вятър, който те хваща и задържа. Усмивката му угасна.

— Всичко от приказките е истина — промълви той.

Ушите на Лоиал помръднаха и той извърна глава към Ранд, Когато видя кой е, широкото му лице се разполови в усмивка.

— А, ето те и теб. — Гласът му избръмча като майски бръмбар. — Не те видях на Посрещането. Виж, такова нещо досега не бях виждал. Не мислиш ли, че изглежда малко уморена? Не ще да е лесно да си Амирлин. По-тежко е, отколкото да си Старей, предполагам. — Той замълча замислено, но само колкото да си поеме дъх. — Кажи ми, Ранд, и ти ли играеш на зарове? Тук играят по-проста игра, само с три зара. Ние в стеддинг използваме четири. Но знаеш ли, не ми дават да се включа. Казват ми само „Слава на Строителите“, обаче не смеят да залагат срещу мен. Не смятам, че е честно. А ти? Заровете, които използват, са толкова дребни — той се навъси, оглеждайки един от заровете в дланта си, голям почти колкото човешка глава — но все пак мисля...

Ранд го сграбчи за ръката. „Строителите!“

— Лоиал, Огиер са построили Фал Дара, нали така? Знаеш ли някакъв изход оттук освен портите? Макар и някаква дупка, от която да изпъзми човек. Или канал. Каквото и да е, колкото да може човек да се провере през него. Е, и ако не духа вятър в нея, ще е още по-добре.

Лоиал се намръщи с досада и дългите му вежди се спуснаха почти до бузите.

— Ранд, Огиер са построили Мафал Дадаранел, но онзи град е бил разрушен още по време на Тролоксските войни. Това — той леко докосна каменната стена с широките си пръсти — е построено от хора. Мога да ти нахвърлям плана на Мафал Дадаранел — виждал съм веднъж картата му в една стара книга в стеддинг Шангтай, — но за Фал Дара знам точно толкова, колкото и ти. Макар че е построен добре, нали? Грубо, но добре.

Ранд притисна гръб в стената и затвори отчаяно очи.

— Трябва да намеря някакъв изход — прошепна младежът. — Вратите са залостени и не ме пускат да изляза, а трябва на всяка цена да се измъкна оттук.

— Но защо, Ранд? — попита го угрижен Лоиал. — Тук никой няма да ти причини зло. Добре ли си? Ранд? — Изведнъж гигантът

извика силно: — Мат! Перин! Мисля, че на Ранд му е лошо.

Ранд отвори очи и видя двамата си приятели, които се надигнаха от групата мъже. Мат Каутон, дългокрак като щъркел, с вечната си полуусмивка, като че ли виждаше нещо смешно там, където никой друг не го забелязваше. Къдрокосият Перин Айбара с широките рамене и с ръце, заякнали от работата му като чирак в селската ковачница. И двамата все още носеха дрехите си от Две реки, груби и здрави, макар и поизносени от дългото пътуване.

Мат хвърли зарове и стана. Един от мъжете подвижна:

— Ей, южняко, не можеш да напускаш играта, когато печелиш.

— По-добре е, отколкото когато губиш — отвърна му Мат със смях и несъзнателно докосна с длан сетрето си на кръста. Ранд присви очи. Под дрехата си Мат носеше една кама с рубин на дръжката. Кама, от която никога не се отделяше, кама, от която не можеше да се отдели. Оръжието беше заразено от мъртвия град Шадар Логот, заразено и покварено от зло, не по-малко опасно от това на Тъмния. От злото, убило Шадар Логот преди две хиляди години, злото което все още обитаваше изоставените му руини. Тази зараза можеше да убие Мат, ако камата останеше у него; и още по-бързо можеше да го убие, ако я махнеше от себе си. — Ще получиш друга възможност да спечелиш. — Киселото сумтене на коленичилите мъже показва, че не вярват много на такъв шанс.

Перин последва Мат, свел глава към пода. Напоследък Перин непрекъснато държеше очите си сведени и раменете му бяха превити, като че ли мъкнеше някаква непосилна дори за него тежест.

— Какво ти е, Ранд? — попита Мат. — Побелял си като ризата, дето си облякъл. Ей! Ама откъде си взел тези дрехи? Да не ставаш шиенарец? Дали да не взема и аз да си купя едно такова сетре и една нова риза. — Той разтърси джоба на сетрето си и в него издрънчаха монети. — Изглежда, ми върви на зарове. Хвърля ли ги, и винаги печеля.

— Няма защо да си купувате — отвърна уморено Ранд. — Моарейн се е разпоредила да сменят всичките ни дрехи. Доколкото знам, вече са ги изгорили, с изключение на това, което е по вас. Елансу сигурно ще ви намери тук, за да ви вземе и тези, тъй че на ваше място бих се преоблякъл бързо, докато не ви ги е свалила от гърбовете. — Перин така и не вдигна очи, но бузите му се изчервиха, а Мат се ухили

още повече, макар хитрата му усмивка да изглеждаше малко пресилена: двамата също се бяха сблъскали със странните тукашни порядки в баните и само Мат се правеше, че не го притесняват. — И не ми е лошо. Просто трябва да се махна оттук. Амирлинския трон е тук. Лан каза... каза, че след като тя е тук, за мен щяло да е по-добре да съм поне на седмица път от този град. Трябва да се махна, а всички порти са залостени.

— Той ти е казал такова нещо? — Мат се намръщи. — Не разбирам. Той никога не би казал нищо против някоя Айез Седай. Но защо? Виж какво, Ранд, на мен лично Айез Седай не ми харесват повече, отколкото на теб, но те няма да ни направят нищо лошо. — При тези думи той сниши глас и се огледа през рамо, за да се увери, че никой от комарджиите не ги подслушва. В Граничните земи може и да съществуваше боязън към Айез Седай, но липсваше каквато и да било омраза към тях и всякаква непочтителна дума по техни адрес можеше да вкара човек в крамола, ако не и да му навлече някоя по-голяма неприятност. — Виж например Моарейн. Тя не е толкова лоша, въпреки че е Айез Седай. Разсъждаваш като стария Кен Буйе с неговите високопарни приказки в хана Виноструй на село. Имам предвид, че тя не ни е направила нищо лошо, нито пък те биха ни навредили. Защо те е страх, че могат да ни навредят?

Перин вдигна очи. Жълти очи, блестящи на сумрачната светлина в зърнения склад като потъмняло злато. „Моарейн ли не ни е направила нищо лошо?“ — помисли си Ранд. Когато тримата напуснаха Две реки, очите на Перин бяха също толкова тъмнокафяви, колкото тези на Мат. Ранд нямаше представа какво бе причинило тази странна промяна — Перин не искаше да говори за това, — но промяната се беше появила едновременно с превитите рамене и с тази негова отчужденост, която го правеше да изглежда самотен дори сред близките си приятели. Очите на Перин и камата на Мат. Нито една от тези неприятности нямаше да се случи, ако не бяха напуснали Емондово поле, а тъкмо Моарейн ги беше отвлякла от родния край. Знаеше, че не е справедлив. Ако бяха останали в селото си, сигурно щяха да загинат от ръцете на тролоците заедно с по-голямата част от населението на Емондово поле. Но това не можеше да накара Перин да се засмее, както по-рано, нито да махне камата на Мат от колана му. „А аз? Ако си бях останал у дома и бях оживял, дали щях да се превърна в

това, което съм сега? Поне нямаше да се тревожа за онова, което Айез Седай се канят да ми сторят.“

Мат продължаваше да го гледа озадачено, а Перин го наблюдаваше изпод вежди. Лоиал търпеливо чакаше отговора му. Ранд не можеше да им обясни защо му се налага да се крие от Амирлинския трон. Те не знаеха нищо за него. Знаеше Лан, знаеше и Моарейн. Знаеха също така Егвийн и Нинив. Искаше му се никой да не знае, най-много от всичко му се искаше Егвийн да не знае, но поне Мат и Перин, както и Лоиал, все още вярваха, че той си е същият. Помисли си, че по-скоро би умрял, отколкото да им каже, и да види колебанието и тревогата, изписани на лицата им. Понякога ги долавяше в очите на Егвийн и на Нинив, въпреки усилията им да не се издават.

— Някой ме... наблюдава — отрони най-сетне той. — Преследва ме. Само... Само дето няма никой.

Перин изненадан вдигна глава, а Мат облиза устни и прошепна:

— Чезнец?

— Разбира се, че не — изсумтя Лоиал. — Как може някой Безок да проникне във Фал Дара, било в града или в цитаделата? Според закона никой в чертите на града не може да крие лицето си, а осветителите са задължени през цялата нощ да поддържат запалени всички улични фенери, така че за мърдраалите да няма сенки, в които да се спотайват. Не, това не може да бъде.

— Стените не могат да спрат един Чезнец — промърмори Мат. — Не и ако тази твар наистина пожелае да проникне. Не знам доколко законите и фенерите вършат някаква работа. — Не говореше като човек, който само преди половин година бил уверен, че Чезнеците са създания от веселчунски приказки. Той също бе видял и преживял твърде много.

— А освен това и вятърът — добави Ранд. Гласът му леко трепереше, докато им разказваше какво бе усетил на върха на кулата. Перин стисна юмруци и кокалчетата на пръстите му изпукаха. — Просто искам да се махна оттук — завърши Ранд. — Искам да замина някъде на юг. По-надалече. Просто да замина някъде далече.

— Но щом вратите са залостени — каза Мат, — как ще се измъкнем?

Ранд го зяпна.

— Да се измъкнем ли? — Той трябваше да замине сам. Можеше да е опасно за тях, ако са край него. Беше се превърнал в заплаха за тях, а дори и Моарейн не можеше да каже колко време му остава. — Мат, знаеш, че трябва да отидеш в Тар Валон с Моарейн. Тя каза, че само там ще можеш да се разделиш с тази проклета кама, без да загинеш. А знаеш много добре какво ще ти се случи, ако я задържиш.

Мат докосна несъзнателно сетрето си над камата.

— „Дарът на Айез Седай е стръв за риба“ — цитира тихо приятелят му. — Какво пък, може да не искам да налапам въдицата. Може би това, което иска да ми направят в Тар Валон, е по-лошо от това, което би ме сполетяло иначе. Може би просто лъже. „Истината, казана от Айез Седай никога не е онова, което си мислиш.“

— Случайно да знаеш други поговорки? — попита го язвително Ранд. — „Южнякът носи скъп гост, северният вятър — празна къща“? „Прасето и със злато да го боядисаш, пак си е прасе“? Какво ще кажеш за: „Който приказва само за стригане, остава без овци“? Или „Приказките на глупака са прах“?

— Успокой се, Ранд — прекъсна го тихо Перин. — Няма защо да си толкова груб.

— Нима? Може пък да не искам двамата да тръгнете с мен, непрекъснато да ми се мотае в краката, да изпадате в какви ли не беди и да очаквате все аз да ви измъквам. Случайно да ви е хрумвало това? Да ме изгори дано, никога ли не сте си помисляли, че може да ми е омръзнало непрекъснато да ви виждам, накъдето и да се обърна? Все около мен! Това наистина ми омръзна. — Обидата, изписана на лицето на Перин, го срязва като нож, но въпреки това той продължи безжалостно: — Тук някои смятат, че съм лорд. Лорд. Може пък това да ми харесва. А я се вижте двамата, играете ми тук на зарове с долни коняри. Не, когато си тръгна, ще тръгна сам. А вие двамата, ако искате, вървете в Тар Валон, а ако искате, можете и да се обесите, все ми е едно. Аз тръгвам сам.

Лицето на Мат се беше вкочанило и той беше стиснал дръжката на камата под сетрето си така, че кокалчетата на пръстите му бяха побелели.

— Щом така желаеш — отвърна студено приятелят му. — Досега смятах, че ние... Както желаеш, ал-Тор. Но ако аз реша да напусна

едновременно с теб, ще го направя, а ти ако искаш, стой настрана от мен.

— Никой няма да тръгва никъде — намеси се Перин. — Нали портите са затворени. — Той отново бе забил поглед в пода. Сред играчите на зарове избухна смях заради нечия загуба.

— Дали ще тръгнете, или ще останете — промълви Лоиал. — Дали заедно, или поотделно, това няма никакво значение. И тримата сте тавирен. Дори аз го разбирам, просто по нещата, които се случват около вас. А и самата Моарейн Седай го твърди.

Мат вдигна ръце.

— Престани, Лоиал. Не искам повече да чувам за това.

Лоиал поклати глава.

— Дали искаш да го чуваш, или не, то си е така. Колелото на Времето тъче Шарката на Века, вплитайки човешките съдби като нишки. А вие тримата сте тавирен, в самия център на сплита.

— Лоиал, казах, престани.

— За известно време Колелото ще заплете нишката около вас тримата, каквото и да правите. А това, което предстои да извършите, по-вероятно ще бъде избрано от самото Колело, а не от вас. Тавирен завличат историята след себе си и оформят Шарката със самото си съществуване, но Колелото вплита тавирен в по-плътен сплит, отколкото живота на други хора. Където и да отидете и каквото и да направите, докато Колелото не реши друго, вие ще...

— Престани! — изрева Мат. Играчите на зарове вдигнаха глави и той им хвърли гневен поглед, принуждавайки ги да се върнат към играта си.

— Извинявай, Мат — изгъгна Лоиал. — Знам, че приказвам много, но не исках да...

— Не, аз повече не оставам тук. — Мат вдигна поглед към гредите на тавана. — При тази голяма огиерска уста и този глупак, чиято глава е толкова голяма, че и шапка не можеш да сложиш на нея. Тръгваш ли с мен, Перин?

Перин въздъхна и хвърли поглед към Ранд, след което кимна.

Ранд ги изглежда как си тръгват. Буца беше заседнала в гърлото му. „Трябва да замина сам. Светлината да ми е на помощ, трябва да го направя.“

Лоиал също се беше загледал към тях и веждите му бяха клюмнали угрижено.

Ранд придаде още грубост на гласа си.

— А ти какво чакаш? Хайде, заминавай с тях! Не разбирам защо още се мотаеш тук. Нямам полза от теб, щом не знаеш изход. Махай се! Върви да си търсиш дърветата и скъпите на сърцето ти дъбрави, ако още не са ги посекли всичките, и най-добре ще е, ако са го направили.

Очите на Лоиал, големи колкото чаши, отначало се изпълниха с почуда, примесена с обида, но после бавно се присвиха в смътно подобие на гняв. Ранд не можа да повярва. В някои от старите сказания се споменаваше, че Огиер могат да се разгневят, макар никога да не се уточняваше как точно става това, но Ранд никога не беше срещал по-кратко същество от Лоиал.

— Щом така желаш, Ранд ал-Тор — отвърна Лоиал, поклони му се сдържано и последва Мат и Перин.

Ранд опря гръб в пълните със зърно чували. „Е — прозвуча тъничкият гласец в главата му — най-сетне го постигна, нали?“ „Длъжен бях — отвърна той на гласа. — За тях ще е опасно да са около мен. Кръв и пепел, в един момент ще полудея и... Не! Не, няма да го допусна! Няма повече да използвам Силата и тогава няма и да полудея, и... Но не мога да рискувам. Не мога, разбираш ли?“ Но гласът му се изсмя горчиво.

Усети, че комарджиите са извърнали глави към него. Шиенарците, независимо от класата, към която принадлежаха, почти винаги бяха учтиви и се отнасяха възпитано дори към кръвните си врагове, а Огиер никога не бяха били врагове на Шиенар. Комарджиите го гледаха потресени. Лицата им бяха безизразни, но очите им казваха, че е съгрешил. Част от съзнанието му признаваше, че са прави, и осъдителните им погледи само задълбочаваха чувството за вина. Само го гледаха, но докато се измъкваше от склада, имаше чувството, че ще го подгонят.

Той продължи да обикаля напосоки из складовете, търсейки някакво скривалище, където да се спотаи, докато не разрешат отново движението през портите на цитаделата. Тогава можеше да се скрие под чувалите и щайгите в някоя кола, караща провизии. Стига да не претърсваха излизащите коли. Стига да не претърсеха складовете и

цялата крепост заради него. С усилие си наложи да не мисли повече за това и продължи да търси безопасно убежище. Но навсякъде, където се озоваваше — в някоя дупка сред чували със зърно, в някоя тясна пътечка покрай стена, отрупана с бъчви вино, или в някой изоставен склад с празни кафези и смътни сенки — навсякъде си представяше колко лесно могат да го намерят онези, които биха тръгнали да го търсят. Можеше да си представи и невидимия преследвач — каквото и да представляваше той, — който също така можеше да го спипа. Затова продължи да обикаля и търси, жаден, прашен, с коса, покрита с паяжини.

По едно време се озова в смътно осветен коридор, по който бавно крачеше Егвийн, спирайки се, за да надникне в складовете, покрай които минаваше. Тъмната ѝ коса, спускаща се до кръста, бе привързана с червена лентичка, а роклята ѝ бе сива и според шиенарския обичай, извезана с червено. Щом я зърна, го обзе още по-голяма мъка и чувство на загуба, отколкото докато напъждаше Мат, Перин и Лоиал. Беше израснал с мисълта, че един ден ще се ожени за Егвийн; и двамата си го мислеха. Но сега...

Тя подскочи, когато Ранд внезапно изникна пред нея, и шумно си пое дъх, но единственото, което отрони, беше:

— Аха, ето къде си бил. Мат и Перин ми разказаха какво си направил. Също и Лоиал. Разбирам какво целиш, Ранд, и мога да ти кажа, че е доста глупаво. — Тя скръсти ръце пред гърдите си и големите ѝ тъмни очи го приковаха с неизказан укор. За пореден път той се зачуди как така успява да го гледа отгоре надолу — винаги успяваше да го постигне, щом реши — въпреки че стигаше едва до раменете му и при това беше с цели две години по-малка от него.

— Добре — отвърна той. Разпуснатата ѝ коса неочаквано го ядоса. Преди да напусне Две реки не беше виждал пълнолетна жена, която да не е прибрала косата си на плитка. Там всяка девойка очакваше с нетърпение Женския кръг на селото да ѝ каже, че вече е достатъчно пораснала, за да има право да сплете косата си. Егвийн определено беше навършила пълнолетие. А виж, тук си беше разпуснала косата, вързана само с една лентичка. „Аз искам да се върна в Емондово поле, а не мога, докато тя бърза да забрави всичко, свързано с дома.“ — Ти също се махай и ме остави на мира. Един прост овчар не може повече да ти бъде компания. Тук вече има

достатъчно Айез Седай с които да се мотаеш. И не казвай на никоя от тях, че си ме видяла. За мен са дошли и не бих искал точно ти да им помогнеш да ме хванат.

Бузите й изведнъж поруменияха.

— Нима смяташ, че аз...

Той й обърна гръб и понечи да се отдалечи, но тя извика, хвърли се към него и го повали. Двамата се стовариха на каменния под, дисагите и вързопите на Ранд отхвърчаха встрани. Младежът изпъшка, когато се удари в плочите и дръжката на меч се заби в ребрата му, и отново изпъшка, когато момичето се надигна и седна на гърба му, все едно че беше стол.

— Майка ми — заяви тя — винаги ми е казвала, че най-добрият начин да се научиш да се справяш с мъжете е като се научиш да яздиш муле. Казваше, че в повечето случаи мозъкът ви не е повече от този на мулето. Дори то понякога било по-умно.

Той вдигна глава и се извърна през рамо.

— Слез от мен, Егвийн. Махни се веднага! Егвийн, ако не слезеш — той заплашително сниши глас, — ще съжаляваш. Ти поне знаеш какво съм. — За да изглежда по-убедителен, придаде зловец блясък на очите си.

Егвийн изсумтя пренебрежително.

— Не би го направил, дори и да можеше. Ти не би могъл да нараниш никого. Но и бездруго не можеш. Знам, че не можеш да преливаш Единствената сила, когато сам си поискаш — това просто ти се случва и не можеш да го контролираш. Тъй че не можеш да направиш нищо, нито на мен, нито на някой друг. Докато аз, от своя страна, се обучавам при Моарейн, тъй че ако не се вслушаш в здравия разум, Ранд ал-Тор, като нищо мога да ти подпаля гащите. Поне това мога да направя. Продължавай да се държиш по същия начин и ще видиш дали не мога. — Изведнъж, само за миг, най-близкият до нея факел лумна в яростен пламък и тя ахна, зяпвайки изумена към него.

Той се изви, сграбчи ръката й, смъкна я от гърба си и я избута да седне до стената. Егвийн заразтрива ръката си.

— Така значи, наистина би го направила? — попита я той ядосано. — Играеш си глупаво с неща, които не разбираш. Можеше и двама ни да изгориш на въглени!

— Мъже! Когато нямате какво да възразите, или бягате, или прибягвате до сила.

— Я по-спокойно! Кой кого събори? Кой на чий гръб седна? При това ме заплаши... опита се... опита се да... — Той вдигна ръце. — Не, не ме заплаши. Ти просто винаги го правиш. Всеки път, когато разбереш, че спорът ни не върви в твоя полза, сменяш темата. Този път няма да мине.

— Но аз не споря с теб — отвърна тя кротко. — И не сменям темата. Какво толкова криеш, освен че искаш да избягаш? И след като се скриеш, наистина ще избягаш. И защо трябваше да обиждаш Мат, Перин и Лоиал? Както и мен? Знам защо. Страх те е, че някой може да пострада, ако е край теб. Ако не правиш това, което не бива да правиш, никой няма да пострада. Цялото това бягане и криене и тези удари, които нанасяш, са ненужни. И защо Амирлинския трон или която и да е друга Айез Седай, с изключение на Моарейн, изобщо би трябвало да знае за твоето съществуване?

Той я изглежда мълчаливо. Колкото повече време прекарваше с Моарейн и Нинив, толкова повече усвояваше от характера им, особено когато сама го искаше. Понякога те двете, Айез Седай и Премъдрата, много си приличаха — отчуждени и всичко разбиращи. Смущаващо беше, когато това чувство му го внушаваше Егвийн. Най-сетне той се насили и й каза това, което беше чул от устата на Лан.

— Какво друго би могъл да има предвид?

Тя се намръщи.

— Моарейн знае за теб, но не е направила нищо. Защо трябва сега да го прави? Но ако Лан... — Все още намръщена, тя вдигна глава и срещна очите му. — Складовете са първото място, където биха те потърсили. Ако изобщо тръгнат да те търсят. Докато разберем дали те търсят, трябва да те скрием някъде, където не биха и помислили да те потърсят. Сетих се. Тъмницата.

— Тъмницата ли?

— Не в килия, глупчо. Понякога слизам там вечер, за да посетя Падан Фейн. Нинив също го прави. Никой няма да го приеме за кой знае колко странно, ако днес слеза по-рано. Всъщност, докато всички се съетят около Амирлин, никой няма изобщо да ни забележи.

— Но Моарейн...

— Тя не слиза в подземията да разпитва господин Фейн. На нея ѝ го водят. При това не го е викала от седмици. Повярвай ми, там ще е най-безопасно.

Той все пак се поколеба. Падан Фейн.

— Добре де, ти защо посещаваш амбуланта? Той е Мраколюбец, сам си го призна, при това много опасен. Да ме изгори дано, Егвийн, нали тъкмо той докара тролоците в Емондово поле! Хрътка на Тъмния, сам се нарече така, при това душеше по следите ми от Зимната вечер насам.

— Но, Ранд, сега той е зад железни решетки и е напълно безопасен. — Този път тя се поколеба и го погледна почти умолително. — Ранд, той е идвал с фургона си в Две реки всяка пролет, още преди да се родя. Познава всички познати на мен хора, всички места. Странно, но колкото повече стои затворен, толкова по-спокоен става. Като че ли така се освобождава от властта на Тъмния. Отново започна да се смее както по-рано и да разказва забавни истории за хората от Емондово поле, а понякога и за други места, които никога не съм виждала. Понякога се държи почти като стария Падан. Просто ми харесва от време на време да си поговоря с някого за дома.

„След като аз самият те отбягвам — помисли си той, — и след като Перин отбягва всички, а Мат прекарва времето си в комарджийство и непрекъснати гуляи.“

— Какво пък — въздъхна той. — След като Моарейн смята, че е безопасно за теб, би трябвало да е безопасно и за мен. Но не е необходимо и ти да се замесваш в това.

Егвийн се изправи и започна съсредоточено да чисти роклята си от прахта, избягвайки погледа му.

— Моарейн каза ли ти, че е безопасно? Егвийн?

— Моарейн Седай никога не ми е казвала, че не мога да посещавам господин Фейн — отвърна тя предпазливо.

Той се втренчи в нея и викна:

— Ти изобщо не си я питала! Тя не знае. Егвийн, това е глупаво. Падан Фейн е Мраколюбец и е опасен.

— Той е затворен в килия — отвърна тя упорито. — А и аз не съм длъжна да искам разрешение от Моарейн за всяко свое действие. Не смяташ ли, че е малко късно точно ти да се интересуващ какво смята една Айез Седай? Е какво, идваш ли?

— Мога да намеря пътя към тъмницата и без теб. Те търсят мен, или ще започнат да ме търсят, и ще стане лошо, ако разберат, че ми помагаш.

— Без мен — прекъсна го тя сурово — ти ще се препъваш в собствените си крака, докато сам не паднеш в скута на Амирлинския трон, след което ще се оплетеш в собствените си думи и накрая сам ще си признаеш всичко.

— Кръв и пепел, у дома би трябвало да те вземат в Женския кръг. Ако всички мъже бяхме толкова смотани и безпомощни, колкото си мислиш, никога нямаше да...

— Нима смяташ да стърчиш тук и да дърдориш, докато те намерят? Вземи си нещата, Ранд, и тръгвай с мен. — Без да дочака отговор, тя му обърна гръб и енергично закрачи по коридора. Той изпъшка, но вдигна дисагите и вързопите и макар и неохотно, тръгна след нея.

По задните коридори, през които тя го превеждаше, се мяркаха малко хора, но на Ранд му се струваше, че всички му обръщат специално внимание. Не просто внимание към човек, натоварил се с багаж за път, но лично към него, към Ранд ал-Тор. Знаеше, че е само въображението му — поне се надяваше да е така, — но въпреки това не се успокои дори когато спряха сред един проход дълбоко под цитаделата, пред висока врата, обкована като всички други с желязо, с малка желязна решетка по средата, под която висеше метална хлопка.

През решетката Ранд можа да види само голи стени и двама стражи с опашки на главите, седнали край една маса с фенер върху нея. Единият от мъжете точеше кама с дълги, отсечени удари на бруса. Ударите му не секнаха дори след като Егвийн почука с хлопката по решетката. Другият, с равнодушно и намусено лице, вдигна очи към вратата, сякаш размисляйки за нещо, след което се надигна мудно и се приближи до вратата. Беше нисък и набит, главата му едва стигаше до решетката.

— Какво искате? А, пак ли си ти, момиче? Дошла си да видиш своя Мраколюбец? А този кой е? — Мъжът не посегна да отвори вратата.

— Мой приятел, Чангу. Той също иска да види господин Фейн.

Мъжът огледа Ранд и горната му устна се вдигна, оголвайки зъбите му. Според Ранд това едва ли можеше да мине за усмивка.

— Какво пък — отвърна Чангу. — Какво пък. Висок си, а? Висок. И си твърде добре облечен за твоя вид. Някой те е хванал млад в Източните блатата и е направил от зверчето човек, а? — Той дръпна мандалата и отвори вратата. — Е, влизайте, ако ще влизате. — Тонът му стана насмешлив. — Наведи си главата, ако не искаш да се удариш, милорд.

Нямаше опасност от такова нещо. Вратата беше достатъчно висока, за да може и Лоиал да мине през нея. Ранд последва намръщен Егвийн, чудейки се дали този Чангу може да представлява някаква заплаха. Беше първият груб шиенарец, когото срещаше; дори Масема не беше груб, просто се държеше студено. Но особнякът само затръшна вратата, залости я отново и притича до рафтовете от другата страна на масата, за да вдигне един от поставените там фенери. Другият изобщо не вдигна поглед, дори не престана да точи ножа си. Помещението беше празно с изключение на масата, пейките и рафтовете, с покрит със слама под. Друга обкована с желязо врата водеше навътре.

— Ще ви трябва светлина, нали? — каза Чангу. — Там вътре, с вашия приятел Мраколюбец. — Той се разсмя дрезгаво и запали фенера. — Той ви очаква. — Човекът връчи фенера на Егвийн и отвори вътрешната врата едва ли не нетърпеливо. — Очаква ви. Ей там, в мрака.

Ранд се спря неуверено пред възцарилата се чернота, но Егвийн го хвана за ръкава и го задърпа навътре. Вратата се затръшна, като за малко щеше да го удари по петите; лостове й изцракаха. Единствената светлина вече струеше от фенера — малко светло петно сред непрогледния мрак.

— Ти сигурна ли си, че ще ни пусне да излезем — попита я той плахо. Мъжът изобщо не беше си направил труд да погледне към меча или лъка му, нито попита какво има във вързопите му. — Не са много добри пазачи. Можеше да сме дошли да освободим Фейн, а него изобщо не го интересува.

— Познават ме достатъчно добре — отвърна му тя, но гласът й също бе изпълнен с тревога. — От ден на ден стават все по-лоши. Всички пазачи тук. По-мнителни и по-намръщени. Когато дойдох за първи път, Чангу се шегуваше, а Нидао напоследък изобщо не говори. Но предполагам, че работата тук просто ги потиска. А може би просто

си въобразявам. Тук и аз съм потисната. — Но въпреки думите си тя уверено го поведе сред мрака. Ръката му стисна дръжката на меча.

Бледата светлина на фенера им разкри един широк коридор с дебели железни решетки от двете страни, преграждащи клетки с каменни стени. Само в две от клетките, покрай които минаха, имаше затворници — седяха на тесните си нарове и когато светлината ги достигна, заслониха очи, поглеждайки гневно през пръсти. Гневно. Така поне му се стори на Ранд, макар лицата им да бяха скрити. Очите им проблясваха на светлината на фенера.

— Този там е побойник и скандалджия — промърмори Егвийн, сочейки първия — космат навъсен тип. — Последния път потрошил дневната на един хан и наранил сума ти хора. — Другият затворник беше облечен в извезано със златни нишки сетре с широки ръкави и с ниски, лъснати ботуши. — А този се опитал да напусне града, без да плати сметката си в хана. — При тези думи тя изсумтя високо. Баща ѝ беше ханджия и същевременно кмет на Емондово поле, — И без да плати задълженията си на цял куп дюкянджии и търговци.

Двамата мъже изръмжаха гърлено ругатни, каквито Ранд беше чувал само от устата на охранниците на търговците в Две реки.

— И те от ден на ден стават все по-лоши — промълви тя и закричи бързо напред.

Стигнаха до килията на Падан Фейн, в самия край на тъмницата.

Фейн седеше на нара, надвесен напред, като че ли наистина ги очакваше, точно както им беше казал Чангу. Беше кокалест мъж с остър поглед, с дълги ръце и голям нос, и изглеждаше още по-измършавял, отколкото си го спомняше Ранд. Мършавостта му не бе от тъмницата — тук се хранеха със същата храна, с която и слугите, и дори и най-лошият престъпник не бе лишаван от храна — но тази измършавялост бе от това, което беше сторил преди да се озове във Фал Дара.

Гледката на стария познат събуди у Ранд спомени, без които спокойно можеше да мине. Фейн на капрата на големия, амбулантски фургон, чиито колелета тропат по Коларския мост, пристигащ в Емондово поле в Зимната нощ. И в същата тази Зимна нощ дойдоха тролоците, за да избиват, да палят и търсят. Да търсят трима млади мъже, по думите на Моарейн. „Да търсят мен, стига да знаеха кой съм, и да използват Фейн като хрътка.“

При появата на Егвийн Фейн се изправи, без да заслания очи, дори не примигна на светлината. Усмихна ѝ се с усмивка, която съвсем бегло докосна устните му, и вдигна очи над главата ѝ. Взря се право към Ранд, скрит в чернотата зад светлото петно, и посочи с пръст към него.

— Усещам че си тук и се криеш, Ранд ал-Тор — почти изграчи той. — Но не можеш да се скриеш, не и от мен, нито от тях. Смяташе, че се е свършило, нали? Но битката не е приключила, Ранд ал-Тор. Те идват за мен, идват и за теб, и войната продължава. Дали ще живееш, или ще умреш, тази война за теб никога няма да свърши. Никога. — Изведнъж той заговори напевно, унесено:

*Денят ще дойде скоро и волни ще сме ние.
Дори и ти, дори и аз.
Денят ще дойде скоро и мъртви ще сме ние.
Ти сигурно, но не и аз.*

Ръката му падна и той вдигна престорено очи към мрака. Устата му се изкриви в усмивка и той се изкикоти гърлено, като че ли това, което само той виждаше, беше твърде забавно.

— Мордет знае повече от теб и мен. Мордет знае всичко.

Егвийн неволно отстъпи назад и се опря в Ранд, светлото петно отстъпи с нея. Мрак обгърна амбуланта, но двамата продължаваха да чуват зловещия му кикот. Макар да не виждаше повече Фейн, Ранд беше сигурен, че все така се взира в нищото.

Той потръпна и пръстите му, стиснали дръжката на меча, се отпуснаха.

— Светлина — промълви хрипливо младежът. — За него ли казваш, че е станал такъв, какъвто си беше?

— Понякога е по-добре, а понякога — по-зле. — Гласът на Егвийн трепереше. — Този път е по-зле... по-зле от всякога.

— Чудя се в какво ли се е втренчил. Той просто е луд и зяпа в каменния таван в тъмното. — „Ако не беше камъкът, щеше да гледа право към женските отделения, където е Моарейн. И където са покоите на Амирлинския трон.“ Той отново потръпна. — Просто е луд.

— Това не беше добро хрумване, Ранд. — Тя го дръпна настрана и сниши глас, сякаш се боеше да не би Фейн да я подслуша. Кикотът на амбуланта ги догони. — Дори и да не ни потърсят тук, не бих могла да остана край него в това състояние, а не мисля, че и ти би могъл. Днес в него има нещо такова, че... — Тя притеснено си пое дъх. — Има едно друго място, още по-безопасно от това. Не ти го споменах преди, защото тук е по-лесно да се влезе, но те никога не биха претърсвали в женските покои. Никога.

— В женските... Егвийн, Фейн може да е луд, но ти си още полуда. Не можеш да се скриеш от осите в собственото им гнездо.

— Може ли да има по-подходящо място? Коя е единствената част в цитаделата, където никой мъж не може да влезе без женска покана, дори и самият лорд Агелмар? Кое е единственото място, където на никого не би му хрумнало да търси един мъж?

— А кое е единственото място в цитаделата, което гъмжи от Айез Седай? Това е същинска лудост, Егвийн.

Тя посочи вързопите му и заговори така, сякаш всичко вече беше решено.

— Трябва просто да си увиеш меча и да се изгърбиш под плаща, все едно че ми носиш багажа. Сигурно няма да е трудно да си намериш някое опърпано сетре и по-стара риза. Но ще трябва да се попрегърбиш.

— Казах ти вече, няма да го направя.

— Щом държиш да си упорит като муле, трябва да се възползваш от правото си да се направиш на товарното ми животно. Освен ако не предпочиташ да останеш тук с него.

Тихият кикот на Фейн отекна към тях в мрака.

— Битката не е свършила, Ранд ал-Тор. Мордет знае.

— По-лесно щеше да ми е да скоча през стената — промърмори Ранд, но въпреки това развърза вързопите си и уви меча, лъка и колчана, приемайки предложението ѝ.

Фейн се изсмя зад гърба им.

— Никога няма да свърши, ал-Тор. Никога.

ГЛАВА 4

ПРИЗОВАВАНЕ

Сама в покоите си в женското отделение на цитаделата, Моарейн нагласи на раменете си шала с бродирани виещи се лози и гроздове и се огледа в стенното огледало срещу вратата. Когато беше сърдита, големите ѝ черни очи изглеждаха остри като на ястреб. Сега като че ли щяха да разчупят посребреното стъкло. Това, че шалът се оказа в дисагите ѝ, когато пристигна във Фал Дара, бе въпрос на случайност. С Пламъка на Тар Валон в средата, падащ по гърба на тази, която го носи, и дългите ресни с цвят, показващ коя е нейната Аджа — ресните на Моарейн бяха сини като утринно небе — шаловете рядко се носеха извън Тар Валон, а дори и там си ги намятаха само в Бялата кула. Малко поводи в Тар Валон, с изключение на събрание на Съвета на кулата, изискваха носенето на шаловете, а извън Блестящите стени видът на Пламъка би накарал твърде много хора да побягнат в паника или да предизвикат намесата на Чедата на светлината. Стрелата на някой Бял плащ можеше да се окаже за една Айез Седай толкова фатална, колкото за всеки друг човек, а и Чедата бяха твърде коварни, за да позволят на Айез Седай да види стрелеца преди стрелата да улучи. Моарейн определено не беше очаквала, че ще ѝ се наложи да носи шала си извън Тар Валон. Но в една аудиенция при Амирлин трябваше да се спазят известни формалности.

Моарейн беше крехка и съвсем не висока, а незастаряващата гладкост на бузите ѝ, присъща за всяка Айез Седай, я правеше младолика, но притежаваше властна грациозност и обаятелно спокойствие, с което покоряваше всички околни. Поведението ѝ имаше корени в кралското ѝ потекло от Кайриен, а дългогодишното ѝ битие на Айез Седай само бе укрепило царствената ѝ осанка. Но въпреки всичко днес спокойствието ѝ беше само външно. „Сигурно има сериозни поводи за тревога, иначе нямаше да пристигне лично“ — помисли си тя може би за десети път. Но зад това се криеха още хиляди въпроси. „Какви ли са тези поводи и кои ли е избрала за свои

придружителки? Защо е дошла тук? Защо точно сега? Точно сега грешки не трябва да се допускат.“

Пръстенът с Великата змия на дясната ѝ ръка проблесна леко, когато тя докосна тънката златна верижка, пристегнала тъмната ѝ коса, спускаща се на вълни по раменете ѝ. На верижката над челото ѝ висеше малък яркосин камък. Мнозина в Тар Валон знаеха за малките хитрости, които можеше да прилага с помощта на този камък, който ѝ помагаше да се съсредоточи. Не беше нищо повече от малко, изящно полирано кристалче, което като момиче беше използвала в първите си уроци, без никой да я напътства. Като момиче бе запомнила приказките за ангреал и за още по-мощния ша-ангреал — онези легендарни реликви от Приказния век, позволяващи на Айез Седай да преливат повече от Единствената сила, с която иначе не биха се справили безопасно без помощ — помнеше ги и бе решила, че нещо такова е необходимо за съсредоточаване на вниманието, за да може изобщо да прелива. Сестрите ѝ в Тар Валон знаеха за някои от хитрините ѝ и я подозираха и за други, включително и такива, които изобщо не съществуваха, и понякога я бяха изумявали, когато чуеше в какво точно я подозират. Нещата, които умееше да прави с помощта на камъчето, бяха най-обикновени, макар и полезни понякога. Неща, които можеха да хрумнат само на едно дете. Но ако Амирлин бе придружена от неподходящи жени, кристалът можеше да ги извади от равновесие само заради слуховете.

На вратата на стаята ѝ се почука рязко и настоятелно. Никой шиенарец не би почукал по този начин на чиято и да е врата, най-малко на нейната. Тя продължи да се гледа в огледалото, а после очите ѝ се обърнаха към вратата, скрили всяка мисъл зад тъмните си дълбини. Ръката ѝ напипа меката кожена кесия на колана ѝ. „Каквито и неприятности да са я принудили да напусне Тар Валон, мигом ще ги забрави, когато я известя за тази неприятност.“ Последва второ почукване, още потенергично от първото, и тя спокойно прекоси стаята, отвори вратата и се усмихна сърдечно на двете жени, дошли да я съпроводят.

Познаваше ги и двете. Тъмнокосата Аная с обрамчения със сини ресни шал на раменете и русата Лиандрин с червени ресни. Лиандрин, не само младолика на вид, но наистина млада и красива, с кукленско личице и малки капризни устни, бе вдигнала ръка, за да почука отново.

Тъмните ѝ вежди и още по-тъмните ѝ очи рязко контрастираха на медните къдрици, галещи раменете ѝ, но това съчетание не беше необичайно за Тарабон. И двете жени бяха по-високи от Моарейн.

Прямото невъзмутимо лице на Аная се разчупи в усмивка, когато Моарейн отвори. Усмивката ѝ беше единственото, което можеше да ѝ придаде известен чар, но и тя беше достатъчна — когато Аная се усмихнеше, всички около нея се чувстваха спокойни, уверени и удостоени с внимание.

— Светлината да те освети, Моарейн. Радвам се, че те виждам. Добре ли си? Толкова време мина.

— По-леко е на сърцето ми с твоето присъствие, Аная. — Това си беше самата истина. За нея бе успокояващо да знае, че сред дошлите във Фал Дара Айез Седай има поне една нейна приятелка. — Светлината да те освети.

Лиандрин стисна устни и нервно придърпа шала си.

— Амирлинския трон те призовава да се явиш пред нея, сестро. — Гласът ѝ бе леко сърдит и хладен. Не специално към Моарейн, във всеки случай не само към нея — Лиандрин винаги говореше така, сякаш е недоволна от нещо. Намръщена, тя се опита да надникне в стаята над раменете на Моарейн. — В тази стая има прегради. Не можем да влезем. Защо трябва да се преграждаш срещу сестрите си?

— Срещу всички — отвърна спокойно Моарейн. — Мнозина от прислужничките проявяват любопитство към Айез Седай и не бих искала да се мотаят из стаята ми, когато ме няма. До този момент нямах основание да правя разлика. — Тя леко затвори вратата след себе си и трите останаха в коридора. — Е, тръгваме ли? Не бива да караме Амирлин да чака.

Тя се запъти по коридора, придружена от бърборещата до нея Аная. Лиандрин се задържа за миг край вратата, като че ли се чудеше какво ли се крие там, след което ги догони. Застана от другата страна на Моарейн и закрачи сковано, все едно че я охраняваше. Аная просто вървеше до нея като добра спътница. Пантофите им стъпваха почти безшумно по дебелиите килими с прости шарки, постлани на пода.

Жени в ливреи се спираха на пътя им, удостоверявайки ги с дълбок реверанс, много по-раболепен дори отколкото пред самия владетел на Фал Дара. Айез Седай, при това три наведнъж, и самият Амирлински трон в цитаделата — това бе по-висока чест, отколкото която и да е

жена тук би могла да очаква през целия си живот. По коридора се мяркаха и жени от благородни фамилии и те също ги удостояваха с дълбок поклон: нещо което почти сигурно не биха сторили пред лорд Агелмар. Моарейн и Аная им се усмихваха и леко им кимаха в знак на благодарност — както на слугините, така и на знатните дами. Лиандрин не обръщаше никакво внимание нито на едните, нито на другите.

Тук, разбира се, имаше само жени и никакви мъже. Нито един шиенарец над десетгодишна възраст не можеше да проникне в женските отделения без позволение или изрична покана, макар по коридорите да притичваха играещи си момченца. Те малко трмаво прегъваха коляно, докато сестричките им зачитаха трите жени с дълбок реверанс. От време на време Аная се усмихваше сърдечно и погалваше в движение някоя къдрава детска главица.

— Този път, Моарейн — заговори Аная, — дълго време те нямаше в Тар Валон. Твърде дълго. Липсваше на Тар Валон. Липсваше на сестрите си. Имаха нужда от теб и в Бялата кула.

— Някои от нас трябва да работят и по широкия свят — отвърна кротко Моарейн. — Ще оставя Съвета на кулата за теб, Аная. Все пак вие в Тар Валон научавате много повече за това, което става по света, отколкото аз. Много често ми се изплъзва това, което става в местата, където съм била вчерашния ден. Какви са последните новини?

— Нови трима Лъжедракони — намеси се сърдито Лиандрин, — Лъжедракони опустошават земята в Салдеа, Муранди и Тийр, А вие, Сините, само се усмихвате и си говорите за дреболии, и се мъчите да се държите за миналото. — Аная повдигна вежди и Лиандрин затвори устата си с неодобрително сумтене.

— Трима — промълви замислено Моарейн. За миг очите й просветнаха, но тя побърза да го прикрие. — Трима в последните две години, а сега нови трима наведнъж.

— Ще се справим с тях, както се справихме и с предишните. С тази мъжка сган плюс тълпата непрокопсаници, които винаги са готови да ги последват.

Моарейн почти се развесели от убедеността на Лиандрин. Почти. Твърде добре знаеше какви са реалностите, твърде ясна сметка си даваше за възможностите.

— Нима само няколко месеца са ви били достатъчно, за да забравите, сестро? Последният Лъжедракон едва не разкъса Геалдан преди неговата армия, непрокопсаници или не, да бъде разбита. Да, Логаин вече е в Тар Валон, опитомен и безопасен, надявам се, но някои от сестрите ни загинаха, докато бъде надвит. Дори и една наша загинала сестра е недопустима загуба, а загубите ни в Геалдан бяха много по-тежки. Двамината преди Логаин не можеха да преливат, но въпреки това народите на Кандор и Арад Доман пострадаха страшно. Опожарени села и твърде много мъже, загинали в битките. Дали светът ще може лесно да се справи с цели трима наведнъж? Колцина ще се стекат под знамената им? Никога не са липсвали последователи за всеки пореден мъж, обявил се за Преродения Дракон. Колко ли ще се разраснат войните този път?

— Не е чак толкова трагично — отвърна Аная. — Доколкото знаем, само този в Салдеа може да прелива. Не е разполагал с достатъчно време, за да привлече много последователи, а сестрите ни би трябвало вече да са там и да се справят с него. Жителите на Тийр притискат техния Лъжедракон и следовниците му сред тресавищата на Хадън Мърк, а онзи в Муранди вече е в окови. — Тя се изсмя, искрено удивена. — Представи си само, тъкмо мурандците да се справят най-лесно от всички народи с техния. Попитах ли ги, дори няма да се нарекат мурандци, а люгардци, инишлинци или поданици на еди-кой си лорд и еди-коя си лейди. Но при всичките си опасения, че някой от съседите им може да използва повода да ги завладее, мурандците скочиха като един срещу своя Лъжедракон веднага щом дръзна да си отвори устата и да се самообяви.

— И все пак — отрони Моарейн — цели трима наведнъж съвсем не са за пренебрегване. Може ли някоя от сестрите да направи Прорицание? — Вероятността за това бе твърде нищожна — малко Айез Седай от векове насам бяха проявявали тази страна от Дарбата, така че тя не се изненада, когато Аная поклати глава. И не само че не се изненада, а и изпита известно облекчение.

На пресечката на коридора срещнаха лейди Амалиса. Тя ги удостои с дълбок поклон и разпери широко бледозелените си поли.

— Чест и слава на Тар Валон — промърмори почтително знатната дама. — Чест и слава на Айез Седай.

Сестрата на владетеля на Фал Дара заслужаваше нещо повече от бегло кимване. Моарейн хвана Амалиса за ръцете и я изправи.

— Честта е наша, Амалиса. Стани, сестро.

Амалиса се изправи с изящество, лицето ѝ се бе изчервило. Тя само беше посещавала Тар Валон и да я нарече една Айез Седай „сестра“ беше зашеметяващо дори за дама от нейния ранг. Беше нисичка, на средна възраст, с матовата хубост на зряла жена. Аленото, избило на бузите ѝ я правеше още по-красива.

— С твърде висока чест ме удостояваш, Моарейн Седай.

Моарейн се усмихна.

— Нима не се познаваме отдавна, Амалиса? Нима трябва да те наричам милейди Амалиса, като че ли не сме пили толкова пъти чай заедно?

— Не, разбира се. — Амалиса също се усмихна. Силата и решимостта, изписани на лицето на брат ѝ, присъстваха и на нейното въпреки меките черти на гладката ѝ брадичка. Мнозина твърдяха, че колкото и силен и прославен боец да е Агелмар, сестра му не му отстъпва по твърдост и решителност. — Но в присъствието на Амирлинския трон... Когато крал Изар посещава Фал Дара, насаме го наричам магамис, чичко, както когато бях дете и той ме носеше на раменете си, но пред обществото нещата са по-различни.

Аная цъкна с език.

— Понякога официалността е наложителна, но хората често прекаляват с нея. Моля, наричайте ме Аная, а аз ще ви наричам Амалиса, ако позволите.

С крайчеца на окото си в дъното на страничния коридор Моарейн мерна Егвийн, която бързо се скри зад ъгъла. Изгърбен силует в кожено сетре, с приведена глава и ръце, стиснали вързопи, я следваше по петите. Моарейн си позволи бегла усмивка и тутакси я прикри. „Ако момичето проявява толкова инициатива и в Тар Валон — помисли си лукаво тя, — един ден със сигурност ще седне на Амирлинския трон. Ако изобщо остане трон, на който да се сяда, разбира се.“

Когато отново обърна внимание на спътничките си, говореше Лиандрин.

— ...а аз с удоволствие бих приела възможността да науча повече за страната ви. — На лицето ѝ се беше изписала открита, почти момичешка усмивка и гласът ѝ звучеше приятелски.

Амалиса ги канеше да разгледат личната ѝ градина и Лиандрин прие радушно. Лиандрин завързваше малко приятелства, при това никога извън кръга на Червената Аджа. „Определено никога извън Айез Седай. Та тя по-скоро би се сприятелила с мъж или с тролок.“ Моарейн дори не беше сигурна дали Лиандрин прави разлика между мъжете и тролоците. Не беше сигурна дали изобщо някоя от Червената Аджа прави такава разлика.

Аная обясни, че в момента трябва да се явят пред Амирлинския трон.

— Разбира се — отвърна Амалиса. — Светлината да я освети и Създателят да я закриля. Тогава нека да е по-късно. — ѝ се поклони след отдалечаващите се жени.

Моарейн погледна крадешком Лиандрин. Меднокосата Айез Седай гледаше право пред себе си, стиснала замислено розовите си устни. Изглежда, беше забравила за Моарейн, както и за Аная. „Какво ли замисля?“

Аная като че ли не забелязваше нищо необичайно, но тя, изглежда, винаги съумяваше да възприема хората едновременно такива, каквито наистина са, и такива, каквито искат да ги приемат другите. Моарейн винаги се удивляваше на това нейно неприкрито и естествено поведение в Бялата кула, но по-двуличните сестри възприемаха нейната откритост и откровеност като проява на коварство. И винаги губеха душевното си равновесие, когато за пореден път се окажеше, че тя има предвид точно това, което говори, и говори точно това, което мисли. Също така притежаваше способност да прониква в сърцевината на нещата. И да приема това, което разбира. Сега шеговито приключи с описанието на новините по света.

— Вестите от Андор са и добри, и лоши. Уличните вълнения в Кемлин заглъхнаха с настъпването на пролетта, но все още се ширят приказки, твърде много приказки срещу кралицата и също срещу Тар Валон, заради дългата зима. Мургейз държи трона по-неуверено от миналата година, но все още го държи, и ще го държи, докато Гарет Брин е капитан-генерал на кралската гвардия. А лейди Елейн, щерката-наследница, и брат ѝ, лорд Гавин, пристигнаха в безопасност в Тар Валон. В Бялата кула се бяха появили опасения, че традицията ще се наруши.

— Не и докато Мургейз има дух в тялото си — каза Моарейн.

Лиандрин едва забележимо потръпна, сякаш се беше събудила от сън.

— Да се молим само дано ѝ остане дух. Свитата на щерката-наследница бе преследвана чак до река Еринин от Чедата на Светлината. До самите мостове към Тар Валон. Мнозина от тях все още са на стан извън стените на Кемлин и изчакват поредната интрига, а самият Кемлин е пълен с техни съгледвачи.

— Може би е крайно време Мургейз да стане малко по-предпазлива — въздъхна Аная. — С всеки нов ден светът става все по-опасен, дори за една кралица. Най-вече за една кралица. Тя винаги е била твърдоглава. Спомням си когато пристигна в Тар Валон, като момиче. Не притежаваше достатъчно дарба, за да стане сестра, и това много я огорчи. Понякога ми се струва, че тъкмо заради това тласка дъщеря си по този път въпреки избора на самото момиче.

Моарейн изсумтя пренебрежително.

— Елейн е родена с искрата в нея и това не е въпрос на избор. Мургейз не би рискувала да остави момичето да умре поради липса на обучение дори всичките Бели плащове от Амадиция да вдигнат стан около Кемлин. Тя би заповядала на Гарет Брин и на кралската гвардия да пробият път за тях до Тар Валон, а Гарет Брин би го направил дори да му се наложи да се сражава сам. — „Но въпреки това трябва да пазим в дълбока тайна пълния потенциал на момичето. Дали народът на Андор би приел драговолно Елейн да наследи Лъвския трон на Мургейз, ако узнае, че кралицата им не просто е обучена в Тар Валон според традицията, но че е пълноправна Айез Седай?“ В цялата писмена история на човечеството имаше само шепа кралици, които можеха да се нарекат Айез Седай, а и тези от тях, за които се бе разчувало, бяха съжалявали за това горчиво. Дали да не се заемеше с това? Не, предстояха твърде важни неща, за да помага, дори да си позволи да изпита загриженост само за една земя или трон. — Какво друго ново, Аная?

— Сигурно знаеш, че в Иллиан събират участници за Великия лов на Рога, за пръв път от четиристотин години. Иллианците твърдят, че наближава денят на Последната битка. — При тези думи дори веселата Аная потръпна, но продължи, без да прекъсва. — И Рогът на Валийр трябва да бъде намерен преди окончателното сражение срещу Сянката. Там вече се събират мъже от всички земи по света,

нетърпеливи да се превърнат в част от легендата, жадни да намерят Рога. Муранди и Алтара, разбира се, са настръхнали, смятат, че всичко това е само маскировка за предстоящ поход срещу тях. Сигурно поради тази причина мурандците успяха толкова бързо да се справят с техния Лъжедракон. Така или иначе, скоро ще се появят много нови разкази, които бардове и веселчуни да добавят към цикъла. Светлината да благоволи дано това да са само разкази.

— Предполагам, че не очакват само разкази — каза Моарейн.

Лиандрин я изгледа рязко, но лицето на Моарейн остана невъзмутимо.

— И аз мисля, че не — отвърна кротко Аная. — Историите, които най-малко очакват, ще бъдат точно онези, които ще се добавят към цикъла. А останалото са само слухове. Морският народ се е развълнувал, корабите им кръстосват неспирно от пристан на пристан. Някои сестри от островите твърдят, че Корамоор, техният „Избран“, иде, но не казват нищо повече. Сама знаеш колко неразговорчиви са Ата-ан Миере по отношение на Корамоор и в това отношение нашите Сестри, изглежда, разсъждават по-скоро като представителки на Морския народ, отколкото като Айез Седай. Айилците, изглежда, също са се размърдали, но никой не знае защо. За тях, както обикновено, никой не знае нищо. Добре че засега поне няма доказателства, че смятат да прекосят Гръбнака на света, слава на Светлината. — Тя въздъхна и поклати глава. — Какво ли не бих дала да имаме макар само една сестра от Айил. Само една. Твърде малко знаем за тях.

Моарейн се засмя.

— Понякога ми се струва, че трябва да принадлежиш към Кафявата Аджа, Аная.

— Равнината на Алмот — промълви неочаквано Лиандрин и веднага се смути от това, че го беше изрекла.

— Виж, това наистина е слух, сестро — каза Аная, — Шепнеха го, когато тръгнахме от Тар Валон. Възможно е да има сражения в равнината на Алмот, както и на Томанска глава. Казвам, възможно е. Бледа мълва. Слухове, и то от втора ръка. Тръгнахме преди да сме разбрали нещо повече.

— Трябва да са Тарабон и Арад Доман — отвърна Моарейн, клатейки глава. — Карат се за тази равнина от близо триста години, но до открити стълкновения никога не се е стигало. — Тя погледна

Лиандрин: от Айез Седай се очакваше да отхвърлят предишната си вярогност към страни и владетели, но малцина успяваха да го постигнат напълно. Трудно е човек да престане да се тревожи за земята, в която се е родил и отраснал. — Но защо ще го правят сега?

— Да престанем с дреболиите — намеси се ядосано русокосата. — Амирлин очаква теб, Моарейн. — Тя направи три бързи крачки напред и разтвори едното крило на високата двукрила врата. — С теб Амирлин едва ли ще разговаря за дреболии.

Моарейн несъзнателно опипа кесията на колана си и премина прага покрай Лиандрин, кимайки й вежливо, сякаш другата жена бе отворила вратата заради нея. Дори не се усмихна, когато лицето на Лиандрин за миг пребледня от гняв. „Какви ли ги замисля това ужасно момиче?“

Подът на залата бе застлан с ярки дебели килими. Самата зала беше уютно обзаведена с кресла, тапицирани дивани и малки масички със семпла дърворезба или само полирани. Дантелени завеси покриваха амбразуриите, придавайки им вид на обикновени прозорци. В камините не гореше огън: денят бе топъл и шиенарският хлад щеше да настъпи едва през нощта.

Вътре бяха няколко от придружаващите Амирлин Айез Седай. Верин Матвин и Серафел от Кафявата Аджа дори не вдигнаха погледи при влизането на Моарейн. Серафел четеше съсредоточено някаква стара книга с изтъркани кожени корици, като прелистваше внимателно парцаливите й страници, докато пълничката Верин, седнала с кръстосани крака край една от амбразуриите, държеше пред светлината някакво венчелистче и нанасяше бележки и скици с изрядния си почерк върху разтворения на коленете й бележник. На пода до нея бе поставена мастилница, а в скута й лежеше куп цветя. Нищо друго не бе в състояние да привлече вниманието на Кафявите сестри освен търсенето на познание. Понякога Моарейн се чудеше дали изобщо имат представа какво става по света или дори в близкото им обкръжение.

Другите три жени в залата се извърнаха, но не си направиха труда да се приближат до Моарейн, а само я погледнаха. Едната от тях, крехка жена от Жълтата Аджа, тя не познаваше — прекарваше твърде кратко време в Тар Валон, за да може да опознае всички Айез Седай, макар числото им вече да не беше толкова голямо. Но другите две

познаваше добре. Карлия беше с точно толкова бледа кожа и студен характер, колкото бели бяха ресните на шала ѝ, пълна противоположност на тъмната и пламенна Аланна Мосвани, от Зелената, но и двете стояха изправени и я гледаха безизразно. Аланна рязко придърпа шала около раменете си, но Карлия стоеше абсолютно неподвижно. Крехката Жълта сестра се извърна и въздъхна съжалително.

— Светлината да освети всички вас, сестри — каза Моарейн. Никоя не отговори. Не беше сигурна дали Серафел и Верин изобщо я бяха чули. „Къде са другите?“ Не беше задължително всички да са тук — повечето от тях сигурно почиваха в стаите си след изнурителния път. Но нервите ѝ бяха изпънати от всичките въпроси, които препускаха в главата ѝ и които не можеше да изрече на глас. Лицето ѝ, разбира се, си остана невъзмутимо.

Вътрешната врата се отвори и на прага се появи Леане, без жезъла с позлатения пламък в ръцете ѝ. Пазителката на Хрониките беше висока почти колкото мъж, гъвкава и грациозна, с бронзов загар и късо подстригана тъмна коса. Вместо шал носеше широк една длан епитрахил, тъй като, макар и Пазителка, участваше в заседанията на Съвета на кулата без право да представлява собствената си Аджа.

— Здравей — поздрави тя енергично Моарейн и кимна към вратата зад себе си. — Заповядай, сестро. Амирлинския трон те очаква.

Говореше естествено, живо и речовито, и тонът ѝ никога не се променяше, независимо дали беше ядосана, възраждана или възбудена. Докато влизаше с Леане, Моарейн се зачуди какви ли чувства обладават Пазителката в този момент. Леане дръпна вратата зад тях и тя се затръшна със звук, наподобяващ затварянето на затворническа килия.

Амирлинския трон седеше зад голяма дъбова маса, поставена на килима по средата на стаята, а на масата бе поставен сплескан златен куб с размерите на пътна ракла, изкусно гравирани със сребро. Масата изглеждаше здрава, с тежки крака, но въпреки това като че ли леко се бе огънала под тежестта му.

При вида на златния куб Моарейн едва съумя да запази невъзмутимия си израз. Последния път, когато го беше зърнала, той бе заключен за по-сигурно в оръжейницата на Агелмар. Когато научи за

пристигането на Амирлинския трон, смяташе лично да я уведоми за него. Това, че приказната вещ се бе оказала вече в ръцете на Амирлин, изглеждаше дреболия, но дреболия, предизвикваща притеснение. Събитията можеха да я изпреварят.

Тя се сведе в дълбок реверанс и произнесе официалното:

— Извикахте ме, майко, и аз дойдох. — Амирлин протегна ръката си и Моарейн целуна пръстена на Великата змия, който по нищо не се различаваше от тези на ръцете на останалите Айез Седай. Тя се изправи и придаде на гласа си по-фамилиарен тон, но без да прекалява. Даваше си сметка за присъствието на Пазителката, изправена зад нея. — Надявам се, че сте пътували добре, майко.

Амирлин беше родена в Тийр, в обикновено рибарско семейство, не в някоя знатна фамилия, и името ѝ беше Сюан Санче, макар малцина вече да използваша това име, дори да си го помисляха, от десет години насам, откакто беше издигната от Съвета на кулата. Сега тя беше Амирлинския трон и нищо друго. Епитрахилът на раменете ѝ бе нашарен с цветовете на седемте Аджа — Амирлин бе от всички Аджа едновременно и от нито една поотделно. Беше средна на ръст и изглеждаше по-скоро обаятелна, отколкото красива, но лицето ѝ излъчваше покоряваща сила, която се долавяше много преди да бъде издигната на трона, силата на момиче, оцеляло по улиците на Мауле, пристанищния квартал на Тийр, а ясносиният ѝ поглед беше принуждавал крале и кралици, та дори и самия капитан-командир на Чедата на Светлината да свеждат очи пред нея. Сега очите ѝ бяха още напрегнати, а устните — плътно присвити.

— Призовахме ветровете да ускорят ладите ни по Еринин, дъще, дори обърнахме теченията в наша помощ. — Гласът на Амирлин беше дълбок и изпълнен с тъга. — Видях с очите си предизвиканите от нас наводнения в селата по протежение на реката и Светлината само знае какво може да сме причинили на времето. Едва ли ще си възвърнем обичта на хората след щетите, които нанесохме. А вероятно съсипахме и посевите. И всичко това — само за да пристигнем колкото се може по-бързо. — Очите ѝ се плъзнаха по инкрустирания златен куб и ръката ѝ се вдигна, като да го погали, но когато отново отвори уста, тя каза само: — Елайда е в Тар Валон, дъще. Пристигна с Елейн и Гавин.

Моарейн си даваше ясна сметка за присъствието на Леане, застанала встрани, безмълвна, както винаги. Но наблюдаваща и слушаща внимателно.

— Изненадана съм, майко — промълви тя предпазливо. — Точно в този момент не е добре Мургейз да се лишава от съветите на Айез Седай. — Мургейз беше една от малкото владетели, които открито признаваха, че се ползват от съветите на Айез Седай; почти всички имаха в дворовете си по една от тях, но малцина го признаваха открито.

— Елайда е настояла, дъще, и кралица или не, съмнявам се, че Мургейз може да противостои на Елайда в един волеви двубой. У Елейн има потенциал. Много повече, отколкото съм виждала досега. Тя вече показва известен напредък. Червените ни сестри са се надули като пъстроперки. Аз лично не смятам, че момичето ще е склонно да споделя техните възгледи, но то все пак е младо и човек не знае. Но дори и да не успеят да я склонят, това няма да промени много нещата. Елейн може да се окаже една от най-могъщите Айез Седай от хиляда години насам и тъкмо Червената Аджа я намериха. Заради това момиче вече си спечелиха голямо влияние в Съвета.

— Аз доведох във Фал Дара две млади жени, майко — каза Моарейн. — И двете са от Две реки, където кръвта на Манедерен е все още силна, въпреки че те дори не си спомнят, че някога е съществувала страна, носеща това име. Старата кръв пее, майко, а в Две реки тя пее доста звучно. Егвийн, селско момиче, е поне толкова силно, колкото Елейн. Виждала съм щерката-наследница и знам. А що се отнася до другата... Нинив бе Премъдрата на селото, но тя всъщност е почти момиче. Самият факт, че жените в нейното село са я избрали за Премъдра на такава възраст, трябва да ви говори достатъчно. Успее ли да установи съзнателен контрол над онова, което сега прави безсъзнателно, ще стане силна колкото всяка друга в Тар Валон. А след обучението ще грейне като звезда в сравнение с бледите свещи на Елейн и Егвийн. А за тези двете не съществува никаква вероятност да изберат Червената. Мъжете ги разсмиват, ядосват ги, но и двете ги харесват. Появата им лесно би противодействала на влиянието, което Червената Аджа е придобила в Бялата кула с намирането на Елейн.

Амирлин кимна, сякаш не това беше същественото. Моарейн вдигна изненадано вежди, но веднага се усети и си придаде спокоен

вид. Две бяха напоследък основните грижи в Съвета на кулата. Това, че с всяка година, както изглеждаше, се намираха все по-малко момичета, способни да бъдат обучени да преливат Единствената сила, и това, че все по-малко от намерените наистина притежаваха потенциал. И тревогите, свързани с намаляването на броя и отслабващата мощ на Айез Седай, бяха по-силни от всичките обвинения, че Айез Седай са причинили Разрушението на света, по-притеснителни от омразата на Чедата на Светлината, по-тревожни дори от деянията на Мраколюбците. Коридорите на Бялата кула, някога претъпкани с жени, все повече опустяваха и онова, което някога можеше лесно да се постигне с помощта на Единствената сила, сега изискваше твърде много усилия, а понякога се оказваше и невъзможно.

— Елайда има и друга причина да пристигне в Тар Валон, дъще. Тя ми изпрати едно и също съобщение по шест различни гълъба, за да е сигурна, че съм го получила — а до кого другото в Тар Валон е изпращала пощенски гълъби, мога само да предполагам — след което се яви лично. Заяви пред Съвета, че ти си се замесила с някакъв младеж, който е тавирен, при това опасен. Каза, че той се появил в Кемлин, но когато намерила хана, в който бил отседнал, се оказало, че ти си го отвлякла.

— Хората в този хан ни служиха добре и вярно, майко. Ако тя е навредила на някого от тях... — Моарейн не може да прикрие остро тата в гласа си и усети как Леане нервно помръдна. Никой не можеше да говори пред Амирлинския трон с подобен тон; дори един крал на собствения си трон не можеше да си го позволи.

— Би трябвало да знаеш, дъще — отвърна й сухо Амирлин, — че Елайда няма да навреди на никого, освен на онези, които смята за опасни. Сиреч на Мраколюбците или на онези нещастни и глупави мъже, които се опитват да преливат Единствената сила. Или на някой, който застрашава Тар Валон. Всеки, който не е Айез Седай, я интересува точно толкова, колкото камъчетата върху игралната дъска. За негов късмет, ханджията, някой си господин Джил, доколкото си спомням, явно имал добро мнение за Айез Седай и затова отговорил удовлетворително на въпросите й. Всъщност Елайда се изказа ласкаво за него. Но най-вече говореше за младия мъж, когото ти си прикрила от нея. Бил по-опасен от всеки друг мъж от Артур Ястребовото крило

насам, така твърди тя. Нали знаеш, понякога я спохожда Прорицателството. И думите ѝ твърде натежаха в Съвета.

Заради Леане Моарейн вложи колкото можеше повече покорство в гласа си. Но въпреки това не прозвуча много раболепно.

— Майко, аз вода със себе си трима млади мъже, но никой от тях не е от кралско потекло и много се съмнявам някой от тях дори да си е мечтал да обедини целия свят под своята власт. Никой не е и сънувал амбициите на Артур Ястребовото крило след Стогодишната война.

— Да, дъще. Селски младежи, така твърди и лорд Агелмар. Но един от тях е тавирен. — Очите на Амирлин отново се плъзнаха по сплеснатата ракла на масата. — В Съвета беше внесено предложение да бъдеш пратена в уединение за размисъл. Предложи го една от представителките на Зелената Аджа, а другите две кимаха одобрително, докато тя говореше.

Леане изсумтя презрително, а може би и отчаяно. Когато Амирлинския трон говореше, тя обикновено не издаваше отношението си, но сега Моарейн напълно разбираше едва доловимата ѝ намеса. Зелената Аджа бяха съюзнички на Синята от хиляда години; от времето след Артур Ястребовото крило двете Аджа винаги бяха единоголасни.

— Нямам желание да копая зеленчукови градини в някое затънтено селце, майко. — „Нито ще го направя, каквото и да реши Съветът на кулата.“

— Освен това бе предложено, също от Зелените, по време на твоето уединение да бъдеш надзиравана от Червената Аджа. Червените сестри се направиха на изненадани, но имаха вид на птици-рибари, усетили плячка. — Амирлин изсумтя. — Червените заявиха, че не биха желали да поемат надзора над сестра от друга Аджа, но че ще се подчинят на решението на Съвета.

Въпреки волята си Моарейн потръпна.

— Това би било... твърде неприятно, майко. — Би било повече от неприятно. Много повече. Червените не проявяваха никакъв такт. Но тя решително изтласка тази мисъл от съзнанието си за по-подходящ момент. — Майко, не разбирам този явен съюз между Зелените и Червените. Техните убеждения, отношението им към мъжете, възгледите им за целите на Айез Седай са напълно противоположни.

Една Червена и една Зелена дори не могат да си говорят, без да си крещат.

— Нещата се променят, дъще. Аз съм петата поред, издигната на Амирлинския трон от Аджата на Сините. Може би им се струва, че е твърде много или че възгледите на Сините вече не са подходящи за един свят, пълен с Лъжедракони. За хиляда години много неща се променят. — Амирлин направи гримаса и продължи да говори сякаш на себе си: — Стари стени се пропукват, стари прегради рухват. — Мигом се отърси и гласът ѝ отново стана твърд. — Имаше и още едно предложение, което мирише на гнило. След като Леане е от Синята Аджа и аз също произлизам от Сините, бе заявено, че включването на две Сини сестри в свитата ще осигури надмощие на Синята Аджа. Заявиха го в Съвета, пред самата мен, все едно че се обсъждаше ремонтът на градската канализация. Две от Белите сестри застанаха срещу мен, и две от Зелените. Жълтите предпочетоха да си мърморят помежду си, не се изказаха нито за, нито против. Ако само още една бе казала „не“, и сестрите ти Аная и Майдан нямаше да са тук. Говореше се, при това открито, че изобщо не трябва да напускам Бялата кула.

Това потресе Моарейн повече и от вестта, че Червената Аджа е пожелала да я предадат в ръцете им. От която и Аджа да произлизаше, Пазителката на Хрониките говореше единствено от името на Амирлин, а Амирлин говореше от името на всички Айез Седай от всички Аджа. Така беше от паметивека и никой никога не беше допускал, че може да е другояче, дори в най-мрачните времена на Тролокските войни, нито когато армиите на Артур Ястребовото крило бяха обсадили всички живи Айез Седай зад стените на Тар Валон. В края на краищата Амирлинския трон си беше Амирлинския трон. Всяка Айез Седай бе длъжна да се покорява на волята ѝ. Никоя не можеше да поставя под въпрос нейните действия и решения. Подобно изказване противоречеше на три хиляди години традиция и закон.

— Но коя би се осмелила, майко?

Смехът на Амирлинския трон бе горчив.

— Коя ли не, дъще. Вълнения в Кемлин. Великият Лов, обявен без някоя от нас да е разбрала, преди да чуем самата прокламация. Лъжедракони, никнещи като мухоморки след дъжд. Западащи държави и все повече благородници, заплетени в Играта на Дворовете повече от всякога, откакто Артур Ястребовото крило прекъсна с меча си

коварствата им. И което е най-лошото, всички знаят, че Тъмния отново се е размърдал. Опитай се да ми покажеш и една сестра, която да не смята, че Бялата кула губи контрол над събитията, и ако не е от Кафявата Аджа, то тя ще се окаже мъртва. Изглежда, времето изтича твърде бързо за всички нас, дъще. Понякога ми се струва, че почти го усещам как се скъсява.

— Както сама казвате, майко, нещата се променят. Но отвън се ширят много по-страшни бедствия, отколкото вътре в Блестящите стени.

Амирлин срещна мълчаливия поглед на Моарейн, след което кимна замислено.

— Остави ни сами, Леане. Искам да си поговорим насаме с моята дъщеря Моарейн.

Последва миг на колебание, после Леане отрони:

— Както желаете, майко. — Моарейн разбираше изненадата й. Амирлин твърде рядко даваше аудиенции без присъствието на Пазителката, особено когато сестрата бе заслужила нейното порицание.

Вратата се отвори и затвори зад Леане. В преддверието тя нямаше да промълви и дума какво е станало вътре, но мълвата, че Моарейн е останала сама с Амирлин, щеше да плъзне сред Айез Седай във Фал Дара като пожар сред изсъхнал лес и веднага щяха да се появят спекулациите.

Веднага щом вратата се затвори, Амирлин се изправи и Моарейн усети лека тръпка, докато другата жена преливаше Единствената сила. За миг Амирлинския трон пред нея сякаш се обкръжи от ярко сияние.

— Не зная дали някоя от останалите знае за твоята стара хитринка — промълви Амирлинския трон, докосвайки с пръст синьото камъче на челото на Моарейн — но повечето от нас си имат по някоя и друга своя хитрина още от детските си години. Тъй или иначе, никой няма да чуе какво си говорим сега.

Изведнъж тя обгърна с ръце Моарейн в топла прегръдка. Моарейн отговори също толкова топло на прегръдката й.

— Моарейн, скъпа, ти си единствената, с която мога да си спомня коя бях някога. Дори Леане се държи с мен така, сякаш съм се сляла с този епитрахил и с жезъла, дори когато сме сами, сякаш не сме се кикотели някога като момичета, докато бяхме новачки. Понякога ми

е мъчно, че не сме отново новачки, двете с теб. Все още толкова невинни, че всичко това да ни се струва оживяла веселчунска приказка, все още толкова невинни, че да си въобразяваме, че някой ден ще срещнем своите мъже — те щяха да са принцове, помниш ли? Красиви, силни и благородни — които биха понесли да живеят с жени, притежаващи силата на Айез Седай. Все още достатъчно невинни, че да вярваме в щастливия край на веселчунските приказки, как ще изживеем живота си като всички други жени, само че по-пълноценно и по-щастливо от тях.

— Ние сме Айез Седай, Сюан. И имаме своя дълг. Дори ние двете да не бяхме родени с тази способност, би ли се отказала от него заради дом със съпруг, дори той да е принц? Не вярвам. Това е мечтата на една добра стопанка на село. Дори Зелените не стигат чак дотам.

Амирлин отстъпи крачка назад.

— Не, не бих. В повечето случаи поне. Но е имало времена, когато съм завиждала на селските стопанки. В този момент е почти така. Моарейн. Ако някоя, дори Леане, разбере за нашия замисъл, и двете ще бъдем усмирени. И не мога да твърдя, че биха сгрешили.

ГЛАВА 5

СЯНКАТА В ШИЕНАР

Усмирена. Думата сякаш потрепна във въздуха, почти видима. Когато го правеха на мъж, способен да прелива Силата, който трябва да бъде спрял преди лудостта да го е довела дотам, че да унищожи всички и всичко около себе си, го наричаха „опитомяване“, но за Айез Седай беше „усмиряване“. Усмирена. Неспособна повече да прелива потока на Единствената сила. Способна да усеща сайдар, женската половина на Верния извор, но лишена от способността да се докосва до нея. И помнеща до края на дните си от какво е била лишена. Толкова рядко беше правено, че от всяка новачка се изискваше да научи имената на всички Айез Седай след Разрушението на света, които са били усмирени, както и престъпленията им, но никоя не можеше и да си помисли за това, без да потръпне. Жените понасяха усмиряването не по-леко, отколкото мъжете опитомяването.

Моарейн си беше дала сметка за този риск от самото начало, но също така знаеше, че е необходимо да го поеме. И все пак никога не бе приятно да се сеца за него. Очите ѝ се присвиха и единствено блясъкът им издаваше гнева и тревогата ѝ.

— Леане ще те последва и по склоновете на Шайол Гул, Сюан, както и в самото Гърне на Черната орис. Не бива и да допускаш, че би ти изменила.

— Не. Но от друга страна, тя самата би ли си помислила, че е измяна? Измяна ли е да измениш на една предателка? Мислила ли си някога за това?

— Никога. Сюан, ние с теб правим точно това, което трябва да се направи. И двете го знаем вече от двадесет години. Колелото тече така, както самото то пожелае, и двете с теб бяхме избрани за това от Шарката. Ние сме част от Пророчествата, а Пророчествата трябва да се изпълнят. Трябва!

— Пророчествата трябва да се изпълнят. Учили са ни, че ще се изпълнят, и че трябва, но въпреки това тяхното осъществяване е

предателство спрямо всичко друго, на което са ни учили. Някои биха казали, че е измяна към всичко, на което държим. — Потривайки длани, Амирлинския трон се приближи до стената и надникна през амбразуриите към градината. Докосна с пръсти завесите. — Тук, в женските покои, поставят драперии, за да омекотят интериора на стаите, и поддържат красиви градини, но в това място няма нищо, което да не е предназначено за битка, за смърт и убийство. — Тя продължи умислено и тъжно: — Само два пъти след Разрушението на света Амирлинския трон е била лишавана от епитрахила и жезъла.

— Тецуан, която измени на Манедерен от ревност към силата на Елисанде, и Бонуин, която се опита да използва Артур Ястребовото крило като марионетка, за да държи чрез него целия свят под свой контрол, и така за малко да унищожи Тар Валон.

Амирлин продължи да гледа замислено към градината.

— И двете от Червените, и двете заместени на трона от Сините. Причината, поради която от Бонуин насам не е била избирана нито една Амирлин от Червените, и причината, поради която Червената Аджа с удоволствие биха се възползвали от всякакъв повод, за да свалят синя Амирлин. И двете — добре сплетени една с друга. Нямам никакво желание да се окаже третата лишена от епитрахила и жезъла, Моарейн. За теб, разбира се, това би означавало да бъдеш усмирена и прогонена извън Блестящите стени.

— Първо, Елайда няма да има късмета да ѝ се предам толкова лесно. — Моарейн се взираше напрегнато в приятелката си. „Светлина, какво е станало с нея? Никога не е била такава. Къде остана силата, пламът ѝ?“ — Но няма да се стигне до това, Сюан.

Другата жена продължи, сякаш не беше я чула.

— Мен обаче ме чака друго. Дори усмирена, не може да се допусне една свалена Амирлин да се скита на воля; могат да я вземат за мъченица и да се превърне в център на вражеска съпротива. Тецуан и Бонуин са били задържани в Бялата кула като слугини. Жалки чистачки, които могат да бъдат сочени за назидание какво може да сполети дори и най-могъщите. Никой не би могъл да се възбунтува, издигайки начело на своя бунт една жена, която трябва по цял ден да търка пода и гърнетата в кухнята. Да я съжалява, да, но не и да въстава заради нея.

Очите на Моарейн блеснаха.

— Погледни ме, Сюан. Погледни ме! Да не искаш да ми кажеш, че смяташ да вдигнеш ръце и да се откажеш след всичките тези години, след всичко, което усдяхме да постигнем? Да се откажеш и да оставиш света да изчезне? И всичко това от страх, че могат да те набият, защото не си изчистила добре гърнетата! — В тези думи вложи цялото презрение, на което беше способна, и облекчена видя как приятелката ѝ се извърна рязко. Силата ѝ отново се бе върнала. Сините ѝ очи бяха нажежени от ярост, досущ като нейните.

— Помня много добре коя от нас врецеше най-силно, когато ни биеха като новачки. Твоят живот в Кайриен е бил гладък, Моарейн. Не е като да живееш в рибарска лодка. — Сюан внезапно стовари ръка върху масата и тя изтрещя. — Не, не предлагам да се отказваме, но и не приемам да гледам безпомощно как всичко ми се изплъзва от ръцете, без да мога да реагирам! Повечето ми проблеми в Съвета произлизат от теб. Дори Зелените се чудят защо още не съм те привикала в Кулата да те понауча малко на дисциплина. Половината сестри, които все още са на моя страна, смятат, че трябва да те дам в ръцете на Червените, и ако това се случи, ще съжалиш, че не си отново новачка и че не може да те сполети нищо по-лошо от един бой. О, Светлина! Ако някоя от тях си спомни, че като новачки бяхме приятелки, веднага ще се озова при теб. Имахме план! План, Моарейн! Ти намираш момчето, довеждаш го в Тар Валон и там го пазим, крием го и го напътстваме. Откакто си напуснала Кулата, само два пъти съм получила съобщения от теб. Два пъти! Имам чувството, че се опитвам да плавам покрай Пръстите на Дракона в тъмното. Едно съобщение, че влизаш в Две реки и се приближаваш до онова село, Емондово поле. Е, значи скоро ще стане, помислих си. Намерила го е и скоро ще ни го доведе. А след това — известието ти от Кемлин, за да ми съобщиш, че си тръгнала към Шиенар, към Фал Дара, а не към Тар Валон. Фал Дара, с Погибелта, толкова близо, че можеш да я докоснеш. Фал Дара, където бродят тролоците и мърдраалите са толкова начесто, че на никой дори не му прави впечатление. Почти двадесет години го замисляме и най-накрая хвърляш всичко в лицето на Тъмния. Полудяла ли си?

Сега вече, след като бе събудила живот у приятелката си, Моарейн си възвърна външното спокойствие. Хладна, твърда, но също така настояща.

— Шарката не се интересува от човешките замисли, Сюан. При всичките ни схеми ние забравихме с какво си имаме работа. Тавирен. Елайда греши. Артур Пейендраг Танриал изобщо не е бил толкова силен тавирен. Колелото ще затъче Шарката около този младеж така, както само то пожелае, каквито и да са нашите замисли.

Гневът напусна лицето на Амирлин, заместен от потрес. Тя пребледня.

— Звучи ми така, сякаш тъкмо ти предлагаш да се предадем. Нима тъкмо ти ми предлагаш да стоим настрана и да гледаме как светът лумва в пламъци?

— Не, Сюан. Никога не ще останем встрани. — „Макар че светът наистина ще лумне в пламъци, Сюан, така или иначе, каквото и да сторим ние с теб. Ти не би могла да го видиш.“ — Но сега вече трябва да разберем, че нашите планове са доста рисковани. Ние с теб контролираме нещата много по-слабо, отколкото си въобразявахме. Може би само се докосваме до тях с върха на ноктите си. Задухали са ветровете на съдбата, Сюан, и трябва да ги яхнем, накъдето и да ни отведат.

Амирлин потръпна, сякаш усети ледения полъх на тези ветрове. Ръцете ѝ се пресегнаха към златната ракла, пръстите ѝ намериха подходящите места в сложната инкрустация. Капакът на раклата отскочи и разкри извит златен рог. Тя вдигна инструмента и очите ѝ проследиха сребърния надпис на Древния език, врязан около разширеното му устие:

— „За моя зов смъртта не е преграда“ — прочете тя съвсем тихо, сякаш на себе си, — Рогът на Валийр, създаден, за да призове мъртвите герои от гроба. И според пророчеството ще бъде намерен едва когато настъпи времето на Последната битка. — Тя рязко го върна в раклата и затвори капака, сякаш не можеше повече да понесе гледката. — Агелмар ми го напъха в ръцете веднага след посрещането. Каза, че го било страх да влиза повече в съкровищницата си. Че изкушението било твърде силно. Изкушението сам да надуе Рога и да поведе ордата, която ще откликне на неговия зов, на север към Погибелта, за да срине самия Шайол Гул и да сложи край на Тъмния. Екстазът на славата го изгаряше и тъкмо това, както сам ми призна, му подсказало, че не може да е той, не трябва да е той. Нямаше търпение да се отърве от него, въпреки че страшно му се искаше да го задържи.

Моарейн кимна. Агелмар добре познаваше пророчеството, свързано с Рога; повечето от тези, които воюваха с Тъмния, го познаваха.

— „И нека този, който ме надуе, за слава да не мисли, а само за спасение.“

— Спасение. — Амирлин се изсмя горчиво. — Агелмар не беше сигурен дали се отказва от спасение, или отказва собствената му душа да бъде обречена на проклятие. Беше сигурен само в едно — че трябва да се отърве от него. Беше се постарал да го запази в тайна, но твърди, че из цитаделата вече са плъзнали слухове. Не усещам неговото изкушение, но въпреки това от близостта на Рога кожата ми настръхва. Ще трябва да си го прибере в съкровищницата, докато не си тръгна. Снощи не можах да заспя въпреки че беше в съседната стая. — Тя потърка челото си и въздъхна. — А и не трябва да бъде намерен преди Последната битка. Възможно ли е тя да е толкова близо? Смятах, надявах се, че разполагаме с повече време.

— Каретонският цикъл.

— Да, Моарейн. Не е необходимо да ми го напомняш. Живяла съм с Пророчествата за Дракона толкова дълго, колкото и ти. — Амирлин поклати глава. — Никога не е имало повече от един Лъжедракон за цяло поколение от Разрушението на света, а сега — трима, тръгнали на воля по света, и други трима само в продължение на две години. Шарката изисква Дракон, защото Шарката вплита по посока на Тармон Гай-дон. Понякога ме разяждат съмнения, Моарейн. — Промълви го замислено, сякаш се учудваше, и продължи със същия тон. — Ами ако е бил Логаин? Той можеше да прелива преди Червените да го доведат в Бялата кула и да го опитовим. Марзим Таим също, мъжът от Салдеа. Я си представи, че е той? В Салдеа вече има сестри; може да са го заловили вече. Ами ако сме сгрешили от самото начало? Какво ще се случи, ако Прероденият Дракон се окаже опитомен преди деня на Последната битка? Дори едно пророчество може да бъде провалено, ако избраният бъде убит или опитомен. И тогава ще се окажем пред Тъмния, голи сред бурята.

— Никой от тях не е той, Сюан. Шарката не изисква никакъв Дракон, а единствения, истински Дракон. Докато той самият не се провъзгласи, Шарката ще продължава да бълва Лъжедракони, но след

това други няма да има. Ако Логаин или другият бяха той, нямаше да има други.

— „Че той ще дойде като съкрушаваща зора и отново света ще разтърси, и ще го съгради наново.“ Или ще излезем голи срещу бурята, или ще потърсим закрила, която ще изплющи като бич върху нас. Светлината дано ни помогне. — Амирлин разтърси глава, сякаш да отхвърли собствените си думи. Лицето ѝ беше стегнато, сякаш готово да посрещне удар. — От мен никога не ще скриеш мислите си, както от другите, Моарейн. Имаш да ми кажеш много повече неща, и нито едно от тях не е добро.

Вместо отговор Моарейн свали кожената кесия от колана си и я отвори, изсипвайки съдържанието ѝ на масата. Приличаше на купчина парченца от счупен керамичен съд, блестящо бели и черни.

Амирлинския трон докосна с любопитство едно от късчетата и дъхът ѝ секна.

— Куендияр.

— Сърцекамък — потвърди Моарейн. Начинът на изработка на куендияр бе забравен с Разрушението на света, но направеното от сърцекамък бе оцеляло след катаклизма. Дори предметите, погълнати от развилнялата се земя или потънали на дъното на морето, бяха оцелели. Трябваше да са оцелели. Никоя известна сила не можеше да разруши куендияр. Дори Единствената сила, насочена срещу сърцекамък, само го правеше още по-силен. Но ето че някаква сила беше разрушила този.

Амирлин припряно подреди късчетата. Това, което се оформи от тях, представляваше диск с размерите на човешка длан. Едната му половина бе по-черна от катранен мрак, а другата — по-бяла от сняг. Двата цвята се допираха в извита линия, неизбледнели от вековете. Древният символ на Айез Седай отпреди светът да бъде разрушен, когато мъже и жени владеели Силата заедно. Половината му сега се наричаше Пламъка на Тар Валон; другата половина — Драконовия зъб — драскаха по вратите на къщите, за да обвинят обитателите им във връзка със злото. Според преданията били направени само седем такива диска; за всеки предмет, изработен някога от сърцекамък, се донасяше в Бялата кула, а най-известни бяха тези седем диска. Сюан Санче се взираше в него ужасена, сякаш беше видяла пепелянка на възглавницата си.

— Един от печатите на затвора на Тъмния — промълви тя най-сетне. Тъкмо на тези печати се очакваше Амирлинския трон да бъде Пазител. Тайната, скрита от света, доколкото светът изобщо знаеше за това, бе, че никоя Амирлин след Тролокските войни не знаеше къде точно се намират тези печати.

— Знаем, че Тъмния се е размърдал, Сюан. Знаем, че затворът му не може да остане запечатан завинаги. Едно човешко дело никога не може да се сравнява с делата на Създателя. Знаем, че той отново е докоснал света, макар и, да сме благодарни на Светлината, все още косвено. Мраколюбците се умножават и онова, което можехме да наречем зло преди десет години, изглежда детински каприз в сравнение с това, което се случва всеки ден.

— Но ако печатите вече се рушат... може би не ни остава никакво време.

— Времето наистина е много малко. Но би могло да се окаже достатъчно. Трябва да ни стигне.

Амирлин докосна счупения печат и гласът ѝ стана твърд, сякаш се насилваше да го изрече.

— Знаеш ли, видях момчето. На парадния площад, по време на церемонията по посрещането. Една от дарбите ми е в това, че мога да виждам тавирен. Рядка дарба напоследък, по-рядка дори от това да си тавирен. И разбира се, едва ли толкова от полза. Високо момче, симпатичен младеж. Не се различава много от всеки друг младеж, когото можеш да срещнеш във всеки град. — Тя замълча. — Моарейн, той грейна като слънцето. Рядко съм се плашила в живота си, но видът му ме накара да потръпна от страх, от глава до пети. Искаше ми се да се присвия и да завия като вълчица. Почти загубих дар слово. Агелмар помисли, че съм се ядосала за нещо на него, толкова се бях смълчала. Този младеж... той е, когото търсим от двадесет години, нали?

— Да. Той е — отвърна Моарейн.

— Сигурна ли си? Може ли той?... Може ли да... прелива Единствената сила?

Устата ѝ се стисна при тези думи и самата Моарейн долови напрежението като студен полъх, докосващ сърцето. Но лицето ѝ остана спокойно.

— Може. — Мъж, владеещ Единствената сила. Никоя Айез Седай не можеше да помисли за това без страх. Беше нещо, пред което

целият свят тръпнеше от ужас. „И аз ще го пусна свободен по света.“
— Ранд ал-Тор ще се възправи пред света като Преродения Дракон.

Амирлин потръпна.

— Ранд ал-Тор. Не ми звучи като име, което внушава страх и може да предизвика световен пожар. — Тя отново потръпна и разтри енергично длани, но в очите ѝ изведнъж проблесна решителност. — Ако е той, тогава наистина разполагаме с време. Но дали тук е в безопасност? С мен има две Червени сестри, а и повече не мога да отговарям за поведението на Зелените и на Жълтите. Светлината да ме погълне дано, при такова нещо не мога да гарантирам за никоя от тях. Дори Верин и Серафел биха скочили върху него като върху пепелянка в детска стая.

— Той е в безопасност, поне засега.

Амирлин я изчака да поясни. Тишината се проточи, докато не стана ясно, че Моарейн няма да добави нищо повече. Най-сетне Амирлин каза:

— Какво предлагаш да правим сега?

— Преднамерено го накарах да си въобрази, че повече не се интересувам от него, че може да отиде където си поиска и че ми е все едно. — Тя вдигна ръце, когато Амирлин отвори уста да ѝ възрази. — Така трябваше, Сюан. Ранд ал-Тор е отраснал в Две реки, където упоритата кръв на Манедерен тече във всяка вена. А неговата собствена, сравнена с тази на Манедерен, е като скала пред глина. С него трябва да сме предпазливи, иначе ще замята мълнии във всички посоки, но не и в онази, в която желаем ние.

— Тогава трябва да се погрижим за него като за новородено бебе. Ще го увием в пелени и ще го гъделичкаме по пръстчетата на краката, ако това имаш предвид. Но с каква цел?

— Двата му приятели, Мат Каутон и Перин Айбара, вече са съзрели достатъчно, за да видят широкия свят преди да потънат отново в затъntenите Две реки. Ако действително могат отново да потънат. Те също са тавирен, макар и по-незначителни от него. Ще ги подтикна да отнесат Рога на Валийр до Иллиан. — Тя се поколеба и се намръщи. — Има един... проблем с Мат. Той носи със себе си кама от Шадар Логот.

— Шадар Логот! О, Светлина, защо изобщо си ги завела там? Всеки камък там е покварен. Дори най-малкото камъче в онези руини не е безопасно да го отнесе човек. Светлината да ни е на помощ, ако

Мордет е докоснал момчето... — Амирлин продължи сподавено, сякаш я бяха стиснали за гърлото. — Ако това се случи, светът може да загине.

— Но не е, Сюан. Каквото правим, го правим по необходимост, а това беше необходимо. Сторила съм достатъчно, за да не може Мат да заразява други, но той беше носил камата до себе си твърде дълго, преди да разбере. Връзката все още е налице. Смятах да го заведа в Тар Валон, където да го излекуваме, но при толкова сестри можем да го направим и тук. Стига да се намерят поне няколко, на които можем да се доверим и които не виждат Мраколюбци там, където ги няма. Ти и аз, заедно с още две, ще бъдем достатъчно, като използваме и моя ангреал.

— Леане е едната, мисля, че ще мога да намеря още една. — Амирлин изведнъж се усмихна криво. — Съветът настоява да върнеш ангреала, Моарейн. Знаеш, че не са ни останали много, а теб сега те смятат за... неблагонадеждна.

Моарейн се усмихна, но очите ѝ останаха сериозни.

— Преди да съм свършила, ще си помислят за мен и по-лоши неща. Мат ще подскочи от радост пред възможността да се превърне в част от легендата за Рога, а не мисля, че ще е трудно да убедим и Перин. Той има нужда от нещо, което да го отвлече от собствените му грижи. Ранд знае какво представлява — поне отчасти. И естествено се страхува от това. Исква му се да замине някъде сам, някъде; където няма да може да навреди на други. Твърди, че никога вече няма да посегне към Силата, но се бои, че няма да може да се спре.

— Като нищо. По-лесно е човек да се отучи да пие прясна вода.

— Точно така. И освен това иска да се освободи от Айез Седай. — Моарейн се усмихна безрадостно. — След като му се предложи възможност да изостави Айез Седай и в същото време да остане още малко с приятелите си, той ще е не по-малко нетърпелив от Мат.

— Но как така ще изостави Айез Седай? Ти, разбира се, трябва да тръгнеш с него. Сега вече не можем да си позволим да го изгубим, Моарейн.

— Не мога да пътувам с него. — „Пътят от Фал Дара до Иллиан е дълъг, но той вече е пропътувал почти толкова.“ — За известно време той трябва да бъде оставен без каишка. Това не можем да избегнем. Разпоредих се да бъдат изгорени всичките им стари дрехи. Имаше

твърде много възможности някое късче от дрехите им да попадне в неподходящи ръце. Ще ги пречистят преди да напуснат; дори и няма да разберат, че им е сторено. Няма да остане никаква възможност да бъдат проследени по този начин, а единствената подобна заплаха е заключена тук долу, в тъмницата. — Амирлин, която тъкмо се канеше да кимне одобрително, я погледна озадачена, но тя продължи: — Ще пътуват възможно най-безопасно, доколкото зависи от мен, Сюан. А когато потрябвам на Ранд в Иллиан, аз вече ще съм там. Сюан, иллианците биха последвали Дракона, дори и самия Баал-замон, ако той пристигне при тях с Рога на Валийр, а с тях — и по-голямата част от онези, които са се събрали за Лова. На истинския Прероден Дракон няма да му се наложи да събира последователи преди държавите да се вдигнат срещу него. Той ще започне с цяла държава около себе си и със силна армия зад гърба си.

Амирлин се отпусна смаяна на стола си, но веднага се наведе напред. Изглеждаше раздвоена между отчаянието и надеждата.

— Но дали той ще се провъзгласи? Ако се страхува... Светлината знае, че страхът му е основателен, Моарейн, но мъжете, които се обявяват за Дракона, сами искат силата. Ако той не се...

— Разполагам с необходимите средства да го видя обявен за Дракон независимо дали го желае, или не. А дори и да се проваля, самата Шарка ще се погрижи той да бъде провъзгласен за Дракона независимо дали го желае, или не. Не забравяй, той е тавирен, Сюан. Властта над собствената му съдба е не по-голяма от тази на фитила над пламъка на свещта.

Амирлин въздъхна.

— Рисковано е, Моарейн. Много рисковано. Но моят баща обичаше да казва: „Момиче, ако не рискуваш, никога няма да спечелиш и петак.“ Трябва да обмислим някои неща. Седни. Това няма да стане бързо. Ще поръчам да ни донесат вино и сирене.

Моарейн поклати глава.

— Вече твърде дълго стояхме затворени сами. Ако някоя наистина се е опитала да подслуша и се е натъкнала на преградите ти, ще започнат да ни подозират. Не си струва риска. Можем да се срещнем отново утре. — „А освен това, прескъпа ми приятелко, не мога да рискувам да разбереш, че крия още нещо.“

— Права си. Но още утре сутринта. Има много неща, които трябва да разбере.

— Сутринта — съгласи се Моарейн. Амирлин стана и двете отново се прегърнаха. — Сутринта ще ти кажа всичко, което трябва да знаеш. — Леане изгледа остро излизащата в преддверието Моарейн и тичешком нахълта в стаята на Амирлин. Моарейн се опита да си придаде измъчен вид, уж че едва е понесла оскърбителните укори на Амирлин — повечето жени, колкото и силна да беше волята им, излизаха от такива аудиенции с кръгове около очите и с подкосени колене — но подобно изражение ѝ беше неприсъщо. По-скоро изглеждаше разгневена, отколкото друго, но и това щеше да свърши работа. Смътно си даваше сметка за присъствието на другите жени във външното помещение; стори ѝ се, че откакто бе влязла, някои от предишните си бяха отишли, а други бяха дошли, но ги погледна съвсем бегло. Вече бе станало късно, а ѝ предстоеше много работа преди да настъпи утрото.

Тя закрачи по-бързо и потъна в дълбините на цитаделата.

* * *

Колоната щеше да направи неотразимо впечатление под бледата нарастваща луна на тарабонската нощ с шума на дрънчащите доспехи, стига да имаше кой да я види. Цели две хиляди Чедата на Светлината, добре снаряжени, в бели туники и плащове, с излъскани до блясък ризници, с обоза им от фургони, пълни с продоволствие, с налбантите и слугите, повели за юздите резервните коне. В тази рядко населена местност се мяркаха села, но те отбягваха всякакви пътища, дори селски имоти и самотни ферми. Предстоеше им да срещнат... някой... край едно незабележимо селце близо до северната граница на Тарабон, в самия край на Равнината на Алмот.

Джефрам Борнхалд, който яздеше начело на колоната, се чудеше за какво е всичко това. Помнеше много добре разговора си с Педрон Ниал, лорд-капитан командира на Чедата на Светлината, в Амадор, но почти нищо не бе разбрал от него.

— Сами сме, Джефрам — му беше казал белокосият мъж. Гласът му беше тънък и пронизителен от преклонната възраст. — Помня

когато положи клетвата... кога беше... преди почти тридесет и шест години, там някъде.

Борнхалд изпъна гръб.

— Милорд-капитан командире, разрешете да ви запитам защо бях отзован от Кемлин, при това толкова спешно? Само един тласък и Мургейз щеше да рухне. В Андор има знатни фамилии, които гледат на връзките с Тар Валон по същия начин, както и ние, и които са готови да изявят претенции за трона. Оставих да ме замества Бамон Валда, но той изглеждаше решен да преследва щерката-наследница до Тар Валон. Не бих се изненадал, ако науча, че е отвлякъл момичето и че дори е щурмувал Тар Валон. — А Дейн, синът на Борнхалд, бе пристигнал там тъкмо преди Борнхалд да бъде отзован. Дейн изгаряше от ревностно усърдие. Прекалено ревностно понякога. Достатъчно, за да се хвърли сляпо във всяко глупаво начинание на Валда.

— Валда върви в Светлината, Джефрам. Но ти си най-добрият боен командир сред Чедата. Ти ще събереш пълен легион, най-добрите мъже, които можеш да намериш, и ще ги отведеш в Тарабон, като отбягваш всякакви очи, привързани към език, който би могъл да проговори. И всеки такъв език трябва да бъде принуден да замълчи, ако очите видят.

Борнхалд се поколеба. Петдесет Чеда, дори сто, можеха да нахлуят във всяка страна, без да предизвикват въпроси, поне не открити въпроси, но цял легион...

— Война ли означава това, милорд-капитан командире? Така се говори по улиците. Дивашки слухове, разбира се, уж че армиите на Артур Ястребовото крило отново се събирали. — Старецът не проговори. — Кралят...

— Кралят не командва Чедата, лорд-капитан Борнхалд. — Гласът на лорд-капитан командира изплющя като бич. — Аз ги командвам. Нека кралят си седи в двореца и се занимава със своите неща. Тоест с нищо. Ще те срещнат край едно селце на име Алкруна, където ще получиш последните си заповеди. Очаквам твоят легион да стигне там за три дни. Тръгвай, Джефрам. Чака те работа.

Борнхалд се намръщи.

— Моля за извинение, милорд-капитан командире, но кой ще ме срещне там? Защо се налага да рискувам война с Тарабон?

— Това, което трябва да знаеш, ще ти се каже, когато стигнеш до Алкруна. — Изведнъж лорд-капитан командирът сякаш се състари още повече и придърпа разсеяно бялата си туника с големия слънчев изгрев на Чедата, извезан на лявата гръд. — Задействали са се сили, които са извън твоята компетентност, Джефрам. Извън всичко, което би могъл да си представиш. Бързо подбери хората си. Тръгвай. Не ме питай повече. И нека Светлината язди редом с теб.

Сега Борнхалд се изправи в седлото си, за да раздвижи схванатия си гръб. „Остарявам“ — помисли си той. Един ден и една нощ на седлото, само с две кратки почивки, колкото да се напоят конете, и ето че вече усещаше всеки бял косъм по главата си. Преди няколко години дори нямаше да го усети. „Добре че поне не ми се наложи да убивам невинни хора.“ Можеше да бъде точно толкова суров към Мраколюбците, колкото всеки друг, заклел се в Светлината — Мраколюбците трябваше да бъдат унищожавани преди да са тласнали целия свят под Сянката — но първо искаше да е сигурен, че наистина са Мраколюбци. Трудно беше да избегне погледите на тарабонците с толкова много хора, дори в най-затъntenите краища на страната, но го бе постигнал. Не му се наложи да смълчава нечий език.

Съгледвачите, които бе изпратил напред, се върнаха и зад тях се появиха още мъже в бели плащове, понесли факли, които само заслепяваха всички в авангарда. Борнхалд изруга тихо, заповяда на колоната да спре и се взря в идващите.

Плащовете им бяха със същите златни изгреви на гърдите като неговия, като на всяко Чедо на Светлината, и предводителят им беше дори със също толкова златни възли под символа, указващи, че е с ранг равен на неговия. Но зад слънчевите изгреви бяха извезани червени овчарски геги — Разпитвачи. С нажежени жезла, с клещи и капеща по темето ледена вода Разпитвачите измъкваха признания и покаяние от Мраколюбците, но някои мъже от ордена твърдяха, че те осъждали жертвите си още преди да са започнали разпита. Джефрам Борнхалд бе един от тях.

„Значи са ме пратили тук, за да се срещна с Разпитвачи?“

— Очакваме ви, лорд-капитан Борнхалд — заяви дрезгаво предводителят им. Беше снажен мъж с клонест нос и самоуверен блясък в очите, присъщ на всички Разпитвачи. — Можехте да се постараете да пристигнете и по-бързо. Аз съм Еинор Сарен, вторият

след Хайчим Кариддин, командващ Ръката на Светлината в Тарабон. — Ръката на Светлината... Ръката, която изкопава истината, така твърдяха те. Не обичаха да ги наричат „Разпитвачи“. — В селото има един мост. Прекарайте хората си по него. Ще поговорим в хана. Оказа се изненадващо уютен.

— Лорд-капитан командирът ми разпореда да избягвам всякакви очи.

— Селото е... умиротворено. Хайде, подкарайте хората си. Сега аз командвам. Ако се съмнявате, разполагам с пълномощия, подпечатани от лорд-капитан командира.

Борнхалд едва потисна ръмженето, надигащо се в гърлото му. Умиротворено. Извън селото ли бяха струпали телата, или ги бяха хвърлили в реката? Това щеше да е напълно в стила на Разпитвачите — да избият хладнокръвно цяло село в името на секретността и да са достатъчно глупави да хвърлят мъртвите тела в реката, за да се понесат по течението и да възвестят деянието им от Алкруна до Танчико.

— Това, което не ми е ясно, е защо трябва да влизам в Тарабон с две хиляди мъже, Разпитвачо.

Лицето на Сарен се стегна. Гласът му прозвуча все така грубо и заповеднически.

— Много е просто, лорд-капитан. Равнината на Алмот е пълна с градчета и села, в които няма никаква власт освен кмет и Градски съвет. Крайно време е да бъдат вкарани в пътя на Светлината. По такива места се въдят много Мраколюбци.

Конят на Борнхалд затанцува на място.

— Да не искате да ми кажете, че съм превел цял легион през цял Тарабон в пълна тайна само за да изкореня неколцина Мраколюбци в някакви си забутани селца?

— Вие сте тук, за да изпълните това, което ви се заповядва, Борнхалд. За да осъществите делото на Светлината! Или може би се изплъзвате от Светлината? — Лицето на Сарен се изкриви в гримаса. — Но ако търсите битка, сигурно ще ви се удаде удобен случай. Чужденците са струпали голяма сила на Томанска глава, повече, отколкото биха могли да съберат Тарабон и Арад Доман заедно, ако изобщо са в състояние поне за малко да прекратят вечните си вражди и да се съюзят. Ако чужденците нахлуят, ще имате възможност да се сражавате до насита. Тарабонците твърдят, че тези чужденци били

чудовища, създания на Тъмния. Някои казват, че били привлечли на своя страна и Айез Седай. Ако тези чужденци наистина са Мраколюбци, ще се наложи да се справим и с тях. Когато им дойде редът.

За миг дъхът на Борнхалд секна.

— Значи слуховете са верни! Армиите на Артур Ястребовото крило са се върнали.

— Чужденци — отвърна натъртено Сарен. Като че ли съжаляваше, че е споменал за тях. — Чужденци и вероятно Мраколюбци, откъдето и да са дошли. Това е всичко, което знаем засега, и всичко, което е необходимо да знаете и вие. А сега преведете хората си през реката, Борнхалд. Ще ви дам нови инструкции в селото. — Той обърна коня си и се впусна в галоп натам, откъдето бе дошъл. Факлоцосците го последваха.

Борнахлд затвори очи, за да навикнат отново към тъмнината. „Използват ни като камъчета на игрална дъска.“

— Биар! — Отвори очи, когато заместникът му се озова вдървен на седлото си пред него. Блясъкът в очите на мършавия мъж бе почти като у Разпитвачите, но въпреки това той беше добър войн. — Пред нас има мост. Преведи легиона през реката и се устройте на стан. Веднага щом се освободя, ще дойда при вас.

Той дръпна юздите и подкара коня след Разпитвачите. „Камъчета на игрална дъска. Но кой ни движи по дъската? И защо?“

* * *

Следобедните сенки вече отстъпваха пред вечерните, когато Лиандрин тръгна през женските отделения. Тъмнината зад амбразуриите се уплътняваше и притискаше светлината на фенерите по коридора. Късният здрач тревожеше Лиандрин, както и сумракът при зазоряване. Призори се раждаше денят, така както вечерният здрач ражда нощта, но призори умираше нощта, а по здрач — денят. Силата на Тъмния се коренеше в смъртта — той извличаше силата си от смъртта и в такива часове ѝ се струваше, че усеща как неговата сила се раздвижва. Във всеки случай нещо се раздвижваше в полумрака. Нещо, което ѝ се струваше, че може почти да хване, ако се обърне

достатъчно бързо, нещо, което бе сигурна че ще види, ако се взре достатъчно напрегнато.

Слугини в черно-жълти униформи ѝ се кланяха почитателно, докато минаваше край тях, но тя не им отвръщаше. Очите ѝ бяха приковани право напред и не ги виждаха.

Пред вратата, към която се беше запътила, тя спря и бързо огледа коридора в двете посоки. Единствените жени, които се мяркаха, бяха слугини; мъже, разбира се, тук нямаше. Тя бутна вратата и влезе, без да чука.

Преддверието на покоите на лейди Амалиса бе ярко осветено и прациящият огън в камината задържаше надалеч настъпващия нощен шиенарски хлад. Амалиса и дамите от обкръжението ѝ седяха в кресла или по дебелия килим, а една млада жена стоеше права и им четеше на глас. Книгата се казваше „Танцът на ястреба и червеношийката“, от Тевен Аервин, предназначена да опише правилата за поведение на мъжете спрямо жените и обратното. Лиандрин стисна устни. Тя определено не беше я чела, но беше чувала за тази книга толкова, колкото ѝ бе необходимо. Амалиса и дамите ѝ посрещаха всеки абзац с весел кикот.

Четящата първа забеляза появата на Лиандрин и изненадана се извърна към нея с широко отворени очи. Останалите проследиха погледа ѝ и смехът им внезапно секна. Всички, с изключение на Амалиса, бързо се изправиха и започнаха смутено да оправят косите и полите си.

Лейди Амалиса се изправи с изящество и се усмихна.

— Появата ти е висока чест за нас, Лиандрин. Каква приятна изненада! Не те очаквах преди утре заран. Мислех, че ще искаш да си починеш след дългото ви пъту...

Лиандрин я прекъсна рязко, обръщайки се сякаш към въздуха.

— Ще разговарям с лейди Амалиса насаме. Всички напуснете. Веднага.

Жените млъкнаха слисани, след което започнаха да се сбогуват с Амалиса. Една по една започнаха да се кланят на Лиандрин, но тя не ги и погледна. Продължаваше да се вира в празното пространство над тях, макар много добре да ги виждаше и чуваше. Как се покланяха смилено, притеснени от гнева на Айез Седай. Как свеждаха очи,

несрещнали погледа ѝ. Как ситнеха към вратата, отдръпвайки се неловко, да не би полите им да закачат нейните.

Когато вратата след последната дама се затвори, Амалиса каза:

— Лиандрин, не раз...

— Вървиш ли в Светлината, дъще? — Онази глупост, да я нарича „сестра“, тук не беше нужна. Амалиса беше с няколко години по-стара от нея, но формалностите трябваше да се спазват. Колкото и дълго да бяха забравени, дошло беше време да бъдат припомнени.

Но веднага щом думите изскочиха от устата ѝ, Лиандрин си даде сметка, че е сгрешила. Такъв въпрос, излязъл от устните на Айез Седай, трябваше да предизвика объркване и смут, но вместо това Амалиса изправи гръб и стисна устни.

— Това е оскърбление, Лиандрин Седай. Аз съм шиенарка от благородна фамилия и в жилите ми тече войнска кръв. Всичките ми предци са се сражавали със Сянката още преди да е имало Шиенар, три хиляди години, без да претърпят поражение, без нито един ден на слабост.

Лиандрин отклони острието на атаката ѝ, но не отстъпи. Прекоси стаята, вдигна от полицата на камината подвързания в кожа том на „Танцът на ястреба и червеношийката“ и я претегли на длан, без изобщо да я поглежда.

— В Шиенар, дъще моя, повече от всички други земи, Светлината трябва да бъде ценена и да се боите от Сянката. — И тя небрежно хвърли книгата в огъня. Пламъците я погълнаха като суха цепеница, лумнаха и облизаха камината. В същия миг всеки светилник в стаята грейна и засъска, пламъците загоряха толкова ярко, че стаята се изпълни със светлина. — Тук повече от всякъде другаде. Тук, толкова близо до проклетата Погибел, където дебне развалата. Тук, където дори онзи, който смята, че върви в Светлината, може да се окаже покварен от Сянката.

По челото на Амалиса проблеснаха капчици пот. Ръката ѝ, вдигнала се в протест заради изгорената книга, бавно се отпусна. Лицето ѝ остана вкочанено, но Лиандрин забеляза, че преглъща притеснено.

— Не разбирам, Лиандрин. Заради книгата ли? Но това е глупост.

В гласа ѝ се долавяше лек трепет. „Добре.“ Стъклата кожуси на светилниците изпукаха, а пламъците заподскачаха, все по-високи и погорещи, осветявайки помещението ярко като лятно пладнe под открито небе. Амалиса стърчеше наред стаята, права като кол, със строго лице, стараейки се да не присвие очи.

— Ти си глупавата, дъще. Мен книгите не ме интересуват. Тук, в Погибелта, влизат мъже и обикалят сред нейната поквара. Сред самата Сянка, Защо смяташ, че заразата ѝ не може да проникне в тях? Дали го желаят, или не, все едно, може да проникне. Защо смяташ дойде тук самият Амирлински трон?

— Не! — ахна отчаяно Амалиса.

— От Червената съм аз, дъще моя — продължи безмилостно Лиандрин. — Ловя всички покварени мъже.

— Не разбирам.

— Не само онези нещастници, които се опитват да докоснат Единствената сила. Всички покварени мъже. С висок и нисък ранг, всички ловя.

— Не раз... — Амалиса притеснено облиза устни и направи видимо усилие да се овладее. — Не разбирам, Лиандрин Седай. Моля ви...

— И най-вече с висок.

— Не! — Сякаш нечия невидима подкрепа изведнъж я бе изоставила, Амалиса падна на колене и отпусна глава. — Моля ви, Лиандрин Седай, кажете ми, че нямате предвид Агелмар. Не може да е той!

И в този миг на съмнение и объркване Лиандрин удари. Самата тя не се и помръдна, но замахна с Единствената сила. Амалиса простена и се сгърчи, сякаш я прониза остра игла, и капризните устни на Лиандрин се оживиха в усмивка.

Това беше личният ѝ, особен трик от детството, когато за пръв път разбра за своята дарба. Бяха и го забранили веднага щом Повелителката на новачките го бе открила, но за Лиандрин това означаваше само поредното нещо, което трябва да крие от онези, които изпитваха завист.

Тя пристъпи и дръпна брадичката на Амалиса. Металът, който я беше вкоравил, все още беше налице, но бе станал по-ковък, поподатлив на подходящия натиск. От очите на Амалиса затекоха сълзи.

Лиандрин остави пламъците на светилниците да засветят нормално — повече нямаше нужда от това. Оmekоти думите си, но гласът ѝ остана безмилостно твърд, като стомана.

— Дъще, никой не желае да види теб и Агелмар хвърлени на тълпата като Мраколюбци. Ще ти помогна, но и ти трябва да помогнеш.

— Д-да ви помогна? — Амалиса притисна с длани слепоочията си. Изглеждаше объркана. — Моля ви, Лиандрин Седай, аз не... разбирам. Всичко това е толкова... толкова...

Дарбата ѝ не беше свършена: Лиандрин не можеше да принуди някого да направи това, което иска от него... макар неведнъж да се бе опитвала! О, как се беше опитвала. Но можеше в достатъчна степен да разтвори душите им за аргументите си, да ги накара да пожелаят да ѝ повярват, да пожелаят повече от всичко друго да са убедени в нейната правота.

— Подчини се, дъще. Подчини се и отговаряй на въпросите ми искрено, и ти обещавам, че никой няма да нарече теб или Агелмар Мраколюбци. Няма да ви влачат голи по улиците, нито да ви изхвърлят през стените на града, ако тълпата преди това все още не ви е разкъсала. Няма да позволя това да се случи. Разбра ли?

— Да, Лиандрин Седай, да. Ще направя всичко, което пожелаете, и ще ви отговарям искрено.

Лиандрин се изправи и изгледа другата жена отвисоко. Лейди Амалиса си остана както си беше, коленичила, с открито като на дете лице, дете, очакващо да бъде утешено и да му помогне някой по-мъдър и силен от него. За Лиандрин това бе напълно справедливо. Тя така и не разбираше защо Айез Седай се задоволяваха само с поклони и реверанси, когато и мъже, и жени коленичеха пред крале и кралици. „Коя кралица притежава моята мощ?“ Устата ѝ се присви от гняв и Амалиса потръпна.

— Успокой се, дъще. Да ти помогна съм дошла, а не да те наказвам. Наказани ще бъдат само онези, които заслужават. Ти само говори истината.

— Ще говоря, Лиандрин Седай. Кълна се, нищо няма да ви излъжа, кълна се в своята фамилия и чест.

— Моарейн е дошла във Фал Дара с един Мраколюбец.

Амалиса беше твърде изплашена, за да се изненада.

— О, не, Лиандрин Седай. Не. Този човек дойде по-късно. Той сега е в тъмницата.

— По-късно, казваш. Но вярно ли е, че тя често разговаря с него? Сама?

— П-понякога, Лиандрин Седай. Само понякога. Моарейн Седай е... — Лиандрин вдигна ръката си така рязко, че Амалиса преглътна онова, което се канаше да каже.

— Моарейн е била придружена от трима млади мъже. Това знам. Къде са те? Ходих до стаята им, но не ги намерих.

— Аз... не знам, Лиандрин Седай. Изглеждат добри момчета. Разбира се, вие не смятате, че са Мраколюбци, нали?

— Не, не са Мраколюбци. Много по-лошо са. Много по-опасни от Мраколюбци, дъще. Целият свят е застрашен от тях. Трябва да бъдат намерени. Ще се разпоредиш твоите слуги да претърсят цялата крепост. Всяко кътче. Ще се погрижиш лично. Лично! И на никой друг няма да казваш за това освен на тези, които аз преценя. Тези младежи трябва тайно да се изведат от Фал Дара и да се доведат в Тар Валон. В пълна тайна.

— Както заповядате, Лиандрин Седай. Но не разбирам необходимостта от пазенето на тайна. Тук никой не би попречил на Айез Седай.

— А да си чувала за Черната Аджа?

Очите на Амалиса се изцъклиха и тя се изви назад, по-далече от Лиандрин, вдигайки пред себе си ръце, сякаш да се защити от удар.

— Т-това е отровна мълва, Лиандрин Седай. О-отровна. Н-няма Айез Седай, които да с-служат на Тъмния. Не вярвам. Повярвайте ми! Кълна се в самата Светлина, не вярвам на това. В своята чест и фамилия, кълна се...

Лиандрин хладнокръвно я остави да продължи, наблюдавайки как последните капчици сила се оттичат от хлипащата пред нея жена, докато я гледаше без милост. Известно беше, че Айез Седай се разгневяват, люто се разгневяват само ако някой си позволи да спомене за съществуването на Черната Аджа, камо ли да вярва в потайното ѝ съществуване. След това нещо, прибавено към предишния ѝ детински трик, Амалиса щеше да се превърне в топка глина в ръцете ѝ. Само още един удар.

— Черната Аджа съществува, дете. Истинска, и дори сега е тук, сред стените на Фал Дара. — Коленичилата Амалиса вдигна глава и устата ѝ увисна. Черната Аджа! Айез Седай, които в същото време са Мраколюбци. Почти толкова ужасяващо, колкото да разбереш, че Тъмния крачи по коридорите на цитаделата на Фал Дара. Но Лиандрин не спираше. — Всяка Айез Седай, която би срещнала по коридорите, всяка може да е Черна сестра. В това се кълна. Не мога да ти кажа кои са, но можеш да разчиташ на закрилата ми. Върви в Светлината и се покорявай на мен.

— Ще ви се покорявам — изхриптя Амалиса. — Ще ви се покорявам. Моля ви, Лиандрин Седай, моля ви, кажете ми, че ще защитите и моя брат, и моите спътници...

— Който заслужава защита, него ще защитя. А ти самата се погрижи за себе си, дъще моя. И мисли само за онова, което ти наредих. Само за него. Върху това препуска съдбата на света, дъще моя. Всичко друго си длъжна да забравиш.

— Да, Лиандрин Седай. Да. Да.

Лиандрин се обърна и прекоси стаята, без да поглежда назад, докато не стигна до вратата. Амалиса все още бе коленичила и я гледаше с ням ужас.

— Стани, ми лейди Амалиса. — Лиандрин придаде добродушие на гласа си, плюс лека нотка на насмешка, която наистина изпитваше. „Сестра, как ли не! И един ден като новачка не ще издържи. А и каква сила да командва има само.“ — Изправи се. — Амалиса се надигна, олюлявайки се, бавно и сковано, като че ли я бяха държали вързана за краката и ръцете в продължение на часове. Когато най-сетне се изправи, Лиандрин отново ѝ напомни със стоманен глас:

— И ако измениш на света, ако измениш на мен, ще завидиш на онзи нещастен Мраколюбец долу в тъмницата.

Ако се съдеше по изражението на Амалиса, един провал от нейна страна не би бил предизвикан от липса на старание.

Лиандрин притвори вратата зад себе си и внезапно усети как кожата ѝ настръхна. Затаи дъх, озърна се и огледа сумрачния коридор. Празен. Зад амбразуриите бе паднала тъмна нощ. Коридорът беше съвсем пуст, но въпреки това тя усещаше, че нечийи очи я гледат. Празният коридор, изпълнен със сенки между светилниците по

стените, я беше изиграл. Тя потръпна притеснено и тръгна решително напред. „Фантазиите са ме обладали. Нищо повече.“

Вече беше среднощ, а оставаше толкова много работа преди да се зазори. Заповедите ѝ бяха изрични.

* * *

Катранен мрак покриваше килиите на тъмницата по всяко време на денонощието, освен ако някой не влезеше с фенер, но Падан Фейн седеше на ръба на нара и се взираше в тъмнината с усмивка на лицето. Чуваше как другите двама затворници ръмжат насън и бълнуват в кошмари. Падан Фейн очакваше нещо, нещо, което бе чакал от дълго време. Твърде дълго. Но вече не.

Вратата към стаята на пазачите се отвори и през рамката ѝ нахлу поток светлина, очертавайки застаналия на прага силует.

Фейн се изправи.

— Ти! Не онзи, когото очаквах. — Той се протегна небрежно. Кръвта закипя в жилите му. Стори му се, че ако поиска, може да разбие стените на тъмницата. — Изненади за всички, а? Е, хайде. Нощта вече си отива, а ще трябва и да поспя все пак.

Когато лампата се приближи до килията му, фейн вдигна глава и се ухили към нещо — нещо невидимо, но доловимо — отвъд каменния покрив на тъмницата.

— Все още не е свършила — прошепна той. — Битката никога не свършва.

ГЛАВА 6

ТЪМНО ПРОРОЧЕСТВО

Вратата на фермерската къща се разтърси от яростните удари и тежкият лост подскочи в скобите си. Пред прозореца до вратата надникна зверската муцуна ла тролок. Навсякъде имаше прозорци и други сенчести силуети зад тях. И не съвсем сенчести. „Прозорците“ — помисли си Ранд отчаяно и отстъпи от вратата, стиснал меч с две ръце. „Дори вратата да удържи, могат да нахлуят през прозорците. Защо не се опитват да влязат през прозорците?“ С оглушително металическо скърцане една от скобите се измъкна от рамката на вратата и увисна на пироните, почти измъкнати от дървото. Лостът се разтнесе от поредния удар и пироните отново изскърцаха.

— Трябва да ги спрем! — извика Ранд. „Само че не можем: Не можем да ги спрем.“ Огледа се накъде да побегне, но другата врата я нямаше. Само една врата и много прозорци. — Трябва да направим нещо. Каквото и да е!

— Твърде късно е — отвърна Мат. — Не разбираш ли? — Усмивката му изглеждаше странно върху пребледнялото му лице, а дръжката на камата стърчеше от гърдите му, с рубина на върха, грейнал като пламък. В камъка имаше повече живот, отколкото в лицето му. — Твърде късно е да променим нещо.

— Аз най-после се отървах от тях — каза през смях Перин. От празните дупки на очите му като поток от сълзи се лееше кръв. Той протегна окървавените си длани пред Ранд. — Сега вече съм свободен. Свърши се.

— Това никога не свършва, ал-Тор — изкрещя Падан Фейн, който подскачаше като обезумял наред стаята. — Битката никога не свършва.

Вратата се разби на трески и Ранд залегна, за да се предпази от разхвърчалите се парчета дърво. Две Айез Седай в червени дрехи прекрачиха прага, подканяйки господаря си с ниски поклони. Маска с цвета на засъхнала кръв покриваше лицето на Баал-замон, но Ранд

виждаше пламъците в очите му, лумнали зад процепите на маската. Чувахе и пращането на пламъците в устата му.

— Между нас нищо не е свършило, ал-Тор — каза Баал-замон и двамата с Фейн заговориха като един: — За теб битката никога не ще свърши.

Със стон Ранд седна на пода и дращейки с нокти, се измъкна от съня си. Като че ли все още чуваше гласа на Фейн, толкова остър, сякаш амбулантът беше до него. „Никога няма да свърши. Битката никога няма да свърши.“

Огледа се, за да се увери, че все още е там, където го бе скрила Егвийн, завит върху дюшек в един от ъглите на стаята ѝ. Смътната светлина на единствения светилник разсейваше мрака в стаята и младежът с изненада видя Нинив, която плетеше, седнала на люлеещия се стол от другата страна на леглото. Навън беше тъмна нощ.

Тъмноока и слабичка, Нинив носеше косата си сплетена на дебела плитка, праметната върху едното ѝ рамо и увиснала почти до кръста ѝ. Тя не беше изоставила родния обичай. Лицето ѝ беше спокойно и като че ли не я интересуваше нищо друго освен плетивото. Единственият звук в стаята беше лекото потракване на куките.

Имаше нощи, в които му се искаше да се изтегне на килим в стаята си, но мъжките стаи в Шиенар бяха голи и студени. Тук на стените бяха окачени две текстилни пана с планински пейзаж и водопади и амбразури бяха покрити със завеси с бродирани по тях цветя. В една ваза на масата до леглото бяха поставени стръкове цветя, бели утринни звездици, още няколко букетчета кимаха от блестящи бели аплици по стените. В единия ъгъл бе поставено високо огледало, друго висеше над умивалника при напшарените в синьо кана и леген. Той се зачуди защо на Егвийн ѝ бяха нужни две огледала — в неговата стая нямаше нито едно, и не му липсваше. Само един светилник беше запален, но още четири висяха по стените на стаята, чиито размери бяха колкото на тази, която той делеше с Мат и Перин.

Без да вдига очи, Нинив промълви:

— Като спиш следобед, не можеш да заспиш нощем.

Той се намръщи — нали тя не можеше да го види. Поне така му се струваше. Тя беше само с няколко години по-голяма от него, но това, че беше Премъдра, ѝ придаваше тежест.

— Трябваше да се скрия някъде, а пък и бях уморен — отвърна той и бързо добави: — Не съм дошъл тук сам. Егвийн ме покани в женските покои.

Нинив остави плетката и го погледна насмешливо. Беше хубава жена. Това той не беше забелязвал у дома; беше нещо, което човек не би могъл и да си помисли спрямо Премъдрата.

— Светлината да ми помогне, Ранд, но от ден на ден ставаш все повече шиенарец. Поканили го в женските покои, как ли не! — Тя изсумтя. — Току-виж си започнал да говориш за своята чест и да искаш мир да окриля меча ти. — Той се изчерви, надявайки се тя да не го забележи. Тя измери с поглед меча му, чиято дръжка стърчеше от дългия вързоп, лежащ до него на пода. Младежът знаеше, че тя не одобрява меча му, както не одобрява никакви оръжия, но поне сега не каза нищо по този повод. — Егвийн ми обясни защо си търсил място да се скриеш. Не се тревожи. Ще те пазим скрит от Амирлин и всяка друга Айез Седай, щом така искаш.

Очите им се срещнаха и тя отклони погледа си, но не преди Ранд да забележи притеснението ѝ. Съмнението ѝ. „Така е. Аз мога да преливам Силата. Мъж, владеещ Единствената сила! Ти би трябвало да помогнеш на Айез Седай да ме хванат и да ме опитомят.“

Навъсен, той оправи късото кожено яке, което му бе намерела Егвийн, седна и облегна гръб на стената.

— При първа възможност ще се скрия в някоя кола. Все някак ще се измъкна. Няма да се наложи да ме криете дълго. — Нинив не отвърна нищо, а се съсредоточи отново над плетката и изсумтя сърдито. — Къде е Егвийн?

Тя остави плетката в скута си.

— Слезе при Падан Фейн. Смята, че ако той вижда по-често познати лица, това ще му помогне да се оправи.

— Моето със сигурност не му помага. Трябва да стои настрана от него. Той е опасен.

— Тя иска да му помогне — отвърна спокойно Нинив. — Не забравяй, че се е учила да бъде моя помощничка, а да си Премъдра не означава само да можеш да предсказваш времето. Лечителството също е част от това. Егвийн изпитва желание и необходимост да лекува. А ако Падан Фейн беше толкова опасен, Моарейн щеше да го каже.

Той се изсмя сухо.

— Но вие не сте я попитали. Егвийн си го призна, а пък знам, че точно ти няма да поискаш разрешение за нищо. — Вдигнатата ѝ вежда изтри усмивката от лицето му. Той обаче не пожела да ѝ се извини. Твърде далече бяха от родния край, а той не я виждаше как отново ще стане Премъдра на Емондово поле, след като отидеше в Тар Валон. — Тръгнаха ли вече да ме търсят? Егвийн не вярва, че ще го направят, но Лан твърди, че Амирлинския трон е тук заради мен, и аз смятам, че е прав.

За миг Нинив не отвърна нищо, после отрони:

— Не съм сигурна. Преди малко дойде една слугиня. Да оправи леглото, така каза. Като че Егвийн ще си легне да спи тъкмо тази нощ, при предстоящия пир в чест на Амирлин. Отпратих я. Не те е видяла.

— В мъжките отделения никой не ти оправя леглото преди лягане. — Тя го изглежда така пронизващо, че само преди година този поглед щеше да го накара да заекне. Той поклати глава. — Те едва ли ще пратят прислужнички да ме търсят, Нинив.

— Когато преди малко слязох до кухнята за мляко, по коридорите беше пълно с жени. Тези, които са поканени на пира, трябваше да са по стаите си, да си приготвят тоалетите, а другите трябваше или да им помагат, или да се подготвят да обслужват, или... — Тя се намръщи тревожно. — При положение че Амирлин е тук, има достатъчно работа за всички. А и не бяха само тук, в женските отделения. Видях самата лейди Амалиса — излизаше от един склад, цялото ѝ лице беше покрито с прах.

— Но това е глупаво! Защо и тя трябва да ме търси? А и която и да е от останалите жени. Би трябвало да използват за тази цел войните на Агелмар и Стражниците. И самите Айез Седай. Сигурно просто подготвят нещо за пира. Да ме изгори дано, ако имам представа какво изисква едно шиенарско пиршество.

— Главата ти понякога като че ли е тъпкана с вълна, Ранд. Мъжете, които срещнах, също нямаха представа какво правят жените. Чух някои да се оплакват, че цялата работа била паднала върху тях. Знам, че е безсмислено те да те търсят. Нито една Айез Седай нямаше вид на заинтересувана. Но виж, Амалиса, вместо да се подготвя за пира, си цапаше роклята в някакъв склад. Явно търсеха нещо, и то нещо много важно. Дори да започнеш веднага, след като я видях, едва би ѝ стигнало времето да се изкъпе и да се преоблече. Като стана дума

за това, ако Егвийн не се върне скоро, ще трябва да избира дали да не се преоблича, или да закъснее.

Едва сега той забеляза, че Нинив не е с вълнените си дрехи от Две реки. Роклята ѝ беше от синя коприна, бродирана с цветенца като снежинки около шията и надолу по ръкавите. В центъра на всяко цветче проблясваше по една малка перла, а коланът ѝ бе изтъкан от сребро, със сребърна катарاما, украсена с перли. Никога не беше я виждал облечена така. Дори празничните дрехи у дома не можеха да се сравнят с това облекло.

— Ти ще ходиш ли на пира?

— Разбира се. Дори Моарейн да не беше ми казала, че трябва да отида, никога не бих позволила да си помисли, че... — За миг очите ѝ грейнаха от гняв и той разбра какво има предвид. Нинив никога не би позволила някой да си помисли, че се страхува, дори да се боеше. Със сигурност не и на Моарейн, да не говорим за Лан. Дано не разбереше, че той знае за чувствата ѝ към Стражника.

Погледът ѝ омекна и се плъзна по ръкава на роклята.

— Лейди Амалиса ми я даде — промълви тя толкова тихо, като че ли говореше на себе си, и нежно погали коприната. Пръстите ѝ очертаха бродираните цветенца. Тя се усмихна и се умълча.

— Много добре ти стои, Нинив. Много си красива.

Щом го произнесе, очите му се присвиха. Всяка Премъдра се засягаше лесно, когато авторитетът ѝ биваше уязвен, но Нинив се засягаше повече от всяка друга. В Женския кръг я гледаха под вежди, може би защото беше млада, а сигурно и заради хубостта ѝ, а словесните ѝ битки с кмета и със Селския съвет винаги бяха предмет на оживени коментари.

Тя веднага дръпна ръката си от бродерията и го погледна гневно изпод свъсените си вежди. Той заговори бързо, за да я изпревари:

— Не могат непрекъснато да държат вратите затворени. Отворят ли ги, ще се махна и Айез Седай никога няма да ме намерят. Перин твърди, че по Черните хълмове и в Степта на Каралайн можело да вървиш с дни, без да срещнеш жива душа. Може би... може би ще успее да измисля какво да правя с... — Той се присви неловко. Нямаше защо да ѝ го казва, най-малкото на нея. — А ако не мога, поне няма да пострада никой.

Нинив помълча малко, след което отвърна замислено:

— Не съм сигурна, Ранд. За мен не изглеждаш много по-различен от което и да е селско момче, но Моарейн твърди, че си тавирен, и ми се струва, че според нея Колелото все още не е приключило с теб. Тъмния, изглежда...

— Шайтан е мъртъв — произнесе той хрипливо и стаята изведнъж като че ли се олюля. Пронизаха го зашеметяващи вълни и той сграбчи главата си с две ръце.

— Глупак такъв! Тъп, сляп, видиотен глупак! Да споменаваши името на Тъмния и да привличаш вниманието му към себе си! Нямаши ли си други грижи?

— Той е мъртъв — промърмори Ранд, разтривайки главата си. После преглътна. Виенето на свят бавно премина и съзнанието му отново се проясни. — Добре де, добре. Баал-замон, щом предпочиташ така. Но той е мъртъв. Видях го как изгоря.

— А аз не видях ли как окото на Тъмния се спря върху теб само преди малко? И не ми казвай, че не си усетил нищо, защото така ще те шлевна, че ушите ти ще запищят. Видях ти лицето.

— Той е мъртъв — настоя Ранд. Невидимият преследвач проблесна като мълния в главата му и го лъхна вятърът от върха на кулата. Той потръпна. — Странни неща стават толкова близо до Погибелта.

— Ти наистина си глупак, Ранд ал-Тор. — Тя размаха пръст срещу него. — Наистина бих те набила така, че ушите ти да запищят, ако съм сигурна, че така ще ти избия всякакви...

Думите ѝ заглъхнаха сред камбанния звън, който внезапно проехтя над цялата цитадела. Той скочи.

— Това е тревога! Те търсят... — „Спомени името на Тъмния, и злото веднага те връхлита.“

Нинив се изправи по-бавно от него и поклати притеснено глава.

— Не, не мисля. Ако търсеха теб, камбаните просто биха те предупредили. Не, ако е тревога, едва ли е заради теб.

— Тогава за какво? — Той бързо притича до най-близката амбразура и надникна навън.

Из двора като светулки се мятаха светлините на фенери и факли. Някои се насочваха към стените и кулите, но повечето се струпваха в градината и на площада. Каквото и да беше предизвикало тревогата, то

се намираше вътре в крепостта. Камбаните замлъкнаха, отстъпвайки пред мъжките викове, но оттук той не можеше да ги разбере.

„Ако не е за мен...“

— Егвийн — промълви той внезапно. — „Ако той все още е жив, ако тук се е появило някакво зло, то трябва да е дошло за мен.“

Нинив, която надничаше през съседната амбразура, се обърна към него.

— Какво?

— Егвийн. — Той прекоси стаята с няколко бързи крачки и измъкна мечата си от вързопа. „О, Светлина, то трябва да порази мен, не нея.“ — Тя е в тъмницата при Фейн. Ако той се е освободил по някакъв начин...

Тя успя да го настигне чак при вратата и го стисна за ръката. Беше висока едва до раменете му, но хватката ѝ беше желязна.

— Недей да се правиш на по-голям глупак, отколкото си, Ранд ал-Тор. Дори това да няма нищо общо с теб, жените търсят нещо! О, Светлина, ти все пак си в женските отделения! Навън ще е пълно с Айез Седай, това е повече от сигурно. Егвийн ще се оправи. Тя се канеше да вземе Мат и Перин. Дори да я сповети някаква неприятност, те ще я защитят.

— А ако не успее да ги намери, Нинив? Това не би спряло Егвийн. Ще отиде сама, също като теб, много добре знаеш. О, Светлина, казах ѝ, че Фейн е опасен! Да ме изгори дано, казах ѝ го! — Той се отскубна от нея, дръпна вратата и се втурна навън. „О, Светлина, това трябваше да порази мен!“

Някаква жена изпищя, щом го видя — с грубата му риза на ратай, с късото кожено сетре и с меч в ръка. Дори когато биваха поканени, мъжете не влизаха въоръжени в женските отделения, освен ако цитаделата не беше нападната. Коридорът се изпълни с жени, прислужнички в черно и жълто, дами от цитаделата в коприна и дантели, жени с шалове с дълги ресни, и всички говореха една през друга, всички искаха да разберат какво става. Разплакани деца стискаха женски поли. Той се запровира през тях мърморейки извинения.

Една от жените с шал се извърна и той зърна шала ѝ, видя блестящата бяла сълза по средата на гърба ѝ. Изведнъж започна да

разпознава лица, които бе видял през деня на парадния площад. Айез Седай, които се бяха втренчили тревожно в него.

— Кой си ти? Какво правиш тук?

— Да не е нападната цитаделата? Отговори, човече!

— Този не е войник. Но кой е? Какво става тук?

— О, това е лордът южняк!

— Спрете го!

Той се озъби от страх и забърза още повече.

А после в коридора се появи една жена, която заби поглед в очите му, и въпреки волята си той се закова на място. Разпозна това лице по-добре от всички останали. Стори му се, че не би го забравил цял живот. Амирлинския трон. Очите ѝ се разшириха, щом го видя, и тя отстъпи назад. Друга Айез Седай, високата жена, която бе държала жезъла, се озова между него и Амирлин, закрещя му нещо, но той не можа да я чуе сред нарастващата шумотевица.

„Тя знае. Светлината да ми е на помощ, тя знае! Моарейн ѝ е казала.“ Озъбен, той се затича напред. „О, Светлина, нека само да се уверя, че Егвийн е в безопасност, преди те да...“ Чу викове след себе си, но не спря да разбере какво искаха.

Из площадите и уличките на цитаделата цареше бъркотия. През дворовете притичваха мъже е извадени мечове и никой изобщо не поглеждаше към него. Над кънтежа на камбаните се чуваха и други шумове. Викове. Крясъци. Дрънчене на метал в метал. Имаше време само колкото да осъзнае, че се води битка — „Битка? Сред стените на Фал Дара?“ — когато иззад един ъгъл срещу него налетяха трима тролоци.

Косматите зурли се озъбиха. Един от тях беше с овнешки рога. Размахали кривите си мечове, те се втурнаха към него.

Проходът, който само допреди няколко мига беше изпълнен с мъже, сега се оказа празен с изключение на тримата тролоци и него самия. Изненадан, Ранд измъкна тромаво меч от ножницата, за да приложи „Целувките на червеношийката над медената роза“. Потресен от това, че се е натъкнал на тролоци в самото сърце на Фал Дара, той изпълни маневрата толкова лошо, че си представи как Лан би се извърнал отвратен, ако го видеше. Тролокът с мечата муцуна я избегна съвсем леко и избута другите двама от пътя си.

Изведнъж покрай него срещу тролоците притичаха дузина шиенарци, облечени в празнични облекла за пира, но с мечове в ръка. Тролокът с мечата муцуна изрева и падна посечен, а двамата му другари побягнаха, преследвани от развикалите се воители. Викове и крясъци огласяха въздуха отвсякъде.

„Егвийн!“

Ранд потъна в дълбините на цитаделата. Тичаше по безлюдни проходи и коридори, натъквайки се тук-там на рухнал на пода мъртъв тролок. Или войн.

На пресечката на два коридора се озова в края на битка. Шестима мъже с прибрани на опашки коси лежаха окървавени и неподвижни, а седмият умираше в момента. Мърдраалът натисна за последно с меч си и измъкна острието му от корема на мъжа, при което войнът изкрещя, изтърва меч си и се срина. Чезнещият се движеше със змийска грациозност и това впечатление се усилваше от бляскащите катраненочерни люспи на ризницата му. Съществото се извърна и бледото му безоко лице се втренчи в Ранд. Изкривено в безкръвна усмивка, без да бърза. Нямаше за какво да бърза — срещу него бе само някакъв си младеж.

Ранд усети, че се е приковал на място, без да може да помръдне. Езикът му се залепи за небцето. „Погледът на Безокия е страх“ — така казваха по Границата. Ръцете му трепереха, докато вдигаше меч. Дори и не помисли да привлече празнотата. „О, Светлина, той току-що уби седмина воители! О, Светлина, какво ще правя. О, Светлина!“

Мърдраалът изведнъж спря и усмивката му се стопи.

— Този е мой, Ранд. — Стреснат, младежът видя до себе си Ингтар, тъмен, набит, навлякъл празнично жълто облекло и стиснал меч в двете си ръце. Тъмните очи на Ингтар не изпуснаха лицето на Чезнещия. — Пробвай се с някой тролок преди да излезеш срещу тия.

— Слизам да разбера дали Егвийн е в безопасност. Тя се канеше да слезе в тъмницата да види Фейн и...

— Тогава иди да я видиш.

Ранд преглътна.

— Ще го поемем двамата, Ингтар.

— Не си готов още за това. Иди да видиш момичето си. Хайде! Или искаш тролоците да я намерят беззащитна?

За момент Ранд спря, без да знае какво да направи. Чезнещият беше вдигнал меча си срещу Ингтар. Беззвучно ръмжене изкриви устните на Ингтар, но Ранд знаеше, че не е от страх. А можеше да се окаже, че Егвийн е сама в тъмницата с Фейн, ако не и нещо по-лошо. Въпреки това той усети срам, докато тичаше надолу по стъпалата. Знаеше, че погледът на Чезнещия може да смрази всеки мъж, но пък Ингтар беше преодолял страха.

Стомахът му се беше стегнал на възел.

Коридорите под цитаделата бяха безмълвни, смътно осветени от примигващите светилници по стените. Приближавайки се до тъмницата, той забави крачка. Промъкна се колкото можеше по-безшумно, на пръсти. Скърцането на ботушите върху голия камък пронизваше съзнанието му. Вратата на тъмницата беше открената. А трябваше да е затворена и залостена.

Зяпнал във вратата, той се опита да преглътне и не можа. Отвори уста да извика и бързо я затвори. Ако Егвийн беше вътре и беше застрашена, викът му само щеше да предупреди онзи или онова, което я застрашаваше. Успя да си поеме дълбоко дъх и се окопити.

С рязко движение разтвори широко вратата и се хвърли напред в тъмницата, праметна се през рамо по застлания със слама под, изправи се и се завъртя бързо в кръг, за да огледа помещението, взирайки се отчаяно да зърне евентуалния си нападател или Егвийн. Нямаше никого.

Очите му се спряха на масата и той застина. Дори мисълта му замръзна. От двете страни на все още горящия светилник бяха сложени две глави, всяка в локва кръв. Очите им сезираха в него, разширени от ужас, а устите им бяха зейнали в последния си беззвучен вик. Ранд се задави и се препъна на две; стомахът му се надигна, отново и отново, и той забълва върху сламата. Най-сетне успя да се изправи и отри устните си с ръкав.

Бавно започна да различава останалото в помещението — онова, което не бе забелязал, докато се оглеждаше за нападател. По сламата се въргаляха окървавени късове плът, в които не можеше да се разпознае нищо човешко. Някои от късовете изглеждаха сдъвкани. „Значи това ги е сполетяло.“ Изненада се от спокойствието, с което понесе тази мисъл, сякаш почти се бе домогнал до празнотата, без да я търси. Беше от шока и той го осъзна смътно.

Не познаваше нито една от двете глави. Стражите бяха сменени след идването му тук през деня. Това донякъде го зарадва. Ако ги познаваше, дори да беше Чангу, щеше да го понесе много по-трудно. Кръв покриваше и стените, но с тази кръв навсякъде бяха намацани букви, думи, фрази. Някои бяха груби и ъглести, на език, който не знаеше, но осъзна, че е писмеността на тролоците. Други обаче успя да разчете и съжали за това. Скверни и мръсни слова, от които би преbledнял дори някой коняр или търговски охранник.

„Егвийн“. Спокойствието му изчезна. Той грабна светилника от масата, без дори да забележи как двете глави се катурнаха.

— Егвийн! Къде си?

Тръгна към вътрешната врата, направи две крачки, спря се и зяпна. Думите на вратата, тъмни и проблисващи, бяха съвършено ясни:

ЩЕ СЕ СРЕЩНЕМ НА ТОМАНСКА ГЛАВА.
НИКОГА НЕ СВЪРШВА, АЛ-ТОР.

Внезапно изтръпналата му ръка изтърва меча. Без да отделя очи от вратата, той се наведе да го вдигне. Но вместо оръжието стисна шепа слама и започна да трие думите, издраскани с кръв на вратата. Пъшкайки, продължи да търка, докато всичко не се превърна в размазано кърваво петно, но и това не можеше да го спре.

— Какво правиш ти?

Резкият глас зад гърба му го накара да се извърне и да вдигне меча си.

На прага стоеше жена и го гледаше гневно. Косата ѝ беше златиста, оплетена на многобройни плитки, тъмните ѝ очи се бяха впили в лицето му. Не изглеждаше много по-голяма от него и беше някак нацупено красива, но стиснатите ѝ устни никак не му се понравиха. А после забеляза шала, който бе увила плътно около раменете си — с дълги червени ресни.

„Айез Седай. И Светлината да ми е на помощ, тя е от Червената Аджа.“

— Аз... аз само... Това беше гадост. Някаква мръсотия.

— Всичко тук трябва да се остави така, както си е, за да го проучим. Не пипай нищо. — Тя пристъпи напред, без да отмества

поглед от него, и той неволно отстъпи. — Да. Да, точно както си мислех. Един от ония с Моарейн. Я кажи общо имаш с това? — Жестът ѝ обхвана отрязаните глави на масата и кървавите драсканици по стените.

Той я гледаше опулен.

— Аз ли? Нищо! Дойдох да намеря... Егвийн!

Обърна се да отвори вътрешната врата, но Айез Седай извика:

— Не! Ще отговориш на въпросите ми!

Изведнъж осъзна, че не е в състояние да направи нищо освен да стои като вцепенен, стиснал светилника в едната си ръка и меч в другата. Леден хлад го стискаше от всички страни. Главата му беше стегната като в ледено менгеме; едва можеше да диша от тежестта, която притискаше гърдите му.

— Отговори ми, момче. Кажи ми името си.

Той неволно изпъшка, мъчейки се да ѝ отговори въпреки вледеняващия хлад, който притискаше черепа му и стягаше гърдите му. Завъртя премрежените си от сълзите очи и я погледна заслепен от гняв. „Светлината да те изгори дано, Айез Седай! И дума няма да ти кажа, Сянката да те вземе дано!“

— Отговори ми, момче! Веднага!

Ледени иглички пробиха мозъка му, предизвиквайки непосилна болка, проникнаха чак в костите му. Празнотата в съзнанието му се оформи, преди още да осъзнае, че си е помислил за нея, но и тя не можеше да отхвърли болката. Смътно осъзна някаква далечна светлина и топлина. Примигна колебливо. Топла светлина, но той самият беше студен. Далечна и недостижима светлина и в същото време — на ръка разстояние. „О, Светлина, толкова е студено! Трябва да достигна... какво? Тя ме убива. Трябва да го достигна, иначе ще ме убие.“ И той отчаяно протегна съзнанието си към светлината.

— Какво става тук?

Изведнъж студът, натискът и пронизващите го иглички изчезнаха. Коленете му се огънаха, но той стисна зъби и се стегна. Нямаше да падне на колене. Нямаше да ѝ даде да го победи. Празнотата също се стопи, също така внезапно, както се бе появила. „Тя наистина се опитваше да ме убие.“ Пъшкайки, той изправи глава. На прага беше застанала Моарейн.

— Попитах какво става тук, Лиандрин — каза тя.

— Намерих това момче тук — отвърна ѝ невъзмутимо Червената Айез Седай. — Стражите са убити, а тук намерих него. А ти какво търсиш тук, Моарейн? Битката е горе, не тук.

— Бих могла да те запitam същото, Лиандрин. — Моарейн огледа бързо помещението и само леко стисна устни, забелязала следите от развихрилата се касапница. — Какво търсиш ти тук?

Ранд отдръпна непохватно резетата и отвори вратата.

— Егвийн е слязла тук — заяви той, в случай че това ги интересуваше, и тръгна навътре, понесъл високо светилника в лявата си ръка. Коленете му продължаваха да треперят! Дори не разбираше как все още успява да стои на крака. Знаеше само, че трябва да намери Егвийн. — Егвийн!

Вдясно от него се чу кухо гъргорене, последвано от трясък, и той поднесе светилника натам. Затворникът в богаташкото сетре беше увиснал на желязната решетка на килията си, коланът му беше завързан на пръчките и увит около врата му. Докато Ранд се извърщаше към него, той изрита за последно — краката му отриха сламата по пода — и замря с изплезен език и изцъклени очи.

Ранд потръпна и продължи към следващата килия. Другият затворник се беше свил в дъното на килията. Щом зърна Ранд, той изкрещя, обърна се и започна бясно да драска с нокти по каменната стена, сякаш се мъчеше да се изкатери по нея.

— Няма да ти направя нищо — извика му Ранд. Мъжът обаче продължи да крещи и да дращи с нокти. Ръцете му бяха окървавени и по камъните личаха кървави дири. Не за пръв път се бе опитвал тази нощ да си изрови изход през камъка с голи ръце.

Ранд преглътна, благодарен, че стомахът му вече е празен. Нищо не можеше да направи и за двамата.

— Егвийн!

Най-сетне стигна края на редицата клетки. Вратата на килията на Фейн беше отворена и разбира се, амбуланта го нямаше, но това, което накара Ранд да потръпне и да коленичи, бяха двете човешки тела на каменния под до решетката.

Егвийн и Мат лежах в безсъзнание... или мъртви. С прилив на облекчение Ранд забеляза, че дишат. И че нямат никакви видими рани.

— Егвийн? Мат? — Той остави меч на пода и леко разтърси Егвийн. — Егвийн? — Тя не отвори очи. — Моарейн! Егвийн е

пострадала! Мат също! — Дишането на Мат беше тежко, а лицето му — съвсем бледо. „Аз трябваше да пострадам. Аз назовах Тъмния. Аз!“

— Не ги пипай. — Моарейн не изглеждаше разтревожена, нито дори изненадана.

При влизането на двете жени килията изведнъж ярко се освети. Всяка от тях крепеше по една светеща топка студена светлина, увиснала във въздуха над протегнатата ѝ ръка.

Лиандрин понечи да се надвеси над Егвийн, но Моарейн я изпревари и докосна челото на момичето. Лиандрин се изправи с гримаса.

— Не е пострадала много лошо — промълви Моарейн. — Тук е ударена. — Тя описа малък кръг до главата на Егвийн. — Само тук. Ще се оправи.

Ранд премести поглед от едната Айез Седай към другата.

— А Мат? — Лиандрин го изгледа, повдигайки едната си вежда, след което се обърна с кисела физиономия към Моарейн.

— Замълчи малко — прекъсна го Моарейн и без да вдига пръстите си, затвори очи. Егвийн промърмори нещо и се размърда, после отново се отпусна.

— Тя...

— Просто спи, Ранд. Ще се оправи, но трябва да поспи. — Моарейн се премести до Мат, но щом го докосна, веднага се дръпна. — Тук нещата са по-сериозни — промълви тя тихо. Опипа кръста на Мат, разтвори сетрето му и отчаяно възкликна: — Камата я няма!

— Каква кама? — попита Лиандрин.

В този момент отвън доехтяха мъжки гласове, изпълнени с отвращение и гняв.

— Веднага елате тук — извика Моарейн. — Донесете две носилки. Бързо. — Някой в преддверието се разпореди за носилки.

— Фейн е избягал — каза Ранд.

Двете Айез Седай го изгледаха. Нищо не можа да прочете по лицата им. Очите им блестяха на светлината.

— Видях — отвърна Моарейн равнодушно.

— Казах ѝ да не слиза тук. Казах ѝ, че е опасен.

— Когато дойдох — намеси се студено Лиандрин, — той унищожаваше надписа във външната стая.

Ранд помръдна притеснено. Сега очите на двете Айез Седай си приличаха. Измерваха го и го преценяваха, студени и заплашителни.

— Това беше... беше някаква мръсотия — каза той. — Просто някаква гадост. — Двете продължаваха да го гледат мълчаливо. — Не смятате, че аз... Моарейн, ти поне не допускаш, че мога да имам нещо общо с това, нали? — „О, Светлина, аз ли нямам? Че кой спомена името на Тъмния?“

Тя не отвърна нищо и той отново усети хлад, който не намаля дори при влизането на мъжете с факли и светилници. Двете жени изгасиха светещите над ръцете им топки. Светилниците и факлите не излъчваха толкова светлина и от дълбините на затворническите килии пропълзяха сенки. Дотърчаха мъже с носилки. Водеше ги Ингтар, разтреперан от гняв. Личеше, че няма търпение да зърне някой или нещо, срещу което да използва меча си.

— Значи Мраколюбецът е изчезнал! — изръмжа той. — Е, това е най-малката беда за тази нощ.

— Прав си, най-малката — отзова се рязко Моарейн, давайки указания на мъжете как да вдигнат и поставят Егвийн и Мат върху носилките. — Отнесете момичето в нейната стая. При нея трябва да остане някоя жена да бди, в случай че се събуди през нощта. Сега за нея най-важното е да поспи. А момчето... — Тя докосна Мат, докато двама от мъжете вдигаха носилката му, и бързо дръпна ръката си. — Него го занесете в покоите на Амирлинския трон. Намерете Амирлин, където и да се намира, и й предайте, че е там. Кажете й, че се казва Матрим Каутон. Веднага щом се освободя, ще отида при нея.

— Амирлин!? — възкликна Лиандрин. — Смяташ да използваш самата Амирлин за лечителка на твоето... домашно животинче? Ти си полудяла, Моарейн.

— Амирлинския трон — отвърна спокойно Моарейн — не споделя предразсъдъците на вашата Червена Аджа, Лиандрин. Тя би излекувала човек и без да има някаква особена необходимост от него. Тръгвайте — нареди тя на носачите и ги последва през вратата.

Лиандрин се взря в Ранд. Младежът се постара да не й обръща внимание. Напъха меч в ножницата и започна да отърсва сламата от ризата и брича си. Но когато отново вдигна глава, тя продължаваше да го гледа с ледените си очи. Без да казва нищо, тя се извърна и замислено огледа останалите мъже. Един от тях беше вдигнал тялото

на обесения затворник, докато друг отвързваше колана му. Ингтар и останалите стояха почитателно. Тя хвърли последен изпитателен поглед към Ранд и излезе, вдигнала високо глава като кралица.

— Сурова жена — промърмори Ингтар и на лицето му се изписа изумление от думите, които си бе позволил. — Какво се е случило тук, Ранд ал-Тор?

Ранд поклати глава.

— Не знам. Знам само, че Фейн по някакъв начин се е измъкнал и е наранил Егвийн и Мат. Видях стаята на пазачите — той потръпна, — но тук... не знам какво се е случило тук, Ингтар, но толкова е ужасило този нещастник, че го е накарало да се обеси. Предполагам, че другият е полудял, като е видял какво става.

— Тази нощ всички се побъркахме.

— Чезнещия... ти уби ли го?

— Не! — Ингтар напъха рязко меча си в ножницата; дръжката щръкна над дясното му рамо. Изглеждаше гневен и същевременно засрамен. — Тази твар вече е извън цитаделата заедно с всичко останало, което не можахме да избием.

— Добре че поне ти си жив, Ингтар. Този Чезнещ уби седем души!

— Жив ли? Толкова ли е важно това? — Гневът на лицето на Ингтар изведнъж се замени с умора и отчаяние. — Тъкмо го бяхме спипали! И после го изгубихме, Ранд. Изгубихме го! — Говореше така, сякаш все още не можеше да повярва на собствените си думи.

— Какво сте изгубили? — попита Ранд.

— Рога! Рога на Валийр. Изчезнал е, с раклата и всичко останало.

— Но нали беше в съкровищницата!

— Съкровищницата се оказа плякосана — отвърна му уморено Ингтар. — Не са взели почти нищо друго освен Рога. Само това, което са могли да напъхат по джобовете си. Бих предпочел да вземат всичко друго, но не и него. Ронан е мъртъв, мъртви са и всички стражи, които са пазили съкровищницата. — Той заговори тихо. — Когато бях още момче, Ронан задържа Джехаанската кула с още двадесет мъже срещу хиляда тролоци. Не се е предал лесно. По камата на стареца имаше кръв. Никой не би могъл да иска нещо повече. — За миг той замълча. — Влезли са през Кучешката порта и са се измъкнали пак през нея.

Избихме поне петдесетина от тях, но твърде много са успели да се измъкнат. Тролоци! Никога досега тролоци не са прониквали в цитаделата! Никога!

— Но как са могли да проникнат през Кучешката порта, Ингтар? Там само един човек може да спре сто. А и всички порти бяха залостени. — Ранд помръдна притеснено, като си спомни коя беше причината за това. — Стражите не биха я отворили, за да пуснат някого вътре.

— Гърлата им бяха прерязани — отвърна Ингтар. — И двамата бяха добри бойци, но са били заклани като прасета. Било е направено отвътре. Някой ги е убил, а после е отворил портата. Някой, който е могъл да се приближи до тях, без да предизвика подозрение. Някой, когото са познавали.

Ранд погледна към празната килия, където бяха държали Падай Фейн.

— Но това означава...

— Да. Тук, във Фал Дара, има Мраколюбци. Или е имало. Скоро ще разберем дали е така. В момента Кайджин проверява дали някой от охраната липсва. Мир! Изменничество във Фал Дара! — Навъсен, той огледа тъмницата и мъжете, които го чакаха. Всички бяха с мечове, запасани върху празнични дрехи, някои бяха надянали шлемове. — Няма полза да стоим тук. Всички навън! — Ранд се присъедини към тях. Ингтар потупа късото му кожено сетре. — Какво е това? Да не си решил да ставаш коняр?

— Дълга и широка — отвърна Ранд. — Много е дълго да ти го разправам. Може би друг път. — „Може би никога, ако имам късмет. Може би ще успее да се измъкне сред цялата тази бъркотия. Не, не мога. Не и преди да се уверя, че Егвийн и Мат са добре. Особено Мат. О, Светлина, какво ли ще стане с него без тази кама?“

— Предполагам, че лорд Агелмар е удвоил охраната на всички порти.

— Утрои я — каза Ингтар с известно удовлетворение. — Никой повече няма да премине през тези порти, нито отвътре, нито отвън. Веднага щом лорд Агелмар разбра какво е станало, се разпореди да не се позволява на никого да напуска цитаделата без лично разрешение от него самия.

„Веднага щом е разбрал?...“

— Ингтар, а преди това? Каква беше тази заповед да се задържат всички в цитаделата преди това?

— Преди? Как така преди? Ранд, цитаделата не е била затворена преди лорд Агелмар да разбере за това нападение. Някой те е заблудил.

Ранд бавно поклати глава. Нито Раган, нито Тема биха ся измислили такова нещо. А дори и Амирлинския трон да беше издала подобно нареждане, Ингтар щеше да знае за него. „Тогава кой? И как?“ Той погледна косо към Ингтар, чудейки се дали шиенарецът не го лъже. „Наистина започваш да се побъркваш, ако подозираш и Ингтар.“

Вече бяха в стаята на пазачите на тъмницата. Отрязаните глави и посечените тела на двамата стражи бяха изнесени, макар по масата все още да имаше кървави петна и сламата там, където лежаха останките от труповете им, да беше потъмняла. Тук имаше две Айез Седай, спокойни жени с кафяви ресни на шаловете, които проучваха думите, издраскани по стените. Всяка носеше по една мастилничка и сандъче за писане на колана си и си водеше бележки в малък тефтер. Дори не поглеждаха към преминаващите покрай тях мъже.

— Погледни тук, Верин — каза едната и посочи един камък, издраскан с ъглестата тролокска писменост. — Това ми се струва много интересно.

Другата притича до нея, оцапвайки дрехата си с червени петна.

— Да, разбирам. Много по-хубав почерк от останалите. Не е тролок. Това наистина е интересно. — Тя започна да си записва нещо в бележника, като непрекъснато вдигаше глава да огледа клинообразните тролокски букви.

Ранд побърза да излезе с останалите. Дори и да не бяха Айез Седай, нямаше да му е приятно да остане в една стая със същества, които смятаха четенето на тролокско писмо, издраскано с човешка кръв, за „много интересно“.

Ингтар и войниците му крачеха напред, загрижени за собствените си дела. Ранд се забави, колебаейки се къде да отиде. Да се върне в женските отделения нямаше да е лесно без помощта на Егвийн. „О, Светлина, дано тя да е добре! Моарейн каза, че ще се оправи.“

Лан го настигна на стълбите.

— Можеш да се върнеш в стаята си, ако желаеш, овчарю. Моарейн се разпореди да отнесат нещата ти от стаята на Егвийн и да

ги преместят във вашата.

— Но тя откъде знае...

— Моарейн знае доста неща, овчарю. Би трябвало вече да си го разбрал. Всички жени приказват как си тичал с размахан меч по коридорите. Изгледал си самата Амирлин отгоре надолу, така разправят.

— О, Светлина! Съжалявам, ако съм ги ядосал, Лан, но аз бях поканен там. А когато чух тревогата... да ме изгори дано, Егвийн беше тук долу!

Лан замислено стисна устни. Иначе лицето му си остана все така безизразно.

— Е, не бих казал, че са точно ядосани. Макар повечето да са убедени, че ти е нужна силна ръка, за да те вкара в пътя. Бих казал, че по-скоро са очаровани от теб. Дори лейди Амалиса не може да ги накара да престанат да разпитват за теб. Иякои вече са започнали да вярват на слугинските приказки. Смятат, че си предрешен принц, овчарю. Това не е толкова лошо. Тук, в Граничните земи, има една стара поговорка: „По-добре е да имаш една жена на твоя страна, отколкото десет мъже.“ Ако се съди по това, как си шушнат, струва ми се, че обсъждат чия дъщеря е достатъчно силна, за да се справи с теб. Ако не внимаваш, овчарю, като нищо ще те задомят в някоя знатна шиенарска фамилия преди дори да си разбрал какво се е случило. — Стражникът изведнъж се разсмя. — Да тичаш по коридорите в женските отделения, размахал меч и в ратайско сетре! Ако не те набият с пръчка, ще говорят за теб години наред. Не са виждали досега толкова странен мъж като теб. Която и жена да ти изберат, за десетина години със сигурност ще те направи глава на своята фамилия и при това ще те накара да си вярваш, че сам си го постигнал. Колко жалко, че се налага да си заминеш.

Ранд, който до този момент зяпаше Стражника, изръмжа:

— Опитвах се. Портите бяха под охрана и никой не можеше да излезе. Опитах се. Но дори не ми разрешиха да изкарам Дорчо от конюшната.

— Сега това няма значение. Моарейн каза да ти предам, че ако пожелаеш, можеш да си отидеш, когато решиш. Дори веднага.

— Но защо сега, а не по-рано? Защо не можеше да напусна по-рано? Тя ли беше наредила да залостят портите? Ингтар ми каза, че

през деня не е имало никаква заповед, забраняваща на хората да излизат.

На Ранд му се стори, че Стражникът се разтревожи от тази новина, но единственото, което той отвърна, бе:

— Когато някой ти подари кон, овчарю, не му гледай зъбите.

— Ами Егвийн? А Мат? Те добре ли са? Не мога да си тръгна преди да съм сигурен, че са добре.

— Момичето е добре. Сутринта ще се събуди и сигурно изобщо няма да си спомня какво се е случило. При ударите в главата обикновено става така.

— А Мат?

— Изборът си е твой, овчарю. Можеш да си тръгнеш сега, утре или след седмица. Само от теб зависи. — И Стражникът си тръгна, оставяйки Ранд да стърчи сам сред тъмните коридори в подземията на Фал Дара.

ГЛАВА 7

КРЪВТА ЗОВЕ ЗА КРЪВ

След като носилката с Мат напусна покоите на Амирлинския трон, Моарейн грижливо уви ангреала — малка потъмняла статуетка от слонова кост, представляваща фигура на жена в раздиплена от вятъра роба — в квадратно парче коприна и го прибра в кесийката си. Действията с останалите Айез Седай, в които трябваше да слеят усилията си в преливането на Силата към една-единствена цел, бяха изнурителен труд дори в най-добри условия, дори с помощта на ангреал, а работата нощем, без сън и почивка, не можеше да се нарече най-добро условие. А и работата, която извършиха над момчето, никак не беше лесна.

Леане с жестове и твърди думи се разпореди носачите да излязат. Дватама мъже бяха привели глави, изнервени от това, че им се налага да се намират в близост до толкова Айез Седай, една от които беше самата Амирлин, да не говорим, че жените използваша Единствената сила. Бяха изчакали в коридора, облежнати на стената, докато работата вътре свърши, и горяха от нетърпение час по-скоро да напуснат женските отделения. Мат лежеше на носилката със затворени очи и все така бледо лице, но сега гърдите му се повдигаха и отпускаха равномерно в дълбок и спокоен сън.

„До каква степен това ще засегне хода на събитията? — чудеше се Моарейн. — След като Рога се изгуби, той повече не е необходим, но въпреки това...“

Вратата се затвори зад Леане и носачите и Амирлин въздъхна.

— Отвратителна работа. Гадна. — Лицето ѝ беше спокойно, но тя отри длани, като че искаше да ги измие.

— Но твърде интересна — каза Верин. Тя беше четвъртата Айез Седай, която Амирлин избра да сътрудничи в работата. — Колко жалко, че не разполагаме с камата, за да бъде Лечителството пълно. Въпреки всичко, което сторихме тази нощ, той няма да живее дълго. Няколко месеца вероятно, в най-добрия случай. — Трите Айез Седай

бяха сами в покоите на Амирлин. Зората зад амбразуриите бе оцветила утринното небе с пурпур.

— Но поне ще разполага с тези няколко месеца — отвърна рязко Моарейн. — И ако през това време оръжието бъде намерено, връзката може да бъде премахната. — „Ако бъде намерено. Да, разбира се.“

— В такъв случай би могло — съгласи се Верин. Тя беше закръглена жена с квадратно лице и въпреки дара, присъщ на всички Айез Седай — липсата на видима възраст, — кафявата ѝ коса тук-там беше леко посивяла. Това беше единственият признак за напредналата ѝ възраст, но за Айез Седай това означаваше, че наистина е доста стара. Гласът ѝ обаче беше крепък, съответстващ на гладките ѝ бузи. — Но е бил свързан с тази кама твърде дълго, доколкото може да се прецени. И все още ще бъде свързан, независимо дали ще бъде намерена, или не. Нищо чудно вече да се е променил извън възможността за пълно изцеряване, макар и не толкова, че да може да зарази други. Толкова малка вещ — добави тя замислено, — но в състояние да поквари всеки, който я носи достатъчно дълго. Този, който я носи, ще зарази ония, които са в контакт с него, те от своя страна ще заразят други и омразата и мнителността, които са разрушили Шадар Логот, отново ще плъзнат на воля по света. Чудя се колко ли души би могла да зарази да речем за година. Сигурно е възможно да се изчисли с някаква приблизителност.

Моарейн изгледа накриво Кафявата си сестра. „Заплашва ни нова опасност, а тя говори за нея като че ли е някаква шарада, прочетена в книга. О, Светлина, Кафявите наистина не са наясно какво става в реалния свят.“

— Значи трябва да намерим камата, сестро. Агелмар изпраща свои хора да намерят онези, които са отнесли Рога, и да посекат клетвопрестъпниците, които са отмъкнали камата. Намери ли се едното, ще се намери и другото.

Верин кимна намръщено.

— Да. Но дори да се намери, кой би могъл да я донесе без опасност? Който я докосне, рискува да се зарази, ако я държи достатъчно дълго. Може би в някакъв сандък, добре увит и тапициран отвътре, но въпреки това ще бъде опасна за онези, които ще са дълго в близост до нея. Без самата кама не бихме могли да проучим в каква степен трябва да бъде защитена, за да е безопасна. Но ти, Моарейн, си

я видяла, и не само това. Занимавала си се с нея, поне дотолкова, че този младеж да може да оцелее, носейки я, без да зарази други. Би трябвало да имаш представа колко е силно влиянието ѝ.

— Има едно лице — каза Моарейн, — което може да върне камата, без да пострада от нея. Един човек, когото сме защитили срещу нейната зараза, поне толкова, колкото е възможно да бъде защитен човек. И той се казва Мат Каутон.

— Да, разбира се — каза Амирлин. — Той може да го направи. Ако живее достатъчно дълго. Светлината знае само колко далече може да се озове тя преди мъжете на Агелмар да я намерят. Ако изобщо я намерят. И ако момчето умре преди това... е, ако камата остане сред хората, ще си имаме още една грижа. — Тя уморено потърка очи. — Мисля, че трябва да намерим също така и Падан Фейн. Защо ли този Мраколюбец е толкова важен за тях, че да предприемат такъв риск, за да го освободят? По-лесно щеше да им е само да откраднат Рога. И това е достатъчно рисковано, колкото да плаваш посред зимна вихрушка в Морето на бурите, но те удвоиха риска си, за да освободят Фейн. Щом Потайните смятат, че е толкова важен... — Тя замълча и Моарейн разбра, че се чуди дали все още само мърдраалите се разпореждат за тези неща — значи наистина е важен.

— Трябва да бъде намерен — съгласи се Моарейн с надеждата, че не е издала нетърпението си това да стане по-скоро — но най-вероятно и той ще бъде намерен с Рога.

— Щом казваш, сестро. — Амирлин притисна с пръсти устните си, за да задържи напирещата прозявка. — А сега, Верин, ще ме извиниш, но искам да си поговоря с Моарейн и после да поспя. Предполагам, че Агелмар ще настоява да направим пиршеството тази вечер, след като снощното се провали. Помощта ти беше неоценима, дъще. Моля те, запомни: не казвай на никого за естеството на поражението на това момче. Някои от сестрите ни ще са склонни да видят в него Сянката вместо нещо, сътворено от самите хора.

Нямаше нужда да упоменава Червената Аджа. А и вероятно, помисли си Моарейн, Червените вече не бяха единствените, заради които се налагаше да се тревожи.

— Няма да кажа нищо, майко. — Верин се поклони, но не тръгна към вратата. — Смятах, че ще пожелаете да видите това. — Тя извади от колана си малък бележник, подвързан с мека кафява кожа. — Става

дума за това, което беше написано по стените в тъмницата. Имахме известни проблеми с превода. Повечето драсканици се оказаха обичайните сквернословия и перчения; тролоците, изглежда, не могат да измислят друго — но един от надписите беше направен с по-гладък почерк. От образован Мраколюбец, може би някой мъдраал. Възможно е да се окаже подигравка, но все пак има вид на поезия, или на песен, и звучи донякъде като пророчество. Твърде малко знаем за пророчествата на Сянката, майко.

Амирлин се поколеба само миг, после кимна. Пророчествата от Сянката, или Тъмните пророчества, имаха неприятното свойство да се сбъдват, също както пророчествата от Светлината.

— Прочети ми го.

Верин отвори бележника, изкашля се и започна да чете със спокоен, равен глас.

*„Щерката на Нощта отново ходи по земята.
Отново е повела древната война.
Любовника си нов тя търси
да ѝ послужи той и да загине,
и пак да служи укротен.
Че кой на пътя неин ще застане?
Ще коленичат и Блестящите стени.
Кръвта се храни с кръв.
Кръвта зове за кръв.
Кръвта била е, е и ще пребъде.*

*Преливащият мъж е сам.
Приятелите свои ще пожертва.
Два пътя са пред него:
един отвежда към смъртта отвъд смъртта,
а другият е към живота вечен.
Кой път ще избере? По кой ще тръгне?
Кръвта се храни с кръв.
Кръвта зове за кръв.
Кръвта била е, е и ще пребъде.*

*Пристигна Люк във Планините Доом.
Исам го чакаше сред проходи високи.
Ловът започнал е. И хрътките на Сянката
преследват и убиват.
Един е оживял, а друг загинал.
Но тук са двамата.
Дошло е Време на Промяната.
Кръвта се храни с кръв.
Кръвта зове за кръв.
Кръвта била е, е и ще пребъде.*

*И на Томанската глава се взират Съгледвачите.
На Чука семето опожарява древното дърво.
Смъртта ще сее, ще изгаря лятото, преди да дойде
на света*

*Великият му властелин.
Ето, иде Великият властелин.
Ето, иде Великият властелин.
Кръвта се храни с кръв.
Кръвта зове за кръв.
Кръвта била е, е и ще пребъде.
Ето, иде Великият властелин.“*

След като свърши, последва дълго мълчание. Най-после Амирлин отрони:

— Кой друг е видял това, дъще? Кой още знае за него?

— Само Серафел, майко. Веднага след като го преписахме, накарах мъжете да го изтрият. Те изобщо не задаваха въпроси; нямаха търпение да го заличат и да се отърват от него.

Амирлин кимна.

— Това е добре. Твърде много хора в Граничните земи биха могли да разчетат тролокското писмо. Не е нужно да им даваме още поводи за тревога. Бездруго си имат достатъчно.

— Какво смяташ ти самата за това? — попита Моарейн предпазливо. — Смяташ ли, че наистина е пророчество?

Верин сведе замислено глава и запрелиства бележките си.

— Възможно е. Поне има формата на някое от малкото тъмни пророчества, които познаваме. А и някои от частите му са пределно ясни. Възможно е да е някаква гавра, разбира се. — Тя посочи с пръст един от редовете. „Щерката на Нощта отново ходи по земята.“ Това може само да означава, че Ланфеар е отново на свобода. Или че някой иска да мислим така.

— Това е повод за сериозна тревога, дъще — каза Амирлинския трон. — Ако се окаже вярно. Но Отстъпниците все още са оковани. — Тя хвърли поглед към Моарейн, която за миг изглеждаше разтревожена, преди да се овладее и да си придаде спокойно изражение. — Дори печатите наистина да са се отслабили, Отстъпниците все още са затворени.

Ланфеар. На Древния език — Щерката на Нощта. Истинското ѝ име не бе записано в нито едно сказание, но тя сама бе избрала прозвището си, за разлика от повечето останали Отстъпници, които бяха именувани от онези, на които бяха изменили. Някои твърдяха, че тя действително е била най-мощната от всички Отстъпници, отстъпвайки може би единствено на Ишамаел, Излъстителя на Надеждата, но е държала мощта си прикрита. Твърде малко знания бяха останали от онова време, за да е сигурен който и да е учен.

— При появата на толкова много Лъжедракони съвсем не е чудно, че някой се опитва да намеси и Ланфеар. — Гласът на Моарейн звучеше невъзмутимо, но отвътре тя цялата кипеше. Едно-единствено нещо бе известно за Ланфеар освен името ѝ: преди да мине на страната на Сянката, преди Луз Терин Теламон да срещне Илиена, Ланфеар е била неговата любовница. „Усложнение, от което наистина нямаме нужда.“

Амирлинския трон се намръщи, като че ли си беше помислила същото, но Верин кимна безгрижно, все едно че това бяха само думи.

— Другите имена също така са ясни, майко. Лорд Люк, разбира се, е братът на Тигрейн, тогавашната щерка-наследница на Андор, който е изчезнал в Погибелта. Но кой е Исам и какво общо има този Исам с Люк, не знаем.

— Ще разберем навреме това, което е необходимо да знаем — отвърна спокойно Моарейн. — Все още липсват сигурни доказателства, че това наистина е пророчество. — Но тя знаеше името. Исам, синът на Бреан, съпругата на Лаин Мандрагоран, чиито

въжделения да заграби трона на Малкиер за съпруга си бяха довели до тролокските погроми. Бреан бе избягала с невръстния си син, когато тролоците нахлули в Малкиер. Така че Исам си падаше кръвен роднина на Лан. „Не трябва да му казвам, докато не разбере как би реагирал. Докато не се махнем по-надалече от Погибелта. Ако той си помисли, че Исам е жив...“

— „И на Томанската глава се взират Съгледвачите“ — продължи Верин. — Все още има шепа мъже, които се придържат към древното вярване, че армиите на Артур Ястребовото крило, изпратени отвъд Аритския океан, един ден ще се върнат, въпреки че след толкова време... — Тя изсумтя презрително. — Тези До Миере а-Врон, Съгледвачите над вълните, те имат... нещо като общност, това е най-подходящият израз, струва ми се... на Томанска глава във Фалме. А едно от древните прозвища на Артур Ястребовото крило е било Чука на Светлината.

— Да не би да смяташ, дъще — каза Амирлинския трон, — че армиите на Артур Ястребовото крило, или по-скоро техните потомци, действително могат да се върнат след тези хиляда години?

— Носят се слухове за война в Равнината на Алмот и на Томанска глава — промълви замислено Моарейн. — А Ястребовото крило е пратил с тези войски двама от синовете си. Ако те наистина са оцелели в някакви земи, биха могли да се намерят много последователи на Ястребовото крило. А може да не се намери и нито един.

Амирлин погледна Моарейн предпазливо, явно съжалявайки, че не са сами, за да попита спокойно старата си приятелка какво замисля. Моарейн я успокои с жест и дружката ѝ от годините, прекарани заедно като новачки, ѝ отвърна с гримаса.

Верин, забила нос в бележника си, не ги забеляза.

— Не знам, майко. Но се съмнявам. Нищо не знаем за онези земи, към които Артур Ястребовото крило е изпратил войските си. Колко жалко, че Морският народ отказва да прекоси Аритския океан. Те твърдят, че на отвъдната страна се намират Островите на Мъртвите. Бих искала да узная какво имат предвид под това, но тази проклета неразговорчивост на Морския народ... — Тя въздъхна, без да вдига поглед от бележките си. — Всичко, с което разполагаме, е едно упоменаване за „земи под Сянката, отвъд залязващото слънце, отвъд

Аритски океан, където властват армиите на Нощта.“ Не съществуват никакви сведения, по които можем да съдим дали войските, изпратени от Ястребовото крило, са били достатъчно, за да надвият тези „Армии на Нощта“. Или дали са оцелели. След избухването на Стогодишната война всички са били прекалено заети в усилията си да откъснат някоя част от империята, за да мислят изобщо за войските, изпратени отвъд морето. Струва ми се, майко, че ако техните потомци са все още живи и ако са възнамерявали да се върнат, нямаше да чакат толкова дълго.

— Значи си убедена, че това не е никакво пророчество, дъще?

— Що се отнася до това „древно дърво“ — продължи Верин, вгълбена в собствените си размисли, — във всички времена са се ширили слухове — само слухове и нищо повече, — че докато все още е съществувал народът на Алмот, те са притежавали клонка от Авендесора, може би дори жив калем. А знамето на Алмот било „синьо заради небето горе, черно като земята долу и с ширналото се Дърво на живота, което ги съединява“. Разбира се, тарабонците и до днес се наричат Дървото на Човека и твърдят, че са потомци на владетели и благородници от Приказния век. Доманите също твърдят, че са потомци на онези, които в Приказния век са създали Дървото на живота. Има и други възможности за тълкуване, но отбележете, майко, че поне три от тях се съсредоточават около Равнината на Алмот и Томанска глава.

Гласът на Амирлин стана подвеждащо кротък.

— Но помисли добре, дъще. Ако семето на Артур Ястребовото крило всъщност не се връща, то тогава този текст не е никакво пророчество и цялата история с древното дърво е толкова маловажна, колкото вмирисана рибешка глава.

— Аз мога само да ви предложа това, което знам, майко — отвърна Верин, вдигайки глава от бележника си. — Решението оставям във ваши ръце. Аз лично вярвам, че чуждестранните войски на Артур Ястребовото крило са загинали преди много време, но само моята увереност не го прави сигурно. Времето на Промяната, разбира се, обозначава край на един Век, а що се отнася до Великия властелин...

Амирлин удари яростно с юмрук по масата.

— Много добре знам кой е Великият властелин, дъще. Мисля, че е време да напуснете. — Тя си пое дълбоко дъх, за се овладее. — Иди си, Верин. Не искам да се ядосвам точно на теб. Не искам да забравя

коя караше готвачките да ми оставят сладки през нощта, когато бях новачка.

— Майко — каза Моарейн. — Нищо в този текст не дава основания да го смятаме за пророчество. Всеки, който е малко похитър и има известни познания, може да съчини подобно нещо. А всички знаят, че на мърдраалите им липсва лукав ум.

— И разбира се — добави спокойно Верин, — мъжът, който прелива, трябва да е един от тримата младежи, които пътуват с теб, Моарейн.

Моарейн я изгледа стресната. „Тя ли не забелязва околния свят? Аз съм кръгла глупачка.“ Преди да осъзнае какво върши, тя се пресегна към пулсиращия блясък, който през цялото време бе усещала, че е тук, към Верния извор. Единствената сила затече в жилите ѝ и я зареди с енергия и блясъкът леко се размъти, когато и Амирлинския трон стори същото. Никога досега на Моарейн не ѝ беше минавало през ум, че би могла да използва Силата срещу друга Айез Седай. „Живеем в гибелно време, в което съдбата на света виси на косъм, и каквото трябва да се направи, ще се направи. Трябва. О, Верин, защо трябваше да си пъхаш носа в неща, които не са твоя работа?“

Верин затвори бележника си и го пъхна в колана, след което огледа последователно двете жени. Не можеше да не забележи ярките нимбове, обкръжили и двете, светлината, дошла от докосването на Верния извор. Единствено човек, обучен в преливането, можеше да види блясъка, но не съществуваше никаква възможност една Айез Седай да не го забележи у друга жена.

На лицето ѝ се загатна задоволство, но тя с нищо не показва, че си е дала сметка, че току-що е подпалила мълния. Просто имаше вид на човек, успял да намери още един елемент, допълващ шарадата.

— Да, точно както си мислех. Моарейн не би могла да извърши всичко това сама, а кой би могъл да ѝ помогне по-добре от старата ѝ приятелка, с която се промъкваша по нощите да щипнат по някоя и друга сладка. — Тя примигна. — Прости ми, майко. Не биваше да казвам това.

— Верин, Верин. — Амирлин поклати глава удивена. — Ти обвиняваш своята сестра — и мен самата? — в... не искам дори да го споменавам. И се притесняваш единствено от това, че разговаряш

прекалено фамилиарно с Амирлинския трон? Лодката е пробита, а ти се притесняваш, че вали? Помисли само какво допускаш, дъще.

„Твърде късно е за това, Сюан — помисли си Моарейн. — Ако не бяхме изпаднали в паника и не бяхме докоснали Извора, тогава може би... Но сега тя вече е убедена.“

— Но защо ни го казваш, Верин? — каза тя на глас. — Ако си убедена в това, което казваш, би трябвало да го съобщиш на други сестри, преди всичко на Червените.

Очите на Верин се разшириха от изненада.

— Да. Да, предполагам, че би трябвало. Не бях си помисляла за това. Но пък ако го направя, вие ще бъдете усмирени, ти, Моарейн, както и вие, майко, а младият мъж ще бъде опитомен. Никой досега не е съставял описание за развитието на един мъж, владеещ Силата. Кога точно настъпва лудостта и как го обзема? С каква скорост нараства? Могат ли все още жизнените му функции да продължават, докато тялото му се разлага? Освен ако не бъде опитомен, това, което ще се случи с младия мъж, ще се случи, независимо дали аз ще бъда, или няма да бъда около него, за да намеря отговорите на тези въпроси. Ако бъде следен внимателно и напътстван, ние ще сме в състояние да направим описанието донякъде безопасно, поне за известно време. А на всичко отгоре, разбира се, съществува и Каретонският цикъл. — Тя спокойно прие изненаданите им погледи. — Имам ли основание да допусна, майко, че той наистина е Прероденият Дракон? Не мога да повярвам, че ти би направила това — да оставиш един мъж, способен да прелива, да се разхожда на свобода — ако той не е наистина Драконът.

„Тя мисли единствено за познанието — прецени удивена Моарейн. — Наближава кулминацията на най-ужасното пророчество, което светът познава, може би краят на света, а тя се интересува единствено от познанието. Но дори и заради това е опасна.“

— Кой друг знае? — Гласът на Амирлин прозвуча тихо, но все така рязко. — Серафел, предполагам. Кой друг, Верин?

— Никой, майко. Серафел не се интересува от нищо друго освен от онова, което е записано в книгите, и то по възможност най-древните. Тя смята, че по света има пръснати достатъчно книги, ръкописи и фрагменти, че да надвишат десет пъти онова, което сме

събрали в Тар Валон. Убедена е, че все още има достатъчно древно познание, което може да бъде издирено за...

— Достатъчно, сестро — прекъсна я Моарейн. Тя се отдръпна от Верния извор и усети, че Амирлин направи същото. Винаги изпитваше загуба, когато усещаше как Силата се оттича, като кръвта и живота, изтичащ от разтворена рана. Частица от душата ѝ искаше да я задържи, но аа разлика от мнозина сестри, тя се бе научила на самодисциплина, за да не привиква прекалено към това усещане. — Седни, Верин, и ни разкажи какво знаеш и как си го разбрала. Нищо не пропускай.

След като Верин взе един от столовете, поглеждайки към Амирлин за разрешение да седне в нейно присъствие, Моарейн я загледа с тъга.

— Не е възможно — започна Верин — някоя, която не е проучвала задълбочено древните писания, да забележи нещо повече освен това, че двете се държахте малко странно. Простете ми, майко. Преди близо двадесет години, когато Тар Валон бе обсаден, направих първото си заключение, и това беше само...

„Светлината да ми помогне дано, Верин, колко те обичах заради онези сладки, и за гръдта ти, на която можех да си поплача. Но ще направя това, което трябва. Ще го направя. Трябва.“

* * *

Перин надникна иззад ъгъла на коридора към гърба на отдалечаващата се Айез Седай. Миришеше на лавандулов сапун, въпреки че повечето хора нямаше да го подушат дори и отблизо. След като жената се скри от погледа му, той притича към вратата на лазарета. Вече се бе опитал веднъж да види Мат и същата тази Айез Седай — Леане, така я беше назовал някой — за малко щеше да му счупи главата, без изобщо да се интересува кой е. Близостта на Айез Седай много го притесняваше, особено когато започнеха да се взират в очите му.

Спря пред вратата и се вслуша — не се чуваха никакви стъпки нито по коридора, нито отвътре — и той влезе.

Лазаретът представляваше дълго помещение с бели стени и засводени изходи към терасите в двата му края. Мат лежеше в един от

тесните кревати, подредени край стените. След последната нощ Перин очакваше да завари повечето легла пълни с мъже, но след миг си даде сметка, че цитаделата е пълна с Айез Седай. Единственото, което Айез Седай не можеше да изцерят с помощта на Лечителството, беше самата смърт. Но според него въпреки това стаята миришеше на болест.

Като си помисли за това, Перин направи кисела гримаса. Мат лежеше спокойно, със склопени очи и отпуснати върху одеялото ръце. Изглеждаше изтощен. Не толкова болен, по-скоро сякаш беше работил три денонощия на нивата и едва сега бе легнал да отдъхне. Но миришеше някак... лошо. Перин не можеше да намери друга подходяща дума. Просто лошо.

Той приседна внимателно на леглото до Мат. Винаги вършеше нещата внимателно. Беше по-едър от мнозина хора и се налагаше да внимава, за да не нарани някого, без да иска, или да счупи нещо. Обичаше също така да обмисля добре нещата и понякога — да ги обсъди с някой друг. „След като Ранд си е въобразил, че е лорд, с него не мога да поговоря, а Мат със сигурност няма да ми каже много.“

Предната нощ се беше усамотил в една от градините, за да обмисли нещата. Споменът за това все още го караше да се срамува. Ако не беше излязъл, щеше да се окаже в стаята си и да отиде с Егвийн и Мат, и може би щеше да успее да ги предпази. Знаеше, че вероятно бе сега да лежи в едно от тези легла, като Мат, или да е мъртъв, но това не намаляваше срама му. Тъй или иначе, той бе отишъл в градината и това, което сега го тревожеше, нямаше нищо общо с тролокското нападение.

Слугините го бяха намерили седнал самотен в мрака и сред тях се оказа една от придворните дами на лейди Амалиса, лейди Тимора. Щом го видя, Тимора нареди на една от жените:

— Намери Лиандрин Седай! Бързо!

Стояха около него и го наблюдаваха така, сякаш очакваха да изчезне яко дим, като някой веселчун. Това се случи малко преди първия камбанен звън за тревога, след което всички се разтичаха.

— Лиандрин — промърмори сега той. — Червена Аджа. Единственото, с което се занимават, е да хващат мъже, които могат да преливат. Нали не смяташ, че тя вярва, че съм един от тях? — Мат, разбира се, не му отговори нищо. Перин печално потри нос. — Гледай

сега, започнах сам да си говоря. Сякаш всичко друго не ми стига. Клепките на Мат помръднаха.

— Кой?... Перин? Какво стана? — Очите му не се разтвориха напълно и гласът му прозвуча унесено, като че ли все още спеше.

— Ти не помниш ли, Мат?

— Да помня? — Мат сънено вдигна ръка към лицето си и отново я отпусна с въздишка. Очите му отново се затвориха. — Помня Егвийн. Помоли ме... да слезем долу... да видим Фейн. — Той се засмя, но усмивката му се изроди в прозявка. — Помоли ме, глупости. Просто ми каза... Не знам какво стана след... — Той млясна и отново се унесе в спокоен сън.

Перин скочи, защото слухът му долови приближаващи се стъпки, но нямаше къде да се скрие. Продължаваше да стърчи край леглото на Мат, когато вратата се отвори и влезе Леане. Тя спря, стиснала юмруци на бедрата си, и бавно го огледа от глава до пети. Беше висока почти колкото него.

— Я виж ти — промълви жената тихо, но рязко. — Какво хубаво момченце. Чак съжалявам, че не съм Зелена. Почти. Но ако си обезпокоил пациента ми... какво пък, справяла съм се с братята си, които бяха почти толкова едри, колкото теб, преди да отида в Кулата, така че не си въобразявай, че тези рамене ще ти помогнат.

Перин се окашля. В много случаи не разбираше какво имат предвид жените. „Не съм като Ранд. Виж, той знае как да се оправя с момичетата.“ Усети, че се е навъсил, и се постара да проясни лицето си. Не му се щеше да мисли сега за Ранд, но най-малко му се искаше да ядоса някоя Айез Седай, особено тази, която вече нетърпеливо потропваше с крак.

— Аз... не съм го обезпокоил. Все още спи. Не виждате ли?

— Че виждам, виждам. Дотук добре. И все пак какво правиш ти тук? Помня, че веднъж те изгоних. Не си въобразявай, че съм забравила.

— Искях само да разбера как е.

Тя се поколеба.

— Спи, как да е? Само след няколко часа ще стане от леглото и ще ти се стори, че нищо лошо не му се е случвало...

При тази пауза космите по врата му настръхнаха. Лъжеше го по някакъв начин. Айез Седай никога не лъжеше, но също така не винаги

казваха истината. Не беше сигурен какво точно става около него — Лиандрин го търсеше, Леане го лъжеше — но си помисли, че е крайно време да се махне от Айез Седай. Явно не можеше да направи нищо повече за Мат.

— Благодаря — промълви той. — Тогава май е по-добре да го оставя да поспи. Извинете ме.

Опита се да се промуши покрай нея към вратата, но ръцете ѝ изведнъж се стрелнаха, стиснаха лицето му и го наведоха, за да може да надникне в очите му. Нещо сякаш премина през него, някаква топла вълна, започваща от темето и стигаща до стъпалата му, а после — нагоре. Той с усилие издърпа главата си от дланите ѝ.

— Здрав си като див звяр — каза тя и облиза устни. — Но ако си се родил с тези очи, то аз съм Бял плащ.

— Очите ми винаги са били такива — изръмжа той. Почувства се леко смутен, че си позволява да говори с такъв тон на една Айез Седай, но изненадата му бе не по-малка от нейната, когато я прихвана внимателно под мишниците и я вдигна, след което я измести от пътя си и я остави отново да стъпи на пода. — Моля за извинение — повтори той и едва се сдържа да не затича по коридора.

„Очите ми. Прокълнатите ми от Светлината очи!“ Утринните лъчи на слънцето докоснаха очите му и те грейнаха като излъскано злато.

* * *

Ранд се извиваше на леглото си, мъчейки се да се намести по-удобно върху тънкия дюшек. Слънчевите лъчи струяха през амбразури и шареха по каменните стени. През остатъка от нощта не бе успял да заспи и разбираше, че повече няма да може. Късото кожено яке лежеше захвърлено на пода между леглото му и стената, но с изключение на него младежът бе напълно облечен, не беше свалил дори новите си ботуши. Мечът му бе опрян на леглото, а лъкът и колчанът лежаха в ъгъла върху стегнатите на вързоп наметала.

Не можеше да се отърве от чувството, че трябва да се възползва от възможността, която Моарейн му беше предоставила, и да напусне незабавно. Това го беше измъчвало през цялата нощ. На три пъти беше

ставал, готов да тръгне. Два пъти дори отвори вратата. Коридорите се бяха оказали пусти с изключение на няколко слуги, които почистваха. Пътят му беше чист. Но първо трябваше да разбере.

В стаята влезе Перин и Ранд се надигна в леглото.

— Как е Егвийн? А Мат?

— Тя спи, поне така ми казаха. Не ме пуснаха в женските отделения да я видя. А Мат... — Изведнъж Перин се навъси и сведе очи към пода. — Ако толкова те интересува, защо не отидеш сам да го видиш? Мислех, че ние повече не те интересуваме. Нали така каза. — Той отвори своето крило на гардероба и започна да рови за чиста риза.

— Ходих в лазарета, Перин. Там имаше една Айез Седай, онази високата, която винаги е с Амирлинския трон. Каза ми, че Мат спи, затова да си вървя по пътя и да съм отидел при него по-късно. Говореше като майстор Тейн, когато нарежда на ратаите си в мелницата. Знаеш как говори майстор Тейн, не просто ти говори, а сякаш ти удря плесници: направи еди-какво си, и то веднага.

Перин не му отвърна. Съблече сетрето си и започна да сваля ризата си.

Ранд изглежда за миг гърба на приятеля си, след което се разсмя.

— Искаш ли да чуеш нещо? Знаеш ли какво ми каза тя? Айез Седай в лазарета, искам да кажа. Сигурно си забелязал колко е висока. Почти колкото мъж. Още една длан да беше висока, щеше да може да ме гледа в очите. Е, тя ме огледа от глава до пети и промърмори: „Височък, виж го ти. Къде беше, когато бях на шестнайсет? Че даже и на трийсет?“ А после се засмя, сякаш беше някаква шега. Какво мислиш за това?

Перин си навлече чистата риза и го изглежда накриво. С неговите издути мишци и гъста грива напомняше на Ранд за ранен мечок. Мечок, който не разбира какво го е наранило.

— Перин, аз...

— Ако искаш да си правиш шеги с Айез Седай — избухна Перин, — това си е твоя работа. Милорд. — Той започна да пъха полите на ризата си в брича. — Аз не се занимавам много-много с... хитруване — нали така се казва?... Хитруване с Айез Седай. Но пък аз съм само един прост ковач и може би се пречкам на нечий път. Милорд. — Той вдигна сетрето си от пода и се запъти към вратата.

— Да ме изгори дано, Перин, съжалявам. Страхувах се и си мислех, че съм изпаднал в беда — може би наистина съм бил, може би все още съм, не знам — и не исках вие двамата с Мат да се забърквате с мен. О, Светлина, да знаеш само как ме гледаха всички жени снощи. Мисля, че това е част от бедата, в която съм изпаднал. Така си мисля. А тази Лиандрин... Тя... — Той вдигна безпомощно ръце. — Перин, повярвай ми, не би трябвало да се замесвате в това.

Перин се беше спрял, но продължаваше да стои с лице към вратата и извъртя глава само колкото Ранд да може да види едното му златисто око.

— Теб ли търсят? Може би търсят всички нас.

— Не, мен търсеха. Бих искал да не е така, но го знам добре.

Перин поклати глава.

— Лиандрин поне търсеше мен, в това съм сигурен, чух го.

Ранд се намръщи.

— Но защо трябва да... Това не променя нищо. Виж, тогава си отворих устата и казах нещо, което не биваше. Не го мислех сериозно, Перин. Моля те, кажи ми как е Мат?

— Спи. Леане — така се казва онази Айез Седай — твърди, че след няколко часа ще се оправи. — Той сви рамене притеснено. — Струва ми се, че лъже. Знам, че Айез Седай никога не лъжат, във всеки случай не и така, че да ги хванеш, но въпреки това тя лъжеше или поне криеше нещо. — Той замълча, гледайки Ранд накриво. — Не си го мислел сериозно? Тогава заедно ли тръгваме оттук? Ти, аз и Мат?

— Не мога, Перин. Не мога да ти кажа защо, но наистина трябва да си тръг... Перин, почакай!

Вратата се затръшна зад гърба на приятеля му. Ранд се отпусна на леглото.

— Не мога да ти го кажа — промърмори той и удари с юмрук по леглото. — Не мога. — „Но сега вече можеш да тръгнеш — обади се вътрешният му глас. — Егвийн ще се оправи, а Мат ще е на крака само след час-два. Сега можеш да си тръгнеш. Преди Моарейн да е решила нещо друго.“

Той понечи да приседне на леглото, но почукването на вратата го накара да скочи. Ако се беше върнал Перин, той нямаше да почука. Чуването се повтори.

— Кой е?

Лан се шмугна вътре и изрита вратата с пета. Както обикновено, мечът му беше препасан върху зеленото сетре, което го правеше почти невидим в лесовете. Този път обаче високо на дясната му ръка беше завързана широка златна връв, чиито пискюли се спускаха почти до лакътя. На възела бе закачен знак със златен жерав в полет, символът на Малкиер.

— Амирлинския трон те вика, овчарю. Не можеш да се явиш в този вид. Махай тази риза и си среши косата. Приличаш на купа сено. — Той енергично отвори гардероба и започна да рови сред дрехите, които Ранд смяташе да остави.

Ранд остана вдървен на мястото си. Като че ли го бяха ударили с чук по главата. Беше го очаквал, разбира се, но се надяваше да се измъкне, преди да го привикат. „Тя знае. О, Светлина, сигурен съм.“

— Какво искаш да кажеш? Викала ме? Аз си тръгвам, Лан. Ти се оказа прав. Веднага отивам в конюшната, взимам си коня и напускам.

— Трябваше да го направиш снощи. — Стражникът хвърли една копринена риза на леглото. — Никой не може да откаже, когато Амирлинския трон го вика, овчарю. Дори самият лорд-капитан командир на Белите плащове. Педрон Ниал може през целия път да обмисля как да я убие, стига да може да го направи и след това да се измъкне, но и той ще дойде. — Лан се извърна с едно от палтата с висока яка в ръце и го вдигна. — Това ще свърши работа. — Сплетени трънесте стръкове дива роза се увиваха около червените ръкави в дебел, бродиран със златна нишка ширит и обикаляха маншетите. Златни чапли изпъкваха по поръбената със злато яка. — Цветът също е подходящ за случая. — Изглеждаше развеселен от нещо, или по-скоро доволен. — Хайде, овчарю. Сменяй си ризата. Бързо.

Макар и неохотно, Ранд издърпа презглава грубата вълнена ратайска риза, която носеше.

— Чувствам се като пълен глупак — промърмори той. — Копринена риза! Никога не съм носил копринена риза! И никога не съм обличал такова луксозно сетре, дори по празник. — „О, Светлина, ако Перин ме види в това... Да ме изгори дано, след всички онези глупави приказки, че съм бил лорд, ако ме види в това, изобщо няма да иска да ме чуе повече.“

— Не можеш да се явиш пред Амирлинския трон облечен като ратай, току-що излязъл от конюшната, овчарю. Я чакай да погледна

ботушите. Ще свършат работа. Е, хайде, обличай се по-бързо. Не можеш да караш Амирлин да чака. Слагай си меч.

— Меча ли? — Копринената риза, надяната на главата на Ранд, заглуши вика му. Той я дръпна надолу. — В женските отделения? Лан, ако се явя пред Амирлинския трон — Амирлинския трон! — с меч, тя ще...

— Нищо няма да направи — сръза го Лан. — Ако Амирлин се бои от теб — а те съветвам да мислиш, че не се бои, защото не знам да съществува нещо, от което тази жена би могла да се уплаши — то няма да е заради меча ти. А сега запомни: ще коленичиш, когато се явиш пред нея. Забележи, само с едно коляно — добави той рязко. — Не си някой търговец, хванат да лъже в мерките. Май няма да е лошо да потренираш.

— Знам как се прави, струва, ми се. Видях как кралските гвардейци коленичиха пред кралица Мургейз.

На устните на Стражника се прокрадна бегла усмивка.

— Да, направи го точно като тях. Това ще ги накара да се замислят.

Ранд се намръщи.

— Защо ми казваш всичко това, Лан? Ти си Стражник. Държиш се така, сякаш си на моя страна.

— Аз съм на твоя страна, овчарю. Малко. Достатъчно, за да ти помогна малко. — Лицето на Стражника беше като от камък и съчувствените му думи звучаха някак странно. — Колкото можах, обучих те, и няма да те оставя да се унизяваш и да хленчиш. Колелото ни втъкава всички в Шарката така, както то пожелае. Ти разполагаш с много по-малко свобода от повечето хора, но с помощта на Светлината все пак можеш да посрещнеш нещата, изправен на нозете си. Не забравяй коя е Амирлинския трон, овчарю, и ѝ отдай полагащата ѝ се чест, но прави това, което ти казвам, и я гледай право в очите. Е, не ме зяпай така. Облечи я най-послед тази риза.

Ранд си затвори устата и загази ризата си. „Да не забравям коя е? Да ме изгори дано, какво ли не бих дал да можех да забравя коя е!“

Лан го заля с порой от указания, докато Ранд си навличаше червеното сетре и притягаше колана с меч. Какво да говори и на кого и какво да не казва. Как да стъпва дори. Не беше сигурен, че ще запомни всичко — повечето неща му се струваха странни и сигурно

щеше да ги забрави — при това беше сигурен, че точно това, което забрави, ще се окаже тъкмо онова, което да ядоса Айез Седай. „Ако вече не са се ядосали. Ако Моарейн е казала на Амирлинския трон, на кого ли друго е казала?“

— Лан, не мога ли просто да си тръгна, както се канех? Докато тя разбере, че няма да се явя при нея, вече ще съм на цяла левга отгук и ще препускам в галоп.

— А преди да си изминал втората, тя ще пусне след теб преследвачи. Каквото Амирлин поиска, овчарю, го получава. — Той намести колана на меча на Ранд така, че тежката му тока да се окаже по средата. — Това, което правя, е най-доброто за теб. Повярвай ми.

— Но защо е нужно всичко това? Какво означава то? Защо трябва да си сложа ръката върху сърцето, ако Амирлинския трон се изправи? Защо трябва да отказвам всичко друго освен вода — не че искам да ям с нея, — а после да изплюя част от нея на пода и да кажа: „Земята е жадна“? И след като ме попита на колко съм години, защо трябва да й казвам годините, откакто съм получил меча? Не разбирам и половината от това, което ми каза.

— Само три капки, овчарю, не я изплювай. Ще пръснеш само три капки. Можеш да го разбереш и по-късно, засега е достатъчно да го запомниш. Мисли за тези неща като за спазване на обичай. Амирлин ще постъпи с теб така, както трябва да постъпи. Да вярваш, че можеш да го избегнеш, е все едно да вярваш, че можеш да полетиш до Луната като Лен. Не можеш да се отървеш от нея, но може би ще успееш да задържиш своето за известно време или поне да съхраниш гордостта си. Светлината да ме изгори дано, сигурно само си губя времето, но нищо повече не мога да направя за теб. Стой мирно. — Стражникът измъкна от джоба си дълга изплетена златна връв с пискюли на краищата и я завърза в сложен възел високо на лявата ръка на Ранд. На възела закачи емайлиран в червено знак, орел с разперени криле. — Отдавна се канех да ти го дам, и ето че сега дойде подходящ момент. Това ще ги накара добре да се замислят. — Сега в гласа му не се долавяше никакво съмнение. Стражникът се усмихваше.

Ранд разтревожено погледна знака. Калдазар. Червеният орел на Манедерен.

— Трън в петата на Тъмния. Шип в дланта му. — Той погледна Стражника. — Манедерен отдавна е мъртва и забравена, Лан. Сега тя е

само име в една книга. Сега има само Две реки. В каквото и да съм се превърнал, аз съм само един овчар и фермер. Това е всичко.

— Е, несломимият меч най-накрая се е скършил, овчарю, но се е сражавал със Сянката до последния миг. Над всички други правила съществува само едно правило за истинския мъж. Каквото и да ти се случи, посрещни го изправен. Сега готов ли си? Амирлинския трон чака.

Със стомах, свит на ледено кълбо, Ранд последва Стражника по коридора.

ГЛАВА 8

ПРЕРОДЕНИЯТ ДРАКОН

Отначало Ранд крачеше сковано и нервно до Стражника. „Посрещни го изправен.“ На Лан му беше лесно да го каже. Не бяха привикали него пред Амирлинския трон. Той нямаше повод да се чуди дали ще го опитомят преди да свърши този ден, или дори по-скоро. Ранд имаше чувството, че нещо е заседнало в гърлото му. Не можеше да преглътне, а изпитваше страшна нужда да го направи.

Коридорите гъмжаха от хора: слуги, забързали се за сутрешното си шетане, воини, препасали мачовете си. Сред възрастните се мяркаха малки момчета с учебни мечове, които подражаваха на походката на бащите си. Вече нямаше и следа от снощната битка, но над децата се носеше усещането за тревожна бдителност, а мъжете приличаха на котараци, дебнещи плъхове.

Ингтар изгледа Ранд и Лан с любопитство, почти с тревога, но не каза нищо, когато двамата минаха покрай него. Кайджин, висок, слаб и изпит, вдигна стиснатите си юмруци над главата си и извика:

— Тай-шар Малкиер! Тай-шар Манедерен! — „Истинската кръв на Малкиер. Истинската кръв на Манедерен.“

Ранд подскочи. „О, Светлина, защо ли вика това? Не ставай глупак — каза си той наум. — Тук всички знаят за Манедерен. Знаят всички древни сказания, в които става дума за битки. Да ме изгори дано, трябва да се успокоя най-сетне.“

Лан вдигна юмруци в отговор.

— Тай-шар Шиенар!

Ако побегнеш, дали щеше да може да се скрие сред тълпата и да се добере до коня си? „Ако тя изпрати преследвачи след мен...“ С всяка следваща крачка ставаше все по-напрегнат.

Когато приближиха женските отделения, Лан изведнъж го сряза:

— Котка, пресичаща площада!

Стреснат, Ранд инстинктивно възприе стойката, на която го бяха научили — с изпънат гръб, но напълно отпуснати мускули, сякаш бе

увиснал на жица от темето надолу. Походката беше небрежно отпусната, почти арогантна. Отпусната външно; отвътре съвсем не се чувстваше отпуснат. Нямаше време да се чуди какво прави. Завиха по последния коридор в крак един с друг.

Когато приближиха до входа на женските отделения, жените там ги изгледаха спокойно. Някои седяха зад наклонени маси, преглеждаха дебели книги и от време на време вписваха нещо в тях. Други плетяха или бродираха на гергеф. Дами в копринени рокли, както и слугини в ливреи. Засводените порти стояха широко отворени, непазени от никого. Нямаше нужда от пазачи. Никой шиенарец нямаше да влезе без покана, но всеки шиенарец беше готов да защити тази порта, ако се наложеше, и трябваше да се случи нещо ужасно, за да се наложи такава защита.

Стомахът на Раяд се обърна и киселината стигна до гърлото му. „Само ще погледнат мечовете ни и ще ни върнат. Какво пък, нали тъкмо това искам? Ако ни върнат, може би все пак ще успея да избягам. Стига да не насъскат стражите срещу нас.“ Той се хвана здраво за стойката, предложена му от Лан, като за понесъл се клон сред бурно течение. Това беше единственият начин да се принуди да не подвие опашка и да не побегне.

Една от дамите на лейди Амалиса, Нисура, остави настрана бродерията си и се изправи, когато двамата се появиха на входа. Очите ѝ пробягаха по мечовете им и тя стисна устни, но не каза нищо. Всички жени спряха заниманията си и ги загледаха, мълчаливи и напрегнати.

— Чест и почит на двама ви — каза Нисура и леко им кимна. Хвърли толкова бърз поглед към Ранд, че той не беше сигурен дали наистина го е забелязал. Това му напомни за думите на Перин. — Амирлинския трон ви очаква. — Тя направи знак и други две жени — не слугини: двамата бяха почетни гости — се приближиха да ги придружат. Жените им сториха поклон, с един косъм по-ниско от Нисура, и им посочиха пътя през сводестата порта. Вярно, изгледаха Ранд накриво, но повече не му обърнаха внимание.

„Всички ни ли търсят, или само мен? И защо всички?“ Вътре те се оказаха точно това, което Ранд очакваше — двама мъже в женските отделения, където мъжете бяха рядкост — и мечовете им предизвикаха не една повдигната вежда. След двамата мъже оставаха групички

шепнещи жени — но си шепнеха твърде тихо, за да може Ранд да разбере какво обсъждат. Лан крачеше напред, като че ли изобщо не ги забелязваше.

А после се озоваха пред вратата на покоите на Амирлинския трон, където ги чакаха цели три Айез Седай. Високата Айез Седай, Леане, с нейния жезъл със златния пламък. Ранд не познаваше другите две, от Бялата и от Жълтата Аджа, ако се съдеше по ресните на шаловите им. Но помнеше лицата им, когато го гледаха изумени как тича размахал голия меч по същите тези коридори. Гладки лица с всезнаещи очи. Те го изгледаха с вдигнати вежди и стиснати устни. Жените, които бяха довели Лан и него, се поклониха ниско и предадоха мъжете на Айез Седай.

Леане изгледа Ранд от глава до пети. Но въпреки леката усмивка на лицето ѝ, гласът ѝ беше режещ.

— Какво си довел на Амирлинския трон днес, Лан Гаидин? Лъвче младо? Внимавай някоя от Зелените да не го зърне, че ще го обвърже преди и дъх да си е поел. Зелените обичат да си ги обвързват, докато са млади.

Ранд се зачуди дали наистина е възможно човек да се изпоти под кожата си. Искаше му се да погледне Лан, но си спомни тази част от указанията на Стражника.

— Аз съм Ранд ал-Тор, син на Трам ал-Тор, от Две реки, която някога е била Манедерен. Повикан съм от Амирлинския трон, Леане Седай, и идвам. Тук съм и съм готов. — Изненада се от това, че гласът му изобщо не трепна.

Леане примигна, усмивката ѝ се стопи и тя придоби замислен вид.

— И това според теб е овчар, Лан Гаидин? Тази заран не беше толкова уверен в себе си.

— Той е мъж, Леане Седай — отвърна твърдо Лан. — Ни повече, ни по-малко. Ние сме такива, каквито сме.

Айез Седай поклати глава.

— Светът от ден на ден става все по-странен. Нищо чудно ковачът да понесе корона и да заговори на Високия напев. Изчакайте тук. — Тя изчезна в покоите, за да съобщи за пристигането на мъжете.

Забави се само няколко мига, но Ранд се почувства притеснен от погледите на другите две Айез Седай. Опитва се да отвърне с

равнодушие, като Лан, при което те сведоха глави една към друга и си зашепнаха нещо. „Какво си казват? Какво ли знаят? О, Светлина, дали сега ще ме опитомят? Това ли имаше предвид Лан, като ми каза да посрещна изправен онова, което идва?“

Леане се върна и даде знак на Ранд да влезе. Когато Лан понечи да го последва, тя протегна жезъла си пред гърдите му и го спря.

— Ти не, Лан Гаидин. Моарейн Седай има задача за теб. Лъвчето ти ще е в безопасност и само.

Вратата се залюля и се затвори зад Ранд, но не и преди да чуе гласа на Лан, гневен и рязък, макар и тих, предназначен само за неговия слух: „Тай-шар Манедерен!“

Моарейн седеше в единия край на стаята, а в другия беше една от Кафявите Айез Седай, които бе видял в тъмницата, но очите му всъщност се приковаха в жената, седнала на висок стол зад една широка маса. Завесите закриваха отчасти амбразурите на външната стена зад нея, но през процепите струеше достатъчно дневна светлина, за да направи лицето ѝ трудно различимо. Въпреки това той я позна. Амирлинския трон.

Младежът бързо се сгъна на едно коляно, опрял лявата си ръка на дръжката на меч, а дясната върху шарения килим, и се поклони.

— Призовахте ме, майко, и аз дойдох. Тук съм и съм готов. — Вдигна глава тъкмо навреме, за да забележи, че е повдигнала изненадана вежди.

— Нима, момче? — В гласа ѝ прозвуча лека насмешка. И още нещо, което не можеше да определи. Но изразът на лицето ѝ определено не беше весел. — Изправи се, момче, и дай да те погледна.

Той се изправи и се постара да придаде спокойствие на лицето си. Струваше му усилие да не стисне дланите си. „Три Айез Седай. Колко ли са необходими, за да опитомят един мъж? За Логаин изпратиха над дузина. Нима Моарейн ще ми го причини?“ Той срещна погледа на Амирлинския трон очи в очи. Жената не мигаше.

— Седни, момче — каза тя най-сетне и му посочи стол с кожена облегалка, поставен пред масата. — Тази среща няма да е кратка, страхувам се.

— Благодаря ви, майко. — Той се поклони леко, както му бе казал Лан, погледна бегло към стола и докосна меч си с длан. — С ваше позволение, майко, ще остана прав. Стражата не е приключила.

Амирлинския трон ахна сащисана и погледна Моарейн.

— На Лан ли си го поверила, дъще? Трудно би било иначе да се държи като Стражник.

— Лан учи всичките момчета, майко — отвърна спокойно Моарейн. — На него отдели повече време, отколкото на другите двама, защото той има меч.

Кафявата Айез Седай се помръдна на стола си.

— Гаидините ходят с изправен гръб и са горделиви, майко, но са полезни. Аз не бих могла да мина без Томас, както и вие не бихте загубили Алрик. Чувала съм дори, че на някои Червени понякога им се иска да си имат Стражник. А пък Зелените, разбира се...

Трите Айез Седай в момента не обръщаха внимание на Ранд.

— Този меч — каза Амирлинския трон. — Изглежда, е меч със знак на чаплата. Как се е сдобил с него, Моарейн?

— Трам ал-Тор е напуснал Две реки още като момче, майко. Присъединил се към армията на Иллиан и служил във войната на Белите плащове, както и в последните две войни с Тийр. След време се издигнал до ранг майстор на меча и Втори капитан на Етаирите. След Айилската война Трам ал-Тор се върнал в Две реки с жена от Кемлин и едно бебе. Ако го знаех по-рано, щеше да ми спести много усилия, но вече го знам.

Ранд зяпна Моарейн. Той самият знаеше, че Трам беше напуснал Две реки и че се беше върнал с чужденка и този меч, но всичко останало... „Къде си научила всичко това? Едва ли в Емондово поле. Освен ако Нинив не ти е казала повече, отколкото на мен. Бебе. Тя не каза «и със сина си». Но аз съм негов син.“

— Срещу Тийр. — Амирлинския трон леко се намръщи. — Какво пък, обвиненията и от двете страни бяха в изобилие. Глупави мъже, все са готови по-скоро да се бият, отколкото да преговарят. Би ли могла да определиш дали този меч е истински, Верин?

— Съществуват начини да се провери, майко.

— Тогава вземи го и го провери, дъще.

Трите жени дори и не поглеждаха към него. Ранд отстъпи назад и здраво стисна дръжката на оръжието си.

— Баща ми даде този меч на мен — заяви той гневно. — Никой не може да ми го вземе. — Едва сега си даде сметка, че Верин изобщо

не беше станала от стола си. Погледна ги смутено, мъчейки се да възвърне спокойствието си.

— Така — промълви Амирлинския трон. — Значи има някакъв плам в тебе, освен онова, на което те е научил Лан. Това е добре. Ще ти потрябва.

— Аз съм такъв, какъвто съм, майко — съумя да отвърне спокойно Ранд. — Готов съм да посрещна това, което ми предстои.

Амирлинския трон направи гримаса.

— Лан наистина се е занимавал с теб. Слушай ме внимателно, момче. След няколко часа Ингтар ще замине да търси откраднатия Рог. Твоят приятел, Мат, ще тръгне с него. Очаквам другият ти приятел — Перин ли беше? — също да тръгне с тях. Ти желаеш ли да ги придружиш?

— Мат и Перин тръгват? Защо? — Макар и със закъснение, успя да добави почтителното: — Майко.

— Нали знаеш за камата, която приятелят ти носеше? — Изкривената ѝ устна показваше красноречиво какво си мисли за тази кама. — Тя също е открадната. Ако не се намери, връзката между него и ножа няма да се разруши напълно и той ще умре. Ако пожелаеш, можеш да тръгнеш с тях. Или да останеш тук. Без съмнение, лорд Агелмар ще те приеме за свой почетен гост толкова дълго, колкото пожелаеш. Аз също заминавам днес. Моарейн Седай ще ме придружи, както и Егвийн и Нинив, така че ти ще останеш сам, ако останеш. Изборът е твой.

Ранд се втренчи в нея. „Казва ми, че мога да постъпя така, както искам. Заради това ли ме извика? Мат загива!“ Погледна към Моарейн, която седеше с безстрастно изражение, събрала ръце в скута си. Имаше такъв вид, сякаш това, накъде ще тръгне той, е последното нещо на света, което може да я заинтересува. „Накъде ли се опитвате да ме тласнете, Айез Седай? Да ме изгори дано, но няма да тръгна по пътя, който вие ми предопределяте. Но ако Мат загива... Не мога да го изоставя. О, Светлина, как ли ще намерим тази кама?“

— Не е нужно да решиш веднага — каза Амирлин. Тя също като че ли не се интересуваше от избора му. — Но ще трябва да избереш преди Ингтар да е тръгнал.

— Ще яздя с Ингтар, майко.

Амирлинския трон кимна разсеяно.

— След като това е уредено, можем да минем към по-важните неща. Знам, че ти можеш да преливаш, момче. Ти какво знаеш за това?

Ранд зяпна. Издебна го, докато се тревожеше за Мат. Небрежно произнесените й думи го удариха като камшик. Всички съвети и указания на Лан се завъртяха хаотично в главата му. Той се втрени в нея, облизвайки пресъхналите си устни. Едно беше да си мисли, че тя знае, а съвсем друго — да разбере, че наистина го знае. Най-последно потта изби на челото му.

Тя се надвеси от трона си, очаквайки отговора му, но той имаше чувството, че й се иска да се дръпне назад. Спомни си какво му беше казал Лан. „Ако тя се бои от теб...“ Прииска му се да се разсмее. Ако тя се бояла от него!

— Не. Не мога. Искам да кажа... Не го направих нарочно. Просто се случи от само себе си. Не искам да... да преливам Силата. Никога повече няма да го направя. Кълна се.

— Не е необходимо — каза Амирлинския трон. — Е, това, разбира се, е мъдро от твоя страна. Но и глупаво също така. Някои могат да бъдат научени да преливат. Повечето не могат. Но твърде малко са родени със семето в себе си. Рано или късно, те овладяват Единствената сила, независимо дали го искат, или не, както хайверът става на риба. Ти ще продължиш да преливаш, момче. Не можеш да го предотвратиш. И по-добре ще е да се научиш да преливаш, да се научиш да го контролираш, иначе дори няма да доживееш собственото си полудяване. Единствената сила убива тези, които не могат да контролират потока й.

— И как очаквате да се науча? — попита той настоятелно. Моарейн и Верин седяха на столовете си невъзмутимо и го наблюдаваха. „Като паяци.“ — Как? Моарейн твърди, че не може да ме научи на нищо, а аз сам не знам нито как да се науча, нито на какво. Всъщност не искам. Искам да престана. Не разбирате ли? Да престана.

— Аз ти казах истината, Ранд — обади се Моарейн. Говореше така, сякаш си обсъждаха учтиво някаква съвсем невинна тема. — Онези, които могат да те научат, мъжете Айез Седай, са умрели преди три хиляди години. Никое живо същество Айез Седай не може да те научи как да докосваш сайдин, както ти не би могъл да се научиш да докосваш сайдар. Птицата не може да научи рибата да лети, нито рибата може да научи птицата да плува.

— Винаги съм смятала, че тази поговорка е неправилна — намеси се изведнъж Верин. — Има птици, които се гмуркат и плуват. А и в Морето на бурите се срещат риби, които летят, разперват дългите си перки като ръце, и имат клюнове, остри като мечове, които могат да разкъсват... — Думите ѝ заглъхнаха и на лицето ѝ се изписа вълнение. Моарейн и Амирлинския трон я гледаха безизразно.

Ранд се възползва от прекъсването, за да се опита да се овладее. Както Трам го беше учил някога, той оформи единичен пламък в съзнанието си и нахвърля в него всичките си страхове, търсейки тишината и спокойствието на празнотата. Пламъкът като че ли нарасна, поглъщайки всичко, докато не стана прекалено голям, за да може да си го представя или задържа повече. След това той угасна, оставяйки на свое място чувство за покой. По ръбовете му продължаваха да потрепват емоции, страх и гняв на черни парцали, но празнотата се задържаше. Мисълта се плъзна по повърхността ѝ като песъчинки по лед. Вниманието на Айез Седай се бе отклонило от него само за миг, но когато отново се извърнаха към него, лицето му беше спокойно.

— Защо ми говорите така, майко? — попита той. — Вие би трябвало да ме опитомите.

Амирлинския трон се намръщи и се обърна към Моарейн.

— Лан ли го е научил на това?

— Не, майко. Знае го от Трам ал-Тор.

— Защо? — настоя Ранд отново.

Амирлинския трон го погледна право в очите и каза:

— Защото ти си Прероденият Дракон.

Куполът на празнотата се разтресе. Светът също. Всичко сякаш се завъртя около него. Той се съсредоточи върху нищото и празнотата се върна, светът се успокои.

— Не, майко. Аз мога да преливам, Светлината да ми е на помощ, но аз не съм Раолин Прокобник, нито Гуаир Амалазан, нито Юриан Каменолък. Можете да ме опитомите или да ме убиеете, или да ме пуснете, но няма да стана питомен Лъжедракон, вързан на тарвалонската ви каишка.

Чу как Верин ахна и видя разширените от изумление очи на Амирлинския трон, твърди като синя скала. Това не го засегна; плъзна се по празнотата вътре в него.

— Къде си научил тези имена? — настоя Амирлин. — Кой ти каза, че Тар Валон е дърпал нишките на който и да е Лъжедракон?

— Един приятел, майко — отвърна той. — Веселчун. Казваше се Том Мерилин. Сега е мъртъв. — Моарейн ахна изненадано и той я погледна. Тя твърдеше, че Том не е загинал, но не беше му предоставила никакво доказателство, а той не виждаше как един човек би могъл да оцелее, след като се е счепкал в ръкопашен бой с Чезнец. Самата мисъл за това бе твърде необичайна и се отвя от съзнанието му. Сега в него останаха само празнотата и самотата.

— Ти не си Лъжедракон — отвърна му твърдо Амирлин. — Ти си истинският Прероден Дракон.

— Аз съм само един овчар от Две реки, майко.

— Дъще, разкажи му цялата история. Истинската история, момче. Слушай добре.

Моарейн заговоря. Очите на Ранд се приковаха в лицето на Амирлин, но той слушаше.

— Преди близо двадесет години айилците прекосиха Гръбнака на света, Драконовата стена, за пръв път, откакто свят светува. Причиниха големи опустошения до пътя си към Кайриен, унищожиха всяка армия, изпратена срещу тях, и опожариха самия град Кайриен, и с бой си проправиха път до Тар Валон. Беше зима и валеше сняг, но нито студ, нито жега могат да спрат айилците. Последната битка, тази, която наистина имаше значение, се водеше извън Блестящите стени, в сянката на Драконова планина. След три дни и три нощи непрекъснати сражения айилците бяха принудени да се оттеглят, но те вече бяха постигнали това, заради което бяха дошли, тоест — да убият краля на Кайриен Ламан заради неговия грях спрямо Дървото. Оттук започва моята история. И твоята собствена.

„Изсипаха се върху Драконовата стена като потоп. По целия си път до Блестящите стени.“ Ранд очакваше споменът да заглъхне, но чуваше гласа на Трам. Трам, болен и бълнуващ, сипещ тайните на своето минало. Този глас се блъскаше в купола на празнотата, мъчеше се да го пробие.

— Тогава аз бях една от Посветените — продължи Моарейн. — Както и нашата Майка, Амирлинския трон. Скоро двете щяхме да бъдем издигнати в сестринство и тази нощ бяхме придружителки на тогавашната Амирлин. Нейната Пазителка на Хрониките, Гитара

Морозо, също беше там. Всяка друга призната сестра в Тар Валон беше навън да Лечителства всички ранени, които можеше да намери, дори и Червените. Беше призори. Огънят в камината не можеше да спре студа. Снегът най-сетне беше спрял и в покоите на Амирлин в Бялата кула можехме да помиришем пушека на околните села, опожарени по време на сражението.

„Битките вече са разгорещени, дори сред снега. Трябваше да се измъкна от зловонието на смъртта.“ Влудяващото бълнуване на Трам дращеше с нокти към празния покой, възцарил се в съзнанието на Ранд. Празнотата потрепна и се сви, закрепи се отново и отново поддаде. Очите на Амирлин проникнаха дълбоко в него. Той отново усети, че на лицето му избива пот.

— Всичко това беше само трескаво бълнуване — отрони младежът. — Той беше болен. — После извиси глас. — Аз съм Ранд ал-Тор. Овчар съм. Баща ми е Трам ал-Тор, а майка ми беше...

Моарейн беше замлъкнала заради него, но сега невъзмутимият ѝ глас го прекъсна, тих и безмилостен.

— Каретонският цикъл, Пророчествата за Дракона, твърдят, че Драконът ще се прероди на склоновете на Драконова планина, където е загинал по време на Разрушението на света. Гитара Седай понякога бе спохождана от Прорицателството. Утринният светлик през прозорците се усилваше, когато ѝ подадох чашата с чай. Амирлинския трон ме запита какви са вестите от бойното поле, а Гитара Седай се изправи от стола си с вкочанени ръце и крака, разтреперана, и лицето ѝ изглеждаше така, сякаш се взираше в Гърнето на Черната орис в Шайол Гул, и извика: „Той отново се роди! Усещам го! Драконът боема първият си дъх на склона на Драконова планина! Той иде! Той иде! Светлината да ни е на помощ! Светлината дано помогне на света! Лежи той сред снега и плачът му е като гръмотевица! Изгаря той като слънцето!“ И падна мъртва в ръцете ми.

„Планински склон. Чух бебешки плач. Родила е тук сама, преди да издъхне. Дете, посиняло от студ.“ Ранд напразно се опита да изтласка от ума си гласа на Трам. Празнотата се свиваше, все по-малка.

— Треска — изпъшка той. „Не можех да оставя детето.“ — Роден съм в Две реки. — „Винаги съм знаел, че искаш деца, Кари.“ — Измести очи от пронизващия поглед на Амирлин. Разбираше, че не това е начинът, но очите ѝ заплашваха да го съсипят. „Да, момиче. Ранд

е хубаво име.“ — Аз... съм... Ранд... ал-Тор! — Краката му се разтрепераха.

— И така ние разбрахме, че Драконът се е преродил — продължи Моарейн. — Амирлин ни закле да го запазим в пълна тайна, нас двете, защото знаеше, че не всички сестри ще възприемат Прераждането така, както трябва да бъде възприето. Изпрати ни да търсим следите му. След битката бяха останали много деца без бащи. Твърде много. Но се натъкнахме на един разказ, че някакъв мъж намерил бебе от мъжки пол на планината. Това беше всичко. Един мъж и едно новородено бебе. И ние продължихме да издирваме. Търсихме години, намирахме други белези, ровехме се в Пророчествата. „Той ще бъде от древна кръв и ще бъде отгледан от стара кръв.“ Така гласеше едно от тях; имаше и други. Но съществуват много места, където старата кръв, произтичаща от Приказния век, е останала силна. А после в Две реки, където старата кръв на Манедерен лежи спокойно като дълбока река под бурните повърхностни порои, в Емондово поле, намерих три момчета, чиито рождени дати отстояха на седмици от битката на Драконова планина. И се оказа, че едното от тях може да прелива. Смяташ ли, че тролоците налетяха върху теб само защото си тавирен? Ти си Прероденият Дракон.

Краката на Ранд омекнаха и той се срина на колене, опрял длани в килима, за да не падне по лице. Празнотата беше изчезнала, покоят рухна. Вдигна глава, а те го гледаха, и трите Айез Седай. Лицата им бяха ведри, гладки като повърхността на спокойни езера, очите им не мигаха.

— Моят баща е Трам ал-Тор, а аз съм роден... — Гледаха го втренчено. „Те лъжат. Аз не съм... това, което казват! По някакъв начин, неизвестно как, но ме лъжат, искат да ме използват.“ — Няма да ме използвате.

— Котвата не е унижена, когато се използва да спре кораба — промълви Амирлин. — Ти си бил създаден за определена цел, Ранд ал-Тор. „Когато ветровете на Тармон Гай-дон обхождат земята, ще се възправи той срещу Сянката и ще донесе отново Светлината на света.“ Пророчествата трябва да се изпълнят, иначе Тъмния ще се освободи и ще пресътвори света ио свой образ и подобие. Последната битка приближава, а ти си предопределен да обединиш човечеството и да поведеш хората срещу Тъмния.

— Баал-замон е мъртъв — изхриптя Ранд, а Амирлин изсумтя като долен коняр.

— Ако вярваш в това, си същия глупак като доманите. Мнозина хора там вярват, че е мъртъв, или твърдят, че го вярват, но забелязвам, че въпреки това не рискуват да споменават името му. Тъмния е жив и разкъсва оковите си. Ти ще се изправиш лице в лице срещу Тъмния. Това е съдбата ти.

„Това е съдбата ти.“ Беше го чувал и преди, в един сън, който не беше съвсем сън. Зачуди се какво ли щеше да каже Амирлин, ако знаеше, че Баал-замон му беше говорил в сънищата. „С това се свърши. Баал-замон е мъртъв. Видях го как умря.“

Изведнъж се усети, че се е свил на пода като крастава жаба, тръпнейки под погледите им. Опита се отново да възвърне празнотата, но в главата му закръжиха гласове, осуetyаващи всяко негово усилие. „Това е съдбата ти. Бебе, лежащо в снега. Ти си Прероденият Дракон. Баал-замон е мъртъв. Ранд е хубаво име, Кари. Няма да бъда използван!“ Залагайки на собствената си вродена упоритост, той се насили да се изправи. „Посрещни го изправен. Можеш поне да запазиш гордостта си.“ Трите Айез Седай го гледаха безизразно.

— Какво... — С усилие той укрепи гласа си. — Какво възнамерявате да ми сторите?

— Нищо — отвърна му Амирлин и той примигна. Не беше отговорът, който очакваше и от който се боеше. — Ти каза, че желаеш да придружиш приятеля си с Ингтар, и можеш да го направиш. Не съм те белязала по никакъв начин. Някои от сестрите може би знаят, че си тавирен, но нищо повече. Само ние трите знаем кой си ти в действителност. Твоят приятел Перин също ще бъде доведен при мен, а после ще посетя другия, в лазарета. Можеш да избереш пътя си по своя воля, без да се боиш, че ще изпратим Червените сестри срещу теб.

„Кой си ти в действителност?“ Вътре в него лумна гняв, зноен и разяждащ. С усилие си наложи да го задържи под повърхността и го стаи.

— Защо?

— Пророчествата трябва да се изпълнят. Пускаме те да се движиш свободно по земята, знаейки кой си ти, защото в противен случай светът, какъвто го познаваме, ще загине и Тъмния ще покрие земята с пожари и смърт. Но забележи, че не всички Айез Седай

мислят по този начин. Има някои от тях тук, във Фал Дара, които биха те поразили, ако знаеха само и една десета за това какво представляваш наистина, и няма да изпитат повече съжаление, отколкото ако изкормят някоя риба. Но също така съществуват и мъже, които несъмнено са ти се присмивали и които са готови да направят същото, ако разберат кой си. Внимавай и се пази, Ранд ал-Тор, Преродени Драконе.

Той изглежда и трите поред. „Вашите пророчества не са част от мен.“ И трите отвърнаха на погледа му така спокойно, че му беше трудно да повярва на твърденията им, че в него се е преродил най-омразният и страховит мъж в историята на света. Беше преминал през дълбините на страха и бе излязъл в другия край, където цареше хлад. Единствено гневът вътре в него го предпазваше от този хлад. Можеха да го опитомят или да го изгорят като суха главня, но това повече не го интересуваше.

Припомни си отново част от напътствията на Лан. С лявата ръка върху дръжката, той изви меч за гърба си, докосна с десницата си ножницата и се поклони.

— С ваше позволение, майко, мога ли да напусна това място?

— Давам ти позволение да си тръгнеш, синко.

Ранд се изправи и остана неподвижен още един миг.

— Няма да бъда използван — заяви им той. Последва дълга тишина, в която той се обърна и напусна.

* * *

Тишината най-сетне се наруши от дългата въздишка на Амирлин.

— Още не мога да се съвзема от това, което току-що направихме — отрони тя. — Знам, че беше необходимо, но... Смятате ли, че подейства, дъщери мои?

Моарейн съвсем незабележимо поклати глава.

— Не знам. Но беше необходимо. И е.

— Необходимо е — съгласи се Верин. Тя докосна с пръсти челото си и се взря във влагата по тях. — Наистина е силен. И точно толкова упорит, колкото каза ти, Моарейн. Много по-силен, отколкото очаквах. Може би в края на краищата трябва да го опитомим преди

да... — Очите ѝ се разшириха. — Но всъщност не можем, нали така? Пророчествата. Светлината дано ни прости за това, което пускаме да ходи на свобода по света.

— Пророчествата — повтори Моарейн и кимна. — След това ще направим това, което сме длъжни. Както постъпихме и сега.

— Което сме длъжни — каза Амирлин. — Да. Но когато той се научи да прелива, Светлината дано да ни е на помощ.

Тишината се възцари отново.

* * *

Идеше буря. Нинив го усещаше. Голяма буря, по-силна от всичко, което беше виждала досега. Тя можеше да се вслушва във вятъра и да чува какво ще бъде времето. Всички Премъдри твърдяха, че са способни да го правят, макар много от тях да не можеха. Нинив се чувстваше много по-добре с тази своя дарба преди да научи, че е проява на Силата. Всяка жена, която можеше да се вслушва във вятъра, можеше да прелива, макар вероятно повечето от тях да не си даваха сметка за това, както самата тя доскоро, и го вършеха слепешката.

Този път обаче нещо не бе наред. Утринното слънце светеше като златна топка сред синьото ясно небе, птиците пееха в градините, но имаше и нещо друго. Вслушването във вятъра нямаше да означава нищо, ако не бе в състояние да предсказва времето преди да се появят видими белези. Този път в самото усещане имаше нещо нередно, нещо не съвсем както обикновено. Бурята се усещаше някак съвсем далечна, твърде отдалечена, за да бъде изобщо усетена. И въпреки това тя изпитваше такова чувство, като че ли небето щеше всеки миг да се разреде и да изсипе пороен дъжд, сняг и градушка едновременно, а ветровете да завият като обезумели и да разтърсят камъните на цитаделата. Същевременно усещаше и хубавото време, което щеше да продължи дни наред, но то бе някак приглушено от другото чувство.

Синя чинка кацна на една от амбразурите, сякаш за да се надсмее на странното ѝ предчувствие за времето, и надникна в коридора. Когато я забеляза, птичката мигом отлетя, пърхайки със синьо-белите си крилца.

Тя се втренчи в пролуката, където бе кацнала птицата. „Има буря, и няма. Това означава нещо. Но какво?“

В другия край на дългия коридор, изпълнен с жени и малки деца, забеляза отдалечаващия се с широки крачки Ранд и двете придружаващи го жени, които подтичваха, за да го догонят. Нинив кимна разбиращо. Ако предстоеше буря, която не е буря, то той щеше да е в центъра на това. Тя прибра полите си и забърза след него.

Жени, с които се бе сприятелила, откакто пристигнаха във Фал Дара, се опитваха да я заговорят. Знаеха, че Ранд бе дошъл с нея и че и двамата са от Две реки, и искаха да разберат защо Амирлин го е призовала. „Амирлинския трон!“ Със свит на ледена топка стомах тя се затича, но докато напусне женските отделения, го изгуби сред огромния лабиринт от коридори и множеството хора.

— Накъде отиде? — попита тя Нисура. Не беше нужно да уточнява кой. Чу името на Ранд, произнесено многократно от жените, скупчени около сводестите порти.

— Не знам, Нинив. Така изфуча, сякаш самият Сърцезъб го гонеше по петите. Нищо чудно, щом влиза тук с меч на кръста. След такова нещо Тъмния би трябвало да е последната му грижа. Какво става с този свят? А и представянето му в покоите на Амирлин! Я ми кажи, Нинив, той наистина ли е принц в земята ви? — Останалите жени млъкнаха и се скупчиха около тях да чуят.

Нинив не беше сигурна какво им отговори. Нещо, което ги накара да се отдръпнат. После изхвърча от женските отделения. „О, Светлина, какво ли са му направили? Трябваше по някакъв начин да го измъкна от ръцете на Моарейн, Светлината да я ослепи дано! Аз съм неговата Премъдра.“

„Наистина ли? — обади се тънък насмешлив гласец в главата ѝ. — Ти остави Емондово поле да се оправя само. Нима все още можеш да се наричаш тяхната Премъдра?“

„Не съм ги изоставила — каза си тя гневно. — Доведох Марва Мален от Девенов просек да се грижи за нещата там, докато се върна. Тя може да се разбира добре с кмета и Селския съвет, ще се разбере и с Женския кръг.“

„Марва ще трябва да се върне в собственото си село. Никое село не може да изкара дълго без собствената си Премъдра.“ Нинив се присви. Вече бяха минали месеци, откак бе напуснала Емондово поле.

— Аз съм Премъдрата на Емондово поле! — извика тя гласно.

Един облечен в ливрея слуга, понесъл топ плат, примигна към нея, поклони се и се забърза по коридора. Ако се съдеше по израза му, гореше от нетърпение да се махне по-далече от нея.

Изчервена от срам, Нинив се огледа да види дали я е забелязал някой. В коридора имаше само малка група мъже, записани в разговор, и няколко жени в черно и златно, бързаци по работата си, които ѝ се покланяха или ѝ кимаха, докато ги подминаваше. Неведнъж беше спорила вътрешно със себе си, но за пръв път се бе изтървала да си говори на глас. Измърмори под нос и стисна устни, усетила какво прави.

Тъкмо бе решила, че търсенето и е напразно, когато се натъкна на Лан, който надничаше през една от амбразурите към двора. Отвън се носеше глъч, цвилене на коне и мъжки викове. Мъжът беше така напрегнат, че за пръв път от толкова време не беше чул стъпките ѝ. Мразеше го заради факта, че никога не успяваше да се прокрадне до него, без да я усети, колкото и тихо да стъпваше. В Емондово поле я смятаха за добра ловджийка, макар повечето жени да не се интересуваха от това умение.

Нинев спря и притисна корема си с длани, за да успокои болката. „Ще трябва да си направя отвара от ранел и корен от овчи език“ — помисли си тя кисело. Даваше я на всички, които изпадаха в меланхолия или твърдяха, че им прилошава, или се правеха на гъски. Отварата от ранел и корен от овчи език можеше да пооправи човек и не вредеше, но вкусът ѝ беше отвратителен и не се махаше цял ден. Но пък си беше най-добрият цяр за този, който се държи като глупак.

Тя огледа надвесения над процепа в каменната стена Лан. „Първо е прекалено висок и второ, на възраст може да ми бъде баща. Мъж с такова лице сигурно е жесток. Не, не е. В никакъв случай не е жесток.“ И при това беше крал. Земята му бе унищожена и той никога нямаше да получи корона, но въпреки това беше истински крал. „Какво би пожелал един крал от една селска жена? При това е и Стражник. Обвързан е с Моарейн. Тя разполага с неговата вярност до смърт, връзката ѝ с него е по-силна, отколкото с любовник, тя го притежава. Има всичко, което аз искам, Светлината да я изгори дано!“

Той се извърна от амбразурата и тя понечи да се отдалечи.

— Нинив. — Гласът му я закачи и я прихвана като клуп. — Искях да поговоря с теб насаме. Ти винаги си в женското отделение или в компанията на жени.

Струваше ѝ голямо усилие да го погледне в очите, но беше сигурна, че когато вдигна глава, лицето ѝ беше спокойно.

— Търся Ранд. — Не смяташе да си признае, че го отбягва. — Дватамата с теб отдавна си казахме всичко, което трябваше. Аз се посрамах — никога повече не бих го направила, — а ти ми каза да си вървя.

— Никога не съм казвал... — Той си пое дълбоко дъх. — Казах ти само, че нищо не мога да предложа като цена за невестата, освен вдовишки дрехи. Това не е дарът, който един мъж трябва да предложи на една жена. Не е за мъж, който може да нарече себе си истински мъж.

— Разбирам — отвърна тя хладно. — Във всеки случай един крал не дава дарове на една селска жена. А и тази селска жена няма да му ги приеме. Къде е Ранд? Трябва да поговоря с него. Той беше призван от Амирлин. Знаеш ли какво иска тя от него?

Очите му светнаха на слънцето като синкав лед. Тя се стегна, за да не отстъпи, и твърдят ѝ поглед срещна неговия.

— Тъмния да ги вземе и Ранд ал-Тор, и Амирлинския трон заедно — изръмжа той и притисна нещо в дланта ѝ. — Ще ти направя дар и ти ще го приемеш, та ако ще да ти го вържа с верига на шията.

Гледаше я като разярен синеок ястреб. Тя отвори шепа. Дарът бе пръстен с печат, от масивно злато, изтрит от старост, почти толкова голям, че двата ѝ палеца да влязат в него. На него жерав бе разперил криле в полет над копие и корона. Всичко бе инкрустирано в съвършени подробности. Дъхът ѝ секна. Пръстенът на кралете на Малкиер. Забравила за сърдития си поглед, тя вдигна глава.

— Не мога да го взема, Лан.

Той сви рамене.

— Това е нищо. Стара вещ, и вече безполезна. Но има хора, които ще го разпознаят, когато го видят. Покажеш ли го, ще те посрещнат като почетен гост, всеки владетел в Граничните земи ще ти помогне, ако имаш нужда. Покажеш ли го на някой Стражник, той веднага ще ти се притече на помощ или ще донесе твоето писмо до

мен. Изпратиш ли ми го, или писмо, подпечатано с него, аз ще дойда при теб, без да се бавя. В това ти се кълна.

Погледът ѝ леко се замъгли. „Ако сега се разплача, ще се самоубия.“

— Не мога... Не искам дар от теб, ал-Лан Мандрагоран. Ето, вземи си го.

Но той отклони усилията ѝ да му върне пръстена. Обгърна ръката ѝ с длан, нежно, но силно като вълча ухапка.

— Тогава го вземи заради мен, като благодарение. Или го хвърли, ако не ти харесва. На мен не ми е от никаква полза. — Той отри сълзата на бузата ѝ с пръст и тя се стресна. — Сега трябва да тръгвам, Нинив машиара. Амирлин желае да тръгнем преди обяд, а ни чака още много работа. Може би ще можем да си поговорим отново на път за Тар Валон. — Той се обърна и се отдалечи с широки крачки по коридора.

Нинив докосна бузата си. Още усещаше допира на пръста му. Машиара. „Любима със сърцето и душата“ означаваше тази дума, но също така — изгубена любов. Изгубена безвъзвратно. „Глупачка! Престани да се държиш като момиче с още несплетена коса. Няма никаква полза да му позволяваш да те кара да изпитваш...“

Стиснала здраво пръстена в шепата си, тя се обърна и подскочи, защото се озова лице в лице с Моарейн.

— Ти откога си тук?

— Не толкова дълго, че да чуя нещо, което не е трябвало — отвърна ѝ спокойно Айез Седай. — Ние наистина ще тръгваме скоро. Това го чух. Трябва да се погрижиш за багажа си.

Да тръгват. Това не бе проникнало в съзнанието ѝ, когато Лан го каза.

— Ще трябва да се сбогувам с момчетата — промърмори Нинив и изгледа остро Моарейн. — Какво сте направили с Ранд? Той беше отведен при Амирлин. Защо? Ти каза ли си ѝ за... за...? — Не можеше да го произнесе. Беше от нейното село и тя бе достатъчно по-голяма от него, за да ѝ се случи да го наглежда един-два пъти, докато беше малко момче, но не можеше дори да си помисли за това, в което се бе превърнал, без стомахът ѝ да се обърне.

— Амирлин ще ги види и тримата, Нинив. Тавирен не са толкова обичайно явление, че да изпусне възможността да види трима на едно

място. Сигурно ще им каже няколко насърчителни думи, тъй като те тръгват с Ингтар да търсят онези, които са откраднали Рога. Ще тръгнат по едно и също време с нас, така че няма да е зле да побързаш със сбогуванията.

Нинив се затече към най-близката амбразура и погледна към двора. Навсякъде пристъпваха товарни животни и оседлани коне, около тях бързаха мъже и си подвикваха. Единственото чисто пространство беше около паланкина на Амирлин. Някои от Стражниците също бяха долу, оправяха сбруите на конете си, а в единия ъгъл стоеше Ингтар с група шиенарци, в ризници и въоръжени.

— Трябваше да отърва момчетата от теб — промълви тя, загледана навън. „Егвийн също, стига да можеш да го направя, без да я убия. О, Светлина, защо трябваше да се роди с тази прокълната дарба?“ — Трябваше да ги отведе у дома.

— Те са достатъчно пораснали, за да се държат за женска престилка — отвърна сухо Моарейн. — А и ти много добре знаеш защо никога не би могла да го направиш. Поне с един от тях. Освен това такова нещо би означавало да оставиш Егвийн сама да отиде в Тар Валон. Или си решила самата ти да се откажеш от Тар Валон? Ако не се обучиш да използваш Силата, никога няма да можеш да я използваш срещу мен.

Нинив извърна лице към Айез Седай и челюстта ѝ увисна. Не можа да го прикрие.

— Не разбирам за какво говориш.

— Нима си смятала, че не го знам, дете? Е, както желаш. Да разбирам ли, че всъщност идваш в Тар Валон? Да, така си и мислех.

На Нинив ѝ се дощя да я изрита, да заличи леката усмивка, която пробяга по лицето на Айез Седай. Айез Седай не можеха открито да упражняват власт след Разрушението, още по-малко да прилагат Единствената сила, но заговорничеха и си играеха с хорските съдби, дърпаха конците като кукловоди и използваха тронове и цели държави като камъчета върху игрална дъска. „Тя иска и мен да използва по някакъв начин. След като може да го правите с крал или кралица, колко му е с една селска Премъдра? Точно както използва Ранд. Не, аз не съм дете, Айез Седай.“

— Какво правите сега с Ранд? Не го ли използвахте достатъчно? Не разбирам защо не сте го опитомили вече, след като самата Амирлин

е тук с всички останали Айез Седай, но сигурно си имате някаква причина. Трябва да е част от някакъв твой заговор. Ако Амирлин знае какво си замислила, обзалагам се, че тя би...

Моарейн я прекъсна.

— Какво толкова би се интересувала Амирлин от един овчар? Разбира се, ако вниманието ѝ към него беше привлечено по неподходящ начин, можеше да бъде опитомен и дори убит. В края на краищата той все пак е това, което е. А и доста хора са ядосани заради снощи. Всички искат да разберат кой е виновникът. — Айез Седай замълча и тишината се проточи. Нинив я гледаше, стиснала зъби.

— Да — завърши Моарейн. — По-добре е спящият лъв да си остане спящ. А ти ще е най-добре да се погрижиш за багажа си. — Тя тръгна натам, накъдето се беше отдалечил Лан, сякаш се плъзгаше по пода.

Лицето на Нинив се сгърчи в гримаса и тя удари с юмрук в стената. Пръстенът се впи в дланта ѝ. Тя я отвори, за да го погледне. Пръстенът сякаш подгря гнева ѝ, събра в себе си цялата ѝ омраза. „Ще се науча. Смяташ, че след като го знаеш, ще можеш да се спасиш. Но аз ще се науча по-добре, отколкото си мислиш, и ще те ударя заради всичко, което направи. Заради това, което причини на Мат и на Перин. И на Ранд, Светлината дано му помогне и Създателят да го закриля. Особено на него. — Дланта ѝ се затвори около тежкото златно кръгче. — И на мен самата.“

* * *

Егвийн наблюдаваше как облечената в ливрея прислужница сгъва и подрежда роклите ѝ в увитата в кожа пътна ракла. Все още се чувстваше неловко от това някой друг да върши онова, с което спокойно можеше да се справи и сама. Роклите бяха много хубави, всичките подарък от лейди Амалиса, също като сивата копринена рокля за езда, която сега беше облякла, макар тя да беше семпла с изключение на няколкото бели цветове на утринни звездици, избродирани на лявата гръд. Повечето дрехи бяха много по-пищно украсени. С всяка една от тях можеше да блесне на Слънцеднева или на Бел Тин. Момичето въздъхна, като си помисли, че щеше да

посрещне идващия Слънцеднев в Тар Валон, а не в Емондово поле. От малкото, което Моарейн ѝ спомена за обучението на новачките — наистина беше съвсем малко, — можеше да се очаква, че няма да се прибере у дома за Бел Тин през пролетта, нито дори за следващия Слънцеднев.

Нинив надникна в стаята.

— Готова ли си? — Тя влезе и притвори вратата. — Скоро трябва да слезем на площада. — Премъдрата също бе облякла рокля за езда — от синя коприна, с червени омайничета, извезани по гърдите. Още един дар от Амалиса.

— Почти, Нинив. Чак съжалявам, че се налага да тръгваме. Предполагам, че няма да имаме много възможност да носим в Тар Валон хубавите дрехи, които Амалиса ни подари. — Тя изведнъж се разсмя. — И все пак, Премъдра, не бих пропуснала да мога да се изкъпя на спокойствие, без да се озъртам непрекъснато през рамо.

— Много по-добре е човек да може да се изкъпе сам — отвърна ѝ бодро Нинив. Лицето ѝ не се промени, но след миг бузите ѝ се изчервиха.

Егвийн се усмихна. „Тя си мисли за Лан.“ Все още ѝ се струваше странно тъкмо Нинив, Премъдрата, да тъгува по някакъв си мъж. Не мислеше, че е разумно да се отнася към Нинив точно по такъв начин, но напоследък Премъдрата се държеше точно толкова странно, колкото някое селско девойче, врекло сърцето си на някой мъж. „И при това на такъв, у когото липсва достатъчно чувство, за да я заслужава. Тя го обича и както разбирам, и той я обича, тогава защо толкова му липсва усет да ѝ го каже?“

— Не мисля, че трябва да ме наричаш повече Премъдра — неочаквано промълви Нинив.

Егвийн примигна. Това обръщение, разбира се, не беше задължително и Нинив никога не беше настоявала за него, освен когато беше ядосана или когато се налагаше да спазват официалности, но...

— Защо не?

— Защото сега си жена. — Нинив погледна косата ѝ и Егвийн с мъка потисна подтика си да я прибере набързо в някакво подобие на плитка. Айез Седай носеха косите си така, както пожелаеха, но това, че тя си я беше оставила свободно, се бе превърнало в символ на стремежа ѝ да започне нов живот. — Ти си жена — повтори решително

Нинив. — Ние с теб сме две жени, които се намират много далече от Емондово поле и ще мине дълго време, преди да се върнем у дома. Ще е по-добре да ме наричаш само Нинив.

— Ще видим родния край, Нинив. Ще го видим.

— Не се опитвай да успокояваш Премъдрата, момиче — промълви тъжно Нинив, но се усмихна.

На вратата се почука, но преди Егвийн да успее да отвори, влезе Нисура. На лицето ѝ бе изписано силно вълнение.

— Егвийн, онзи ваш младеж се опитва да нахлуе в женските отделения. — Беше побесняла. — И носи меч. Само защото Амирлин го е допуснала да влезе така... Лорд Ранд би трябвало да разбира по-добре нещата. Ще предизвика истински смут. Егвийн, трябва да поговориш с него.

— Лорд Ранд! — изсумтя Нинив. — Този хлапак расте твърде бързо за бриchoвете си. Като ми падне в ръцете, хубаво ще го налордя аз.

Егвийн сложи ръка на рамото ѝ.

— Позволи ми да поговоря с него, Нинив. Сама.

— О, много добре. И най-добрите мъже не са по-добри от невъзпитани животни. — Нинив замълча, после добави: — Но пък си струва човек да се потруди да ги вкара в пътя.

Егвийн поклати глава и побърза да догони Нисура в коридора. Само преди половин година Нинив нямаше да добави втората част на тази фраза. „Но тя никога няма да вкара в пътя Лан.“ Мислите ѝ се насочиха към Ранд. „Смут ще вдига, така значи!“

— Да го превъзпитам? — промърмори тя. — Ако още не се е научил на прилично държане, кожата му ще съдере.

— Понякога и това се налага — отвърна ѝ Нисура. — Докато не се оженят, мъжете са си чисти диваци. — Тя изгледа Егвийн накриво. — Да не смяташ да се жениш за лорд Ранд? Не искам да надзъртам в чужди работи, но нали отиваш в Бялата кула, а Айез Седай рядко се омъжват... всъщност само от Зелената Аджа, доколкото съм чувала, и то много малко от тях... и...

Егвийн и сама можеше да добави останалото. Беше подочула приказки из женското отделение за намирането на подходяща жена за Ранд. Отначало това предизвика у нея спазми на ревност и гняв. Той почти ѝ се беше врекъл, още когато бяха почти деца. Но тя самата

щеше да стане Айез Седай, а той бе това, което е. Мъж, който може да прелива. Тя би могла да се ожени за него. И да го гледа как полудява, да гледа как умира. Единственият начин да се спре това бе да бъде опитомен. „Не мога да му го причиня. Няма да мога!“

— Не знам — отвърна тя тъжно.

Нисура кимна.

— Никой не би стрелял по дивеч, който ти си обявила за свой, но ти заминаваш за Кулата, а от него ще стане добър съпруг. Само малко да се пообучи. А, ето го.

Жените, струпани около входа към женските отделения, бяха вперили поглед към мъжете в коридора извън портите. Пред Ранд, пристегнал колана си с меч върху червеното си сетре, стояха Агелмар и Кайджин. Никой от тях не беше с меч. Дори след това, което се беше случило през нощта, те все пак се намираха пред женското отделение. Егвийн се спря и заслуша.

— Би трябвало да разбираш защо не можеш да влезеш — говореше му Агелмар. — Знам, че порядките в Андор са по-различни, но нима не разбираш?

— Не съм се опитвал да вляза. — Гласът на Ранд звучеше така, като че ли им го обясняваше за стотен път. — Казах само на лейди Нисура, че искам да се видя с Егвийн, а тя ми отговори, че Егвийн е заета и че трябва да изчакам. Само ѝ извиках от портата. Не съм се опитвал да вляза. А как само се нахвърлиха срещу мен! Ще си помисли човек, че едва ли не съм споменал името на Тъмния.

— Жените си имат свои порядки — обясни му Кайджин. Беше висок шиенарец, почти колкото Ранд, слаб и мършав. Опашката на косата му беше черна като катран. — Те си определят правилата в женските отделения и ние ги спазваме, колкото и глупави да ни изглеждат. — Не една вежда се вдигна откъм групата на жените и той побърза да се окашля. — Ако искаш да говориш с някоя от жените, трябва да изпратиш съобщение вътре, но то ще бъде отнесено, когато те намерят за добре, а дотогава трябва да чакаш. Такъв е нашият обичай.

— Но аз трябва да я видя — упорстваше Ранд. — Скоро заминаваме. Не толкова скоро, колкото ми се искаше лично на мен, но все пак трябва да се видя с Егвийн. Ще върнем Рога на Валийр и

камата и всичко ще свърши. Всичко ще свърши. Но искам да я видя преди да тръгнем. — Егвийн се намръщи. Гласът му звучеше странно.

— Няма защо да се гневиш толкова — каза му Кайджин. — Вие с Ингтар или ще намерите Рога, или няма. Ако не го намерите, друг ще го намери. Колелото тъче така, както то само пожелае, и всички ние сме само нишки в неговата Шарка.

— Не позволявай Рога да те обсеби, Ранд — каза Агелмар. — Той може да обсеби един мъж и знам как става, — а това няма да е правилно. Един мъж трябва да следва дълга, а не славата. Каквото има да става, ще стане. Ако Рогът на Валийр трябва да засвири за Светлината, така и ще стане.

— Ето я и твоята Егвийн — каза Кайджин и му я посочи.

Агелмар се огледа и кимна, щом я забеляза редом до Нисура.

— Сега ще те оставя в ръцете ѝ, Ранд ал-Тор. И запомни: тук нейните думи са закон, не твоите. Лейди Нисура, моля не бъдете прекалено сурови към него. Той просто искаше да се види с младата си приятелка, а не познава много добре порядките ни.

Егвийн последва Нисура, като леко кимна с глава на Агелмар и Кайджин — преднамерено не включи в жеста си Ранд. Гласът ѝ беше твърд.

— Лорд Агелмар, лорд Кайджин. За толкова време трябваше да е научил по-добре порядките ни, но е прекалено голям, за да го напляска човек. Затова оставям Егвийн да се справи с него.

Агелмар потупа бащински Ранд по рамото.

— Видя ли. Можеш да говориш с нея, макар и не точно така, както ти се искаше. Хайде, Кайджин. С теб имаме да огледаме още неща. Амирлин все още настоява за... — Гласът му заглъхна, докато се отдалечаваха. Ранд остана на място, загледан в Егвийн.

Жените продължаваха да ги наблюдават. Гледаха нея, както и Ранд. Очакваха да видят какво ще направи. „Значи от мен очакват да се справя с него, нали?“ Но усещаше, че сърцето ѝ ще изскочи от гърдите ѝ и ще полети към него. Косата му имаше нужда от гребен. На лицето му се бе изписал гняв, обида и умора.

— Ела с мен — каза тя. Зад гърба им се чу глух ропот, когато той закрачи до нея по коридора, по-далече от женското отделение. Ранд сякаш се бореше със себе си, търсеше какво да ѝ каже.

— Чух за твоите... подвизи — каза тя най-сетне. — Как си тичал снощи из женските отделения с меч в ръка. Как си влязъл с препасан меч на аудиенцията с Амирлинския трон. — Той все още не отговаряше нищо, забил сърдито поглед в пода. — Тя не те е... наранила, нали? — Не можа да се насили да го попита дали са го опитомили: съвсем не ѝ приличаше на питомен, но пък и тя не знаеше как трябва да изглежда един мъж след това.

Той трепна.

— Не. Не е... Егвийн. Амирлин... — Той замълча и поклати глава. — Не ме нарани.

Егвийн имаше усещането, че той се канеше да каже нещо съвсем друго. Обикновено можеше да усети какво се опитва да скрие от нея, но когато станеше прекалено упорит, ѝ бе по-лесно да измъкне тухла от стена с ноктите си, отколкото някоя дума от устата му. Ако се съдеше по стиснатите му челюсти, сега той беше точно толкова упорит.

— Какво искаше тя от теб, Ранд?

— Нищо важно. Тавирен. Искаше да види тавирен. — Чертите му омекнаха и той я погледна в очите. — А с теб какво стана, Егвийн? Добре ли си? Моарейн ми каза, че ще се справиш, но беше така отпусната... Отначало си помислих, че си умряла.

— Е, не съм. — Тя се засмя. Не си спомняше нищо от онова, което я беше сполетяло през нощта след като бе помолила Мат да я придружи в тъмницата, чак докато се събуди на заранта в леглото си. Но според това, което чу за снощните събития, общо взето се радваше, че не помни нищо. — Моарейн ми каза, че би ми оставила главоболие заради глупостта, която съм проявила, ако е можела да излекува само останалото, но няма как.

— Казах ти, че Фейн е опасен — промърмори той. — Казах ти, но не искаше да ме чуеш.

— Ако смяташ да разговаряме така — сръза го тя, — ще те предам на Нисура. Тя съвсем няма да разговаря с теб като мен. Последният мъж, който се е опитал да проникне в женското отделение, е прекарал цял месец потънал до очите в сапунена вода, докато помагал в женската пералня, а при това само се е опитал да намери годеницата си и си е позволил да спори с нея. Поне е бил достатъчно

разумен да не носи меча си. Светлината знае само какво биха ти направили.

— Всеки иска да ми направи нещо — изръмжа той. — Всеки иска да ме използва за нещо. Е, няма да се дам. Намерим ли Рога и камата на Мат, повече няма да ме използват.

Тя го изгледа гневно.

— Ако не започнеш да ми говориш смислено, Ранд ал-Тор, кълна се, така ще те зашлевя, че ушите ти ще запищят.

— Ти пък говориш точно като Нинив — засмя се той, но когато погледна в очите ѝ, усмивката му се стопи. — Предполагам... предполагам, че никога вече няма да те видя. Знам, че трябва да отидеш в Тар Валон. Знам го. И ще станеш Айез Седай. Аз приключих с Айез Седай, Егвийн. Няма да бъда тяхна кукла, нито на Моарейн, нито на която и да е от тях.

Изглеждаше толкова отчаян, че ѝ се дощя да опре глава на рамото му, и в същото време толкова опърничав, че наистина ѝ се прииска да го перне през ушите.

— Слушай ме добре, говедо такова! Аз наистина ще стана Айез Седай и ще намеря начин да ти помогна. Ще намеря.

— Следващия път, когато ме видиш, най-вероятно ще искаш да ме опитомиш.

Тя се огледа неспокойна. Бяха сами.

— Ако не си държиш езика зад зъбите, няма да мога да ти помогна. Всички ли искаш да разберат?

— Твърде много вече знаят — каза той. — Егвийн, иска ми се нещата да бяха различни, но не са. Искан ми се... Пази се. И ми обещавай, че няма да избереш Червената Аджан.

Сълзите замъглиха погледа ѝ и тя го прегърна.

— Ти се пази — прошепна тя гневно, забила глава в гърдите му.

— Ако не се опазиш, аз ще... ще...

Стори ѝ се, че чу как той промърмори: „Обичам те“ — и след това решително се отдръпна от прегръдката ѝ и леко я отблъсна от себе си. Обърна се и бързо се отдалечи, почти тичешком.

Тя подскочи, когато Нисура докосна рамото ѝ.

— Изглежда така, сякаш си му възложила задача, която никак не му харесва. Но не трябва да допускаш да разбере, че плачеш заради това. Така целта се обезсмисля. Хайде. Нинив те търси.

Бършейки бузи, Егвийн я последва. „Пази се, тъпоглаво муле
такова. О, Светлина, моля те, пази го.“

ГЛАВА 9

ЗАМИНАВАНИЯ

Когато Ранд най-сетне се появи, нарамил дисагите и вързопа с увитите в него лютня и флейта, всички в двора на цитаделата се бяха улисали в приготовленията. Но като че ли всеки знаеше точно какво да прави. Стъпалата и проходите по стените, площадките за стрелците отново бяха препълнени с воители и в утринния въздух се носеше трепетна възбуда. По излъсканата каменна настилка чаткаха конски копита.

Извън стените на крепостта се носеха виковете на копиеносците и стрелците от ескорта на Амирлин. Бяха заобиколили площада през една странична порта. Един от свирачите им изпробва рога си.

Неколцина от Стражниците изгледаха Ранд, докато пресичаше площада, и някои повдигнаха вежди, когато забелязаха знака на чаплата върху меча му, но не казаха нищо. Половината от тях бяха наметнали плащовете, от които на човек можеше да му прилошее, като ги погледнеше. Мандарб, жребецът на Лан, беше там, висок и черен, с пламенни очи, но ездача му го нямаше, както и самите Айез Седай. Жените все още не бяха се появили. Бялата кобила на Моарейн, Алдийб, пристъпваше грациозно до жребеца.

Дорестият жребец на Ранд стоеше в другата група, в по-далечния край на площада, при Ингтар и един знаменосец, вдигнал флага на Ингтар със Сивата сова, и още двадесет тежко снаряжени мъже с копия, увенчани с две стъпки дълги стоманени върхове, всички вече яхнали конете си. Решетките на шлемовете покриваха лицата им и златистите туники с Черния ястреб на гърдите скриваха люспестите им ризници и кожените елеци под тях. Само шлемът на Ингтар беше с гребен на върха — лунен сърп с роговете нагоре. Ранд разпозна някои от мъжете. Юно с грубоватия му език, с дълъг белег, прорязващ лицето му, и едноок. Раган и Масема. Други, с които беше разменял по някоя дума или бе играл на камъчета. Раган му махна с ръка, а Юно му

кимна, но Масема не беше единственият, който го изглежда хладно и извърна очи. Товарните им коне стояха кротко и полюшваха опашки.

Големият жребец затанцува припряно, докато Ранд завързваше дисагите и вързопя зад високия лък на седлото. После стъпи в стремето, промърмори: „Спокойно, Дорчо“, и скочи на седлото.

За изненада на Ранд откъм конюшните се появи Лоиал на огромния си кон. Сравнени е него, всички други животни изглеждаха с размерите на Бела, но с Лоиал на седлото конят приличаше почти на пони.

Доколкото Ранд можеше да види, Лоиал не носеше никакво оръжие — но и никой никога не беше чувал някой Огиер да носи оръжие. Техните стеддинг представляваха достатъчна защита. А и Лоиал си имаше собствени предпочитания, свои представи какво му трябва за едно пътуване. Джобовите на дългото му сетре бяха издайнически издути, а в дисагите му изпъкваха ръбовете на книги.

Огиерът спря коня си до него и го погледна. Щръкналите от ушите му туфи се помръднаха колебливо.

— Не знаех, че и ти идваш — каза Ранд. — Мислех, че достатъчно си се напътувал с нас. Този път никой не може да предскаже колко ще продължи, нито къде ще свърши.

Ушите на Лоиал леко щръкнаха.

— Никой не беше предсказал и когато ви срещнах за първи път. Онова, което ме задържаше тогава, ме задържа и сега. Не мога да пропусна да стана свидетел на това как историята наистина се заплита около тавирен. И да помогна в намирането на Рога...

Мат и Перин, които яздеха зад Лоиал, също спряха. Около очите на Мат се четеше умора, но лицето му излъчваше здраве.

— Мат — каза Ранд, — съжалявам за това, което казах. Перин, прощавай, не го мислех сериозно. Беше глупаво от моя страна.

Мат само го погледна, след което поклати глава и прошепна на Перин нещо, което Ранд не можа да чуе.

— Мат! Перин! Вижте, аз наистина не... — Но двамата подкараха конете си към Ингтар.

— Това твоето сетре не е много подходящо за пътуване, Ранд — подхвърли Лоиал.

Ранд погледна златните трънаци, виещи се по пурпурния му ръкав, и направи кисела гримаса. „Нищо чудно, че Мат и Перин все

още си мислят, че се надувам.“ Когато се беше върнал в стаята си, бе заварил всичко друго опаковано и изпратено да се товари. Всичките обикновени палта, които му бяха дали, бяха по самарите на товарните коне, така му казаха слугите; всяко сетре, оставено в гардероба, беше поне толкова украсено, колкото това, с което бе в момента.

Собствените му дисаги не съдържаха нищо, свързано с понятието за обикновена дреха, освен няколко ризи, вълнени чорапи и резервен чифт бричове. Добре че поне беше свалил златната връв от ръкава си, въпреки че беше прибрал червения орел в джоба си. В края на краищата Лан му го беше дал като подарък.

— Ще се преоблека като спрем довечера — промърмори той. И си пое дълбоко дъх. — Лоиал, казах ти някои неща... и дори не се надявам, че ще ми простиш. Имаш пълно право да не ги забравяш и да ме мразиш заради тях, но се надявам, че няма да го направиш.

Лоиал се ухили и ушите му щръкнаха.

— Аз непрекъснато казвам неща, които не бива да казвам. Стареите винаги са ме хокали, че говоря един час преди да съм помислил.

Изведнъж до стремето на Ранд се появи Лан, облечен в сиво-зелената си люспеста ризница, в която щеше да стане почти невидим сред дървесата по здрач.

— Трябва да поговоря с теб, овчарю. — Той погледна към Лоиал. — Насаме, ако обичаш, Строителю. — Лоиал кимна и подкара огромния си кон настрана.

— Не знам дали трябва изобщо да те слушам — каза Ранд на Стражника. — Тези луксозни дрехи и всичко останало, на което ме учеше, не ми помогна много.

— Когато не можеш да спечелиш една голяма победа, овчарю, научи се да се примиряваш с малките. Ако си ги накарал да мислят, че си нещо повече от обикновено селянче, с което е лесно да се справят, значи си спечелил една малка победа. А сега замълчи малко и ме слушай. Имам време само за един последен урок, най-трудния. Прибирането на меч в ножницата.

— По един час всяка заран не ме оставяше да правя нищо друго, освен да вадя проклетия меч и да го вкарвам обратно в ножницата. Изправен, седнал, легнал. Мисля, че все някак ще успея да го прибера в ножницата, без да се порежа.

— Казах ти да ме слушаш, овчарю — изръмжа Стражникът. — Ще дойде време, когато ще трябва да постигнеш някаква цел с цената на всичко. Този момент може да настъпи в атака или в защита. И единственото средство ще се окаже да позволиш мечът да бъде прибран в собственото ти тяло.

— Това е лудост! — извика Ранд. — Защо трябва да...

Стражникът го прекъсна.

— Ще разбереш, когато дойде този миг, овчарю. Когато цената ще си струва печалбата и когато няма да ти е останал никакъв друг избор. Ето това се нарича „Прибиране на меч в ножницата“.

Появи се Амирлин с Леане до нея, понесла жезъла, и лорд Агелмар до лявото ѝ рамо. Макар и облечен в зеленото си кадифено сетре, повелителят на Фал Дара не изглеждаше необичайно сред всичките въоръжени мъже наоколо. Все още нямаше и следа от останалите Айез Седай. Докато ги подминаваха, Ранд долови част от разговора им.

— Но, майко — възразяваше Агелмар, — на вас не ви остана никакво време да отдъхнете от пътуването си дотук. Моля ви, останете поне още няколко дена. Обещавам ви тази вечер такова пиршество, каквото едва ли бихте могли да си направите в Тар Валон.

Амирлин поклати глава, без да спира.

— Не мога, Агелмар. Знаеш, че бих останала, стига да можех. Не бях и замисляла да остана за дълго, а сега събитията изискват спешно да се върна в Бялата кула. Вече трябваше да съм там.

— Майко, за мен е срамно, че пристигате в един ден и си отивате още на следващия. Кълна ви се, това, което стана снощи, няма да се повтори. Утроил съм стражите по градските порти, както и на самата цитадела. Довел съм от града акробати и един истински бард от Мой Шираре. Моля ви! Крал Йвар също ще се отбие на път от Фал Моран. Съобщих му веднага щом...

Гласовете им заглъхнаха сред шумотевицата. Амирлин дори и не погледна към Ранд.

Когато Ранд се обърна, Стражникът беше изчезнал. Лоиал отново се приближи.

— Този мъж е трудно да го хванеш и задържиш, нали, Ранд? Няма го, после се появи, после пак изчезне, и не можеш да го видиш кога идва и кога си отива.

„Прибиране на меча в ножницата.“ Ранд потръпна. „Стражниците сигурно до един са луди.“

Стражникът, на когото Амирлин заговори, внезапно скочи на седлото си и се втурна в стремителен галоп към широко разтворените порти. Тя го гледаше, изправила гръб. Стойката ѝ като че ли го подканяше да бърза.

— Къде се е забързал толкова? — зачуди се Ранд на глас.

— Чух, — отвърна му Лоиал, — че се канела да изпрати някого чак до Арад Доман. Говори се за някаква бъркотия в Равнината на Алмот и Амирлинския трон иска да разбере какво точно става. Това, което не разбирам, е защо чак сега? Според това, което чувам, слуховете за тази бъркотия са стигнали тук от Тар Валон с идването на Айез Седай.

Ранд усети студ. Бащата на Егвийн имаше една голяма карта, която той неведнъж беше разгъвал и си беше мечтал — преди да разбере какво представляват мечтите, когато се сбъднат. Стара беше тази карта и на нея имаше земи и държави, които според търговците вече не съществуваха, но Равнината на Алмот бе отбелязана на нея, запушила Томанска глава. „Ще се срещнем отново на Томанска глава.“ Това се намираше чак на другия край на познатия му свят, край брега на Аритския океан.

— Това няма нищо общо с нас — прошепна той. — Не може да има нищо общо с мен.

Лоиал сякаш не го чу. Потривайки нос с пръста си, дебел като наденица, огиерът продължаваше да се взира към портата, през която беше изчезнал Стражникът.

— Ако е искала да разбере, защо не е изпратила някой преди да тръгне от Тар Валон? Но вие, човеците, винаги сте едни такива припрени, все подскачате и викате. — Очите му се свиха от смущение. — О, наистина съжалявам, Ранд. Видя ли какво имах предвид като ти казах, че говоря, преди да мисля. Аз самият понякога съм доста припрян, и лесно се възбуждам, както знаеш.

Ранд се засмя. Смехът му беше плах, но се зарадва, че все пак има на какво да се посмее.

— Може би ако живеехме толкова дълго, колкото огиерите, щяхме да сме по-спокойни. — Лоиал беше на деветдесет години и според огиерските стандарти не му стигаха десет години, за да може да

излезе сам извън стеддинг. Самият факт, че бе излязъл толкова рано, твърдеше той, бе доказателство за неговата припряност. Ако Лоиал беше припрян, другите огиери трябваше да са невъзмутими като камъни.

— Може и така да е — отвърна замислено Лоиал, — но пък вие, човеците, правите толкова много неща в живота си. Докато ние не правим нищо друго, освен да се крием в нашите стеддинг. Засаждането на дъбравите, дори Строителството, са били извършени преди да свърши Дългото изгнание. — Тъкмо дъбравите бяха скъпи за Лоиал, а не големите градове, за които хората помнеха, че са построени от огиерите. Тъкмо дъбравите, засадени, за да напомнят на огиерските Строители за стеддинг, бяха това, заради което Лоиал беше тръгнал по широкия свят — да ги види. — Откакто намерихме обратния път към стеддинг, ние... — Той спря, защото Амирлин отново се приближаваше към тях.

Ингтар и неговите воители се размърдаха на седлата, готови да слязат и да коленичат, но тя им даде знак да останат на конете си. До рамото ѝ стоеше Леане, а Агелмар се спря на крачка зад тях. Ако се съдеше по навъсеното му лице, изглежда, се бе отказал да я убеждава да остане.

Амирлин ги огледа един по един, преди да заговори. Погледът ѝ не се се задържа на Ранд повече, отколкото на другите мъже.

— Мир да закриля меча ви, лорд Ингтар — отрони тя най-сетне. — Слава на Строителите, Лоиал Кисеран.

— Честта е наша, майко. Дано мирът закриля Тар Валон. — Ингтар се поклони на седлото си, както и останалите шиенарци.

— Чест и слава на Тар Валон — отвърна с поклон Лоиал.

Единствено Ранд и двамата му приятели останаха изправени. Леане огледа начумерено и тримата, очите на Агелмар се разшириха, но Амирлин като че ли не ги забелязваше.

— Вие ще яздите, за да намерите Рога на Валийр — каза тя. — И надеждата на света ще язди с вас. Рогът не бива да попадне в лоши ръце, особено в ръцете на Мраколюбци. Онези, които ще се отзоват на неговия призив, ще последват този, който засвири на него, и те са обвързани с Рога, а не със Светлината.

Мъжете се размърдаха неспокойни. Всички вярваха, че героите, призовани от гроба, ще се сражават за Светлината. Но ако вместо това

се случеше да се бият в името на Сянката...

Амирлин продължаваше да говори, но Ранд вече не я слушаше. Дебнещият го се беше върнал. Космите по врата му настръхнаха. Той вдигна поглед и се взря в площадките със стрелците, надвиснали над площада, към редиците хора, стълпени по крепостните стени. Беще някъде сред тях. Чифт очи, които го следяха невидими. Погледът им се плъзгаше по него като мръсна мазнина. „Не е възможно да е Чезнец, не и тук. Тогава кой е? Или какво?“ Той се изви на седлото си, дръпна Дорчо, извъртя го и затърси с поглед. Конят затанцува под него.

Изведнъж нещо проблесна пред лицето му. Някакъв мъж, минаващ зад Амирлин, извика и падна, от гърдите му стърчеше стрела с черни пера. Амирлин остана невъзмутима, загледана в цепнатината на ръкава си. Сивата коприна на роклята ѝ бавно се напои с кръв.

Някаква жена изпищя и площадът изведнъж се изпълни с викове и крясъци. Хората по стените се надвесиха и всички мъже по площада извадиха мечовете си. Дори и Ранд, както сам забеляза с изумление.

Агелмар размахна меча си към небето и изрева:

— Намерете го! Доведете го при мен! — Лицето му почервения от ярост и после преbledня, когато забеляза кръвта по ръкава на Амирлин. Той падна на колене и сведе глава.

— Прости ми, майко! Не можах да те предпазя. Посрамен съм.

— Глупости, Агелмар — отвърна Амирлин. — Леане, престанете да се суетите около мен и се погрижете за този мъж. Неведнъж съм се порязвала и по-лошо, когато съм чистила риба, а този човек наистина има нужда от незабавна помощ. Агелмар, изправи се. Изправи се, повелителю на Фал Дара. Не си се посрамил пред мен и нямаш никакво основание да се срамуваш. Последната година в Бялата кула, при собствените ми стражи на всяка порта и при наличието на всички Стражници около мен, един мъж с нож успя да ме доближи на пет крачки. Бял плащ, несъмнено, въпреки че не разполагам с доказателство. Моля те, изправи се, иначе аз ще се посрамя. — След като Агелмар бавно се изправи, тя докосна с пръсти окървавения си ръкав. — Лош изстрел за стрелец на Белите плащове, дори за някой Мраколюбец. — Очите ѝ се спряха на Ранд. — Ако се е целил в мен. — Погледът ѝ се отклони от него преди той да прочете нещо на лицето ѝ, но изведнъж му се дощя да скочи от седлото и да се скрие.

„Не целеха нея и тя знае това.“

Леане се изправи от мястото, където беше коленичила. Някой беше покрил с плащ лицето на мъжа, поразен от стрелата.

— Той е мъртъв, майко. — Гласът ѝ прозвуча уморено. — Беше мъртъв още когато падна на земята. Дори да бях до него...

— Направила си това, което си могла, дъще. Смъртта не може да бъде Изцерена.

Агелмар пристъпи напред.

— Майко, ако тук наистина има убийци на Белите плащове или Мраколюбци, трябва да ми позволиш да изпратя мъже с вас. Поне до реката. Не бих го преживял, ако пострадате в Шиенар. Моля ви, върнете се в женските отделения. Ще се погрижа с цената на живота си да бъдат защитени, докато сте готови да тръгнете.

— Успокой се — отвърна му тя. — Тази драскотина няма да ме забави и за миг. Да, да, с радост ще приема ескорта на твоите мъже до реката, щом настояваш. Но няма да позволя това да забави лорд Ингтар. Ценен е всеки удар на сърцето, докато Рогът не бъде намерен. Ще позволиш ли да се разпоредя на твоите заклетни воини?

Той склони глава в съгласие. В този момент бе готов да ѝ предаде и Фал Дара, ако го помолеше.

Амирлин отново се обърна към Ингтар и воините зад него. Повече не погледна към Ранд. Той се изненада, като видя усмивката, отново изгряла на лицето ѝ.

— Обзалагам се, че в Иллиан не правят толкова предизвикателно изпращане на своя Велик лов на Рога — каза тя. — Но истинският Велик лов е вашият. Вие сте малко, затова ще можете да пътувате бързо, и все пак сте достатъчно, за да извършите това, което трябва. Възлагам ви, лорд Ингтар от Дома на Шинова, възлагам на всички вас — намерете Рога на Валийр и нека нищо не ви спре по пътя ви.

Ингтар измъкна дългия си меч, вдигна го и целуна острието му.

— В своя живот и душа, в своя Дом и чест, кълна се, майко.

— Тогава тръгвайте.

Ингтар подкара коня си към портите. Ранд заби пети в хълбоците на Дорчо и се понесе в галоп след виещата се през вратите колона.

Копиеносците и стрелците на Амирлин, които не знаеха какво става вътре, се бяха подредили плътно отвън, оставяйки свободна пътека покрай стената на цитаделата. Пламъкът на Тар Валон грееше на гърдите им. Близко до вратите чакаха нейните барабанчици и

тръбачи, готови да тръгнат в крак, когато тя потегли. Зад редиците облечени в брони мъже на площада се беше струпало множество граждани. Някои поздравиха пряпореча на Ингтар, а други несъмнено смятаха, че това е шествието на заминаващата си Амирлин. Докато Ранд прекосяваше площада, около него се надигнаха оглушителни възгласи.

Мат и Перин язدهа в челото на колоната редом с Ингтар, но когато Ранд се присъедини към тях, двамата изостанаха. „Как изобщо ще мога да им се извиня, ако ме отбягват? Да ме изгори дано, той изобщо няма вид на умиращ.“

— Чангу и Нидао са изчезнали — неочаквано му каза Ингтар. Гласът му прозвуча студено и гневно, но и потресено. — Проверихме всеки страж в цитаделата, жив или мъртъв, снощи и тази сутрин отново. Липсват само те двамата.

— Чангу беше на пост в тъмницата вчера — отвърна замислено Ранд.

— И Нидао. Те бяха втората смяна. Винаги дават пост заедно, дори когато се наложи да се спазарят с други или да дават извънреден наряд. Не са били на смяна, когато се е случило, но... Двамата се сражаваха в Тарвинската клисура и спасиха живота на лорд Агелмар, когато конят му падна и той бе обкръжен от тролоци. А сега какво излезе? Мраколюбци. — Мъжът въздъхна тежко. — Всичко се срутва.

Някакъв мъж на кон си проби път през тълпата, обкръжила улицата, и се присъедини към колоната зад Ингтар. Ако можеше да се съди по облеклото му, беше цивилен гражданин, слаб, с продълговато лице и посивяла коса, подстригана високо. Зад седлото му беше привързан мях, а на колана му висяха къс меч и ръбест боздуган, както и дебела тояга.

Ингтар забеляза изненадания поглед на Ранд и каза:

— Това е Хюрин, нашият душещ. Не беше необходимо да споменаваме на Айез Седай за него. Не че върши нещо нередно, нали разбираш. Кралят държи един душещ във Фал Моран, има и още един в Анкор Дайл. Просто Айез Седай никак не харесват неща, които не са им ясни, а и след като е мъж... Това няма нищо общо със Силата, разбира се. О, я по-добре ти сам му обясни, Хюрин.

— Слушам, лорд Ингтар — отвърна мъжът и се поклони ниско на Ранд от седлото си. — Чест е за мен да ви служа, милорд.

— Наричай ме Ранд. — Ранд протегна ръката си и след кратка пауза Хюрин се усмихна и я стисна.

— Както предпочитате, милорд Ранд. Лорд Ингтар и лорд Кайджин нямат нищо против мъжките обръщения — както и лорд Агелмар, разбира се — но из града се говори, че вие сте чуждоземен принц от юга, а някои чуждоземни лордове много държат всеки мъж да си знае мястото.

— Аз не съм лорд. — „Поне на тази глупост веднага ще сложа край.“ — Просто Ранд.

— Както желаете, милор... въ... както желаете Ранд. Виж сега, аз съм душеш. Станах такъв преди четири Слънцеднева. Преди това не бях и чувал за подобно нещо, но както разбирам, има още неколцина като мен. Започна постепенно. Започнах да надушвам лоши миризми там, където никой друг не можеше да помирише нищо, и това постепенно се усили. Цяла година мина, докато разбера в какво съм се превърнал. Мога да надуша жестокост, убийство и насилие. Да надуша къде се е случило. Да проследя миризмата на онзи, който го е причинил. Всяка следа е различна, така че не могат да се смесят и объркат. Лорд Ингтар разбра за това и ме нае на служба, в помощ на кралското правосъдие.

— Можеш да надушваш жестокостта? — възкликна Ранд. Не можа да се въздържи да не разгледа носа на човека. Изглеждаше съвсем обикновен нос, нито много голям, нито малък. — Искаш да кажеш, че наистина можеш да проследиш някого, който, да речем, е убил друг човек? По миризмата?

— Мога го, милор... въ... Ранд. След време миризмата отслабва, но колкото по-голяма е жестокостта, толкова по-дълго остава миризмата. Аха, мога да надуша полесражение отпреди десет години, макар следите на мъжете, участвали в него, да са изчезнали. Горе край Погибелта следите на тролоците почти никога не изчезват. При тролоците почти нищо друго не може да се надуши освен убийство и насилие. Но виж, някой побой в пивница, да речем някоя счупена ръка... такава миризма ще се стопи само след няколко часа.

— Мисля, че разбирам защо не би искал Айез Седай да узнаят за тази твоя дарба.

— Ах, лорд Ингтар е много прав за Айез Седай, Светлината да ги освети дано... въ... Ранд. Веднъж имаше една в Кайриен — Кафява

Аджа, но кълна се, смятах я за Червена чак докато най-сетне не ме пусна — та тя ме държа цял месец, като се мъчеше да разбере как го правя. Такива като нея никак не обичат да не разбират нещо. И все мърмореше: „Старото ли се връща, или е ново?“ — и ме гледаше все едно че използвам Единствената сила. За малко и аз самият да се усъмня. Но така и не полудях, а и всъщност нищо не правя. Просто го надушвам.

Ранд нямаше как да не си спомни думите на Моарейн. „Старите прегради отслабват. Става някакво разпадане и промяна в наше време. Стари неща отново излизат на бял свят, нови неща се раждат. Може би ще доживеем да видим края на един Век.“ Той потръпна.

— Значи ще проследим онези, които отмъкнаха Рога, с твоя нос?

Ингтар кимна, а Хюрин гордо се ухили.

— Ще успеем... въ... Ранд. Веднъж проследих един убиец чак до Кайриен, и друг един до Марадон, за да ги върна да се изправят пред кралското правосъдие. — Усмивката му се стопи и на лицето му се изписа тревога. — Но виж, това е най-лошото. Убийството мирише лошо и следата на убиеца направо вони, но това... — Ноздрите му настръхнаха. — Снощи са участвали хора. Мраколюбци, може би, но не можеш да различиш Мраколюбците по миризмата. Това, което ще проследя, са тролоците и Получовеците. А с тях има и нещо още по-лошо. — Гласът му заглъхна, човекът се навъси и замърмори под носа си, но Ранд успя да долови последните му думи. — Нещо още по-лошо и от тях, Светлината да ми е на помощ.

Стигнаха до градските порти и чак когато се озоваха извън стените, Хюрин вдигна лице към лекия полъх на вятъра. Ноздрите му се разшириха, след което мъжът изсумтя отвратно.

— Натам, милорд Ингтар. — И посочи на юг.

Ингтар изглеждаше изненадан.

— Не към Погибелта?

— Не, лорд Ингтар. Пфу! — Хюрин изтри устата си с ръкав. — Вкуса им чак усещам. На юг, на юг са тръгнали.

— Е, значи Амирлин се оказа права — промълви замислено Ингтар. — Велика и мъдра жена е тя, заслужава много повече, отколкото да ѝ служи един нещастник като мен. Води ни по следата, Хюрин.

Ранд се обърна за миг и погледна към цитаделата. Надяваше се, че Егвийн е добре. „Нинив ще се погрижи за нея. Може би така е по-добре, да отсечеш отведнъж, твърде бързо, за да те заболи.“

После се понесе на юг след Ингтар. Вятърът се усили и задуха в гърба му — студен въпреки слънцето. Стори му се, че долови нечий смях в него, смътен и лукав.

* * *

Восъчнобледата луна осветяваше влажните нощни улици на Иллиан, огласяни все още от празненствата, започнали рано през деня. Само след няколко дни Великият лов на Рога щеше да бъде отпратен с пищно шествие и церемония, която според традицията датираше още от Приказния век. Празненствата в чест на Ловците се бяха слели с Празника на Тевен с неговите прочути състезания с големи награди за веселчуни. Най-голямата награда, както винаги, щеше да се връчи за най-добрия разказ на древното сказание за Великия лов на Рога.

Тази нощ веселчуните забавляваха публиката си в палатите, в които се развличаха знатните и богатите, а Ловците се стичаха от всички краища на света, за да поемат в поход и да намерят ако не самия Рог на Валийр, то поне безсмъртие в песни и легенди. Щяха да им предложат музика и танци, ветрила и ледени кубчета, с които да уталожат първата истинска жега в годината, но карнавалът се вихреше и по градските улици сред огряната от луната нощ. Всеки ден щеше да има карнавал, чак докато Ловът не потеглеше в поход. И всяка нощ.

Около Бейл Домон притичваха хора с чудновати маски и странни костюми, повечето от които разкриваха твърде много плът. Тичаха, пеейки и викайки неудържимо, по няколко души закуп или по двойки, които се кикотеха и щипеха по ъглите, или на буйни тълпи от по двадесетина души наведнъж. В небето трещяха фойерверки, златни и сребристи взривове от искри на черния фон. В града тези дни имаше почти толкова илюминатори, колкото и веселчуни.

Домон нямаше време да мисли нито за фойерверките, нито за Лова. Сега той бързаше да се срещне с някакви мъже, които според него се канеха да го убият.

Пресече Моста на цветята, построен над един от многобройните канали, прорязващи града, и навлезе в Ароматния квартал, пристанищния район на Иллиан. Каналът вонеше на нощни гърнета и около моста нямаше и следа от цветя. Кварталът на свой ред миришеше на коноп и катран от кейовете и доковете, както и на пристанищна тиня, и вонята бе още по-натрапчива от знойния въздух, толкова влажен, че човек сякаш можеше да го пие. Домон дишаше тежко; всеки път, когато се връщаше от северните страни, се чувстваше зле сред зноя на ранното иллианско лято, въпреки че беше роден тук.

В едната си ръка държеше дебела сопа, другата му ръка лежеше на дръжката на къс меч, неведнъж използван за защита на търговската му ладия от разбойници. Немалко улични бандити кръстосваха в тези празнични нощи, когато имаше много богати жертви, при това повечето — пияни.

Но той беше здрав, мускулист мъж и никой от търсачите на кесии, пълни със злато, не можеше да го вземе за богаташ в простоватото му грубо сетре, та да рискува срещу ръста му и дебалата сопа. Малцината, които го поглеждаха, докато преминаваше през струящата от прозорците светлина, се отдръпваха. Тъмната коса, висяща до раменете му, и дългата му брада обграждаха кръгловато лице, но това лице никога не изглеждаше добродушно, а този път беше толкова мрачно, сякаш Домон се канеше да си пробие път през стена. Имаше среща с непознати хора и никак не беше щастлив от това.

Още пияни гуляйджии претичаха с викове край него. „Рога на Валийр, да ги разправят тия на дъртата ми баба — помисли си мрачно Домон. — Да се хвана аз за кораба, друго не ми трябва. И за живота си, късмета да ме скрита дано.“

Пъхна се в една странноприемница с табела с голям, обрасъл с бяла козина язовец, танцуващ с мъж, размахал сребърна лопата. Наричаше се „Укротяване на Язовеца“, макар дори самата Ниеда Сидоро, гостилничарката, да не знаеше какво означава това име: в Иллиан открай време съществуваше хан с такова име.

Залата — подът беше посипан с дървени трици и в дъното един музикант дърпаше тихо струните на дванадесетструнната битарна, свирейки някаква тъжна песен на Морския народ — беше добре осветена и тиха. Ниеда не допускаше никакви свадни в хана си, а

племенникът ѝ Байли беше толкова едър, че можеше да изнесе по един мъж под всяка мишница. Моряци, докери и работници в складовете посещаваха „Язовеца“, за да пийнат и да си кажат някоя приказка, а и да поиграят на камъчета или зарове. Сега помещението беше наполовина празно: дори хора, които обикновено предпочитаха спокойствието, бяха навън за карнавала. Посетителите си говореха тихо, но Домон долови, че споменават за Лова, както и за Лъжедракона, когото мурандийците били хванали, и за онзи, когото тайренците преследвали през Хадънмърк. Изглежда, спореха дали е по-добре да загине Лъжедракона, или самите тайренци.

Лицето на Домон се сгърчи в гримаса. „Лъжедракони! Късмета да ме изприщи дано, едно спокойно място не може да намери човек напоследък.“ Не че го интересуваха толкова Лъжедраконите, камо ли пък Ловът.

Едрата собственичка бършеше някаква кана и следеше под око клиентелата си. Не спря заниманието си, нито го погледна веъщност, но левият ѝ клепач се сниши и очите ѝ се плъзнаха към тримата мъже, седнали на една маса в ъгъла. Тия бяха прекалено тихи дори и за „Язовеца“, почти трезви и кадифените им капели и тъмните палта, избродирани по гърдите със сребърни, пурпурни и златисти ширити, изпъкваха сред простоватото облекло на останалите клиенти.

Домон въздъхна и седна на една маса в другия ъгъл. „Кайриенци пък сега.“ Взе си халба кафяв ейл от прислужничката и отпи тежка глътка. Когато я остави, тримата мъже с извезаните палта вече стърчаха около масата му. Той направи небрежен жест, за да покаже на Ниеда, че няма нужда Байли да се намесва.

— Капитан Домон? — И тримата бяха безлични, но около този, който проговори, се чувстваше нещо, което накара Домон да реши, че е водачът им. Като че ли не бяха въоръжени. Но очите на тези съвсем безлични лица гледаха твърдо. — Бейл Домон, капитан на „Вейка“?

Домон кимна неизбежно и тримата седнаха, без да чакат покана. Продължи същият мъж; другите двама само наблюдаваха, почти без да мигат. „Охранници — реши Домон, — нищо че дрехите им са такива. Какъв ли е този, че да си има охранници да го пазят?“

— Капитан Домон, имаме едно лице, което трябва да бъде превозено от Майен до Иллиан.

— „Вейка“ е речен съд — отвърна Домон. — Гази плитко, не е за дълбока вода. — Това не беше съвсем вярно, но за хора от сушата звучеше убедително. „Е, от Тийр насам не мож ги излъга. Захитряват.“

Мъжът като че ли не се притесни от прекъсването.

— Разбрахме, че се отказвате от речната търговия.

— Може да се отказвам, може и да не се. Не съм решил още. —
Беше си решил той, и още как. Хич не би тръгнал пак нагоре по реката до Граничните земи дори заради всичката коприна, която можеше да натовари в подножията на Тайрен. Салдейските кожи и ледения пипер не си заслужаваха, а и не му се щеше да си има вземане-даване с Лъжедракона, за когото беше чул, че се е появил по онези краища. Но все пак се зачуди как са могли да разберат за това. С никого не беше го обсъждал, а виж, че и други го знаеха.

— Можете лесно да стигнете до Майен на каботаж. Сигурен съм, капитане, че ще се съгласите да плавате покрай брега за хиляда жълтици.

Домон за малко да се задави. Това беше четири пъти повече от последната оферта и предостатъчно, за да му увисне на човек ченето.

— И кого искате да кача за толкоз пари? Да не е самата Първа на Майен? Да не би Тийр най-сетне да я е прогонил?

— Имената не трябва да ви интересуват, капитане. — Мъжът сложи на масата голяма кожена кесия и запечатан свитък пергамент. Когато ги избута към него, кесията издрънча тежко. На големия червен восъчен кръг на печата, стегнал пергаментовия свитък, личаха многобройните лъчи на Изгряващото слънце, герба на Кайриен. — Двеста в брой. За хиляда златни монети мисля, че имена не са ти необходими, капитане. Предай това, без печатът да е повреден, на Пристанищния капитан на Майен и той ще ти плати още триста и ще ти предаде пътника. Ще ти дам останалото, когато докараш пътника тук. Стига да не си се опитвал да разбереш самоличността на лицето.

Домон си пое дълбоко дъх. „Късмета да ме изрита дано, това пътуване ще си струва даже и петак повече да не получа от това, дето е в кесията.“ А хиляда жълтици беше повече от сумата, която можеше да припечели за три години. Подозираше, че ако се порови още малко, ще излязат наяве други податки, примерно че пътуването е свързано с някакви тайни сделки между Съвета на деветте на Иллиан и Първата на Майен. Градът-държава на Първата формално се водеше провинция

на Тийр и тя несъмнено би се радвала на подкрепата на Иллиан. А мнозина в Иллиан смятаха, че е крайно време да се поведе нова война, тъй като Тийр е сложил ръка на по-голямата част от търговията в Морето на бурите. Най-вероятно тук се криеше някаква мрежа, в която можеха като нищо да го заплетат, ако не беше се натъквал на три такива само за последния месец.

Той се пресегна да вземе кесията, но мъжът го хвана за китката. Домон го изгледа гневно, но онзи отвърна на погледа му с непоклатимо спокойствие.

— Трябва да отплаваш колкото се може по-скоро, капитане.

— Призори — изръмжа Домон, при което мъжът кимна в съгласие и го пусна.

— Призори да е, капитан Домон. И запомни: дискретността пази живота на човека, за да може да си похарчи спечеленото.

Домон изгледа тримата, докато напуснаха заведението, след което се втренчи с кисела физиономия в кесията и свитъка на масата. Някой много държеше той да замине на изток. Тийр или Майен, няма значение, стига да е на изток. Помисли си, че като че ли се досеща кой е този някой. „И както винаги, нищо не знам за тях.“ То и какво може да знае човек за Мраколюбците. Във всеки случай знаеше, че те го преследват — знаеше го още преди да напусне Марадон и да се впусне по течението на реката. Мраколюбци и тролоци. Главният въпрос, чийто отговор така и не можеше да просветне в главата му, беше: защо?

— Някаква беда ли, Бейл? — попита го Ниеда. — Ама ти наистина имаш такъв вид, сякаш си видял жив тролек. — Тя се изкикоти като малко момиченце: невероятен звук за жена с нейните телеса.

Като повечето хора, които никога не бяха пътували до Граничните земи, Ниеда не вярваше в съществуването на тролоци. Беше се опитвал да ѝ обясни истината по този въпрос, но тя само се смееше на разказите му, убедена, че я лъже. И в съществуването на снега не вярваше също така.

— Няма нищо, Ниеда. — Той развърза кесията, изрови от нея някаква монета, без да я поглежда, и и я подхвърли. — Пиене за всички, докато свърши, после ще ти дам още.

Ниеда огледа изненадано монетата.

— Тарвалонска марка? Да не търгуваш напоследък с вещиците, Бейл?

— Не — отвърна той дрезгаво. — Таквоз нещо никога!

Тя захапа монетата, след което бързо я мушна в широкия си пояс.

— Е, к'во пък, че е златна, златна е. Май тия вещици не ще да са толкоз лоши, колкото ги изкарват. Някои мъже са по белалии и от тях. Знам един сараф, дето взима и таквиз. Що не ми дадеш още една, я колко народ ще се изсипе таз вечер тука. Искаш ли още ейл?

Той кимна тъпо, макар че халбата му стоеше почти недокосната, и дебеланата се затътри към тезгяха. Дебелана или не, беше приятелска душа и нямаше да каже на никого какво е видяла. Остана да седи неподвижно, втренчил поглед в кожената кесия. Още преди да я отвори, за да разгледа монетите в нея, му донесоха нова халба. Разбърка ги с мазолестия си пръст. Жълтиците проблеснаха под светлината на лампата, всяка от тях с проклетия Пламък на Тар Валон, Той припряно завърза кесията. Опасна работа бяха тези монети. Една или две да речем, ще ги пробутащ, но толкова много наведнъж щяха да накарат повечето хора да си помислят точно това, което си бе помислила и Ниеда. В града имаше Чеда на Светлината и макар в Иллиан да не съществуваше закон, забраняващ търговията с Айез Седай, изобщо нямаше да се оправи пред някой съдия, ако Белите плащове научеха. Тези тримцата се бяха погрижили да не вземе просто парите им и да си остане в Иллиан.

Докато седеше така угрижен, в „Язовеца“ влезе Ярин Маелдан, мрачният, дългокрак като щъркел помощник-капитан на „Вейка“. Беше свъсил вежди над дългия си нос и когато стигна до масата на Домон, каза:

— Карн е мъртъв, капитане.

Домон го изгледа намръщено. Трима други от екипажа му вече бяха убити след всеки негов пореден отказ да вземе плата, за да отплава на изток. А съдиите не правеха нищо; улиците нощем са опасни, викаха те, а моряците бездруго са си свадливи и скандаждии. Магистратите рядко си създаваха грижи с това, което ставаше из Ароматния квартал, стига да не засягаше знатни граждани.

— Този път приех — промърмори той.

— И това не е всичко — добави Ярин. — Ръгали са Карн с ножове, като че са искали да измъкнат нещо от устата му. А и някакви

други мъже се опитаха преди няма и час да се качат на борда на „Вейка“. Пристанищната охрана ги разкара. За трети път от десет дена! А и снощи някой е влизал в стаята ми в „Сребърния делфин“. Взел е малко сребърници, колкото да си помисля, че е крадец, обаче не е пипнал пояса, оня с гранатите и лунния камък на токата, макар да си го бях оставил наред стаята. К'во става бе, капитане? Хората са уплашени, а и мен, да ти кажа, вече ме хващат нервите.

Домон се изправи.

— Събирай екипажа, Ярин. Намери ги и им кажи, че „Вейка“ ще отплава веднага щом на борда се съберат достатъчно мъже, за да могат да се оправят. — Той пхна пергамента в джоба на сетрето си и стисна кесията с жълтици, след което забута помощника си към вратата. — Събирай ги, Ярин, и им кажи, че ще оставя всеки, който не побърза да се качи на борда, да си трие сополите на кея.

Домон ръгна Ярин да го накара да се затича, след което закричи към доковете. Дори уличните разбойници, които чуваха дрънченето на кесията в ръката му, се разкарваха от пътя му. Капитанът изглеждаше като човек, готов да убива.

На палубата на „Вейка“ вече щъкаха хора, други от екипажа тичаха боси по каменния кей. Никой не знаеше какъв страх го е подгонил и дали изобщо нещо го е подгонило, но всички си даваха сметка, че печели добре и според иллианския обичай дели печалбата с екипажа си.

„Вейка“ беше дълга осемдесет стъпки, с две мачти, с пространство за палубния товар и каюти в трюма. Въпреки това, което Домон беше казал на кайриенците — ако наистина бяха кайриенци, — той смяташе, че ладията ще издържи в морски води. Лятно време Морето на бурите беше по-спокойно.

— Трябва да издържи — промърмори той и заслиза по стълбата към капитанската си каюта.

Хвърли кесията на койката си и измъкна свитъка от джоба си. Запали фенера, скачен на тавана и зараглежда запечатания документ, обръщайки го насам-натам, като че ли можеше да прочете какво пише вътре, без да го отвори. На вратата се почука и той се намръщи.

— Влез.

Ярин подаде глава през откренатата врата.

— Всички вече са на борда с изключение на трима, които не можах да намеря, капитане. Но пуснах приказка във всяка пивница, Тъмния да ги вземе дано, по всяка дупка в квартала. Ще дойдат на борда преди да е ставало достатъчно светло да потеглям нагоре по реката.

— „Вейка“ ще тръгне веднага. По море. — Домон прекъсна яростните възражения на Ярия, че било тъмно, че имало прилив и че „Вейка“ не била пригодена за открито море. — Веднага! „Вейка“ може да се справи и при мъртво вълнение. Не си забравил още как се плава по звездите, нали? Изкарвай я, Ярин. Изкарвай я веднага и ела да ми докладваш като подминем вълнолома.

Помощникът му се поколеба — Домон никога не оставяше някой по-сложен момент от навигацията да мине, без той лично да излезе на палубата и да се разпорежда кой какво да прави, а изкарването на „Вейка“ през нощта от кея не беше никак проста работа — но нарая кимна и излезе. След няколко мига виковете на Ярин и тропането на боси крака по палубата нахлуха в каютата. Домон обаче ги пренебрегна дори когато корабът се полюшна, уловен от прилива.

Най-сетне свали стъклото на фенера и нагря ножа си над пламъка. Около острието се заиздига тъмен пушек, но преди металът да се нажежи до червено, Домон избута картите от бюрото си и положи свитъка, след което бавно прокара ножа под восъчния печат. Горната сгъвка се изправи.

Текстът на документа се оказа съвсем прост, без никакви предисловия и високопарни поздрави, и на челото му избиха едри капки пот.

„Приносителят на настоящото е Мраколюбец, издирван в Кайриен заради убийства и други зли деяния, най-малкото от които е кражба на имущество на Наша милост. Призоваваме ви да задържите това лице и всички вещи, които ще намерите в негово владение, до най-малката. Наш представител ще пристигне да прибере онова, което той е откраднал от Наша милост. Нека всички други негови притежания, с изключение на онова, към което предявяваме претенции, да останат за вас като

възмездие, че сте го задържали. И нека тази зла твар да бъде обесена незабавно, за да не покваряват повече Светлината омърсените му от Сянката злодейства.

Подпечатано от ръката
на Наша милост,
Галдриан су Риатин Рие,
Крал на Кайриен
Защитник на Драконовата стена“

Върху тънък восъчен печат под подписа се виждаха врязани Изгряващото слънце, гербът на Кайриен, и Петте звезди — знакът на Двора Риатин.

— Защитник на Драконовата стена дъртата ми баба! — изграчи Домон. — На какво пък отгоре ще се нарича така?

Поднесе документа близо до светилника и почти забил нос в пергамента, огледа внимателно печатите и подписа, но не можа да забележи фалшификация, а нямаше никаква представа как изглежда почеркът на Галдриан изобщо. Ако не беше го написал самият крал, онзи, който го бе изработил, се бе постарал да имитира добре кралските драсканици. Тъй или иначе, това нямаше особено значение. В Тийр това писмо в ръцете на един иллианец щеше да бъде гибелно. Или в Майен, с толкова силно тайренско влияние. В момента не се водеше война и хората плаваха от едното пристанище до другото свободно, но в Тийр не обичаха много-много иллианците, както и обратното. И никога не биха пропуснали такъв добър повод да дадат израз на чувствата си.

За миг си помисли дали да изгори свитъка — опасно беше да държиш такова нещо било в Тарен, или в Иллиан, пък и на което и да е място по света. Но накрая го прибра внимателно в квадратната кухня зад бюрото си, прикрита от замаскиран капак, чийто отварящ механизъм знаеше само той.

— Моите притежания, тъй значи?

Той събираше стари предмети, доколкото можеше да си го позволи, на борда на кораба. Онова, което не можеше да купи, било защото е твърде скъпо или прекалено голямо, също го

колекционираше, като го разглеждаше хубаво и го запазваше в паметта си. Всички онези останки от отдавна минали времена, онези чудесии, пръснати по широкия свят, заради които се бе качил на борда на един кораб и бе отплавал още като момче. В последното си пътуване беше добавил към колекцията си още четири антики от Марадон и тъкмо тогава започнаха да го преследват Мраколюбци. Както и тролоци. Беше чул, че Бели мост е опожарен до основи веднага след като отплава оттам, а се носеше мълва, че с тролоците имало и мърдраал. Всичко това, взето наведнъж, го бе накарало да повярва, че не просто си въобразява разни неща, и освен това го накара да бъде нащрек, когато започнаха да му предлагат такава висока плата само заради едно просто пътуване до Тийр с някаква плитка лъжа за повод.

Зарови в скрина си и извади на бюрото вещите, които беше закупил в Марадон. Една светеща пръчка, останала от Приказния век, поне така разправяха. Никой, разбира се, не знаеше вече как се правят. Че беше скъпа, нямаше и съмнение, и по-рядка от честен съдия. Приличаше на най-обикновена стъклена пръчка, по-дебела от палеца му и малко по-къса от ръката му до лакътя, но като я стиснеш, светеше като фенер. Светещите пръчки се чупеха като обикновено стъкло; веднъж щеше замалко да подпали „Вейка“, когато се счупи първата, която имаше. Малка, потъмняла от времето статуетка от слонова кост, изобразяваща мъж, държащ меч. Чудакът, който му я беше продал, твърдеше, че като я държиш достатъчно дълго, дланта ти започва да се затопля. Дланта на Домон обаче не беше се затопляла, нито на някой от екипажа, комуто я беше давал да я подържи. Черепът на някаква котка, голям колкото лъвски и толкова стар, че костта се беше вкаменила. Но по света нямаше лъвове с толкова големи зъби, почти колкото бивни, цяла стъпка дълги. И един дебел диск с размерите на мъжка длан, наполовина бял и наполовина черен, с криволичетца линия, разделяща двата цвята. Дюкянджията в Марадон му беше казал, че е от Приказния век, като си мислеше, че го лъже, но Домон се беше попазарил съвсем малко, преди да плати, защото бе разпознал онова, което дюкянджията не знаеше: древния символ на Айез Седай отпреди Разрушението на света. Не беше от най-безопасните неща, които човек може да притежава, но нямаше как да бъде подминат от човек, изпитващ от детинство възхита към древни неща.

При това беше сърцекамък. Дори дюкянджията не беше посмял да добави това към уж лъжите си. Никой крайречен дюкянджия в Марадон не би си позволил да притежава дори и късче от куендияр.

На пипане дискът беше твърд и гладък и съвсем не изглеждаше толкова ценен, освен че бе твърде стар, но капитанът се опасяваше, че го преследват тъкмо заради него. Но въпреки че предполагаше какво търсят, той си нямаше представа защо и вече не беше сигурен какво точно са неговите преследвачи. Тарвалонски марки и древният символ на Айез Седай. Той отри устните си с длан; вкусът на страха горчеше на върха на езика му.

На вратата се почука. Капитанът остави диска на бюрото и го закри с една от навитите на руло карти.

— Влез.

Ярин влезе.

— Подминахме вълнолома, капитане.

Очите на Домон светнаха от изумление, после той се ядоса на себе си. Май не беше му се случвало досега да се залиса толкова много, че да не усети как „Вейка“ се подмята на вълните.

— Давай на запад, Ярин.

— Към Ебу Дар ли, Капитане?

„Не е достатъчно далеко. Няма и петстотин левги.“

— Ще спрем там само за да намеря карти и да вземем вода. После ще караме на запад.

— На запад ли, капитане? Морският народ хич не харесва чужди търговци.

— В Аритския океан, Ярин. Търговията между Тарабон и Арад Доман е голяма и няма какво да се плашим от някакви си тарабонски или домански задници. Те морето не обичат, така съм чувал. Пък и онези малки градчета на Томанска глава, дето си пазят свободата и не щат да влязат в никоя държава. Можем даже да натоварим салдейски кожи и леден пипер, ако са докарани в Бандар Еваан.

Ярин замислено поклати глава. Винаги гледаше на нещата откъм лошата страна, но иначе беше добър моряк.

— Кожите и пипера оттам ще ни излязат по-солено, отколкото ако отидехме за тях по реката, капитане. Пък и чувам, че там имало война. Ако Тарабон и Арад Доман се бият, може да няма никаква търговия. Съмнявам се, че можем да изкараме много и от градчетата

по Томанска глава, дори там да е спокойно. Фалме е най-големият, но и той не е голям.

— Тарабонците и доманците винаги се дърлят за Равнината на Алмот и Томанска глава. Дори и този път да се е стигнало до свада, един предпазлив човек винаги може да завърти търговия. На запад, Ярин.

След като Ярин се качи на палубата, Домон набързо прибра черно-белия диск в скривалището и подреди останалите си вещи в скрина. „Мраколюбци или Айез Седай, няма да се затека натам, където на тях им се ще. Късмета да ме изприщи дано, няма да стане тяхната.“

Почувствал се за пръв път от няколко месеца в безопасност, Домон се качи на палубата тъкмо когато „Вейка“ се килна, за да хване вятъра с платната си, и я насочи право на запад.

ГЛАВА 10

ЛОВЪТ ЗАПОЧВА

В началото на това дълго пътуване Ингтар им наложи бърза скорост — толкова бърза, че Ранд малко се притесни за конете. Животните можеха да удържат на този бяг няколко часа, но все пак пред тях щеше да остане по-голямата част от деня, а най-вероятно и още много дни след това. Но Ингтар имаше вид на човек, който смята да застигнат крадците на Рога още в първия ден, ако не и в първия час. Спомняйки си решимостта, с която се беше заклел на Амирлинския трон, Ранд нямаше причини да се изненадва. Но предпочете да държи устата си затворена. Тук командваше лорд Ингтар и колкото и приятелски да беше настроен към Ранд, едва ли щеше да позволи на някакво овчарче да му дава съвети.

Хюрин яздеше на една крачка зад Ингтар, но тъкмо душещият определяше посоката на ездата им на юг, като сочеше пътя на предводителя. Яздеха през ниски, обрасли с гора хълмове, с гъсти храсталаци и трънак, но маршрутът, определян от Хюрин, се изпъваше прав като стрела, без да завива, освен когато се налагаше да заобиколят някои по-високи хълмове. Флагът със Сивата сова плющеше на вятъра.

Ранд се опитваше да се изравни с Мат и Перин, но когато дръпнеше юздите на коня си да ги изчака, Мат подкарваше Перин и макар с неохота той препускаше в галоп към челото на колоната с Мат. Като си казваше, че няма смисъл да язди самичък на опашката на колоната, Ранд препускаше отново напред. Тогава Мат отново сръгваше Перин и двамата изоставаха назад.

„Да ги изгори дано, искам само да им се извиня.“ Чувстваше се самотен. Това, че знаеше вината си, не правеше нещата по-добри.

На билото на един хълм Юно слезе да огледа изровената от копита земя, посочи следите от подкови и изръмжа:

— Адски бързо препускат, милорд. — Гласът му беше такъв, че сякаш се караше, когато уж говореше спокойно. — И с час не сме ги догонили. Да ме изгори дано, преварили са ни с час, мътните да ги

вземат. Както тичат, ще си скапят скапаните коне. — После посочи друга следа от копита. — А това тук не е от кон. Скапани тролоци. Кози копита някакви, да ги тръшне проклетите.

— Ще ги хванем — отвърна мрачно Ингтар.

— Няма полза да си мъчим конете, милорд. Дори да си скапят скапаните коне, проклетите тролоци могат да тичат по-бързо и от конете.

— Ще ги хванем, казах. На коня си, Юно.

Юно изгледа Ранд накриво с едното си око, после сви рамене и яхна коня си. Ингтар ги поведе бързо надолу по склона. Конете почти се запързалиха чак до подножието, след което в галоп се изкачиха по следващия склон.

„Защо ме погледна така“ — зачуди се Ранд. Юно беше един от онези воители, които не се държаха особено приятелски с него. Не беше като откритата неприязън на Масема — Юно всъщност се държеше неприязнено към всички с изключение на неколцина ветерани, нахарени с белези от рани като самият него. „Сигурно той поне не вярва на приказките, че съм бил лорд.“

През повечето време Юно оглеждаше терена пред тях, но когато улови погледа на Ранд, го изгледа втренчено, без да каже и дума. Не, това не значеше нищо. По същия начин поглеждаше с едното си око и Ингтар. Юно просто си беше такъв.

Маршрутът, избран от Мраколюбците — „И какво ли още?“, чудеше се Ранд: нали Хюрин бе измърморил нещо „още по-лошо“ — които бяха откраднали Рога, никога не се приближаваше до някое село. Ранд виждаше в далечината селища, от един хълм на друг, с миля или малко повече открито пространство между тях, но не минаваха достатъчно близо до тях, за да може да различи хора по уличките. Мяркаха се и единични ферми с къщи с ниски стрехи, високи плевни и пушещи комини, но никога достатъчно близо, за да може стопанинът им да е видял дивеча, който преследваха.

След време дори и самият Ингтар трябваше да признае, че конете няма да издържат на това лудо препускане. Мъжете започнаха да ругаят под нос и Ингтар заудря бедрото си с облечената в метална ръкавица десница, но най-накрая все пак заповяда да слязат от конете. Затичаха, водейки конете си, нагоре по един склон и после надолу цяла

миля, после отново се качиха и пояздиха. После — още една миля бягане. Тичане една миля, една миля яздене. Тичане, яздене.

Ранд с изненада мерна ухилената физиономия на Лоиал, когато за пореден път слязоха от седлата в ниското и се заизкачваха на бегом. Още когато се срещнаха за първи път, огиерът изпитваше неудобство от язденето и конете и предпочиташе да се осланя на собствените си нозе, но Ранд си мислеше, че отдавна е привикнал.

— Ти обичаш ли да тичаш, Ранд? — засмя се Лоиал. — Аз много. В стеддинг Шангтай бях най-бързият. Веднъж дори надбягах кон.

Ранд само поклати глава. Не искаше да губи сили в приказки. Извърна поглед към Мат и Перин, но двамата бяха назад и между тях имаше твърде много коне, за да ги види как са. Чудеше се как шиенарците успяват да тичат така с броните си. Никой от мъжете не се спираше, нито се оплакваше. Юно дори не се изпотяваше, а знаменосецът продължаваше триумфално да развява флага със Сивата сова.

Продължаваха да поддържат висока скорост, но вечерният здрач вече бе започнал да се сгъстява, а все още не бяха зърнали онези, които гонеха. Най-сетне, макар и неохотно, Ингтар се разпореди да спрат и да устроят нощния си бивак сред леса като постави три поста от по двама души за първата смяна.

Първото, с което Ранд се зае, бе да си намери вързоп с дрехите в плетените кошове, носени от товарните коне. Не беше трудно — личният багаж сред вързопите с провизии не беше много, — но когато го отвори, извика така, че всички мъже в бивака скочиха и извадиха мечовете си.

Ингтар дойде тичешком.

— Какво има? Мир, да не би някой да е проникнал? Не чух сигнал от часовите.

— Тия палта — изръмжа разгневен Ранд, зяпнал в отворения вързоп. Едното сетре беше черно, извезано със сребърни нишки, другото — бяло, бродирано със злато. На яките и на двете изпъкваха фигурите на чапли и и двете бяха не по-малко пищно украсени от аленото сетре на гърба му. — Слугите ми казаха, че са ми приготвили две хубави, удобни палта. Виж ги само!

Ингтар прибра меч в ножницата на гърба си. Останалите мъже се отпуснаха и се разположиха по тревата.

— Какво пък, удобни са си.

— Ама не мога да нося такива! Не мога през цялото време да ходя облечен така.

— Можеш, защо не. Сетрето си е сетре. Доколкото знам, самата Моарейн Седай се е погрижила за твоя багаж. Може би Айез Седай не са съвсем наясно какво му трябва на един мъж в полеви условия. — Ингтар се ухили. — Като хванем тези тролоци, може да си устроим пир. Ти поне ще си облечен добре за него, за разлика от останалите. — И мъжът закрачи назад към запалените за вечеря огньове.

Ранд остана закован на място, след като Ингтар спомена за Моарейн. Втренчи се в палтата. „Какво прави тя с мен? В каквото и да съм се превърнал, няма да ме използват.“ Уви, отново всичко както си беше и си помисли мрачно: „Ако трябва, гол ще тръгна“.

Шиенарските воители се редуваха в готвенето и когато Ранд се върна при огньовете, Масема разбъркваше казана. Над стана се носеше миризмата на яхния, сготвена от ряпа, лук и сушено месо. Първо сервираха храна на Ингтар и на Юно, а всички останали се наредиха на опашка. Масема шляпна препълнен черпак в купата на Ранд и той бързо отстъпи, за да избегне пръските. Масема го погледна с крива усмивка, а Юно скочи от мястото си и го сгълча:

— Не носим толкова храна, че да я разсипвате по скапаната земя! — Едноокият изгледа Ранд ядосано и се отдалечи. Масема се почеса зад ухото, но кръвнишкият му поглед също проследи младежа.

Ранд седна при Ингтар и Лоиал под един кичест дъб. Ингтар беше поставил шлема си на земята до себе си, но иначе си беше в пълно снаряжение. Мат и Перин вече бяха тук и нагъваха лакомо. Мат хвърли многозначителен поглед към сетрето на Ранд и изсумтя презрително. Перин вдигна глава само за миг — златните му очи блеснаха на сумрачната светлина от огньовете — и отново се наведе над купата.

„Добре че този път поне не се отдръпнаха.“

Той седна от другата страна на Ингтар.

— Не мога да разбера защо Юно ме гледа толкова сърдито. Сигурно е заради сетрето.

Ингтар замълча умислен, после преглътна и отрони:

— Юно несъмнено се чуди дали заслужаваш да притежаваш меч със знака на чаплата. — Мат изсумтя високо, но Ингтар невъзмутимо продължи: — Не се поддавай и не позволявай Юно да те изнервя. Той, ако може, и с лорд Агелмар ще се държи като с новобранец. Е, сигурно не чак с Агелмар, но с всички други. Езикът му е като ренде, но съветите му са добри. И как иначе — участвал е в бойни походи още преди да се родя. Слушай съветите му, не обръщай внимание на езика му и няма да имаш никакви проблеми.

— Мислех, че е като Масема. — Ранд напъха лъжица гозба в устата си. Беше гореща, но я нагълта. Не бяха яли, откакто напуснаха Фал Дара, а тази заран си беше имал достатъчно други грижи, за да се сети за закуска. Стомахът му загъркори, напомняйки, че е крайно време да се залови с храната. Помисли си дали ако каже на Масема, че храната е вкусна, това някак ще помогне. — Масема се държи така, сякаш ме мрази, и не мога да разбера защо.

— Масема е служил три години в Източните блатата — отвърна Ингтар. — При Анкор Дайл, срещу айилците. — Той се намръщи и разбърка умислено яхнията си. — Въпроси обаче не задавам. Щом Лан Дай Шан и Моарейн Седай твърдят, че си от Андор, от Две реки, значи е така. Но видът на айилците не може да излезе от главата на Масема и като те види... — Той сви рамене. — Повече не питам.

Ранд пусна лъжицата в купата си и въздъхна.

— Защо всички ме взимат за някой, който не съм? Аз съм от Две реки, Ингтар. Отглеждах табак със... със своя баща и пасях овцете му. Това съм аз. Селянин и овчар от Две реки.

— Той наистина е от Две реки — вметна презрително Мат. — Отрасъл съм с него, макар че сега не можеш да го познаеш. Набийте му сега в главата и тази глупост за Айил, отгоре на всичко, което вече си е въобразил, и Светлината знае само какво ще се получи. Айилски лорд, едва ли не.

— Не — намеси се Лоиал. — Той наистина прилича. Не си ли спомняш, Ранд, веднъж ти го намеках, макар тогава да смятах, че не ви познавам достатъчно вас човеците. Спомняш ли си? „Догде изчезне Сянката, догде водата изтече, оголил зъби срещу Сянката, в презрение крещящ, с последния си дъх, чак до Деня последен, ще плюя аз в окото на Заслепителя на зрака.“ Спомняш ли си, Ранд?

Ранд заби очи в купата си. „Увий си шуфа около главата и ще заприличаш досущ на айилец.“ Това пък му го беше казал Гавин, братът на Елейн, щерката-наследница на Андор. „Всички ме вземат за някой, който не съм.“

— Това пък какво беше? — попита Мат. — За плюенето в окото на Тъмния.

— Това е военната клетва на айилците — отвърна Ингтар. — И не се съмнявам, че я спазват. С изключение на амбуланти и веселчуни, айилците делят света на две. На айилци и на врагове. Само към Кайриен са си променили отношението преди петстотин години, и то по някаква причина, която никой освен самите айилци не знае, но се съмнявам, че биха го направили отново.

— Предполагам, че не — въздъхна Лоиал. — Но те все пак позволяват на Туатан, Пътуващия народ, да прекосява Пустошта. И на огиерите също не гледат като на врагове, макар да се съмнявам някой от нашите да тръгне да прекосява Пустошта. Айилците понякога идват в стеддинг Шангтай да купуват изпято дърво. Но че са корав народ няма съмнение.

Ингтар кимна.

— Жалко, че не разполагам с толкова корави хора. Поне половината да бяха като тях...

— Това да не е някаква шега? — засмя се Мат. — Ако аз тичам една миля с толкова желязо, колкото носите по себе си, ще падна на земята и ще спя цяла седмица. А вие тичахте цял ден, миля след миля.

— Айилците са корави — каза Ингтар. — И мъжете, и жените. Много са корави. Сражавал съм се с тях и го знам. Те ще ти пробягат петдесет мили и накрая ще влязат в битка, без да са отдържали. Те са самата ходеща смърт, с оръжие или без. С изключение на меч. Неизвестно защо, меч те не докосват. Нито яздят коне, не че имат нужда. Ако ти си въоръжен с меч, а айилецът е с голи ръце, битката ще е равностойна. Стига да си много добър. Добитъка и козите си пасат по такива места, по които ти или аз ще издържам от жажда още преди да е свършил денят. Селата си вкопават в стръмни канари сред Пустошта. Там обитават почти от Разрушението насам. Артур Ястребовото крило се е опитал да ги изкорени и са го съсипали — едно от най-големите поражения, които е претърпял. Денем въздухът в Айилската пустош е нажежен до бяло, а нощем замръзва. А айилецът само ще те погледне

със сините си очи и ще ти каже, че няма друго място на света, където би искал да живее. И няма да е лъжа. Ако решат някога да излязат, много ще ни е трудно да ги спрем. Айилската война е траяла цели три години и при това в нея взели участие само четири от техните тринадесет клана.

— Сивите очи от майка му не го правят айилец — обади се Мат.

Ингтар сви рамене.

— Казах, въпроси не задавам.

Когато Ранд най-сетне легна, главата му гъмжеше от нежелани мисли. „Досущ айилец. Моарейн Седай държи, че си от Две реки. Айилците опустошиха всичко до Тар Валон. Роден по склоновете на Драконова планина. Прероденият Дракон.“

— Няма да ме използват — промърмори той, но сънят се бавеше и не идваше.

Ингтар вдигна стана още преди изгрев. Бяха закусили и яхнали конете, докато облаците на изток все още розовееха от настъпващата зора и листата на дърветата все още бяха покрити с влажна роса. Този път Ингтар изпрати напред съгледвачи и макар скоростта да беше добра, не бе толкова изтощителна за конете като предишния ден. Ранд си помисли, че Ингтар може би си дава сметка, че няма да се справят за един ден. Според Хюрин следата продължаваше да води на юг. Но два часа след изгрев слънце един от съгледвачите се върна в галоп.

— Изоставен бивак пред нас, милорд. На билото на ей онзи хълм. Снощи там трябва да е имало поне трийсет-четирийсет от тях.

Ингтар заби шпори в хълбоците на коня си, като че ли му бяха докладвали, че Мраколюбците все още са там, и Ранд трябваше да пришпори Дорчо, за да не го стъпчат препускащите зад него шиенарци.

Нямаше кой знае какво за гледане. Студена пепел от лагерните огньове, скрити добре сред дърветата, и нещо подобно на останки от храна, изсипано върху тях. Куп изпражнения, твърде близо до огньовете, по които вече бръмчаха мухи.

Ингтар слезе от коня да огледа бивака. Хюрин заобиколи билото, душейки. Ранд остана на коня си заедно с другите мъже — не изпитваше особена охота да се приближава до бивак, където бяха нощували тролоци и Мраколюбци. И Чезнещ. „И нещо още по-лошо.“

Мат скочи от коня си и се закатери по склона към лагера.

— Така ли изглеждал един лагер на Мраколюбци? Е, намирисва малко, но не забелязвам никаква особена разлика. — Той ритна в една от купчините пепел и вдигна парче обгорял кокал. — Я да видим какво ли ядат Мраколюбците? Не прилича на овчи кокал, нито на кравешки.

— Тук е било извършено убийство — промълви мрачно Хюрин и отри носа си с кърпа. — По-лошо и от убийство.

— Тук е имало тролоци — каза Ингтар и изгледа Мат право в очите. — Предполагам, че са огладнели, а Мраколюбците са им били подръка. — Мат веднага захвърли овъгления кокал и изпъшка така, сякаш щеше да повърне.

— Вече не вървят на юг, милорд — каза Хюрин и посочи назад, на североизток. — Може пък в края на краищата да са решили да тръгнат към Погибелта. Като ни заобиколят. Може би просто са се опитвали да ни отвлекат на юг. — Сякаш сам не вярваше на думите си. Изглеждаше объркан.

— Каквото и да се опитват — изрева Ингтар, — ей сега ще ги хвана аз. На конете!

Но след малко повече от час Хюрин отново дръпна юздите.

— Отново са сменили посоката, милорд. Отново на юг. И са убили някого тук наблизо.

В низината между двата хълма не се виждаше пепел, но след няколко минути търсене намериха трупа. Сгънат на кълбо мъж, сврян под храстите. Тилът му беше хлътнал, очите му се бяха изцъклили от силния удар. Никой не можа да го разпознае, макар да бе облечен в шиенарски дрехи.

— Няма да си губим времето да погребваме Мраколюбци — изръмжа Ингтар. — Продължаваме на юг. — И още преди да го е изрекъл, ги поведе.

Денят обаче премина по същия начин, както предния. Юно оглеждаше следите и ги уверяваше, че са спечелили малко преднина спрямо преследваните. Здрачът настъпи, без да видят тролоци или Мраколюбци, а на следващата заран се натъкнаха на друг изоставен лагер — и на още едно убийство според Хюрин — и на нова смяна на посоката, този път на северозапад. След по-малко от два часа следата се натъкна на нов труп, на мъж, чийто череп беше разцепен от брадва, после — отново смяна на посоката. Пак на юг. Отново съкращаваха разстоянието, според Юно. И отново нищо в далечината освен смътни

силуети на ферми, докато не настъпи нощта. И следващият ден беше същият, със смяна на посоките, убийства и всичко останало. Както и по-следващият.

Всеки изминал ден ги приближаваше все повече до преследваните, но Ингтар пухтеше от гняв и ги подканяше да увеличат скоростта. Напомняше им какво им бе възложила Амирлинския трон — да върнат Рога на Валийр, като преодолеят всякакви препятствия. Говореше им за славата, която щяха да си спечелят, как имената им щели да се увековечат в сказания и в историята, в приказки на веселчуни и песни на бардове, че щели да бъдат мъжете, намерили Рога. Говореше им непрестанно и се взираше напред по невидимата следа, сякаш в края ѝ лежеше собствената му надежда за Светлината. Дори Юно взе да го гледа накриво.

Продължиха така, докато не стигнаха река Еринин.

* * *

Според Ранд това изобщо не можеше да се нарече село. Шепа къщурки с дървени покриви и стрехи почти до земята на билото на един хълм над речното русло, огрени от утринното слънце. Оттук, изглежда, не минаваха много хора. Само преди няколко часа бяха напуснали поредния си стан и беше дошло време да намерят поредните останки от бивака на Мраколюбците, както всеки ден, но този път не видяха нищо такова.

Самата река с нищо не наподобяваше на пълноводната Еринин, както я описваха в сказанията — но пък тук тя беше близо до изворите си в Гръбнака на света. Буен поток, не повече от шестдесет стъпки широк, с брегове, обрасли с дървета, и сал, завързан на дебело въже между двата бряга, забил нос в отсрещния бряг.

За първи път следата водеше право към човешко обиталище. Право към къщите на хълма. По единствената прашна улица, около която бяха скупчени къщите, не се мяркаше жива душа.

— Засада ли, милорд? — промълви тихо Юно.

Ингтар даде необходимите указания и шиенарците снишиха пиките си и се пръснаха, за да обкръжат къщите. После по сигнал с ръка от страна на Ингтар, те се втурнаха в галоп от четири посоки

между къщите. Копитата на конете им вдигаха облаци прах. Жива душа не се мяркаше. Ездачите дръпнаха юздите и прахът започна да се сляга.

Ранд прибра стрелата, която бе опънал на тетивата. Мат и Перин направиха същото. Лоиал и Хюрин стояха на мястото, където ги бе оставил Ингтар, и гледаха притеснено.

Ингтар им махна с ръка и Ранд и останалите поеха напред да се присъединят към шиенарците.

— Миризмата на това място не ми харесва — промърмори Перин, когато се озоваха сред къщите. Хюрин го изглежда озадачено. — Мирише на нещо лошо.

— Проклетите Мраколюбци и тролоците са минали направо от тук, милорд — каза Юно. — Направо към сала. Кръв и пепел! Адски късмет ще имаме, ако не са го наскрили, да ги вземат мъртвите дано.

— Къде са хората? — попита Лоиал.

Вратите стояха отворени, на прозорците се вееха пердета, но въпреки тропота на копитата не беше се появил никой.

— Претърсете къщите — разпореди се Ингтар. Мъжете слязоха от конете и се затичаха да изпълнят заповедта му, но скоро се върнаха, клатейки унило глави.

— Просто са изчезнали, милорд — докладва Юно. — Няма ги, да ме изгори дано. Все едно са се вдигнали и са решили изведнъж да тръгнат, да ги тръшне дано. — Той изведнъж млъкна и посочи една къща зад Ингтар. — Зад онзи прозорец има някаква жена. Как съм я изтървал, да я тръшне дано... — И се затича към къщата преди някой от останалите да успее да се помръдне.

— Не я плаши! — извика му Ингтар. — Юно, трябва ти сведения. Светлината да те ослепи дано, Юно, не я плаши! — Едноокият изчезна през отворената врата. Ингтар отново надигна глас. — Няма да ви навредим, добра жено. Ние сме воители на лорд Агелмар от Фал Дара. Не бой се! Няма нищо лошо да ти сторим.

Горе на къщата се отвори прозорец и от него се показва Юно, оглеждайки се като подивял. Изруга гръмко и се прибра. Последваха нови трясъци и тропот, като че ли риташе разни вещи. Накрая той пак се появи на прага.

— Изчезна, милорд. Но беше там. Жена в бяла дреха, на прозореца. Видях я. И вътре за миг ми се стори, че я мернах, но после

изчезна и... — Той си пое дълбоко дъх. — Къщата е празна, милорд.

— Силното вълнение му попречи да изругае отново.

— Пердетата — промърмори Мат. — Привидяло му се е от проклетите пердета. — Юно го изгледа остро и се върна при коня си.

— Къде може да са отишли? — обърна се Ранд към Лоиал. — Смяташ ли, че са избягали, когато са дошли Мраколюбците? — „И тролоците и мърдраал. И онова, «по-лошото» според Хюрин. Умни хора са били, ако са успели да избягат толкова бързо.“

— Опасявам се, че Мраколюбците са ги отвлекли, Ранд — отвърна замислено Лоиал. Гигантът направи неприятна гримаса, почти се озъби, и ноздрите на подобния му на зурла нос се разшириха. — За храна на тролоците. — Ранд преглътна и съжали, че изобщо бе попитал: не беше много приятно да си помисля човек с какво се хранят тролоците.

— Каквото и да е сторено тук — каза Ингтар, — са го направили Мраколюбците. Хюрин, имало ли е насилие тук? Убийство? Хюрин!

Хюрин се стресна в седлото си и се заозърта диво. До този момент се беше загледал отвъд реката.

— Насилие ли, милорд? Насилие — да. Но не и убийство. По-скоро, не съвсем. — Той погледна косо към Перин. — Такова нещо досега не съм надувшвал, милорд. Но е имало насилие.

— Прекосили ли са реката? Провери ли добре?

— Прекосили са я, милорд. — Хюрин се загледа с тревога към отсрещния бряг. — Прекосили са я. Но онова, което са направили от другата страна... — Той потръпна.

Ингтар кимна.

— Юно, искам салът да се докара тук. И отсрещната страна да се огледа преди да се прехвърлим. Това, че тук няма засада, още не означава, че няма да има отвъд, когато ще сме се разделили. А този сал, както го гледам, няма да може да прекара всички ни наведнъж. Погрижи се.

Юно се поклони и след няколко мига Раган и Масема вече си помагаха един на друг в свалянето на броните. Съблякоха се голи до кръста, по бричове, затъкнали по една кама отзад на кръста, и се затичаха с кривата си походка на ездачи към реката. Зацапаха в нея и тръгнаха през течението, придържайки се за въжето, предназначено за сала. По средата реката стигаше до кръста им и течението беше силно,

но въпреки това те бързо я прекосиха; прехвърлиха се през перилата на сала и след това се скриха сред дърветата отсреща.

След цяла вечност двамата мъже се появиха отново и избутаха сала през реката. Масема остана да го привърже към брега, а Раган се затича към чакащия Ингтар. Лицето му беше преbledняло и черният белег изпъкваше на бузата му. Явно беше потресен.

— На другия бряг... На другия бряг няма засада, милорд, но... — Той се поклони ниско. — Милорд, трябва да го видите с очите си. Големия бук, на петдесет крачки южно от брода. Не мога да го опиша с думи. Сам трябва да го видите.

Ингтар се намръщи, погледна към Ранд и после през реката, помълча малко и отрони:

— Добре, Раган. И двамата свършихте добра работа. — Тонът му стана малко по-бодър. — Юно, двамата с Масема да се изсушат. Дайте им нещо горещо, ако може. После прекарай втората група и товарните животни. — Обърна се към Ранд. — Е, готови ли сме да видим южния бряг на Еринин? — И без да дочака отговор, тръгна към брега заедно с Хюрин и половината копиеносци.

Ранд се поколеба само за миг, преди да го последва. Лоиал тръгна с него. За негова изненада, Перин избърза пред тях.

Мат изчака до последния миг, преди един от шиенарците да започне да развързва сала, скрита коня си в слабините и също се качи на палубата.

— Рано или късно трябваше да дойда, нали? — промълви той като че ли на себе си. — Трябва да я намеря.

Ранд поклати глава. Мат му изглеждаше толкова здрав, че беше забравил за какво е тръгнал с тях. „Да намери камата. Нека Ингтар вземе Рога. Искam само камата за Мат.“

— Ще я намерим, Мат.

Приятелят му го изгледа сърдито, спирайки с презрение очите си на сетрето му, и му обърна гръб. Ранд въздъхна.

— Всичко ще свърши добре, Ранд — промълви тихо Лоиал. — Все някак ще се оправи.

Течението задърпа сала, след като го отвързаха от брега, но копиеносците, макар и с мъка, успяха да го подкарат към другия бряг.

— Точно така напуснахме родния край — неочаквано се обади Перин. — При Таренов сал. Пак така беше. Но този път ще е по-лошо.

— Как по-лошо? — попита Ранд, но Перин не му отговори. Взираше се в отвъдния бряг и златистите му очи сякаш засветиха, но не от нетърпение.

След минута Мат също се обади:

— Как по-лошо?

— По-лошо ще е. Подушвам го — беше единственият отговор на Перин. Хюрин го изглежда нервно, но всъщност Хюрин непрекъснато гледаше нервно, откакто бяха напуснали Фал Дара.

Удариха се в южния бряг с глух тътен и шиенарците, които бяха дърпали въжето, се качиха по конете си, с изключение на двама, на които Инггар нареди да върнат сала за останалите. Всички други ги последваха нагоре по брега.

Отначало Ранд взе силуетите, увиснали на ръцете си от дебелите сиви клони на бука, за плашила. Алени плашила. А след това разпозна две лица. Чангу и другия мъж, когото беше видял на стража в тъмницата с него. Нидао. С изцъклени очи, оголени зъби и сгърчени от болка.

Перин измуча гърлено.

— По-лошо от това не съм виждал, милорд — плахо промълви Хюрин. — Не съм и помирисвал по-лошо от това, като изключим миризмата в тъмницата на Фал Дара онази нощ.

Ранд панически подири празнотата. Пламъкът се олюля и трепкащата му, предизвикваща гадене светлина запулсира заедно с конвулсивните му преглъщания, но той пришпори съзнанието си, докато целият не се окаже обгърнат от празното. Гаденето обаче продължаваше да пулсира сред празнотата. Този път не извън нейния свод, а вътре. „Нищо чудно, като гледам този ужас.“ Мисълта му запращя през празнотата като капка вода върху нажежена скара. „Какво е станало с тях?“

— Одрали са ги живи — чу нечий глас зад гърба си и звуците от още нечие гърло — на повръщане. Помисли си, че сигурно е Мат, но беше много далече от него, както се беше свил в празнотата. Но гаденето продължаваше да потръпва в него. Струваше му се, че ако се поддаде, ще повърне всичките си вътрешности.

— Свалете ги — изхриптя Инггар. Поколеба се за миг, след което добави: — Погребете ги. Не можем да сме сигурни дали са били Мраколюбци. Може просто да са ги взели като пленници. Нека поне да

усетят последната прегръдка на майката. — Неколцина от мъжете колебливо подкараха конете си към тях, извадили ножове. Дори за закалените в битки шиенарци не беше лесна задача да срежат въжетата и да свалят обезобразените трупове на двама души, които познаваха.

— Добре ли си, Ранд? — попита Ингтар. — И аз не съм свикнал на такава гледка.

— Д... добре съм, Ингтар. — Ранд остави празнотата да изтлее. Без нея сякаш му стана по-леко. Стомахът му продължаваше да е свит, но му стана малко по-добре. Ингтар кимна и извърна коня си, за да следи работата на хората си.

Погребението беше просто. Изкопаха две ями в земята и положиха вътре двата трупа, докато останалите воители гледаха безмълвно. Копачите започнаха да засипват телата с пръст, без да чакат подкана.

Ранд беше потресен, но Лоиал тихо поясни:

— Шиенарците вярват, че всички сме произлезли от земята и трябва да се върнем в земята. Те никога не използват ковчези или савани и труповете никога не са облечени или покрити. Земята трябва да поеме тялото. Последната прегръдка на майката, така го наричат. И никога не произнасят други надгробни слова освен: „Светлината да грее над теб и Създателят да те подслони. Последната прегръдка на майката ти казва добре дошъл отново у дома.“ — Лоиал въздъхна и поклати голямата си глава. — Не допускам, че този път някой ще го произнесе. Каквото и да казва Ингтар, Ранд, почти сигурно е, че Чангу и Нидао са заклали стражите при Кучешката порта и са пуснали Мраколюбците в цитаделата. Сигурно точно те са виновни за всичко това.

— А тогава кой изстреля стрелата срещу... срещу Амирлин? — Ранд преглътна. „Кой стреля по мен?“ Лоиал не отвърна нищо.

Юно пристигна с останалите мъже и товарните коне, когато последната буца пръст бе хвърлена върху гробовете. Някой му каза какво са намерили и едноокият се изплю.

— Тия изроди тролоците го правят понякога в Погибелта. Когато искат да ти скъсат проклетите нерви или да те предупредят да не ги гониш, да ги тръшне проклетниците. Да ме изгори дано, ама сега номерата им няма да минат.

Преди да потеглят, Ингтар се спря на коня си пред двата небелязани гроба — две могилки гола пръст, като че ли твърде малки, за да са приютили човешки тела — и след кратък размисъл произнесе:

— Светлината да грее над вас и Създателят да ви подслони. Последната прегръдка на майката ви казва добре дошли отново у дома. — След като вдигна глава, той изгледа всеки от мъжете един по един. Лицата на всички бяха безизразни, а неговото — съвсем. — Те спасиха живота на лорд Агелмар в Тарвинската клисура — каза той — неколцина от воините кимнаха. — Сега накъде, Хюрин?

— На юг, милорд.

— Хващай следата и напред! Ловът продължава.

Лесът скоро отстъпи на леко нагъната равнина, прорязана тук и там от плитки потоци. Чудесна местност за конете. От време на време пред погледа на Ранд се мяркаха смътни силуети на самотни ферми или нещо, което наподобяваше на далечно село, с пушек, издигащ се от комини на няколко мили далече, и нещо, което сякаш проблясваше на слънцето, но земята около тях си оставаше безлюдна.

Ингтар изпрати напред двама съгледвачи, чиито фигури се виждаха само докато изкачваха поредното полегато възвишение. На врата му висеше сребърна свирка, с която можеше да ги повика, ако Хюрин им кажеше, че следата завива, но тя не завиваше. На юг. Все на юг.

— При тази скорост след три-четири дни ще стигнем полето на Талидар — каза Ингтар. — Мястото на най-голямата победа на Артур Ястребовото крило, когато Получовеците повели тролоците от Погибелта срещу него. Шест дни и шест нощи продължила битката, а когато свършила, тролоците се оттеглили в Погибелта и повече не посмели да го предизвикват. Там той вдигнал паметник в чест на победата си, шпил, висок сто разтега. И не позволил да издялат на него името му, а само имената на загиналите в битката и златно слънце на върха, символ, че там Светлината е възтържествувала над Сянката.

— Бих искал да го видя — каза Лоиал. — Никога не бях чувал за този паметник.

Ингтар помълча малко, а когато отново проговори, гласът му беше унил.

— Няма го вече паметника, Строителю. След като Ястребовото крило умрял, онези, които повели войни за дяловете на империята му,

не могли да понесат този паметник да напомня за неговата победа, въпреки че името му не се споменавало. Нищо не е останало освен могилата, на които бил издигнат. След три-четири дена поне нея ще видим. — Тонът му не позволяваше повече въпроси.

Когато златното слънце се издигна над главите им, минаха покрай някаква постройка, квадратна и издигната от кирпич, на по-малко от миля встрани от пътя им. Не беше висока, само два етажа, които бяха непокътнати, доколкото можеше да се прецени, но покриваше широко пространство. От нея лъхаше на отдавнашна запуснатост: покривите се бяха срутили, с изключение на някои жалки останки от тъмни каменни плочи, клатещи се върху изсъхналите, скършени тавански греди; мазилката почти навсякъде се бе олющила, разкривайки отдолу тъмните, изронени от времето тухли; зад срутените стени се виждаха празни, обрасли с трънак и дървета дворове и стаи.

— Чифлик — поясни Ингтар. Малкото бодрост, която си бе възвърнал, като че ли се стопи, когато погледна към постройката. — Докато Харад Дакар все още се крепяла, тукашният чифликчия си гурно е обработвал земята поне на една левга околоръст. Овощни градини сигурно. Харданите много обичаха овошките.

— Харад Дакар ли? — попита изненадан Ранд.

— Вие младите вече не учите ли история? — изсумтя Ингтар. — Харад Дакар, столицата на Хардан, някогашната държава, през която сега минаваме.

— Виждал съм една стара карта — отвърна му със стегнато гърло Ранд. — Знам за някои страни, които вече ги няма. Маредо и Гоабан, както и Каралайн. Но на нея нямаше Хардан.

— И други е имало някога, които сега са изчезнали — намеси се Лоиал. — Мар Хадън, която сега е Хадънмърк, а също и Алмот. Кинтара. Стогодишната война раздробила империята на Артур Ястребовото крило на много държави, по-малки и по-големи. Малките били погълнати от по-големите или обединени, като Алтара и Муранди. По-скоро принудени да се слоят, отколкото обединени, ако питате мен.

— И какво е станало с тях? — настоя да разбере Мат. Ранд не бе забелязал, че двамата с Перин са се присъединили към тях. Последния

път, когато ги видя, язدهа на опашката, колкото може по-далече от него.

— Не са могли да издържат — отвърна огиерът. — Или реколтата се проваляла, или търговията. Положението на хората се влошило. Едно или друго се проваляло и държавите отслабвали. Често съседните страни поглъщали земята, след като жителите ѝ намалявали и народите изчезвали, но тези присъединявания никога не траели дълго. След време земята оставала съвсем обезлюдена. Някои селища се задържали по-дълго, но повечето изчезвали и се превръщали в пустош. Минали са вече почти триста години, откакто Харад Дакар бил окончателно напуснат, но дори и преди това той бил като кука черупка, с крал, който не можел повече да управлява и това, което се намирало сред градските стени. Доколкото знам, днес Харад Дакар е напълно запустял. Всички градчета и големи градове на Хардан са изчезнали, камъкът от градежите им бил изнесен от фермери и селяни, за да го използват. Но повечето ферми и села, изградени с него, също изчезнали. Така поне съм чел, а това, което виждам, не е по-различно от писаното.

— Голяма плячка е бил Харад Дакар почти сто години — горчиво заговори Ингтар. — Най-накрая хората му го напуснали и градът бил разрушен, камък по камък. Всичко се стопило, и това, което не се е изгубило, и то се стопява. Всичко, навсякъде, се топи. Почти няма държава, която наистина да контролира изцяло територията, за която претендира, че е нейна, и няма почти нито една страна, която днес да претендира на карта за онова, което е притежавала допреди стотина години. Когато Стогодишната война приключила, човек е можел да язди непрекъснато от една държава в друга, от Погибелта до Морето на бурите. А сега яздим през диви местности, за които никоя страна не претендира, почти през целия път. Ние в Граничните земи си водим нашата непрекъсната битка с Погибелта, което ни държи още силни. Може би те не са имали такъв враг, който да ги държи силни. Казваш, че са отслабнали, Строителю? Да, отслабнали са, но коя ли нация, която днес е силна, няма утре да западне? Ние, цялото човечество, сме пометени. Пометени сме като плавен от наводнение. Колко ли още остава преди всичко освен Граничните земи да изчезне? И колко ли време остава, докато и ние не поддадем и по света не остане нищо

друго освен тролоци и мърдраали, по целия път — чак до Морето на бурите?

Всички замълчаха потресени. Дори и Мат не посмя да се обади. Ингтар яздеше, потънал в мрачните си мисли.

След известно време съгледвачите се върнаха в галоп, изправени на седлата си и вдигнали високо копията си.

— Село пред нас, милорд. Не са ни видели, но се намира точно по пътя ни.

Ингтар, който беше забил поглед в кафявата пръст, се отърси от унинието си, но не проговори, докато не стигнаха билото на едно ниско възвишение и не погледнаха надолу към селото, а и тогава само им заповяда да спрат, след което извади далекоглед от дисагите зад седлото си и го вдигна да огледа селото.

Селото беше голямо колкото Емондово поле, но не можеше да се сравни с градчетата, които Ранд беше прекосил, откакто напуснаха Две реки, камо ли пък с големите градове. Всички къщи бяха ниски и замазани с бяла глина, а стръмните им покриви като че ли бяха обрасли с трева. Десетина вятърни мелници, пръснати из селото, се въртяха лениво и дългите им, покрити с плат перки проблясваха бели на слънцето. Ниска стена ограждаше селото — обрасъл с трева насип, висок до гърдите, а пред него имаше широк ров със заострени колове, забити на дъното. В отвора, който се виждаше в стената, нямаше порта, но Ранд предположи, че той може лесно да се запуши с някоя кола или фургон. Хора не се мяркаха.

— И куче не се вижда — каза Ингтар и прибра далекогледа в дисагите си. — Сигурни ли сте, че не са ви видели?

— Не, освен ако самият Тъмен не е бил на тяхна страна, милорд — отвърна единият съгледвач. — Дори не прехвърлихме възвишението. Но и ние не забелязахме жива душа, милорд.

Ингтар кимна.

— Следата, Хюрин?

Хюрин си пое дълбоко дъх.

— През селото, милорд. Право през него, доколкото мога да съдя оттук.

— Отваряйте си очите — разпореди се Ингтар, стиснал юздите на коня си. — И не вярвайте, че са приятели, дори да ви се усмихват.

Ако изобщо там има някой. — Той бавно ги поведе към селото и се пресегна да разхлаби меча в ножницата.

Ранд чу дрънченето на метал, след като воините го последваха. След малко и той дръпна меча си, за да го подготви за измъкване. Да се мъчиш да оцелееш не беше като да се правиш на герой.

— Смятате ли, че тези хора могат да помагат на Мраколюбците? — обърна се Перин към Ингтар.

— Те не обичат много шиенарците — отвърна Ингтар. — Смятат, че трябва да ги закрияме. Или ние, или кайриенците. Кайриенците наистина са предявявали претенции за тази земя след като последният крал на Хардан починал. Чак до Еринин. Но не могли да я задържат. Отказали са се от нея преди стотина години. Малкото население, останало да живее тук, няма защо да се страхува от тролоци толкова далече на юг, но пък е пълно с разбойнически банди. Затова са вдигнали стената и са изкопали рова. Всички села в тези краища го правят. Биха се заклели на всеки крал, който ще им осигури закрила, но нашите сили едва ни стигат срещу тролоците. Но тъй или иначе, не ни обичат. — Когато наближиха отвора в ниската стена, той отново извика: — Отваряйте си очите!

Всички улици водеха към селския площад, но по улиците нямаше никой и никой не надничаше зад прозорците. Дори и куче не се мяркаше, нито пиле. Нямаше жива душа. Отворени прозорци се полюшваха на пантите си и скърцаха на вятъра на фона на ритмичното потракване на вятърните мелници. Конските копита кънтяха силно по утъпканата пръст на улиците.

— Като при сала — промърмори Хюрин. — Но по-различно. — Яздеше изгърбен на седлото си, присвил глава, като че ли искаше да се скрие. — Имало е жестокост, но... Не знам. Тук е било лошо. Мирише лошо.

— Юно — каза Ингтар. — Вземи едно отделение и претърсете къщите. Ако намерите някого, доведете ми го на площада. Но този път не ги плашете. Искam отговори, а не хората да са изплашени до смърт.

Ранд се огледа колебливо. Скърцащите врати, тракащите перки на мелниците, конските копита, всичко това вдигаше такъв шум, сякаш други звуци в този свят не съществуваха. Огледа къщите. Пердетата от един разтворен прозорец се блъскаха в стената отвън. Всичко

изглеждаше безжизнено. Той въздъхна, слезе от коня и се запъти към най-близката къща, а после спря и зяпна във вратата.

„Най-обикновена врата. От какво се боиш?“ Доця му се да не изпитва странното усещане, че зад нея го очаква нещо. Бутна и я отвори.

Стаята беше чиста и спретната. Масата беше подредена за ядене, със столове с кожени облегалки около нея, в някои от блюдата вече бе сипана храна. Ятя мухи бръмчаха над купите с ряпа и грах, други над изстиналото печено в тавата с желирала се мазнина. Парче от печеното беше отрязано и вилицата беше останала забита в мръвката, а ножът беше паднал в тавата, като че ли го бяха изтървали. Ранд пристъпи и влезе.

Примигване.

Усмихнат оплешивял мъж в грубо изтъкани дрехи постави парче месо върху блюдо, поднесено от жена с огрубяло лице. Тя също се усмихваше. Добави ряпа и грах в блюдото и подаде на едно от децата, седнали край масата. Децата бяха шест, момчета и момичета, от почти отраснали до толкова малки, че очите им едва надничаха над ръба на масата. Жената каза нещо и момичето, което поемаше блюдото от ръката ѝ, се засмя. Мъжът започна да реже второ парче.

Изведнъж друго момиче изпищя и посочи вратата към улицата. Мъжът изтърва ножа в тавата, извърна се и също изкрещя, лицето му се изпъна от ужас и тъй дръпна към себе си най-близкото дете. Жената грабна друго и отчаяно даде знак на останалите, устата ѝ мърдаше бързо и беззвучно. Всички запристъпваха заднишком към вратата в дъното на стаята.

Тя се отвори и...

Примигване.

Ранд не можеше да помръдне. Бръмченето на мухите над масата се усили. Дъхът пред устата му стана на пара.

Примигване.

Усмихнат оплешивял мъж в грубо изтъкани дрехи постави парче месо върху блюдо, поднесено от жена с огрубяло лице. Тя също се усмихваше. Добави ряпа и грах в блюдото и го подаде на едно от децата, седнали край масата. Децата бяха шест, момчета и момичета, от почти отраснали до толкова малки, че очите им едва надничаха над

ръба на масата. Жената каза нещо и момичето, което поемаше блюдото от ръката ѝ, се засмя. Мъжът започна да реже второ парче.

Изведнъж друго момиче изпищя и посочи вратата към улицата. Мъжът изтърва ножа в тавата, извърна се и също изкрещя, лицето му се изпъна от ужас и той дръпна към себе си най-близкото дете. Жената грабна друго и отчаяно даде знак на останалите, устата ѝ мърдаше бързо и беззвучно. Всички запристъпваха заднишком към вратата в дъното на стаята.

Тя се отвори и...

Примигване.

Ранд направи усилие, но мускулите му се бяха вкочанили. В стаята ставаше все по-студено. Опита се поне да потръпне, но не успя. Над цялата маса летяха мухи. Пресегна се към празнотата. Светлината беше там, но това сега не го интересуваше. Трябваше да...

Примигване.

Усмехнат оплешивял мъж в грубо изтъкани дрехи постави парче месо върху блюдо, поднесено от жена с огрубяло лице. Тя също се усмихваше. Добави ряпа и грах в блюдото и го подаде на едно от децата, седнали край масата. Децата бяха шест, момчета и момичета, от почти отраснали до толкова малки, че очите им едва надничаха над ръба на масата. Жената каза нещо и момичето, което поемаше блюдото от ръката ѝ, се засмя. Мъжът започна да реже второ парче.

Изведнъж друго момиче изпищя и посочи вратата към улицата. Мъжът изтърва ножа в тавата, извърна се и също изкрещя, лицето му се изпъна от ужас и той дръпна към себе си най-близкото дете. Жената грабна друго и отчаяно даде знак на останалите, устата ѝ мърдаше бързо и беззвучно. Всички запристъпваха заднишком към вратата в дъното на стаята.

Тя се отвори и...

Примигване.

Стаята замръзваше. „Толкова е студено!“ Масата почерня от мухи. Стените се превръщаха в гъмжаща маса от мухи, подът, таванът, всичко почерня от тях. Запълзяха по Ранд, покриха го, запълзяха по лицето му, по очите му, навираха се в носа му, в устата му. „О, Светлина, помогни ми. Студено!“ Мухите бръмчаха като тътен. „Студено!“ Студът проникна в празнотата, свивайки я, заклещвайки го

в лед. Отчаяно се пресегна към потрепващата светлинка. Стомахът му се сгърчи, но светлината беше топла. Топла. Гореща. Стана горещо.

Изведнъж започна да разкъсва... нещо. Не знаеше какво е, нито как. Паяжини, изплетени от стомана. Лунни лъчи, издялани от камък. Те се загърчиха и започнаха да се топят от зноя, извиращ от него, зной като в ковашка пещ, зной като лумнал свят, зной като...

Свърши се. Пъшкайки, той се огледа с широко отворени очи. Няколко мухи лежаха по печеното в тавата. Мъртви мухи. „Шест мухи. Само шест.“ Имаше повече в купите, по шепи малки черни точки сред студените зеленчуци. И всичките мъртви. Залитайки, той се измъкна през вратата и се озова на улицата.

Мат тъкмо се връщаше от една съседна къща и клатеше глава.

— И тук няма никой — каза той на Перин, който не беше слязъл от коня си. — Сякаш просто са станали посред вечеря и са изчезнали.

Откъм площада се чу вик.

— Намерили са нещо — извика Перин и заби пети в хълбоците на коня си. Мат се метна на седлото и препусна след него.

Ранд се качи на Дорчо по-бавно; конят се извърна, като че ли доловил безпокойството му. Докато препускаше към площада, той поглеждаше към околните къщи, но не можеше да задържи погледа си дълго. „Мат е влязъл в една от тях, но не му се е случило нищо.“ Реши, че повече кракът му няма да стъпи в някоя къща от това село, та каквото ще да става. Пришпори Дорчо и се понесе още по-бързо.

Всички стояха неподвижни като статуи пред една голяма постройка с широки двойни врати. На Ранд не му приличаше на хан: първо, нямаше табела. Може би бе просто място, където селяните се събираха. Присъедини се към безмълвния полукръг и зяпна натам, където гледаха всички.

На вратата беше разпънат някакъв човек със забодени в китките и раменете му клинове. Други клинове бяха зрбучени в очите му, за да държат главата му изправена. Тъмна, засъхнала кръв се бе стекла по бузите му. Стърготини по дървото зад ботушите му показваха, че е бил жив, когато са му сторили това. В началото поне.

Дъхът на Ранд секна. Не беше човек. Тези черни дрехи, почерни от черното, не бяха на човек. Вятърът развяваше единия край на плаща му, измъкнал се изпод тялото — не винаги го правеше, той знаеше това

много добре. Вятърът обикновено не развяваше тези дрехи. А бледото безкръвно лице всъщност не бе имало очи.

— Мърдраал — изпъшка той и сякаш тази дума отпусна всички останали. Те се размърдаха и сякаш отново се сетиха да дишат.

— Кой... — започна Мат, но млъкна и преглътна. — Кой може да направи това на един Чезнец? — Гласът му прерасна в грак.

— Не знам — каза Ингтар. — Наистина не знам. — Той ги огледа, взирайки се в лицата им, може би за да се убеди, че всички са тук.

— А и не смятам, че ще научим нещо повече. Продължаваме. На конете! Хюрин, намери следата, извеждаща от това място.

— Да, милорд. С най-голямо удоволствие, милорд. Ето натам, милорд. Все още продължават на юг.

И те поеха извън селото, оставяйки мърдраала така, както го бяха намерили, прикован на вратата, с вятъра, развяващ черния му плащ. Хюрин пръв се озова отвъд стените на селото, без този път да дочака Ингтар, но Ранд го следваше съвсем плътно.

ГЛАВА 11

ПРОБЛЯСЪЦИ НА ШАРКАТА

За пръв път Ингтар обяви отдих още докато слънцето блестеше златно високо над хоризонта. Дори привикналите на какви ли не ужаси шиенарци бяха впечатлени от онова, което бяха видели в селото. Досега Ингтар не беше спирал толкова рано. Мястото, което избра, беше пригодно за отбрана. Представляваше дълбока падина на върха на един хълм, почти кръгла и достатъчно голяма, за да се поберат в нея всички мъже и конете им. Склоновете на хълма бяха обрасли с гъста букова гора и къпинак.

— Казвам само, мътните да ме вземат дано — обясняваше Юно на Раган, докато слизаха от конете си — че я видях проклетницата, да я изгори дано. Точно преди да намерим оня скапан пръч, Получовека. Същата проклета жена, дето я видяхме в онова проклето село при скапания сал. Там беше, и после изведнъж — няма я, да я тръшне дано. Казвай каквото щеш, проклетнико, но внимавай много как го казваш, да те тръшне, или сам ще ти одера скапаната проклета кожа и ще запаля после пръчовата ти козина, скапано яре такова.

Ранд се спря, с единия крак на земята, а другия още на стремето. „Същата жена? Но при сала нямаше никаква жена, само някакви си пердета, развени от вятъра. А и да е имало, как е могла да ни изпревари?“ Селото...

Опита се да прогони тази мисъл. Дори повече от прикования на вратата Чезнещ му се искаше да забрави онази стая, мухите в нея и хората, които хем бяха там, хем ги нямаше. Получовекът беше истински — всички го бяха видели — но стаята... „Сигурно вече започвам да полудявам.“ Съжали, че Моарейн я няма — искаше да поговори с нея. „Съжالياваш за Айез Седай? Ти си кръгъл глупак. Хубаво си се измъкнал от това, стой си настрана. Но дали съм се измъкнал?“ Какво се беше случило там?

— Товарните коне и продоволствието в средата — разпореди се Ингтар, докато копиеносците слизаха и се залавяха с устройването на

лагера. — Изтрийте конете и после отново ги оседлайте, може да се наложи да тръгнем бързо. Всеки да спи до коня си. Тази нощ няма да се палят никакви огньове. Часовите да се сменят на всеки два часа. Юно, искам да изпратиш съгледвачи, докъдето могат да стигнат, и да се върнат тук преди да се е стъмнило. Искам да разбера какво има нататък.

„Той го усеща“ — помисли си Ранд. — "Не са просто някакви Мраколюбци с неколцина тролоци и може би един Чезнец." Ха! Само преди няколко дни това „просто“ никак нямаше да е просто. Тогава дори в Граничните земи, дори при близостта на Погибелта на по-малко от един ден езда Мраколюбци, тролоци и мърдраал бяха предостатъчни, за да се чувства кошмарно. Преди да види мърдраала, закован на вратата. „Какво, в името на Светлината, го е направило? Какво, не в името на Светлината?“ И преди да влезе в онази стая, в която някакво семейство се канеше да вечеря и смехът им изведнъж беше секнал. „Сигурно съм си го въобразил. Не може да е друго.“ Дори в собствената му глава не му прозвуча особено убедително. Не беше си въобразил вятъра на покрива на кулата, нито Амирлин, когато му каза...

— Ранд? — Той подскочи, когато Ингтар му проговори през рамо: — Цяла нощ ли смяташ да стоиш така, с един крак на стремето и един на земята?

Ранд най-сетне слезе от коня.

— Ингтар, какво се беше случило в онова село?

— Тролоците са ги отмъкнали. Както и хората от сала. Това е станало. Чезнеция... — Ингтар сви рамене и погледна дебелия, увит със зебло вързоп в ръцете си, сякаш в него бяха скрити някакви тайни, които предпочиташе да не знае. — Тролоците са ги взели за храна. Правят го из селата и фермите близо до Погибелта понякога, когато успеят да нахлуят нощем отвъд граничните кули. Понякога успяваме да върнем хората, друг път — не. Понякога ги връщаме в такова състояние, че почти съжаляваме, че сме го направили. Тролоците не винаги убиват, преди да започнат да режат жертвите си за казана. А Получовеците обичат да се... забавляват. Това е по-лошо и от онова, което правят тролоците. — Гласът му не трепваше, сякаш говореше за най-обикновени неща, и може би за един шиенарски войн наистина беше така.

Ранд вдиша дълбоко, за да успокои стомаха си.

— Чезнеция в онова село никак не се е забавлявал, Ингтар. Какво би могло да прикове един жив мърдраал?

Ингтар се поколеба, поклати глава, след това пъкна големия вързоп в ръцете на Ранд.

— Дръж. Моарейн Седай каза да ти предам това в първия лагер след река Еринин. Не знам какво има вътре, но тя каза, че ще ти потрябва. Каза да ти предам да го пазиш добре. Собственият ти живот може да зависи от това.

Ранд го пое неохотно; когато докосна зеблото, кожата му настръхна. Вътре имаше нещо меко. Плат сигурно. Ръцете му се разтрепераха. „Той също не иска да мисли за мърдраала. Какво ли стана в онази стая?“ Изведнъж си даде сметка, че в този момент предпочита да си мисли за Чезнеция и дори за онази стая, отколкото за онова, което би могла да му е изпратила Моарейн.

— Освен това ми се каза да ти предам, че ако нещо се случи с мен, копията ще тръгнат след теб.

— След мен! — Ранд зяпна, забравил за вързоп и всичко останало. Ингтар срещна невярващия му поглед и кимна спокойно. — Но това е лудост! Никога не съм водил друго освен стадо овце, Ингтар. Все едно, те няма да ме последват. Освен това Моарейн не може да ти нареди кой да ти е заместник. Заместникът ти е Юно.

— Двата с Юно бяхме извикани при лорд Агелмар на заранта преди да тръгнем. Моарейн Седай беше там, но това ми го каза лорд Агелмар. Ти си моят заместник, Ранд.

— Но откъде накъде, Ингтар? Защо? — Ръката на Моарейн ясно се виждаше във всичко това, както и тази на Амирлин, но той все пак трябваше да попита.

Шиенарецът, изглежда, също не го разбираше, но той беше воин, свикнал на странни команди в безкрайната война срещу Погибелта.

— Чух слухове в женските отделения, че ти всъщност си... — Той безпомощно разпери облечените си в метал ръце. — Няма значение. Знам, че го отричаш. Точно както отричаш собствения си лик. Моарейн Седай твърди, че си овчар, но никога не бях виждал овчар с меч със знака на чаплата. Няма значение. Не твърдя, че сам си го избрал, но си мисля, че това, което ти е нужно, го имаш вътре в себе си. Ще изпълниш дълга си, ако се стигне дотам.

Ранд искаше да му отвърне, че не това е задължението му, но вместо това попита:

— Значи и Юно знае. Кой друг, Ингтар?

— Всички копиеносци. Когато шиенарците са в боен поход, всеки мъж във войската знае кой е следващият, ако предводителят загине. Непрекъснатата верига, чак до последния човек, дори той да е последният носач. По този начин, както разбираш, дори наистина да е последният човек, той не е само хаймана, който бяга от полесражението и гледа да отърве кожата. Той също е включен в командването и дългът го зове да направи това, което трябва. Ако аз бъда предаден за последната прегръдка на майката, дългът пада върху теб. Ти ще намериш Рога и ще го отнесеш там, където трябва. Ще го намериш. — Ингтар натърти последните думи.

Вързопът в ръцете на Ранд натежа като камък. „О, Светлина, тя може да е на сто левги от мен и пак се пресяга и дърпа каишката. Насам, Ранд. Сега натам. Ти си Прероденият Дракон, Ранд.“

— Не искам този дълг, Ингтар. Няма да го поема. О, Светлина, та аз съм обикновен овчар! Защо никой на този свят не иска да ми повярва?

— Ти ще изпълниш дълга си, Ранд. Когато мъжът на върха на веригата се провали, всичко зад него се разпада. Твърде много неща се разпадат. Вече твърде много. Мир да окриля меча ти, Ранд ал-Тор.

— Ингтар, аз... — Но Ингтар вече се бе отдалечил и викаше на Юно, за да разбере дали е пратил съгледвачите.

Ранд се втрени във вързопа в ръцете си и облиза устни. Плашеше го това, че се досещаше какво се крие вътре. Искеше му се да погледне и същевременно му се искаше да го хвърли направо в огъня, без изобщо да го развързва. И щеше да го направи, стига да беше сигурен, че ще изгори без някой да види какво има вътре — ако това, което се криеше вътре, изобщо можеше да изгори. Но не можеше да го погледне тук — щяха да го зърнат твърде много очи.

Шиенарците разтоварваха конете и някои вече бяха получили студената си вечеря от парче сушено месо и питка хляб. Мат и Перин триеха конете си, а Лоиал беше седнал на един камък и четеше книга, пъхнал между зъбите си дългостволата лула. Около главата му се виеше цял облак дим. Стиснал вързопа, сякаш се боеше да не го изтърве, Ранд се провря сред дърветата.

Коленичи на една малка полянка, обкръжена от гъст храсталак, и сложи вързопа на земята. Известно време само го гледаше. „Не би трябвало да го е направила. Не би могла.“ Но един тъничък глас отвърна: „О, да, би могла и още как. Би могла, и го е направила.“ Найсетне се залови да развързва вървите. Спретнатите възли издаваха грижливата ръка на Моарейн. Сама го беше направила, без помощта на някоя слугиня. Не би позволила да го види друг.

След като развърза и последната връв, той раздипли онова, което бе сгънато вътре, с изтръпнали ръце и го зяпна. Устата му сякаш се напълни със суха пръст. Беше съвсем плътно, нито изтъкано, нито извезано, нито щамповано. Знаме. Бяло като сняг и достатъчно голямо, за да се види отвсякъде по време на сражение. А през него маршируваше виеща се фигура, като змия със златни и сребърни люспи, но змия с четири люспести крака, всеки от които увенчан с по пет златни нокътя, змия с очи ярки като слънцето и златна лъвска грива. Вече го беше виждал веднъж и Моарейн му беше казала какво е. Знамето на Луз Терин Теламон, Луз Терин Родоубиеца, по време на Войната на Сянката. Знамето на Дракона.

— Виж, виж това! Виж какво е взел пък сега! — Мат изскочи изневиделица на поляната, Перин след него, по-бавно. — Първо тези натруфени дрехи — изрева Мат, — а сега и знаме! Ама това неговото няма край! Той ще... — Мат се приближи, за да види знамето по-добре, и долната му челюст увисна. — Да ме изгори дано! — Той също беше там, когато Моарейн им беше казала какво представлява това знаме. Както и Перин.

Ранд кипна от гняв, към Моарейн и към Амирлинския трон, които го теглеха и дърпаха накъдето си поискат. Стисна знамето с две ръце и го размаха под носа на Мат. Думите му изригнаха несдържано.

— Точно така! Знамето на Дракона! — Мат отстъпи крачка назад. — Моарейн иска да ме превърне в кукла на конци за Тар Валон, в Лъжедракон в ръцете на Айез Седай. Каквото и да направя, тя го тика обратно в гърлото ми. Но аз... аз няма да се оставя... да ме използват!

Мат отстъпи още една крачка и опря гръб в ствола на едно дърво.

— Лъжедракон ли? — Той преглътна. — Но това... това е лудост!

Перин не беше отстъпил. Бе опрял едрите си длани на коленете и гледаше Ранд с ярките си златисти очи. Във вечерния здрач те сякаш

блестяха.

— Щом Айез Седай те искат за Лъжедракон... — Той замълча и се навъси, търсейки подходящите думи. Най-сетне го произнесе тихо: — Ранд, ти да не би да... преливаш?

Мат простена глухо.

Ранд пусна знамето на земята. Поколеба се за миг, преди да кимне уморено.

— Не съм го искал. Не го искам. Но... Но сега не мисля, че знам как да го спра. — Стаята с мухите се върна внезапно в съзнанието му. — Не мисля, че ще ме оставят да спра.

— Да ме изгори дано! — изпъшка Мат. — Кръв и проклета пепел! Знаеш ли, те просто ще ни убият. Всички ни. Перин и мен, както и теб. Ако Ингтар и останалите го разберат, просто ще ни прережат гърлата като Мраколюбци. О, Светлина, като нищо ще си помислят, че сме участвали в открадването на Рога и в убийството на онези хора във Фал Дара.

— Млъкни, Мат — каза спокойно Перин.

— Ти ли ще ми кажеш да млъкна? Ако Ингтар не ни убие, Ранд ще се побърка и ще го направи вместо него. Да ме изгори дано! Да ме изгори дано! — Мат се плъзна по дървото и приседна отчаян на земята. — Но защо не са те опитомили? Щом Айез Седай знаят, защо не са те опитомили? Никога не бях чувал, че могат да пуснат някой мъж, който владее Единствената сила, да си отиде просто ей така.

— Не всички го знаят — въздъхна Ранд. — Амирлин...

— Амирлинския трон? Тя знае? О, Светлина, нищо чудно, че ме гледаше толкова странно.

— ...а Моарейн каза, че съм бил Прероденият Дракон. А после ми казаха, че мога да замина накъдето си поискам. Не разбираш ли, Мат? Те искат да ме използват.

— Това не променя факта, че можеш да преливаш — промърмори Мат. — На твое място досега щях да съм на половината път до Аритския океан. И нямаше да се спра, докато не намеря някое място, където не се мярка никаква Айез Седай и където едва ли някога ще се появи такава. И никакви други хора. Искам да кажа...

— Млъкни, Мат — каза Перин. — Но защо наистина си тук, Ранд? Колкото повече стоиш сред хора, толкова по-голяма е вероятността някой да разбере и да повика Айез Седай. Айез Седай,

която няма да ти кажат да си вървиш спокойно по пътя. — Той замълча и се почеса по главата. — А и Мат е прав за Ингтар. Не се съмнявам, че ще те набеди за Мраколюбец и ще те убие. Ще убие сигурно и трима ни. Изглежда, те харесва, но въпреки това ще го направи. Лъжедракон! Другите също биха те убили. За Масема изобщо не се съмнявам, на него не са му нужни кой знае какви поводи за теб. Защо не си се махнал?

Ранд сви рамене.

— Аз си тръгнах, но първо дойде Амирлин, после откраднах Рога и камата, и Моарейн каза, че Мат може да загине, и... О, Светлина! Помислих си, че мога да остана с вас поне докато намерим камата; мислех, че ще мога да помогна за това. Може би съм бъркал.

— Дошъл си заради камата? — промълви Мат. Отри нос и направи гримаса. — Не бях помислял за това. Не си и помислих, че си искал да... Ох! Добре ли си бе, човек? Искам да кажа, не си почнал вече да откачаш, нали?

Ранд взе едно камъче от земята и го хвърли по него.

— Стига де! — Мат се хвана за рамото. — Само питах. Искам да кажа, всички тези натруфени дрехи и приказките, че си бил лорд. Нали разбираш, всичко това не е много нормално.

— Исах да се отърва от вас, тъпак такъв! Беше ме страх, че може да полудея и да ви навредя. — Очите му се сведоха към знамето и гласът му се сниши. — Рано или късно ще стане, ако не го спра. О, Светлина, само да знаех как да го спра!

— Тъкмо от това ме е страх — каза Мат и се изправи. — Без обиди, Ранд, но мисля да спя колкото се може по-далече от теб, ако нямаш нищо против. Тоест, ако останеш с нас де. Разправяха ми веднъж за един, който можел да прелива. Един търговски охранник ми го разказа. Преди Червената Аджа да го хванат, събудил се той една заран и сринал цялото село. Всички къщи, с хората в тях, всичко с изключение на леглото, на което спял. Все едно че планина се сринала върху тях.

— В такъв случай, Мат, би трябвало да спиш буза до буза с него. — каза Перин.

— Виж какво, може да съм глупак, но смятам да остана жив глупак. — Мат се поколеба и погледна Ранд накриво. — Виж, разбирам, че си дошъл да ми помогнеш, и съм ти благодарен.

Наистина. Но ти просто не си вече същият. Разбираш това, нали? — Изчака за отговор, но такъв не последва и Мат стана и тръгна към лагера.

— А ти? — попита Ранд.

Перин поклати глава. Гъстите му къдрици се разлюляха.

— Не знам какво да ти кажа, Ранд. Ти си същият, но от друга страна — не си. Мъж, който прелива. Майка ми ме плашеше с това нещо, когато бях малък. Просто не знам. — Той протегна ръка и докосна края на знамето. — Мисля, че на твоє място щях да изгоря това нещо или да го заровя. А след това бих побягнал толкова надалече и толкова бързо, че никоя Айез Седай да не може да ме намери. Мат беше прав за това. — Той се изправи и присви очи към залязващото слънце. — Време е да се връщам в лагера. Помисли над това, което ти казах, Ранд. Аз лично бих избягал. Но може пък ти да не можеш да избягаш. И за това също помисли. — Жълтите му очи бяха разсеяни, изглеждаше уморен. — Понякога човек не може да избяга. — И Перин се скри сред дърветата.

Ранд коленичи и се втренчи в проснатото на тревата знаме.

— Да, мога да избягам — промълви той. — Само че тя може да ми го е дала тъкмо за да ме накара да побягна. Може би е подготвила нещо за мен, ако побягна. Няма да направя това, което ѝ се иска. Няма. Ще го заровя ето тук. Но тя е казала, че животът ми може да зависи от него, а Айез Седай никога не лъжат така, че да го разбереш... — Изведнъж раменете му се разтърсиха от беззвучен смях. — Ето че вече започнах да си говоря сам. Може би наистина започвам да полудявам.

Когато се върна в лагера, знамето отново бе увито в зеблото — вярно, завързано не толкова прилежно, колкото го беше направила Моарейн.

Вече притъмняваше и сянката от ръба на падината ги беше покрила. Воините бяха легнали до конете си и стискаха копията си. Ранд погледна с тъга Мат и Перин, после хвана поводите на Дорчо, който стоеше неподвижно там, където го беше оставил, и го поведе към другия край на падината, където седяха Хюрин и Лоиал. Огирът вече не четеше, а разглеждаше полузарования камък, върху който беше седял: дългата чибучка на лулата му проследяваше нещо по него.

Хюрин се изправи и кимна на Ранд — всъщност почти се поклони.

— Надявам се, че няма да имате нищо против да си постеля тук, лорд... ааа... Ранд. Досега слушах Строителя.

— А, здрасти, Ранд — каза Лоиал. — Знаеш ли, струва ми се, че този камък е бил обработван. Разбираш ли, похабен е от времето, но ми прилича на нещо като колона. А има и някакви знаци. Не мога да ги различа добре, но ми изглеждат някак познати.

— Може би ще го разгледаш по-добре утре заран — отвърна Ранд и свали багажа си от гърба на Дорчо. — Ще се радвам на компанията ти, Хюрин. — „Бих се радвал на компанията на всеки, който не се бои от мен. Но колко ли още ще е възможно?“

Напъха всичко от едната страна на дисагите — резервните ризи, бричовите и вълнените чорапи, принадлежностите за шиене, кутията с прахан, тенекиената чиния и паницата, зелената дървена кутия с нож, вилица и лъжица, пакета сушено месо и питката — неприкосновения запас, и всички други неща — а после натъпка в изпразнения джоб вързопа със знамето. Джобът се изду и каишките едва стигнаха до закопчалките, но пък и другият беше също толкова издут.

Лоиал и Хюрин като че ли доловиха настроението му и мълчаха, докато сваляше седлото на Дорчо. Ранд изтри грижливо коня с трева и после отново го оседла. Отказа храната, която му предложиха — стомахът му едва ли щеше да поеме нещо, пък било то и най-вкусното на света. И тримата си приготвиха постелите край камъка: проста работа — одеялото, сгънато за възглавница, и наметалото за завивка.

Лагерът притихна, но Ранд лежа буден чак докато се стъмни съвсем. Знамето. „Какво ли се опитва да ме накара да направя тя?“ Селото. „Какво е могло да убие така един Чезнец?“ И най-лошото — онази селска къща. „Дали наистина се случи това? Дали вече не полудявам? Да бягам ли, или да остана? Трябва да остана. Трябва да помогна на Мат да намери камата.“

Умората най-сетне го надви и той заспа, а заедно със съня невикана дойде празнотата, обкръжи го, примигваща с тревожната си светлина, не допускаща сънищата да го обсебят.

* * *

Падан Фейн се взираше на север в тъмната нощ неестествено усмихнат — усмивката не докосваше очите му. Все още мислеше за себе си като за Падан Фейн — Падан Фейн беше сърцевината му, — но доста се беше променил и го знаеше. Много неща знаеше вече той, много повече, отколкото старите му господари можеха да предположат. Беше станал Мраколюбец много години преди Баал-замон да го призове и да го прати по следите на тримата младежи от Емондово поле, след като изцеди онова, което знаеше за тях, след като прецеди него самия и отново върна в него сърцевината му, така че да може да ги усеща, да ги надушва къде са, да ги преследва, накъдето и да тръгнеха. Особено единия от тях. Частица от него все още се сгърчваше при мисълта какво беше сторил Баал-замон с него, но тази част беше малка, скрита някак си, потисната. Беше се променил. Преследването на тримата го бе довело до Шадар Логот. Не искаше да влезе. Но трябваше да се подчини. Тогава. А в Шадар Логот...

Фейн пое дълбоко дъх и опипа камата с рубина, затъкната в колана му. Тя също беше от Шадар Логот. Това беше единственото оръжие, което носеше, единственото, което му трябваше. Усещаше го като част от самия себе си. Сега се чувстваше съвсем цялостен. Само това имаше значение.

Той хвърли поглед към огъня. Дванадесетима Мраколюбци вляво, — доскоро хубавите им дрехи вече бяха изподрани и зацапани — се бяха сгушили в мрака от единия край и гледаха не огъня, а него. От другата страна се бяха струпали тролоците му, двадесет на брой, с прекалено човешки очи върху зверските си лица, и следяха всяко негово движение, както мишки наблюдават котка.

Имаше борба отначало, когато всяка заран се събуждаше със страх, че ще се намери не съвсем цял, когато мърдраалът отново ги беше оглавил, ревеше и настояваше да поемат на север, към погибелта, към Шайол Гул. Но малко по малко той укрепваше, докато... Спомни си дръжката на чука в ръката си и как забиваше клиновете в тялото му, И се усмихна — видението погали очите му, обля го радостта от сладкия спомен.

В мрака долетя плач и усмивката му се стопи. „Не трябваше да позволявам на тролоците да повеждат толкова много.“ Цяло село, което само ги бавеше. Ако няколкото къщи при сала не бяха

изоставени, може би... Но тролоците си бяха лакоми и докато се беше оправял с мърдраала, той не им беше обърнал достатъчно внимание.

Хвърли поглед към тролоците. Всеки беше близо два пъти по-голям от него и достатъчно силен, за да го смаже само с едната си ръка, но въпреки това те се отдръпнаха и се присвиха.

— Избийте ги. Всички. Можете да ядете, но всички останки струпайте на куп — за да ги намерят нашите приятели. А главите поставете най-отгоре. И ги подредете хубаво. — Той се разсмя, после се смръщи и викна: — Живо!

Тролоците се размърдаха, измъкнаха кривите си саби и надигнаха увенчаните си с шипове брадви. След няколко мига откъм вързаните селяни се разнесоха писъци и резове, призови за милост и детски плач. Последваха звуци от яростни удари, чуваше се прашене като от сцепвани дини.

Фейн обърна гръб на тази какофония и изгледа Мраколюбците. Те също бяха негови, телом и духом. Доколкото им беше останала душа. Всеки от тях се беше окалял до гуша като него самия доскоро, преди да намери своя изход. Никой не можеше да тръгне наникъде, освен да го следва. Изплашените им очи го гледаха умолително.

— Смятате, че могат да огладнеят, преди да намерим друго село или ферма? Може. Смятате, че ще им позволя да изядат някого от вас? Е, може би един-двама. Повече коне за жалост нямаме.

— Онези бяха прости хора — обади се несигурно една жена. Мръсотия бе полепнала по лицето и добре скроената рокля, отличаваща я като търговка, при това заможна. Скъпият сив плат бе покрит с петна, а копринената ѝ блуза беше раздрана. — Те бяха селяни. А ние сме служили... аз съм служила...

Фейн я прекъсна. Небрежният му тон правеше думите му още по-жестоки.

— Какво сте вие за мен? По-долни и от селяни. Добитък за храна на тролоците, може би? Ако искате да живеете, добитъци, трябва да ми служите.

Гласът на жената секна. Тя изхлипа и изведнъж всички забърбориха едновременно, обяснявайки му колко полезни били, какво влияние и положение имали, преди да бъдат призовани да изпълнят клетвата си във Фал Дара. Бълваха имена на важни, влиятелни личности, които познавали в Граничните земи, в Кайриен и другаде.

Бъбреха за всичко, което знаели само те за тази или онази земя. За политическото положение, за съюзи, за интриги, за всички неща, които можели да му кажат, ако им позволи да му служат. Шумът им се сля със звуците на тролокското клане в някаква извратена хармония.

Фейн изобщо не им обърна внимание — не се боеше да им обърне гръб, не и след като бяха видели с очите си как се беше справил с Чезнеция — и отново се съсредоточи върху плячката си. Коленичил, той прокара пръсти по украсената златна ракла, напипвайки силата, която се таеше вътре в нея. Трябваше да я даде на някой тролок да я носи — не можеше да се довери достатъчно на някое човешко същество да я натовари на коня си или да я постави в товарен самар; нечии мечти за власт можеха да се окажат достатъчно силни, за да преодолеят дори и страха от него, докато тролоците не можеха да мечтаят за нищо друго освен за убийство — а и все още не бе отгатнал как да я отвори. Но щеше да си дойде. Всичко щеше да си дойде с времето. Всичко.

Той извади камата от ножницата и я постави върху раклата, след което се изтегна до тях край огъня. Камата беше по-добър пазач от всеки тролок или човек. Всички бяха видели какво се случи, когато я използва. Никой нямаше да посмее да се приближи на един разтег от голата кама, освен по негова команда, и то неохотно.

Излегнат на одеялата си, той отново се загледа на север. Сега не можеше да усети ал-Тор: разстоянието между двамата беше твърде голямо. Или може би ал-Тор отново бе направил номера си с изчезването. Понякога, в цитаделата, момчето изведнъж изчезваше от сетивата на Фейн. Сега той не го чувстваше, но ал-Тор винаги се връщаше, почти толкова внезапно, колкото изчезваше. И този път щеше да се върне.

— Този път ти ще дойдеш при мен, Ранд ал-Тор. Преди аз те следвах като куче на връв, но сега ти ще ме последваш. — Смахът му прозвуча като грак и дори и той самият си даде сметка, че е налудничав, но не го интересуваеше. Лудостта също беше част от него. — Ела при мен, ал-Тор. Танцът дори все още не е започнал. Ще танцуваме на Томанска глава и там ще съм свободен за теб. Най-сетне ще видя смъртта ти.

ГЛАВА 12

ЗАПЛЕТЕНА В ШАРКАТА

Егвийн бързаше след Нинив към групата Айез Седай около паланкина на Амирлинския трон. Желанието ѝ да разбере какво точно е предизвикало вълнението във Фал Дара надмогваше дори тревогата ѝ за Ранд. Сега-засега той беше недостижим. Бела, рунтавата ѝ кобила, беше сред конете на Айез Седай, конят на Нинив също.

Стражниците, опрели длани върху дръжките на мечовете си и с очи, зорко следящи всичко наоколо, образуваха стоманен кръг около Айез Седай и паланкина. Сред парадния двор на цитаделата те представляваха относително спокоен остров, докато шиенарските воители продължаваха да тичат сред изплашените ѝ обитатели. Егвийн си проправи път след Нинив, — без почти да обръща внимание на острите погледи на Стражниците — всички знаеха, че ще тръгнат с Амирлин — и двете се озоваха сред жените тъкмо когато говореха за някаква стрела, долетяла незнайно откъде, и за стрелеца, който още не бил хванат.

Егвийн се спря с широко отворени очи, твърде стъписана за да може дори да осъзнае, че е обкръжена от Айез Седай. Опит за покушение над Амирлинския трон! За нея това беше просто немислимо.

Амирлин седеше спокойно на паланкина, чиито завеси бяха дръпнати, и гледаше лорд Агелмар. Окървавеният ѝ разкъсан ръкав привличаше всички погледи.

— Синко, ти или ще намериш този стрелец, или не. И в двата случая работата ми в Тар Валон е толкова спешна, колкото мисията на Ингтар. Трябва да тръгна веднага.

— Но, майко — възрази Агелмар, — това покушение срещу живота ви променя всичко. Ние все още не знаем кой е изпратил този човек, нито защо. Само още един час и ще намерим стрелеца и отговорите, които са ви необходими.

Амирлин се засмя тъжно.

— Ще ти потрябва по-вкусна стръв или по-тънка мрежа, за да хванеш тази риба, синко. Докато хванете човека, ще стане твърде късно за тръгване. Има твърде много хора, които биха тържествували, ако ме видят мъртва, за да се тревожа прекалено от този. Можеш да ми съобщиш какво си издирил, ако изобщо разбереш нещо. — Очите й обходиха кулите над площада, пасажите и терасите за стрелците, все още претъпкани с хора, макар и притихнали. Стрелата бе долетяла някъде оттам. — Мисля, че този стрелец вече е напуснал Фал Дара.

— Но, майко...

Жената в паланкина рязко му даде знак да спре и той млъкна. Дори Повелителят на Фал Дара не можеше да си позволи да упорства пред Амирлинския трон. Очите й се спряха на Егвийн и Нинив. Разкъсващи очи, които според Егвийн проникваха в нея и можеха да видят всичко, което тя искаше да запази в съкровена тайна. Егвийн отстъпи крачка, след което се овладя и направи поклон, чудейки се дали е редно; никой не й беше обяснил протокола за среща с Амирлинския трон. Нинив остана с изпъната снага, посрещайки твърдо погледа на Амирлин, но зашари с ръка да хване ръката на Егвийн и я стисна здраво.

— Значи това били твоите две, Моарейн — отрони Амирлин. Моарейн й отвърна с леко кимване и останалите Айез Седай се извърнаха и се втренчиха в двете жени от Емондово поле. Егвийн преглътна. Всички имаха такъв вид, сякаш разбираха разни неща, неща, за които другите хора си нямаха и представа, и от това, че знаеше, че е така, не й стана по-леко. — Да, усещам по една хубава искрица във всяка от тях. Но какво ще се разпали от нея? Това е въпросът, нали така?

Егвийн усети, че устата й е пресъхнала. Спомни си майстор Падвин, дърводелеца на село, който гледаше на инструментите си по същия начин, както Амирлин гледаше сега на тях двете. Този с такова предназначение, другият — с друго.

Амирлин отсече рязко:

— Време е вече да тръгваме. На конете. Лорд Агелмар и аз можем да си кажем каквото трябва и без да ни гледате така стреснато, като новачки без работа. На конете!

По нейна команда Стражниците яхнаха конете, без да намаляват бдителността си, и Айез Седай, с изключение на Леане, се отдръпнаха

от паланкина към конете си. Когато Егвийн и Нинив също понечиха да изпълнят заповедта, до рамото на лорд Агелмар застана един слуга със сребърен бокал в ръце. Агелмар го пое, изкривил недоволно устни.

— С тази чаша от моята ръка, майко, приежете моето пожелание за лек път в този ден и всичко...

Егвийн не чу последната част от думите му, понеже тъкмо се качваше на гърба на Бела. Когато потупа кобилата по гривата и оправи роклята си, паланкинът вече се придвижваше към разтворените порти — конете пристъпваха, без никой да ги води. Леане яздеше край паланкина, подпряла жезъла на стремето си. Егвийн и Нинив подкараха конете си отзад, с останалите Айез Седай.

Радостни викове и възгласи от тълпата, препълнила улиците от двете страни, поздравиха процесията, почти заглушавайки тътена на барабаните и ека на тръбите. Стражниците водеха колоната с веещото се знаме с Белия пламък и язدهа около Айез Седай, задържайки множеството настрана; стрелци и копиеносци, с Пламъка, греещ на гърдите им, язدهа зад тях в стройни редици. Тръбачите спряха да свирят, когато колоната се изви извън градските стени и пое на юг, но възгласите откъм града продължиха да ги следват още дълго. Егвийн често поглеждаше назад, докато дърветата и хълмовете не скриха стените и кулите на Фал Дара от погледа ѝ.

Нинив, която яздеше до нея, поклати глава.

— Ранд ще се оправи. С него е лорд Ингтар с двадесет опитни бойци. Така или иначе, сега не можеш да направиш нищо за него. Никоя от нас не може да направи нищо. — Тя хвърли поглед към Моарейн; стройната бяла кобила на Айез Седай и снажният черен жребец на Лан образуваха непривична двойка малко встрани от останалите. — Поне засега.

Колоната възви леко на запад по пътя си. Придвижваха се бавно през хълмовете на Шиенар, но продължаваха неотстъпно, доколкото позволяваха условията.

Спиряха на лагер късно вечер, като Амирлин разрешаваше това едва когато оставаше съвсем малко дневна светлина, колкото да могат да разпънат шатрите, плоски бели куполи, високи само толкова, че да може човек да стои изправен в тях. Всяка двойка Айез Седай от различните Аджа разполагаше с по една, докато Амирлин и Пазителката имаха отделни. Моарейн делеше шатрата на двете си

сестри от Синята. Воините спяха по земята, а Стражниците се увиваха в плащовете си край шатрите на Айез Седай, с които бяха обвързани. Шатрата на двете от Червената Аджа беше странно самотна без Стражници, докато тази на Зелените изглеждаше почти празнична, особено защото двете Айез Седай оставаха до късно през нощта навън да си приказват с четиримата Стражници, които водеха със себе си.

Една вечер Лан дойде до шатрата на Егвийн и Нинив, за да си поговори малко настрана с Премъдрата. Егвийн надникна през процепа на шатрата да види какво става. Не чу какво си говореха, но видя как Нинив по едно време избухна и бързо се върна, след което се загърна плътно в одеялото и отказа да разговаря с нея. Лан дълго остана да гледа към шатрата в тъмното, преди да си отиде. След това повече не дойде при тях.

Моарейн не се приближаваше до тях и само им кимваше леко, когато се засичаха. Повечето време през деня, изглежда, прекарваше в разговори с другите Айез Седай, с изключение на Червените, като ги придърпваше една по една встрани от колоната. Амирлин рядко позволяваше да спрат през деня за кратък отдих.

— Сигурно вече няма време за нас — сподели тъжно Егвийн. Моарейн беше единствената Айез Седай, която познаваше. Може би — въпреки че не искаше да си го признае — тя беше единствената, на която бе сигурна, че може да се довери. — Тя просто ни намери и вече пътуваме за Тар Валон. Сега сигурно си има други грижи.

Нинив тихо изсумтя.

— Ще повярвам, че е престанала да се занимава с нас, чак когато умре — или ние с теб. Коварна е тя, помни ми думата.

Първата вечер в шатрата им влезе друга Айез Седай. Егвийн почти подскочи, когато процепът на шатрата се дръпна и вътре без покана влезе пълничка, широколика Айез Седай, с леко посивяла коса и малко разсеян поглед. Тя погледна към фенера, окачен под купола на шатрата, и пламъкът му леко се усили. На Егвийн ѝ се стори, че почти забеляза нещо около Айез Седай, когато пламъкът загоря по-ярко. Моарейн ѝ беше казала, че един ден — когато се обучи повече — ще е в състояние да вижда, когато друга жена прелива, и да познава дали една жена е способна на това дори когато тя не прави нищо.

— Аз съм Верин Матвин — представи се жената с усмивка. — А вие сте Егвийн ал-Вийр и Нинив ал-Мийра. От Две реки, която земя

някога се е наричала Манедерен. Силна кръв е тази. Пее.

Егвийн погледна озадачена към Нинив, докато двете се изправяха.

— Да не би Амирлинския трон да ни е призовала? — попита Егвийн.

Верин се засмя. Носът ѝ беше оцапан с мастило.

— О, не, мила. Амирлин си има много по-важни занимания, отколкото да се занимава с две млади жени, които дори все още не са новачки. Макар че човек никога не знае. Вие двете имате значителен потенциал, особено ти, Нинив. Един ден... — Тя замълча и отри замислено носа си с пръст, точно над петното от мастило. — Но сега не сме „един ден“. Дойдох да ви дам урок, Егвийн. Боя се, че ти си твърде припряна.

Егвийн погледна притеснено Нинив.

— Но какво съм направила? Не знам да съм направила нещо лошо.

— О, нищо лошо. Не точно. Нещо опасно, може би, но не и лошо. — Верин приседна върху застлания със зеблород и кръстоса крака под себе си. — Седнете, и двете. Седнете. Нямам намерение да си чупя врата като ви гледам така щръкнали. — Тя се помръдна, за да се намести по-удобно. — Хайде, седнете.

Егвийн се разположи, скръстила нозе на пода срещу Айез Седай, стараяйки се да не поглежда към Нинив. „Няма защо да се правя на виновна поне докато не разбере за какво става дума. А може би и тогава.“

— Какво е това толкова опасно, но не толкова лошо нещо, което съм направила?

— Ами, ти си преливала Силата, нали така, детето ми?

Егвийн успя само да зяпне, а Нинив избухна:

— Но това е глупаво! За какво сме тръгнали за Тар Валон, ако не точно заради това?

— Моарейн... простете, Моарейн Седай проведе уроци с мен — успя да продума Егвийн.

Верин вдигна ръце да ги успокои и двете притихнаха. Все пак тя беше Айез Седай, нищо че изглеждаше толкова разсеяна.

— Дете, нима смяташ, че Айез Седай веднага започват да учат всяко момиче, което е заявило, че иска да стане една от нас и да

прелива? Е, предполагам, че точно ти не си обикновено момиче, но все пак... — Тя поклати мрачно глава.

— Тогава защо го е правила? — настоя Нинив. На нея не ѝ бяха давали уроци и Егвийн все още не беше сигурна дали това дразни Нинив, или я радва.

— Защото Егвийн вече е преливала — отвърна търпеливо Верин.

— Аз... аз също. — Нинив не изглеждаше особено щастлива от това.

— Обстоятелствата при теб са по-различни, дете. Това, че ти все още си жива, показва, че си устояла на кризите и си го постигнала съвсем сама. Надявам се, че си даваш сметка какъв късмет си имала. От всеки четири жени, принудени да сторят това, което си направила ти, оцелява само една. Разбира се, дивачките... — Верин направи гримаса. — Простете, но се опасявам, че често тъкмо с тази дума в Бялата кула наричат жените, които без никаква подготовка са постигнали известен контрол — случаен, разбира се, и едва ли достатъчен, за да бъде наречен наистина контрол, но все пак някакъв контрол. Та на дивачките им е много трудно, разбира се. Много често те се обграждат със стени, за да не могат и самите те да проумеят какво именно са направили, и тези стени влияят на съзнателния контрол. Колкото по-дълго са градени тези стени, толкова по-трудно е да бъдат разбити, но ако бъдат съборени — какво пък, някои от най-ревностните ни сестри са били именно дивачки...

Нинив помръдна раздражено и погледна към изхода, сякаш се канеше да излезе.

— Не разбирам какво общо има всичко това с мен — каза Егвийн.

Верин примигна и я погледна изненадана, сякаш се чудеше как ли така се е отклонила от мисълта си.

— С теб ли? А, нищо. При теб проблемът е доста по-различен. Повечето момичета, които искат да станат Айез Седай — дори и повечето момичета, които имат искрата в себе си, като теб — също така и се боят от това. Дори след като пристигнат в Тар Валон, дори след като бъдат научени какво трябва да правят и как, трябва да бъдат напътствани с месеци, стъпка по стъпка, от някоя сестра или поне от някоя от Посветените. Но не и ти. Доколкото разбрах от Моарейн, ти си скочила с двата крака веднага щом си разбрала, че го можеш, и си

теглела напред в непрогледния мрак, без и да помислиш дали на следващата крачка не те очаква бездънна яма. О, имало е и други като теб, не си единствената. Самата Моарейн някога беше такава. Веднага щом е разбрала какво си направила, не ѝ е оставало нищо друго освен да започне незабавно да те учи. Моарейн никога ли не ти е обяснявала това?

— Никога — отрони Егвийн без дъх и съжали. — Тя... тя си имаше други грижи.

Нинив тихо изсумтя.

— Какво пък, Моарейн винаги е предпочитала да не казва на хората това, което не им е необходимо да знаят. От знанието няма много полза, но от незнанието — също така. Лично аз предпочитам знанието пред незнанието.

— А има ли такава? Яма, искам да кажа?

— Разбира се, при това не е много далече — отвърна Верин, склонила глава. — Но дали ще е точно на следващата стъпка... — Тя сви рамене. — Разбираш ли, дете, колкото повече се опитваш да докоснеш Верния извор, колкото повече се опитваш да преливаш Единствената сила, толкова по-лесно става постигането му. Да, в началото посягаш към Извора и почти винаги се оказва така, че все едно се опитваш да хванеш въздуха. Или наистина докосваш сайдар, но дори когато усетиш, че Единствената сила протича през теб, разбираш, че не можеш да направиш нищо с нея. Или пък правиш нещо, но то се оказва съвсем не това, което си искала. Тъкмо това е опасното. Обикновено с напътствие и обучение — както и с постепенното уталожване на страха на самото момиче — способността да се докосва Извора и способността да се прелива Силата идват заедно със способността да контролираш това, което правиш. Но ти си започнала да преливаш, без край теб да има някоя, която да те научи на контрол. Знам, че не си въобразяваш, че си отишла много далече, и наистина не си, но в момента приличаш на някоя, която се е научила да тича нагоре по хълмове — е, понякога поне — без изобщо да знае как се тича по нанадолнището, нито дори как се ходи. Рано или късно ще паднеш, ако не си научила другото. Не искам и да споменавам какво става с онези нещастни мъже, когато започнат да преливат — ти няма да полудееш; няма и да умреш, не и при наличието на толкова много сестри, които ще те учат и наставляват — но помисляла ли си какво би

могла да причиниш съвсем случайно, без да си го искала? — За миг погледът на Айез Седай, пробягал от Егвийн към Нинив, им се стори съвсем не разсеян, а остър като този на Амирлин. — Вродената ти дарба е силна, дете, и ще става още по-силна. Трябва да се научиш да я контролираш, преди да си навредила на себе си или на някой друг, или на мнозина други. Тъкмо на това се е опитала да те научи Моарейн. Тъкмо за това ще се опитам да ви помогна тази нощ, и на това ще ви учи по една наша сестра всяка нощ, докато не се озовете в преспособните ръце на Шериам. Тя е настойницата на Новачките.

„Възможно ли е да знае за Ранд? Не е възможно. Тя не би допуснала да си тръгне от Фал Дара, дори ако само го подозираше“ — помисли си Егвийн. Но беше сигурна, че не си е въобразила онова, което бе видяла с очите си.

— Благодаря ви, Верин Седай. Ще се постарая.

Нинив пъргаво скочи на крака.

— Аз ще ида да поседя край огъня и ще ви оставя насаме.

— По-добре остани — каза Верин. — Само ще спечелиш. Според това, което разбрах от Моарейн, на теб ще ти е нужно много малко обучение, преди да станеш Посветена.

Нинив се поколеба за миг, но поклати решително глава.

— Благодаря ви за предложението, но мога и да почакам, докато стигнем в Тар Валон. Егвийн, ако ти потрябвам, ще бъда при...

— Според всички мерки — прекъсна я Верин — ти си пълнолетна жена, Нинив. Обикновено колкото по-млада е една новачка, толкова по-добре се справя. Не толкова заради разликата в обучението, а защото от една новачка се очаква да прави това, което ѝ се каже, когато ѝ се каже и без да пита. От определен момент на обучението това действително е само от полза — неуместното колебание или съмнението спрямо това, което ти е казано, може да има трагични последици — но най-добре е да спазваш дисциплината. От Посветените, от друга страна, се очаква да поставят въпроси, защото се смята, че те знаят достатъчно, за да могат да задават правилни и уместни въпроси. Ти лично какво предпочиташ?

Нинив намръщено погледна към процепа на шатрата, после кимна и седна на пода.

— Май ще поостана.

— Добре — каза Верин. — Сега. Тази част, Егвийн, на теб вече ти е позната. Но заради Нинив ще започнем отначало, стъпка по стъпка. След време то ще се превърне във ваша втора природа — ще го правите по-бързо, отколкото бихте си го помислили — но засега е най-добре да минем през него бавно. Затворете очи, моля. В началото е по-добре, ако нищо не ви отвлича. — Егвийн притвори очи. Последва пауза. — Нинив — каза Верин. — Моля те, затвори очи. Така наистина ще е по-добре. — Нова пауза. — Благодаря ти, дете. Сега трябва да изпразните съзнанието си. Изхвърли от себе си всякакви мисли. В ума ти има само едно нещо. Цвят. Само това. Цвят. Виждаш го, всяка тичинка и листче. Усещаш аромата му. Чувстваш го. Всяка нишка на всяко листче, всяка гънка на всяка тичинка. Усещаш сока в него. Пулсира. Усети го. Опознай го. Ти си цвят. Ти и цветът сте едно. Едно сте. Ти и цветът.

Гласът ѝ зажува хипнотизиращо. Но Егвийн вече не го чуваше. Беше правила това упражнение и преди, с Моарейн. Протичаше бавно, но Моарейн ѝ бе казала, че с натрупването на опит ще се ускорява. Вътре в себе си се бе превърнала в розов цвят, чиито листчета бяха прилепнали плътно едно в друго и леко се закъдряха по краищата. И изведнъж се появи нещо друго. О, Светлина! Светлина, огряваща листчетата. Те бавно се разтвориха, извърнаха се към светлината, започнаха да я поглъщат. Розата и светлината се сляха в едно. Егвийн и светлината, се превърнаха в едно цяло. Усещаше и най-леката ѝ струйка, която се изсипваше и се вливаше в нея. Протегна се за още, изпъна се, за да поеме още...

След миг всичко изчезна — и розата, и светлината. Моарейн също ѝ беше казала, че не може да стане насила. Тя отвори очи с въздишка. Лицето на Нинив беше помръкнало. Верин ги гледаше съвсем спокойно.

— Не можете да го накарате да стане — заговори Айез Седай. — Трябва да позволите да стане. Трябва да се отдадете на Светлината преди да се научите да я контролирате.

— Това са пълни глупости — промърмори Нинив. — Изобщо не се чувствам като цвят. Ако изобщо се чувствам като нещо, то по-скоро е като черен трън. Май все пак е по-добре да ви изчакам край огъня.

— Твоя воля — каза Верин. — Впрочем казах ли ви, че новачките вършат черната работа? Те мият чиниите, лъскат подовите,

перат, сервира на масата и всичко останало. Според мен за такива дейности слугите са по-подходящи, но обикновено се смята, че това укрепва характера. А, оставаш ли? Хубаво. Добре, дете, запомни от мен, че дори черният трън понякога разцъфва, с бели цветове, и става най-красивият сред всички други тръни. Ще го пробваме с времето си. А сега отначало, Егвийн. Затвори очи.

На няколко пъти преди Верин да ги остави, Егвийн усети потока от светлина през тялото си, но съвсем не беше силен и единственото, което успя да постигне с негова помощ, бе лекият полъх във въздуха, от който процепът на шатрата се размърда. Сигурна беше, че ако кихне, ефектът ще е същият. С Моарейн беше стигала много по-далеч. Понякога поне. В този момент съжали, че не Моарейн е учителката им.

Нинив не усещаше никакъв проблясък, или поне така твърдеше. Към края очите ѝ бяха присвити и устните ѝ така се стегнаха, че Егвийн се уплаши да не започне да хока Верин, все едно че Айез Седай е някоя селска жена, която се опитва да се меси в личните ѝ дела. Но Верин просто ѝ каза още веднъж да затвори очи, този път без участието на Егвийн.

Егвийн само си седеше и наблюдаваше другите две жени, прозявайки се. Вече бе паднала късна нощ, далеч след обичайния час, в който заспиваше. Лицето на Нинив бе смъртнобледо, клепачите ѝ бяха плътно затворени, кокалчетата на свитите ѝ в скута юмруци бяха побелели. Егвийн само се надяваше, че Премъдрата няма да избухне, след като бе успяла да се сдържи досега.

— Усети как протича през теб — говореше Верин. Гласът ѝ не се променяше, но очите ѝ изведнъж грейнаха. — Усети потока. Потокът на Силата. Премахва като полъх, като нежно дихание във въздуха. — Егвийн изправи гръб. Точно така напътстваше Верин и нея, когато тя наистина усети пронизващата я Сила. — Лек полъх, съвсем леко потрепване на въздуха. Леко.

Внезапно сгънатите под Нинив одеяла лумнаха като сухи трески.

Нинив отвори очи, извика, скочи и зарита пламналите одеяла навън, преди да са опожарили шатрата. Пламъците угасваха и остана само виещият се пушек и миризмата на изгоряла вълна.

— Добре — каза Верин. — Добре. Не очаквах, че чак ще подпалиш огън. Не ме гледай така уплашено, дете. Всичко е наред. Ще го оправим.

— Бях се... ядосала — заговори Нинив. Устните ѝ трепереха. — Чух, че говориш за някакъв полъх и че ми диктуваш какво да правя, и огънят се появи в главата ми. Не... не исках да подпаля нищо. Нищо и никакъв огън... в главата ми. — Тя потръпна.

— Да де, нищо и никакъв огън. — Верин се засмя горчиво и вдигна очи към лицето на Нинив. — Ако ти е зле, мога да... — Нинив поклати глава и Верин кимна. — Имате нужда от почивка. И двете. Преуморих ви. Трябва да починете. Амирлин ще иска всички да сме будни и да потеглим преди зазоряване. — Тя се изправи и подритна обгорелите одеяла. — Ще ви изпратя други. Надявам се, че това ви е показало колко важно нещо е контролът. Трябва да се научите да правите това, което искате, и нищо повече. Освен че можете да навредите на някой друг, ако привлечете повече Сила, отколкото сте в състояние да издържите — а вие не можете да издържите на много засега, но с времето тя ще нараства — та ако привлечете прекалено много, може да се самоунищожите. Можете да загинете. Можете просто да се самозапалите и да унищожите дарбата, която притежавате. — Сякаш не беше им казала, че са тръгнали по ръба на ножа, тя добави бодро: „Лек сън“ и ги напусна.

Егвийн прегърна Нинив и я сгуши до гърдите си.

— Всичко е наред, Нинив. Няма от какво да се боиш. Щом се научиш да контролираш...

Нинив се изсмя сухо.

— Не се боя. — Погледна накриво към пушещите одеяла и отмести погледа си. — Някакъв си малък пожар не може да ме уплаши. — Но повече не погледна към одеялата, дори когато един Стражник дойде да ги прибере и донесе нови.

Верин не ги посети повече, както им беше казала. Всъщност докато пътуването им на юг и на запад продължаваше ден след ден в зависимост от скоростта, на която можеха да издържат пешаците, Верин обръщаше на двете жени от Емондово поле не повече внимание, отколкото Моарейн или която и да е от останалите Айез Седай. Айез Седай не че се държаха враждебно, но по-скоро бяха някак си далечни и вгълбени, като че ли твърде много угрижени за други неща. От хладината им безпокойството на Егвийн нарастваше и тя си припомняше всички приказки, които беше слушала като дете.

Майка ѝ винаги беше твърдяла, че приказките за Айез Седай са пълни глупости, но нито тя, нито някоя друга жена в Емондово поле беше срещала Айез Седай преди да се появи Моарейн. Тя самата бе прекарала твърде дълго време с Моарейн и Моарейн беше живото доказателство, че не всички Айез Седай приличат на тези от приказките. Хладнокръвни интригантки и безмилостни разрушителки. Разрушители на света. Сега вече знаеше, че онези поне — Разрушителите на света — са били мъже Айез Седай, когато са съществували такива, в Приказния век, но и това не ѝ помогна много. Не всички Айез Седай бяха като в приказките, но колко и кои точно?

Айез Седай, които посещаваха шатрата им, бяха толкова различни, че това не ѝ помагаше да си изясни картината. Алвиарин се държеше хладно и делово като някой търговец, дошъл да изкупува вълна и табак: изненада се, че Нинив взима участие в уроците, беше остра в критиките си, но винаги готова да започне уроците наново. Алана Мосвани непрекъснато се смееше и отделяше толкова време на приказки за света и за мъжете, колкото и на обучението. Алана проявяваше твърде много любопитство към Ранд, както и към Перин и Мат, вероятно за да успокои Егвийн. Но особено към Ранд. Най-лошата от всички беше Лиандрин, единствената, която носеше шала си — всички други си ги бяха прибрали още преди да напуснат Фал Дара. Лиандрин седеше, опипвайки нервно червените ресни на шала си, и ги учеше малко, при това неохотно. Разпитваше Егвийн и Нинив, сякаш бяха обвинени в някакво престъпление, и въпросите ѝ винаги клоняха към трите момчета. Продължи, докато Нинив най-накрая просто не я изхвърли — Егвийн така и не разбра защо го направи, — но ги напусна с предупреждението:

— Внимавайте много, дъщери мои. Вече не се намирате в родното си село. Пъхате си пръстите в неща, които могат да ви ужилят.

Най-сетне колоната стигна село Медо на бреговете на Мора, която преминаваше по границата между Шиенар и Арафел и се вливаше в река Еринин.

Егвийн беше сигурна, че тъкмо въпросите на Айез Седай за Ранд я бяха накарали да го сънува, както и притеснението ѝ за него, за това дали той и останалите трябваше да последват Рога на Валийр към Погибелта, или не. Тези сънища винаги бяха лоши, но отначало не

изглеждаха нещо повече от обикновени кошмари. Но до нощта, когато стигнаха Медо, сънищата вече се бяха променили.

— Извинете, Айез Седай — попита почтително Егвийн, — случайно да сте виждала Моарейн Седай?

Крехката Айез Седай ѝ махна с ръка да я остави на мира и забърза сред многолюдната, осветена от факли селска улица, викайки на някого да пази коня ѝ. Жената беше от Жълтата Аджа и Егвийн знаеше за нея само това — не беше имала повод да научи името ѝ.

Медо беше малко село — въпреки че Егвийн се изненада, като осъзна, че това, което сега ѝ се струваше „малко село“ всъщност бе колкото Емондово поле — и в момента в него имаше повече чужденци, отколкото местни жители. Тесните му улици бяха изпълнени с хора и коне, които бързаха към кейовете покрай селяните, коленичещи всеки път, когато се появеше някоя забързана, невиждаща ги Айез Седай. Пращящите факли осветяваха всичко. Двата кея се протягаха навътре в реката като каменни пръсти и към всеки от тях бяха привързани по два малки двумачтови кораба. На тях товареха коне и ги укрепваха с помощта на дървени греди, въжета и зебла под коремите. Още кораби — с високи перила и тъпи носове, с фенери на върха на мачтите — се бяха струпали сред осветената от луната река вече натоварени или чакащи да им дойде редът. Гребни лодки сновяха напред-назад, превозвайки стрелци и копиеносци, чиито вдигнати пики правеха лодките да приличат на гигантски таралежи, плуващи по повърхността.

На левия кей Егвийн намери Аная, която следеше товаренето и гълчеше онези, които не действаха достатъчно сръчно. Въпреки че не беше разменила с Егвийн повече от една-две думи, Аная изглеждаше по-различна от останалите, повече приличаше на някоя жена от родния край. Егвийн можеше да си я представи как пече хляб в кухнята си — другите не си представяше по този начин.

— Аная Седай, да сте виждали Моарейн Седай? Трябва да поговоря с нея.

Айез Седай се огледа разсеяно и се намръщи.

— Какво? А, ти ли си, дете? Моарейн замина. А твоята приятелка, Нинив, вече се качи на „Речна кралица“. Наложил се лично да я завържа на борда, понеже викаше, че нямало да тръгне без теб. О, Светлина, каква блъсканица! Ти също трябваше да си на борда.

Намери някоя лодка, която да те закара на „Речна кралица“. Двете ще пътувате с Амирлинския трон, така че внимавай как се държиш, като се качиш на борда. Никакви сцени и глезотии.

— Кой е корабът на Моарейн Седай?

— Моарейн не е на кораб, дете. Тя замина преди два дни и Амирлин е доста обезпокоена от това. — Аная направи гримаса и поклати глава, въпреки че вниманието ѝ беше заето повече с работниците по кея. — Първо изчезва Моарейн с Лан, после Лиандрин по петите на Моарейн, а след нея Верин, без и дума да каже на някого. Верин дори не си взе Стражника и сега Томас си гризе ноктите от загриженост по нея. — Айез Седай вдигна очи към небето. Издутата луна светеше, незакривана от никъво облаче. — Ще трябва отново да призовем вятър, а на Амирлин и това хич няма да ѝ хареса. Искан да тръгнем за Тар Валон след час и няма да търпи никакво забавяне. Когато ги види отново, не бих искала да съм на мястото на Моарейн, нито на Лиандрин или Верин. Направо ще съжалят, че не са новачки. Но защо, дете, какво се е случило?

Егвийн си пое дълбоко дъх. „Моарейн заминала? Не може да бъде! Трябва да го кажа на някого, на някоя, която няма да ми се смее.“ Тя си представи Аная в Емондово поле — как слуша притеснените на дъщеря си.

— Аная Седай, Ранд е в опасност.

Аная я погледна замислено.

— Онова височко момче от твоето село ли? Липсва ти вече, нали? Какво пък, не бих се изненадала, ако точно той е изпаднал в някаква беда. На младежите на негова възраст често им се случва. Макар че по-скоро другият — Мат ли беше? — би трябвало да се безпокои. Много добре, детето ми. Не искам нито да ти се подигравам, нито да разкривам нещо. Но каква е тази опасност и как си го разбрала? Той и лорд Ингтар би трябвало вече да са намерили Рога и да са се върнали във Фал Дара. Или се е наложило да го последват в Погибелта, а тогава нищо не може да се направи.

— Аз... не мисля, че са в Погибелта, нито че са се върнали във Фал Дара. Имах сън. — Произнесе го предизвикателно. Прозвуча доста глупаво, но беше истина. Кошмар, не ще и спор, но все едно че беше истина. Първо се появи някакъв мъж с маска на лицето и с пламъци вместо очи. Въпреки маската ѝ се стори, че се изненада,

когато я видя. Видът му така я изплаши, че си помисли, че костите ѝ ще се скършат от треперене, но той изведнъж изчезна и на негово място се появи Ранд — спеше на земята, загърнат в плаща си, а край него стоеше някаква жена и го гледаше. Лицето ѝ беше скрито в сянка, но очите ѝ грееха като луни и Егвийн разбираше, че тя е самото зло. После нещо просветна и те изчезнаха. И двамата. А зад всичко това, като нещо отделно съществуващо, се възцари усещането за опасност, сякаш някакъв капан започваше да се затваря върху нечий нищо неподозиращ крайник, капан с яки челюсти и много зъби. Времето сякаш се забави и тя виждаше как железните челюсти бавно се стягат. Сънят не заглъхна в ума ѝ след като се събуди, както става обикновено със сънищата. А опасността се усещаше толкова силно, че непрекъснато ѝ се искаше да се озърне през рамо — макар по някакъв начин да разбираше, че тя заплашва Ранд, а не нея.

Зачуди се дали жената е като Моарейн и се укори за тази си мисъл. В това отношение Лиандрин сигурно щеше да е по-подходяща. Или може би Алана — тя също проявяваше интерес към Ранд.

Не можеше да се реши да го разкаже на Аная. Затова промълви:

— Аная Седай, знам, че звучи глупаво, но той е в опасност. В голяма опасност. Сигурна съм. Усетих го. Все още го усещам.

— Какво пък — промълви замисли Аная. — Това е възможност, за която се обзалагам, че никой не е помислял. Може да си Сънна бродница. Вероятността е много малка, но... Такава не сме имали — от... колко... може би четири-петстотин години. Ако наистина можеш да Сънуваш, сигурно можеш и да Прорицаваш. Ето това би било трън в очите на Червените. Разбира се, може да е било най-обикновен кошмар, предизвикан от късната нощ, от студената храна и от тежкото пътуване, откакто напуснахме Фал Дара. И от това, че младежът ти липсва. Това е по-вероятно. Да, да, дете, разбирам. Загрижена си за него. Сънят показва ли ти каква точно е опасността?

Егвийн поклати глава.

— Той просто изчезна и аз усетих опасността. И някакво зло. Усетих го още преди да изчезне. — Тя потръпна и разтри ръце. — Все още го усещам.

— Добре, ще поговорим повече на „Речна кралица“. Ако наистина се окаже, че си Сънна бродница, ще се погрижа да получиш обучението, за което Моарейн ще трябва да е... Ей ти! — извика

внезапно Айез Седай и Егвийн подскочи. Някакъв висок мъж, който току-що беше седнал върху буре с вино, също подскочи. Други неколцина се разбързаха. — Това нещо е за товарене на борда, а не да седиш на него! Ще поговорим пак, като се качим на кораба, дете. Чакай, глупако! Не можеш да го занесеш сам! Да се изсипеш ли искаш? — Аная закричи към кея, хокайки грубо нещастните селяни с думи, което Егвийн не можеше и да допусне, че са й присъщи.

Девојката се загледа в мрака, на юг. Той беше някъде там. Не във Фал Дара, нито в Погибелта. Беше сигурна. „Дръж се, празноглав идиот такъв. Ако се убиеш преди да те измъкна от всичко това, жив ще те одера.“ Не се сети, че не би могла да го измъкне от нищо, след като отиваше в Тар Валон.

Загърна се в пелерината си и се запъти да намери някаква лодка за „Речна кралица“.

ГЛАВА 13

ОТ КАМЪК НА КАМЪК

Светлината на изгряващото слънце събуди Ранд и той се зачуди дали не сънува. Всичко се беше променило, или почти всичко. Слънцето и небето си бяха на мястото, макар небето да беше някак бледо и почти безоблачно. Лоиал и Хюрин продължаваха да спят от двете му страни, загърнати в плащовете си, а конете им все така дремеха оседлани на крачка от тях, но всички други бяха изчезнали. Войници, коне, приятелите му — всички бяха изчезнали. Самата падина също така се беше променила и сега те се намираха в средата ѝ, а не в края. До главата на Ранд стърчеше сив каменен цилиндър, висок цели три разтега и дебел една крачка, покрит със стотици, може би хиляди дълбоко врязани схеми и писмена на някакъв език, който той не познаваше. Дъното на падината беше настлано с бял камък, равен като под и толкова добре излъскан, че почти блестеше. Масивни каменни стъпала в различни цветове се извисяваха към върха на концентрични кръгове. А на ръба на падината стърчаха почернели и сгърчени дървета, сякаш през тях бе преминал пожар. Всичко изглеждаше по-бледо, отколкото би трябвало да е, по-неясно, като че ли се виждаше през мъгла. Само че мъгла нямаше. Само те тримата и конете им изглеждаха стабилни. Но когато допря длан в камъка, и той му се стори достатъчно стабилен.

Той се протегна и разтърси Лоиал и Хюрин.

— Събудете се! Събудете се и ми кажете, че сънувам. Моля ви, събудете се!

— Съмна ли се вече? — измърмори Лоиал, седна и зяпна.

Хюрин се събуди стреснат, а после рипна и заподскача като бълха по нажежен камък, оглеждайки се насам-натам.

— Ама къде сме? Какво е станало? Къде са другите? Къде сме, лорд Ранд? — После се срина на колене, но очите му продължаваха да шарят. — Какво е станало?

— Не знам — бавно отговори Ранд. — Надявах се, че сънувам, но... Може пък наистина да е сън. — Имаше опит със сънища, които не бяха съвсем сънища, опит, който не искаше нито да повтаря, нито да си спомня. Изправи се предпазливо. Всичко си остана на мястото.

— Не мисля така — каза Лоиал. Оглеждаше колоната и никак не изглеждаше щастлив. Дългите вежди увиснаха над бузите му, косматите му уши като че ли повехнаха. — Мисля, че това е същият камък, до който легнахме снощи. И сега смятам, че знам какво е той. — За първи път не изглеждаше щастлив от знанията си.

— Това е... — „Не.“ Да е снощният камък му изглеждаше не по-малко налудничаво от това, което виждаше около себе си, от това, че Мат, Перин и шиенарците бяха изчезнали и всичко наоколо се беше променило. „Мислех, че съм се измъкнал, но започва отново и изобщо не става дума за лудост, освен ако наистина не съм полудял.“

Той погледна Лоиал и Хюрин. Не се държаха е него като с луд. Те също го виждаха. Нещо, свързано със стъпалата, привлече погледа му: различните цветове, седем издигащи се нагоре цвята, започващи със синьото. — По един за всяка Аджа — промълви той.

— Не, лорд Ранд — простена Хюрин. — Не. Айез Седай не биха ни го сторили; Не биха! Аз вървя в Светлината!

— Всички вървим, Хюрин — каза Ранд. — Айез Седай няма да те поразят. — „Освен ако не се изпречиш на пътя им.“ Възможно ли беше Моарейн да го е направила по някакъв начин? — Лоиал, ти спомени, че знаеш какво представлява този камък. Какво е?

— Казах, че смятам, че знам, Ранд. Имаше откъс в една стара книга, само няколко страници, но на една от тях имаше чертеж на този камък, на този — подчерта го, за да наблегне на значимостта му — или на друг, много подобен на него. А отдолу пишеше: „От камък на камък прескачат редовете на «ако» между световите, които могат да са.“

— Какво означава това, Лоиал? Не виждам никакъв смисъл.

Огиерът тъжно поклати голямата си глава.

— Беше само няколко страници. В част от него се казваше, че Айез Седай в Приказния век, някои от онези, които са могли да пътуват, най-силните от тях, са могли да използват тези Камъни. Не се казваше как, но ми се струва, от онова, което успях да разгадая, че може би онези Айез Седай са могли някак да използват Камъните, за да пътуват през въпросните светове. — Той погледна нагоре към

обгорелите дървета и бързо сведе очи, като че ли се страхуваше дори да си помисли какво се намира отвъд ръба на падината. — Но дори и Айез Седай да могат да ги използват, или да са могли, с нас няма Айез Седай, която да може да прелива Силата, така че не виждам как е възможно.

Кожата на Ранд настръхна. „Айез Седай са ги използвали. В Приказния век, когато е имало мъже Айез Седай.“ Имаше смътен спомен за празнотата, която се захлупи около него, докато спеше, изпълнена с онзи блясък, от който му се гадеше. И си спомни стаята в селото и светлината, към която се пресегна, за да се измъкне. „Ако това е мъжката половина на Верния извор... Не, не може да бъде. Но ако все пак е това? О, Светлина, колебаех се дали да избягам, или не, а то непрекъснато е в главата ми. Може би аз съм ни докарал тук.“ Отказа да мисли повече за това.

— Светове, които могат да са? Не разбирам, Лоиал.

Огиерът потръпна тревожно.

— Нито пък аз, Ранд. Повечето неща в онзи откъс звучаха все така странно. „Ако жена тръгне наляво или надясно, раздвоява ли се потокът на Времето? Дали тогава Колелото затъкава две Шарки? Или хиляда, при всяко нейно обръщане? Или толкова, колкото звездите? Дали един от тях е истински, а другите са само сенки и отражения?“ Както разбираш, не беше много ясно. Повече въпроси, които си противоречат взаимно. А и беше съвсем кратък. — Погледът му се върна към колоната, но сякаш му се искаше тя да се махне. — Предполага се, че съществуват много такива Камъни, пръснати по целия свят, или поне че е имало някога. Но не бях чувал някой досега да е намирал един от тях. Не съм чувал изобщо някой да се е натъквал на подобно чудо.

— Милорд Ранд? — Хюрин изглеждаше малко по-спокоен, но лицето му беше напрегнато. — Милорд Ранд, вие ще ни върнете, нали? Там, където ни е мястото? Имам жена, милорд, и невръстни дечица. Мелия ще го преживее много тежко, ако загина, но ако не получи дори тялото ми, за да го предаде за последната прегръдка на майката, ще ме оплаква до последния си ден. Нали разбирате, милорд. Не мога да я оставя, без нищо да знае за мен. Ще ни върнете, нали? И ако загина и не можете да върнете поне тялото ми, ще ѝ пратите вест, та поне да

знае какво се е случило с мен. — Вече не питаше. Гласът му бе изпълнен с необяснима увереност.

Ранд отвори уста, за да му напомни за сетен път, че не е никакъв лорд, но се отказа. В момента това едва ли беше толкова важно. „Ти го вкара в това.“ Искаше му се да го отрече, но знаеше какво представлява, знаеше, че може да прелива, въпреки че това ставаше сякаш от само себе си. Лоиал твърдеше, че Айез Седай са използвали Камъните, а това означаваше Единствената сила. А за което Лоиал твърдеше, че го знае, човек можеше да е сигурен — огиерът никога не твърдеше, че знае нещо, без наистина да е така — а около тях не съществуваше никой друг, който да може да прелива Силата.

„Ти ги вкара в тази беля, ти трябва да ги измъкнеш. Или поне да се опиташ.“

— Ще направя всичко, което е по силите ми, Хюрин. — И тъй като Хюрин беше шиенарец, добави: — Кълна се в своя Дом и в честта си. Овчарски дом и овчарска чест, но се вричам в тях като лорд.

Хюрин пусна пешовете на сетрето си и се поклони дълбоко.

— Чест е да ви служа, милорд.

Угризение стисна гърлото на Ранд. „Той смята, че ще го върнеш в дома му, защото шиенарските лордове винаги спазват думата си. Е, какво ще направиш сега, лорд Ранд?“

— Зарежи това, Хюрин. Без поклони. Аз не съм... — Но изведнъж си даде сметка, че не може повече да настоява пред нещастния човек, че не е никакъв лорд. Всичко, което крепеше душещия в момента, бе вярата му, че той е лорд, и поне сега нямаше смисъл да му я отнема. Не и тук. — Без поклони — довърши той неловко,

— Както желаете, лорд Ранд. — Хюрин се усмихна широко, както когато се запознаха.

Ранд се окашля.

— Да. Е, това исках да ти кажа.

Двамата продължаваха да го гледат, Лоиал с любопитство, Хюрин с увереност, и и двамата очакваха да видят какво ще предприеме. „Аз ги доведох тук. Няма кой друг да е. Значи аз трябва да ги измъкна. А това означава...“

Вдишвайки дълбоко, той пристъпи по бялата каменна настилка към покрития със символи цилиндър. Ситни редове на някаква

писменост, която той не познаваше, обкръжаваха всеки от символите, странни букви, които се виеха в дъги и спирали, внезапно ставаха ъглести и клиновидни, а после отново гладки. Във всеки случай не бяха тролокско писмо. Макар и с неохота, той опря длани в камъка. Външно изглеждаше сух, гладък камък, но на допир беше странно хлъзгав, като покрит със смазка метал.

Той затвори очи и оформи пламъка. Празнотата се появи бавно, колебливо. Съзнаваше, че я задържа собственият му страх, страхът от това, което се опитваше да постигне. Колкото по-бързо изтласкваше страха си в пламъка, толкова повече се надигаше той. „Не мога да го направя. Преливане на Силата. Не искам. О, Светлина, трябва да има и друг начин.“ Насили се и усмири всяка мисъл. Усети, че на челото му изби пот. Решен на всичко, продължи, тласкайки всички свои страхове в пламъка, и го накара да нарасне, да нарасне... И ето, празнотата се появи.

Същността му заплава сред празното. Вече можеше да види светлината — сайдин — дори със затворени очи, усети топлината ѝ, която го обкръжи, обгърна всичко, започна да поглъща всичко. Потрепваше като пламък на свещ зад мазен лист хартия. Гранясала мазнина. Воняща мазнина.

Пресегна се към нея. Не беше сигурен как се пресегна, но беше нещо, някакво движение, протягане към светлината, към сайдин. И не улови нищо, все едно че прокара длани през течаща вода. Приличаше на някаква лигава, мазна водна повърхност, на мръсотия, носеща се над чистата вода отдолу, но не можеше да задържи водата. Отново и отново пръстите му зашариха, но дори капчици вода не се задържаха по тях, само лепкавата мръсотия, която пролази по кожата му.

Отчаяно се помъчи да изгради образ на падината, както беше преди, с Ингтар и копиеносците, спящи край конете си, с Мат и Перин и самия Камък до него, заровен в земята почти до върха си. Оформил го извън празнотата, прилепен в черупката на кухия свод, който го обгръщаше. Опита се да свърже този образ със светлината, помъчи се да ги съедини. Падината, както си беше преди, и той, с Лоиал и Хюрин там, всичко заедно. Сърцето го заболя. Заедно, с Мат, Перин и шиенарците. Парене в главата му. Заедно!

Празнотата се разби на хиляди режещи късове, пронизващи ума му.

Разтреперан, той отстъпи назад, с широко отворени очи. Дланите го боляха от натискането на Камъка, а мишците и раменете му бяха изтръпнали. Стомахът му се гърчеше от усещането за гадост, която го покрива, а главата му... Помъчи се да успокои дишането си. Такова нещо не беше му се случвало досега. Когато празнотата изчезваше, тя си отиваше като спукан мехур, просто се стапяше. Никога не беше се разбивала като стъкло. Главата му се беше вцепенила, сякаш хилядите срязвания бяха станали толкова бързо, че не му беше останало време да изпита болка. Но усещаше всяка рана толкова истинска, като че ли беше нанесена с остър бръснач. Опипа темето си и погледна пръстите си, изненадан, че по тях няма кръв.

Хюрин продължаваше да стои и да го гледа уверен. Добре че поне душещият бе възвърнал чувството си за сигурност. Лорд Ранд правеше нещо. Нали за това бяха лордовете. Да закрилят земята и нейните хора с тялото и живота си, а когато нещо се объркаше, да го оправят и да въздадат справедливост. Докато лорд Ранд правеше нещо, каквото и да е, Хюрин щеше да е уверен, че всичко ще се оправи. За това бяха лордовете.

Погледът на Лоиал бе по-различен — озадачен и леко намръщен, но и неговите очи бяха приковани в Ранд. Ранд се зачуди какво ли си мисли гигантът.

— Опитът си струваше — каза им той. Усещането за гранясало и мазно, вътре в главата му — „О, Светлина, вътре в главата ми! Не го искам вътре в мен!“ — бавно се стапяше, но продължаваше да му се струва, че всеки момент ще повърне. — Да почина малко и ще опитам отново.

Надяваше се, че гласът му е прозвучал убедително. Нямахше никаква представа какъв е принципът на действие на тези Камъни и дали това, което се опитваше да направи, би имало някакъв успех. „Може би съществуват някакви правила как да се използват. Може би трябва да направиш нещо по-специално. О, Светлина, може би не бива да използваш един и същи Камък два пъти или...“ Прекъсна тази мисъл. Нямахше никаква полза. Просто трябваше да го направи. Погледна пак Лоиал и Хюрин и му се стори, че вече разбира какво имаше предвид Лоиал, когато му говореше за дълга, притискащ плещите ти като планина.

— Милорд, струва ми се... — Думите на Хюрин заглъхнаха и той го погледна засрамено. — Милорд, може би ако намерим Мраколюбците, ще успеем да накараме някой от тях да ни каже как да се върнем.

— Бих попитал и Мраколюбец, и самия Тъмен, ако съм сигурен, че ще извлека от тях верния отговор — отвърна Ранд, — Но тук сме само ние. Само тримата. — „Само аз. Единственият, който трябва да го направи.“

— Можем да последваме следата им, милорд. Ако ги хванем...

Ранд го зяпна.

— Нима все още можеш да ги подушиш?

— Мога, милорд. — Хюрин се навъси. — Смътна е някак си, бледа, като всичко останало, но мога да надуша следата им. Право натам. — И той посочи ръба на падината. — Не го разбирам, милорд, но... Снощи можех да се закълна, че следата продължава през онази падина — онази, в която се намирахме. Е, сега тя пак е на мястото си, само че тук е някак си по-смътна, както казах. Не е стара, не смътна в този смисъл, но... Не знам, лорд Ранд, мога само да кажа, че е натам...

Ранд размисли. Ако Фейн и Мраколюбците се намираха тук — каквото и да означаваше в случая думата „тук“ — може би те знаеха как могат да се измъкнат. При това у тях бяха Рогът и камата. Мат трябваше да си върне камата. Заради това, ако не за нещо друго, трябваше да ги намери. Това, което в края на краищата го накара да вземе решение и което го беше срам да си признае, бе страхът да се опита отново. Страхът отново да прелива Силата. По-малко го плашеше срещата с Мраколюбци и тролоци, та дори само с Хюрин и Лоиал до него.

— Тогава тръгваме след тях. — Постара се да си придаде увереност, като Лан и Ингтар. — Рогът трябва да се върне. Ако не успеем да измислим как да им го отнемем, поне ще знаем къде са, когато намерим Ингтар. — „Дано само не ме попитат как ще го намерим.“ — Хюрин, гледай да си сигурен, че това наистина е следата, която гоним.

Душещият скочи на седлото си, нетърпелив и той самият да свърши нещо, вероятно нетърпелив също така да се махне от тази нереална падина, и конят му се закатери нагоре по широките

разноцветни стъпала. Конските копита чаткаха гръмко по камъка, но не оставяха никакви следи.

Ранд прибра букаите на коня в дисагите — знамето си стоеше там; нямаше никак да съжاليا, ако бе останало в... другия свят? — след което праметна през рамо лъка и колчана и яхна жребеца си. Вързопът от наметалото на Том Мерилин се беше издул зад седлото.

Лоиал поведе едрия си кон. Както беше стъпил на земята, стигаше почти до рамото на Ранд, при все че той бе на седлото. Огиерът изглеждаше объркан.

— Смяташ, че трябва да останем тук ли? — попита Ранд. — Да се опитам отново да използвам Камъка? Ако Мраколюбците са някъде тук, длъжни сме да ги издирим. Не можем да оставим Рога на Валийр в ръцете им. Чу думите на Амирлин. А и камата трябва да върнем. Мат ще загине без нея.

Лоиал кимна.

— Да, Ранд, длъжни сме. Но Ранд, Камъните...

— Ще намерим някой друг. Ти сам каза, че са пръснати навсякъде, и ако всички са като този — с целия този каменен градеж около тях — не би трябвало да е много трудно да намерим още някой.

— Ранд, в онзи фрагмент се казваше, че Камъните произлизат от век, по-стар от Приказния, и че дори тогавашните Айез Седай не са ги разбирали, въпреки че най-могъщите от тях са могли да ги използват. Използвали са ги с помощта на Единствената сила, Ранд. Ти как смяташе да използваш този Камък? Или някой друг, ако намерим такъв?

За миг Ранд се втренчи в огиера и мозъкът му заработи трескаво.

— Ако са по-древни и от Приказния век, може би хората, които са ги построили, не са използвали Единствената сила. Би трябвало да има друг начин. Мраколюбците са се озовали тук, а те със сигурност не могат да използват Единствената сила. Какъвто и да е този друг начин, ще го намеря. Ще ни върна обратно, Лоиал. — Погледна отново високата каменна колона със странните знаци и кожата му настръхна. „О, Светлина, ако само е възможно да не се налага да посягам към Силата, за да го направя.“ — Ще успея, Лоиал, обеща вам ти. Все едно как.

Огиерът кимна резервирано, възседна огромния си кон и последва Ранд нагоре по стъпалата, за да се присъединят към Хюрин

сред почернелите дървеса.

Пред очите им се простираше ниска хълмиста местност, тук-там осеяна с малки горички и прорязана от многобройни потоци. На Ранд му се стори, че в далечината вижда друго обгорено петно. Всичко беше бледо, с размити цветове. Не се забелязваше никакъв признак на човешка намеса освен каменния кръг, останал зад гърба им. Небето беше празно, липсваха пушещи комини, нямаше птици, само няколко облачета и бледожълтото слънце.

А най-лошото бе, че пейзажът сякаш се изкривяваше. Най-близките неща си изглеждаха на мястото, както и онова, което можеше да се види в далечината. Но извърнеше ли глава, нещата, които му изглеждаха далечни в периферията на зрението му, изведнъж сякаш се втурваха към него и се оказваха по-близки, когато погледнеше право към тях. От това му се завиваше свят. Дори конете въртяха нервно глави и поглеждаха с бялото на очите си. Стараеше се да не извърта рязко глава. Нещата, които трябваше да си стоят на едно място, пак се движеха, но това като че ли малко му помогна.

— В онзи откъс от твоята книга споменавах ли се за това? — попита Ранд.

Лоиал поклати глава и преглътна с мъка, като че ли съжали, че не я държи неподвижно.

— Нищо.

— Предполагам, че нищо не може да се направи. Казвай накъде, Хюрин.

— На юг, лорд Ранд. — Душещият беше забил поглед в земята.

— На юг, щом казваш. — „Трябва да има и друг път назад освен чрез Силата.“ Ранд впи пети в хълбоците на Дорчо. Помъчи се да придаде бодрост на гласа си, все едно че изходът им от всичко това бе повече от лесен. — Помните ли какво каза Ингтар? Три или четири дни до паметника на Артур Ястребовото крило. Дали и той е така цял тук, като Камъните. Ако това е свят, който може да е, сигурно все още си стои. Не мислиш ли, че ще е страотно да го видим, Лоиал?

И те потеглиха на юг.

ГЛАВА 14

ВЪЛЧИЯТ БРАТ

Гласът на Ингтар кънтеше:

— Изчезнали? И моите стражи не са забелязали нищо? Не могат просто така да изчезнат!

Перин присви рамене и погледна към застаналия леко встрани Мат, който си мърмореше нещо сам. Спори със самия себе си, така реши Перин. Слънцето надничаше над хоризонта и беше крайно време да яхнат конете и да потеглят. Товарните коне, вече натоварени и подредени в колона, потропваха нетърпеливо на място, но всички седяха по конете си и чакаха.

Появи се широко крачещият Юно.

— Нито една пръчовска следа, милорд. — Изглеждаше обиден. Огорчението от провала се беше изписало на мрачното му лице. — Да ме изгори дано, и една проклета драскотина от копито няма, да го тръшне дано. Просто са изчезнали, проклетниците.

— Трима мъже и три коня не могат просто да изчезнат — изрева Ингтар. — Огледайте отново терена горе, Юно, Ако някой може да разбере накъде са тръгнали, това си ти.

— Сигурно просто са избягали — обади се Мат. Юно се спря и го изгледа гневно. „Все едно че е изругал Айез Седай“ — изуми се Перин.

— Защо ще избягат? — Гласът на Ингтар стана застрашително тих. — Ранд, Строителят, моят душещ — моят душещ! — защо изобщо трябва да бяга някой от тях, още по-малко и тримата наведнъж?

Мат сви рамене.

— На знам. Ранд беше... — На Перин му се дощя да хвърли нещо към него, да го удари, да направи каквото и да е, за да го накара да млъкне, но Ингтар и Юно ги гледаха. Усети вълна на облекчение, когато Мат се поколеба, след което вдигна ръце и промърмори: — Не знам защо. Просто си помислих, че може да са избягали.

— Избягали — изрева Ингтар, сякаш и за миг не можеше да го повярва. — Строителят може да си тръгне когато си поиска, но Хюрин не би избягал. Нито пък Ранд ал-Тор. Никога. Той знае вече дълга си. Размърдай се, Юно. Проучи отново терена. — Юно се поклони набързо и затича, дългият меч заподскача над рамото му. Ингтар пак заръмжа: — Защо Хюрин ще напусне току-така, посред нощ, без и дума да каже? Той много добре знае за какво сме тръгнали. Как сега ще проследя тази пръкнала се от Сянката гадост без него? Хиляда жълтици бих дал за глутница ловджийски хрътки. Ако бях сигурен, щях да кажа, че Мраколюбците са го нагласили, за да ми се измъкнат на изток или на запад, без да разбере накъде. Но не знам дали и в това съм сигурен. — И Ингтар се затътри след Юно.

Перин се помръдна притеснен. Мраколюбците несъмнено се отдалечаваха от тях с всяка минута. Все по-далече, а с тях — Рога на Валийр... и камата от Шадар Логот. Не допускаше, че Ранд — в каквото и да беше се превърнал, каквото и да беше станало с него — би се отказал от тази гонитба. „Но къде се е дянал, и защо?“ Лоиал би могъл да е тръгнал с него заради приятелството им... но защо и Хюрин?

— Може пък наистина да е избягал — промърмори той и се огледа. Като че ли никой не го чу. Дори Мат не му обърна внимание. Прокара длан през косата си. Ако Айез Седай бяха поискали от него самия да стане Лъжедракон, той също щеше да избяга. Но притесненията му за Ранд с нищо нямаше да помогнат за проследяването на Мраколюбците.

Всъщност имаше един начин, стига да пожелаеше да прибегне до него. Никак не му се искаше. Винаги гледаше да го избягва, но може би сега вече нямаше как. „Пада ми се, заради онова, което казах на Ранд. Да можех и аз да избягам.“ Макар да знаеше какво може да направи, за да помогне — какво трябваше да направи, — се поколеба.

Никой не гледаше към него. Никой нямаше да разбере какво става в него, дори и да погледнеше. Най-сетне, с огромна неохота, той затвори очи и се зарея, остави мислите си да се зареят надалеч.

Отначало се беше опитвал да го отрече, дълго преди очите му да започнат да се променят от тъмнокафяви към златистожълти. В онази първа среща, в първия миг на разпознаването, той бе отказал да

повярва и оттогава бягаше от самопризнанието. Все още му се искаше да избяга.

Мислите му се зареяха, опипвайки това, което трябваше да се намира отвън, онова, което винаги бе обитавало тази земя, където хора се срещаха рядко — за да се доберат до неговите братя. Не му харесваше тази мисъл, но бяха негови братя.

Отначало се бе уплашил, че това, в, което се превръща, съдържа покварата на Тъмния или е свързано с Единствената сила — и двете еднакво лоши за човек, който не желае нищо повече, освен да бъде прост ковач и да изживее живота си в Светлината, и в мир. От този момент насетне разбираше как се чувства Ранд: боящ се от самия себе си, омърсен. Все още не можеше напълно да го преодолее. Това, което правеше, се оказа много по-древно от използването на Единствената сила от хората, нещо, произтичащо от самото раждане на Времето. Не беше Силата, му бе обяснила Моарейн. А нещо отдавна изчезнало, което сега се връща. Егвийн също знаеше, макар да му се искаше да не знае. Искаше му се никой да не знае.

Контакт. Усети ги, усети умовете им. Усети братята си — вълците.

Мислите им се завихриха около него, смесица от образи и чувства. Отначало не можа да различи нищо друго освен груба емоция, но ето че съзнанието му започна да им придава думи. „Вълчи брат. Изненада. Говорещ двукрак.“ Смътен образ, замъглен от времето, по-стар от най-дълбоката древност, на мъже, тичащи с вълци, две глутници, тръгнали заедно на лов. „Чухме, че това се връща. Дългия зъб?“

Последва смътна картина на мъж, облечен в дрехи, съшити от кожи, с дълъг нож в ръката, но върху нея се насложи, по-плътен и фокусиран, образът на рунтав вълк с един зъб по-дълъг от останалите, стоманен зъб, блестящ под лъчите на слънцето, докато вълкът водеше глутницата в отчаяно преследване през дълбокия сняг към сърните, което означаваше живот вместо бавна смърт от глад, и сърните, затънали до корем в пухкавите преспи, и слънцето, блеснало над белотата, докато очите те заболят, и вятърът, виещ по просеките, помитащ снега като мъгла и... Вълчите имена винаги представляваха сложни образи.

Перин разпозна мъжа. Илиас Мачира, който за първи път го запозна с вълците. Понякога съжаляваше, че изобщо бе срещнал Илиас.

„Не“ — помисли си той и се опита да се обрисува в съзнанието си.

„Да. Чували сме за теб.“

Не беше образът, който той изгради, на младеж с яки рамене и рошави кафяви къдрици, младеж с брадва на колана, за когото другите смятаха, че се движи и мисли мудро. Този човек също беше там, някъде сред умствената картина, идеща откъм вълците, но много по-силен от нея бе образът на едър див бик със закривени рога от бляскав метал, тичащ в нощта със скоростта и лекотата на млад звяр, с плащ от къдраво руно, проблясващ на лунната светлина, мятащ се сред Бели плащове, яхнали коне, а въздухът около него — свеж, хладен и тъмен, и кръвта, така червена по рогата му, и...

„Младия бик.“

Потресен, за миг Перин изгуби контакта. Не беше и сънувал, че ще му дадат име. Доця му се да забрави как си го бе спечелил. Докосна брадвата на колана си: проблясващото острие бе с форма на лунен сърп. „Светлината да ми помогне дано, убих двама души. Те искаха да ме убият, както и Егвийн, но...“

Отхвърляйки всичко това — то беше свършило и отминало, не искаше да си спомня повече за него — той предаде на вълците миризмата на Ранд, на Лоиал и Хюрин, и ги попита дали са надушили тримата. Това бе едно от нещата, които го бяха споходили заедно с промяната в очите му — можеше да различава хората по миризмата им, дори да не ги виждаше. Освен това зрението му се беше изострило, виждаше надалеч, стига мракът да не беше катранен. Сега винаги гледаше да запали светилници и фенери, понякога още преди някой друг да е помислил, че е време да се запалят.

Откъм вълците дойде картина с мъже на коне, спускащи се към падината късно по здрач. Това бе последното, което бяха надушили за Ранд и другите двама.

Перин се поколеба. Следващата му стъпка щеше да е безполезна, ако не кажеше на Ингтар. „А Мат ще умре, ако не намерим камата. Да те изгори дано, Ранд, защо си отвел със себе си душещия?“

Единствения път, когато беше слязъл в тъмницата с Егвийн, косата му се бе изправила от миризмата на Фейн — дори и тролоците не воняха толкова отвратително. Искаше му се да се промъкне през решетките и да го разкъса, и когато усети това в себе си, се изплаши повече от него, отколкото от Фейн. За да прикрие миризмата на амбуланта в собственото си съзнание, насложи върху нея тролокската воня и зави на глас.

От далечината доехтя воят на вълчата глутница и конете в падината заподскачаха и зацвилиха диво. Някои от войниците насочиха тревожно копията си към ръба на падината. Но в главата на Перин бе още по-непоносимо. Усещаше вълчата ярост, омразата. Само две неща мразеха вълците. Всичко друго просто търпяха, но огъня и тролоците наистина мразеха — ала щяха да минат и през огън, за да убият тролоци.

Но сега не бяха само тролоците: миризмата на Фейн ги бе накарала да обезумеят, като че ли бяха надушили нещо, в сравнение с което тролоците им изглеждаха съвсем естествени и поносими.

„Къде?“

Небето се завъртя в главата му. Земята се затъркаля. Изток и запад, това вълците не знаеха. Познаваха движенията на слънцето и луната, смяната на сезоните, земните контури. Перин го отгада. На юг. И нещо повече. Диво нетърпение да избият тролоците. Вълците бяха готови да позволят на Младия бик да вземе участие в избиването. Ако поискаше, Младия бик можеше да поведе със себе си двукраките с тяхната твърда кожа, но Дим, Две сърни и Зимна зора, и всички останали от глутницата щяха да се впуснат на лов срещу Изкривените, осмелили се да стъпят в земята им. Отровната плът и горчивата кръв щяха да прогорят езиците им, но те трябваше да бъдат убити. Смърт. Смърт за Изкривените.

Гневът им го зарази. Устните му се дръпнаха и той се озъби, пристъпи напред, готов да се присъедини към тях, да хукне с тях в лова, в избиването...

С усилие прекъсна контакта, оставяйки само смътното усещане за вълчето присъствие. Можеше да посочи къде са през невидимата далечина. Вътре в себе си усети хлад. „Но аз съм човек, не вълк. О, Светлина, помогни ми. Аз съм човек!“

— Добре ли си, Перин? — попита Мат и пристъпи към него. Гласът му звучеше както винаги — лекомислено, а зад това лекомислие — горчиво напоследък, погледът му беше загрижен. — Само това ми липсваше. Ранд изчезна, сега пък и на теб ти стана нещо. Не знам откъде да намеря Премъдра, която да се погрижи за теб. Мисля, че ми е останала малко върбова кора в дисагите. Мога да ти сваря чай от върбова кора, стига Ингтар да позволи да останем още малко. Ще те оправи, ако го направя силен.

— Аз... нищо ми няма, Мат. — Той избута приятеля си и тръгна да потърси Ингтар. Шиенарският лорд проучваше терена по ръба на падината заедно с Юно, Раган и Масема. Когато придърпа Ингтар настрана, останалите го изгледаха сърдито. Заговори му едва след като се увери, че Юно и другите двама са достатъчно далече. — Не знам къде се е дянал Ранд с другите двама, Ингтар, но Падан Фейн и тролоците — а предполагам и останалите Мраколюбци — все още вървят на юг.

— Как го разбра? — попита Ингтар.

Перин си пое дълбоко дъх.

— Вълците ми го казаха. — Зачака, без да знае точно какво. Смях, подигравка, обвинение, че е Мраколюбец, че се е побъркал. Съзнателно заби палци в колана си, по-далече от брадвата. „Няма да убивам. Повече не. Ако се опита да ме убие като Мраколюбец, ще побягна, но аз самият няма да убия.“

— Чувал съм за такива неща — отвърна замислено Ингтар. — Слухове. Имаше някога един Стражник, Илиас Мачира, за когото разправяха, че можел да говори с вълците. Изчезна преди много години. — Като че ли долови нещо в очите на Перин. — Да не би да го познаваш?

— Познавам го — отвърна глухо Перин. — Тъкмо той... Не искам да говоря за това. Не съм го искал. — „Точно така казваше и Ранд. О, Светлика, защо не съм си у дома и да работя в ковачницата на майстор Люхан?“

— Тези вълци — отрони Ингтар. — Могат ли да проследят Мраколюбците и тролоците? — Перин кимна. — Добре. Ще намеря Рога, каквото и да ми струва. — Шиенарецът погледна към Юно и останалите, които продължаваха да търсят следи. — Но по-добре да не казваш на никой друг. Вълците се смятат за добро знамение в

Граничните земи. Тролоците се боят от тях. Но въпреки това засега е по-добре това да си остане между нас. Някои може да не го разберат.

— Бих предпочел никой да не го знае — отвърна Перин.

— Ще им кажа, че смяташ, че притежаваш дарбата на Хюрин. Виж, това те познават — свикнали са с него. Някои забелязаха как ноздрите ти настръхнаха в онова село, както и при сала. Дори подмятаха шеги за деликатния ти нос. Да. Днес ти ще ни водиш, а Юно ще гледа дали са оставили следи по земята, дали наистина сме на прав път, и преди да падне нощта, всички ще са се убедили, че си душещ. На всяка цена ще намеря Рога. — Погледна към небето и извика: — Губим време! На конете!

За изненада на Перин, шиенарците като че ли приеха версията на Ингтар. Някои от тях го изгледаха подозрително — Масема дори се изплю, — но Юно кимна замислено и това се оказа достатъчно за повечето. Най-трудно се оказа да убеди Мат.

— Душещ!? Ти? И ще проследиш убийци по миризмата? Перин, ти си не по-малко луд от Ранд. Аз съм единственият разумен, останал от Емондово поле, след като Егвийн и Нинив хукнаха към Тар Валон да стават... — Той замлъкна и погледна обезпокоен шиенарците.

Перин зае мястото на Хюрин до Ингтар и малката колона пое на юг. Мат продължаваше да сумти презрително, докато Юно не намери първите следи от тролоци и ездачи, но Перин не му обръщаше внимание. Единственото, което можеше да направи, бе да задържа вълците да не налитат напред да избият тролоците. Вълците се интересуваха само от избиването на Изкривените; за тях Мраколюбците не бяха по-различни от останалите двукраки. Перин почти си представяше пръскащите се във всевъзможни посоки Мраколюбци, докато вълците връхлитат върху тролоците — и Мраколюбците отнасяха Рога на Валийр. И камата. А загинеха ли тролоците, той едва ли щеше да може да убеди вълците да проследят хората, дори и да знаеше кого точно да проследят. Препускаше и спореше с тях, и пот изби на челото му дълго преди ужасните образи да блеснат в мозъка му и стомахът му да се обърне.

Дръпна юздите и конят му се закова на място. Останалите сториха същото, втренчени в него, тръпнейки в очакване. Той се загледа напред и изруга, тихо и горчиво.

Вълците убиваха и хора, но хората не бяха предпочитаната им плячка. Първо, вълците помнеха древния съвместен лов, и второ, вкусът на двукраките беше лош. Вълците бяха много по-придирчиви спрямо храната си, отколкото би повярвал човек. Леш не ядяха, освен ако не умираха от глад, и много рядко убиваха повече, отколкото можеха да изядат. Но това, което Перин усещаше откъм вълците, можеше най-добре да се изрази с думата „погнуса“. И образите. Виждаше ги по-ясно, отколкото му се искаше. Мъжки, женски и детски тела, разтерзани и струпани на куп. Просмукана от кръв земя, изровена от копита, отчаяни опити за измъкване. Разкъсана плът. Разцепени глави. Пърхащи лешояди с окървавени бели криле. Окървавени, голи птичи глави, разкъсващи и дърпащи гниещата плът. Той се наведе от седлото и заповръща.

Над група дървета в далечината смътно се виждаха черни точки. Стрелкаха се надолу и после пак се издигаха нагоре. Лешояди, биещи се за плячката си.

— Там има нещо много лошо. — Срещна погледа на Ингтар и преглътна. Как да го обясни така, че да съвпадне с версията, че е душещ? „Не искам да се доближавам и да видя всичко това. Но те ще поискат да огледат, след като забелязаха лешоядите. Трябва да им го кажа така, че да заобиколят.“ — Хората от онова село... Мисля, че тролоците са ги избили.

Юно тихо изруга и неколцина от шиенарците замърмориха. Никой обаче като че ли не възприе съобщението му като странно. Лорд Ингтар им беше казал, че е душещ, а душещите можеха да помирисват убийство.

— А на всичко отгоре някой ни следва — каза Ингтар.

Мат веднага извърна коня си.

— Може да е Ранд. Знаех си, че няма да избяга заради мен.

На север се вдигаха тънки облачета прах — някакъв конник препускаше към тях през покритата с ниска трева равнина. Шиенарците се пръснаха, стиснали пики, озъртайки се във всички посоки. Местността не изглеждаше обичайна за самотен пътник.

Появи се петънце — кон и ездач; жена, видя Перин дълго преди някой друг да може да различи ездача — и започна бързо да се приближава. Когато се приближи, забави ход и им замахна с ръка.

Пълничка, с посребряваща коса жена, с плътно увита пелерина, която примигна някак унесено към тях.

— Това е една от Айез Седай — промърмори разочаровано Мат. — Познавам я. Верин.

— Верин Седай — сръза го Ингтар и се поклони от седлото.

— Моарейн Седай ме изпрати, лорд Ингтар — обяви Верин с доволна усмивка. — Тя прецени, че може би ще имате нужда от мен. Какъв галоп беше само! Боях се, че няма да успея да ви настигна преди Кайриен. Трябва да сте видели онова село, разбира се? Ах, това му си вика гадост, нали? И онзи мърдраал. По всички покриви бяха накацали гарвани и врани, но нито една не се приближаваше до него, въпреки че беше мъртъв. Наложих ми се да отмахна гмежта от мухи на Тъмния сама преди да разбере какво е. Направо ме е срам, че нямах време да го сваля. Никога не съм имала възможност да проуча... — Изведнъж тя присви очи и разсеяността ѝ се изпари като дим. — Къде е Ранд ал-Тор?

Лицето на Ингтар се сгърчи.

— Изчезна, Верин Седай. Снощи изчезна, и следа няма от него. От него, от огиера и от Хюрин, един от хората ми.

— Огиера ли, лорд Ингтар? И твоят душещ е тръгнал с него? Какво общо могат да имат те с... — Ингтар зяпна и тя изсумтя. — О, нима смятате, че такова нещо може да остане тайна? — Тя отново изсумтя пренебрежително. — Душещ. Изчезнали са, казвате?

— Да, Верин Седай. — Ингтар изглеждаше доста притеснен. Не беше лесно човек да разбере, че Айез Седай знаят тайните, които се опитваш да скриеш от тях. Перин се надяваше, че Моарейн не е казала на никоя за него. — Но аз разполагам с... нов душещ. — Шиенарският лорд кимна към Перин. — Този младеж, изглежда, също притежава дарбата. Ще намеря Рога на Валийр, както се заклех, не се притеснявайте. Вашата компания е добре дошла, Айез Седай, стига да желаете да продължите с нас. — За изумление на Перин гласът му не прозвуча съвсем убедително.

Верин хвърли поглед към него и той се помръдна неловко на седлото си.

— Нов душещ, тъкмо когато сте изгубили стария... Колко... пророческо. И никакви следи, казвате? Не, разбира се. Нито следа. Странно. Снощи. — Тя се извърна на седлото си, погледна на север и

за миг на Перин му се стори, че е готова да се понесе обратно натам, откъдето беше дошла.

Ингтар я изглежда намръщено.

— Смятате ли, че тяхното изчезване има нещо общо с Рога, Айез Седай?

Верин се отпусна в седлото.

— С Рога? Не. Не, аз... не мисля. Но е странно. Твърде странно. Не обичам странните неща, докато не ги разгада.

— Мога да ви дам двама души да ви придружат до мястото, където изчезнаха, Верин Седай. Не е много далече.

— Не. Щом твърдите, че са изчезнали безследно... — Тя изглежда продължително Ингтар с безизразно лице. — Ще продължа с вас. Може би ще ги намерим или пък те ще ни намерят. Разкажете ми, докато яздим, лорд Ингтар. Разкажете ми всичко за този младеж. Всичко, което е направил, всичко, което е казал.

И те потеглиха. Верин яздеше плътно до Ингтар и го разпитваше тихо, така че другите да не могат да чуят нищо. Погледна някак особено към Перин, когато той се опита да заеме мястото си, и младежът изостана.

— Тя е тръгнала за Ранд — промърмори Мат. — Не за Рога.

Перин кимна. „Където и да си, Ранд, стой си там. Там е по-безопасно, отколкото тук.“

ГЛАВА 15

РОДОУБИЕЦЪТ

Странно повехналите далечни хълмове връхлитаха срещу него толкова внезапно, когато погледнеше право към тях, че главата на Ранд се замайваше, освен ако не се свреше под покроба на празнотата. Понякога празното го обгръщаше, без да го е търсил, но той го отбягваше като самата смърт. По-добре бе да му се вие свят, отколкото да споделя празнотата с онази мазна светлина. Много по-добре беше да се вижда в повехналия пейзаж. Въпреки това се стараеше да не гледа прекалено надалеч, а само това, което стоеше непосредствено на пътя им.

Хюрин беше присвил очи и душеше невидимата си следа, сякаш се мъчеше да пренебрегне странната околност. Когато душещият все пак я забелязваше, се стряскаше и отриваше длани в сетрето си, но после носът му отново щръкваше напред и очите му блясваха, сякаш бе изключил от съзнанието си всичко друго. Лоиал яздеше присвит на седлото си, оглеждаше се намръщено, ушите му тревожно потрепваха и непрекъснато си мърмореше нещо.

Отново прекосиха почерняла и обгорена земя, дори почвата под копитата на животните стържеше, сякаш овъглена. Изгорелите ивици, понякога широки цяла миля, друг път само неколкостотин крачки, винаги се изпъваха от изток на запад, прави като полет на стрела. На два пъти Ранд забеляза края на изгореното, веднъж когато преминаха през него, и втори път, когато го приближиха; в края си винаги изтъняваха. Поне ивиците, които видя, бяха такива, но подозираше, че навсякъде е така.

Веднъж в Емондово поле бе гледал как Уотли Елдин шари една каруца за Слънцеднева. Уот рисувахе сцените по ритлите с ярки цветове, както и сложните завъртулки, които ги обкръжаваха. За рамките, където ивиците на цветовете се допираха, Уот оставяше четката съвсем леко да се плъзне по дъската, очертавайки тънка линия, която се удебеляваше, когато натиснеше повече, и отново изтъняваше,

когато отпуснеше. Така му изглеждаше и земята сега — като че ли някой я беше нашарил с огромна огнена четка.

По обгорените ивици не растеше нищо, въпреки че някои от тях изглеждаха твърде стари. Във въздуха не се долавяше дори и намек за изгоряло, не се усещаше дори и най-слаба миризма на дим, даже когато се пресегнеше и вдигнеше от земята някоя овъглена вейка да я помирише. И въпреки това никаква зеленина не се връщаше отново на обгорената ивица. Черното изведнъж отстъпваше ред на зелено, и зеленото на черно, сякаш прерязани с нож.

По свой начин останалата част от земята изглеждаше също толкова мъртва, колкото обгорелите участъци, макар почвата да беше покрита с трева и дърветата да бяха обсипани с листа и цвят. Всичко имаше някак износен вид, като дрехи, прани твърде дълго и оставени да съхнат на слънцето повече, отколкото трябва. Не се мяркаха никакви птици или животни, поне доколкото Ранд можеше да види или чуе. Нямаше ястреб, който да закръжи в небето, нито лай на лисица, спуснала се в преследване на дребен дивеч, нито чуруликане на птица. Нищо, което да прошумоли в тревата или да пробяга между клоните. Нито пчели, нито пеперуди. Няколко пъти прекосиха потоци с плитка вода, въпреки че често тези потоци бяха издълбали дълбоки дерета със стръмни брегове, по които конете се смъкваха с препъване и с усилие се изкачваха по отсрещния бряг. Водата в тях беше бистра, с изключение на калта, изровена от конските копита, но Ранд така и не забеляза някоя рибка или попова лъжичка да се завърти над дъното, нито дори воден паяк да затанцува по повърхността или да кацне някое водно конче.

Водата ставаше за пиене, което беше добре, тъй като запасите им нямаше да изтраят дълго. Ранд пръв я опита и накара Лоиал и Хюрин да изчакат, за да видят дали няма да му стане нещо, преди да им разреши да пият. Той ги беше вкарал във всичко това и отговорността беше негова. Водата беше студена, но това бе най-доброто, което можеше да се каже за нея. Беше някак безвкусна, все едно че беше преварена. Лоиал направи гримаса и дори конете не я харесаха и само клатеха глави, докато пиеха с неохота.

Ранд забеляза само един признак на живот — във всеки случай го прие като такъв. На два пъти видя една тънка жилка, преминаваща през небето, като черта, изписана с облак. Тези черти изглеждаха

твърде прави, за да са естествени, но той не можеше да си представи какво би могло да ги изпише. Но не спомена на спътниците си за тези нишки. Вероятно не ги бяха забелязали: Хюрин се бе съсредоточил над следата, а Лоиал яздеше вгълбен в себе си. Във всеки случай никой не повдигна въпрос за тях.

След неколкочасова езда Лоиал ненадейно скочи от огромния си кон, без да обясни нищо, и закрачи към близките храсталаци от великанска метла, чиито стволоче се разделяха в дебели изпънати и щръкнали клонаци на по-малко от една крачка над земята. По върха отново се раздипляха като огромни четки — от това идваше и името им.

Ранд беше чувал веднъж дървесната песен на огиера — когато Лоиал пя на едно загиващо дърво и му възвърна живота, и беше слушал също така за изпятото дърво — предмети, извлечени от дърветата с помощта на дървесната песен. Лоиал твърдеше, че талантът гасне и че той бил един от малцината, притежаващи тази дарба. Тъкмо това правеше изпятото дърво още по-търсено и скъпоценно. Преди, когато чу Лоиал, сякаш самата земя беше запяла, но сега ориерът мърмореше песента си почти неуверено и земята отекваше в шепот.

Беше чиста мелодия, без думи, във всеки случай не и такива, който Ранд можеше да разбере; дори да имаше думи, те се вливаха в музиката като ручейчета в река. Хюрин изпъшка и зяпна удивен.

Ранд не беше сигурен какво точно прави Лоиал, нито как, но колкото и да беше тихи песента му, тя го облада почти хипнотично, изпълни ума му и го обгърна подобно на празнотата. Дланите на Лоиал шареха по ствола, докато пееше, и гласът му галеше нежно като пръстите му. Стволът започна да изглежда някак по-гладък, сякаш милувката на допира и на мелодията го оформяха. Ранд примигна. Беше сигурен, че клонът, който Лоиал обгръщаше, в началото имаше разклонения по върха като всички останали; но сега той завършваше със заоблен край малко над главата на огиера. Ранд отвори уста, но ромонът на песента го накара да замълчи. Толкова позната му се стори тази песен — сякаш би трябвало да я знае.

Гласът на Лоиал внезапно се извиси в кулминация — почти в благодарствен химн, заехтя... и постепенно заглъхна, като нежен полъх.

— Да ме изгори дано — изпъшка Хюрин. Изглеждаше смаян. — Да ме изгори дано, никога не бях чувал подобно нещо... Да ме изгори дано.

В ръцете си Лоиал държеше тояга, висока колкото него и дебела колкото ръката на Ранд, гладка и лъскава. На мястото на ствола на великанската метла израсна млад филиз.

Ранд вдиша дълбоко. „Непрекъснато нещо ново, все нещо, което не съм очаквал, и понякога дори не е ужасно.“

Лоиал яхна коня си и намести тоягата пред себе си. Ранд се зачуди за какво ли му е притрябвала тояга, нали яздеха. Но после огледа дебелия прът, който сега не изглеждаше толкова дебел в сравнение с огиера, и забеляза как го държи Лоиал.

— Бойна тояга — промълви той изумен. — Не знаех, че огиерите носят оръжие, Лоиал.

— Обикновено не носим — отвърна огиерът отсечено. — Но цената винаги се е оказвала твърде висока. — Той стисна огромната тояга и широкият му нос се сбърчи недоволно. — Старейт Хаман сигурно би казал, че поставям твърде дълга дръжка на бравата си, но не е защото просто съм луда глава, Ранд. Това място... — Той потръпна и ушите му помръднаха.

— Скоро ще намеря пътя за връщане — промълви Ранд, стараейки се да звучи убедително.

Лоиал продължи да говори, сякаш не го чу.

— Всичко е... свързано, Ранд. Дали е живо, или не, дали мисли, или не, но всяко нещо се вмести сред другите. Дървото не мисли, но е част от цялото, а цялото има... усет. Не мога да ти го обясня по-добре, отколкото обяснението какво е щастие, но... Ранд, тази земя се радваше, че може да произведе оръжие. Зарадва се!

— Светлината да ни освети — промърмори нервно Хюрин — и ръката на Създателя да ни закриля дано. Дори да отиваме към последната прегръдка на майката, Светлината дано освети пътя ни. — И продължи да го повтаря като заклинание, сякаш това можеше да ги защити по някакъв чудодееен начин.

Ранд потисна подтика да се огледа. Решително отказа да вдигне очи и нагоре. Само това им липсваше сега, да видят и онези пушливи прави линии, прорязващи небето.

— Тук няма нищо, което може да ни навреди — заяви той твърдо. — Ще следим бдително и няма да позволим нещо да ни изненада.

Доця му се да се изсмее на собствената си самоувереност. В нищо не можеше да е сигурен. Но гледайки другите двама — Лоиал, чиито космати уши бяха клюмнали, и Хюрин, който се стараеше да не поглежда към нищо — си даваше сметка, че поне един от тях трябва да изглежда сигурен и уверен в очите на другите, иначе страхът и несигурността щяха да ги съсипят. „Колелото тъче така, както само пожелае.“ Изхвърли тази мисъл от главата си. „Това няма нищо общо с Колелото. Нищо общо с тавирен, нито с Айез Седай или с Дракона. Просто е това, което е, и нищо повече.“

— Лоиал, свършихме ли тук? — Огиерът кимна, галейки със съжаление бойната тояга. Ранд се извърна към Хюрин. — Още ли държиш следата?

— Да, лорд Ранд. Държа я.

— Тогава да продължим по нея. Намерим ли Фейн и Мраколюбците, ще се върнем у дома като герои, с камата за Мат и с Рога на Валийр. Води, Хюрин. — „Герои ли? Ще съм доволен да можем само да се измъкнем живи.“

— Не ми харесва това място — заяви глухо огиерът. Стискаше тоягата си така, сякаш очакваше скоро да му се наложи да я използва.

— Но ние не смятаме да се бавим тук, нали? — отвърна Ранд.

Хюрин се изсмя, като че ли беше чул кой знае каква шега, но Лоиал само го изглежда.

— Не смятаме, Ранд.

И все пак, докато продължаваха да яздят на юг, той усети, че небрежното му заключение, че скоро ще се върнат в родния свят, ги е поободрило. Хюрин леко поизправи гръб на седлото, а ушите на Лоиал не изглеждаха толкова повехнали. Не му беше нито времето, нито мястото да признава, че и той споделя страховете им, затова ги пазеше за себе си и се бореше с тях сам.

Хюрин запази чувството си за хумор през целия предобед, като непрекъснато мърмореше: „Не смятаме да се бавим“ и се кикотеше, докато на Ранд не му се доця да му нареди да млъкне. Към обед обаче душещият сам замлъкна и заклати намръщено глава и Ранд усети, че май е за предпочитане да повтаря думите му и да се смее.

— Нещо не е наред със следата ли, Хюрин? — попита той.

Душещият трепна и го погледна смутено.

— Да, лорд Ранд, и в същото време не, тъй да се каже.

— Трябва да е или едното, или другото. Да не си изгубил следата? Не се срамувай да го кажеш, ако е така. Ти още в началото предупреди, че е много слаба. Ако не успеем да намерим Мраколюбците, ще намерим друг Камък и ще се върнем с него. — „О, Светлина, всичко друго, но не и това.“ Гласът му остана спокоен. — Щом някакви си Мраколюбци могат да влязат тук и после да си отидат, значи и ние можем.

— О, не съм я изгубил, лорд Ранд. Все още долавям вонята им, не е това. Просто... като че... — Хюрин направи гримаса и избухна: — Все едно че си я спомням, лорд Ранд, а не я мириша. А не е така. През цялото време я пресичат други следи, дузини и дузини, всевъзможни миризми на жестокост, някои от които — почти пресни, само че никак размити, като всичко останало. Тази заран, веднага след като напуснахме падината, можех да се закълна, че пред краката ми има стотици изклани, само преди няколко минути, но нямаше никакви тела и никакви белези по земята освен следите от копитата на нашите коне. Такова нещо не би могло да се случи, без земята да е изровена и окървавена, но нямаше и следа. И непрекъснато е така, милорд. Но иначе следвам следата. Наистина. Това място просто ще ме подлуди. Това е всичко. От това ще да е.

Ранд хвърли поглед към Лоиал — древното знание на огиера понякога помагаше много, — но в момента той изглеждаше не помалко объркан от Хюрин. Ранд се постара да придаде убедителност на гласа си.

— Знам, че полагаш всички усилия, Хюрин. Всички сме изнервени. Просто я следвай усърдно и ще ги намерим.

— Както кажете, лорд Ранд. — Хюрин срита коня си и пое напред. — Както кажете.

Но до настъпването на вечерта все още нямаше и следа от Мраколюбците, а Хюрин каза, че следата е изтъняла още повече. Душещият продължаваше да си мърмори за „спомнянето“.

Никакъв знак. Просто никакъв. Ранд не беше чак толкова добър следотърсач като Юно, но всяко момче в Две реки беше достатъчно добро в тия неща, за да намери някоя изгубена овца или див заек за

вечеря. Не беше видял нищо. Сякаш никакво живо същество не беше обезпокоявало тази земя преди те да се появят тук. Ако Мраколюбците бяха пред тях, трябваше да има нещо. Но Хюрин продължаваше да следва дирята, за която твърдеше, че надушва.

Когато слънцето докосна хоризонта на запад, се спряха на бивак сред група дървета, недокоснати от пожара, и похапнаха от запасите си. Питка хляб и сушено месо, изплакнати с прясна, но безвкусна вода; храна, която не засищаше, твърда и без вкус. Ранд прецени, че ще им стигне за около седмица. А след това?... Хюрин се хранеше бавно, съсредоточено, но Лоиал изгълта своята дажба с гримаса, след което се отпусна и запали лулата си, поставил бойната си тояга така, че да му е подръка. Ранд поддържаше огъня — малък и добре прикрит сред дърветата. Фейн и неговите Мраколюбци и тролоци можеха да се окажат достатъчно близо, за да забележат огъня въпреки всички притеснения на Хюрин за странно избледнялата им диря.

Стори му се, странно, че бе започнал да мисли за тях като за Фейнови Мраколюбци и тролоци. Фейн беше просто луд. „Но тогава защо го освободиха?“ Фейн бе част от плана на Тъмния да го намери. Може би това бе причината. „Но тогава защо бяга, вместо да ме преследва? И какво е убило Чезнещия? Какво се е случило в онази стая, пълна с мухи? И онези очи, които ме следяха във Фал Дара? И онзи вятър, който ме хвана като бръмбар, кацнал върху борова смола? Не. Не. Баал-замон трябва да е мъртъв.“ Айез Седай не вярваха в това. Моарейн не вярваше, нито Амирлин. Той упорито отказа да мисли повече за това. Сега беше длъжен да мисли единствено как да намери камата на Мат. И Фейн и Рога.

„Никога не свършва, ал-Тор.“

Гласът бе като тих полъх, шепнещ в тила му, тънък, леден шепот, проникващ в гънките на мозъка му. За малко да се пресегне към празнотата, но щом си спомни какво го чака там, веднага се отказа.

Вместо това почна да се упражнява с меча си, както го беше учил Лан, само че без празнотата. Цепене на коприна. Червеношийка, целуваща медена роза. Чапла, крачеща в тръстиката, за баланс.

Потъвайки в плавните, сигурни движения, забравил за момент къде се намира, той продължи да замахва, докато не го обля пот. Но когато свърши, всичко отново се върна. Нищо не се беше променило. Не беше студено, но въпреки това той потръпна и се загърна в плаща

си. Другите двама забелязаха настроението му и привършиха тихомълком вечерята си. Никой не се оплака, когато той зарита пръст върху последните оскъдни пламъци.

Ранд пое първата смяна и тръгна да обходи гъсталака, стиснал лъка в едната си ръка, плъзгайки от време на време меч в ножницата. Хладната луна бе почти пълна, увиснала високо в черното небе, и нощта бе също толкова безмълвна, колкото беше денят, и празна. Празна беше точната дума. Земята приличаше на запрашено, празно ведро за мляко. Трудно му бе да повярва, че има някой в целия свят, в този свят, освен тях тримата, трудно бе да повярва, че дори Мраколюбците са тук, някъде напред.

За да не се чувства съвсем самотен, той разви наметалото на Том Мерилин, извади инкрустираната със злато и сребро флейта от калъфа ѝ и я погали с пръсти, спомняйки си как веселчунът го учеше, след което изсвири няколко ноти от „Вятъра, който клати върбата“, тихо, за да не събуди останалите. Но макар и тихо, тъжният звук прозвуча в това място твърде високо, твърде истински. С въздишка Ранд прибра флейтата в калъфа и отново стегна вързопа.

Стоя на пост дълго — искаше да остави другите да поспят. Не знаеше вече колко късно е станало, когато изведнъж забеляза, че се е спуснала мъгла. Лежеше съвсем ниско, като плътно одеяло, и спящите Хюрин и Лоиал сякаш плуваха сред облаци. Нагоре леко изтъняваше, но въпреки това загръщаше пространството около тях и скриваше всичко освен най-близките дървета. Какво ли можеше невидимо да се приближи до тях през нея? Ранд докосна дръжката на меч.

— Мечовете не помагат срещу мен, Луз Терин. Би трябвало да го знаеш.

Ранд рязко се извърна и мъглата около нозете му се завихри. Мечът се озова в ръцете му, с изправения знак на чаплата пред него. Празнотата вътре в него се надигна и той пак забеляза омърсената светлина на сайдин.

Сред мъглата към него пристъпи сенчест силует, подпирал се на висока тояга. Зад него, като издължена сянка на сянката, мъглата притъмняваше, по-черна от самата нощ. Кожата на Ранд настръхна. Фигурата се приближи още повече, докато не се побра в очертанията на мъж, облечен в черно и с черни ръкавици, с черна копринена маска, скриваща лицето му, и сянката се приближи заедно с него. Тоягата му

също беше черна, като че ли дървото, от което бе направена, бе изгоряло, но въпреки това бе гладко и блестящо като вода под лунни лъчи. За миг очните дупки на маската лумнаха, сякаш зад тях имаше пламъци вместо очи, но Ранд и без този знак вече бе разбрал кой е.

— Баал-замон — изпъшка той. — Това е сън. Трябва да е сън. Просто съм заспал и...

Смехът на Баал-замон прозвуча като бучене в отворена пещ.

— Ти винаги се опитваш да отричаш онова, което е, Луз Терин. Ако протегна ръка, ще те докосна, Родоубиецо. Винаги мога да те докосна. Винаги и навсякъде.

— Аз не съм Драконът! Името ми е Ранд ал-...! — Ранд стисна зъби, за да се спре.

— О, знам името, което използваш сега, Луз Терин. Знам всяко име, което си използвал от век на век, дори още преди да станеш Родоубиеца. — Гласът на Ваал-замон се извиси, все по-плътен; от време на време пламъците на мястото на очите му лумваха толкова ярко, че Ранд ги виждаше през процепите на маската като бездънни огнени морета. — Познавам те, кръвта ти познавам, и родословието ти, чак до първата искрица живот, чак до самото Начало. Никога не можеш да се скриеш от мен. Никога! Толкова здраво сме обвързани един с друг, като двете страни на една монета. Обикновените хора могат да се скрият сред плетениците на Шарката, но тавирен изпъкват като огньовете на билото на хълм, а ти, ти изпъкваш така, сякаш десет хиляди огнени стрели са изстреляни в небето, за да те посочат! Ти си мой, и при това на ръка разстояние!

— Баща на лъжите! — успя да промълви Ранд. Въпреки празнотата езикът му сякаш се бе залепил на небцето. „О, Светлина, дано това да е сън.“ Мисълта се плъзна по кухия свод, който го обгръщаше. „Дори да е един от онези сънища, които не са сънища. Не е възможно наистина да стои пред мен. Тъмния е запечатан в Шайол Гул, запечатан е там от Създателя в мига на Съзиданието...“ Но знаеше твърде много и това заклинание не можеше да му помогне. — Добре са те нарекли! Ако можеше просто да ме вземеш, защо не си го направил? Защото не можеш. Аз вървя в Светлината и ти не можеш да ме докоснеш!

Баал-замон се подпря на тоягата си и изгледа Ранд за миг, след което пристъпи и застана над Лоиал и Хюрин, взирайки се надолу към

тях. Огромната сянка се движеше с него. Ранд забеляза, че мъглата не се разсейва от движението му — да, той се движеше и тоягата се полюшваше в ръката му, но сивкавата гъста мъгла не се завихряше около краката му, както около тези на Ранд. Това му вдъхна малко кураж. Може би Баал-замон наистина не беше тук. Може би наистина всичко бе просто сън.

— Странни спътници си намираш — промълви замислено Баал-замон. — Все така правиш. И онова момиче, което се опитва да се грижи за теб. Слаба закрилница, Родоубиецо. Дори да й остане време да порасне, тя никога няма да порасне достатъчно, за да можеш да се криеш зад нея.

„Момиче? Моарейн със сигурност не е момиче.“

— Не знам за какво говориш, Баща на лъжите. Ти лъжеш и лъжеш, и дори когато казваш истина, я изкривяваш в лъжа.

— Нима, Луз Терин? Сега ти вече знаеш какво си и кой си. Аз ти го казах. Както и онези жени от Тар Валон. — Ранд се помръдна, а Баал-замон се засмя. Смехът му прозвуча като далечен тътен. — Те смятат, че са в безопасност в своята Бяла кула, но и сред тях има мои следовници. Айез Седай, наречена Моарейн, ти каза кой си, нали? И тя ли лъже? Или е една от моите? Бялата кула смята да те използва като копой. Нима те лъжа? Лъжа ли те, когато казвам, че търсиш Рога на Валийр? — Той отново се изсмя. Колкото и да беше спокоен под покрива на празнотата, на Ранд му се допря да запуши ушите си. — Понякога стари врагове се сражават толкова дълго, че се превръщат в съюзници, без да го разбират. Въобразяват си, че ти нанасят удар, но се оказват така обвързани, че все едно ти сам насочваш удара им.

— Ти не ще ме насочваш — отвърна Ранд. — Отричам те.

— Оплел съм те в хиляди нишки, Родоубиецо, и всяка от тях е по-тънка от коприна и по-здрава от стомана. Времето ни е обвързало с хиляди конци. Битката, която водим открай време — спомняш ли си нещо от нея? Имаш ли някакъв проблясък за това, че сме се сражавали и преди, в безбройни битки, чак от началото на самото Време? Но аз знам много повече от теб. Битката скоро ще свърши. Последната битка приближава. Последната, Луз Терин. Наистина ли смяташ, че можеш да я избегнеш? Ти, разтреперан червей? Ти или ще ми служиш, или ще умреш! И този път цикълът няма да започне отново с твоята смърт. Гробът принадлежи на Великия властелин на Мрака. Този път ще

бъдеш унищожен напълно. Този път Колелото ще се счупи, каквото и да сториш, а светът ще бъде изваян в нов калъп. Служи ми! Служи на Шайтан или бъди унищожен навеки!

При споменаването на това име въздухът сякаш се вплътни. Мракът зад Баал-замон се изду и нарасна, заплашвайки да погълне всичко. Ранд усети как го поглъща, по-студен от лед и същевременно — по-горещ от жарава, по-черен от смърт, засмукващ го в дълбините си, обгръщащ целия свят.

Той стисна дръжката на меча така, че кокалчетата на пръстите го заболяха.

— Отричам те и отричам твоята власт. Вървя в Светлината. Светлината ни пази и дланта на Ръката на Създателя ни закриля. — Той примигна. Баал-замон продължаваше да стои пред очите му и мракът все така висеше зад него, но като че ли всичко останало се оказа илюзия.

— Искаш ли да видиш лицето ми? — прошепна той.

Ранд преглътна.

— Не.

— А трябва. — Облечената в ръкавица ръка се пресегна към черната маска.

— Не!

Маската падна. Оказа се човешко лице, ужасно обгоряло. Но между почернелите кори на раните, наскелите чертите му, кожата изглеждаше здрава и гладка. Две тъмни очи гледаха Ранд. Жестоки устни се разтвориха в усмивка и под тях проблеснаха бели зъби.

— Погледни ме, Родоубиецо, и виж една стотна от съдбата, която те чака. — За миг очи и уста отново се превърнаха в преддверия към бездънни пламтящи пещери. — Ето какво може да причини безогледната Сила, дори на мен. Но аз лекувам, Луз Терин. Знам пътеките към по-голямата мощ. Тя ще те изгори като муха, прелетяла над пещ.

— Няма да я докосна! — Ранд усети празнотата около себе си, усети сайдин. — Няма.

— Не можеш да се спреш.

— Остави ме... на мира!

— Мощ. — Гласът на Баал-замон стана тих, подкупващ. — Можеш отново да притежаваш мощ, Луз Терин. Сега ти си свързан с

нея. Знам го. Виждам го. Усети го, Луз Терин. Усети блясъка вътре в себе си. Усети силата, която може да стане твоя. Единственото, което трябва да сториш, е да посегнеш към нея. Но Сянката е тук, между теб и нея. Лудост и смърт. А ти не бива да загиваш повече, Луз Терин.

— Не — отвърна Ранд, но гласът продължи:

— Мога да те науча да контролираш тази сила, така че да не те унищожи. Няма друг жив, който да те научи на това. Великият властелин на Мрака може да те прислони от лудостта. Силата може да стане твоя и ти можеш да живееш вечно. Вечно! В замяна трябва само да служиш. Само да служиш. Прости думи — „Аз съм твой, Велики властелине“ — и силата ще стане твоя. Сила, която жените в Тар Валон не могат и да сънуват, и вечен живот, стига да ми се предадеш и ми служиш.

Ранд облиза устни. „Да не полудея. И да живея вечно.“

— Никога! Аз вървя в Светлината — изрева той хрипливо. — И ти не можеш да ме докоснеш!

— Да те докосна ли, Луз Терин? Да те докосна? Та аз мога да те погълна! Опитай го и ще разбереш, както аз го разбрах!

Тъмните очи отново се превърнаха в пламък, и устата също, пламък, който избуя и нарасна, докато не стана по-ярък и от лятно слънце. Нарасна, и изведнъж мечът на Ранд заблестя, сякаш току-що изваден от ковашка пещ. Той изкрещя, щом дръжката опари ръцете му. Изкрещя и изтърва меч на земята. А мъглата лумна в пламък, пламък, който заподскача, разпростря се и подпали всичко.

Ранд извика и заудря по дрехите си, а те запушиха, овъглиха се и се разпаднаха на пепел, заби е ръце, които почерняха и се загърчиха, щом голата плът запращя и започна да се топи в пламъците. Той изкрещя. Болка прониза празнотата в него и той се помъчи да се свие още по-надълбоко в празното. Почти обезумял, без повече да се интересува какво е, той се пресегна към сайдин, понечи да го увие около себе си, да се скрие в него от изгарянето и от болката.

Също така внезапно, както беше лумнал, огънят изчезна. Ранд зяпна удивен ръката си, показваща се от червения ръкав на сетрето му. Нямаше и една сажда по вълнения плат. „Въобразил съм си всичко това.“ Огледа се в паника. Баал-замон беше изчезнал. Хюрин помръдна в съня си. Душещият и Лоиал приличаха все така на две смътни купчини, потънали сред гъстата мъгла. „Въобразил съм си го.“

Но преди да изпита облекчение, дясната му длан бе пронизана от болка и той я вдигна към очите си. През дланта личеше жигосана чапла. Чаплата от дръжката на меча му, яростно червена, толкова правилно отпечатана, сякаш бе изписана от художник.

Измъкна кърпа от джоба на сетрето си и бързо я уви около ръката. Дланта му запулсира. Празнотата щеше да помогне за това — в нея той осъзнаваше болката, но не я чувстваше — но той прогони тази мисъл от главата си. Вече два пъти — несъзнателно и веднъж съзнателно, не можеше да го забрави — се бе опитал да прелива Единствената сила, докато се намираше в покрива на празнотата. Баалзамон искаше да го изкуси. Моарейн и Амирлинския трон очакваха от него същото. Нямаше да го направи.

ГЛАВА 16

В ОГЛЕДАЛОТО НА МРАКА

Когато призори Ранд ги събуди, слънцето все още се криеше под хоризонта, но беше станало достатъчно светло. Мъглата се беше разнесла, но мракът все още се задържаше упорито.

— Не биваше да го правите, лорд Ранд — каза Хюрин. — Ако изразходвате така силите си, за да ни спасите, милорд, кой ще се погрижи за връщането ни у дома?

— Искях да поразмисля — отвърна Ранд. Нищо не подсказваше, че е имало мъгла, нито че беше идвал Баал-замон. Той опипа кърпата, увита около ръката му. Това бе единственото доказателство за появата на Баал-замон. Искаше му се час по-скоро да се махне от това място. — Време е да се качваме на седлата, ако искаме да хванем Фейновите Мраколюбци. Крайно време е. Ще ядем в движение.

Лоиал се протегна и внезапно спря. Ръцете му се бяха изпънали толкова високо, колкото биха стигнали ръцете на Хюрин, ако се качи върху раменете на Ранд.

— Ръката ти, Ранд. Какво се е случило?

— Одрасках се. Нищо ми няма.

— Имам мехлем в дисагите...

— Казах, че ми няма нищо! — Ранд знаеше, че се държи грубо, но един поглед върху жигосаното щеше да предизвика въпроси, на които не искаше да отговаря. — Губим време. Трябва да тръгваме. — Той почна да оседлава Дорчо — малко тромаво, заради ранената си длан. Хюрин се метна на коня си.

— Няма нужда да си толкова докачлив — промърмори Лоиал.

Някаква следа, реши Ранд, когато потеглиха, щеше да изглежда успокояващо естествена в този свят. Твърде много бяха неестествените неща тук. Дори един-единствен отпечатък от копито щеше да е добре дошъл. Фейн, Мраколюбците и тролоците трябваше да са оставили някакви следи.

Но нямаше нищо — нито преобърнат камък, нито изровена буца пръст. Погледна назад, за да се убеди, че самите те оставят следи. Разкъсани туфи и отъпкана трева бележеха ясно пътя им, но теренът пред тях продължаваше да бъде чист. И въпреки това Хюрин настояваше, че надушва дирята, бледа и тънка, все така водеща на юг.

Душещият отново съсредоточи цялото си внимание върху дирята, която следваше — като хрътка, преследваща сърна — а Лоиал на свой ред потъна в размисъл, като мърмореше и поглаждаше дебелата тояга, праметната през седлото пред него.

След около час забелязаха остър шпил далече зад дърветата.

— Какво ли може да е това, Ранд? — каза Лоиал.

— Ако това... ако това беше нашият свят, лорд Ранд... — Хюрин подуши притеснено от седлото си. — Ами тогава щеше да е онзи паметник, за който спомена лорд Ингтар — в чест на победата на Артур Ястребовото крило над тролоците — той е представлявал огромен шпил. Но е бил съборен преди хиляда години. От него не е останало нищо освен голяма могила, като хълм. Видях я веднъж, когато придружавах лорд Агелмар до Кайриен.

— Според Ингтар онова нещо би трябвало да се намира все още на три-четири дни път оттук — каза Лоиал. — Ако изобщо съществува. Не знам дали би трябвало да е тук. Не мисля, че тук изобщо има хора.

Душещият отново сведе очи към земята.

— Странно, Строителю, нали? Хора няма, но ето че то е пред нас. Може би трябва да го заобиколим отдалече, лорд Ранд. Никой не може да каже какво е, нито на кого може да се натъкнем в това странно място.

— Трябва да се придържаме колкото може по-близо до дирята — отвърна Ранд. — Изглежда, все още не сме се приближили до Фейн, а не искам да губим време. Ако забележим някакви хора или нещо друго необичайно, ще заобиколим и после отново ще хванем дирята. Но дотогава продължаваме право напред.

— Както кажете, милорд. — Гласът на душещия прозвуча малко особено и той изгледа Ранд накриво. — Както кажете.

Ранд се намръщи за миг, преди да разбере за какво става дума, и също въздъхна. Лордовете не обясняваха решенията си на тези, които ги следваха, а само на други лордове. „Не съм го молил да ме взима за

лорд.“ „Но той те взе — добави вътрешният му глас — и ти му позволи. Сега отговорността е твоя.“

— По дирята, Хюрин — каза Ранд.

Лицето на душещия просветна от облекчение. Той сръга коня си и отново се понесоха напред.

Рехавото слънце се издигаше и когато се оказа над главите им, тримата вече се намираха на не повече от миля от колоната. Бяха стигнали до един поток в дълбоко един разкрач дере, обкръжено с редки дървета. Могилата, върху която беше издигната кулата, приличаше на кръгъл хълм с плоско било. Самата сива кула се издигаше поне на сто разтега и Ранд успя да различи, че върхът ѝ е издялан във формата на птица с разперени криле.

— Ястреб — промълви Ранд. — Това наистина е паметник на Ястребовото крило. Не може да е друго. Тук е имало хора, независимо че сега ги няма. Помисли си само, Хюрин. Когато се върнем, ще можеш да разкажеш как наистина е изглеждал паметникът. Само ние тримата в целия свят ще сме го видели.

Хюрин кимна.

— Да, милорд. Децата ми ще се радват да чуят как баща им е видял колоната на Ястребовото крило.

— Ранд — обади си притеснено Лоиал.

— Можем да вземем разстоянието в галоп — каза Ранд. — Хайде. Един галоп няма да ни дойде зле. Тази местност може да е мъртва, но ние нали сме живи.

— Ранд — обади се Лоиал. — Не смятам, че това е...

Без да го доизслуша, Ранд заби ботуши в хълбоците на Дорчо и жребецът се понесе напред. Прецапа потока и се закатери по отсрещния бряг. Хюрин подкара коня си след него. Ранд дочу призивите на Лоиал зад гърбовете им, но само се засмя, махна с ръка на огиера да ги последва и продължи устремно напред. Ако държеше очите си неподвижно, земята нямаше да се изсипва и плъзга към него толкова неприятно, а и въздушният поток в лицето му го караше да се чувства по-добре.

Конят покри две поредни височини и пред него се появи полегат тревист склон. Сивата кула се издигаше към небето, плоска и доста обемиста въпреки височината си. Смехът на Ранд замря, той дръпна юздите на жребеца и лицето му помръкна.

— Това наистина ли е паметникът на Ястребовото крило, лорд Ранд? — запита разтревожен Хюрин. — Струва ми се, че нещо в него не е наред.

Ранд разпозна грубата, ъгловата писменост, покриваща фасадата на паметника, разпозна и някои от символите, издълбани в камъка — с размери почти един човешки бой. Увенчаният с рога череп на тролоците Давол. Железният юмрук на Даймон. Тризъбецът на Кобал и смерча на Афrait. Имаше и нещо като ястреб също така, изсечен в основата на кулата. С разперени на десет разкрача криле, но легнал по гръб, разкъсан от мълния, и каменни гарвани кълвяха очите му. Огромните криле на върха на колоната сякаш засланиях слънцето.

Чу зад гърба си тропота на галопиращия, кон на Лоиал.

— Опитах се да ти кажа, Ранд — извика задъхано огиерът. — Това е гарван, а не ястреб. Видях го ясно. — Хюрин обърна коня си, отказвайки изобщо да погледне към колоната.

— Но как така? — възкликна Ранд. — Артур Ястребовото крило е спечелил тук битка срещу тролоците. Нали Ингтар каза така.

— Не тук — отвърна бавно Лоиал. — Очевидно не тук. „От камък на камък прескачат редовете на «ако» между световите, които могат да са.“ Мислех за това и сега съм сигурен, че разбирам какво означава „световите, които могат да са“. Може би го разбирам. Светове, които са могли да бъдат нашия свят, ако нещата са се случили другояче. Може би това е причината всичко да е толкова... избледняло. Защото това тук е „ако“, „може би“. Просто сянка на истинския свят. В този свят, струва ми се, тролоците са победили. Може би затова не срещаме никакво село или хора.

Кожата на Ранд настръхна. Тролоците не оставяха живи хора, освен колкото за храна. Но ако са победили в целия свят...

— Ако тролоците са победили, те трябваше да са навсякъде. Досега трябваше да сме срещнали с хиляди. Още вчера да сме загинали.

— Не знам, Ранд. Може би, след като са избили хората, са се избили един друг. Тролоците живеят, за да убиват. Нищо друго не правят — те са само за това. Просто не знам.

— Лорд Ранд — обади се внезапно Хюрин. — Нещо долу се движи.

Ранд извъртя коня си, готов да види връхлитащи тролоци, но Хюрин му сочеше назад, откъдето бяха дошли, към нещо невидимо оттук.

— Какво видя, Хюрин? Къде?

Ръката на душещия увисна.

— Точно в края на онзи шубрак, на около миля оттук. Стори ми се, че е някаква... жена... и още нещо, което не можах да видя добре, но... — Раменете му потръпнаха. — Толкова трудно е да различиш неща, които не са под носа ти. Ааах, от тази местност стомахът ми се обръща. Сигурно просто си въобразявам, милорд. На такова място въображението ти може доста да се развинти. — Раменете му се превиха, сякаш надвисналата над тях колона им натежа. — Сигурно е бил само вятърът, милорд.

— Боя се, че има още нещо, което трябва да обсъдим — обади се Лоиал тревожно и посочи на юг. — Какво виждате натам?

Ранд присви очи към далечината.

— Просто местност като тази, през която минахме. Дървета. После — някакви хълмове и нещо като планински възвишения. Нищо друго. Какво очакваш да видя?

— Планините. — Лоиал въздъхна. Туфите в ушите му клюмнаха и краищата на веждите му провиснаха чак до бузите. — Това трябва да е Камата на Родоубиеца, Ранд. Наоколо не би трябвало да има други планини, освен ако този свят не е напълно различен от нашия. Но Камата на Родоубиеца се намира на повече от сто левги южно от Еринин. Ако не и повече. На това място разстоянията трудно могат да се определят, но... Мисля, че ще стигнем до тях преди мръкване. — Нямаше нужда да казва повече. Не беше възможно да са изминали сто левги за по-малко от три дни. Без да се замисля, Ранд промърмори:

— Може би това място е като Пътищата. — Чу как Хюрин изстена и веднага съжали, че не можа да обуздае езика си.

Тази мисъл никак не беше приятна. Влезеш ли през някой Портал — а те можеха да се намерят на границата на огиерските стеддинг или в огиерските дъбрави — влезеш ли през него, като повървиш един ден, и можеш да излезеш през друг Портал, на сто левги от мястото, откъдето си тръгнал. Пътищата обаче бяха тъмни и пълни с поквара и да се пътува през тях означаваше човек да рискува

да умре или да полудее. Дори Чезнещите се бояха да пътуват през Пътищата.

— Ако е като тях — отвърна замислен Лоиал, — дали и тук някоя погрешна стъпка няма да ни убие? Дали и тук няма да срещнем неща, които са по-страшни и от самата смърт?

Хюрин отново изстена.

Бяха пили от тукашната вода и бяха яздили съвсем безгрижно. А безгрижието по Пътищата можеше лесно да убие човек. Ранд преглътна, надявайки се, че стомахът му все някак ще се успокои.

— Твърде късно е да се тревожим за това, което е минало — каза той. — Но оттук нататък трябва да внимаваме при всяка стъпка. — Хвърли поглед към Хюрин. Душешият беше присвил глава между раменете си, сякаш се чудеше какво би могло да скочи върху него, и откъде. Този човек неведнъж беше преследвал убийци, но това, което трябваше да преживее сега, бе повече, отколкото това, за което го бяха наели. — Дръж се, Хюрин. Все още сме живи и едва ли ще загинем. Просто трябва да внимаваме. Това е всичко.

И тогава чуха писъка, тънък и далечен.

— Жена! — възкликна Хюрин. Дори тази незначителна проява на нормалност сякаш малко го съживи. — Знаех си, че видях...

До тях долетя нов писък, по-отчаян от предишния.

— Освен ако не може да лети — каза Ранд, — сега тя е на юг от нас. — Той срита коня и се втурна в бесен галоп.

— Нали каза, че ще внимаваме! — извика след него Лоиал. — О, Светлина, Ранд, спомни си! Да внимаваме!

Ранд се прилепи на гърба на Дорчо и го остави да препуска с пълна сила. Далечните писъци го привличаха неумолимо. Лесно беше да се каже да внимава, но в този женски глас се долавяше ужас. Жената явно нямаше време да се съобразява с неговата предпазливост. На брега на едно дере, чийто поток беше по-дълбок от предишните, той дръпна юздите и Дорчо закова сред облак от камъчета и прах. Писъците идваха... оттам!

Обхвана цялата сцена само с един поглед. Жената стоеше до коня си сред потока, на около двеста крачки от него, опряла гръб в отсрещния бряг. С дълъг скършен клон тя се защитаваеше срещу някакво озъбено... нещо. Ранд преглътна зашеметен. Ако една жаба

можеше да е голяма колкото мечка или ако една мечка можеше да има зелена козина, щеше да прилича точно на това. Голяма мечка.

Без да губи време, той скочи на земята и свали лъка си. Ако се забавеше за да се приближи, можеше да се окаже твърде късно. Жената едва съдържаше... нещото... с края на дългия клон. Разстоянието изглеждаше значително — той примигна, мъчейки се да го прецени; при всяко движение на съществото разстоянието сякаш се променяше с един разтег — но въпреки това целта изглеждаше достатъчно голяма. Превързаната му ръка дръпна сковано тетивата, но той пусна стрелата, още преди да е заел подходяща за стрелба поза.

Стрелата потъна наполовина в зелената кожа и звярът се извърна към Ранд. Въпреки голямото разстояние той отстъпи изумен. Огромната клинообразна глава не приличаше на нищо, което можеше да си представи — нито кръвожадната паст, нито клонът, закривен, за да разкъсва плът. И имаше три очи, малки и яростни, обкръжени с роговидни кръгове. Чудовището се понесе към него с дълги подскоци, пляскайки във водата. На Ранд му се стори, че някои от крайниците му покриват два пъти по-голямо разстояние от другите, въпреки че изглеждаха еднакви.

— Очите! — извика жената. В сравнение с доскорошните ѝ писъци този път гласът ѝ прозвуча странно спокойно. — За да го убиеш, трябва да улучиш едно от очите.

Той дръпна перото на втората стрела до ухото си и неохотно потърси празнотата. Не му се искаше, но Трам го беше научил как да я постига точно заради това и беше сигурен, че без нейна помощ няма да може да улучи. „Моят баща“ — помисли си той тъжно и празнотата го изпълни. Трепкащата светлина на сайдин също беше там, но той я отстрани от същността си. Превърна се в едно цяло с лъка, сля се със стрелата, с чудовищния силует, подскачащ към него. Беше едно с мъничкото око. Дори не усети кога стрелата се отдели от тетивата.

Съществото се надигна в пореден отскок и в най-високата му точка стрелата се заби в средното око. Чудовището рухна — изпод него се вдигна фонтан от вода и кал — и не помръдна повече.

— Добър изстрел, и храбър — извика жената. Беше яхнала коня си и яздеше към него. Ранд се изненада, че не беше побягнала в мига, в който съществото бе отвлякло вниманието си от нея. Тя мина покрай туловището, без дори да го погледне, конят ѝ се изкатери по стръмния

бряг и тя слезе от него. — Малцина мъже биха устояли лице в лице на нападението на гролм, милорд.

Беше облечена в бяло. Роклята ѝ бе препасана със сребърен пояс, а ботушите ѝ, показващи се под подгъвите на дрехата ѝ, също бяха обвезани със сребро. Дори седлото ѝ беше бяло и покрито със сребърен варак. Снежната ѝ кобила със стройна шия и грациозна походка беше висока почти колкото дорестия жребец на Ранд. Но това, което наистина прикова погледа му, беше самата жена — според него на възрастта на Нинив. Първо, беше висока; още една длан и щеше да може да го гледа очи в очи. Второ — беше красива, с бяла като слонова кост кожа, изпъкваща на фона на дългата, черна като нощ коса, и с черни очи. Беше виждал красиви жени. Моарейн беше красива, макар и някак хладна, Нинив също, когато гневливият ѝ характер не я загрозяваше. Егвийн, както и Елейн, щерката-наследница на Андор, при вида на всяка от тях на един мъж можеше да му секне дъхът. Но тази жена... Езикът му залепна на небцето. Усети, че сърцето му заби отново.

— Това вашите васали ли са, милорд?

Той се озърна стреснат. Хюрин и Лоиал се бяха присъединили към тях. Хюрин беше зяпнал в нея също като Ранд допреди миг, а огиерът изглеждаше не по-малко възхитен.

— Мои приятели — отвърна той. — Лоиал, а това е Хюрин. Аз съм Ранд. Ранд ал-Тор.

— Никога не бях си помислял за това — внезапно промълви Лоиал, сякаш говореше на себе си. — Но ако е възможно да съществува понятие за свършена човешка красота, в лице и тяло, тогава вие...

— Лоиал! — извика му Ранд. Ушите на огиера щръкнаха възмутено, а Ранд усети как собствените му уши почервеняха. Думите, произнесени от Лоиал, бяха твърде близо до онова, което си мислеше самият той.

Жената се засмя мелодично, но в следващия миг се превърна в самото олицетворение на царствена официалност, като кралица, седнала на трона си.

— Името ми е Селийн — каза тя. — Вие рискувахте живота си, за да спасите моя. Аз съм ваша, лорд Ранд ал-Тор. — И за ужас на Ранд тя коленичи пред него.

Без да поглежда към Хюрин и Лоиал, той припряно я дръпна да се изправи.

— Мъж, който не е готов да загине, за да спаси една жена, не е никакъв мъж. — Изведнъж със срам усети, че се изчервява. Фразата беше шиенарска и той разбра, че е прозвучала помпозно, още преди да излезе от устата му, но поведението ѝ го беше заразило и той не може да се сдържи. — Искам да кажа... Тоест, това беше... — „Глупак, не можеш да кажеш на една жена, че спасяването на живота ѝ за теб е нищо.“ — За мен беше чест. — Това прозвуча в по-малка степен по шиенарски и някак по-официално. Надяваше се да мине; мозъкът му беше толкова празен, все едно че още се намираше сред празнотата.

Внезапно усети погледа ѝ върху себе си. Изражението ѝ не се промени, но тъмните ѝ очи го накараха да се почувства съвсем гол. Неволно през главата му премина мисълта за Селийн без дрехи. Лицето му отново се изчерви.

— Ааах! Ти откъде си, Селийн? Откакто се озовахме тук, не съм срещал друго човешко същество. Твоят град наблизо ли е? — Тя го погледна замислено и той отстъпи. Погледът ѝ му напомни колко близо до нея се бе оказал.

— Аз не съм от този свят, милорд — отвърна тя. — Тук няма никакви хора. Има само гролми и някои други същества като тях. От Кайриен съм. Що се отнася до това как се озовах тук, и аз не мога да ви кажа точно. Бях излязла на езда, спрях да подремна и когато се събудих, се озовах с коня си тук. Мога само да се надявам, милорд, че отново ще ме спасите и ще ми помогнете да се върна у дома.

— Селийн, аз не съм... тоест, моля те, наричай ме просто Ранд. — Ушите му отново се загоряха. „О, Светлина, на никого няма да навреди, ако си мисли, че съм лорд. Да ме изгори дано, на никого не може да навреди.“

— Щом така желаеш... Ранд. — От усмивката ѝ гърлото му се стегна. — Ще ми помогнеш ли?

— Разбира се. — „Да ме изгори дано, ако не е красива. И така ме гледа, сякаш съм някой приказен герой.“ Той поклати глава, за да се отърси от тези глупости. — Но най-напред трябва да намерим хората, които преследваме. Ще те държа настрана от опасността, но сме длъжни да ги намерим. По-добре е да дойдеш с нас, отколкото да останеш тук сама.

За миг тя остана безмълвна, с опнато и гладко лице; Ранд нямаше никаква представа за какво си мислеше, освен че сякаш го преценяваше наново.

— Мъж на дълга — промълви най-сетне тя. Лека усмивка докосна устните ѝ. — Това ми харесва. Да. Кой са тези жалки негодници, които преследваш?

— Мраколюбци и тролоци, милейди — избухна Хюрин и тронаво ѝ се поклони от седлото си. — Извършиха убийство в цитаделата на Фал Дара и откраднаха Рога на Валийр, милейди, но лорд Ранд ще го върне.

Ранд го изгледа убийствено и Хюрин плахо се ухили. „Дотук с тайната.“ Е, тук това нямаше особено значение, но върнеха ли се в техния свят...

— Селийн, не бива да казваш на никого за Рога. Ако се разчуе, ще ни последват стотици хора, които ще искат да го отмъкнат.

— Не, това никога няма да го бъде — отвърна Селийн. — Това нещо не може да попадне в лоши ръце. Рогът на Валийр! Не мога да ви опиша колко пъти съм си мечтала да го докосна, да го поддържа в ръцете си. Трябва да ми обещаеш, че когато го намериш, ще ми позволиш да го пипна.

— Преди да го направя, първо трябва да го намеря. Мисля, че е време да тръгваме. — Ранд ѝ предложи ръка, за да ѝ помогне да се качи на седлото, а Хюрин бързо слезе да ѝ държи стремето. — Не знам какво точно представляваше онова нещо, дето го убих — гролм? — но наоколо може би има още като него. — Ръката ѝ се оказа здрава — в стискането ѝ се долавяше изумителна сила, — а кожата ѝ беше... копринена? Нещо още по-меко, и по-гладко. Ранд потръпна.

— Винаги има — отвърна Селийн. Високата бяла кобила подскочи и се озъби към Ранд, но Селийн докосна юздите ѝ и тя се укроти. Ранд праметна лъка през рамо и се качи на Дорчо. „О, Светлина, как е възможно нечия кожа да бъде толкова мека?“

— Хюрин, къде е дирята? Хюрин? Хюрин!

Душещият се стресна и извърна очите си от Селийн.

— Да, лорд Ранд. Аа... дирята. На юг, милорд. Все още на юг.

— Тогава да тръгваме. — Ранд погледна с тревога към сиво-зеленикавото туловище на гролма, проснало се сред потока. Май беше

по-добре, докато смяташе, че са единствените живи същества на този свят. — Поеми дирята, Хюрин.

Отначало Селийн яздеше редом с Ранд, разпитваше го за едно-друго и го наричаше лорд. На няколко пъти той понечи да ѝ обясни, че не е лорд, че е обикновен овчар, но всеки път, когато я погледнеше, думите отказваха да излязат от устата му. Сигурен беше, че дама като нея няма да разговаря по същия начин с някакъв си овчар, та дори той да е спасил живота ѝ.

— Ти ще станеш велик, когато намериш Рога на Валийр — каза му тя. — Мъж, достоен за легенди. Мъжът, който надуе Рога, сам ще създаде своите легенди.

— Не искам да го надувам и не желая да ставам част от никакви легенди. — Не можеше да прецени дали си е сложила парфюм, но от младата жена се носеше някакъв аромат, нещо, което изпълваше главата му с копнеж по нея. Подправки, остри и сладко ухаещи, щипеха носа му и го караха да преглъща.

— Всеки мъж иска да е велик. Ти би могъл да станеш най-великият за всички векове.

Думите ѝ звучаха съвсем като приказките на Моарейн. Прероденият Дракон несъмнено щеше да изпъкне сред Вековете.

— Не и аз — отвърна той трескаво. — Аз съм само... — представи си презрението ѝ, когато най-после ѝ кажеше, че е прост овчар, след като ѝ бе позволил да го вземе за лорд, и промени края на фразата си — аз съм само човек, който иска да го намери. И да помогне на един приятел.

Тя замълча за миг, а после каза:

— Наранил си си ръката.

— Нищо ми няма. — Той понечи да пхне ранената си ръка под сетрето — от стискането на юздите тя беше започнала да пулсира, — но жената се пресегна и я хвана.

Така го изненада, че той ѝ позволи, а после не му остана нищо друго освен или да я дръпне грубо, или да я остави да развие кърпата. Допирът ѝ беше хладен и уверен. Ръката му беше яркочервена и подпухнала, но чаплата все още изпъкваше ясно очертана на дланта му.

Тя докосна с пръст клеймото, но не си позволи да го обсъжда, дори не го запита как го е получил, а само каза:

— Имам мехлем, който ще ти помогне. — От един вътрешен джоб на пелерината тя извади малка кутийка от камък, отвори я и започна леко да разтрива изгорялото с мехлема, докато продължаваха да яздят.

Отначало мазилото беше хладно на допир, а после започна да се топи и да прониква в нажежената кожа. И действаше също толкова добре, колкото мазилата на Нинив. Той зяпна в почуда, когато червенината започна да избледнява и подутините започнаха да се слягат под галещите ѝ пръсти.

— Някои мъже — заговори му тя, без да вдига очи от дланта му — сами предпочитат да изберат величието, докато други биват принудени да го приемат. Винаги е по-добре да го предпочетеш сам, отколкото да те принудят. Принуденият мъж никога не е изцяло господар на себе си. Длъжен е да играе като кукла на конци под пръстите на онези, които са го принудили.

Ранд издърпа ръката си. Жигосаното петно изглеждаше повече от седмица старо и почти изцерено.

— Какво искаш да кажеш? — попита той настоятелно.

Тя му се усмихна кротко и той изпита неудобство от избухването си.

— Имам предвид Рога, разбира се — отвърна кротко красавицата. Кобилата ѝ, която пристъпваше редом до неговия жребец, беше висока почти колкото него и очите ѝ бяха съвсем малко под неговите. — Ако намериш Рога на Валийр, няма да можеш да избегнеш величието. Но дали то ще ти бъде наложено, или сам ще го предпочетеш? Това е въпросът.

Той отпусна ръце. Говореше му досущ като Моарейн.

— Ти да не си Айез Седай?

Селийн вдигна вежди и тъмните ѝ очи блеснаха, но гласът ѝ си остана тих и кротък.

— Айез Седай? Не.

— Не исках да те обидя. Съжалявам.

— Да ме обидиш ли? Не съм обидена, но не съм Айез Седай. — Устните ѝ се извиха презрително; дори така беше красива. — Те се свиват в онова, което смятат, че е безопасно, след като могат да свършат толкова много неща. Служат, след като могат да властват, и оставят мъжете да водят войни, след като могат да наложат ред на

света. Не, никога повече не ме наричай Айез Седай. — Тя се усмихна и постави длан върху рамото му, за да му покаже, че не му е сърдита — докосването ѝ го накара да преглътне, — но той почувства облекчение, когато жената забави хода на кобилата си и се изравни с Лоиал.

Почувства за малко облекчение, но в същото време тя започна да му липсва. Беше само на два разтега от него — той се изви в седлото, за да я погледне — и яздеше до Лоиал; огиерът се беше превил почти на две в седлото си, за да може да разговаря с нея — но не беше същото, както докато яздеше до него, толкова близо, че да долавя зашеметяващия ѝ аромат, толкова близо, че да може да я докосне. Отпусна се в седлото, сърдит на себе си. Не че искаше непременно да я докосва — припомни си, че обича Егвийн; чак се почувства гузен, че му се наложи да си го припомни — но тази жена беше прекрасна и го смяташе за лорд, и му каза, че може да стане велик. Започна горчиво да спори със себе си. „Моарейн също твърди, че можеш да станеш велик. Прероденият Дракон. Селийн не е Айез Седай. Точно така — тя е кайриенска благородничка, а ти си прост овчар. Тя не го знае. Колко дълго ще я оставиш да вярва на тази лъжа? Само докато излезем от това място. Ако излезем. Ако.“ При тази забележка мислите му потънаха в унило безмълвие.

Помъчи се да следи околността, през която язدهа — щом Селийн твърдеше, че имало още от онези същества... онези гролми... не можеше да не ѝ вярва, а Хюрин беше забил нос в невидимата диря и не забелязваше нищо друго наоколо; Лоиал на свой ред беше така погълнат от разговора си със Селийн, че нямаше да забележи нищо, докато не го ухапеха по петата — но следенето се оказа доста трудно. Извърнеше ли бързо глава встрани, очите му се насълзяваха; някой хълм или горичка можеха да изглеждат на цяла миля разстояние, гледани под един ъгъл, и само на неколкостотин разтега, когато ги погледнеш под друг.

Планините се приближаваха, в това поне беше сигурен. Камата на Родоубиеца вече се извисяваше в небето пред тях — верига от зъбери, покрити със сняг. Щяха да достигнат склоновете ѝ доста преди да се смрачи, може би само след час-два. „Над сто левги за по-малко от три дни. Нещо повече. Изгубихме почти цял ден на юг от Еринин, в истинския свят. А тук — над сто левги за по-малко от два дни.“

— Тя казва, че си бил прав за това място, Ранд.

Той се стресна. Лоиал го беше настигнал. Огледа се за Селийн и видя, че язди с Хюрин — душещият се хилеше и се кланяше при всяка нейна дума. Ранд изгледа косо огиера.

— Изненадан съм как си я оставил — така си бяхте гушнали главите. Какво искаш да кажеш, че съм бил прав?

— Тя е забележителна жена, нали? Дори някои от Старейците не познават толкова историята, колкото нея — особено за Приказния век — както и за — ох, да. Тя каза, че си прав за Пътищата, Ранд. Айез Седай, някои от тях, са проучили светове като този и това познание залегнало в основата на градежа на Пътищата. Казва, че съществуват светове, където се променя по-скоро времето, отколкото разстоянието. Изкараш ли един ден в такъв свят, можеш да се върнеш и да разбереш, че в истинския свят е изминала цяла година, или двадесет години. А може да се окаже и обратното. Другите светове — този, както и други — са отражения на истинския, според нея. Този ни изглежда блед, защото е слабо отражение, свят, за който съществува малка вероятност да възникне. Другите били почти същите като нашия. Те са също толкова стабилни, колкото нашия, и в тях има хора. Същите хора, според нея, Ранд. Представяш ли си? Можеш да се озовеш в един от тях и да срещнеш самия себе си. Шарката има безкрайни варианти, казва тя, и всеки вариант, който е възможен, съществува като отделен свят.

Ранд поклати глава и веднага съжали, понеже пейзажът затрептя и стомахът му се надигна. Пое си дълбоко дъх и каза:

— И откъде знае всичко това? Ти знаеш повече неща от всеки, когото съм срещал, Лоиал, а единственото, което, знаеше за този свят, се оказа не повече от мъгляво предположение.

— Тя е от Кайриен, Ранд. Кралската библиотека на Кайриен е една от най-големите в света, може би най-голямата извън Тар Валон. Айилците, знаеш ли, съзнателно са я пощадили, когато опожарили Кайриен. Те не биха унищожили и една книга. Знаеш ли, че те...

— Не ме интересуват айилците — сръза го сърдито Ранд. — Щом Селийн знае толкова много, надявам се, че е прочела как може да ни измъкне оттук. Бих искал Селийн...

— Би искал Селийн какво? — засмя се присъединилата се отново към тях жена.

Ранд я зяпна така, сякаш не беше я виждал от месеци; точно това изпитваше.

— Бих искал Селийн да язди с мен още малко — промълви той. Лоиал се изкиска и Ранд усети, че лицето му е пламнало.

Селийн се усмихна и се обърна към огиера.

— Ще ни извините, алантин.

Огиерът ѝ се поклони ниско и дръпна юздите на коня си, за да изостане. Туфите в ушите му клюмнаха от съжаление.

Известно време Ранд продължи да язди мълчаливо, просто наслаждавайки се на близостта на Селийн. От време на време я поглеждаше с крайчеца на окото си. Искаше му се да ѝ сподели чувствата си направо. Възможно ли бе да е Айез Седай, въпреки че го отрича? Някоя, изпратена от Моарейн, за да го тласне умишлено по пътеката, предопределена за него в айезседайските планове? Моарейн нямаше как да предвиди попадането му в този странен свят, а една Айез Седай нямаше нужда да се предпазва от онова чудовище с помощта на дървен клон, след като можеше да го срази или да го накара да побегне с помощта на Силата. Дотук добре. Щом го взимаше за лорд и никой в Кайриен нямаше как да знае истината, можеше спокойно да я остави да си мисли, че е такъв. Определено беше най-красивата жена, която бе срещал, интелигентна и начетена, а тя пък мислеше за него, че е храбър; какво повече можеше да желае един мъж за своята жена? „Това е пълна лудост. Ще се ожения за Егвийн, ако изобщо бих могъл да се ожения за някоя, но не мога да помоля една жена да се омъжи за човек, комуто предстои да полудее и може би да ѝ причини зло.“ Но Селийн беше толкова красива...

Забеляза, че тя оглежда меча на кръста му, и започна да обмисля приемлив отговор. Не, не е майстор на меча, просто баща му му е дал този меч. „Трам. О, Светлина, защо да е невъзможно той да е моят баща?“ Твърдо отхвърли тази мисъл.

— Изстрелът ти беше великолепен — промълви Селийн.

— Не, не съм... — започна Ранд и примигна. — Изстрел ли?

— Да. Това око е толкова малка цел, при това движеща се, и на сто разтега разстояние. Ръката ти е страхотна.

Ранд се помръдна неловко на седлото.

— Аа... благодаря. Хитрина, на която ме научи баща ми. — Разказа ѝ за празнотата и как Трам го беше научил да я използва в

стрелбата с лък. По едно време се усети, че дори и разказва за Лан и неговите уроци с меч.

— Целостта — промълви тя, видимо доволна от нещо, но забеляза въпросителния му поглед и добави: — Така го наричат в... някои места. Целостта. За да можеш да я използваш в пълна степен, най-добре е да се загърнеш в нея продължително, да пребиваваш в нея непрестанно, поне така съм чувала.

Не беше нужно дори да си помисли какво точно се намираше в празнотата и го дебнеше, за да си отговори, но въпреки това каза:

— Ще си помисля над това.

— Облечи се в своята празнота завинаги, Ранд ал-Тор, и ще се научиш да я използваш за неща, които не си и подозирал.

— Казах, че ще помисля над това. — Тя отново отвори уста, но той я прекъсна. — Ти знаеш за всички тези неща. За празнотата... Целостта, както ти я наричаш. За този свят. Лоиал непрекъснато чете книги; прочел е много повече книги, отколкото аз изобщо съм виждал, а не беше срещал нищо за Камъните освен един малък фрагмент.

Селийн изправи гръб в седлото си. Изведнъж му напомни за Моарейн или за кралица Мургейз, когато нещо ги ядосаше.

— Има една книга за тези светове — промълви тя през стиснатите си зъби. — „Огледалата на Колелото“. Разбираш ли, алантин не е виждал всички книги, които съществуват.

— Какво е това „алантин“, с което го наричаш? Никога не съм чувал...

— Порталният камък, край който се събудих, е ето там — каза Селийн и посочи към планините, на изток от пътя им. Ранд усети, че отново съжалява за нейната предишна топла усмивка. — Ако ме заведеш до него, можеш да ме върнеш у дома, както ми обеща. Можем да стигнем до него след един час.

Ранд неохотно погледна натам, където му сочеше. Да използва Камъка — Порталния камък, както тя го нарече — означаваше да приложи Силата, ако искаше да я върне в истинския свят.

— Хюрин, как е дирята?

— Съвсем е изтъняла, лорд Ранд, но още е тук. — Душещият се ухили и се поклони раболепно на Селийн. — Мисля, че започва леко да завива на запад. Там има някои по-лесни проходи към билото на Камата, доколкото си спомням от онова пътуване до Кайриен.

Ранд въздъхна. „Фейн или някой от неговите Мраколюбци трябва да знае някакъв друг начин за използването на Камъните. Нали Мраколюбците не могат да използват Силата.“

— Трябва да следвам Рога, Селийн.

— Откъде си сигурен, че твоят скъпоценен Рог непременно трябва да е в този свят? Ела с мен, Ранд. Ще намериш своята легенда, обещавам ти. Ела с мен.

— Можеш да използваш Порталния си камък и сама — отвърна ѝ той сърдито. Но преди думите да излязат от устата му, му се дощя да си ги върне обратно. „Защо трябва непрекъснато да ми говори за тези легенди?“ — Порталният камък не те е довел тук сам. Ти си го направила, Селийн. Щом си накарала Камъка да те доведе тук, можеш да го накараш и да те върне. Ще те заведе до него, но след това ще продължа за Рога.

— Изобщо не знам как се използват Камъните, Ранд. Дори и да съм направила нещо, не знам какво е то.

Ранд я изгледа изпитателно. Седеше с изправен гръб на седлото, царствена и в същото време някак омекнала. Горда и в същото време уязвима, нуждаеща се от него. Беше ѝ приписал възрастта на Нинив — няколко години повече от неговите, — но осъзна, че е сгрешил. По-скоро беше на неговата възраст, при това красива, и имаше нужда от него. Мисълта, само мисълта за празнотата потрепна в главата му, както и за Светлината. Сайдин. За да използва Порталния камък, трябваше отново да се гмурне в онази поквара.

— Стой с мен, Селийн — каза той. — Ще намерим Рога и камата на Мат, а после ще намерим път обратно. Обещавам ти. Само остани с мен.

— Ти винаги... — Селийн си пое дълбоко дъх, сякаш за да се успокои. — Ти си толкова упорит! Какво пък, възхищавам се на мъжкото упорство. Мъж, когото можеш лесно да подчиниш, не струва нищо.

Ранд почервения. Звучеше толкова като нещата, които Егвийн му казваше понякога — а те се бяха вrekli един на друг още като деца. Но произнесени от Селийн и придружени от този неин поглед... за него това беше истински потрес. Той се обърна и подвикна на Хюрин да държи внимателно дирята.

Някъде далеч зад тях се дочу хрипливо ръмжене. Преди Ранд да успее да извърне Дорчо, за да погледне, отстрани доехтя лай. И после още три след него. Отначало не можа да различи нищо, тъй като пейзажът сякаш се люлееше в полезрението му, но после ги забеляза как излизат от просналата се нашироко горска ивица, спускаща се по отсрещния хълм. Пет силуета на шьмалко от половин миля от тях, най-много на хиляда разтега.

— Гролми — спокойно промълви Селийн. — Малка глутница, но изглежда, са ни надушили.

ГЛАВА 17

ИЗБОР

Бялата кобила на Селийн беше единственото животно, което не пристъпваше нервно заради дрезгавия лай на гролмите.

— Ще им избягаме — каза Ранд. — Хюрин, можеш ли да препускаш и пак да държиш дирята?

— Да, лорд Ранд.

— Тогава давай. Ще ги...

— Няма да помогне — каза Селийн. — Те не се отказват, никога. Надушат ли те, гролмите продължават, ден и нощ, докато те настигнат. Трябва да ги избиеш или да намериш начин да излезем на друго място, Ранд. Порталният камък може да ни изведе другаде.

— Не! Мога да ги избия. Мога. Вече убих един. Те са само пет. Трябва само да намеря... — Той се огледа за позицията, която му трябваше, и я намери. — Следвайте ме! — Забил пети, той подкара Дорчо в галоп, сигурен, че останалите ще го последват, още преди да чуе тропота на копитата.

Мястото, което си беше избрал, представляваше нисък заоблен хълм без дървета по склоновете. Нищо не можеше да се приближи, без да го види. Скочи бързо от седлото и опъна дългия си лък. Лоиал и Хюрин слязоха от конете и застанаха до него. Огирът стисна бойната си тояга, а душещият застана разкراчен с късия си меч в ръка. Нито тояга, нито меч щяха да бъдат от голяма полза, ако гролмите се приближаваха до тях. „Няма да позволя да се приближат.“

— Този риск е ненужен — каза Селийн, погледна небрежно към гролмите и се надвеси от седлото, вглеждайки се в Ранд. — Можем лесно да достигнем Порталния камък преди тях.

— Ще ги спра. — Ранд припряно изброи останалите му в колчана стрели. Осемнадесет, всяка дълга колкото ръката му, десет с остриета като длето, предназначени да пронижат бронята на тролоците. Щяха да свършат същата работа и срещу гролми. Заби

четири от тях с перата нагоре в земята пред себе си. Петата сложи на тетивата.

— Лоиал, Хюрин, тук няма да сте от полза. Качете се на конете и бъдете готови да придружите Селийн до Камъка, в случай че някое от тях се измъкне. — Зачуди се дали ще успее да убие някое от чудовищата с меча си, ако се стигне до това. „Ти си луд! Дори Силата не е толкова страшна, колкото това нещо.“

Лоиал каза нещо, но той не го чу — вече търсеше празнотата, както за да се отърве от собствените си мисли, така и защото му беше нужна. „Знаеш какво те чака в нея.“ „Но няма да се наложи да го докосвам.“ Блясъкът беше там, светлината — съвсем близо, макар и невидима. Сякаш напираше, стичаше се към него, но празнотата беше всичко. Мислите се плъзнаха по външната повърхност на купола ѝ, видими на фона на скверния светлик. „Сайдин. Силата. Лудостта. Смъртта.“ Чужди мисли. Той вече се беше слял с лъка, със стрелата, с тварите, катерещи се по склона.

Гролмите се приближаваха, отскачайки мощно напред: пет огромни, обвити в зеленикава кожа туловища, триоки, с алчна, зейнала пасть. Ревът им бе отблъснат от покрива на празнотата, който го беше обгърнал, и той едва ги чуваше.

Ранд не усети как вдигна лъка, как дръпна перото до бузата си, как тетивата звънна в ухото му. Беше се слял със зверовете, беше станал едно с централното око на първия. Стрелата полетя и първият гролм рухна мъртъв. Един от спътниците му подскочи, клонестата му уста заразкъсва парцали плът. Той изръмжа към останали те и те се пръснаха в кръг, но продължиха напред. Сякаш принудено, чудовището изостави храната си и заподскача след тях.

Ръцете на Ранд заработиха плавно, несъзнателно. Дръпване, отпускане. Дръпване, отпускане.

Петата стрела напусна лъка му и той го сниши, все още потънал дълбоко в празнотата, докато четвъртият гролм падаше като парцалена кукла с прерязани конци. Макар петата стрела все още да летеше, по някакъв начин той беше сигурен, че друг изстрел няма да е нужен. Последният звяр се срути и увенчаната с пера пръчка щръкна от средното му око. И петте — в средното око.

— Страхотно, лорд Ранд! — извика Хюрин. — Никога не съм виждал такава стрелба.

Празнотата обгръщаше Ранд. Светлината го призова и той... се пресегна... към нея. Тя го обкръжи, изпълни го.

— Лорд Ранд? — Хюрин докосна ръката му и Ранд се стресна, и празнотата се изпълни с онова, което го заобикаляше. — Добре ли сте, лорд Ранд?

Ранд избърса челото си. Беше сухо. А се чувстваше така, сякаш трябваше да е плувнал в пот.

— Аз... добре съм, Хюрин.

— Чувала съм, че всеки следващ път, когато го правиш, става все по-лесно — обади се Селийн. — Колкото повече живееш в Целостта, толкова по-лесно става.

Ранд я погледна.

— Е, няма да ми се налага повече, поне за известно време. — „Какво стана? Искях да...“ Все още го искаше, осъзна той с ужас. Искаше да се върне в празнотата, искаше да усети как светлината го изпълва отново. Тогава му се стори, че е истински жив, въпреки гаденето и всичко останало, а сега сякаш всичко бе някаква имитация. Не, още по-лошо. Той беше почти жив, знаейки какво е да си „жив“. И единственото, което трябваше да направи, бе да се пресегне към сайдин.

— Никога повече — промърмори той. Погледна с размътени очи към мъртвите гролми, пет чудовищни силуета, лежащи на земята. Вече не бяха опасни. — Вече можем да...

Дрезгав лай, твърде познат, прозвуча отвъд мъртвите гролми, отвърнаха му други. Отекнаха още, от изток и от запад. Ранд надигна лъка си.

— Колко стрели ти остават? — настоя Селийн. — Нима можеш да убиеш двадесет гролми? Тридесет? Сто? Трябва да се доберем до Порталния камък.

— Тя е права, Ранд — намеси се Лоиал. — Вече нямаш избор. — Хюрин го гледаше притеснен. Гролмите се зовяха един-друг, лаят им се усиливаше, приближаваха отвсякъде.

— Добре — съгласи се Ранд неохотно. Метна се недоволно на седлото и прехвърли лъка си през рамо. — Заведи ни до този камък, Селийн.

Тя кимна, извърна кобилата и я подкара в лек тръс. Ранд и другите двама я последваха: те припряно, той — неохотно, най-отзад.

Лаят на гролмите ги преследваше, като че ли бяха стотици. Ако се съдеше по звука, обкръжаваха ги в полукръг, обграждайки ги от всички посоки с изключение на фронта.

Селийн ги поведе уверено през хълмовете. Теренът започна да се надига в подножието на планината, склоновете ставаха все по-стръмни и конете драпаха с усилие нагоре през бледи скални лишей и редки повехнали храсталаци. Пътят ставаше все по-труден, теренът се издигаше все по-стръмно пред тях.

„Няма да успеем“ — помисли си Ранд, след като Дорчо за пети път се хлъзна надолу сред грохота на срутващи се камънаци. Лоиал захвърли бойната си тояга — нямаше да му е от никаква полза срещу гролмите, а само го бавеше. Огирът се беше отказал от ездата — седната си ръка драпаше нагоре, а с другата стискаше поводите на коня си и го дърпаше след себе си. Рунтаво то тежко животно едва се тътреше, но все пак се движеше по-лесно, отколкото ако Лоиал беше на гърба му. Гролмите лаеха зад тях зловещо и все по-близо.

Но ето че Селийн дръпна юздите и посочи една падина, вгнездена в гранита. Всичко беше както трябва — седемте широки цветни стъпала около белия под и високата каменна колона в средата.

Тя слезе и поведе кобилата си към падината, по стъпалата и към колоната, която се извиси над нея. Обърна се и погледна към Ранд и другите двама. Зад тях гролмите лаеха все по-силно и по-близо.

— Скоро ще ни настигнат — извика тя. — Трябва да използваш Камъка, Ранд. Или да измислиш как да избиеш всички гролми.

С въздишка Ранд слезе от Дорчо и го поведе надолу към падината. Лоиал и Хюрин припряно го последваха. Той се взря с безпокойство в покритата със символи колона. Порталният камък. „Би трябвало да може да прелива, дори и да не го знае, иначе той нямаше да я пренесе тук. Силата не вреди на жените.“

— Ако това нещо те е пренесло тук... — почна той, но тя го прекъсна твърдо:

— Знам какво е. Но не знам как да го използвам. Ти си длъжен да направиш каквото трябва. — Тя проследи с пръст един от символите, малко по-голям от останалите. Триъгълник, с единия връх в основата, обкръжен от кръг. — Това означава истинския свят, нашия свят. Вярвам, че ще ти помогне, ако го задържиш в ума си, докато... — Тя вдигна ръце, сякаш несигурна какво точно очаква от него.

— Ааа... милорд? — обади се неуверено Хюрин. — Май нямаме много време. — Той погледна през рамо към високия ръб на падината. Лаят се усили. — Чудовищата ще са тук след минутка.

Лоиал кимна.

Ранд си пое дълбоко дъх и опря длан в символа, който му беше посочила Селийн. Погледна я, за да се увери, че постъпва правилно, но тя само го следеше без и най-малка сянка на тревога. „Убедена е, че можеш да я спасиш. Длъжен си.“ Миризмата ѝ изпълни ноздрите му.

— Милорд... — пак се обади Хюрин.

Ранд преглътна и потърси празнотата. Появи се лесно и се изсипа около него без никакво усилие. Празно. Празно, с изключение на светлината, потръпваща така застрашително, че стомахът му се обърна. Празно, с изключение на сайдин. Но дори гаденето му се стори далечно. Превърна се в едно цяло с Порталния камък. На допир колоната се оказа гладка и някак мазна, но знакът с триъгълника и кръга изглеждаше топъл, опрян в клеймото на дланта му. „Трябва да ги измъкна на безопасно място. Трябва да ги върна у дома.“ Светлината сякаш се понесе към него, обкръжи го, и той... я... прегърна.

Изпълни го светлина. Обля го зной. Все още виждаше Камъка, виждаше останалите, които гледаха него — Лоиал и Хюрин с тревога, Селийн без никакво съмнение, че ще успее да я спаси — но тях спокойно можеше и да ги няма тук. Светлината бе всичко. Знойт и светлината, напирани в краиниците му като вода, потъваща в сух пясък. Изпълваха го. Символът пареше плътта му. Опита се да засмуче всичко, целия зной, цялата светлина наведнъж. Всичко. Символът...

Изведнъж слънцето сякаш изчезна и светът потрепна. И пак. Символът под ръката му се бе превърнал в нажежен въглен. Той отпи светлина. Светът потрепна. Потрепна. Догади му се от тази светлина. Но умираше. Трепване. Засмука я цялата. Дося му се да повърне. Искаше я цялота. Трепване. Триъгълникът-кръг го пронизваше. Усещаше как прогаря ръката му. Трепване. Искаше я цялата! Изкрещя и зави от болка. Зави от желание.

Трепване... трепване... трепванетрепванетрепване...

Нечии ръце го притеглиха; усети ги съвсем смътно. Залитна назад; празнотата му се изплъзваше, светлината, и гаденето, от което се беше сгърчил. Светлината. Погледна със съжаление как се отлива от него. „О, Светлина, същинска лудост, че я исках. Но бях така изпълнен

с нея! Бях толкова...” Заше метен, той зяпна Селийн. Тъкмо тя го държеше за раменете и се взираше удивена в очите му. Той вдигна ръка пред лицето си. Знакът на чаплата си беше там, но нищо друго. Никакъв триъгълник-кръг, който да изгаря плътта му.

— Забележително — промълви бавно Селийн. Той погледна Лоиал и Хюрин. Огиерът изглеждаше зашеметен, очите му се бяха разширили като паници. Душешият се беше опрял с една ръка на земята, сякаш не беше сигурен, че ще се задържи по друг начин. — Всички сме тук, заедно с конете си. А ти дори не разбра какво постигна. Забележително.

— Нима сме...? — изрече дрезгаво Ранд и млъкна.

— Огледай се — каза Селийн. — Ти ни доведе у дома. — Тя внезапно се засмя. — Ти върна всички ни у дома!

Едва сега Ранд успя отново да огледа това, което ги обкръжаваше. Падината бе около тях, но без никакви стъпала, въпреки че тук-там се търкаляха подозрително гладки каменни отломки с червен или син цвят. Колоната се беше килнала към склона, полузаровена от каменна лавина. Тук символите бяха неясни — вятърът и водата ги бяха изренили. И всичко изглеждаше реално. Цветовете бяха стабилни, гранитът — тъмносив, храстите — зелени и кафяви. След онова призрачно място всичко изглеждаше прекалено живо.

— У дома — изпъшка Ранд и после отведнъж се разсмя. — Ние сме у дома! — Смехът на Лоиал прозвуча като бичи рев. Хюрин заподскача щастлив.

— Ти го направи — каза Селийн, надвесена над него. Лицето ѝ изпълни очите му. — Знаех, че ще успееш.

Смехът на Ранд замря.

— Аз... изглежда, успях. — Погледна към килналия се Портален камък и от устата му се отрони плах смях. — Де да знаех само какво точно.

Селийн се взря дълбоко в очите му.

— Може би един ден ще разбереш — промълви тя тихо. — Ти си предопределен за велики дела.

Очите ѝ бяха тъмни и дълбоки като нощта, меки като кадифе. Устата ѝ... „Ако я целуна...” Той примигна, бързо се отдръпна ѝ се окашля.

— Селийн, моля те, не казвай на никого за това. За Порталния камък и за мен. Аз самият не го разбирам, нито пък някой друг ще го разбере. Знаеш колко подозрителни са хората към неща, които не разбират.

Лицето ѝ си остана съвсем безизразно. Той изведнъж съжали, че ги няма Мат и Перин. Перин знаеше как да говори с момичетата, а Мат можеше да ги лъже в очите. А той не можеше да направи нито едното, нито другото.

Селийн внезапно се усмихна и му направи подигравателен реверанс.

— Ще пазя вашата тайна, милорд Ранд ал-Тор.

Ранд я погледна и отново се окашля. „Нима ми е сърдита? Сигурно щеше да ми се разсърди, ако се бях опитал да я целуна. Сигурно.“ Доця му се да не го гледа така, сякаш разбира какво си мисли.

— Хюрин, възможно ли е Мраколюбците да са използвали този Камък преди нас?

Душещият поклати съжалително глава.

— Те завиваха на запад оттук, лорд Ранд. Освен ако тези неща, Порталните камъни, не се срещат по-често, отколкото съм ги виждал, бих казал, че те все още се намират в онзи, другия свят. Но ще го разбере след по-малко от час. Местността тук е същата като там. Тук мога да намеря мястото, където им изгубих дирята там, ако разбирате какво искам да кажа, и да разбере дали са се махнали.

Ранд погледна към небето. Слънцето — възхитително ярко слънце, съвсем не така бледо като преди малко — се беше спуснало ниско на запад, проснало сенките им по протежение на падината. След час щеше да настъпи пълен мрак.

— Сутринта — каза той. — Но се боя, че сме ги изгубили. — „Не можем да изгубим камата! Не можем!“ — Селийн, ако наистина се окаже така, утре заран ще те отведем у вас. Твоят дом в самия град Кайриен ли се намира, или?...

— Едва ли си изгубил Рога на Валийр — отвърна замислено Селийн. — Както си разбрал, аз наистина знам някои неща за онези светове.

— Огледалата на Колелото — каза Лоиал.

Тя го изглежда продължително и кимна.

— Да. Точно така. Онези светове наистина са в известна степен огледала, особено онези, в които няма хора. Някои от тях отразяват само велики събития в истинския свят, но някои съдържат сянка на това отражение още преди събитието да се състои. Преминаването на Рога на Валийр със сигурност е велико събитие. Отраженията на това, което ще стане, са по-бледи от отраженията на това, което е или което е било, точно както Хюрин казваше, че дирята, която следва, е бледа.

Хюрин примигна невярващо.

— Искате да кажете, че съм душил къде предстои на Мраколюбците да се окажат? Светлината да ми е на помощ, това никак не ми харесва. Достатъчно неприятно е да душиш отминала жестокост, остава сега да надушвам и предстояща. Едва ли има много места по света, където по някое време няма да се случи някаква проява на жестокост. Това направо би ме подлудило. Онова място, в което току-що бяхме, почти ме побърка. Там подушвах подобни неща почти непрекъснато, убийства и изтезания, и най-жестоките злодеяния, каквито можете да си представите. Дори по вас, милейди, простете, че ви го казвам. Трябва да е било от самото място, което ме е изкривявало така, както изкривяваше погледа ви. — Той се отърси. — Радвам се, че се измъкнахме. Но онова неприятно усещане все още не може да се махне от ноздрите ми.

Ранд разсеяно потърка клеймото на дланта си.

— Ти какво смяташ, Лоиал? Възможно ли е наистина да сме изпреварили Фейновите Мраколюбци?

Огиерът замислено присви рамене.

— Не знам, Ранд. За тези неща не знам нищо. Смятам, че сме се върнали в истинския свят. Смятам, че се намираме в Камата на Родоубиеца. Извън това... — Той отново сви рамене.

— Трябва да те заведем до вкъщи, Селийн — каза Ранд. — Твоите близки сигурно се притесняват за теб.

— Само за няколко дни ще разберем дали съм права — отвърна тя нетърпеливо. — Хюрин може да намери мястото, където е изтървал дирята. Рогът на Валийр едва ли е много далеч оттук. Рогът на Валийр, Ранд. Помисли си само. Мъжът, който надуе Рога, ще живее вечно в легендите.

— Не искам да имам нищо общо с легендите — отрязва я той. „Но ако Мраколюбците ти се измъкнат... Ако Ингтар ги е изгубил? Тогава

Мат загива!“ — Добре, няколко дни. В най-лошия случай вероятно ще срещнем Ингтар и останалите. Не мога да допусна, че са спрели или са тръгнали да се връщат само защото ние... се магнахме.

— Мъдро решение, Ранд — каза Селийн. — И добре обмислено. — Тя докосна ръката му и се усмихна и той отново усети, че му се иска да я целуне.

— Тъ... трябва да се озовем по-близо до техния път. Ако наистина идват насам. Хюрин, можеш ли да ни намериш удобно място за бивак преди да се е стъмнило? Някъде, откъдето ще можем да наблюдаваме мястото, където си изгубил дирята? — Той погледна към Порталния камък и си представи спането край него, спомни си как предната нощ празнотата го беше обгърнала, и светлината вътре в нея. — Някъде достатъчно далече от това нещо.

— Оставете това на мен, лорд Ранд. — Душещият се изправи. — Заклевам се, никога вече няма да легна да спя преди добре да съм огледал камъните наоколо.

Докато Ранд извеждаше Дорчо от падината, се усети, че гледа повече към Селийн, отколкото към Хюрин. Тя изглеждаше толкова хладнокръвна и уверена в себе си, не по-голяма от него, и въпреки това царствена, но колчем му се усмихнеше като преди малко... „Егвийн съвсем не би ме нарекла мъдрец. Егвийн щеше да ме нарече празна кратуна.“ И той раздразнено сръга жребеца с пети.

ГЛАВА 18

КЪМ ТАР ВАЛОН

Егвийн крачеше колебливо по клатушкащата се палуба на „Речна кралица“. Корабът набираше скорост по течението на Еринин с опънати платна под смраченото от облаци небе. Знамето на Белия пламък плющеше яростно на главната мачта. Вятърът се беше надигнал веднага след като и последната Айез Седай се качи на борда на един от корабите в Медо и оттогава нито за миг не беше спрял или променил посоката си, ден и нощ. Нивото на реката се беше надигнало, заплашвайки с наводнения, и продължаваше да се надига, тласкайки корабите напред. Вятърът и течението носеха бързо напред скупчените един до друг кораби. Водеше ги „Речна Кралица“, както се полагаше за този съд, на чийто борд се намираше самата Амирлин.

Кърмчията беше стиснал мрачно румпела, разтворил широко крака и запънал стъпала в палубата, а моряците притичваха боси, всеки улисан в работата си; погледнеха ли към небето или реката, веднага отместваха поглед с тихо мърморене. Някакво селце се отнасяше назад от погледа им, едно момче тичаше по брега. Успя да се изравни с корабите за малко, но скоро го оставиха зад себе си. Когато и то изчезна от погледа ѝ, Егвийн слезе в каютата, която делиха с Нинив.

Премъдрата я погледна сърдито от тесния нар.

— Казаха, че днес ще стигнем в Тар Валон. Светлината да ми е на помощ, колко ще се радвам да стъпя най-после на суша, дори да е Тар Валон. — Корабът за пореден път се люшна от вятъра и течението и Нинив преглътна. — Повече кракът ми няма да стъпи на кораб — добави тя без дъх.

Егвийн отърси речните пръски от пелерината си и я закачи на куката до вратата. Каятата им не беше голяма — на кораба, изглежда, нямаше големи каюти. Дори онази, която Амирлинския трон получи от капитана, беше скромна, макар и малко по-просторна от останалите. С двете дървени легла, монтирани в стените, скриновете под тях и шкафовете над тях, всичко им беше подръка.

Освен че трябваше непрекъснато да пази равновесие, клатенето на кораба не я притесняваше, колкото Нинив. Беше се отказала да предлага храна на Премъдрата, след като третия път тя я беше замерила с паницата.

— Тревожа се за Ранд — промълви тя.

— Аз се тревожа за всички тях — отвърна Нинив унило и след малко добави: — Пак ли сънува нещо нощес? Как гледаше само в празното, когато се събуди...

Егвийн кимна. Никога не беше успявала да скрие нещо от Нинив, а откакто бе започнала да сънува, не се и опитваше. Отначало Нинив се бе опитала да я скастри, докато не разбра, че и една Айез Седай проявява интерес; чак тогава ѝ повярва.

— Беше като предишните. По-различен, но все така. Ранд е в някаква опасност. Сигурна съм. И става все по-лошо. Направил е нещо или предстои да направи нещо, което го поставя в... — Тя се отпусна на нара си и се наведе към Премъдрата. — Съжалявам само, че не мога да разбера какво точно е.

— Преливане? — промълви тихо Нинив.

Егвийн неволно се огледа да не би да има някой, който да ги чуе. Бяха сами и вратата беше затворена, но въпреки това заговори също така тихо.

— Не знам. Може би. — Не можеше да се предвиди как ще постъпят Айез Седай — вече бе видяла достатъчно, за да повярва на всички приказки за тяхната мощ — и не смяташе да поема риска да я подслушат. „Не бих рискувала живота на Ранд. Ако трябваше да постъпя както е редно, щях да им кажа, но Моарейн знае, а и тя не им е казала нищо. Става дума за Ранд! Не мога да го направя.“ — Не знам какво да правя.

— Аная каза ли ти нещо за тези сънища? — Нинив като че ли съзнателно отбягваше да добавя почетното „Седай“ дори когато двете бяха сами. Повечето Айез Седай като че ли не обръщаха внимание на нейната опърничавост, но навикът ѝ беше привлякъл някой и друг озадачен поглед, при това изпълнен с укор. Е, в края на краищата в Тар Валон щяха да я научат.

— „Колелото тъче, както самото то пожелае — цитира Егвийн Аная. — Момчето е далече, дете, и нищо не можем да направим за него, докато не разберем повече. Ще се погрижа сама да те проуча,

дете, стигнем ли веднъж в Тар Валон.“ Ааах! Тя разбира, че в тези сънища има нещо особено. Сигурна съм, че го разбира. Харесва ми тази жена, Нинив. Наистина. Но тя няма да ми каже това, което искам да разбера. А и аз не мога да ѝ кажа всичко. Ако можех...

— Пак ли мъжа с маската?

Егвийн кимна. Неизвестно защо беше убедена, че не бива да споменава на Аная за него. Не можеше да разбере причината, но беше сигурна. На три пъти мъжът с очи — огньове се беше появявал в сънищата ѝ, всеки път, когато сънуваше сън, убеждаващ я, че Ранд е в опасност. И всеки път беше с маска. Понякога виждаше очите му, а друг път на тяхно място се виждаха пламъци.

— Той ми се изсмя. Беше толкова... унижително. Като че ли бях някаква парцалена кукла, която той може просто да изрита от пътя си. Това ме плаши. Той ме плаши.

— Смяташ ли, че това има нещо общо с другите сънища, с Ранд? Понякога един сън е просто сън.

Егвийн вдигна безпомощно ръце.

— А понякога, Нинив, ти ми говориш също като Аная Седай! — Тя специално натърти на почетната титла и с удовлетворение забеляза гримасата на Нинив.

— Да се измъкна аз веднъж от това легло, Егвийн...

Чукане на вратата прекъсна думите ѝ. Преди Егвийн да успее да се обади или да помръдне, влезе самата Амирлин и затръшна вратата след себе си. Чудно, но беше сама. Тя рядко напускаше каютата си, и при това — винаги в компанията на Леане и още някоя Айез Седай.

Егвийн скочи. За три жени помещението изглеждаше малко претъпкано.

— Как сте, момичета? — попита ги весело Амирлин и кимна отривисто на Нинив. — Вярвам, че добре се, храните? Настроението как е?

Нинив приседна с мъка и опря гръб в стената.

— Моето е чудесно, благодаря.

— Удостоявате ни с висока чест, майко — заговори Егвийн, но Амирлин махна с ръка и я прекъсна.

— Добре е да си отново на вода, но след време ти става досадно като във воденичен вир, особено когато няма какво да правиш. — Корабът се килна и тя се наклони да запази равновесие, без изобщо да

го забележи. — Днес ще ви преподавам аз. — Тя седна в единия край на нара на Егвийн. — Седни, дете.

Егвийн я послуша, но Нинив понечи да се изправи.

— Мисля да се поразходя малко на палубата.

— Казах, седни! — Гласът на Амирлин изплющя като камшик.

Нинив притвори очи и бавно се отпусна на леглото си.

— Може би все пак ще остана. Сигурно навън духа силно.

Амирлин се изсмя.

— Казаха ми, че характерът ти е като на птица-рибар, задавила се с кост. Някои от сестрите, дете, смятат, че ще е добре известно време да прекараш като новачка, въпреки възрастта ти. Според мен, ако наистина притежаваш способностите, за които разбрах, заслужаваш бързо да станеш Посветена. — Тя отново се разсмя. — Винаги съм била убедена, че всеки трябва да получи това, което заслужава. Да. Подозирам, че ще научиш много, щом стигнем Бялата кула.

— По-скоро бих предпочела някой от Стражниците да ме научи как да въртя меч — изръмжа Нинив, преглътна с мъка и отвори очи. — Има една личност, срещу която бих го използвала. — Егвийн я изглежда остро. Амирлин ли имаше предвид Нинив (което беше глупаво, и опасно при това), или Лан? Тя се сопваше на Егвийн всеки път, щом споменеше за Лан.

— Меч? — възкликна Амирлин. — Никога не съм смятала, че мечовете са от голяма полза — дори да имаш опит, дете, винаги ще се намерят мъже, които са не по-малко опитни от теб, и много по-силни — но ако искаш меч... — Тя протегна ръката си — Егвийн ахна и дори очите на Нинив се разшириха — и в дланта ѝ се оказа меч. С острие и дръжка, със странно синкавобял цвят, оръжието изглеждаше някак... студено. — Направен е от въздух, дете, с помощта на Въздуха. Не лош е от повечето стоманени мечове, ако не и по-добър, но и от него няма много полза. — Мечът се превърна в кухненски нож. Нямахме никакво свиване — просто едната вещ изведнъж се превъплъти в друга. — Виж, това е полезно. — Ножът се превърна в мъгла и мъглата се разсея. Амирлин сложи празната си длан в скута. — Но и едното, и другото изискват повече усилия, отколкото си струва. По-добре и по-лесно е просто да си носиш един добър нож. Трябва да се научите кога да използвате своята дарба, и как и кога е по-добре да правиш нещата

като всяка друга жена. Нека ковачът прави ножовете за чистене на риба. Ако използваш Единствената сила твърде често и безразборно, ще привикнеш прекалено към нея. Тъкмо в това се корени опасността. Започва да ти се иска все повече и рано или късно рискуваш да поемеш повече, отколкото би могла да понесеш. И това може да те изгори като стопена свещ или...

— Щом трябва да уча всичко това — прекъсна я грубо Нинив, — поне да науча нещо полезно. Всичко това... това... „Накарай въздуха да затрепти, Нинив. Запали свещта, Нинив. Сега пък я изгаси. Пак я запали.“ Пфу!

Егвийн за миг затвори очи. „Моля те, Нинив. Моля те, сдържай се малко.“ Прехапа устни, за да не го каже на глас. Амирлин помълча после въздъхна:

— Полезно. Нещо полезно. Ти преди малко поиска меч. Да предположим, че към мен се приближи мъж с меч в ръцете. Какво бих направила аз? Нещо полезно, можете да сте сигурни в това. Нещо такова например.

За миг на Егвийн ѝ се стори, че забеляза около Амирлин светец нимб. А после въздухът сякаш се втвърди. Нищо не се промени особено, но тя го почувства. Опита се да повдигне ръка, но тя не се помръдна, сякаш бе потопена в гъсто желе. Нищо не можеше да помръдне освен главата си.

— Пусни ме! — извика гневно Нинив. Очите ѝ пламнаха от гняв и тя завъртя глава насам-натам, но останалата част от тялото ѝ беше неподвижна като статуя. — Пусни ме!

— Нима ще отречеш, че е полезно? При това не е нищо повече от Въздуха. — Амирлин им говореше непринудено, сякаш си бърбурка на чашка чай. — Голям мъж, с яки мускули и меч, но мечът му се оказва не по-полезен от космите по гърдите му.

— Пусни ме, ти казах!

— А ако не ми хареса къде е застанал, какво пък, мога да го преместя. — Нинив закряска яростно, докато се вдигаше във въздуха, все така кръстосала крака под себе си, седнала, и главата ѝ почти се опря в тавана. Амирлин се усмихна. — Често съм съжалявала, че не мога да използвам това, за да летя. Хрониките твърдят, че Айез Седай наистина са могли да летят, в Приказния век, но не обясняват как точно са го правели. Не и по този начин. Така не става. Можеш да

протегнеш ръце и да вдигнеш някой скрин, тежък колкото теб самата. И изглеждаш силна. Но колкото и да се напъваш, не можеш да повдигнеш сама себе си.

Нинив се гърчеше яростно, но нито един мускул от тялото ѝ не помръдна.

— Светлината да те изгори дано, пусни ме!

Егвийн преглътна с мъка и са замоли дано да не започнат да вдигат и нея.

— Та така — продължи невъзмутимо Амирлин. — Голям космат мъж и прочие. Но нищо не може да ми направи, докато аз мога да направя с него каквото си поискам. Какво пък, ако ми хрумне... — тя се наведе напред и заби очи в Нинив; в този момент усмивката ѝ никак не изглеждаше приятелска — мога да го обърна с главата надолу и да му напляскам задника. Също като... — Изведнъж Амирлин отхвърча назад толкова силно, че главата ѝ се тресна в стената, и остана там, като че ли я притисна нещо.

Егвийн зяпна. „Това не може да бъде! Просто не може!“

— Значи са прави — промълви Амирлин. Гласът ѝ прозвуча приглушено, като че ли ѝ беше трудно да диша. — Казаха ми, че усвояваш бързо. И ми казаха, че гориш от желание да усвоиш по-скоро сърцевината на това, на което си способна. — Тя вдиша с огромно усилие. — Какво ще кажеш да се освободим една друга, дете?

Нинив, която се носеше във въздуха с грейнали очи, отвърна:

— Веднага ще ме пуснеш, или... — Изведнъж на лицето ѝ се изписа изумление и отчаяние. Устата ѝ замърда беззвучно.

Амирлин изправи гръб и размърда раменете си.

— Все още не знаеш всичко, нали така, дете? Дори и една стотна от всичкото. Не подозираше, че мога да ти отрежа достъпа до Верния извор. Все още го усещаш, но можеш да го докоснеш толкова, колкото рибата може да докосне луната. Когато научиш достатъчно, за да бъдеш издигната в ранг на пълно сестринство, никоя жена няма да може да ти го направи. Колкото по-силна ставаш, толкова повече Айез Седай ще бъдат необходими, за да те заслонят от достъпа към Извора пряко волята ти. Сега вече държиш ли да се учиш? — Нинив стисна устните си в плътна черта и я изгледа мрачно. Амирлин въздъхна. — Ако потенциалът ти беше с едно косъмче по-малък, дете, щях да те

изпратя при наставницата на новачките и да ѝ кажа да те държи до края на дните ти. Но ти ще получиш онова, което заслужаваш.

Очите на Нинив се разшириха и ѝ остана време само колкото да извика преди да се сгромоляса върху леглото. Егвийн присви очи. Дюшекът беше тънък, а дървото отдолу — кораво.

— А сега — заяви твърдо Амирлин, — освен ако не желаете още демонстрации, да преминем към урока. По-скоро да го продължим, бих казала.

— Майко? — плахо се обади Егвийн. Тя все още не можеше и да помръдне надолу от брадичката си.

Амирлин я изгледа въпросително, а после се засмя.

— Ох. Извинявай, дете. Боя се, че заради приятелката ти те забравих. — Изведнъж Егвийн усети, че може отново да се движи и вдигна ръце, просто за да се убеди. — Готови ли сте вече и двете да учите?

— Да, майко — бързо отвърна Егвийн.

Амирлин повдигна вежда към Нинив.

След миг и Нинив промълви прегракнало:

— Да, майко.

Егвийн въздъхна облекчено.

— Добре. А сега освободете умовете си от всичко друго и си представете цвят.

Когато Амирлин ги остави, Егвийн беше плувнала в пот. Досега си беше въобразявала, че някои от другите Айез Седай са трудни за понасяне учителки, но тази усмихната, невъзмутима жена изцеждаше от нея и последната капчица усилие, и когато не оставаше нищо, тя сякаш бъркаше в теб и измъкваше още. Но урокът мина добре. Щом вратата се затвори зад Амирлин, Егвийн вдигна ръка и малко пламъче изникна на върхчето на кутрето ѝ, а после затанцува от пръст на пръст. Не биваше да прави такива неща без присъствието на учителка — най-малкото на някоя от Посветените, която да я надзирава — но беше твърде възбудена от напредъка си, за да се притеснява от това.

Нинив се изправи и запокити възглавницата си към вратата.

— Тази... тази зла, презряна, нещастна... вещица! Светлината да я изгори дано! На рибите да можех да я хвърля! Бих ѝ натъпкала такива неща, че да позелене до края на дните си! Хич не ме интересува, че може да ми бъде майка! Ако ми беше паднала в ръцете

в Емондово поле, щях да я науча аз... — Зъбите ѝ изскърцаха така, че Егвийн подскочи.

Егвийн остави пламъчето да загасне и заби поглед в скута си. Много ѝ се искаше да измисли някакъв начин да се измъкне от стаята, без да среща погледа на Нинив.

За Нинив урокът не премина добре, защото се държеше твърде сдържано. Тя никога не успяваше да постигне много, освен когато беше гневна, и тогава всичко вътре в нея избухваше. Амирлин обаче бе направила всичко възможно, за да я ободри въпреки провалите ѝ. На Егвийн ѝ се искаше Нинив да забрави, че тя е присъствала и е слушала всичко.

Нинив пристъпи вдървено към леглото си и остана права, втрещена в стената и стиснала юмрук. Егвийн погледна с копнеж към вратата.

— Не си виновна ти — каза Нинив и Егвийн се стресна.

— Нинив, аз...

Нинив се обърна и я изгледа.

— Не си виновна — повтори тя, сякаш не съвсем убедено. — Но ако изтървеш и дума, ще те... ще те...

— Нито думичка — бързо отвърна Егвийн. — Нищичко не си спомням.

Нинив я изгледа продължително, после кимна. И лицето ѝ се сгърчи.

— О, Светлина, не знам дали има нещо с по-отвратителен вкус от корен на овчи език. Ще си спомня за това, ако решиш да се държиш като гъска, така че внимавай.

Егвийн присви очи. Това беше първото нещо, с което Амирлин бе възбудила гнева на Нинив. Топчица от някакво тъмно вещество, лъскаво като мас, което вонеше отвратително, изведнъж се появи в ръката ѝ, докато Амирлин задържаше Нинив с помощта на Силата. И го натика в устата на Премъдрата и дори стисна носа ѝ, за да я накара да го глътне. А Нинив помнеше такива неща. Егвийн бе сигурна, че нищо не може да я спре, науми ли си нещо. И въпреки успеха си с танцуващото пламъче, тя самата никога не би могла да притисне Амирлин в стената.

— Добре че поне не ти се гади повече от това, че сме на кораба.

Нинив изръмжа, после се засмя късо.

— Твърде много ме е яд, за да ми се гади. — Отново се изсмя мрачно и тръсна глава. — Твърде много съм унижена, за да ми е лошо. О, Светлина, чувствам се така, сякаш са ме влачили през миша дупка заднишком. Ако това е обучението на новачките, ще гледам да се изуча по-бързо.

Егвийн сведе очи. В сравнение с Нинив Амирлин само я насърчаваше, усмихваше се на успехите ѝ, съчувстваше на провалите ѝ и отново я насърчаваше. Но всички Айез Седай ѝ бяха казали, че в Бялата кула нещата ще бъдат по-различни — по-трудни, макар никога да не уточни до каква степен. Ако се налагаше да изтърпи това, на което подлагаха Нинив, ден след ден... не беше сигурна дали ще издържи.

Нещо в движенията на кораба се промени. Клатушкането спря и по палубата над главите им затопуркаха крака. Разнесоха се неясни мъжки викове.

Тя вдигна очи към Нинив.

— Мислиш ли че стигнахме... Тар Валон?

— Има само един начин да разберам — отвърна Нинив и свали пелерината си от закачалката.

Излязоха на палубата. Навсякъде тичаха моряци — дърпаха въжета, прибираха платна, вдигаха канджи. Вятърът беше утихнал и облаците се бяха разсеяли.

Егвийн изтича към парапета.

— Тар Валон!

Нинив пристъпи до нея с безизразно лице.

Островът изглеждаше толкова голям, че реката сякаш се разделяше на две, а не обгръщаше къс земя. От двата бряга към острова се извисяваха мостове, направени сякаш от дантела. Крепостните стени, Блестящите стени на Тар Валон грейваха, когато слънцето се прокраднеше иззад облаците. А на западния бряг, с прекършен връх, от който димеше струя черен пушек, се възвисяваше Драконова планина — стръмен връх сред равното поле и заоблените околни хълмове. Драконова планина, там, където Драконът беше загинал. Драконова планина, сътворена от неговата гибел.

На Егвийн ѝ се доця да не мисли за Ранд. „Преливащ мъж. Светлината да му е на помощ.“

„Речна кралица“ премина през широк процеп във висока закръглена стена, издаденав реката. Вътре се видя дълъг кей, опасващ кръглия залив. Моряците прибираха последните платна, продължавайки да придвижват кораба с кърмата напред към отреденото за пристан място единствено с помощта на прътите. Другите кораби, пристигнали с техния, се плъзгаха към местата си между онези, които вече бяха акостирали. Плющящото знаме с Белия пламък подкани пристанищните работници да се разтичат по оживения вече кей.

Амирлин се появи на палубата. До нея пристъпваше Леане с жезъла с Пламъка в ръка. Останалите Айез Седай ги последваха на брега. Никоя от тях дори и не погледна към Егвийн и Нинив. На самия кей Амирлинския трон бе посрещната от свита — Айез Седай с шалове, които се поклониха официално и целунаха пръстена ѝ. Кеят и палубите гъмжаха от хора. Откъм крепостните стени мощно заехтяха тръби, сливайки се с оглушителните възгласи на посрещачите.

Нинив шумно изсумтя.

— Май ни забравиха. Хайде. Ще се погрижим сами за себе си.

На Егвийн не ѝ се искаше да се откъсне от тази първа гледка към Тар Валон, но последва Нинив до каютата, за да събере багажа си. Когато отново се крачиха горе с вързопи в ръце, войниците и тръбачите бяха изчезнали, Айез Седай също. По палубата сновяха мъже, които провираха въжета в халките на борда и ги мятаха към кея, за да привържат кораба.

Нинив хвана лакътя на един от докерите, рошав мъжага с къса риза от груб плат без ръкави, и попита:

— Къде са конете ни?

— Зает съм — изръмжа той и се дръпна. — Всички коне ще ги откарат в Бялата кула. — Той ги изгледа от глава до пети. — Ако имате работа в Кулата, по-добре ще е да побързате. Айез Седай не понасят ленивите новачки.

Друг мъж, който се бореше с големия денк, който увиваше с въже, му подвигна и той остави жените, без да ги погледне повече.

Егвийн и Нинив се спогледаха. Май наистина ги бяха оставили да се оправят сами.

Нинив решително заслиза от кораба, но Егвийн за момент спря. „Всичките им приказки колко ни очаквали, а сега като че ли изобщо не

ги интересуваме.“

Широки стъпала отвеждаха от пристанището към голяма арка от червен мрамор. Когато стигнаха до нея, Егвийн и Нинив се спряха и зяпнаха от удивление.

Всяко от околните здания приличаше на истински дворец, въпреки че в по-близките до арката, изглежда, имаше странноприемници и магазини, ако се съдеше по табелите над вратите. Всички представляваха изкусни произведения на каменоделството и очертанятия на всяка постройка сякаш бяха замислени така, че да допълнят архитектурата на следващата. Всичко сякаш бе плод на огромен и цялостен план. Някои от постройките изобщо не приличаха на сгради, а по-скоро наподобяваха гигантски прекършени вълни или огромни раковини, или изваяни от вятъра канари. Точно пред арката се простираше огромен площад с фонтан и дървета и зад него Егвийн можеше да види друг като него. И над всичко това стърчаха кули, стройни и грациозни, между някои от които се спускаха изящни мостове, увиснали във въздуха високо в небето. А над всичко стърчеше една кула, по-висока и по-просторна от всичко останало, и бяла като самите Блестящи стени.

— Наистина ти взима дъха от пръв поглед — чу се женски глас зад тях. — Както и от десети, впрочем. И от стотен.

Егвийн се обърна. Жената беше Айез Седай, Егвийн беше сигурна в това, въпреки че не носеше шал. Никоя друга не можеше да има такова лишено от възраст лице. Освен това жената стоеше с достойнство и увереност, които само потвърждаваха преценката ѝ. Бърз поглед към ръката ѝ, и тя видя златния пръстен със змията, захапала опашката си. Айез Седай беше малко пълничка, с топла усмивка, и беше най-странната жена, която Егвийн бе срещала в живота си. Пълничката фигура не можеше да скрие високите ѝ скули, очите ѝ бяха леко дръпнати и светеха в лъчисто зелено, а цветът на косата ѝ бе почти огнен. Егвийн едва не се задави при вида на тази огнена коса и леко дръпнатите очи.

— Строежи на огиер, разбира се — продължи Айез Седай. — Според някои — едно от най-добрите им произведения. Един от първите градове, построен след Разрушението. По онова време тук е имало по-малко от петстотин души — не повече от двадесет сестри, — но те са го строили за бъдещите ни нужди.

— Хубаво градче — процеди Нинив. — Трябва да отидем в Бялата кула. Дойдохме тук да ни обучават, но изглежда, никой не се интересува дали ще си отидем, или ще останем.

— Интересуват се — отвърна ѝ усмихната жената. — Аз дойдох да ви посрещна, но се позабавих да поговоря с Амирлин. Аз съм Шериам, Наставницата на новачките.

— Аз няма да съм новачка — заяви решително Нинив, макар и малко припряно. — Самата Амирлин ми каза, че ще бъда една от Посветените.

— И на мен така ми казаха — отвърна ѝ весело Шериам. — Досега не бях чувала за такова нещо, но ми обясниха, че си... изключение. Но запомни, че дори някоя от Посветените може да бъде привиквана в кабинета ми. Това предполага по-тежки нарушения на правилата, отколкото при една новачка, но се случва. — Тя се извърна към Егвийн, сякаш не бе забелязала намръщената физиономия на Нинив. — А ти ще си ни новачка. Винаги е приятно да посрещнеш новачка. Напоследък се случва толкова рядко. С теб ще станете четиридесет. Само четиридесет. Въпреки че според мен това не трябва да те тревожи особено, ако се трудиш упорито и всеотдайно. Работата е тежка и дори с потенциала, който твърдят, че притежаваш, не би могла да стане по-лека. Ако не си в състояние да проявиш упорство, колкото и тежка да ти се стори, или ако се боиш, че ще се прекършиш под напрежението, по-добре е да го решиш още сега и да си идеш, отколкото да чакаш, докато станеш пълноправна сестра и други да зависят от теб. Животът на една Айез Седай не е лек. Тук ние ще те подготвим за него, стига да имаш в себе си качествата, които ще са ти необходими.

Егвийн преглътна. „Да се прекърша под напрежението?“

— Ще се постарая, Шериам Седай — отвърна тя плахо. — „Няма да се прекърша.“

Нинив я погледна загрижено.

— Шериам... — Замълча и си пое дълбоко дъх. — Шериам Седай — изговори почетната титла почти насила, — наистина ли се налага да бъде толкова трудно за нея? Плътта и кръвта си имат предели на издръжливост. Знам... нещо... за това, което изтърпяват новачките. Едва ли е необходимо да се опитвате да я прекършите само за да видите докъде ще стигнат силите ѝ.

— Имаш предвид това, което ти е направила Амирлин днес? — Нинив изпъна снага, а Шериам сякаш нарочно задържа насмешливата усмивка на лицето си. — Нали ти казах, че говорих с Амирлин. Не се притеснявай за приятелката си. Нейното ще е нищо в сравнение с това, което чака теб. Поне в първите няколко седмици, докато станеш Посветена. — Нинив зяпна и Егвийн чак се уплаши, че очите на Премъдрата ще изскочат от орбитите си. — Правим го, за да засечем онези, които са се измъкнали от обучението на новачките, след като не е трябвало. Не можем да си позволим някоя от нашите — от пълноправните Айез Седай — да се прекърши под огромното напрежение, което я очаква във външния свят. — Айез Седай хвана и двете под ръка и ги поведе. Нинив беше така зашеметена, че едва ли виждаше накъде вървят. — Хайде — подкани ги Шериам. — Ще се погрижа да ви настанят по стаите. Бялата кула ви очаква.

ГЛАВА 19

ПОД КАМАТА

Нощта в подножието на Камата на Родоубиеца беше студена, както е студена нощта във всяка планина. Вятърът плющеше по склона откъм високите ридове и носеше ледения хлад на снежните им шапки. Ранд помръдна върху твърдата земя и се уви плътно в одеялото и плаща си. Ръката му се пресегна към меча до него. „Само още един ден — помисли си той сънено. — Още един ден само, и тръгваме. Ако и утре не се появи никой, било Ингтар, било Мраколюбци, ще отведа Селийн в Кайриен.“

Беше си го казвал и преди. Всеки ден, през който оставаха тук, на планинския склон, за да наблюдават местността, където Хюрин беше изгубил следата в другия свят — и където според Селийн Мраколюбците със сигурност щяха да се появят в този свят, — той си повтаряше, че е време да тръгнат. А Селийн му говореше за Рога на Валийр, докосваше го по ръката и се взираше в очите му, и преди да се усети, той се съгласяваше да изчака още един ден.

Той потръпна от вледения вятър. Мислеше за Селийн: как го докосва по рамото и го гледа в очите. „Ако Егвийн види това, ще ме остриже като овца, а и Селийн също. Егвийн сигурно вече се намира в Тар Валон и се е обучила за Айез Седай. Като ме види следващия път, сигурно ще се опита да ме опитоми.“

Той се обърна и ръката му се пресегна през меча, за да докосне вързопата с лютнята и флейтата на Том Мерилин. Несъзнателно пръстите му се вкопчиха в наметалото на веселчуна. „Колко щастлив бях тогава. Макар да бягах, за да си спася живота. Свирех с флейтата за вечерята си. И бях такъв невежа, че въобще не знаех какво всъщност става. Но вече няма връщане назад.“

Потръпна и отвори очи. Единствената светлина се лееше от бледата луна, не съвсем пълна и снишена над земята. Лоиал ръмжеше нещо несвързано в съня си. Един от конете тропна с копито. Хюрин бе

поел първото дежурство, на една скала малко по-нагоре по склона. Скоро щеше да дойде да събуди Ранд за смяната.

Ранд се извърна... и спря. На лунната светлина успя да види силуета на Селийн, надвесена над дисагите му. Бялата ѝ рокля попиваше сумрачния светлик.

— Търсиш ли нещо?

Тя подскочи и извърна очи към него.

— Ти... стресна ме.

Той се изправи, пусна одеялото, загърна се в плаща си и тръгна към нея. Със сигурност беше оставил дисагите до себе си, когато легна. Винаги ги държеше наблизко. Дръпна ги от ръцете ѝ. Всички джобове бяха закопчани, дори онези, от чиято страна се намираше прокълнатото знаме. „Как може животът ми да зависи от неговото съхраняване? Ако някой го види и разбере какво е, ще умра затова, че го имам.“ Изглежда я подозрително.

Тя седеше на земята и го гледаше. Луната се отразяваше в очите ѝ.

— Стори ми се, че нося тази дреха твърде дълго — каза тя. — Бих могла да я опера, ако имаше какво друго да си облека. Може би някоя от твоите ризи.

Ранд кимна и въздъхна облекчено. Роклята ѝ му се струваше също толкова чиста, колкото когато я срещнаха, но знаеше, че ако на дрехите на Егвийн се появи едно петънце, тя няма да се интересува от нищо, преди да го почисти.

— Разбира се. — И измъкна една от белите си копринени ризи.

— Благодаря. — Тя протегна ръце към гърба си. За копчетата, съобрази той.

Очите му се ококориха и той се обърна с гръб.

— Ако ми помогнеш, ще ми е много по-лесно.

Ранд се окашля.

— Не е много редно. Нито сме се вrekli, нито... — „Престани да мислиш за това! Никога няма да можеш да се ожениш.“ — Не е редно.

От тихия ѝ смях гърбът му потръпна, все едно че беше прокарала пръст по кожата му. Постара се да не чува шумоленето зад гърба си. Каза:

— Аа... утре... утре тръгваме за Кайриен.

— А Рогът на Валийр?

— Сигурно сме сбъркали. Може би те изобщо няма да дойдат тук. Хюрин казва, че през Камата на Родоубиеца има много проходи. А ако заобиколят съвсем малко на запад, изобщо няма да им сеналага да прекосяват планината.

— Но дирята, която проследихме, стигна дотук. Тук ще дойдат. Рогът ще дойде тук. Вече можеш да се обърнеш.

— Ти твърдиш така, но не знаем... — Той се обърна и думите замряха на устните му. Беше преметнала дрехата си през ръката и бе облякла неговата риза, увиснала свободно по тялото ѝ. Ризата беше дълга, скроена за неговия ръст, но тя беше доста висока за жена. Краят ѝ стигаше малко под средата на бедрата ѝ. Не че не беше виждал момичешки крака преди — момичетата в Две реки винаги запретваха полите си, когато цапаха през потоците на Водния лес. Но преставаха да го правят доста преди да навършат необходимата възраст, за да сплитат косите си, и освен това го правеха на тъмно. На лунната светлина кожата ѝ сякаш блестеше.

— Какво не знаеш, Ранд?

Гласът ѝ размрази схванатите му стави. Той се изкашля силно и измести погледа си настрани.

— Аа... мисля че... аа... аз... аа...

— Помисли за славата, Ранд. — Пръстите ѝ докоснаха гърба му. — Помисли за славата, която ще добие онзи, който намери Рога на Валийр. Колко ще съм горда да застана до онзи, който ще владее Рога. Нямах представа какви висини ще достигнем двамата с теб. С Рога на Валийр в ръка можеш да бъдеш крал. Можеш да станеш втори Артур Ястребовото крило. Ти...

— Лорд Ранд! — Хюрин тичаще задъхан към бивака. — Милорд, те... — Той се закова на място и от устата му излезе хрип. Погледът му се сведе към земята и той закърши ръце. — Простете, милейди. Не исках да... Аз... Простете.

Лоиал се изправи и плащът и одеялото се свлякоха от тялото му.

— Какво става? Да не би да е дошъл вече моят ред за стража? — Той погледна към Ранд и Селийн и дори на лунната светлина си пролича колко се е ококорил.

Ранд чу въздишката на Селийн зад себе си и се отдръпна, без да поглежда към жената. „Краката ѝ са толкова бели и гладки.“

— Какво има, Хюрин? — Постара се да придаде спокойствие на гласа си. На Хюрин ли се сърдеше, на себе си или на Селийн? „Няма за какво да се сърдя на нея.“ — Хюрин?

Душещият заговори, без да вдига очи.

— Огън, милорд, долу при хълмовете. Отначало не го видях. Малък е и са го скрили, но се крият от някой, който ги преследва, а не от човек, който е пред и над тях. На две мили, лорд Ранд. На по-малко от три, със сигурност.

— Фейн — каза Ранд. — Ингтар не би се боял от преследвач. Трябва да е Фейн. — Изведнъж се оказа, че не знае какво да прави. Бяха очаквали появата на Фейн, но сега, когато той се намираше на една-две мили от тях, не беше сигурен как да постъпи. — Утре заран... Утре заран ще го последваме. И когато Ингтар и другите пристигнат, ще им го покажем.

— Значи — намеси се Селийн — ще позволиш на този Ингтар да вземе Рога на Валийр? И славата?

— Не искам... — Той се извърна и замръзна. Тя стоеше пред него, с белите си крака под лунния зрак, без изобщо да се притеснява, че са голи, все едно че беше сама. „Сякаш двамата сме сами. Искан мъжа, който ще намери Рога.“ — Само трима няма да можем да им го отнемем. Ингтар води със себе си двадесет воители.

— Но ти не знаеш дали не можеш да му го отнемеш! Колко души вървят с този човек? И това не знаеш. — Гласът ѝ беше спокоен, съвсем леко напрегнат. — Дори не знаеш дали тези хора, които са вдигнали бивак там долу, наистина държат Рога. Единственият начин да разбереш е да слезеш сам. Вземи алантин със себе си; зрението на неговия вид е остро дори на лунна светлина. А и той е достатъчно силен да носи раклата с Рога, ако вземеш вярното решение.

„Тя е права. Не знаем дали наистина е Фейн.“ Само това оставаше — да се щурат през деня на открито с Хюрин в търсене на дирята и истинските Мраколюбци да се появят изневиделица.

— Ще тръгна сам — заяви той. — Хюрин и Лоиал ще останат тук да те пазят.

Селийн пристъпи засмяна към него, толкова изящно, сякаш танцуваше. Лунните сенки обгърнаха загадъчно лицето ѝ и тази загадъчност я правеше още по-красива.

— Мога да се опазя и сама, докато се върнеш да ме пазиш. Вземи алантин.

— Тя е права, Ранд — обади се Лоиал и се изправи. — На лунна светлина виждам по-добре от теб. С моите очи няма да се наложи да приближаваме толкова, колкото ако отидеш сам.

— Добре. — Ранд се пресегна за меча и закопча колана на кръста си. Лъка и колчана остави на земята. Един лък нямаше да му е много от полза през нощта, а и той смяташе само да огледа, не и да се сражава. — Хюрин, покажи ми този огън.

Душещият се закатери по склона към канарата, щръкнала като огромен каменен зъб от планинските недра. Огънят се виждаше като малка точица — първия път, когато Хюрин му го показва, той дори не можа да го забележи. Който и да го беше запалил, не искаше да го забележат. Ранд се съсредоточи и запомни посоката.

Върнаха се в бивака. Лоиал вече бе оседлал Дорчо и своя кон. Щом Ранд яхна дорестия, Селийн стисна ръката му.

— Помни за славата — прошепна тя. — Помни. — Ризата му сякаш й отиваше по-добре, отколкото му се беше сторило отначало, стелеше се нежно по тялото й.

Той си пое дълбоко дъх и дръпна ръката си.

— Пази я с цената на живота си, Хюрин. Хайде, Лоиал.

Нощта обгръщаше склона и лунните сенки правеха пътя им несигурен. Ранд вече не виждаше огъня — на това равнище той бе скрит от външни очи. Но за човек, свикнал да ловува сред Западния лес в Две реки, нямаше да е чак толкова трудно да го открие. „И после какво?“ В ума му изгря ликът на Селийн. „Колко горда ще съм да застана до онзи, който държи Рога.“

— Лоиал — промълви той внезапно, мъчейки се да се отърси от изкусителната мисъл. — Какво означава това „алантин“, с което те нарича тя?

— От Древния език е, Ранд. — Конят на огиера крачеше колебливо, но той го водеше уверен, все едно че беше ясен ден. — Означава „Брат“ и е съкратено от „тия авенде алантин“. Брат на дърветата. Дървесен брат. Твърде официално обръщение, но съм чувал, че по начало кайриенците си падат по официалностите. Поне благородните фамилии. Простите хора, които съм срещал там, изобщо не са толкова официални.

Ранд се намръщи. Някакъв си овчар едва ли щеше да бъде добре приет в привикнала към официалности знатна кайриенска фамилия. „О, Светлина, Мат беше прав. Побъркал си се и си въобразяваш какво ли не. Но ако все пак можех да се оженя...“

Трябваше да спре да мисли за това. Още преди да го осъзнае, празнотата се оформи в съзнанието му, превръщайки всички мисли в нещо отдалечено, в мисли на някой друг. Сайдин проблесна и го подкани. Той стисна зъби да пренебрегне близостта му. Беше все едно да пренебрегнеш нажежен въглен в главата си, но поне успя да го задържи настрана. Едва. Почти се лиши от празнотата, но Мраколюбците бяха ето там, сред тъмната нощ, вече по-близо. И тролоците. Трябваше му нищото, имаше нужда дори от покоя на празнотата, от която така му се гадеше. „Просто не бива да го докосвам. Не бива.“

След известно време дръпна юздите на Дорчо. Стояха в подножието на един хълм, по чийто склон стърчаха тъмни дървета.

— Мисля, че вече сме близо — прошепна той. — Най-добре да продължим пеша. — Смъкна се от седлото и завърза юздите на жребеца за едно дърво.

— Добре ли си? — попита го тихо Лоиал и също слезе от коня си. — Говориш някак странно.

— Нищо ми няма. — Усети, че гърлото му наистина е стегнато. Сайдин го привличаше. „Не!“ — Внимавай. Не знам колко остава, но този огън трябва да е някъде над нас. На билото на този хълм, струва ми се.

Огиерът кимна.

Ранд започна бавно да се прокрадва от дърво до дърво. Стъпваше предпазливо, стиснал здраво меча до хълбока си, за да не издрънчи в някой ствол. Добре че поне нямаше шубраци. Лоиал го следваше като огромна сянка. Всичко наоколо беше лунни сенки и мрак.

Мигновен каприз на луната разкри сенките пред него и той замръзна, опрян в гладката кора на едно дърво. Сумрачните купчини по земята се превърнаха в хора, завити в одеяла, а встрани от тях имаше по-големи купчини. Спящи тролоци. Бяха изгасили огъня. Лунен лъч се плъзна през клоните и по средата между двете купчини блесна злато и сребро. Лунната светлина стана сякаш по-ярка и за миг той успя да огледа всичко. Очертанията на спящ мъж, излегнат до

златистосребърния блясък. Но не той прикова очите му. „Раклата. Рогът.“ И нещо върху него. Червена точица, проблеснала под лунния лъч. „Камата! Защо Фейн я е сложил?...“

Огромната лапа на огиера покри устата на Ранд и почти цялото му лице. Той се извърна да го погледне. Лоиал посочи надясно, много бавно, сякаш жестът му можеше да привлече нечие внимание.

Отначало Ранд не забеляза нищо, но после някаква сянка се помръдна — на не повече от десет крачки от тях. Висока, масивна, зурлеста сянка. Дъхът на Ранд секна. Тролок. Чудовището надигна муцуната си, като че ли душеше.

За миг празнотата се олюля. Някой в бивака на Мраколюбците се размърда и тролокът погледна натам.

Ранд замръзна и се остави покровът на нищото да го обгърне. Ръката му бе стиснала дръжката на меча, но той не помисли за това. Празнотата бе всичко. Каквото има да стане, ще стане. Без да мига, той се взря в тролока.

Миг след това зурлестата сянка огледа бивака, а после, сякаш останало доволно, съществото се сниши до едно от дърветата. Почти веднага след това се разнесе хъркане, сякаш някой сцепваше зебло.

Лоиал надвеси устата си до ухото на Ранд и прошепна невярващо:

— Заспа.

Ранд кимна. Трам му беше обяснил, че тролоците са лениви, лесно пренебрегват задълженията си, освен убийствата и освен ако страхът не ги държи нащрек.

В бивака отново се бяха възцарили тишина и покой. Лунният лъч вече не осветяваше раклата, но сега Ранд знаеше коя сянка е нейната. Виждаше я в ума си да се носи отвъд празнотата, виждаше златото ѝ да проблясва, обримчено със сребърни нишки сред блясъка на сайдин. Виждаше Рога на Валийр и камата, от която се нуждаеше Мат, почти на ръка разстояние. Ликът на Селийн се зарея над образа на раклата. Можеха да проследят Фейн на заранта и да изчакат, докато Ингтар се присъедини към тях. Стига Ингтар наистина да се появеше, стига да не се бе отказал от преследването, лишен от своя душец. Не, по-добра възможност от тази нямаше да се появи. Само на ръка разстояние. А в планината го очакваше Селийн.

Ранд даде знак на Лоиал да го последва и запълзя по корем към раклата. Чу приглушеното изпъшкване на огиера, но очите му бяха приковани единствено в сенките напред.

Мраколюбци и тролоци лежаха вляво и вдясно от него, но веднъж той бе наблюдавал как Трам успя да се прокрадне до една кошута толкова близо, че да докосне с ръка хълбока ѝ преди животното да успее да отскочи. Беше се постарал да го научи от Трам. „Лудост!“ Мисълта се отнесе леко встрани, почти недосегаема. „Това е лудост! Ти наистина полудяваш!“ Призрачни мисли — не негови, а на някой друг.

Бавно, безшумно той пропълзя до сянката на раклата и протегна ръка. Пръстите му погладиха инкрустираните със злато фигури. Това наистина бе раклата, съхраняваща Рога на Валийр. Дланта му докосна още нещо, лежащо върху капака. Камата, с извадено от ножницата острие. Очите му се разшириха в мрака. Той си спомни какво бе причинила тя на Мат, дръпна се и празнотата в него потрепна от рязкото движение.

Спящият наблизо мъж — на не повече от две крачки от раклата, всички останали лежаха най-малко на десетина разтега от нея — простена в съня си и се размърда под завивките. Ранд остави празнотата да помете всякакви мисли и страхове. Мъжът тревожно промърмори в съня си и отново притихна.

Ранд отново посегна, към камата, без да я докосва. В началото тя не бе причинила нищо на Мат. Поне не много и не веднага. С плавно движение той вдигна камата, затъкна я в колана си и бързо дръпна ръката си, за да намали промеждутъка, през който голото ѝ острие докосваше кожата му. Може би това щеше да помогне, а Мат би загинал без нея. Усещаше я на кръста си, сякаш го теглеше надолу, сякаш се впиваше в него. Но сред купола на празнотата усещането бе толкова далечно, колкото и мисълта, и като всичко друго, чувството за близостта ѝ отшумя.

Загуби само още един миг, за да огледа обгърнатата в сянка ракла — Рогът трябваше да е вътре, но той не знаеше как да я отвори, а и не можеше да я повдигне сам — след което се огледа за Лоиал. Забеляза превития към земята огиер недалеч от себе си: масивната му глава се люшкаташе над спящите. Дори в нощната тъма се виждаше ясно, че

очите на великана са се разширили до краен предел: под бледата луна приличаха на чинии. Ранд се пресегна и хвана Лоиал за ръката.

Огиерът се стресна и изпъшка. Ранд постави пръст на устните си, намести ръката му върху раклата и му даде знак да я вдигне. Лоиал зяпна. Колебанието му продължи сякаш цяла вечност — макар че едва ли бе по-дълго от две тупвания на сърцето. А после, много бавно, той обгърна златната ракла и се изправи. Почти без никакво усилие.

Все така предпазливо, дори по-предпазливо, отколкото се бе промъкнал, Ранд закрачи извън лагера след Лоиал и скъпоценната ракла. Стиснал меч с две ръце, той поглеждаше неспокойно към спящите Мраколюбци и притихналите силуети на тролоците. „Почти сме свободни! Успяхме!“

Мъжът, който бе спал край раклата, изведнъж надигна глава и нададе сподавен стон, после скочи.

— Изчезнал е! Събуди се, смрад такава! Изчезнал е!!! — Гласът на Фейн. Ранд го позна дори сред празнотата. Останалите сънено се заизправяха, започнаха да крещят какво е станало, заръмжаха и залаяха. Гласът на Фейн се извиси във вой. — Знам, че си ти, ал-Тор! Криеш се от мен, но знам, че си тук! Намерете го! Намерете го! Ал-Тоооор!

Хора и тролоци се пръснаха във всички посоки. Загърнат в празнотата, Ранд продължаваше напред. Почти забравен, докато проникваше в лагера, сайдин запулсира към него.

— Не може да ни види — прошепна му гърлено Лоиал. — Стигнем ли до конете...

Встрани от тях от мрака се спусна тролок с жесток орлов клюн на мястото на устата и носа. Кривият му меч изсвистя във въздуха.

Ранд продължаваше напред, без да мисли. Беше се слял в едно с меча. Котка, танцуваща по стената. Тролокът изкрещя и се срути, изкрещя отново и издъхна.

— Бягай, Лоиал! — извика Ранд. Сайдин го зовеше. — Бягай!

Съвсем смътно долови тромавото подтичване на великана, но ето че сред нощта пред тях изникна друг тролок, с меч муцуна, космат, надигнал увенчана с шип брадва. Ранд ловко се плъзна между огиера и тролика: Лоиал трябваше на всяка цена да отнесе Рога. Надвиснал над Ранд с неимоверното си туловище, тролокът се хвърли към него, безмълвно озъбен. „Ветрилото на придворната дама“. Този път нямаше

крясък. Ранд отстъпи към Лоиал и се взря напред в нощта. Сайдин пееше. Омайна песен. „Силата може да ги изгори всички, да превърне Фейн и всички останали в пепел... Не!“

Нови двама тролоци, вълк и овен, с блеснали зъби и завити рога. „Гущер в тръните“. Надигна се ловко от коляно, след като и вторият рухна до него и рогата почти одраскаха рамото му. Песента на сайдин го галеше, изпълнена с лъст, притегляше го с хиляди копринени нишки. „Ще ги изгоря всички със Силата. Не. Не! По-добре да загина, отколкото това. Ако загина, поне ще се свърши.“

Пред очите му се появи нова група тролоци. Душеха колебливо. Трима или четирима. Изведнъж един от тях го посочи и нададе вой, а другите му отвърнаха и се втурнаха след него.

— Свърши се! — извика Ранд и скочи срещу тях.

За миг те се спряха слисани, след което отново се понесоха с гърлени крясъци, алчни за кръв, надигнали мечове и брадви. Той затанцува сред тях под песента на сайдин. „Червеношийката, целуваща розов цвят.“ Така излъстителна бе тази песен, така го изпълваше. „Котка върху нажежен пясък.“ Мечът оживя в ръцете му, както никога, и той се сражаваше, сякаш знакът на чаплата можеше да задържи сайдин по-далече от него. „Чаплата разперва криле.“

Ранд зяпна към просналите се около него мъртви туловища. „По-добре да загина!“ Вдигна очи към билото на хълма, към лагера. Там стоеше Фейн, там бяха Мраколюбците и още тролоци. Твърде много, за да надвие всички. Твърде много, за да се изправи срещу тях и да оживее. Направи една крачка напред. После втора.

— Ранд, хайде! — Тихият, настоятелен вик на Лоиал проникна през черупката на нищото. — В името на живота и Светлината, Ранд! Хайде!

Ранд внимателно се наведе и изтри острието в дрехата на един от тролоците. А после прецизно, все едно че го наблюдаваше Лан, го прибра в ножницата.

— Ранд, бързо!

Сякаш забравил значението на думата „бързо“, Ранд пристъпи към Лоиал до конете. Огиерът привързваше златната ракла върху седлото си с въжета, измъкнати от дисагите. Отдолу бе подложил плаща си, та раклата да не се клати върху седлото.

Песента на сайдин заглъхна. Блясъкът, от който стомахът му се обръщаше, се беше отдръпнал. Удивен, Ранд остави празнотата да се стопи и промълви:

— Полудявам. — Осъзнал внезапно къде се намира, присви очи и се взря назад по пътеката, по която се бяха спуснали. Лай и вой се носеха от няколко посоки — търсеха ги, но никой не бе надушил следите им. Все още. Той се метна на седлото на Дорчо.

— Понякога изобщо не разбирам какви ги приказваш — каза Лоиал. — Ако наистина ще полудяваш, не можеш ли поне да изчакаш, докато се върнем при лейди Селийн и Хюрин?

— А ти как ще яздиш с това нещо на седлото?

— Няма да яздя, ще бягам! — И огиерът се понесе тичешком напред, дърпайки коня за юздите. Ранд го последва.

Лоиал търчеше като кон. Отначало Ранд беше сигурен, че огиерът няма да издържи дълго, но коленете на Лоиал не се огънаха и Ранд си даде сметка, че приказките на гиганта за надбягвания с коне не са далеч от истината. От време на време Лоиал поглеждаше през рамо назад, без да спира. Виковете на Мраколюбците и воят на тролоците започнаха да заглъхват зад тях.

Постепенно склонът стана по-стръмен, но Лоиал почти не забави скорост и се втурна в бивака им, дишайки почти равномерно.

— Ти успя! — възкликна Селийн и грейналите ѝ очи се приковаха в пищно украсената ракла на седлото на Лоиал. Отново бе облякла роклята си. На Ранд му се стори, че е по-бяла от планински сняг.

— Знаех, че ще направиш верния избор. Може ли... да го погледна?

— Преследват ли ви, милорд? — попита Хюрин тревожно и за миг погледна с благоговение златната ракла, но после очите му се плъзнаха надолу по склона. — Ако ви гонят, трябва да побързаме.

— Мисля, че не ни преследват. Все пак се качи на канарата и погледни. — Ранд се смъкна от седлото, а Хюрин се затича към скалната издатина. — Селийн, не знам как се отваря този сандък. Лоиал, ти знаеш ли?

Огиерът поклати глава.

— Нека да опитам... — Дори за ръста на Селийн седлото на Лоиал се оказа много високо. Тя се пресегна, пръстите ѝ пробягаха по

шарките на раклата, дланите ѝ ги погалиха и леко натиснаха. Чу се изщракване и Селийн вдигна капака и отвори раклата.

Ранд се пресегна и вдигна Рога на Валийр. Вече го беше виждал веднъж, но не го беше докосвал. Макар да бе с красива изработка, не му приличаше на толкова древна вещ, камо ли да притежава такава мощ. Извит златен рог, проблясващ на бледата светлина, с врязан сребърен надпис около гърлото. Той докосна с пръст странните букви, които сякаш попиваха лунния зрак.

— Тиа ми авен Моридин, исайнде вадин — промълви Селийн. — За моя зов смъртта не е преграда. Ти наистина ще станеш по-велик и от Артур Ястребовото крило.

— Отнасям го в Шиенар и го давам на лорд Агелмар. — „Това нещо трябва да отиде в Тар Валон — помисли си той. — Но с Айез Седай приключих.“ Ранд сложи Рога в раклата. Той блестеше под луната и очите му не можеха да се отдръпнат от него.

— Но това е лудост — каза Селийн.

Ранд се сепна, после каза:

— Може да съм луд, но ще направя точно това. Казах ти, Селийн, че не търся величие. Преди малко... преди малко ми се стори, че искам. За миг си помислих, че искам разни неща... — „О, Светлина, колко е хубава. Егвийн. Селийн. Не съм достоен за нито една от двете.“ — Нещо сякаш искаше да ме обсеби. — „Сайдин се домогваше до мен, но го отблъснах с меча. Дали и това не е лудост?“ Той вдиша дълбоко. — Рогът на Валийр принадлежи на Шиенар. Ако не, лорд Агелмар ще знае как да постъпи с него.

— Огънят отново лумна, лорд Ранд, по-голям отпреди — обади се Хюрин над тях. — И май чух викове. Но не мисля, че са тръгнали към нас.

— Не ме разбра, Ранд — каза Селийн. — Вече не можеш да се върнеш. Вече си се обвързал. Тези Мраколюбци няма да си отидат просто така, само защото си успял да им отнемеш Рога. Напротив. Освен ако не намериш начин да ги избиеш всички, ще те преследват така, както ти ги преследваше досега.

— Не! — Лоиал и Хюрин се стреснаха от силния му вик. Той се овладя и заговори по-тихо. — Не ми е известен начин да ги убия всички. Доколкото зависи от мен, те могат да живеят вечно.

Селийн поклати глава и косата ѝ се залюля на вълни.

— Тогава не можеш да се върнеш назад, можеш само да продължиш напред. Можеш да се добереш до закрилата на кайриенските стени много по-бързо, отколкото да се върнеш в Шиенар. Нима близостта ми само за няколко дни ти се струва такова голямо бреме?

Ранд погледна раклата. Близостта на Селийн съвсем не изглеждаше обременителна, но в компанията ѝ той не можеше да се отърве от нежелани мисли. Въпреки това ездата назад означаваше да рискува нова среща с Фейн и неговите спътници. Виж, за това беше права. Фейн никога нямаше да се откаже. Ингтар също нямаше да се предаде. Ако Ингтар бе продължил на юг, — а Ранд не виждаше причина да се отклони, — рано или късно щеше да пристигне в Кайриен.

— Добре, отиваме в Кайриен — съгласи се той. — Ще трябва да ми покажеш къде живееш, Селийн. Никога не съм бил в Кайриен. — Той се пресегна да затвори раклата.

— Не взе ли още нещо от Мраколюбците? — попита Селийн. — Нали ми спомена за някаква кама.

„Как можах да забравя?“ Той остави раклата и издърпа камата от колана си. Голото ѝ острие бе извито като рог, а ефесът на дръжката и бе от преплетени златни змии. Рубинът на върха на дръжката, голям колкото нокътя на палеца му, примигваше под лунните лъчи като око на злото. Колкото и да бе украсено, колкото и силна да бе невидимата му поквара, това оръжие изглеждаше съвсем обикновен нож.

— Внимавай — предупреди го Селийн. — Да не се порежеш.

Ранд трепна. След като само носенето ѝ бе толкова опасно, не искаше и да си помисли какво може да го сполети, ако се пореже.

— Това нещо е от Шадар Логот — каза той тихо. — Ако човек го носи дълго, това може да го порази, може да го поквари до костите, така, както е покварен Шадар Логот. Без Лечителството на Айез Седай тази поквара може да убие човек.

— Значи от това страда Мат — промълви Лоиал. — Не предполагах. — Хюрин зяпна към камата, след което изтри ръцете си в сетрето и се намръщи.

— Никой от нас не бива да я носи повече, отколкото се налага — продължи Ранд. — Ще измисля някакъв начин да я носим...

— Опасна е. — Селийн изгледа камата намръщено, сякаш змиите бяха оживели и отровни. — Хвърли я. Остави я или я зарови, ако искаш да не попадне в други ръце, но се отърви от нея.

— Мат има нужда от нея — отвърна й решително Ранд.

— Твърде опасна е. Ти сам го каза.

— Той има нужда от тази кама. Ам... Айез Седай каза, че той ще умре, ако не я намерим, за да се извърши Лечението. — Продължаваха да го държат на връвта си, но това острие щеше да я пререже. „Докато камата и Рогът са у мен, ме дърпат с конците си, но няма да заиграя така, както им се иска.“

Той сложи камата в раклата при завития Рог — имаше място тъкмо колкото за нея — и дръпна капака. Раклата издрънча и се затвори плътно.

— Това би трябвало да ни предпази от нея — каза Ранд. Надяваше се. Лан го беше учил, че трябва да говори най-убедено тогава, когато е най-несигурен.

— Раклата със сигурност ще ни предпази — отвърна Селийн сдържано. — А сега ми се иска да поспя още малко.

Ранд поклати глава.

— Твърде близо сме. Фейн, изглежда, има някакъв начин да ме намира.

— Потърси Целостта, ако се боиш от него — каза Селийн.

— Искам да бъда колкото се може по-далече от Мраколюбците, когато се закатерят по планината. Ще оседлая кобилата ти.

— Много си опърничав! — Прозвуча сърдито, но когато той се извърна към нея, устните й се изкривиха в усмивка, която не засегна тъмните й очи. — Но опърничавият мъж е най-добър, когато... — Гласът й заглъхна и тъкмо това го притесни. Жените често имаха навик да оставят нещата недоизказани, а доколкото можеше да съди от скромния си опит, това, което не доизказваха, обикновено създаваше най-много грижи. Тя го гледаше мълчаливо, докато оправяше седлото на кобилата й.

* * *

— Събери ги всички! — изврещя Фейн. Тролокът с козята муцуна отстъпи. Огънят, захранен с дебели дървени трупи, осветяваше билото на хълма и мяташе наоколо коси сенки. Човеците се бяха скупчили край знойните пламъци, треперещи от страх да не се озоват насаме с тролоците сред дърветата. — Събери всички, които са живи, и им кажи, че ако на някого му хрумне да бяга, ще го сполети това, което е сполетяло ето този. — И той посочи първия тролок, който му беше донесъл вестта, че ал-Тор не може да бъде намерен. Съществото продължаваше да се тръшка по земята, разкаляна от собствената му кръв, и гърчещите му се копита риеха в калта. — Хайде — прошепна Фейн и подобният на козел тролок хукна в нощта.

Фейн изглежда с презрение купчината човеци — „Все още могат да ми послужат“ — а после се обърна и се взря в мрака, към Камата на Родоубиеца. Ал-Тор беше някъде там, сред планините. С Рога. При тази мисъл зъбите му изскърцаха. Не знаеше къде точно е младежът, но нещо го влечеше към планинските склонове. Към ал-Тор. Дотолкова поне... дотолкова поне дарът на Тъмния бе оцелял в него. Не беше се замислял за това, дори не беше му хрумвало да го помисли, докато Рогът не изчезна... докато ал-Тор не изникна и не го грабна като куче кокал.

— Не съм повече куче. Не съм куче! — Чу как хората се размърдаха боязливо край огъня, но не им обърна внимание. — Ще ми платиш за това, ал-Тор! Целият свят ще ми плати! — И той заграчи в нощта с безумен смях. — Целият свят ще плати!

ГЛАВА 20

САЙДИН

Ранд продължи да ги води през нощта, като им позволи само кратка почивка при зори, колкото да отдъхнат конете. И Лоиал също. С Рога на Валийр в златно-сребърната ракла, закрепена на седлото на коня му, огиерът вървеше или подтичваше пред животното, без да се оплаква и без да ги забавя. Някъде посреди нощ прекосява границата на Кайриен.

— Искам да го видя пак — каза Селийн, щом спряха. Слезе и се приближи до коня на Лоиал. Издължените им сенки сочеха на запад: слънцето вече надничаше над хоризонта. — Свали ми го, алантин.

— Не — намеси се Ранд, докато слизаше от Дорчо. — Лоиал, недей. — Огиерът премести поглед от Селийн към него и ушите му помръднаха, но дръпна ръцете си.

— Искам да видя Рога — настоя Селийн. Ранд беше сигурен, че не е по-голяма от него, но в този момент изведнъж му се стори стара и студена като планината, и по-царствена от кралица Мургейз в своята надменност.

— Мисля, че трябва да държим камата под капака — каза Ранд. — Доколкото знам, дори да я гледаш може да е не по-малко опасно, отколкото да я докоснеш. Нека си стои там, докато не я връча на Мат. Той... той може да я предаде на Айез Седай. — „И каква ли цена ще поискат за това Лечение? Но той няма избор.“ Почувства се дори малко виновен от облекчението, че поне той е приключил връзките си с Айез Седай. „С тях скъсах. Скъсах.“

— Камата ли? Изглежда, нищо освен нея не те интересува. Казах ти да се отървеш от нея. Рогът на Валийр, Ранд.

— Не.

Тя пристъпи към него. Бедрата ѝ се полюшваха така, че нещо го стисна за гърлото.

— Искам само да го видя на дневна светлина. Дори няма да го докосна. Ти ще го държиш. Ще го запомня завинаги — как държиш

Рога на Валийр в ръцете си. — Тя хвана ръцете му. От допира ѝ кожата му потръпна и устата му пресъхна.

Да го запомни завинаги... Щеше да е страхотно да го подържи в ръцете си под лъчите на изгрева.

Съжали, че не знае нещо повече за Пророчествата на Дракона. Единствения път, когато се бе заслушал в разказа на един търговски охранник в Емондово поле, Нинив бе счупила дръжката на една метла в раменете на нещастния човек. Още по-малко знаеше за Рога на Валийр.

„Айез Седай се опитват да ме накарат да направя това, което искат те.“

Селийн продължаваше да се взира с тъмните си очи в неговите, лицето ѝ бе толкова младо и хубаво, че той изпитваше непреодолимо желание да я целуне въпреки това, което мислеше за нея. Никога досега не беше срещал Айез Седай, която да се държи като нея, и при това тя изглеждаше наистина млада, не просто лишена от възраст. „Едно момиче на нейната възраст не би могло да бъде Айез Седай. Но...“

— Селийн — промълви той, — ти Айез Седай ли си?

— Айез Седай? — възкликна тя и дръпна ръцете си. — Айез Седай! Непрекъснато ми го подхвърляш! — Пое си дълбоко дъх и оглади гънките на дрехата си. — Аз съм това, което съм и която съм. И не съм никаква Айез Седай!

А после се обгърна в толкова вледеняващо безмълвие, че дори изгряващото слънце зад нея му се стори хладно.

Лоиал и Хюрин се опитаха да подхванат разговор, за да успокоят напрежението, но тя ги смрази с поглед. Продължиха да яздят напред.

Вечерта, когато спряха край един поток, който им осигури риба за вечеря, Селийн като че ли възвърна доброто си настроение. Разбъбри се с огиера за книги, говореше и с Хюрин за дреболии, но отбягваше да разговаря с Ранд, освен ако той пръв не подхванеше приказка. И така бе и тази вечер, и на другия ден, докато яздеха през планините, които се издигаха край тях като огромни назъбени сиви стени, все нагоре и нагоре. Но щом я погледнеше, тя отвърщаше на погледа му с усмивка. Понякога усмивката ѝ го караше и той да ѝ отвърне с усмивка, друг път предизвикваше у него мисли, от които целият се изчервяваше, а понякога усмивката ѝ беше като загадъчната,

веща усмивка на Егвийн. Усмивка, която го караше да се стяга — но поне беше усмивка.

„Не е възможно да е Айез Седай.“

* * *

Пътят започна да се спуска надолу и когато притъмня, Камата на Родоубиеца най-сетне отстъпи място на хълмове, ниски и полегати, с повече шубраци, отколкото горички. Път нямаше, само отъпкана просека, използвана явно твърде рядко от някоя и друга кола. Нивите се катереха на тераси по хълмовете, но в този час на деня бяха безлюдни. Пръснатите наоколо ферми бяха твърде далеч от просеката, за да може Ранд да различи нещо друго, освен че са построени от камък.

После забеляза селото. По някои от прозорците вече примигваха светлини, бореци се с настъпващата нощна тъма.

— Тази вечер май ще спим в кревати — каза той.

— Виж, това ще ми хареса, лорд Ранд — засмя се Хюрин. Лоиал кимна в съгласие.

— Селски хан — изсумтя Селийн. — Мръсен колкото си искаш и пълен с немити мъже, които се наливат с ейл. Защо да не поспим отново под звездите? Спането под звездите тъкмо започна да ми харесва.

— А на мен никак няма да ми хареса, ако Фейн се натъкне на нас, докато спим — каза Ранд. — Заедно с всичките си тролоци. Той ме преследва, Селийн. И Рога, разбира се, но е в състояние да проследи тъкмо мен. Защо според теб се озъртах толкова внимателно в последните нощи?

— Ако Фейн ни намери, ще се справиш с него. — Гласът ѝ беше хладно самоуверен. — А не забравяй, че и в селото може да има Мраколюбци.

— Но дори и да знаят кои сме, не могат да направят кой знае какво в присъствието на селяните. Освен ако не смяташ, че всички в това село са Мраколюбци,

— А ако разберат, че носиш Рога? Независимо дали ти търсиш величие, или не, дори селяните го сънуват.

— Тя е права, Ранд — каза Лоиал. — Опасявам се, че дори селяните могат да пожелаят да ти го отнемат.

— Развий си одеялото, Лоиал, и го преметни върху раклата. Покрий я. — Лоиал се подчини и Ранд кимна. Ясно се виждаше, че под опнатото одеяло се крие някакъв сандък, но нищо не подсказваше, че е нещо повече от пътна ракла. — Скринът с тоалета на милейди — ухили се Ранд и се извърна към нея с насмешлив поклон.

Селийн посрещна закачката му мълчаливо, с неразгадаем поглед.

Почти веднага след това, вляво от Ранд, нещо проблесна под лъчите на залязващото слънце. Нещо голямо. Нещо много широко, ако се съдеше по отразената от него светлина. Обзет от любопитство, той извърна коня и препусна натам.

— Милорд? — извика Хюрин. — А селото?

— Искам да видя какво е — отвърна Ранд. „Много по-ярко е от воден блясък. Какво ли може да е?“

Приковал очи към странното отражение, той се изненада, когато Дорчо изведнъж спря на ръба на стръмен глинен бряг над някакъв огромен изкоп. По-голямата част от хълма бе прокопана на дълбочина почти сто крачки. Със сигурност бяха унищожени не един хълм и може би няколко фермерски ниви, защото изкопът беше десет пъти по-широк, отколкото дълбок. Отсрещната страна на огромната яма опираше в стръмен скат. На дъното се мяркаха някакви хора, може би дузина, които, палеха огън. Там долу вече настъпваше нощта. Разхвърляните около тях брони проблясваха под последните слънчеви лъчи, а на хълбоците им се поклащаха мечове. Ранд почти не им обърна внимание.

От дъното на ямата се възправяше гигантска каменна ръка, държаща кристална сфера, и тъкмо тя отразяваше слънчевите лъчи. Ранд ахна, изумен от големината ѝ. Беше съвършено гладка, дори и най-малка драскотина не накърняваше повърхността ѝ, и с най-малко двадесет разкрача диаметър.

На известно разстояние от ръката се беше разкрило пропорционално на нея лице. Лице на брадат мъж, което изпъкваше изпод земята с някакво древно величие; широките скули като че ли излъчваха мъдрост и знание.

Неповикана, празнотата се оформи вътре в него, цяла и изведнъж завършена, с проблясващия, зоващ го сайдин. Умът му така се беше

впил в каменното лице и ръката, че той дори не усети какво става. Един капитан на кораб бе говорил за ръка, държаща огромна кристална сфера. Да, Бейл Домон твърдеше, че тази ръка стърчи на билото на един хълм на остров Тремалкинг.

— Това е опасно — извика Селийн. — Дръпни се оттам, Ранд.

— Сигурен съм, че мога да намеря път до долу — отвърна той разсеяно. Сайдин запя към него. Огромната топка сякаш грееше в бяло под лъчите на залязващото слънце. Стори му се, че сред дълбините на кристала светлината се завихри и затанцува в ритъм с песента на сайдин. Зачуди се как мъжете долу не забелязват нищо.

Селийн се приближи на коня си и го хвана за ръката.

— Моля те, Ранд, трябва да се отдръпнеш. — Той погледна озадачен ръката ѝ, после очите му се плъзнаха нагоре, към лицето ѝ. Изглеждаше наистина разтревожена, може би дори изплашена. — Ако този бряг не се срине и не си счупим вратовете, онези мъже долу са стражи, а никой не поставя стража край нещо, за което няма нищо против да бъде разгледано от случаен странник. Как ще успееш да избегнеш Фейн, ако те заловят стражите на някой тукашен владетел? Отдръпни се.

Внезапно — като някаква рехава, далечна мисъл — той осъзна, че празнотата го е обкръжила. Сайдин запя и сферата запулсира — дори без да я поглежда, той го усещаше — и го прониза мисълта, че ако сам запее песента на сайдин, огромното каменно лице ще отвори уста и ще запее с него. С него и със сайдин. Всичко в едно.

— Моля те, Ранд — призова го Селийн. — Ще дойда в селото с теб. Няма да споменавам повече за Рога. Само се отдръпни!

Той освободи празнотата... но тя не си отиде. Сайдин пееше монотонно и светлината в сферата пулсираше като сърце. Като неговото сърце. Лойал, Хюрин и Селийн се взираха в него, но изглеждаха нищожни в сравнение с величествения блясък на кристала. Опита се да избута празнотата от ума си. Беше корава и неотстъпчива, като гранит. Понесе се сред нищото, твърдо като камък. Песента на сайдин, песента на сферата. Усещаше ги как го пронизват до кости. Помръкнал, той отказа да се поддаде, пресегна се и бръкна дълбоко... в самия себе си... „Аз няма да...“

— Ранд. — Не разбра чий е гласът.

...пресегна се към сърцевината на своята личност, към същината си...

„...няма да...“

— Ранд. — Песента го изпълни, изпълни нищото.

...докосна камъка, нажежен от безмилостното слънце, смразен от безжалостната нощ... „...няма...“ Светлина го изпълни, заслепи го.

— Догде изчезне сянката — изгъгна той, — догде водата изтече...

Сила го изпълни. Беше се слял със сферата.

— ...оголил зъби срещу Сянката...

Беше неговата сила. Силата беше негова.

— ...ще плюя аз в окото на Заслепителя на зрака...

Сила колкото да разруши Света.

— ...чак до Деня последен!

Излезе от него като вик и празнотата изчезна. Ранд се стресна от вика си; под копитото на жребеца се ронеше глина и се търкаляше надолу към ямата. Дорестият кон коленичи. Ранд се наведе, дръпна юздите и конят се затътри назад, по-далече от стръмния ръб на изкопа.

Забеляза, че всички са го зяпнали. Селийн, Лоиал, Хюрин — всички.

— Какво стана? — „Празнотата...“ Той опипа челото си. Когато я освободи, празнотата не си беше отишла, а блясъкът на сайдин се бе усилил и... Нищо повече не можеше да си спомни. „Сайдин“. Усети студ. — Аз... направих ли нещо? — Намръщи се, мъчейки се да си спомни. — Кажете, направих ли нещо?

— Просто седеше, вкаменен като статуя — проговори Лоиал. — И си мърмореше нещо, без да ни чуваш. Изобщо не разбрах какво говореше, докато не извика последната дума: „последен!“ — толкова силно, че можеше да събудиш и мъртвите, и замалко да поведеш коня си през ръба. Да не ти е зле? От ден на ден се държиш все по-странно.

— Не ми е зле — тросна се Ранд, но гласът му веднага омекна. — Нищо ми няма, Лоиал. — Селийн го гледаше загрижено.

Откъм дъното на изкопа отекнаха неразбираемите викове на стражите.

— Лорд Ранд — обади се Хюрин, — струва ми се, че тези стражи най-после ни забелязаха. Ако знаят някаква пътека дотук, всеки момент могат да се изкачат.

— Да — каза Селийн. — Трябва да тръгваме веднага.

Ранд хвърли поглед към изкопа и веднага го отмести. Огромният кристал не съдържаше нищо освен отразената светлина на вечерното слънце. Не искаше повече да го поглежда. Почти си спомняше... нещо, свързано с тази сфера.

— Не виждам причина да ги чакаме. Нищо не сме направили. Хайде да намерим някой хан. — Извърна коня към селото и скоро оставиха ямата и стражите зад себе си.

Както повечето села в тази страна, Тремонсиен заемаше билото на един хълм, но подобно на фермите, покрай които бяха минали, хълмът беше терасиран и терасите бяха подзидани с камъни. Върху прецизно изравнените участъци земя бяха стъпили квадратни каменни къщи със спретнати градини. Селото беше прорязано от няколко улички, пресичащи се под прав ъгъл. Изглежда, жителите му си бяха спестили разточителството улиците да обикалят по хълма.

Хората изглеждаха открити и добросърдечни, спираха се по улиците и си кимаха, макар да бързаха да довършат работата си преди съвсем да се е мръкнало. Бяха все ниски хора — едва стигаха до раменете на Ранд и малцина бяха с ръста на Хюрин — с тъмни очи и бледи, тесни лица, облечени в тъмни дрехи, с изключение на неколцина с цветни ленти през гърдите. Миризми на ястия със странни за обонянието на Ранд подправки изпълваха въздуха. Мерна шепа стопанки да си говорят пред вратите със съседките. Вратите им бяха раздвоени по средата, така че горната им част оставаше отворена, докато долницата стоеше затворена. Хората измерваха новодошлите с любопитни погледи, без никакъв намек за враждебност. Само някои се заглеждаха малко по-дълго в Лоиал, истински огиер, крачещ до огромен дърански жребец, но пак съвсем за кратко.

Ханът на самия връх на хълма се оказа каменна постройка като всички други в селото и ясно означен с боядисаната табела, висеща над широките му врати. „Деветте пръстена“. Ранд скочи усмихнат от седлото и привърза Дорчо на един от коневръзите край портата. „Деветте пръстена“ бе една от любимите му приключенски приказки, когато беше малко момче; струваше му се, че все още е така.

Селийн обаче изглеждаше притеснена.

— Добре ли си? — попита я той. — Нали не те изплаших преди малко? Дорчо никога не би паднал от стръмен бряг, щом съм на гърба

му. — Чудеше се какво ли наистина бе станало.

— Ти направо ме ужаси — отвърна тя и стисна устни. — А аз не се плаша лесно. Можеше да се убиеш, да убиеш... — Тя оправи роклята си. — Нека да продължим. Тази нощ. Още сега. Вземи Рога и аз ще остана с теб завинаги. Помисли за това. Аз до теб, и Рогът на Валийр в ръцете ти. И това ще бъде само началото, обещавам ти. Какво повече би могъл да пожелаеш?

Ранд поклати глава.

— Не мога, Селийн. Рогът... — Огледа се. Някакъв човек надникна през прозореца от другата страна на улицата, след което дръпна пердетата. Над селото се бе спуснал мрак и наоколо нямаше никой освен Лоиал и Хюрин. — Рогът не е мой. Вече ти казах.

Тя му обърна гръб и бялата ѝ пелерина се срути върху него като тухлен зид.

ГЛАВА 21

„ДЕВЕТТЕ ПРЪСТЕНА“

Ранд очакваше да завари странноприемницата празна, но край една маса бяха насядали половин дузина мъже, които хвърляха зарове сред халбите с ейл, а на съседната седеше самотен мъж и се хранеше. Въпреки че комарджиите не носеха оръжие или брони и бяха облечени в прости тъмносини палта и бричове, нещо в поведението им подсказа на Ранд, че са войници. Погледът му се спря на самотния мъж. Командир, ако се съдеше по обърнатите маншети на ботушите му, а и на масата до стола му бе опрян меч. Червена и жълта ивици се кръстосваха през гърдите му от рамо до рамо, а черната коса над челото му бе обръсната, макар да се спускаше назад до раменете. Косите на войниците бяха високо подстригани, сякаш бръснарят им бе нахлупил еднакви паници на главите, преди да ги подреже. И седмината се обърнаха, когато Ранд и спътниците му влязоха в помещението.

Стопанката на заведението се оказа слаба жена с дълъг нос и посивяла коса, но бръчките около устните ѝ приличаха повече на част от дежурната ѝ усмивка, отколкото на белег за възрастта ѝ. Тя пристъпи припряно към тях, отривайки ръце в чистата си бяла престилка.

— Добра Ъи вечер. — Очите ѝ бързо зашариха по бродираното със златни ширити червено сетре на Ранд и изящната бяла рокля на Селийн. — Милорд, милейди. Аз съм Маглин Мадвен, милорд. Добре дошли в „Деветте пръстена“. А, и огиер. Малцина от вашия вид минават напоследък тъдява, приятелю огиер. Вие ще да сте от стеддинг Цофу, нали?

Лоиал се поклони тромаво, приведен под тежестта на раклата.

— Не, добра ми стопанко. Отдалече ида, от Граничните земи.

— От Граничните земи? Е, добре. А вие, милорд? Ще прощавате, че ви питам, но нямате вид като да сте от Граничните земи, дано да не съм ви докачила нещо.

— Аз съм от Две реки, госпожо Мадвен, от Андор. — Той погледна Селийн — тя бе вирнала брадичка и сякаш не забелязваше нищо и никого. — Лейди Селийн е от Кайриен, от столицата, а пък аз съм от Андор.

— Както речете, милорд. — Погледът на госпожа Мадвен се плъзна по меча на Ранд и по бронзовите чапли върху ножницата и дръжката. Жената леко се намръщи, но лицето ѝ веднага просветна. — Сигурно ще желаете вечеря за вас и вашата дама, както и за спътниците ви. И стаи. Ще поръчам да се погрижат за конете ви. Имам хубава маса като за вас, ето онази там, и свинско с жълти чушки във фурната. За лова на Рога на Валийр ще да сте тръгнали, милорд, нали?

Ранд се сепна.

— Не! Защо мислите така?

— Да прощавате, ако съм ви обидила, милорд. Вече двама минаха през селото, лъснати едни такива, да приличат на герои, беше миналия месец. Тъдява не минават често чужденци, само търговци, да изкупуват овес и ечемик. Ловът още не е тръгнал от Иллиан, та сигурно се канят да се присъединят към другите.

— Не сме тръгнали за Рога, госпожо. — Ранд се постара да не поглежда към товара в ръцете на Лоиал. Одеялото с цветните ивици прикриваше добре раклата. — Тръгнали сме към столицата.

— Както речете, милорд. Ще ме прощавате, че питам, милорд, но вашата дама добре ли е?

— Добре съм. — Гласът на Селийн прозвуча ледено и всички приказки в хана замряха.

— Вие май не сте кайриенка, госпожо Мадвен — намеси се внезапно Хюрин. Отрупан с дисагите им и вързопа на Ранд, той приличаше на подвижна товарна количка. — Простете, но говорът ви не е тукашен.

Госпожа Мадвен вдигна вежди и стрелна Ранд с поглед, след което отново се ухили.

— Значи позволявате на слугата си да говори свободно? Нали съм свикнала да... — Очите ѝ погледнаха косо към офицера, който отново беше забил поглед в блюдото си. — О, Светлина, не, не съм от Кайриен, но заради греховете си се ожених за тукашен. Двайсет и три години живях с него и когато взе, че ми умря — Светлината да го освети дано, — тъкмо бях готова да си се върна в Люгард, но той се

смя последен, проклетникът. Остави ми хана, а брат му ми даде парите, макар да очаквах обратното. Подъл хитрец си беше Барин, като всички мъже, а кайриенците са най-големите хитреци. Ще заповядате ли, милорд? Милейди?

Гостилничарката примигна изумена, когато Хюрин се разположи с тях на масата. Огиерът, изглежда, беше друга работа, но в нейните очи Хюрин определено беше слуга. Тя отново стрелна Ранд с поглед, след което забърза към кухнята и скоро при тях дотичаха момичета с подноси с храна. Кикотеха се, поглеждайки към лорда и дамата му, както и огиера, докато госпожа Мадвен не ги сгълча и не ги отпрати.

Отначало Ранд изгледа храната с недоверие. Свинското беше нарязано на малки късчета, разбъркани с дълги парчета жълти пиперки, грах, всевъзможни зеленчуци и разни други неща, които не можа да разпознае, и всичко това плуваше в някакъв гъст сос. Миризмата беше едновременно сладка и лютивата. Селийн само опита от блюдото си, но Лоиал започна да нагъва лакомо.

Хюрин надигна вилицата си и се ухили.

— Кайриенците подправят храната си странно, лорд Ранд, но въпреки това кухнята им не е толкова лоша.

— Хайде, Ранд, няма да те ухапе — подкани го Лоиал.

Ранд напълни устата си колебливо и едва не ахна. Вкусът ѝ беше досущ като миризмата, едновременно сладко и лютиво, свинското беше хрупкаво отвън и крехко отвътре, с десетки различни аромати, които преливаха един в друг и си противоречаха. Не приличаше на нищо, което бе опитвал. Беше просто великолепно. Изгреба блюдото си и когато госпожа Мадвен се върна с момичетата да почистят масата, едва не си поиска допълнително, като Лоиал. Чинията на Селийн си остана наполовина пълна, но тя кимна изискано на едно от момичетата да я прибере.

— С удоволствие, приятелю огиер. — Гостилничарката се усмихна. — За да се напълни стомах като вашия, трябва повечко. — Едно от момичетата се затича да му донесе още. Госпожа Мадвен насочи усмивката си към Ранд. — Милорд, имах един човек, който свиреше на битерна, но той взе че се ожени за едно девойче в една от по-далечните ферми и тя сега му дърпа юздите. Без да ща, забелязах нещо като калъф на флейта да стърчи от вързопа на вашия слуга. Тъй

като нашия музикант го няма, ще благоволите ли да разрешите на вашия човек да ни посвири малко?

Хюрин изглеждаше объркан.

— Той не може да свири — отвърна Ранд. — Аз свиря.

Жената примигна. Изглежда лордовете нямаха навик да свирят на флейти, поне тук, в Кайриен.

— Оттеглям молбата си, милорд. Светлината ми е свидетел, не исках да ви обидя, уверявам ви. Никога не бих помолила високопоставена особа като вас да свири в хана ми.

Ранд се поколеба само за миг. Доста време беше минало, откакто боравеше с флейтата вместо с меч, а и монетите в джоба му скоро щяха да свършат. Отървеше ли се от натруфените си дрехи — предадеше ли Рога на Ингтар и камата на Мат, — флейтата отново щеше да му потрябва, за да си изкарва вечерята, докато си търси място под Светлината по-далеч от Айез Седай. „И безопасно от мен самия? Там наистина се случи нещо. Какво?“

— Защо не — отвърна той. — Хюрин, я ми подай кутията. Просто я издърпай. — Нямаше нужда да разгъва наметалото на веселчуна: в тъмните очи на госпожа Мадвен и без това проблясваха достатъчно неизречени въпроси.

Инкрустиран със злато и сребро, инструментът изглеждаше съвсем подходящ за лорд с музикални наклонности, ако изобщо някъде по света лордовете свиреха на флейти. Чаплата, жигосана на дясната му длан, не му пречеше на пръстите. Мехлемите на Селийн бяха действали толкова ефикасно, че той рядко се сещаше за клеймото, освен ако не го погледнеше. Все пак сега то погълна мислите му и той несъзнателно засвири „Чапла полетяла“.

Хюрин заклати глава в ритъм, а Лоиал започна да отмерва такта по масата с дебелия си показалец. Селийн се загледа в Ранд, сякаш зачудена какъв е той всъщност. „Не съм лорд, милейди. Овчар съм и свиря на флейта по хановите.“ Но войниците зарязаха разговора си и се извърнаха да послушат, а офицерът затвори дървените корици на книгата, която бе започнал да чете. Немигачият поглед на Селийн само разпалваше упорството на Ранд. Той преднамерено отбягваше песни, които можеха да звучат уместно в някой дворец или имение на лорд. Изсвири „Едно ведро вода“ и „Стария лист на Две реки“, „Качил се глупчо на дървото“ и „Запалил си стопанинът лулата“.

На последната мелодия войниците започнаха да подпяват фалшиво, макар и не с думите, които Ранд знаеше.

*„Препуснахме с коне по Иранел,
но срещнахме тайренските пълчища.
И спряхме на брега на Иранел
и чакахме зората.
Полето почерня от техните коне,
от флаговете почерня небето,
но ние стояхме
край брега на Иранел.
О, стояхме там.
Да, стояхме там.
Стояхме на брега на Иранел
и дочакахме зората.“*

Не за първи път Ранд установяваше, че една и съща мелодия е позната с различен текст и под различни имена в отделните страни, а понякога дори в селата на една и съща земя. Продължи да свири, докато песента не свърши. Войниците започнаха да се тупат по раменете и да се закачат един-друг за грубото пеене.

Когато Ранд свали флейтата, офицерът стана и направи рязък жест към подчинените си. Смехът на войниците секна и те издърпаха столовете си, изправиха се, отдадоха чест на началника си с поклон и ръка на гърдите — и на Ранд също, — след което напуснаха помещението, без да се обръщат.

Офицерът пристъпи към тяхната маса и също се поклони на Ранд с ръка на сърцето. Бръснатото му теме като че ли бе напудрено с бяла пудра.

— Милостта да ви закриля, милорд. Надявам се, че не са ви досадили с пеенето си. Те са прости хора, но не искаха да ви оскърбят, уверявам ви. Аз съм Алдрин Калдевин, милорд. Капитан на служба на негово величество, Светлината да го освети. — Очите му се плъзнаха по меча на Ранд. Младежът имаше чувството, че Калдевин е забелязал чаплите още при влизането им.

— Никак не са ме оскърбили. — Говорът на офицера му напомни за акцента на Моарейн, ясен, като всяка дума се произнасяше отчетливо. „Дали тя наистина ме е пуснала на свобода? Дали не ме следва? Или не ме причаква някъде?“ — Седнете при нас, капитане. Моля. — Калдевин придърпа стол от съседната маса. — Кажете ми, капитане, ако нямате нищо против, да сте срещали наскоро други чужденци? Една дама, ниска и слабичка, и един синеок воин с нея? Висок, носи меч на гърба си.

— Никакви чужденци не съм виждал — отвърна военният, присядайки вдървено на стола си. — Освен ваша милост и дамата ви, милорд. Малцина благородници изобщо минават насам. — За миг той погледна навъсено към Лоиал. На Хюрин, като на предполагаем слуга, не обърна никакво внимание.

— Просто попитах.

— В името на Светлината, милорд, не мислете, че проявявам непочтителност, но мога ли да чуя името ви? Тук толкова рядко идват странници, а мой дълг е да знам всичко за тях.

Ранд му го каза — без никаква титла в добавка, но офицерът сякаш не забеляза тази подробност — и добави това, което вече бе разяснил на гостилничарката:

— От Две реки, в Андор.

— Хубава страна, както съм чувал, лорд Ранд — нали не възразявате да ви наричам така? — а и андорците са добър народ. Не познавам кайриенец, който да е носил меч със знака на чаплата толкова млад като вас. Срещал съм андорци, сред тях беше и капитан-генералът на гвардията на Кралицата. Нещо не мога да си спомня името му, за съжаление. Може би ще ме удостоите с честта да ми го припомните?

Калдевин на църъв поглед водеше невинна беседа, но го гледаше някак изпитателно.

— Гарет Брин.

— О, разбира се. И много млад за такъв отговорен пост.

Ранд му отвърна спокойно:

— Гарет Брин има достатъчно бели коси по главата си, за да бъде ваш баща, капитане.

— Простете ми, лорд Ранд. Искях да кажа, че млад е заел поста си. — Калдевин извърна очи към Селийн и за известно време само я

гледаше безмълвно. Най-сетне се отърси, сякаш беше изпаднал в транс. — Простете, че си позволих да ви гледам така, милейди, и ми простете също така за дръзките слова, но Милостта наистина ви е благословила. Бихте ли ми предложили едно име, милейди, с което да назова тази хубост?

Селийн отвори уста и в същия миг едно от момичетата извика и изтърва светилника, който бе взело от една лавица, за да го почисти. Мазнината се разля на пода и лумна. Ранд мигом скочи заедно с останалите, но докато се притекат на помощ, се появи госпожа Мадвен и бързо загаси пламъците с престилката си.

— Казвала съм ти да внимаваш, Катрин — сгълча я стопанката, размахвайки осаждената си престилка в лицето ѝ. — С тази твоя небрежност някой ден и хана ще подпалиш, и себе си ще изгориш.

Момичето беше готово да се разплаче.

— Аз внимавах, госпожо, но нещо сякаш изведнъж ме дръпна за ръката.

Госпожа Мадвен вдигна безпомощно ръце.

— Все ще си намериш някакво оправдание, а чупиш повече чинии от всички. Хайде, хайде, нищо няма. Вземи само да почистиш и гледай да не се изгориш наистина. — Гостилничарката се обърна към Ранд и компанията му. — Надявам се, че не сме ви притеснили. Катрин не е лошо момиче. Малко е разсеяна с чиниите, когато се залиса по някой младок, но иначе я бива.

— Бих искала да ми покажете стаята. Нещо не се чувствам добре — каза Селийн.

Стопанката запърха около нея като квачка.

— Ама разбира се, милейди. Приготвила съм ви чудесна стая, за вас и за вашия лорд. Да повикам ли мама Каредвайн? Нейните билки бързо ще ви оправят.

Гласът на Селийн стана по-твърд.

— Не. И искам да получа отделна стая.

Госпожа Мадвен хвърли поглед към Ранд, но веднага след това забърза загрижено към стълбите, без да спира да се кланя на Селийн.

— Както желаете, милейди. Лидан, бързо качи багажа на милейди. — Едно от слугинчетата притича да вземе дисагите на Селийн от Хюрин и жените се качиха на втория етаж.

Калдевин ги гледа, докато не се скриха, после тръсна глава и пак се обърна към Ранд.

— Простете, че така се заях към вашата дама, милорд, но чрез нея Милостта наистина ви е благословила. Моля да не се засягате.

— Не се притеснявайте — отвърна Ранд и се зачуди дали всички мъже изпитват същото, щом видят Селийн. — Докато яздех към селото, капитане, видях някаква огромна сфера. Кристална, поне така ми се стори. Какво е?

Очите на кайриенеца се присвиха.

— Част е от статуята, милорд Ранд — отвърна бавно той и хвърли поглед към Лоиал.

— Статуя ли? Видях ръка и някакво лице. Трябва да е нещо огромно.

— Така е, милорд Ранд. И е древна. — Калдевин замълча. — От Приказния век, така поне казват.

Ранд усети ледени тръпки. Приказния век, когато Единствената сила се е използвала повсеместно, ако можеше да се вярва на сказанията. „Но какво се случи там? Знам, че стана нещо.“

— Приказния век — отрони Лоиал. — Да, това ще да е. Никой оттогава не е създавал такава огромна творба. Сигурно е огромна работа да се изкопае това нещо, капитане. — Хюрин седеше мълчаливо, сякаш не само не ги слушаше, но изобщо не присъстваше.

Калдевин кимна неохотно.

— Разполагам с петстотин работници на разкопките, но въпреки това ще успеем да я разчистим цялата едва към края на лятото. Хора от Предвратието. Половината ми време минава да ги надзиравам как копаят, а другата — да ги пазя да не идват в селото. Хората от Предвратието обичат да си пийват и да предизвикват свади, нали разбирате, докато тукашните са кротки. — Тонът му издаваше, че симпатиите му са на страната на селяните.

Ранд кимна. Не проявяваше особен интерес към хората от Предвратието, каквото и да означаваше това.

— И какво ще правите с нея?

Капитанът се поколеба, но Ранд го погледна повторно и той заговори.

— Галдриан лично се разпореда да бъде откарана в столицата.

Лоиал примигна.

— Виж, това наистина ще е трудно. Не ми е ясно как толкова голямо нещо може да бъде пренесено толкова далече.

— Негово величество е заповядал — отвърна рязко Калдевин. — Ще бъде поставена край града като паметник на величието на Кайриен и Двора Риатин. Огьерите не са единствените, които знаят как се пренасят камъни. — Лоиал го изглежда смутено, а капитанът видимо се успокои. — Моля за извинение, приятелю огьер. Изразих се прибързано и непочтително. — Гласът му все още беше малко груб. — Дълго ли ще останете в Тремонсиен, милорд Ранд?

— Тръгваме си утре заранта — отвърна Ранд. — Отиваме в Кайриен.

— Между другото, тъкмо изпращам утре част от хората си в града. Нали знаете, трябва да ги въртя — доскучава им да гледат само хора с колички и лопати. Нали няма да възразите, ако пътуват с вас? — Той вложи въпросителна интонация във фразата си, но тя все пак прозвуча като че ли решението не подлежи на обсъждане. Госпожа Мадвен се появи на стълбата и капитанът стана. — Моля за извинение, милорд Ранд, но утре трябва да стана рано. Е, до утре. Милостта да ви благослови. — Той се поклони на Ранд, кимна на Лоиал и излезе.

— Настаних дамата, милорд — каза гостилничарката. — И съм приготвила хубави стаи за вас, за вашия човек и за вас, приятелю огьер. — Тя замълча и изглежда Ранд изпитателно. — Ще ме прощавате за нахалството, милорд, но ми се струва, че мога да говоря спокойно на един лорд, който позволява на слугата си да говори. Ако греша... е, моля да не се засягате. Но двайсет и три години с Барин Мадвен все се карахме, когато не се целувахме, тъй да се каже. Ще рече, че имам някакъв опит в тези работи. Вие в момента си мислите, че вашата лейди изобщо не иска да ви види повече, но според простата ми глава, ако почукате през нощта на вратата ѝ, ще ви пусне при себе си. Само ѝ се усмихнете и ѝ кажете, че вие сте сгрешили, даже и да не е тъй.

Ранд са окашля. Надяваше се, че не се е изчервил. „О, Светлина, Егвийн би ме убила, ако разбере, че само съм си го помислил. А Селийн би ме убила, ако го направя. Всъщност дали?“ Сега вече бузите му наистина пламнаха.

— Аа... благодаря ви за съвета, госпожо Мадвен. Стайте... — Постара се да не погледне към увитата с одеяло ракла до стола на

Лоиал; не биваше да я оставят, без някой да е буден и да я пази. — Ние тримата ще спим в една стая.

Гостилничарката изглеждаше изумена, но бързо се съвзе.

— Както желаете, милорд. Насам, моля.

Ранд я последва по стълбите. Лоиал понесе увитата ракла — стълбите заскърцаха под общата тежест на великана и на товара му, но стопанката, изглежда, си мислеше, че е само от огиерската тежест — а Хюрин помъкна дисагите и вързопа с веселчунския плащ, лютнята и флейтата.

Госпожа Мадвен поръча да донесат трето легло и започна припряно да го застила. Едно от леглата беше изпънато почти от едната стена до другата, очевидно предназначено за огромния Лоиал. Между леглата почти не оставаше място да се придвижат. След като гостилничарката излезе, Ранд се обърна към другите двама. Лоиал вече беше натикал раклата под леглото си и пробваше дюшека с ръка. Хюрин разтоварваше дисагите.

— Някой от вас да е наясно защо капитанът беше толкова подозрителен? — Той поклати глава. — Така ми говореше, че имам чувството, че се страхува да не би да откраднем онази статуя.

— Даес Дай-мар, лорд Ранд — каза Хюрин. — Великата игра. Играта на Дворове, както я наричат някои. Този Калдевин смята, че вие гласите нещо в своя полза, иначе нямаше да сте тук. А доколко то всичко, което правите, може да се окаже в негов ущърб, той трябва да е предпазлив.

Ранд отново поклати глава.

— Великата игра ли? Каква игра?

— Изобщо не става дума за игра, Ранд — обади се Лоиал от леглото си. Беше измъкнал книга от джоба си, но я остави неразтворена на гърдите си. — Не знам много неща за нея, огиерите не правят такива неща — но съм чувал. Благородниците и благородническите фамилии непрекъснато маневрират, за да си спечелят предимства. Вършат неща, които според тях ще им донесат полза или ще уязвят противника им, или и двете едновременно. Обикновено всичко това се прави много потайно, а ако не, се преструват, че вършат нещо съвсем различно от това, което в действителност са замислили. — Той почеса едното си космато ухо. — Макар да знам за какво става дума, не го разбирам. Старейт Хаман

непрекъснато твърдеше, че е нужен много по-велик ум от неговия, за да се разберат делата човешки, а не познавам други толкова мъдри като старея Хаман. Вие, човеците, наистина сте странни същества.

Хюрин погледна огиера с досада, но каза:

— Той е прав за Даес Дай-мар, лорд Ранд. Кайриенците най-много я практикуват, въпреки че и южняците не им отстъпват.

— Тези войници, дето ще пътуват с нас утре — каза Ранд. — Дали и те са част от кайриенската Велика игра? Не можем да си позволим да ни замесват в такива неща. — Не беше необходимо да им споменава за Рога: всички си даваха достатъчно ясна сметка за какво става дума.

Лоиал поклати глава.

— Не знам, Ранд. Той е човек и е възможно да си мисли какво ли не.

— Хюрин?

— И аз не знам. — Хюрин беше не по-малко разтревожен от огиера. — Може просто да, е така, както каза, или пък... Тъкмо това е особеното в Играта на Дворовете. Никога не знаеш. Аз прекарах повечето време в Кайриен в Предвратията, лорд Ранд, и не знам много за кайриенските благородници, но... ами, Даес Дай-мар може да се окаже опасна навсякъде, но особено опасна е в Кайриен, както съм чувал. — Лицето му изведнъж просветна. — Лейди Селийн, лорд Ранд. Тя сигурно познава тези неща по-добре от мен и Строителя. Можете да я попитате утре заран.

Но на заранта се оказа, че Селийн е изчезнала. Когато Ранд слезе във всекидневната, госпожа Мадвен му връчи запечатан пергамент.

— Ще ме прощавате, милорд, но трябваше да ме послушате снощи. Трябваше да почукате на вратата на своята лейди.

Ранд изчака да го остави сам, след което счупи белия восъчен печат. Восъкът беше подпечатан със знак с лунен сърп и звезди.

„Налага ми се да те оставя за известно време. Тук има твърде много хора, а Калдевин никак не ми харесва. Ще те чакам в Кайриен. Не си мисли, че съм далече от теб. Винаги ще бъдеш в мислите ми и съм сигурна, че и аз също ще съм в твоите.“

Подпис липсваше, но нежният, леещ се почерк приличаше на самата Селийн.

Ранд внимателно сгъна пергамента и го прибра в джоба си. После излезе навън. Хюрин вече бе оседдал конете.

Капитан Калдевин също се оказа там, заедно с друг, по-младши командир и петдесет яхнали коне войници, запълнили улицата. Двамата военачалници бяха гологлави, но надянали стоманени ръкавици, и носеха върху сините си палта нагръдници, инкрустирани със злато. На гърбовете им бяха привързани къси тояги с малки тъмносини флагове, които се вееха над главите им. На флага на Калдевин имаше бяла звезда, докато този на по-младия командир беше с две кръстосани бели черти. Войниците бяха с обикновени брони и кръгли шлемове.

Калдевин се поклони и каза:

— Добро утро, милорд Ранд. Това е Елрикайн Таволин, който ще командва вашия ескорт, ако мога да го нарека така. — Другият офицер също се поклони; главата му беше обръсната като на Калдевин.

Не каза нищо.

— Един ескорт ще бъде добре дошъл, капитане — каза Ранд, стараяйки се да го произнесе небрежно. Фейн едва ли щеше да си опита силите срещу петдесет войници, но Ранд съвсем не беше сигурен, че това е просто ескорт.

Капитанът измери с очи Лоиал, който крачеше с увитата ракла.

— Тежък товар имате, огиер.

— Не обичам да се разделям с книгите си, капитане. — Зъбите на Лоиал блеснаха в самодоволна усмивка и той побърза да нагласи раклата върху седлото си.

Калдевин се огледа намръщено.

— Вашата лейди все още я няма. А и великолепната ѝ кобила също не се забелязва.

— Тя си замина — каза Ранд. — Трябваше да се върне бързо в Кайриен. Тръгна през нощта.

Калдевин повдигна вежди.

— През нощта? Но моите хора... Моля да ме извините, милорд. — Той придърпа настрани младшия офицер и нещо сърдито му заговори.

— Той е поставил хана под наблюдение, лорд Ранд — прошепна Хюрин. — Лейди Селийн, изглежда, по някакъв начин се е измъкнала незабелязано.

Ранд направи гримаса и яхна Дорчо. Ако все още съществуваше някаква вероятност кайриенците да не ги подозират в нещо, то, изглежда, постъпката на Селийн беше сложила край на това.

— Твърде много хора, така казва тя — промърмори той. — В Кайриен хората ще са доста повече.

— Казахте ли нещо, милорд?

Ранд вдигна глава. Беше Таволин, вече яхнал сивия си кон. Хюрин също бе на седлото си, а Лоиал стоеше готов за тръгване до главата на големия си кон. Войниците се бяха подредили в колона. Калдевин не се виждаше никъде.

— Нищо не става така, както очакваме — промълви Ранд.

Таволин му се усмихна сдържано.

— Да тръгваме ли, милорд?

И странната процесия потегли по пътя към Кайриен.

ГЛАВА 22

СЪГЛЕДВАЧИ

Дългата лакирана маса пред Моарейн беше отрупана с книги и хартии, свитъци и ръкописи, прашни от дългото стоене по рафтове и пожълтели от времето. От някои бяха останали само фрагменти. Цялата стая бе запълнена с книги и ръкописи, с шкафове и полици, с изключение на двете врати, прозорците и камината. Столовете бяха с висок гръб и меко тапицирани, но половината от тях, както и повечето масички, бяха също отрупани с книги и ръкописи.

— Нищо не става така, както очаквах — промълви тя.

Стана, приближи се до прозореца и надникна сред нощния мрак към светлините на недалечното село. Тук не съществуваше опасност от преследване. Никой освен нея не можеше да дойде тук. „Да си освежа мозъка и ще продължа отново — помисли си Моарейн. — Тук и бездруго само това може да се прави.“

Никой от селяните не подозираше, че двете стари сестри, които живееха в тази уютна къща, са Айез Седай. Човек не можеше да подозира подобни неща в такова закътано местенце като Тифанов геран — земеделска община дълбоко сред тревистите поля на Арафел. Селяните посещаваха сестрите, за да потърсят съвет за грижите си и лек за болезните си, и ги ценяха като жени, благословени от Светлината, но нищо повече. Аделея и Вандене се бяха оттеглили тук в доброволно изгнаничество толкова отдавна, че малко жени дори в Бялата кула все още си спомняха, че са живи.

Те живееха тук кротко с един Стражник на тяхната възраст, останал с тях, и все още възнамеряваха да напишат историята на света от Разрушението, а доколкото можеше да се възстанови нещо — и преди това. Някой ден. А междувременно имаха да събират толкова много сведения и толкова много загадки за разрешаване. Домът им бе най-подходящото място за Моарейн да намери информацията, от която имаше нужда. Само дето я нямаше тук.

Леко движение привлече окото ѝ и тя се обърна. Лан се беше надвесил над жълтата тухлена камина, непоклатим като камък.

— Спомняш ли си когато се срещнахме за първи път, Лан?

Наблюдаваше го внимателно да долови някакъв знак, иначе нямаше и да забележи лекото помръдване на дясната му вежда. Не се случваше често да го изненада. И двамата никога не засягаха тази тема. Преди близо двадесет години тя му беше заявила — с присъщата за едно същество, достатъчно младо, за да бъде наречено „младо“, надменност, доколкото си спомняше — че тя самата никога повече няма да спомене за това и че очаква същото мълчание от него.

— Спомням си — беше краткият му отговор.

— И все още не смяташ да ми се извиниш? Ти тогава ме хвърли в един вир. — Не се усмихна, макар че сега тази история ѝ се стори забавна. — Бях прогизнала до кости, и то по време на така наречената по Границата „ранна пролет“. Едва не замръзнах.

— Спомням си също така че накладох огън и провесих одеяла, за да можеш да се стоплиш, без никой да те притеснява. — Той разбърка горящите дървета и закачи машата на куката. В Граничните земи дори и летните нощи бяха студени. — Помня също така, че докато спях онази нощ, ти изсипа половината вир върху мен. Щеше и на двама ни да спестиш много треперене, ако просто ми беше казала, че си Айез Седай, вместо да ми го показваш. И да се опитваш да ме разделиш с меча. Това не е най-подходящият начин да се запознаеш с един мъж от Границата, дори за млада жена.

— Но аз наистина бях млада и самотна, а по онова време ти беше толкова голям, колкото си и сега, и твоята пламенност беше много по-открита. Не исках да разбереш, че съм Айез Седай. Мислех, че ще отговориш на въпросите ми много по-свободно, ако не знаеш. — За миг тя се умълча, замисляйки се за изминалите след онази среща години. Добре беше да си намери верен приятел в своето издирване. — В следващите седмици ти подозираше ли, че ще те помоля да се обвържеш с мен? Защото аз реших, че ще си ти, още в първия ден.

— Изобщо не предполагах — отвърна той сухо. — Бях зает единствено с мисълта да те придружа до Чачин, като запазя кожата си цяла. За всяка нощ ми беше подготвила различна изненада. Особено онези нравки си ги спомням много добре. Не мисля, че имах и един спокоен сън през цялото пътуване.

— Бях млада — повтори Моарейн. — А твоята връзка дразни ли те след всичките тези години? Ти не си от мъжете, които могат лесно да понасят каишка на врата си, дори да е толкова хлабава като моята. — Коментарът ѝ беше жилещ и тя целеше точно това.

— Не. — Гласът му беше хладен, но той пак взе машата и небрежно разрови жарта. Захвърчаха искри. — Избрах го доброволно, знаейки какво означава. — Желязната машина издрънча отново на куката и той се поклони официално. — За мен е чест да ви служа, Моарейн Айез Седай. Било е и ще бъде чест, винаги.

— Твоето така наречено „покорство“, Лан Гайдин, винаги е било по-арогантно от онова, което могат да постигнат повечето крале с цялата си войска зад гърба — изсумтя Моарейн. — Така беше още от първия ден, в който те срещнах.

— Защо е този разговор за миналите дни, Моарейн?

За стотен път — поне на нея така ѝ се струваше — тя обмисли думите, които се канеше да произнесе.

— Преди да напуснем Тар Валон уредих някои неща, за да може, в случай че нещо стане с мен, твоята връзка да премине към друга. — Той я зяпна безмълвно. — Когато усетиш моята смърт, ще се почувстваш принуден да я потърсиш незабавно. Не искам да се изненадваш от това.

— Принуден. — Той въздъхна тихо, с яд. — Нито веднъж не си използвала обвързването ми за принуда. Смятах, че не одобряваш това.

— Ако бях оставила нещата недовършени, ти би се почувствал свободен от обвързването при моята смърт и дори най-властната моя заповед не би могла да те задържи. Няма да ти позволя да умреш в безплодно усилие да ми отмъстиш. И няма също така да позволя да се върнеш към твоята безполезна лична война с Погибелта. Войната, която ние водим, е същата, стига да си в състояние да го разбереш, и аз ще се погрижа да се сражаваш в нея с някаква смислена цел. Нито отмъщението, нито непогребаната ти смърт в Погибелта не могат да минат за такава.

— Да не би да предвиждаш скоро смъртта си? — Гласът му беше спокоен, лицето — безизразно, и двете — като скала сред зимна виелица. Неведнъж от толкова години го беше виждала да се държи така, обикновено в мигове на ръба на жестокостта. — Да не би да си замислила нещо, което да ти докара смъртта?

— Как съжалявам, че в тази стая няма вир — промърмори тя и вдигна ръце, понеже той се вцепени, оскърбен от лековатия ѝ тон. — Виждам смъртта си всеки ден, както и самият ти. И как иначе при тежестта на задачата, която следваме толкова години? А сега, при всичко, което предстои, трябва да гледам на нея като на нещо все вероятно.

За миг той огледа широките си длани, после промълви замислено:

— Никога не съм мислил, че няма да съм първият от нас, който ще умре. По някакъв начин, дори когато е било най-лошо, винаги ми се е струвало... — Той неочаквано отри дланите си. — Ако има вероятност да бъда прехвърлен като пале, бих искал поне да знам на коя ще бъда предаден.

— Никога не съм гледала на теб като на пале — сръза го Моарейн. — Нито Мирел ще се държи така с теб.

— Мирел. — Той направи гримаса. — Да, трябваше да предположа, че ще е някоя Зелена или сополиво момиченце, издигнато до ранга на пълноправна сестра.

— Щом Мирел може да се справя с трима Гайдин, ще успее да се справи и с четирима. Макар да ѝ се иска да те запази за себе си, знам това, тя обеща да предаде своята връзка на друга, когато намери някоя, която ще е по-подходяща за теб.

— Така значи. Няма да съм паленце, а пратчица. Мирел трябва да изпълни ролята на — какво? — да се погрижи за животинчето? Моарейн, дори Зелените не се отнасят така към своите Стражници. Някоя Айез Седай не е прехвърляла връзката на своя Стражник на друга от четиристотин години, а ти смяташ да ми го причиниш, и то не един, а два пъти!

— Вече е направено и няма да го променя.

— Светлината да ме ослепи дано! Щом ще трябва да ме прехвърлят от ръка на ръка, имаш ли поне някаква представа в чии ръце ще се окажа най-накрая?

— Това, което правя, е за собственото ти добро, а може би и за нечие друго също така. Възможно е Мирел да намери някое сополиво момиченце, току-що издигнато в ранг на пълноправна сестра — нали сам така се изрази? — което да се нуждае от Стражник, закален в битки и помъдрял за световните дела, някое сополиво момиче, което да

има нужда някой да го хвърли във вир. Ти можеш да предложиш твърде много, Лан, и да си те представя загубен в някой безименен гроб или оставен на милостта на гарваните, след като можеш да преминеш в ръцете на жена, която се нуждае от теб, ще е по-голям грях от онова, в което ни обвиняват Белите плащове. Да, мисля си, че тя ще има нужда от теб.

Очите на Лан съвсем леко се разшириха; за него това беше все едно някой обикновен мъж да зяпне напълно ошашавен. Рядко го беше виждала толкова неуравновесен. На два пъти отвори уста, преди да заговори.

— И коя точно имаш предвид за това...

— Сигурен ли си, че каишката все още не жули врата ти, Лан Гайдин? — срязва го тя. — Нима за пръв път, едва сега, осъзнаваш силата на тази връзка, дълбочината ѝ? Дните ти могат да свършат с някоя Бяла досадница, цялата изтъкана от логика и без сърце, или в компанията на някоя младичка Кафява, която ще вижда в теб не повече от чифт ръце, предназначени да ѝ носят книгите и скиците. Мога да те предам на която си поискам — като колетче — или като паленце — и ти няма да можеш да направиш нищо друго, освен да отидеш. Сигурен ли си наистина, че не те жули?

— За това ли беше всичко? — изрева той. Очите му лумнаха като сини пламъци, устата му се разкриви. Гняв — за пръв път, откакто го познаваше — неприкрит гняв изкриви лицето му. — Значи всичко това бе само едно изпитание... изпитание!... за да провериш дали можеш да направиш така, че връзката да ожули врата ми! След толкова години? От първия ден, в който ти се врекох, съм яздил с теб накъдето кажеш, дори когато съм смятал, че е глупаво, дори когато съм имал всички основания да потегля в друга посока. Никога не ти се наложи да ме принудиш с тази връзка. Гледал съм те да се хвърляш в най-големи опасности и съм държал ръцете си прибрани, изгаряйки от единственото желание да извадя меча и да прочистя пътя ти. И след всичко това ме изпитваш?

— Не е изпитание, Лан. Казах ти го откровено, без да го изкривявам, и постъпих точно така, както ти казах. Но във Фал Дара започнах да се чудя дали наистина си ми верен. — Очите му издаваха загриженост. „Прости ми, Лан. Не бих се хвърлила да разбивам стените, които крепиш толкова здраво, но трябва да разбере.“ — Защо

постъпи така с Ранд? — Той примигна: очевидно не очакваше точно този въпрос. Тя знаеше какво точно бе очаквал и не смяташе да се откаже, след като вече го бе изкарала от равновесие. — Ти го доведе при Амирлин подготвен да се държи като роден благородник и воин. Това донякъде съвпадна със собствените ми планове, но не бях ти казвала да го учиш на такива неща. Защо, Лан?

— Стори ми се... редно. Един млад вълкодав рано или късно трябва да срещне своя първи вълк, но ако вълкът го възприеме като пале, ако той се държи като пале, вълкът несъмнено ще го убие. Вълкодавът трябва да бъде вълкодав в очите на вълка дори повече, отколкото в своите собствени, ако иска да оцелее.

— Значи така гледаш ти на Айез Седай? На Амирлин? На мен? Вълчици, които искат да разкъсат вратлето на твоя вълкодав? — Лан поклати глава. — Знаеш много добре какво представлява той, Лан. Знаеш в какво трябва да се превърне. Трябва. Заради онова, което съм постигнала от деня, в който те срещнах, а и преди това. Нима се съмняваш в това, което правя?

— Не. Не, но... — Той вече се съвземаше и отново вдигаше стените около себе си. Но все още не бяха добре укрепени. — Колко пъти си ми казвала, че тавирен повличат хората около себе си като трески във въртоп? Може и аз да съм бил повлечен. Просто разбирах, че така трябва. Тези селянчета имаха нужда някой да застане на тяхна страна. Поне Ранд. Моарейн, вярвам на това, което правиш, дори и сега, макар и да знам само половината. Вярвай ми и ти, както аз вярвам на теб. Не съм те молил да ме освободиш от връзката, нито ще го направя някога. Каквито и планове да имаш за умиране и да се увериш, че безопасно съм... предоставен... за мен ще е огромно удоволствие да те опазя жива и да се уверя, че поне тези твои планове се провалят.

— Тавирен. — Моарейн въздъхна. — Може би наистина е от това. Вместо да насочвам някакво късче по течението, сега се мъча да избутам голям дървен труп по бързеите. Всеки път, когато го бутам напред, той изтласква мен и дънерът става все по-голям, колкото по-далече стигаме. И въпреки това трябва да го докарам до края. — Тя се изсмя късо. — Няма никак да съжалявам, стари приятелю, ако съумееш да обезсмислиш тези мои планове. А сега ще те помоля да ме оставиш. Искам да остана сама, за да размисля. — Той се поколеба само миг, преди да се отправи към вратата. В последния миг обаче тя

не го остави да излезе, без да му зададе още един, последен въпрос: — Мечтал ли си някога за по-различна съдба, Лан?

— Всички мъже мечтаят. Но аз поне мога да различавам мечтите от реалността. Това — и той докосна дръжката на меч си — е реалност. — Стените се бяха върнали, високи и дебели както винаги.

Дълго след като Лан излезе, Моарейн остана облежната в стола си и заглеждана в огъня на камината. Мислеше за Нинив и за пукнатини в стена. Без усилие, без дори да мисли какво прави, тази млада жена бе успяла да пробие пукнатини в стените на Лан и да посее в тях семената на диви лози. Лан си въобразяваше, че е в безопасност зад тях, затворен в собствената си крепост срещу съдбата и собствените си щения, но бавно, търпеливо пълзящите лози рушаха тези стени и разкриваха мъжа зад тях. Ето, той вече споделяше някои от нещата, към които Нинив проявяваше преданост; в самото начало беше напълно безразличен към селянчетата от Емондово поле, гледаше на тях само като на младежи, към които Моарейн проявява някаква заинтересованост. Нинив бе променила това, както бе променила самия Лан.

За своя изненада, Моарейн почувства проблясък на ревност. Никога не бе изпитвала подобно нещо, определено не бе го ревнувала от която и да било от жените, които бяха хвърляли сърцата си в краката му, или онези, които бяха споделяли постелята му. Всъщност тя никога не беше мислила за него като за обект на ревност, никога не беше гледала на никой мъж по този начин. Тя се беше венчала за своята битка, а той — за своята. Но двамата бяха съюзници в тези битки вече от толкова дълго време. Случвало се бе да язди до смърт, а после да тича почти до пълна изнемога, понесъл я в ръцете си, за да я предаде на Аная за Лечителство. И тя неведнъж бе лекувала раните му, запазвайки със своите умения един живот, който той беше винаги готов да пожертва заради нейното спасение. Винаги ѝ беше казвал, че се е венчал за смъртта. А сега нова невеста бе привлякла погледа му, макар самият той да не можеше да го види. Въобразяваше си, че все още стои крепко зад своите стени, но Нинив бе затъкнала сватбена китка в косата му. Дали все още бе способен да ухажда смъртта толкова ревностно? Моарейн се чудеше кога ли най-сетне ще я помоли да го освободи от връзката. И как щеше да постъпи тя самата, когато неизбежното се случеше?

Направи гримаса и се изправи. Предстояха ѝ по-важни неща. Много по-важни. Очите ѝ обходиха разтворените книги и ръкописи. Толкова много намеци, и никакъв отговор.

Влезе Вандене с кана чай и купички върху поднос. Беше крехка и нежна жена, с изправена снага, а косата ѝ, прибрана грижливо зад врата, беше почти побеляла. Лишеното ѝ от възраст гладко лице излъчваше мъдростта на много, много години.

— Щях да накарам Джаем да ги донесе и нямаше да те безпокоя, но той е в плевнята и тренира с меча си. — Съдовете върху подноса издрънчаха, докато тя разместваше книгите и свитъците на масата, за да отвори място. — Появата на Лан иу напомни, че е нещо повече от градинар и домакин. Гайдин са толкова твърдоглави. Предполагах, че ще заваря Лан тук, затова донесох купа и за него. Ти намери ли това, което търсиш?

— Дори не съм сигурна какво точно търся. — Моарейн се намръщи и изгледа внимателно жената. Вандене беше от Зелената Аджа, не от Кафявата като своята сестра, но и двете бяха прекарвали тук в проучвания толкова дълго време, че тя познаваше историята не по-зле от Аделея.

— И аз не знам какво е, но ти май дори нямаш представа къде да го търсиш. — Вендене разлисти набързо няколко книги и ръкописи и поклати глава. — Толкова много теми. Тролоксските войни. Съгледвачите над вълните. Легендата за Завръщането. Два трактата за Рога на Валийр. Три — за Тъмното пророчество и... О, Светлина, ето я и книгата на Сантра за Отстъпниците. Противна работа. Противна, като тази за Шадар Логот. И Пророчествата за Дракона, в три превода, и самият оригинал. Моарейн, какво наистина търсиш? Пророчествата, хайде, разбирам — и до нас стигат някои вести, колкото и да сме отдалечени. Чуваме едно-друго за това, които става в Иллиан. В селото дори се носи мълва, че някой вече е намерил Рога. — Тя размаха един свитък, отнасящ се за Рога, и се закашля от вдигналия се прах. — Това, разбира се, го изключвам. Празни слухове. Но какво... Не. Ти ми каза, че искаш уединение и ще те оставя на спокойствие.

— Чакай малко — спря Моарейн. — Вероятно ще си в състояние да ми отговориш на някои въпроси.

— Ще се опитам. — Вандене изведнъж се усмихна. — Аделея твърди, че е трябвало да избира Кафявата. Питай. — Тя наля чай и

седна край камината.

От чая се надигна дъхава пара. Моарейн се замисли, подбирайки въпросите си предпазливо. „Да намеря отговорите, без да й разкривам прекалено много.“

— Рогът на Валийр не е споменат в Пророчествата, но свързан ли е някъде с Дракона?

— Не. С изключение на факта, че Рогът трябва да бъде намерен преди Тармон Гай-дон и че от Преродения Дракон се очаква да поведе Последната битка, между тях не съществува никаква връзка. — Белокосата жена отпи от чашката си и зачака.

— А свързва ли нещо Дракона с Томанска глава?

Вандене се замисли.

— И да, и не. Между мен и Аделея има един спор. — Тя заговори като учителка и за известно време говореше почти като на Кафява. — Има един стих в оригинала, който в буквален превод гласи: „петима яздят напред, а четирима се връщат. Над съгледвачите ще се провъзгласи той, ознаменуван сред небето в пламък...“ И така нататък. Проблемът е в думата „ма-врон“. Аз твърдя, че не трябва да се преведе просто като „съгледвачи“, тоест „а-врон“. „Ма-врон“ означава нещо по-специално. Аз смятам, че означава Съгледвачите над Вълните, въпреки че те самите се наричат „До Миере а-врон“, разбира се, а не „ма-врон“. Аделея твърди, че това било неподкрепена с нищо игра на думи от моя страна. Но аз съм убедена, че това означава, че Прероденият Дракон ще се появи някъде над Томанска глава, в Арад Доман или Салдеа. Аделея твърди, че това са пълни глупости, но напоследък надавам ухо и на най-невероятните слухове, които идват от Салдеа. Мазрим Таим може да прелива, както чувам, а нашите сестри все още не са го заклешили. Ако Драконът се е преродил и Рогът на Валийр е намерен, тогава Последната битка е близо. Може така и да не довършим своята история. — Тя трепна за миг и изведнъж се засмя. — Глупаво е да се тревожа за това. Изглежда, наистина съм започнала да ставам все повече Кафява. Ужасно е да си го помислиш. Питай по-нататък.

— Не мисля, че имаш основание да се безпокоиш заради Таим — отвърна разсеяно Моарейн. Това, което чу, действително имаше връзка с Томанска глава, колкото и малка и смътна да изглеждаше. — С него

ще се справят, както се справиха с Логаин. Какво ще кажеш за Шадар Логот?

— Шадар Логот? — Вандене изсумтя. — Накратко, градът рухнал заради собствената си омраза, всичко живо загинало с изключение на Мордет, съветника, който започнал всичко това, като приложил тактиката на Мраколюбците срещу самите тях и сега той стои там, заклещен в собствения си капан, изчаквайки да открадне нечия душа. Никак не е безопасно да се влезе в руините и да се докосва какъвто и да било предмет. Но всичко това го знае всяка новачка, подготвена да стане Посветена. Ако ти трябва подробности, ще се наложи да постоиш тук още един месец и да изслушаш лекциите на Аделея — тя знае всичко по въпроса, — но дори и аз мога да ти кажа, че това няма абсолютно нищо общо с Дракона. Това място е загинало сто години преди Юриан Каменолък да се възправи сред пепелищата на Тролокските войни, а той е най-близо до него в цялата история на Лъжедраконите.

Моарейн вдигна ръка.

— Не се изразих съвсем ясно, а и сега нямам предвид Дракона, бил той истинският Прероден, или лъжлив. Можеш ли да ми обясниш някаква причина, поради която един Чезнещ би могъл да отнесе предмет, произлизащ от Шадар Логот?

— Не, ако чудовището знае какъв е произходът му. Омразата, убила Шадар Логот, е била омразата, която са възнамерявали да използват срещу Тъмния. Такъв предмет би убил Сенчестите твари по същия начин, както би убил всеки, който върви в Светлината. Те с пълно основание се боят от Шадар Логот толкова, колкото и ние.

— А какво можещ да ми кажеш за Отстъпниците?

— Но ти прескачаш от въпрос на въпрос. За тях мога да ти кажа не повече от онова, което и ти си учила като новачка. Никой не знае повече за Безименните. Нима очакваш да ти повтарям всичко, което и двете знаем от момичета?

За миг Моарейн се умълча. Не ѝ се искаше да издава повече, но Вандене и Аделея държаха на върха на пръстите си много повече познание, отколкото можеше да се намери навсякъде другаде освен в Бялата кула, а ако тя се заровеше там, я очакваха много по-големи усложнения. Трябваше да рискува сега. Постара се да произнесе името така, сякаш само се е изплъзнало от устата ѝ:

— Ланфеар...

— Първо — въздъхна другата жена, — за нея не знам и трошица повече, отколкото знаех като новачка. Щерката на Нощта си остава такава голяма загадка, сякаш наистина се е загърнала в пълен мрак. — Тя замълча, забила поглед в чашката си, след което вдигна очи и острият ѝ поглед се впи в лицето на Моарейн. — Ланфеар е била свързана с Дракона, с Луз Терин Теламон. Моарейн, да не би да разполагаш с някакви заключения къде ще се прероди Драконът? Или че Прераждането е станало? Нима той вече се е появил?

— Ако беше — отвърна ѝ сухо Моарейн, — нима щях да съм тук, а не в Бялата кула? Амирлин знае точно толкова, колкото и аз, в това ти се кълна. Тя викала ли е вас двете?

— Не, а мисля, че щеше, ако това е станало. Когато настъпи времето да се изправим пред Преродения Дракон, Амирлин ще има нужда от всяка сестра, от всяка Посветена, от всяка новачка, която е в състояние да запали и една свещ без наставница. — Вандене сниши глас умислено. — При такава сила, която той ще владее, ние ще трябва да го надвием преди да има възможност да я насочи срещу нас, преди да е полудял и да унищожи света. Но преди това ще трябва да го оставим да се възправи срещу Тъмния. — Тя се засмя тъжно, забелязала изражението на Моарейн. — Успокой се, все пак не съм Червена. Достатъчно добре съм изучила Пророчествата, за да знам, че не бива да се осмеляваме да го опитомим преди това. Стига изобщо да можем да го опитомим. Знам не по-зле от теб, не по-зле от всяка сестра, която се е потрудила да го разбере, че печатите, задържащи Тъмния в Шайол Гул, се разхлабват. Иллианците свикват Великия лов на Рога. Лъжедракони никнат като гъби. А двама от тях, Логаин и сега онзи в Салдеа, могат да преливат. Кога за последен път Червените са намирали двама преливащи мъже за по-малко от година? Кога за последен път са намирали един за пет години? Не и откакто аз съм жива, а съм доста по-възрастна от теб. Знаменията са навсякъде. Тармон Гай-дон приближава. Тъмния ще се освободи. И Драконът ще се прероди. — Чашката ѝ издрънча на масата. — Мисля, че тъкмо заради това се опасявах, че може би си намерила някаква следа от него.

— Той ще се появи — отвърна гладко Моарейн. — И ние ще направим това, което трябва да се направи.

— Ако мислех, че ще има полза, щях да издърпам носа на Аделея от книгата ѝ и да замина за Бялата кула. Но засега намирам, че тук ми е по-добре. Може би все пак трябва да завършим своята история.

— Надявам се да успеете, сестро.

Вандене се изправи.

— Е, чака ме още малко работа преди лягане. Ако нямаш други въпроси, ще те оставя да си продължиш проучванията. — Но в последния момент спрл, като че ли само за да разкрие, че колкото и дълго да е прекарала сред книгите, все пак си е от Зелената Аджа. — Трябва да направиш нещо за Лан, Моарейн. Този мъж кипи отвътре по-лошо и от Драконова планина. Рано или късно ще избухне. Познавала съм достатъчно мъже, за да разбере, че проблемът му е свързан с жена. Вие двамата сте заедно от дълго време. Може би най-сетне е забелязал, че ти си и жена, а не само Айез Седай.

— Лан вижда в мен това, което съм, Вандене. Айез Седай. И все още приятелка, надявам се.

— Ах, вие, Сините. Все сте готови да спасявате света, а погубвате себе си.

След като белокосата Айез Седай излезе, Моарейн взе пелерината си и мърморейки си тихо, отиде в градината. В думите на Вандене имаше нещо, което човъркаше ума ѝ, но не можеше да си изясни какво е точно. Отговор, или намек за отговор, на някакъв въпрос, който тя не беше задала — но не беше в състояние да оформи дори и въпроса.

Градината беше малка като къщата, но спретната и приятна дори на лунна светлина, с пясъчни пътеки между грижливо поддържаните цветни лехи. Моарейн се наметна с пелерината — захладняваше. „Какъв беше отговорът и кой беше въпросът?“

Пяскът зад нея изскърца и тя се обърна, убедена, че е Лан.

Само на няколко крачки от нея се бе извисила сумрачна сянка, наподобяваща много висок мъж, загърнат в плащ. Луната осветяваше лицето му — със съсухрени бузи, бледо и с прекалено големи черни очи над пухкави червени устни. Плащът се разтвори и се разгъна в огромни криле.

Осъзнала, че е твърде късно, тя се отвори за сайдар, но драгхарът подхвана монотонната си песен и тихият ромон я изпълни,

разкъсвайки волята ѝ. Сайдар ѝ се изплъзна. Тя усети само смътна тъга и пристъпи към съществото: басовата му монотонна песен я привличаше неудържимо. Бели, бели ръце — като мъжки ръце, но увенчани с остри нокти — се пресегнаха към нея и устните с цвят на кръв се разкривиха в уродлива усмивка, разкривайки остри зъби, но леко, толкова леко, че тя беше сигурна, че няма нито да я ухапе, нито да я разкъса. Бой се от целувката на драгхар! Докоснеха ли я тези устни, тя щеше да бъде все едно мъртва, душата ѝ щеше да се изцеди, а после и животът ѝ. Който и да я намереше след това, дори веднага след като драгхарът я оставеше да падне, щеше да намери тяло без никакъв белег на живот и толкова студено, все едно че е било мъртво от два дни и две нощи. А ако я намереха преди все още да е умряла, това, което щяха да заварят, щеше да е още по-лошо и нямаше да има нищо общо с нея самата. Басовият ромон я притегляше към бледите ръце... главата на драгхара бавно се надвеси над нея.

Тя почти не се изненада, когато острието на меч проблесна над рамото ѝ, за да разсече гърдта на драгхара — и още едно над другото ѝ рамо.

Зашеметена, залитаща, Моарейн гледаше сякаш от огромно разстояние как съществото бе изтласкано назад, далеч от нея. Лан попадна в полезрението ѝ, а след него и Джаем: кокалестите ръце на белокосия Стражник стискаха оръжието не по-малко здраво и уверено, отколкото тези на по-младия мъж. Бледите ръце на драгхара се окървавиха от острата стомана, крилете му заплюяха като небесни мънии върху двамата мъже. Внезапно, макар ранено и кървящо, чудовището отново запя. Този път към Стражниците.

С огромно усилие Моарейн успя да се съвземе. Чувстваше се почти изцедена, сякаш съществото наистина бе успяло да я целуне. „Няма време за слабост.“ Само за миг тя разтвори душата си за сайдар и Силата я изпълни, втвърди я като стомана. Двамата мъже бяха твърде близо до чудовището и то можеше да ги порази.

Но преди да направи нещо, Лан извика:

— Прегърни смъртта!

Джаем повтори твърдо същия възглас: „Прегърни смъртта!“ — и и двамата пристъпиха напред, в обсега на драгхара, и забиха мечовете си до дръжките.

Драгхарът отметна глава и изпищя, и този писък сякаш прониза главата на Моарейн с хиляди безжалостни игли. Дори обгърнатата в сайдар, тя го усети. Драгхарът се срути като посечено дърво. Едното му крило събори Джаем на колене. Лан се отпусна на пътеката напълно изтощен.

Откъм къщата се залюляха два фенера.

— Какъв беше този шум? — извика Аделея. Беше почти огледално копие на посестримата си. — Да не би Джаем да е излязъл и... — Светлината на фенера огря драгхара и гласът ѝ заглъхна.

Вандене хвана ръцете на Моарейн.

— Нали не те...? — Тя остави въпроса си недовършен, главата ѝ се обкръжи от сияние и от нея към Моарейн потече жизнена сила. Моарейн за сетен път съжали, че Айез Седай не могат да направят толкова много за себе си, колкото за другите.

— Не успя — отвърна тя предпазливо, — Погрижете се за Гайдините.

Лан я погледна, стиснал сърдито устни.

— Ако не ме беше ядосала толкова, че да отида при Джаем да тренираме, толкова, че и от това да се откажа и да тръгна към къщата...

— Но го направих — промълви тя. — Шарката поема всичко в себе си и го заплита.

Джаем мърмореше под нос, но позволи на Вандене да прегледа рамото му. Целият беше кости и жили, но изглеждаше як като старо коренище.

— Как е възможно твар на Сянката да се приближи толкова много и да не я усетим? — възкликна Аделея.

— Бяхме сложили прегради — каза Моарейн.

— Значи не е възможно — сръза я Аделея. — Само някоя сестра би могла да...

Тя изведнъж млъкна. Вандене вдигна поглед от рамото на Джаем и се взря невярващо в Моарейн.

Моарейн изрече думите, които никой от тях не искаше да чуе.

— Черната Аджа. — Откъм селото се надигнаха викове. — Погрижете се да скриете това. — Тя посочи туловището на драгхара, проснало се върху цветната леха. — Бързо. Ако го видят, ще има въпроси, които никак няма да ви харесат.

— Да, разбира се — отвърна Аделея. — Джаем, бягай да ги пресрещнеш. Кажи им, че не знаеш какво е предизвикало този шум, но че тук всичко е наред. Гледай да ги задържиш. — Сивокосият Стражник се забърза в нощта, а Аделея се обърна да разгледа драгхара, като че ли беше поредната загадъчна страница на някоя от нейните книги. — Независимо дали е замесена някоя Айез Седай, или не, какво все пак го е привлякло тук?

— Боя се, че трябва да ви оставя — каза Моарейн. — Лан, ще приготвиш ли конете? Ще ви оставя писма за Тар Валон, ако можете да го уредите.

Аделея кимна разсеяно, все още с очи, приковани в странното същество на земята.

— И там, където отидеш, ще намериш ли отговорите си? — попита Вандене.

— Може би вече намерих един, за който дори не подозирах, че го търся. Надявам се само, че не е прекалено късно. Ще ми трябва перо и пергамент. — И тя поведе Вандене към къщата, оставяйки Аделея да се оправи с драгхара.

ГЛАВА 23

ИЗПИТАНИЕТО

Нинив огледа предпазливо огромната зала в дълбоките подземия на Бялата кула, след което също така настръхнала изгледа стоящата до нея Шериам. Наставницата на новачките също изглеждаше малко нервна — нещо нехарактерно за нея, защото през няколко дни, откакто се намираше в Тар Валон, Нинив бе виждала от Айез Седай да се излъчва само ведро спокойствие и весела готовност да се посрещнат предстоящите събития, всяко по реда си.

Помещението с форма на купол беше изсечено в скалата на острова; светлината от светилниците, закрепени върху високи пилони, се отразяваше от гладките каменни стени. В самия център на купола се виждаше някакво съоръжение, състоящо се от три извити сребърни арки, всяка висока колкото да минеш под нея, стъпили върху дебел сребърен пръстен и със страни, допиращи се една в друга. Арките и пръстенът изглеждаха едно цяло. Не можеше да се види какво има вътре — светлината там потрепваше странно и щом Нинив задържеше погледа си за по-дълго, стомахът ѝ се сгърчваше. Там, където арките се опираха в пръстена, седяха три Айез Седай — направо върху голия каменен под, втречени в сребърната конструкция. Още една стоеше наблизо до най-обикновена маса, върху която имаше три сребърни потира. Всеки от тях, както знаеше Нинив — поне така ѝ бяха казали — бе пълен с бистра вода. И четирите Айез Седай носеха шаловете си, както и самата Шериам; със сини ресни на Шериам, с червени на мургавата жена до масата и със зелени, бели и сиви на трите до арките. Нинив все още беше в роклята, която ѝ бяха дали във Фал Дара — бледозелена, избродирана с малки бели цветчета.

— Първо ме оставихте да си гриза пръстите от сутрин до вечер — промърмори Нинив, — а сега изведнъж се разбързахте.

— Часът не чака никоя жена — отвърна Шериам. — Колелото тъче, както то пожелае, и когато пожелае. Търпението е добродетел,

която трябва да се усвои, но всички сме длъжни да сме готови за мигновената промяна.

Нинив едва се сдържа да не я изгледа свирепо. Това, което най-много я дразнеше у червенокосата Айез Седай, бе, че понякога говореше така, сякаш цитира поговорки, дори когато всъщност не го правеше.

— Какво е онова нещо там?

— Тер-ангреал.

— Добре де, това не ми говори нищо. Какво прави той?

— Тер-ангреалът прави много неща, дете. Подобно на ангреал и на ша-ангреал, това са реликви от Приказния век, които използват Единствената сила, макар да не са толкова редки, колкото първите две. Докато някои тер-ангреали трябва да бъдат задействани от Айез Седай, като този, други ще осъществят своето предназначение дори в присъствието на жена, която само може да прелива. Дори се предполага, че съществуват такива, които могат да заработят за всекиго. За разлика от ангреал и ша-ангреал, те имат определени функции. Един друг, с който разполагаме в Тар Валон, прави клетвите обвързващи. Когато бъдеш издигната в ранг на пълно сестринство, ще положиш последните си клетви, държейки онзи тер-ангреал. Да не изричаш нито една лъжлива дума. Да не създаваш никакво оръжие, с което човек да може да убива друг човек. Никога да не използваш Единствената сила като оръжие освен срещу Мраколюбците и Сенчестите, или в съвсем краен случай, за да защитиш живота си, този на своя Стражник или на друга твоя сестра.

Нинив поклати глава. Според нея тези клетви бяха хем прекалено разточителни, хем твърде нищожни, и тя го сподели.

— Някога от Айез Седай не се е изисквало да полагат клетви. Знаело се е какво представляват Айез Седай и какви са целите им. Мнозина от нас съжаляват, че и сега не е така. Но Колелото се върти и нещата се променят. Това, че днес полагаме тези клетви, че за нас се знае, че сме обвързани с тях, позволява на държавите да поддържат връзка с нас, без да се боят, че можем да хвърлим собствената си сила, Единствената сила, срещу тях. Направили сме този избор между Тролокските войни и Стогодишната война и благодарение на него Бялата кула все още се крепи и все още можем да правим това, което е по силите ни, срещу Сянката. — Шериам си пое дълбоко дъх. — О,

Светлина, дете, опитвам се да те науча на неща, които всяка друга жена, застанала на твоето място, би изучавала години наред. Не е възможно. Това, което би трябвало да те интересува сега, са само тер-ангреалите. Не знаем защо са били създадени. Осмеляваме се да използваме само шепа от тях, а и начинът, по който се осмеляваме да ги използваме, може да няма нищо общо с предназначението, което са вложили в тях създателите им. Цената, срещу която сме се научили да избягваме повечето от тях, е скъпа. Много сестри са загинали или Дарбата им се е отливала от тях, докато са се опитвали да ги проучат.

Нинив потръпна.

— И ти искаш да премина през това нещо? — Сега светлината зад арките не трепкаше толкова, но това не ѝ помогна да види по-ясно какво се крие там.

— Ние знаем какво прави този. Той ще те изправи лице в лице с най-големите ти страхове. — Шериам ѝ се усмихна нежно. — Никой няма да те попита пред какво точно си се озовала и няма да ти се наложи да кажеш нещо повече от това, което сама пожелаеш. Страховете на всяка жена са нейно лично достояние.

Нинив смътно си спомни колко се изнервяше, когато видеше паяци, особено в тъмното, но не мислеше, че Шериам има предвид това.

— Значи просто преминавам през арките една по една? Три пъти, и всичко свършва?

Айез Седай намести шала си и рамото ѝ раздразнено потрепна.

— Ако искаш да го опростиш дотолкова, да — отвърна тя сухо. — На път насам ти казах всичко, което е необходимо да знаеш за ритуала, толкова, колкото се полага на всяка друга, преди да започне церемонията. Ако беше стигнала дотук като новачка, щеше да го знаеш наизуст. Но не се притеснявай — ако сбъркаш нещо и се наложи, ще ти го напомня. Сигурна ли си, че си готова да се изправиш срещу това, което те очаква? Ако искаш да се спреш сега, все още мога да те запиша в книгата с новачките.

— Не!

— Добре тогава. А сега ще ти кажа две неща, които никоя жена не чува преди да се озове в тази зала. Първото е следното. Започнеш ли, трябва да продължиш до края. Откажеш ли се да продължиш, колкото и голям да е потенциалът ти, ще бъдеш отстранена много

учтиво от Кулата, с достатъчно сребърници, за да преживееш една година, и никога повече няма да ти се позволи да се върнеш. — Нинив отвори уста, за да заяви, че няма да се откаже, но Шериам я прекъсна с рязък жест. — Изслушай ме и говори едва след като си сигурна какво искаш да кажеш. Второ. Да търсиш, да се стремиш, означава да познаваш опасността. А тук ще опознаеш опасността. Някои жени са влизали и никога повече не са излизали. Когато са оставяли тер-ангреала да се успокои, тях... тях ги нямало. И никой повече не ги е виждал. Ако искаш да оцелееш, трябва да си непреклонна. Огънеш ли се, провалиш ли се и... — Последвалата тишина бе многозначителна от думите ѝ. — Това е последният ти шанс, дете. Сега, в този момент, ти можеш да се върнеш и ще впиша името ти в книгата на новачките, и ще получиш само един лош знак срещу него. Още два пъти ще ти се позволи да дойдеш тук и чак при третия отказ ще бъдеш отстранена от Кулата. Никак не е срамно да се откажеш. Мнозина го правят. Аз самата не можах да го направя, когато ме доведоха първия път. Сега можеш да ми отговориш.

Нинив погледна накриво сребърните арки. Светлината в тях вече не потрепваше. Бяха се изпълнили с мек, млечен блясък. За да научи това, което искаше да научи, имаше нужда от свободата на една Посветена да разпитва, да проучва сама, без излишно наставничество. „Трябва да накарам Моарейн да плати за това, което ни причини. Трябва.“

— Готова съм.

Шериам бавно се запъти към средата на залата. Нинив я последва. Сякаш по сигнал Червената сестра заговори високо, тържествено:

— Кого водиш, сестро? — Трите Айез Седай около тер-ангреала не откъсваха очи от него.

— Една, която иде да бъде Посветена, сестро — отвърна Шериам също толкова официално.

— Тя готова ли е?

— Готова е да остави зад себе си това, което е била, да мине през страховете си и да приеме Посвещение.

— Знае ли страховете си?

— Никога не се е изправяла пред тях, но сега го иска.

— Тогава нека се изправи пред страховете си.

Шериам спря на два разтега от арките и Нинив се спря до нея.

— Дрехите — прошепна Шериам, без да я поглежда.

Бузите на Нинив се изчервиха от това, че вече бе забравила какво ѝ говореше Шериам на път от нейната стая. Припряно започна да сваля дрехите си, обувките и чорапите. За малко, докато сгъваше облеклото си и прилежно го поставяше до себе си, почти забрави за арките. Внимателно мушна пръстена на Лан под роклята си — не искаше никоя от присъстващите да го види. Най-сетне приключи. Терангреалът я чакаше.

Камъкът под нозете ѝ беше студен и тя цялата настръхна, но се изправи и си пое бавно въздух. Нямаше да им позволи да забележат страха ѝ.

— Първия път — каза Шериам — е за онова, което е било. Пътят назад ще се появи само веднъж. Бъди непреклонна.

Нинив се поколеба. А после пристъпи напред, през арката и сред блясъка. Той я обгърна, сякаш самият въздух беше грейнал, сякаш се беше гмурнала в светлина. Светлината беше навсякъде. Светлината беше всичко.

* * *

Нинив се стресна от голотата си, а после се озърна изумена. От двете ѝ страни се точеше каменна стена, два пъти по-висока от нея и гладка, сякаш изсечена. Бе стъпила върху пращен паваж от неравни камъни. Небето над главата ѝ изглеждаше плоско и оловно въпреки че нямаше облаци, слънцето светеше издуто и червено. В двете посоки в стената имаше отвори — портали, белязани от къси ръбести колони. Стените стесняваха полезрението ѝ, но теренът се спускаше надолу от мястото, на което се намираше, както напред, така и назад. Зад порталите се виждаха други дебели стени и проходи между тях. Намираше се в някакъв гигантски лабиринт.

„Къде е това? Как съм се озовала тук?“ Като някакъв далечен глас, различен от нейния, я споходи друга мисъл. „Пътят назад ще се появи само веднъж.“

Тя поклати глава и промърмори:

— Ако има само един изход, едва ли ще го открия, стоейки тук.
— Въздухът поне беше топъл и сух. — Дано си намеря някакви дрехи преди да се натъкна на хора.

Смътно си спомни как като дете си беше играла на лабиринти, начертани върху хартия: имаше някаква хитрина за намирането на изхода, но сега не можеше да си я припомни. Всичко, свързано с миналото, и се струваше потънало в мъгла, сякаш се беше случило на някой друг. Прокарвайки длан по стената, тя тръгна напред. Под босите и крака се надигнаха облачета прах.

При първия портал установи, че се взира в друг коридор, който по нищо не се отличаваше от досегашния. Пое си дълбоко дъх и тръгна направо, през нови и нови коридори, които напълно си приличаха. Но ето че стигна до нещо малко по-различно. Коридорите се разклоняваха. Пое по лявото разклонение и след малко то отново се разклони. Отново по левия завой. При третото разклонение лявото я доведе до сляпа стена.

Тя мрачно се върна до разклонението и този път пое по десния коридор. Този път. Още четири пъти продължи вдясно, докато пак не стигна до задънен край. Изглежда го яростно.

— Как съм се озовала тук? — попита тя гласно. — Къде е това място? — „Пътят назад ще се появи само веднъж.“

Отново тръгна назад. Сигурна беше, че в лабиринтите има някакъв номер. При последното разклонение тръгна наляво. После надясно. Продължи решително. Ляво, после дясно. Направо, до поредното разклонение. Ляво, после дясно.

Стори й се, че номерът действа. Във всеки случай мина по този начин дузина разклонения, без да стигне до задънен край.

С крайчеца на окото си долови някакво треперливо движение. Когато се извърна да погледне, видя само пращия проход между гладките каменни стени. Понечи да тръгне наляво... и мигом се извърна, доловила ново потрепване. Нямаше нищо, но този път беше сигурна, че е имало. Зад нея се беше появил някой. Имаше някой. Затича се нервно в обратна посока.

И отново и отново, съвсем в края на полезрението и, нещо помръдваше в този или онзи проход, нещо се движеше твърде бързо, за да успее да го различи, и изчезваше преди тя да успее да извърне глава

и да го види ясно. Затича се по-бързо. Малцина момчета успяваха да я надбягат като момиче в Две реки. „Две реки? Какво беше това?“

През отвора пред нея прекрачи някакъв мъж. Тъмните му дрехи имаха странен вид, сякаш бяха прогнили. И беше стар. По-стар от стар. Кожа като изпънат пергамент се беше опнала на черепа му, сякаш отдолу нямаше плът. Туфи сплъстена коса стърчаха по ръбатото му теме, а очите му бяха толкова хлътнали, че сякаш надничаха от пещери.

Тя се закова върху грубите камъни, драскащи босите ѝ крака.

— Аз съм Агинор — обяви той усмихнат. — Дойдох за теб.

Сърцето я едва не изскочи от гърдите. Един от Отстъпниците.

— Не. Не, това не е възможно!

— Ти си хубавичка. Ще ми доставиш удоволствие.

Изведнъж Нинив си спомни, че по нея няма и парцалче и хукна да бяга към най-близкото разклонение. Последва я хриплив смях, пърхане на бягаща през тесния коридор човешка фигура и изречени през дъх обещания какво ще направи с нея, щом я хване — думи, от които ѝ се догади още преди да ги е доизслушала.

Отчаяно се заоглежда за някакъв изход. „Пътят назад ще се появи само веднъж. Бъди непреклонна.“ Но изход нямаше, само нови и нови разклонения на безкрайния лабиринт. Колкото и бясно да тичаше, мръсните му думи ехтяха зад гърба ѝ. После страхът ѝ се замени с неистова ярост.

— Да го изгори дано! — изхлипа тя. — Светлината да го изгори дано! Няма право! — Усети как нещо вътре в нея разцъфтя, разтвори се и пое светлината.

Оголила зъби, тя се обърна с лице към преследвача си, тъкмо когато ухиленият Агинор се появи в другия край на прохода.

— Нямаш право! — Тя протегна юмрук към него и пръстите ѝ се разтвориха, сякаш да изхвърлят нещо. Почти не се изненада, когато забележа огнената топка, излитаща от дланта ѝ.

Тя избухна в гърдите на Агинор и го срути на пода. Чудовищният старец остана проснат само за миг, после пъргаво се надигна. Изглежда, не се притесни от пушека, вдигащ се от дрехата му.

— Ти се осмеляваш... — Той се олюля и по брадичката му потече слюнка.

Изведнъж небето се покри с облаци, застрашителни камари от сиво и черно. От облаците изригна мълния, насочена право към сърцето на Нинив.

Стори й се, само за едно тупване на сърцето, че времето сякаш изведнъж спря, сякаш ударът на сърцето й отне цяла вечност. Усети потока от енергия в себе си — „Сайдар!“, помисли си — усети ответния поток в мълнията. И промени посоката й. Времето отскочи напред.

С трясък светкавицата се стовари в камъка над главата на Агинор. Хлътналите очи на Отстъпника се разшириха и той се затътри назад.

— Ти не можеш!... Не може да бъде! — Той пак отскочи. Камъкът избухна във фонтан от искри и отломъци.

Нинив мрачно пристъпи към него. И Агинор побягна.

Сайдар беше порой, ревящ вътре в нея. Усещаше камъните около себе си и въздуха, усещаше мъничките късчета на Единствената сила, които ги изпълваха, които ги създаваха. И усещаше също така, че и Агинор... правеше нещо. Усещаше го смътно, някак съвсем далечно, като нещо, което никога нямаше да може да разбере напълно, но виждаше около себе си последствията и знаеше от какво са.

Земята ревеше и се надигаше под краката й. Стени се сриваха пред нея и преграждаха пътя й. Закатери се по тях, без да се интересува, че острите каменни ръбове могат да порежат ръцете и краката й, без да изгубва Агинор от поглед. Надигна се вятър, който яростно зави по проходите срещу нея, мъчейки се да я събори. Бузите й се изпънаха от порива му и очите й се навлажниха. Тя пренасочи потока му и Агинор се замаята през полусрутения проход като изкоренен храст. Докосна потока на земята, пренасочи го и каменните стени се срутиха върху Агинор, запечатвайки го под себе си. От очите й светнаха мълнии и заплюяха около него, и камъните започнаха да се взривяват, все по-близо и по-близо. Усети усилията му да й отвърне, но стъпка по стъпка зашеметяващите мълнии се приближаваха към Отстъпника.

Нещо просветна вдясно от нея, нещо нескрито от срутващите се стени.

Нинив усети поредното разбуждане на Агинор, усилията му да я порази, които ставаха все по-немощни и по-отчаяни. И все пак някак

разбираше, че не се е предал. Ако сега го оставеше на мира, щеше да започне да я преследва не по-малко упорито, отколкото досега, уверен, че в края на краищата тя е твърде нищожна, за да може да го победи, твърде слаба, за да му попречи да направи с нея това, което иска.

На мястото на камъка изникна сребърна арка, арка, изпълнена с меко сребристо сияние. „Пътят назад...“

Усети кога Отстъпникът прекрати атаката си, момента, в който вложи всичките си усилия, за да ограничи силата ѝ. Но мощта му не беше достатъчна, не можеше да отклони ударите ѝ. Наложил му се да се отдръпне в паника, по-далече от връхлитащите канари, срутващи се под нейните мълнии, и той отново се сниши под експлозиите.

„Пътят назад ще се появи само веднъж. Бъди непреклонна.“

Мълниите престанаха. Нинив извърна глава от олюляващия се Агинор и погледна към арката, после отново хвърли поглед към Агинор и изсъска от безсилие. По-голямата част от лабиринта си оставаше непокътната, а и сред разрушенията, причинени от нея и Отстъпника, имаше стотици нови места, в които той можеше да се скрие. Щеше да ѝ отнеме време, докато го намери отново, но беше сигурна, че ако тя не го намери, той ще го направи. С цялата си сила щеше да врхлети върху нея, когато най-малко го очакваше.

„Пътят назад ще се появи само веднъж.“

Ужасена, тя отново погледна арката и с облекчение видя, че си е на мястото. Ако можеше да намери Агинор бързо...

„Бъди непреклонна.“

С безсилен гняв Нинив се закатери по рухналите канари към арката.

— Който и да е виновен, че попаднах тук — замърмори тя, — ще го накарам да съжалява, че не е получил това, което причиних на Агинор. Ще го... — Тя пристъпи в арката и светлината я обгърна.

* * *

— Ще го... — Нинив излезе от арката, спря и зяпна. Всичко си беше, както то помнеше — сребърният тер-ангреал, Айез Седай, залата... Беше излязла през същата арка, през която бе влязла.

Червената сестра вдигна високо един от трите потира и изля студената бистра вода върху главата ѝ.

— Измита си и си пречистена от греховете, които може би си имала — пропя Айез Седай, — и от онези, които са сторени над теб. Измита си и си пречистена от всяко престъпление, което може да си извършила, и от онова, което е било извършено над теб. Идеш при нас измита, чиста и пречистена, в сърце и душа.

Нинив потръпна. Водата се стичаше по пода. Шериам хвана ръката ѝ и се усмихна облекчено, въпреки че в гласа ѝ нямаше и намек за някаква доскорошна тревога.

— Дотук се справяш чудесно. Връщането премина добре. Помни каква е целта ти и ще продължиш все така добре. — Червенокосата я поведе около тер-ангреала към друга арка.

— Беше толкова истинско — прошепна Нинив. Можеше да си спомни всичко, спомняше си как прелива Единствената сила, толкова лесно, все едно да си вдигнеш ръката. Спомняше си дори Агинор и всички скверни неща, които искаше да ѝ причини. Отново потръпна. — Истинско ли беше?

— Никой не знае — отвърна Шериам. — Но в паметта изглежда като истинско, а някои са се връщали с истински рани, получени вътре. Други пък вътре били прерязвани до кокал, а излизат без ни най-малък белег. При всяка жена е различно. Древните твърдят, че съществували много светове. Може би този тер-ангреал те отвежда в някой от тях. Но ако е така, то той го прави по прекалено строги правила, за да се приеме просто като нещо, което те отвежда от едно място на друго. Аз съм убедена, че не е истинско. Но запомни, независимо дали това, което става, е истинско, или не, опасността е толкова реална, колкото нож, забиващ се в сърцето ти.

— Аз преливах Силата. Беше толкова лесно...

Шериам рязко спря, погледна я и каза:

— Смята се, че това не е възможно. Ти дори не би трябвало да помниш, че можеш да преливаш... И при това дори не си пострадала. Все още долавям дарбата у теб, не по-слаба, отколкото досега.

— Говориш ми така, сякаш е било опасно — бавно промълви Нинив.

— Не се смята за необходимо да се предупреждава кандидатката, защото тя не би трябвало да си го спомня, но... Този тер-ангреал е бил

намерен по време на Тролокските войни. Пазим в архива записките за изследването му. Първата сестра, която трябвало да влезе, била пазена толкова добре, колкото било възможно, тъй като никой не знаел какво ще ѝ направи той. Тя запазила паметта си и преливала Единствената сила, когато била заплашена. И излязла с изпепелени способности, неспособна да прелива, неспособна дори да почувства Верния извор. Втората, която влязла, също я пазели, но и тя била унищожена по същия начин. Третата влязла незащитена, не помнела нищо, когато се озовала вътре, и се върнала, без да пострада. Това е една от причините, поради които ви пращаме без никаква защита. Нинив, не трябва да преливаш повече в тер-ангреала. Знам, че е трудно да се запомни нещо вътре, но опитай.

Нинив преглътна. Тя можеше да запомни всичко, дори да помни, че не бива да си го спомня.

— Няма да преливам — каза тя. „Стига да запомня, че не бива да го помня.“ Доця ѝ се да се разсмее истерично.

Стигнаха до втората арка. Сиянието продължаваше да изпълва и трите. Шериам отново изглежда Нинив предупредително и я остави сама.

— Второто е за това, което е. Пътят назад ще се появи само веднъж. Бъди непреклонна.

Нинив се взря в сияещата сребърна арка. „Какво ли ще ме посрещне сега?“ Другите чакаха и я гледаха. Тя прекрачи решително през прага и в Светлината.

* * *

Зяпна озадачена грубата си кафява рокля и се сепна. Защо ли се взираше така в собствената си рокля? „Пътят назад ще се появи само веднъж.“

Огледа се и се усмихна. Стоеше в края на Бмондово поле, виждаше къщите със сламени покриви и хана „Виноструй“. Изворът бликаше от скалата и водата му се втурваше на изток сред върбалаците край хана. Уличките бяха празни, но пък хората сигурно бяха заети с домашните си работи в този ранен час.

Тя погледна към хана и усмивката ѝ се стопи. От зданието лъхаше на запуснато, бялата мазилка на фасадата беше олющена, висяха разнебитени кепенци, керемидите на покрива се бяха срутили над една прогнила и прекършена греда. „Какво му е станало на Бран? Толкова ли се е улисал в кметските си занимания, че е забравил да се грижи за хана?“

Вратата на хана се отвори и от нея излезе Кен Буйе. Щом я забеляза, замръзна на място. Старият покривчия беше чворест като дъбов корен и погледът, с който я измери, беше също толкова приятелски.

— А, значи взе че се върна? Хич да не беше се връщала.

И се изплю в краката ѝ и я подмина. Нинив се намръщи. Кен винаги се беше държал свадливо, но рядко си позволяваше чак такава грубост. Във всеки случай поне никога спрямо нея. Никога лице в лице. Докато го проследяваше с поглед, тя забеляза и други признаци на запуснатост из цялото село: прогнила слама по покривите, която трябваше да се подмени, разхвърляно сено из дворовете. Портата на къщата на госпожа ал-Каар висеше килната на едната си панта.

Нинив поклати глава и влезе в хана. „Хубавичко ще си поприказвам сега с Бран.“

Вътре нямаше никого с изключение на самотната жена, чиято дебела посивяла плитка лежеше праметната през рамото ѝ. Бършеше една от масите, но по безизразния ѝ поглед Нинив можеше да прецени, че изобщо не си дава сметка какво прави. Помещението изглеждаше прашно.

— Марин?

Марин ал-Вийр подскочи, стисна гърлото си с една ръка и я зяпна. Изглеждаше по-състарена, отколкото я помнеше. Похабена.

— Нинив? Нинив! Ох, ти ли си! А Егвийн? Върна ли ми Егвийн? Кажи ми, че си я върнала.

— Аз... — Нинив постави длан на челото си. Къде беше Егвийн? Би трябвало да си го спомни. — Не. Не я върнах. — „Пътят назад ще се появи само веднъж.“

Госпожа ал-Вийр се отпусна на един от столовете.

— Толкова се надявах... След като Бран умря...

— Бран е умрял? — Нинив не можеше да повярва. Винаги ѝ се беше струвало, че този едър усмихнат мъж ще живее вечно. — Не

трябваше да напускам.

Марин скочи и притича да надникне обезпокоена през прозореца към Моравата и селото.

— Ако Малена разбере, че си тук, ще стане беля. Знам само, че Кен току-що изхвърча да я намери. Сега той е кметът.

— Кен? Как изобщо са могли тези празноглави мъже да изберат Кен?

— Заради Малена. Убеди всички от Женския кръг да накарат мъжете си да го подкрепят. — Марин почти притисна лице в прозореца. — Сигурно всеки, който е гласувал за Кен, си е мислел, че само неговата жена го е подтикнала да пусне за него. Всеки си е мислел, че един глас за него няма да промени нещата. Е, накрая разбраха. Всички разбрахме.

— Коя е тази Малена, дето е накарала Женския кръг да ѝ ходи по прищевките? Не съм чувала за нея.

— Тя е от Стражеви хълм. Тя е Пре... — Марин се извърна от прозореца и закърши ръце. — Малена Айлар е Премъдрата, Нинив. След като ти не се върна... О, Светлина, надявам се да не е разбрала, че си тук.

Нинив поклати удивено глава.

— Марин, теб те е страх от нея. Трепериш. Що за жена е тази? Защо Женския кръг изобщо са избрали такава?

Госпожа ал-Вийр се засмя горчиво.

— Сигурно сме били пощурели. Малена дойде да се види с Марва Мален в деня, в който Марва трябваше да се върне в Девенов просек, а в същата нощ няколко деца се поболяха и Малена остана да се погрижи за тях, а после овцете почнаха да мрат и Малена се зае и с това. Просто изглеждаше съвсем естествено да я изберат, но... Тя е зла и свадлива, Нинив. Ще те пребие от бой, докато не направиш това, което иска. Притиска те, притиска те, докато ти омръзне и започнеш да я слушаш. И още по-лошо. Тя преби Алзбет Люхан.

В главата на Нинив проблесна споменът за Алзбет Люхан и съпруга ѝ, Харал, селския ковач. Алзбет беше висока почти колкото него, макар и по-стройна.

— Алзбет е силна почти колкото Харал. Не мога да повярвам...

— Малена не е едра жена, но е много... много жестока, Нинив. Би Алзбет из Моравата с тояга и никоя от нас не посмя да я спре.

Когато се разбра, Бран и Харал казаха, че трябва да се махне, дори ако това означава да се намесят в работите на Женския кръг. Мисля, че някои от Кръга щяха да се вслушат в тях, но Бран и Харал се поболяха още същата нощ и умряха един след друг. — Марин прехапа устна и се огледа тревожно, като че ли се боеше, че някой може да се е скрил в хана. После сниши глас. — Малена смеси цера за тях двамата. Каза, че било нейно задължение, макар да са говорили лошо за нея. В билките... в билките имаше и татул.

Нинив ахна.

— Но... сигурна ли си, Марин? Сигурна ли си? — Жената кимна и лицето ѝ се набръчка. Беше готова да се разплаче. — Марин, ако дори само си подозирала, че тази жена е могла да отрови Бран, защо не си се обърнала към Кръга?

— Тя каза, че Бран и Харал не вървели в Светлината — отрони Марин. — Затова, че говорили така срещу Премъдрата. Каза, че затова са умрели. Светлината ги била изоставила. Тя непрекъснато ни говори за греха. Каза, че Пает ал-Каар е грешник, защото се изказа против нея след смъртта на Бран и Харал. Единственото, което каза той, беше, че нейното Лечителство не е като твоето, а тя взе че надраска Драконовия зъб на вратата му, с въглен, пред очите на всички. И двете му момчета умряха същата седмица — просто така, майка им ги заварила мъртви, когато отишла да ги събуди. Бедната Нела. Намерихме я да се щура из двора, плачеше и се смееше едновременно, и викаше, че Пает бил Тъмния и че той е убил момчетата. На другия ден Пает се обеси. — Тя потръпна и гласът ѝ стана толкова тих, че Нинив едва можеше да я чуе. — Имам четири дъщери, които живеят под покрива ми. Все още са живи, Нинив. Разбираш ли какво ти казвам? Все още са живи и искам да ги запазя живи.

Нинив усети, че я прониза студ.

— Марин, не можете повече да допускате това. — „Пътят назад ще се появи само веднъж. Бъди непреклонна.“ — Ако Женският кръг се обедини, можете да се отървете от нея.

— Да се обединим срещу Малена? — Смахът на Марин прозвуча като хлип. — Всички се страхуваме от нея. Но е добра към децата. Напоследък, както изглежда, непрекъснато се разболяват деца, но Малена прави за тях всичко, което може. Когато ти ни беше Премъдра, почти никой не умираше от болест.

— Марин, чуй ме. Нима не разбираш защо непрекъснато има болни деца? Ако не може да ви принуди да се боите от нея, тя прави така, че да мислите, че имате нужда от нея заради децата. Тя им го причинява, Марин. Точно както го е причинила на Бран.

— Не би могла — изпъшка Марин. — Не би го направила. Не и на малките.

— Тя е, Марин. — „Пътят назад...“ Нинив потисна решително тази мисъл. — Има ли поне някоя от Кръга, която да не се бои? Някоя, която ще ме чуе?

— Всички се боят. Но Корин Айилин може и да те послуша. Ако тя го направи, може да убеди още две-три жени. Нинив, ако достатъчно жени от Кръга се вслушат, ще станеш ли отново Премъдра? Мисля, че ти си единствената, която не би се преклонила пред Малена. Ти просто нямаш представа каква е.

— Ще стана. — „Пътят назад...“ Не! „Това са моите хора!“ — Слагай си наметалото и ще идем при Корин.

Марин се колебаеше дали да излезе от хана и когато Нинив я повлече навън, започна да се запъва от стъпало на стъпало, да се присвива и да се озърта боязливо.

Преди да изминат и половината път до къщата на Корин, Нинив забеляза някаква висока кльощава жена — крачеше бързо покрай отсрещната нива и блъскаше ечемичените класове с дебел върбов клон. Беше кокалеста и в нея се долавяше някаква злобна сила. Устата ѝ беше стисната в яростно упорство. Кен Буйе притичваше прегърбен след нея.

— Малена. — Марин придърпа Нинив между две съседни къщи и зашепна, като че ли се боеше, че жената ще ги чуе от другата страна на моравата. — Знаех си, че Кен ще я доведе.

Нещо накара Нинив да се озърне през рамо. Зад нея се бе изправила сребърна арка, достигаща от едната къща до другата, с бяло сияние. „Пътят назад ще се появи само веднъж. Бъди непреклонна.“

Марин изпищя сподавено.

— Видя ни. Светлината да ни е на помощ, идва насам!

Високата жена зави през Моравата към тях. Крачеше бавно, като че ли за тях не съществуваше никаква надежда за спасение, и жестоката ѝ усмивка се разширяваше с всяка следваща стъпка. Марин задърпа Нинив за ръкава.

— Трябва да бягаме! Трябва да се скрием, Нинив, хайде. Кен сигурно ѝ е казал, че си тук. Тя мрази дори само да ѝ споменават за теб.

Сребърната арка прикова очите на Нинив. „Пътят назад...“ Разтърси глава, мъчейки се да си спомни. „Това не е истинско.“ Извърна поглед към Марин. Страхът беше изкривил лицето на жената. „Трябва да си непреклонна, за да оцелееш.“

— Моля те, Нинив. Тя вече ме видя с теб. Видя ме! Моля те, Нинив!

Малена се приближаваше, неумолимо, безжалостно. „Моите хора.“ Арката сияеше. „Пътят назад. Не е истинско.“

Нинив изхлипа, дръпна ръката си от вкопчилата се Марин и се хвърли към сребристия блясък.

Писькът на Марин я прониза.

— Заради обичта на Светлината, Нинив, помогни ми! ПОМОГНИ МИ!

Сиянието я обгърна.

* * *

С широко отворени очи Нинив се измъкна през арката, едва забелязвайки Айез Седай. Викът на Марин още кънтеше в ушите ѝ. Дори и не трепна, когато изляха студената вода отгоре ѝ.

— Измита си и си пречистена от фалшива гордост. Измита си и очистена от измамна амбиция. Идеш при нас измита и пречистена, в сърце и душа. — След като Червената аджа отстъпи, Шериам се приближи и хвана Нинив за ръката.

Нинив се стресна и осъзна коя е и къде се намира. Стисна с две ръце яката на Шериам.

— Каж ми, че не беше истинско! Каж ми!

— Лошо ли беше? — Шериам се освободи от ръцете ѝ, сякаш привикнала на такава реакция. — Всеки път е все по-лошо, а третия път е най-тежко.

— Оставих приятелката си... Оставих хората си... В Ямата на ориста, за да се върна. — „Моля те, о, Светлина, нали не беше

истинско. Аз всъщност не... Трябва да накарам Моарейн да си плати. Трябва!“

— Винаги се появява някаква причина да не се върнеш, нещо, което да те задържи или да те отвлече. Този тер-ангреал ти заплита примки от неща, извлечени от собствения ти разсъдък, затяга ги, здрави и силни, по-яки от стомана и по-смъртоносни от отрова. Тъкмо затова го използваме за изпитание. Трябва да искаш да бъдеш Айез Седай повече от всичко друго на света, толкова, че да можеш да се изправиш пред всичко, да се сражаваш, освободена от всичко, за да го постигнеш. Бялата кула не може да приеме по-малко. Това е, което искаме от теб.

— Искате твърде много. — Нинив се втренчи в третата арка. „Третия път е най-тежко. Какво може да е по-тежко от онова, което току-що направих?“

— Добре — каза Шериам. — Ти се стремиш да станеш Айез Седай, да преливаш Единствената сила. Никоя жена не трябва да пристъпва към това без страх и благоговение. Страхът ще те държи нащрек. Предпазливостта ще съхрани живота ти. — Тя извърна Нинив срещу арката, но не отстъпи веднага. — Никой не ще те накара насила да влезеш трети път, дете.

Нинив облиза устни.

— Ако се откажа, ще ме изхвърлите от Кулата и никога повече не ще ми позволите да се върна. — Шериам кимна. — А това е най-тежкото. — Шериам отново кимна. Нинив си пое дъх. — Готова съм.

— Третият път — пропя Шериам тържествено — е за онова, което ще бъде. Пътят назад ще се появи само веднъж. Бъди непреклонна.

* * *

Тя се затича със смях през пърхащи облаци пеперуди, надигнали се от полските цветя. Тревата бе до коленете, като пъстър килим. Сивата ѝ кобила танцуваше нервно на място в края на ливадата, юздите ѝ се мятаха и Нинив престана да тича, за да не плаши повече животното. Няколко пеперуди накацах по роклята ѝ, върху бродираните цветчета с бели перли вместо тичинки, или запърхаха

около сапфирите и лунните камъчета в косата ѝ, падаща свободно по раменете ѝ.

Под хълма се простираше огърлицата на Хилядата езера на Малкиер и в тях се отразяваха опиращите се в небесата Седем кули с флаговете на Златния жерав, полетели сред висините и обгърнати в млечна мъгла. В града имаше хиляда градини, но тя предпочиташе тъкмо тази дива поляна на билото на хълма. „Пътят назад ще се появи само веднъж. Бъди непреклонна.“

Тропот на копита я накара да се обърне.

Ал-Лан Мандрагоран, кралят на Малкиер, скочи от гърба на коня си и със смях се понесе към нея сред облака пеперуди. Лицето му бе на суров мъж, но усмивката стопляше каменните му скули.

Тя ахна изненадана, когато той я сграбчи в обятията си и я целуна. За миг увисна в прегръдката му замаяна и отвърна на целувката му. Краката ѝ заритаха във въздуха, на една стъпка от земята.

Изведнъж го избута и дръпна лице назад.

— Не. — Отблъсна го още по-силно. — Пусни ме. Пусни ме на земята. — Озадачен, той я сложи да стъпи на нозете си и тя се отдръпна от него. — Това не — каза тя. — Не мога да го приема. Всичко друго, но не и това. — „По-добре да срещна отново Агинор.“ Споменът се завихри в ума ѝ. „Агинор?“ Не проумяваше откъде ѝ беше хрумнала тази мисъл. Споменът се надигна и се пръсна на късчета като разбит лед в руслото на буен пролетен поток. Тя отчаяно зашари да събере тези късчета, да се задържи на нещо твърдо...

— Добре ли си, любов моя? — попита я загрижено Лан.

— Не ме наричай така! Не съм твоя любов! Не мога да се омъжа за теб!

Той отметна глава и се разсмя — смехът му приличаше на лъвски рев.

— Допускането ти, че не сме женени, може да притесни децата ни, жено. И как така да не си моя любов? Аз нямам друга и никога няма да имам друга.

— Трябва да се върна. — Тя отчаяно се озърна да види арката, но видя само цветната поляна и небето. „По-яки от стомана и посмъртоносни от отрова. Лан. Бебетата на Лан. О, Светлина, помогни ми!“ — Трябва да се върна.

— Да се върнеш? Къде? В Емондово поле? Щом искаш. Ще изпратя писма до Мургейз и ще се разпоредя за ескорт.

— Сама — промърмори тя, без да спира да се озърта. „Къде е? Трябва да се махна.“ — Няма да бъде впримчена в това. Не мога да го понеса. Не и това. Трябва да се върна веднага!

— Впримчена в какво, Нинив? Какво не можеш да понесеш? Не, Нинив. Тук можеш да яздиш сама колкото пожелаеш, но ако кралицата на Малкиер се появи в Андор без подобаващ ескорт, Мургейз ще бъде оскърбена. Не искаш да я оскърбиш, нали? Смятах, че сте приятели.

Стори й се, че я удариха в главата, удар след зашеметяващ удар.

— Кралица ли? — промълви тя колебливо. — И имаме бебета?

— Сигурна ли си, че си добре? Струва ми се, че трябва да те заведа при Шарина Седай.

— Не. — Тя отново се отдръпна от него. — Никаква Айез Седай. — „Това не е истинско. Този път няма да позволя да бъде въвлечена. Няма!“

— Добре де — провлече той. — След като си моя жена, възможно ли е да не си кралица? Ние тук сме малкиери, не сме южняци. Ти беше коронована в Седемте кули веднага щом разменихме венчалните пръстени. — Той несъзнателно вдигна лявата си ръка; на безимения му пръст имаше златна халка. Тя погледна собствената си ръка, пръстена, за който знаеше, че трябва да е там. Покри я с другата си длан, без сама да знае дали го направи, за да го отрече, или да го задържи. — Сега вече спомни ли си? — продължи той. Протегна ръка, сякаш за да изтрие бузата й, и тя пак отстъпи. Той въздъхна. — Както желаш, любов моя. Ние имаме три деца, макар само едно от тях да може да се нарече бебе. Марик вече стига почти до рамото ти и не може да реши кое му харесва повече — конете или книгите. Елнор вече се замисля как да завърти главите на момчетата, когато не досажда на Шарина с въпроси кога ще порасне достатъчно, за да отиде в Бялата кула.

— Елнор беше името на майка ми — отвърна тя тихо.

— Нали ти ми го каза, когато й го избрахме. Нинив...

— Не. Този път няма да позволя да бъде въвлечена. Не и това. Не искам! — Отвъд него, сред дърветата край поляната, забеляза сребърната арка. До този момент дърветата я скриваха. „Пътят назад ще се появи само веднъж.“ Тя се обърна към нея. — Трябва да тръгвам.

— Той я хвана за ръката и краката ѝ сякаш изведнъж се оказаха вкоренени в камък. Не можеше да си наложи да се издърпа.

— Не разбирам какво те безпокои, жено, но каквото и да е то, само ми го кажи и ще го оправя. Знам, че не съм най-добрият съпруг. Съвсем се бях вкоравил, когато те срещнах, но ти смекчи нрава ми, поне донякъде.

— Ти си най-добрият съпруг — промълви тя. С ужас почувства, че започва да си го спомня като съпруг, да си спомня смеха и сълзите му, горчивите спорове и нежните милувки след тях. Тези спомени бяха призрачни, но все повече се усилваха, все по-топли. — Не мога. — Арката се извисяваше само на няколко крачки от нея. „Пътят назад ще се появи само веднъж. Бъди непреклонна.“

— Наистина не разбирам какво става, Нинив, но изпитвам някакво смътно чувство, че ще те загубя. Не бих го понесъл. — Той докосна с длан косата ѝ. Затворила очи, тя опря буза в пръстите му. — Остани при мен, завинаги.

— Искам да остана — отвърна тя тихо. — Искам да остана с теб. — Когато отвори очи, арката беше изчезнала... „...ще се появи само веднъж.“ — Не. Не!

Лан я извърна с лице към себе си.

— Какво те тревожи? Трябва да го споделиш с мен, за да мога да ти помогна.

— Това не е истинско.

— Не е истинско ли? Преди да те срещна, мислех, че нищо освен меча ми не е истинско. Огледай се, Нинив. Истинско е. Каквото и да пожелаеш да стане истинско, ще го направим истинско двамата, ти и аз.

Удивена, тя наистина се огледа. Поляната продължаваше да си стои на мястото. Седемте кули все така стърчаха над Хилядата езера. Арката беше изчезнала, но нищо друго не беше се променило. „Мога да остана тук. С Лан. Нищо не се промени.“ Мислите ѝ се обърнаха и потекоха в друга посока. „Нищо не се е променило. Егвийн е сама в Бялата кула. Ранд ще прелива Единствената сила и ще полудее. А какво ще стане с Мат и Перин? Ще могат ли да си върнат и късче от предишния живот? А Моарейн, която съсипа живота на всички ни, продължава да се разхожда на свобода.“

— Трябва да се върна — прошепна тя.

Неспособна да понесе болката, изписана на лицето му, тя се дръпна от него. Съзнателно оформи в съзнанието си цветна пъпка, бяла пъпка върху клона на черен трън. Направи тръните остри и извити, готови да разкъсат плътта ѝ. Усещаше, че е провиснала върху трънените клони. Гласът на Шериам Седай заигра в ума ѝ, едва доловим, напомняйки ѝ настойчиво, че е опасно да опитва да прелива Силата. Пъпката се разтвори и сайдар я изпълни със светлина.

— Нинив, кажи ми какво ти е.

Гласът на Лан се плъзна покрай съсредоточения ѝ разум. Тя отказа да се вслуша в него. Трябваше все още да съществува път назад. Взирайки се натам, където доскоро се виждаше сребърната арка, тя се помъчи да различи някаква следа от нея. Нямаше нищо.

— Нинив...

Помъчи се да очертае образа на арката в ума си, да оформи контурите ѝ и оттам — всички подробности, извивката на блестящия метал, изпълнен със сияние като бел оснежен пламък. Като че ли потръпна, ето там, пред нея, между нея и дърветата, после изчезна, отново се появи...

— ...обичам те...

Тя се пресегна към сайдар и отпи от потока на Единствената сила, докато не почувства, че ще избухне. Сиянието, което я изпълваше, което засвети около нея, изгори очите ѝ. Зноят сякаш я поглъщаше. Потрепващата арка се уплътни, закрепи се, възправи се цяла пред нея. Изпълниха я огън и болка; костите ѝ сякаш пламнаха; черепът ѝ се превърна в нажежена пещ.

— ...с цялото си сърце.

Тя се затича към сребърната дъга, без да се озърне назад. Доскоро беше сигурна, че най-горчивото, което може да чуе, е зовът на Марин ал-Вийр за помощ, но този зов сега ѝ се стори нищо в сравнение с изтерзания глас на Лан:

— Нинив, моля те, не ме оставяй.

Бялото сияние я погълна.

* * *

Гола, Нинив се олюля през арката и се срути на колене, със зяпнала уста, хлипаща, по бузите ѝ се стичаха сълзи. Шериам Седай коленичи до нея. Тя вдигна гневно очи към червенокосата Айез Седай и задавено изсъска:

— Мразя ви! Мразя всички Айез Седай!

Шериам въздъхна и я изправи на крака.

— Дете, почти всяка жена, която е успявала, казва горе-долу същото. Не е малка работа да се изправиш пред собствените си страхове... Какво е това? — извика тя, обръщайки нагоре дланите на Нинив.

Дланите ѝ потръпнаха от внезапната болка, която досега не бе усетила. В средата на всяка стърчеше дълъг черен трън. Шериам ги измъкна внимателно и Нинив почувства хлада на Изцерението от докосването на Айез Седай. След като тръните бяха измъкнати, остана само цо един малък белег.

Шериам я изгледа навъсено.

— Не трябваше да останат белези. Но как са те проболели само два, и то така точно в двете длани? Ако си се оплела в някакъв трънак, щеше цялата да си покрита с драскотини и тръни.

— Щях — отвърна горчиво Нинив. — Може би съм решила, че съм платила достатъчно.

— Винаги има цена — съгласи се Айез Седай. — А сега ела. Ти вече си плати първата цена. Вземи това, за което си платила. — И леко подбутна младата жена пред себе си.

Едва сега Нинив осъзна, че в залата има още много Айез Седай. Беше се появила и Амирлин, увита в своя многоцветен епитрахил, с по една Айез Седай с шал от всяка Аджа, застанали от двете ѝ страни, и всички те гледаха в нея. Нинив си спомни указанията на Шериам и коленичи пред Амирлин. Тъкмо тя държеше последния потир и тъкмо тя леко го наклони над главата ѝ.

— Измита си и си пречистена от Нинив ал-Мийра от Емондово поле. Измита си и си очистена от всички връзки, обвързващи те със света. Идеш при нас измита и пречистена, в сърце и душа. Ти си Нинив ал-Мийра, Посветената на Бялата кула. — Тя връчи празния потир на една от сестрите и изправи Нинив на крака. — Сега си впечатана към нас.

Тъмно сияние изпълваше очите на Амирлин. Нинив потръпна — не от голотата и не от влагата по тялото си.

ГЛАВА 24

НОВИ ПРИЯТЕЛИ И СТАРИ ВРАГОВЕ

Егвийн последва Посветената по коридорите на Бялата кула. Пана и живописни платна покриваха стените, толкова бели, колкото блестяща бе кулата отвън. Бялата рокля на Посветената не се отличаваше от нейната с изключение на седемте цветни ивици над подгъва и на маншетите. Егвийн се намръщи, загледана в роклята. Нинив беше облякла дрехата на Посветена от вчера и не изглеждаше никак зарадвана от това, нито от златния пръстен — змия, захапала опашката си — който показваше ранга ѝ... Очите на Премъдрата бяха потънали в сенки, сякаш беше видяла неща, които от цяло сърце искаше да не е виждала.

— Тук — промълви отсечено Посветената и посочи към вратата. Казваше се Педра, ниска и жилава жена, малко по-възрастна от Нинив, и винаги говореше малко рязко и енергично. — Това време ти е отстъпено, защото е твоят първи ден, но ще те чакам в помещението за миене на съдове, когато гонгът удари Високо, и нито миг по-късно.

Егвийн ѝ отвърна с реверанс и щом Посветената обърна гръб, ѝ се изплези. Още вечерта преди Шериам окончателно да впише името ѝ в Книгата на новачките, тя вече бе разбрала, че Педра не ѝ харесва. Бутна вратата и влезе.

Стаята беше оскъдно обзаведена и боядисана в бяло. На една от двете корави скамейки седеше млада жена с червеникаво-златиста коса, сипеща се по раменете ѝ. Подът беше гол — на новачките не се полагаха постелки. На Егвийн ѝ се стори, че девойката е приблизително на нейните години, въпреки че достойнството и самообладанието ѝ я правеха като че ли малко по-възрастна. Простоватата кройка на роклята ѝ на новачка просто ѝ прилягаше някак по-добре. По-елегантно. Това беше всичко.

— Аз съм Елейн — каза тя и килна глава, оглеждайки Егвийн. — А пък ти си Егвийн. От Емондово поле, в Две реки. — Произнесе го така, сякаш беше важно, но след миг продължи: — Всяка, която е била

тук за малко, винаги я прикачват към някоя новачка, за да ѝ помогне да се оправи в първите няколко дни. Моля, седни.

Егвийн седна на другата скамейка, срещу Елейн.

— Мислех, че ще ме учи някоя Айез Седай, след като вече ме приеха за новачка. Но единственото, което се случи досега, бе, че Педра ме събуди два часа преди да се съмне и ме накара да мета коридорите. Каза ми също така, че трябва да помогна в миенето на чиниите след храна.

Елейн свъси вежди.

— Аз мразя да мия съдове. Никога не ми се е налагало да... Все едно, това сега няма значение. Не се безпокой, ученето няма да ти избяга. Всъщност от днес нататък обучението ти ще започва всеки ден от този час. От закуска до Високия гонг, после отново, от обяд до Тройния гонг. Ако си особено схватлива или пък прекалено мудна, могат да те поемат също така и от вечеря до Последния гонг, макар че това време обикновено е за почистване. — Сините очи на Елейн добиха умислен вид. — Ти си родена с това, нали? — Егвийн кимна. — Да, мисля, че го почувствах. И с мен е така, родена съм с него. Не се отчайвай, ако не си го усетила. Ще се научиш да чувстваш дарбата у други жени. Аз имах това предимство, че отраснах в присъствието на Айез Седай.

Егвийн се наклони да я попита за това „отрасване в присъствието на Айез Седай“, но Елейн продължи:

— И също така не се отчайвай, ако отнеме известно време преди да можеш да постигнеш нещо. С Единствената сила, искам да кажа. Дори най-простите неща отнемат време. Търпението е добродетел, която трябва добре да се научи. — Нослето ѝ се сбръчка. — Шериаам Седай обича да казва, че дава всичко от себе си, за да научи и нас. Опитай се само да затичаш, когато тя ти каже да вървиш, и ще видиш как ще те извика в кабинета си, преди да си успяла и да мигнеш.

— Аз вече получих няколко урока — отвърна Егвийн, стараяйки се да прозвучи скромно. Разтвори се за сайдар — това сега ѝ се стори малко по-лесно — и усети как топлината изпълни тялото ѝ. Реши да опита най-голямото нещо, което вече умееше. Протегна ръка и върху дланта ѝ се оформи блестяща сфера от чиста светлина. Сферата се полюшваше — все още не успяваше да я задържи неподвижно, — но все пак я имаше.

Елейн на свой ред спокойно протегна ръка и над дланта ѝ изгря същата светеща топка. Нейната също потрепваше.

Само след миг около Елейн се оформи бледо сияние. Егвийн ахна и светещата ѝ топка изчезна.

Елейн се изкикоти и нейната светлина също се стопи — както ореолът, така и сферата.

— Видя го около мен, нали? — възкликна тя възбудено. — Аз го видях около теб. Шериам Седай ми каза, че би трябвало да го видя. Но ми беше за първи път. За теб също ли?

Егвийн кимна и също се засмя.

— Харесваш ми, Елейн. Струва ми се, че ще станем приятелки.

— И аз така мисля, Егвийн. Ти си от Две реки, от Емондово поле. Познаваш ли едно момче на име Ранд ал-Тор?

— Познавам го. — Егвийн внезапно си спомни за една история, която Ранд ѝ беше разказал, приказка, на която тя не бе повярвала, как паднал от някаква стена в една градина и как срещнал там... — Ти си щерката-наследница на Андор! — ахна тя.

— Да — отвърна простичко Елейн. — Ако Шериам Седай само чуе, че съм го споменала, ще ме привика в кабинета си още преди да съм си затворила устата.

— Всички говорят за това привикване в кабинета на Шериам. Дори Посветените. Толкова ли много ги гълчи? На мен ми се струва добра.

Елейн се поколеба, а когато заговори, произнасяше думите си бавно, без да поглежда Егвийн в очите.

— Държи на бюрото си снопче върбови клонки. Казва, че като не може да те научи на правилата по цивилизован начин, ще те научи другояче. А за новачките съществуват толкова много правила, че е много трудно да не нарушиш някое от тях.

— Но това... това е ужасно! Аз не съм дете, и ти не си. И не искам да се държат с мен като дете.

— Но ние сме деца. Айез Седай, пълноправните сестри, те са големите. Посветените се смятат за млади жени, достатъчно пораснали, за да се разчита на тях, без някоя да ги наглежда непрекъснато. А новачките са децата, които трябва да бъдат пазени грижливо, да бъдат напътствани как да се държат и какво да правят, и да бъдат наказвани, когато не вършат това, което трябва. Така ни го

обяснява Шериам Седай. Никой няма да те наказва по време на уроците, освен ако не се опитваш да правиш неща, които не се искат от теб. А понякога е трудно да се сдържиш — ще видиш, че желанието ти да преливаш ще се усилива непрекъснато, все едно че искаш да вдишаш. Но ако се разсееш и счупиш някоя чиния или ако не се държиш почтително към някоя Посветена, или ако си позволиш да заговориш някоя Айез Седай, преди тя първа да те е попитала, или ако излезеш от Кулата без разрешение, или... Единственото, което можеш да правиш, е да се стараяш. Нищо друго не може да се направи.

— Звучи ми все едно че правят всичко, за да те накарат да ти се доще да си отидеш — възрази Егвийн възмутено.

— Не е така, макар че донякъде е и така. Егвийн, в Кулата има само четиридесет новачки. Само четиридесет, и не повече от седем-осем от тях ще станат Посветени. Това е крайно недостатъчно, казва Шериам Седай. Тя твърди, че в днешно време броят на Айез Седай е твърде малък, за да свършат онова, което трябва да свършат. Но Кулата няма да... не може да снижи стандартите си. Айез Седай не могат да приемат една жена за своя посестрима, ако тя не разполага в пълна мяра с дарбата, ако ѝ липсва воля и желание. Не могат да си позволят да връчат пръстена и шала на някоя, която не е способна в достатъчна степен да владее Силата, която може да се уплаши или да кривне от пътя, ако той стане труден. Обучението и изпитанията се отнасят до преливането, а колкото до силата и волята... Е, ако пожелаеш да си отидеш, ще те пуснат. След като научиш поне толкова, че да не загинеш от невежество.

— Ясно — отвърна Егвийн замислено. — Шериам вече ни обясни някои от тези неща. Но досега не бях си помисляла, че Айез Седай може да са недостатъчно.

— Тя си има една теория. Тя твърди, че сме „подбирали“ човешката раса. Нали знаеш какво е „подбиране“? Когато от стадото се премахват онези животни, които показват белези, каквито не искаш да се повторят у поколенията им? — Егвийн кимна нетърпеливо — човек не може да е отраснал сред стада, без да знае какво е „подбиране“. — Та Шериам Седай твърди, че благодарение на Червената Аджа, които от три хиляди години излавят мъже, способни да преливат, ние постепенно смаляваме способността на всички други да преливат, включително броя на жените. Впрочем, на твое място не бих

споменала за това нещо пред някоя Червена. На самата Шериам Седай неведнъж ѝ са се карали за това, а ние с теб сме само новачки.

— Няма.

Елейн помълча, след което попита:

— Ранд добре ли е?

За миг Егвийн усети, че я жегва ревност — Елейн беше твърде красива, — но това чувство бе превъзможнато от тревогата и страха. Бързо си припомни малкото неща, които знаеше за срещата на Ранд с щерката-наследница, и се успокои: не бе възможно Елейн да знае, че Ранд може да прелива.

— Егвийн?

— Съвсем добре си е. — „Поне се надявам че е добре този празноглав идиот.“ — Последния път, когато го видях, яздеше с едни шиенарски воители.

— Шиенарци! Но той ми каза, че е овчар. — Елейн поклати глава. — Понякога се улавям, че мисля за него в странни моменти. Елайда смята, че той по някакъв начин е важна личност. Не го каза направо, но се разпореди да го издирят и много се разгневи, когато разбра, че е напуснал Кемлин.

— Коя е тази Елайда?

— Елайда Седай. Съветничката на майка ми. Тя е от Червената Аджа, но майка, изглежда, я харесва.

Устните на Егвийн пресъхнаха. „Червена Аджа — и се интересува от Ранд!“

— Аз... не знам къде е той сега. Просто напусна Шиенар, но не мисля, че е тръгнал за дома.

Елейн я погледна замислено.

— Няма да кажа на Елайда къде да го търси, дори да знам къде е, Егвийн. Доколкото знам, той не е направил нищо лошо, а се боя, че тя иска да го използва по някакъв начин. Все едно, нея не съм я виждала от деня, в който пристигнахме тук, след като Белите плащове се мотаеха непрекъснато в краката ни. Те още не са вдигнали стана си около Драконова планина. — Тя внезапно скочи. — Хайде да си поговорим за по-приятни неща. Тук има още две момичета, които познават Ранд, и бих искала да те запозная с едното. — Тя хвана Егвийн за ръка и я поведе извън стаята.

— Две момичета? Ранд, изглежда, се е запознал с доста момичета напоследък.

— Хмм? — Елейн изгледа изпитателно новата си приятелка. — М-да. Е. Едната е мързелива глезла, казва се Елз Гринуел. Не мисля, че ще се задържи тук дълго. Все кръшка от работа и все се измъква да погледа как Стражниците се упражняват с мечовете си. Разправя, че Ранд дошъл във фермата им с един свой приятел, Мат. Изглежда, двамата са й вкарали в главицата мисли за широкия свят, извън съседното селце, и тя е избягала от къщи, за да става Айез Седай.

— Мъже! — изсумтя Егвийн. — Аз само изиграх няколко танца с едно симпатично момче и Ранд после обикаляше като пес с болен зъб, а той, виж го ти... — Тя млъкна, защото в коридора пред тях се появи някакъв мъж. Елейн се спря и я стисна силно за ръката.

Във вида му нямаше нищо обезпокоително — обезпокояваща бе самата му внезапна поява. Беше висок и снажен, почти на средна възраст, с дълга, тъмна и къдрава коса, но раменете му бяха отпуснати и в очите му се четеше тъга. Той не тръгна към момичетата, само стоеше и ги гледаше, докато една Посветена не застана до рамото му.

— Не бива да влизаш тук — промълви тя равнодушно.

— Искях да се поразходя. — Гласът му беше дълбок и също така тъжен като погледа му.

— Можеш да се разходиш в градината, където ти е позволено. Слънцето ще ти се отрази добре.

Мъжът се засмя горчиво.

— С две-три от вас, които да следят всяка моя стъпка? Просто ви е страх да не намеря някой нож. — Прочел изненада в очите на Посветената, той отново се засмя. — За мен самия, жено. За мен самия. Хайде, заведи ме във вашата градина, под грижливия си поглед.

Посветената го докосна леко по ръката и го поведе.

— Логаин — каза Елейн, след като двамата се скриха от погледа им.

— Лъжедракона!

— Той вече е опитомен, Егвийн. Вече не е опасен. Най-обикновен мъж. Но много добре си спомням, когато го видях за пръв път. Бяха необходими цели шест Айез Седай, за да го сдържат да не посегне към Силата и да ни унищожи всички. — Тя потръпна. Егвийн също. Тъкмо това можеха да направят Червената Аджа и на Ранд.

— Задължително ли трябва да бъдат опитомявани? — попита тя. Елейн я зяпна и тя бързо добави: — Просто си помислих, че Айез Седай могат да измислят и някакъв друг начин да се справят с тях. Аная и Моарейн казват, че най-големите подвизи през Приказния век са изисквали участието и на мъже, и на жени, които заедно са владеели Силата. Просто си помислих, че могат да изнамерят някакъв начин.

— Внимавай само някоя Червена сестра да не те чуе. Егвийн, те са се опитвали. Цели триста години, след като била издигната Кулата, са се опитвали. Но са се отказали, защото не са могли да намерят друг начин. Хайде. Ела да те запозная с Мин. Не в градината, където отива Логаин, слава на Светлината.

Това име се стори на Егвийн някак смътно познато и когато видя младата жена, веднага се сети коя е. Сред градината течеше малко поточе, над него имаше нисък каменен мост, а на каменния парапет на моста с кръстосани крака седеше Мин. Беше облечена в дебели мъжки гащи и широка, падаща свободно риза. С високо подстриганата си тъмна коса спокойно можеше да мине за момче, макар и необичайно красиво. На парапета до нея бе праметнато сиво сетре.

— Аз те познавам — рече Егвийн. — Ти работеше в хана в Бейрлон. — Лек полъх развълнува водната повърхност под моста и мъничките сивокрилчета зачуруликаха сред клоните на дърветата из градината.

Мин се усмихна.

— А пък ти беше една от онези, които ни докараха Мраколюбците и заради които опожариха хана. Не се притеснявай. Пратеникът, който дойде да ме вземе, донесе на господин Фич толкова злато, че той сега вдига два пъти по-голям хан. Добро утро, Елейн. Как така не се потиш днес над уроците или над мръсните гърнета в кухнята? — Каза го закачливо, като на стара приятелка, и Елейн се ухили в отговор.

— Виждам, че Шериам още не е успяла да те облече в рокля.

Мин злобно се засмя.

— Аз не съм новачка. — И продължи пискливо: — „Да, Айез Седай. Не, Айез Седай. Ще позволите ли да измета още един под, Айез Седай?“ Аз — гласът ѝ си възвърна обичайната плътност — сама решавам как да се обличам. — Тя се обърна към Егвийн. — Ранд добре ли е?

Егвийн сви устни. „Дано рога да му израснат като на тролок!“

— Съжалявам за пожара и се радвам, че господин Фич ще може да си построи хана отново. А ти защо си дошла в Тар Валон? Ясно е, че не смятат да те правят Айез Седай.

Мин вдигна вежда насмешливо.

— Тя го харесва — поясни Елейн.

— Знам. — Мин стрелна Егвийн с очи и за миг на Егвийн й се стори, че прочете в тях тъга — или съжаление? — Тук съм — произнесе Мин бавно, — защото ме повикаха, и единственият избор, който имах, беше или да дойда сама, или да ме докарат в чувал.

— Винаги преувеличаваш — каза Елейн. — Шериам Седай е видяла писмото и казва, че е било само покана. Мин вижда разни неща, Егвийн. Тъкмо затова е тук. Айез Седай искат да проучат как го прави. Не е Силата.

— Ха, покана! — изсумтя Мин. — Когато някоя Айез Седай те „покани“, все едно че си получила заповед от кралицата със сто души войници, дошли да подсилят тежестта й.

— Всеки вижда разни неща — каза Егвийн.

Елейн поклати глава.

— Но не и като Мин. Тя вижда... ореоли... около хората. И образи.

— Не винаги — вметна Мин. — И не у всички хора.

— И освен това тя може да разчита за човека неща от тези образи, макар че не съм сигурна дали винаги казва истината. На мен ми каза, че ще ми се наложи да споделя бъдещия си мъж с две други жени, и така и не мога да се примиря с това. Тя само се смее и твърди, че сама няма представа как го прави. Но твърди, че е разбрала, че ще стана кралица, още преди да е научила коя съм. Казва, че видяла корона и това било короната на Розата на Андор.

Въпреки волята си Егвийн я попита.

— А като гледаш мен какво виждаш?

Мин я погледна.

— Един бял пламък и... О, какви ли не неща. Не знам какво точно означават.

— Все така прави — намеси се сухо Елейн. — Едно от нещата, които твърди, че вижда за мен, било отсечена ръка. Не моята. И за това казва, че не знаела какво означава.

— Защото не знам — каза Мин. — Нямам представа какво означават и половината от тези работи.

Скърцането на ботуши по настланата с чакъл алея накара трите момичета да извърнат глави. Приближаваха се двама младежи, праметнали ризите и палтата си на ръка, с голи, потни гърди и стиснали в десниците си прибрани в ножниците мечове. Егвийн се усети, че е зяпнала най-красивия мъж, когото бе виждала. Висок и слаб, но здрав, младежът крачеше с котешка грациозност. Изведнъж забеляза, че се покланя над ръката ѝ — дори не бе усетила кога я е хванал — и повтори името му, което тъкмо бе чула.

— Галад.

Тъмните му очи се възряха в нейните. Беше по-голям от нея. По-голям и от Ранд. При мисълта за Ранд тя се стресна и се овладя.

— А аз съм Гавин. — ухили се вторият младеж. — Повтарям го, защото ми се струва, че първия път не го чухте.

Мин също се беше ухилила, само Елейн ги гледаше намръщено. Егвийн внезапно се сети, че Галад продължава да държи ръката ѝ, и я дръпна.

— Ако задълженията ви позволяват — каза Галад, — бих искал да се видим отново, Егвийн. Можем да се поразходим, или ако ви разрешат да напуснете Кулата, да излезем на закуска някъде в околностите на града.

— Това... би било хубаво. — Почувства се много неудобно от присъствието на останалите: Гавин и Мин, които продължаваха да се хият насмешливо, и Елейн, с навъсеното ѝ лице. Опита се да се овладее, да помисли за Ранд. „Той е толкова... красив.“ Подскочи, уплашена, че го е произнесла на глас.

— Е, до скоро. — Галад най-сетне премести погледа си от нея и кимна на Елейн. — Сестро. — Строен като острие на меч, той закричи към другия край на моста.

— Този — промълви Мин, взирайки се след него — винаги ще постъпва както е редно, независимо дали с това би наранил някого.

— Сестро? — възкликна Егвийн. Свъсената физиономия на Елейн съвсем леко се отпусна. — Аз пък помислих, че е твоят... Искам да кажа, как само се намръщи... — Беше сметнала, че Елейн изпитва ревност и все още ѝ се струваше така.

— Не съм му сестра — каза Елейн. — Отказвам да бъда.

— Така или иначе, баща ни е един и същ — процеди сухо Гавин. — Не можеш да го отречеш, освен ако не обявиш, че майка ни е лъжкиня, а за това ще ти е нужен повече кураж, отколкото когато сме сами.

Едва сега Егвийн забеляза, че и неговата коса е с червеникаво-златист оттенък като на Елейн, макар и малко по-тъмна и закъдрена от потта.

— Мин е права — добави Елейн. — У Галад няма и трошица човечност. Той поставя задължението над милостта, над съжалението, над... Понякога се чудя човек ли е всъщност, или някакъв тролок.

Гавин отново се ухили.

— Виж, това не знам. Но ако съдя по това как гледаше Егвийн преди малко, едва ли. — Той долови сърдитите погледи на сестра си и другото момиче и вдигна ръце, сякаш да се защити. — А освен това е най-ловкият във въртенето на меча от всички, които съм виждал. Стражниците само му показват нещо по веднъж и той веднага го усвоява. Мен ме изпотиха почти до смърт, за да науча едва половината от това, което овладя той, и то без никакво усилие.

— И смяташ, че да си добър с меча е достатъчно? — изсумтя Елейн. — Мъже! Егвийн, както вече сигурно си се досетила, този противно разсъблечен глупак пред теб е брат ми. Гавин, Егвийн познава Ранд ал-Тор. Те са от едно село.

— Нима? Той наистина ли е роден в Две реки, Егвийн?

Егвийн си наложи да кимне спокойно. „Какво ли знае той за Ранд?“

— Разбира се. Приятели сме от деца.

— Сигурно — промълви Гавин замислено. — Много странен човек. Каза, че е овчар, макар никога да не съм виждал някой овчар да се държи като него. Много странно. Вече срещнах толкова много хора, и всички познават Ранд ал-Тор. Някои от тях дори не го знаят по име, но описанието им напълно съвпада с него, и на всички животът им се е променил, след като са го срещнали. Имаше например един старец, фермер, който дошъл в Кемлин само за да види Логаин, когато го докараха в града на път за тук. Въпреки това старецът остана в града да се сражава в защита на майка ни, когато започнаха бунтовете. И то заради един младеж, тръгнал да види широкия свят, който го накарал да размисли, че в живота има много по-големи неща, отколкото

скромната му ферма. Ранд ал-Тор. Човек направо може да си помисли, че е тавирен. Елайда определено се интересува от него. Чудя се дали познанството ни с него ще отклони нишките на живота ни в Шарката?

Егвийн погледна Елейн и Мин. Беше сигурна, че едва ли са убедени, че Ранд е тавирен. Всъщност досега тя не беше се замисляла за тази страна на нещата — за нея той си беше просто Ранд, прокълнат от дарбата да прелива. Но един тавирен наистина променя съдбата на хората, независимо дали го желаят, или не.

— Вие наистина ми харесвате — каза тя изведнъж. — Искам да се сприятеля с вас.

Елейн инстинктивно я прегърна, а после и Мин скочи от каменния парапет и трите застанаха наред моста, прегърнати.

— Ние трите наистина сме свързани — каза Мин — и не можем да позволим на един мъж да ни застане на пътя. Дори той.

— Някоя от вас ще бъде ли така добра да ми обясни за какво става дума? — попита предпазливо Гавин.

— И да ти го кажем, няма да го разбереш — отвърна сестра му и трите момичета се закискаха в шепи.

Гавин се почеса по главата.

— Е, ако става въпрос за Ранд ал-Тор, гледайте поне Елайда да не чуе. Тя ме разпитва като същински Разпитвач на Белите плащове, цели три пъти, откакто сме дошли тук. Не вярвам да му мисли нещо... — Той се сепна — една жена прекосяваше градината, жена с шал с червени ресни. — „Спомени името на Тъмния — цитира младежът — и той мигом се появява.“ Не искам отново да ме поучават, че трябва да си обличам ризата след тренировки. До скоро и на трите ви.

Елайда изгледа бегло отдалечаващия се от момичетата Гавин. Беше хубава жена, не чак красива, прецени Егвийн, но лишеното ѝ от възраст лице я отличаваше не по-малко, отколкото шалът. Когато погледът ѝ се плъзна по Егвийн, момичето мигом усети твърдостта, присъща на Айез Седай. Винаги си беше мислила за Моарейн като за много силна жена, същинска стомана, облечена в коприна; но при Елайда коприната липсваше.

— Елайда — промълви Елейн, — това е Егвийн. Тя също е родена със семето. И вече е получила няколко урока, тъй че е напреднала колкото мен. Елайда?

Лицето на Айез Седай беше изпънато и безизразно.

— В Кемлин, дъще, аз съм съветничка на кралицата, твоята майка, но тук е Бялата кула, а ти си новачка. — Мин понечи да си тръгне, но Елайда рязко я спря: — Ще останеш тук, момиче. Искам да поговоря с теб.

— Аз те познавам, откакто се помня, Елайда — отвърна Елейн невярващо. — Ти се грижеше за мен и караше цветята в градината да цъфтят и зиме, за да мога да си играя.

— Дете, там ти беше щерка-наследница. А тук си новачка. Трябва да запомниш това. Един ден ще станеш велика, но трябва да научиш това.

— Да, Айез Седай.

Егвийн се изуми. Ако някой беше сгълчал нея така пред други хора, щеше да избухне.

— Вие двете изчезвайте. — Закънтя гонг, дълбоко и звучно, и Елайда вдигна глава. Слънцето се беше издигнало на половината до зенита. — Това е Високият гонг. Трябва да побързате, ако не искате да си изкарате някое наказание. И, Елейн, представи се на Наставницата на новачките в кабинета ѝ, след като си свършиш работата. Една новачка не може да заговаря Айез Седай, ако не е запитана. Хайде и двете, тичайте. Ще закъснеете. Бегом!

Те се затичаха, прихванали полите си. Егвийн изглежда Елейн. На бузите на момичето бяха избили червени петна, а погледът ѝ беше изпълнен с решимост.

— Ще стана Айез Седай — промълви тихо Елейн, но думите ѝ прозвучаха по-скоро като закана.

Егвийн чу гласа на Елайда зад тях.

— Уведомиха ме, че си доведена тук от Моарейн Седай.

Дося ѝ се да остане и да слуша, да чуе дали Елайда ще попита за Ранд, но Високият гонг кънтеше из цялата Бяла кула, призовавайки я да се залови с шетнята. И тя се затича, както ѝ бяха наредили.

— Ще стана Айез Седай — изръмжа тя и Елейн я погледна с разбираща усмивка. Двете се затичаха още по-бързо.

* * *

Мин се беше изпотила не от топлината на слънцето, а от зноя, лъхащ от въпросите на Елайда. Озърна се през рамо, за да се увери, че Айез Седай не я следва, но Елайда вече я нямаше.

Как беше разбрала Елайда, че Моарейн я е повикала тук? Досега Мин беше сигурна, че тази тайна е известна само на нея самата, на Моарейн и на Щериам. И всички тези въпроси, свързани с Ранд... Никак не беше лесно да запази спокойствие и да гледа Айез Седай право в очите, докато твърдеше, че никога не е чувала и не знае нищо за него. „Но какво иска тя от него? О, Светлина, какво ли иска и Моарейн от него? Какво е той? О, Светлина, не искам да се влюбвам в човек, когото съм видяла само веднъж, и при това някакво селянче.“

— Моарейн, Светлината да те ослепи дано — промърмори тя. — За каквото и да си ме довела тук, излез оттам, където се криеш, и ми го кажи, за да мога да си отида!

Отговори ѝ единствено сладката песен на сивокрилчетата. Тя се намръщи и тръгна да си намери някое по-прохладно място.

ГЛАВА 25

КАЙРИЕН

Кайриен се простираше на отсрещния бряг на река Алгуеня и Ранд го зърна за първи път от хълмовете на север, на светлината на обедното слънце. Елрикаин Таволин и петдесетината кайриенски воини все още му приличаха на охрана — особено след като прекосиха моста Гаелин; колкото повече яздеха на юг, толкова по напрегнати ставаха те — но на Лоиал и Хюрин не им личеше, че това ги притеснява, и той също се постара да не им обръща особено внимание. Огледа с любопитство града. Плоскодънни кораби и големи баржи задръстваха реката, а на брега отсреща се издигаха високи силиози, но градът сякаш беше планиран в изрядна улична мрежа зад високите си сиви стени. Стените образуваха съвършен квадрат, като една от тях минаваше успоредно на реката. Зад стените, на равни интервали, се издигаха кули, близо двадесет пъти по-високи от самите стени, и дори от хълмовете Ранд виждаше добре, че всяка е увенчана с остър връх.

Извън градските стени се беше проснала плетеница от улички, пресичащи се под всевъзможни ъгли и гъмжащи от хора. Предвратието — Ранд вече знаеше от Хюрин, че ги наричат така. Някога тук беше имало пазарища пред всяка градска порта, но с годините всички те се бяха слели в гъст лабиринт от улици и улички, лъкатушещи във всички посоки.

Когато конниците поеха по тези мръсни улици, Таволин заповяда на няколко от войниците да тръгнат напред, за да разчистят път сред тълпата, и те завикаха и подкараха конете си, като че ли бяха готови да стъпчат всеки, който не се отмести веднага. Хората се дръпваха встрани, като ги поглеждаха безгрижно, сякаш това им се случваше всеки ден. Ранд обаче се улови, че се усмихва.

Облеклото на хората в Предвратието в повечето случаи беше парцаливо, но твърде пъстро. Цареше весела суматоха и глъч. Соколари хвалеха стоката си, дюкянджии шумно подканяха минавачите да се приближат и да видят нещата, изложени по сергиите

пред дюкянчетата им. Бръснари, продавачи на плодове, точилари, мъже и жени, предлагащи всевъзможни стоки и услуги, сновяха сред тълпите. От не една постройка към уличната врява се добавяше весела музика. Повечето сгради в Предвратieto, изглежда, бяха дървени, въпреки големината си, и немалко от тях изглеждаха нови, макар и сковани набързо. Някои се издигаха на цели седем етажа, че и повече, и леко се олюляваха, но хората, влизащи и излизащи от тях, изглежда, изобщо не го забелязваха.

— Селяци — промърмори' Таволин с отвращение, — Вижте ги само колко са покварени от чуждоземни нрави. Изобщо не е трябвало да идват тук.

— А къде трябва да бъдат? — попита Ранд. Кайриенският командир го изгледа сърдито, пришпори коня си и заплющя с бича над множеството.

Хюрин докосна Ранд по ръката.

— От Айилската война е, лорд Ранд. — Той се огледа, за да се увери, че край тях няма нито един кайриенски войник, за да го чуе. — Мнозина от селяните са се бояли да се върнат в земите си край Гръбнака на света и всички се струпали тук, около града. Затова, както видяхте, Галдриан е задръстил реката с баржи със зърно от Андор и Тийр. От източните ферми вече не идва реколта, защото там вече няма ферми. Но гледайте да не споменете това пред някой кайриенец, милорд. Те предпочитат да се правят, че изобщо не е имало война или че в най-лошия случай са я спечелили те.

Въпреки бича на Таволин по едно време се принудиха да спрат, защото някаква странна процесия пресече пътя им. Неколцина мъже танцуваха под ритъма на тимпани и проправяха път на колона големи кукли на конци, високи един път и половина колкото мъжете, които ги движеха с помощта на тояги. Гигантски короновани фигури на мъже и жени в пищни наметала се покланяха на хората, обкръжени от фантастични зверове. Крилат лъв. Козел, ходещ на задните си крака, с две глави, всяка от които явно предназначена да издишва огън, изобразен с пурпурни ивици, висящи от устите им. Някакво същество, което приличаше наполовина на котарак, наполовина на орел, друго, с меча глава и човешко тяло, което Ранд взе за имитация на тролок. Тълпата завика възторжено и започна да се смее, докато шествието подскачаше през нея.

— Онзи, който го е направил, никога не е виждал тролок — изръмжа Хюрин. — Главата е прекалено голяма, а тялото — твърде мършаво. Изглежда, милорд, те не вярват в съществуването им повече, отколкото в останалите приказни същества. Единствените чудовища, в чието съществуване вярва народът от Предвратието, са айилците.

— Това някакъв празник ли е? — попита Ранд. Не забелязваше никакви други признаци на празнуване освен самата процесия, но си помисли, че все трябва да има някакъв повод за нея.

— Празник, колкото всеки друг ден, Ранд — обади се Лоиал, който крачеше до коня си. Огьерът привличаше не по-малко погледи, отколкото куклите. Някои дори се засмиваха и ръкопляскаха, когато минаваше покрай тях. — Галдриан държи хората си в кротост, като им осигурява зрелища. Плаща на веселчуни и музиканти само за да изнасят представления тук, в Предвратието. И освен това всеки ден осигурява средства за конни състезания край реката. Много нощи се устройват дори и фойерверки. — Говореше почти с отвращение. — Старейт Хаман смята, че Галдриан е срам и позор. — Той примигна, осъзнал какво е казал, и бързо се огледа, да не би да го е чул някой от войниците. Не беше го чул никой.

— Да, и фойерверки — потвърди Хюрин. — Гилдията на Илюминаторите си е вдигнала тук Съборен палат, както чух, също като в Танчико. Между другото, когато бях тук миналия път, нямах нищо против да видя фойерверките.

Ранд поклати глава. Той самият никога не беше чувал за толкова сложни фойерверки, че да изискват присъствието дори на един Илюминатор. Но пък беше чувал, че Илюминаторите напускат Танчико само по покана на владетели. Странен град бе Кайриен.

Пред високия правоъгълен свод на градската порта Таволин заповяда да спрат и да слязат от конете пред някаква плоска каменна постройка от вътрешната страна на крепостните стени. Вместо прозорци тя имаше амбразури и беше с масивна желязна врата.

— Момент, лорд Ранд. — Той подхвърли юздите на един от войниците си и влезе в сградата.

Ранд погледна предпазливо войниците и се зачуди какво ли ще направят, ако Лоиал и Хюрин решат да си тръгнат — след което използва възможността да огледа града, проснал се пред него.

Същинският Кайриен рязко се различаваше от хаотичната блъсканица в Предвратието. Широки павирани улици, достатъчно просторни, за да изглеждат хората по тях по-малко, отколкото бяха в действителност, се пресичаха под прави ъгли. Също както в Тремонсиен, хълмовете бяха огладени и терасирани в прави линии. Закрити със завеси носилки, украсени с малки флагчета с герба на съответната благородна фамилия, кръстосваха улиците; бавно се придвижваха каляски. Хората вървяха безшумно, бяха облечени в тъмни дрехи, без никакви ярки цветове, само тук-там се виждаше по някоя ивица през гърдите на сетрето или роклята. Колкото повече бяха тези ивици, толкова по-наперено се движеха притежателите им, но никой не се смееше на глас, нито дори се усмихваше. Зданията с тераси бяха все от камък; украсата по фасадите беше строга, с резки ъгловати форми. Тук по улиците не се мяркаха нито соколари, нито амбулантни търговци, и дори дюкяните изглеждаха някак потискащо, с малки табели и без никаква стока, изложена отвън.

Сега вече можеше да види по-ясно големите кули. Обкръжаваха ги високи дървени скелета и по тях се мяркаха строителни работници, поставящи нови камъни, за да издигнат кулите още по-нависоко.

— Безвърхите кули на Кайриен — промърмори с тъга Лоиал. — Е, някога те са били достатъчно високи, за да заслужат името си. Когато Айил завладели Кайриен, горе-долу по времето, когато ти си се родил, кулите били опожарени и рухнали. Не виждам огиери сред каменоделците обаче. На никой огиер не би му харесало да работи тук: кайриенците си искат тяхното, без никаква украса, но когато идвах тук преди, имаше огиери.

Таволин излезе с още един офицер и двама чиновници, понесли голяма, подвързана с дърво счетоводна книга и поднос с прибори за писане. Главата на командира беше остригана като на Таволин, въпреки че напредналата му плешивина бе отнела повече коса, отколкото бръсначът. И двамата погледнаха първо Ранд, а после раклата, скрита под одеялото на Лоиал. Никой не попита какво крият там. Таволин често бе хвърлял поглед към раклата през целия път от Тремонсиен, но не си беше позволил да попита. Оплешивяващият мъж погледна меча на Ранд и за миг сви устни.

Таволин представи колегата си под името Асан Сандаир и обяви високо:

— Лорд Ранд от Дома на ал-Тор, в Андор, и неговият слуга Хюрин, заедно с Лоиал, огиер от стеддинг Шангтай. — Единият чиновник разтвори книгата и Сандаир вписа имената им.

— Трябва да се явите пред това караулно утре по същото време, милорд — каза Сандаир, оставяйки подсушаването на мастилото на втория чиновник. — И моля кажете ми името на хана, в който ще отседнете.

Ранд хвърли поглед към смълчаните улици на града и зад гърба си, към оживената суматоха на Предвратието.

— Бихте ли ми казали името на някой приличен хан там, отвън? — Той кимна към крепостната порта.

Хюрин притеснено му изшътка и се наведе към него.

— Не е редно, лорд Ранд — прошепна душещият. — Ако отседнете в Предвратието, като лорд и прочие, всички ще бъдат убедени, че замисляте нещо.

Душещият бе прав. Ранд забеляза, че долната устна на Сандаир увисна, а Таволин озадачено вдигна вежди при въпроса му. И двамата продължаваха да го гледат изпитателно. Искаше му се да им каже, че не играе тяхната „Велика игра“, но вместо това заяви:

— Добре, ще наемем стаи в града. Можем ли вече да тръгваме?

— Разбира се, ми лорд Ранд. — Сандаир се поклони. — Но все пак... ханът?

— Ще ви уведомя, когато намеря такъв. — Бележката на Селийн изшумоля в джоба му. — Трябва да намеря една млада жена от Кайриен. Лейди Селийн. На моята възраст е, красива. Не знам кой е Домът ѝ.

Офицерите се спогледаха и Сандаир каза:

— Ще разпитам, милорд. Може би ще мога да ви кажа нещо, когато се явите утре тук.

Ранд кимна и поведе Лоиал и Хюрин към града. Не привличаха почти ничие внимание, въпреки че тук рядко се мяркаха конници. Дори видът на Лоиал не озадачаваше почти никого. Хората изглеждаха едва ли не преднамерено погълнати от своите си работи.

— Дали не ме разбраха погрешно? — попита Ранд. — За това, че ги попитах за Селийн?

— Кой може да каже какво си мислят кайриенците, лорд Ранд? Те свързват всяко нещо с Даес Дай-мар.

Ранд сви рамене. Имаше чувството, че всички го следят. Нямахше търпение да облече някоя проста дреха и да престане да се прави на онова, което не е.

Хюрин знаеше няколко хана в града, въпреки че последния път, когато беше идвал в Кайриен, бе прекарал повечето време в Предвратието. Душещият ги поведе право към един от тях — „Защитника на Драконовата стена“. На табелата беше изобразен мъж с корона, поставил единия си крак върху гърдите на друг мъж и опрял върха на меча си в гърлото му. Онзи, който лежеше по гръб, беше червенокос.

Един ратай излезе от хана да се погрижи за конете им и когато реши, че не го наблюдават, огледа крадешком Ранд и Лоиал. Ранд си каза, че трябва да престане да си въобразява разни неща — просто не бе възможно всички в този град да играят прословутата им „Игра“. А и да го правеха, той нямаше нищо общо с нея.

Влязоха в чисто просторно помещение с изрядно подредени маси, както всичко останало в града. Имаше съвсем малко посетители. Всички погледнаха за миг новодошлите и мигом извърнаха погледи към чашите си с вино. Ранд обаче имаше чувството, че продължават да ги наблюдават крадешком и да подслушват. В камината гореше слаб огън въпреки че денят беше топъл.

Ханджията беше закръглен мазен мъж с една-единствена зелена ивица, диагонално през тъмносивото му сетре. Стресна се, като ги видя да влизат, и реакцията му не изненада Ранд. Лоиал, понесъл в ръцете си раклата под одеялото, трябваше да сведе глава, за да мине през вратата. Хюрин пък се бе натоварил със седлата и дисагите на тримата, а собственото му яркочервено сетре рязко се отличаваше от убитите цветове, които носеха всички по масите.

Ханджията пое сетрето и меча на Ранд и мазната усмивка се върна на лицето му. Поклони се и отри месестите си длани.

— Простете, милорд. Просто за момент ви взех за... О, простете. Умът ми вече не е, какъвто беше. Ще желаете ли стаи, милорд? — Той се поклони и на Лоиал. — Казвам се Куале, милорд.

„Взел ме е за айилец“ — помисли си кисело Ранд. Доця му се на часа да се махне от Кайриен. Но това беше единственото място, където Ингтар можеше да ги намери. А и Селийн му бе написала, че ще го чака в Кайриен.

Мина известно време, докато оправят стаите им. Куале с многобройни усмивки и поклони им обясни, че се налагало да подготвят и преместят легло за Лоиал. Ранд предпочиташе и тримата да са в една стая, но след възмутените погледи на ханджията и произнесеното шепнешком от Хюрин: „Трябва да покажем на тези кайриенци, че знаем не по-зле от тях кое е редно и кое не е, лорд Ранд“, се съгласи на две — една за него самия, но със свързваща ги врата.

Стаите бяха почти еднакви, само дето в тяхната имаше две легла, едното с подходящи за огиера размери, докато в неговата имаше само едно, голямо почти колкото техните две, с масивни диреци, стигащи почти до тавана. Тапицираният стол с висока облегалка, както и умивалникът, също бяха яки и масивни, а гардеробът на стената беше резбован с тежки, груби орнаменти и изглеждаше, че всеки момент ще се срути върху главата му. Два прозореца до леглото гледаха към улицата, два етажа по-долу.

Щом ханджията излезе, Ранд отвори междинната врата, покани Лоиал и Хюрин да влязат при него и каза:

— Това място направо ме дразни. Всеки те гледа така, сякаш мисли, че замисляш нещо нередно. Връщам се в Предвратието, поне за някой и друг час. Там хората поне се смеят. Кой от двамата ви желае пръв да пази Рога?

— Аз ще остана — бързо се отзова Лоиал. — Искам да си почина и да почета малко. Това, че не видях никакъв огиер тук, още не значи, че няма каменоделци от стеддинг Цофу. Той не е много далече от града.

— Мислех, че ще искаш да се срещнеш с тях.

— А... не, Ранд. Последният път ми задаваха твърде много въпроси — защо съм тръгнал сам, и прочие. Ако са чули нещо от стеддинг Шангтай... Е, предпочитам да си почина и да почета.

Ранд поклати глава. Често забравяше, че Лоиал всъщност беше избягал от дома си, за да разгледа широкия свят.

— А ти какво ще кажеш, Хюрин? В Предвратието има музика и хората се веселят. Бих се обзаложил, че там никой не играе Даес Даймар.

— На ваше място не бих бил толкова сигурен, лорд Ранд. Във всеки случай, благодаря ви за поканата, но мисля да остана тук. В

Предвратията стават толкова много побоища и убийства, че... разбирате какво имам предвид. Не че ще посмеят да притеснят един лорд, разбира се — войниците веднага ще се нахвърлят върху тях. Но ако позволите, бих предпочел да пийна нещо тук, в хана.

— Хюрин, не е необходимо да искаш разрешението ми. Знаеш го.

— Както кажете, ми лорд — поклони се Хюрин.

Ранд си пое дълбоко дъх. Ако не напуснеха скоро Кайриен, Хюрин щеше непрекъснато да му се кланя. А ако Мат и Перин видеха всичко това, щяха завинаги да го вземат на подбив.

— Надявам се, че нищо няма да забави Ингтар. Ако не дойде скоро, ще трябва сами да върнем Рога във Фал Дара. — Той докосна бележката на Селийн през сетрето. — Ще ни се наложи. Лоиал, ще гледам да се върна скоро, за да можеш и ти да поразгледаш града.

— Не бих рискувал. — отвърна Лоиал.

Хюрин придружи Ранд по стълбите. Щом слязоха долу, Куале с нисък поклон поднесе на Ранд една табла. На нея лежаха три сгънати и запечатани пергаментата. Ранд ги взе, тъй като явно съдържателят очакваше от него точно това. Пергаментът беше фин, гладък и мек. Скъп материал.

— Какво е това? — попита той.

Куале отново се поклони почтително.

— Покани, милорд. От три благородни фамилии. — И заотстъпва с ниски поклони към тезгяха.

— Че кой ще ми изпраща покани? — Ранд ги заобръща учуден. Никой от хората по масите не вдигна глава към него, но той не можеше да се отърве от чувството, че го наблюдават. Печатите му бяха непознати. Нямаше го лунния сърп и звездите, знака на Селийн. — Кой би могъл да знае, че съм тук?

— Вече всички, лорд Ранд — промълви тихо Хюрин. Той, изглежда, също усещаше следящите ги погледи. — Стражите при портата едва ли са държали устата си затворени и вече всички в Кайриен знаят, че е пристигнал чуждестранен лорд. Конярят, съдържателят... всеки съобщава това, което знае, там, където смята, че това ще му донесе най-голяма изгода, милорд.

Ранд пристъпи до камината и хвърли трите пергаментата в огъня. Те моментално лумнаха.

— Аз не играя Даес Дай-мар — заяви той така, че всички в помещението да го чуят. Дори и Куале не погледна към него. — Нямам нищо общо с вашата Велика игра. Тук съм просто за да изчакам едни свои приятели.

Хюрин го стисна за ръката.

— Моля ви, лорд Ранд. — Шепнеше напрегнато и притеснено. — Моля ви, никога вече не правете това.

— Никога вече? Да не би да смяташ, че ще получа още?

— Не смятам, милорд, сигурен съм. О, Светлина, вие направо ми напомняте за Тева, който се ядосал на един стършел, че бръмчи край ушите му, и изритал гнездото. Както сте я подкарали, най-много да убедите всички в тази зала, че сте влезли много надълбоко във Великата игра. Щом толкова упорито твърдите, че не играете в нея, сигурно сте навлезли много надълбоко — така ще си рекат. Всеки лорд и всяка лейди в Кайриен я играе. — Душещият хвърли поглед към горящите покани и потръпна. — И вече със сигурност си създадохте врагове поне в три от тукашните знатни фамилии. Не големи Домове, защото те нямаше да реагират толкова бързо, но все пак благородни. Оттук насетне трябва да отговорите на всяка следваща покана, милорд. Ако искате, отклонете я — макар че те ще прочетат какво ли не само по това чия покана сте отклонили. И чия сте приели. Разбира се, ако откажете всички или приемете всички...

— Изобщо не ме интересува — отвърна му спокойно Ранд. — Напускаме Кайриен при първа възможност. — Той напъха юмруци в джобовете на сетрето си и усети шумоленето на бележката на Селийн. Измъкна я и я оглади върху ръкава на сетрето си. — При първа възможност — промърмори младежът и отново я прибра в джоба си. — Приятно пиене, Хюрин.

И закрачи сърдито към вратата, без да е сигурен на кого точно е сърдит — дали на Кайриен и неговата Велика игра, дали на Селийн затова, че изчезна така внезапно, или на Моарейн. Тя бе започнала всичко това, като му прибра дрехите и ги замени с господарски. Дори и сега, когато се смяташе за освободил се от тях, една Айез Седай успяваше да се меси в живота му, при това без дори да е наблизо.

Стигна до същата порта, през която бяха влезли в града, тъй като това беше единственият път, който познаваше. Един мъж, застанал пред караулното, го забеляза — яркото му сетре го отличаваше, пък и

ръстът му беше по-висок от обичайния за тукашните хора — и бързо се шмугна вътре, но Ранд не му обърна внимание. Смеховете и музиката извън стените, в Предвратieto, го притегляха към себе си.

Ако избродираното му със златни нишки червено сетре го правеше да изпъква вътре в града, то тук, в Предвратieto, то напълно подходдаше. Мнозина от хората из уличките бяха облечени също така сиво и тъмно, като онези в града, но не по-малко носеха червени, сини, зелени, че и, златисти дрехи — някои от които бяха толкова ярки, че можеха да минат за облекла на Калайджии. А почти всички жени бяха с бродирани пъстроцветни рокли и също толкова цветни була и шалове. Макар платът на дрехите да беше позахабен и самите дрехи да не им прилягаха добре, сякаш бяха скроени за някой друг.

По едно време му се наложи да се спре пред ново шествие, също като предишното. Под ритъма на тимпаните куклата, изобразяваща тролок със свинска муцуна, започна да се бие с фигурата на мъж с корона. След няколко хаотични удара тролокът се срина победен под възторжените ръкопляскания на зрителите.

Ранд изсумтя. „Де да умираха толкова лесно.“

Хвърли поглед към една от високите постройките и се спря да надникне през вратата. Видя огромна зала, отворена към небето, обкръжена с няколко нива балкони и с платформа в единия край. Никога не беше чувал за подобно нещо. Стълпените по балконите и пода хора гледаха изпълненията на други хора върху платформата. Погледна ги и различи сред тях жонгльори, музиканти, тимпанисти и дори един веселчун с пъстро наметало, който рецитираше някакъв разказ от „Великия лов на Рога“ с мелодичния Висок напев.

Това веднага му напомни за Том Мерилин и той се забърза сред навалищата. Споменът за Том винаги му донасяше тъга. Том бе негов приятел. Приятел, който бе загинал заради него. „А аз избягах и го оставих да загине.“

В друго подобно голямо здание някаква жена, облечена в пищна бяла рокля с многобройни фусти, сякаш караше разни неща да изчезват от една кошница и да се появяват в друга, след което отново да изчезват от ръцете ѝ сред облаци пушек. Тълпата охкаше и ахкаше.

— Два медника, ваше благородие — пропя едни подобен на плъх човечец, приседнал до прага. — Два медника, за да видите Айез Седай.

— Ами... — Ранд погледна жената. В ръцете ѝ се беше появил бял гълъб. „Тази да е Айез Седай?“ — Не, благодаря. — Кимна на човека-плъх и се отдалечи.

И докато си пробиваше път сред човешкото множество, чудейки се какво да види по-напред, чу един дълбок глас, който се изливаше през откритата врата на едно от зданията.

— ...и вие вятърът студен през прохода на Шара, студен е и гробът незнаен. И всяка година, на връх Слънцеднева, върху отрупаните камъни разцъфва цвят на роза с една кристална сълза, кацнала като капка роса върху венчелистчетата, поставена там от върната ръка на Дънсинин. Защото тя пази ревностно клетвата, която е дала на Рогош Орловото око.

Гласът придърпа Ранд като въже и той блъсна вратата и влезе. Отвътре се разнесоха гръмки ръкопляскания.

— Два медника, ваше благородие — измънка някакъв човечец с лице на плъх, който спокойно можеше да мине за близък на предишния. — Само два медника, за да видите...

Ранд изрови някакви монети от джоба си и ги пусна в ръката му. После пристъпи навътре като замаян, втрещен в човека на подиума — той тъкмо се покланяше на ръкопляскащите слушатели, хванал в една ръка лютнята си, а с другата развял пъстрото си наметало, сякаш да събере в нето аплодисментите. Висок мъж, мършав, с дълги мустаци, бели като косата му. А когато се изправи и погледна към Ранд, остриите му сини очи се разшириха.

— Том! — Шепотът на Ранд потъна сред шума на множеството.

Том мълчаливо му кимна към една вратичка встрани от подиума и отново започна да се кланя на публиката.

Ранд си проправи път към вратата и се промуши през нея. Озова се в малък коридор с три стъпала, отвеждащи към подиума. Някакъв жонгльор репетираше с цветните си топки, шестима тимпанисти си бърбореха безгрижно.

Том се появи на стъпалата — накуцваше с десния си крак. Измери с поглед жонгльора и тимпанистите, поглади неодобрително мустаци и се обърна към Ранд.

— Все това искат да слушат — „Великия лов на Рога“. При тези новини от Хадън Мърк и Салдеа човек би си помислил, че поне някой ще поиска нещо от Каретонския цикъл. Е, може и да не е точно това,

но аз бих заплатил лично, за да мога да разкажа нещо друго. — Той отгледа Ранд от глава до пети. — Изглежда, нещата ти вървят добре, момче. — Посочи високата му яка и сви устни. — Много добре.

Ранд не можа да се сдържи и се разсмя.

— Напуснах Бели мост сигурен, че си загинал. Моарейн твърдеше, че си жив, но аз... О, Светлина, Том, колко е хубаво, че те виждам! Трябваше да се върна и да ти помогна тогава.

— Щеше да си още по-голям глупак, ако го беше направил, момче. Онзи Чезнещ... — Той се огледа и сниши глас. — Той не се интересуваше от мен. Остави ми само малък подарък, този вдървен крак, и хукна след теб и Мат. Единственото, което можеше да постигнеш, бе да загинеш. — Той замълча и го изгледа замислено. — Значи Моарейн ти е казала, че съм жив? Тя с теб ли е?

Ранд поклати глава. За негова изненада, Том сякаш се разочарова.

— Това в известен смисъл е жалко. Тя е чудесна жена, макар да е... Значи в края на краищата е дошла за Мат или за Перин. Няма да те питам за кого точно. И двамата бяха добри момчета, пък и не искам и да знам. — Ранд се помръдна притеснено и се стресна, когато Том вдигна кокалестия си пръст. — Това, което искам да разбера обаче, е дали още пазиш лютнята и флейтата ми? Искам да си ми ги върнеш, момче. Това, с което разполагам сега, е толкова скапано, че и свиня не може да свири на него.

— Пазя ги, Том. Ще ти ги донеса, обещавам ти. Още не мога да повярвам, че си жив. И също така не мога да повярвам, че не си в Иллиан. Там потегля Великият лов. А и наградата за най-добър разказ на „Великия лов на Рога“. Ти просто умираше от желание да отидеш.

— След Бели мост? — кисело изсумтя Том. — По-скоро бих умрял, отколкото да отида там. Дори да бях се добрал навреме до ладията, преди да отплава, Домон и целият му екипаж щяха да разпространят надлъж и шир мълвата, че ме преследват тролоци. А ако бяха видели Чезнещия или бяха чули за него преди Домон да пререже въжетата... Повечето иллианци си мислят, че тролоците и Чезнещите са измислица, но ще се намерят и такива, които може да поискат да разберат защо един човек е бил гонен от тях и е дошъл в Иллиан, за да им донесе неприятности.

— Том, толкова неща имам да ти разказвам...

— По-късно, момче — прекъсна го Веселчунът. — Ако не се върна на подиума да разкажа още нещо, ще пратят жонгльорите и тълпата ще подивее и ще срина цялата зала върху главите ни. Ела в „Гроздовете“ край портата Джангай. Там съм наел стая. Всеки ще те упъти. Ще съм там след час-два. Мисля, че още една приказка ще ги задоволи. — Той се заизкачва отново по стълбите и подхвърли през рамо: — И ми донеси лютнята и флейтата.

ГЛАВА 26

РАЗНОГЛАСИЯ

Ранд профуча през „Защитника на Драконовата стена“ и се забърза нагоре по стълбището, ухилен пред смаяния поглед на съдържателя. Искаше му се да се усмихне на всичко. „Том е жив!“ Блъсна вратата на стаята си и се забърза към гардероба. Лоиал и Хюрин показаха глави през вратата към тяхната стая — и двамата бяха по широки ризи с дълги ръкави и захапали лули, от които се виеха бели кръгчета дим.

— Какво има, лорд Ранд? — попита Хюрин разтревожено.

Ранд праметна през рамо вързопа от наметалото на Том.

— Най-доброто, което можеше да се случи освен пристигането на Ингтар. Том Мерилин е жив! И при това е тук, в Кайриен.

— Веселчунът, за когото ми разказваше? — възкликна Лоиал. — Това е чудесно, Ранд! Бих искал да се запозная с него.

— Тогава тръгвай с мен, ако Хюрин не възразява да попази малко.

— За мен ще бъде удоволствие, лорд Ранд. — Хюрин извади лулата от устата си. — Тези отрепки долу през цялото време се опитваха да ме подпитват — без да си зарязват заниманията, разбира се — кой точно сте вие, милорд, и какво точно търсим в Кайриен. Отговорих им, че сме тук, за да се срещнем с приятели, но понеже са си кайриенци, те решиха, че крием нещо.

— Остави ги да си мислят каквото си щат. Хайде, Лоиал.

— Смятам да откажа — въздъхна Лоиал. — Наистина бих предпочел да остана тук. — Той вдигна книгата си, затиснал с дебелия си палец мястото, докъдето беше стигнал. — С Том Мерилин може да се запознаем и по-късно.

— Лоиал, не можеш да останеш тук цяла вечност! Та ние дори не знаем колко дълго ще стоим в Кайриен. Все едно, навън не видях нито един огиер. А дори и да срещнем такъв, те едва ли те преследват, нали?

— Не че ме преследват точно, но... Ранд, може наистина да съм бил прекалено припрян с това мое напускане на стеддинг Шангтай. Когато се върна у дома, сигурно ще си имам големи неприятности. — Ушите му помръднаха. — Дори и да изчакам, докато остарея колкото старея Хаман. Може би дотогава ще е по-добре да си намеря някой друг стеддинг.

— Ако стареят Хаман не ти позволи да се върнеш, можеш да дойдеш да живееш в Емондово поле. Там е хубаво. — „Какво ти хубаво, там си е направо чудесно!“

— Сигурен съм, че е така, Ранд, но това никога няма да стане. Разбираш ли...

— Ще поговорим за това, когато му дойде времето, Лоиал. А сега ставаш и тръгваш с мен да видим Том.

Огьерът се изправи и Ранд го забута надолу по стъпалата. Когато изтопуркаха през всекидневната, Ранд намигна на ханджията и се засмя на смаяния му поглед. „Нека да си мисли, че излизам, за да играя тази тяхна проклета Велика игра. Нека да си мисли каквото си ще. Нали Том е жив!“

Всички около портата Джангай знаеха къде се намира ханът „Гроздовете“. Ранд и Лоиал бързо се озоваха пред него, на една улица, която изглеждаше направо тиха за Предвратието.

Сградата беше дървена, триетажна и паянтова, но беше чиста и пълна с хора. Няколко мъже играеха на зарове в единия ъгъл, а няколко жени хвърляха стрелички в биче око, изрисувано на стената от другата страна. Половината посетители, изглежда, бяха кайриенци, невисоки и бледи, но Ранд долови и андорска реч, както и непознати за слуха му говори. Всички обаче бяха облечени според нравите на Предвратието, в смесица от носии от поне половин дузина различни държави. Неколцина се извърнаха при влизането им, но бързо ги забравиха и продължиха заниманията си.

Посрещна ги жена с коса бяла като на Том и остър поглед. Не беше кайриенка, ако се съдеше по тъмната ѝ кожа и говора ѝ.

— Том Мерилин? Аха, има стая при мен. На последния етаж, първата врата вдясно. Но Дена сигурно ще ви пусне да го изчакате вътре... — тя изгледа преценяващо сетрето на Ранд с извезаните по високата яка чапли и златните ширити по ръкавите, както и меча му — ...милорд.

Стъпалата заскърцаха под ботушите на Ранд, да не говорим за тези на Лоиал. Ранд не беше сигурен дали сградата ще издържи. Намери вратата и почука.

— Влез — покани ги женски глас. — Не мога да отворя.

Ранд отвори колебливо и надникна. Едно голямо, разхвърляно легло беше натикано до едната стена, а почти цялата останала част от стаята бе запълнена с масивен двукрилен гардероб, големи, обковани с месинг куфари и сандъци, маса и два дървени стола. Една крехка жена седеше с кръстосани крака на леглото и подхвърляше шест цветни топки.

— Каквото и да е — каза тя, без да откъсва очи от топките — оставете го на масата. Том ще ви плати, като се върне.

— Вие ли сте Дена? — попита Ранд.

Тя спря да подхвърля топките и го погледна. Беше само година-две по-голяма от него, симпатична, с бледа кайриенска кожа и тъмна коса, падаща свободно по раменете ѝ.

— Не ви познавам. Това е моята стая. Моята и на Том Мерилин.

— Съдържателката каза, че може да ни пуснете да изчакаме Том тук — каза Ранд. — Ако вие сте Дена.

— Да изчакате? — Ранд влезе в стаята, за да може и Лоиал да се напъха през тясната за него врата, и жената повдигна вежди. — Аха, и огиер. Да, аз съм Дена. Какво искате? — Тя изгледа сетрето на Ранд така съсредоточено, че пропускът ѝ да го титулува „милорд“ не можеше да не е преднамерен, въпреки че свъсеният ѝ поглед повторно се спря на чаплите по ножницата и меча му.

Ранд свали от рамото си вързопа.

— Дойдох да върна на Том лютията и флейтата му. И искам да се видя с него — добави бързо той, защото тя, изглежда, беше готова да ги подкани да напуснат. — Не съм го виждал дълго време.

Тя измери вързопа с очи.

— Том непрекъснато се оплаква, че си бил изгубил най-хубавите инструменти. Ако го слуша човек как ги описва, ще си рече, че е бил дворецов бард. Добре. Можете да го изчакате, разбира се, но аз трябва да се упражнявам. Том казва, че ще ми разреши да участвам в представленията в залите другата седмица. — Тя се изправи гъвкаво и взе единия от двата стола, като даде знак на Лоиал да седне на леглото.

— Зера ще поиска от Том да плати шестократно, ако счупите някой от столовете, приятелю огиер.

Ранд ги запозна, седна на другия стол — той изскърца опасно дори под неговата тежест — и попита колебливо:

— Вие да не би да сте чирачка на Том?

Дена бегло се усмихна.

— Може и така да се каже. — Зае се отново с жонглирането и очите ѝ се приковаха в танцуващите във въздуха топки.

— Никога не бях чувал за жена веселчун — продума Лоиал.

— Е, аз ще съм първата. — Големият кръг се превърна в два помалки, пресичащи се кръгове. — Смятам да видя целия свят. Том казва, че като съберем достатъчно пари, ще отидем в Тийр. — Продължи да жонглира, този път с по три топки във всяка ръка. — А после можем да отидем дори на някой от островите на Морския народ. Ата-ан Миере плащали добре на веселчуните.

Ранд огледа с любопитство стаята, с всичките куфари и сандъци. Нямаше вид на квартира на човек, който смята да си тръгва скоро. Дори на перваза на прозореца в едно гърне имаше свежи цветя. Погледът му се спря на единственото легло, на което беше седнал Лоиал. „Това е моята стая, моя и на Том Мерилин.“ Дена го изгледа предизвикателно през широкия кръг, който оформиха кръжащите топки. Лицето на Ранд се изчерви и той се окашля.

— Може би трябваше да изчакаме долу — почна младежът, но в този момент вратата се отвори и вътре пристъпи Том. Наметалото му се беше увило около глезените му и пъстроцветните му кръпки проблясваха весело. На гърба му висяха прибрани в кутии флейта и лютня; кутиите бяха от червеникаво дърво, излъскани от многократна употреба.

Топките на Дена изчезнаха сред гънките на дрехата ѝ, тя се затича и обгърна с нежните си ръце врата на Том, За да стигне лицето му, се изправи на пръсти.

— Липсваше ми — промълви младата жена и го целуна.

Целувката им продължи известно време, всъщност толкова дълго, че Ранд си помисли дали все пак не е редно двамата с Лоиал да излязат, но Дена с въздишка се отпусна на пети.

— Знаеш ли какво е намисли пък сега този тъпоглавец Сийгхан, момичето ми? — каза Том, без да откъсва очи от нея. — Намерил е

една шайка простаци, които се представят за „артисти“. Обикалят тъдява, правейки се, че те самите са Рогош Орловото око, Блаес, Гайдал Каин и... ааах! Опъват зад себе си някакво парче нарисувано зебло, което трябва да убеди публиката, че се намират в Залата на Матучин или някъде из проходите на Планините на Доом. Докато аз карам хората да повярват, че те самите са Гайдал Каин. Сийгхан ще я докара дотам, че ще съборят залата му, ако пусне тези мошеници да играят след мен.

— Том, имаме гости. Лоиал, син на Арент, син на Халан. А, и някакво момче, което се представя за Ранд ал-Тор.

Том погледна свъсено над главата ѝ към Ранд.

— Остави ни за малко, Дена. Заповядай. — Той постави няколко сребърника в дланта ѝ. — Ножовете ти са готови. Защо не ги платиш на Ивон? — Старият мъж погали гладката ѝ брадичка с кокалчето на чворестия си пръст. — Хайде.

Тя го погледна мрачно, но той наметна пелерината на гърба ѝ и промърмори:

— И Ивон да гледа да ги балансира добре.

— Един ден тя ще стане бард — заяви Том, след като жената ги остави сами. — Чуе ли веднъж някоя приказка — само веднъж, забележете! — и я запомня без грешка, и то не само думите, а всеки нюанс, дори ритъма, с който трябва да се декламира. Ръката ѝ владее лютнята безпогрешно, а пък с флейтата от първи път свири мелодиите по-добре, отколкото ти след всичките си репетиции. — Той сложи инструментите си върху един от куфарите и придърпа освобождения от Дена стол. — Когато минах през Кемлин на път за тук, Бейзъл Джил ми каза, че си заминал в компанията на един огиер. И други хора. — Той леко се поклони на Лоиал, като успя дори развее част от наметалото си, въпреки че беше седнал на него. — Приятно ми е да се запознаем, Лоиал, син на Арент, син на Халан.

— И на мен да се запозная с вас, Том Мерилин. — Лоиал се изправи, за да му отвърне с поклон, но главата му почти се отри в тавана и той бързо си седна на мястото. — Младата жена ни каза, че иска да става веселчун.

Том поклати пренебрежително глава.

— Това не е подходящ живот за една жена. Впрочем, не бих казал, че и за мъж е подходящ. Да скиташ от град на град, от село на

село, и всеки път да се чудиш как ли ще те измамят този път, всеки път да не си сигурен откъде ще си осигуриш прехраната. Не, ще я предумам аз. От нея по-скоро ще стане бард при някой крал или кралица. Ама вие не сте дошли тук, за да си говорим за Дена. Инструментите ми, момче. Донесе ли ми ги?

Ранд бутна вързопа на масата към него. Том го развърза припряно — примигна, като видя, че беше от старото му наметало, цялото покрито с разноцветни кръпки като това, което носеше сега — отвори твърдата, обшита с кожа кутия на флейтата и закима доволно.

— След като се разделихме, припечелвах постелята и храната си с нея — каза Ранд.

— Знам — отвърна му сухо веселчунът. — Отбивах се понякога в същите ханове, но аз лично трябваше да се оправям само с жонглиране и разказване на някоя и друга приказка на Прост напев, след като у теб бяха моите... лютнята не си пипал, нали? — Той бързо отвори другата кутия, обшита с черна кожа, извади украсената също като флейтата със злато и сребро лютня и я гушна като бебенце. — Твоите трوماви овчарски пръсти не са създадени за лютня.

— Не съм я пипал — увери го Ранд.

Том дръпна две от струните, навъси се и промърмори:

— Можеше поне да я настроиш.

Ранд се наведе през масата към него.

— Том, ти искаше да отидеш в Иллиан, да видиш началото на Великия лов и да се окажеш един от първите, който ще създаде разкази в негова прослава, но не си могъл. Какво ще кажеш, ако те уверя, че все още можеш да се превърнеш в част от това? И то в значителна част?

Лоиал се размърда притеснено.

— Ранд, ти сигурен ли си... — Ранд му махна да млъкне, без да откъсва поглед от Том.

Том погледна огиера и се намръщи.

— Зависи каква точно част, и как. Ако имаш някакво основание да вярваш, че някой от Ловците е тръгнал насам... Предполагам, че вече може да са напуснали Иллиан, но той би трябвало все още да е на седмици разстояние оттук, и то ако язди право насам, а и защо да го прави? Да не би да е някой от онези, които не са отишли в Иллиан?

Такъв герой никога няма да влезе в разказите без „благослова“, какъвто и подвиг да направи.

— Няма никакво значение дали Ловът е тръгнал от Иллиан, или не. — Ранд чу как Лоиал шумно си пое дъх. — Том, Рогът на Валийр е у нас.

За миг настъпи мъртва тишина. Том я прекъсна с бурен смях.

— Рогът е у вас ли? Някакъв си овчар и един голоблад огиер държат Рога на... — Той се преви на две и се плесна с длан по коляното. — Рога на Валийр?

— Но той наистина е у нас — отвърна му сериозно Лоиал.

Том си пое дълбоко дъх. Въпреки волята си, от време на време продължаваше да избухва в смях.

— Не знам какво точно сте намерили, но мога да ви заведе поне в десет кръчми, където някой приятел ще ви заяви, че познава един, който познавал човека, който вече е намерил Рога, и при това ще ти каже как точно можеш да го намериш — стига да му купиш някоя халба ейл. Мога да ви заведе поне при трима души, които са готови да продадат Рога, и при това ще закълнат душите си в Светлината, че това, което ви продават, е единственият, истински Рог. В града дори има един лорд, който най-сериозно уверява, че Рогът е негово притежание и се пази в имението му. Твърди, че е наследство на Дома му още от времената след Разрушението. Не знам дали този път Ловците ще намерят Рога, но че ще тръгнат по следите на десетки хиляди подобни лъжи, в това съм сигурен.

— Моарейн твърди, че това е Рогът — каза Ранд.

Усмивката на Том веднага се стопи.

— Така ли? Защо ми се струва, че ми каза, че тя не е с теб?

— Не е, Том. Не съм я виждал, откакто напуснах Фал Дара, в Шиенар, а в продължение на месец преди това сме си разменили с нея не повече от една-две думи. — „А когато тя ми проговори, ми се ще изобщо да не ми е обръщала внимание. Никога вече няма да я слушам, Светлината да изгори дано и нея, и всички Айез Седай. Не, не всички. Не Егвийн. Не и Нинив.“ Усети, че Том го гледа напрегнато. — Не е тук, Том. Не знам къде е, пък и не ме интересува.

— Е, надявам се поне, че сте проявили достатъчно благоразумие да не го казвате на никого. Иначе цялото Предвратие вече го е узнало и

половин Кайриен дебне как да ви го отмъкне. Какво ти Кайриен, половината свят.

— О, запазихме го в тайна, Том. И аз трябва да го върна във Фал Дара, без някой от Мраколюбците или някой друг да успее да го открадне. Тази история би трябвало да е доста интересна за описване, какво ще кажеш? А аз бих могъл да се възползвам от приятел, който познава добре света. Бил си къде ли не. Знаеш неща, които аз не бих могъл и да си представя. Лоиал и Хюрин знаят много повече неща от мен, но и тримата сега сме нагазили в дълбоки води.

— Хюрин?... Не, не ми обяснявай. Не искам да знам. — Веселчунът изтегли стола си и се загледа в прозореца. — Рогът на Валийр. Това означава, че Последната битка наближава. Кой ще го забележи? Видя ли как се смеят хората по улиците? За една седмица да спрат баржите със зърно, и ще престанат да се смеят. На Галдриан ще му се стори, че всички са се превърнали в айилци. Всички лордове играят Играта на Домовете и плетат какви ли не заговори как да се приближат до краля, заговорничат как да придобият повече власт и от самия крал, планират как да свалят Галдриан и те самите да станат крале или кралици. Те ще решат, че Тармон Гай-дон е само една от поредните маневри в Играта. — Той извърна очи от прозореца. — Не допускам, че имаш предвид просто така да отидеш в Шиенар и да връчиш Рога на краля. И защо в Шиенар? Всички легенди свързват Рога с Иллиан.

Ранд погледна Лоиал. Ушите на огиера бяха клепнали.

— Отивам в Шиенар, защото знам на кого трябва да го предам там. А и освен това ни преследват тролоци и Мраколюбци.

— Чудно защо всичко това не ме изненадва. Не. Може да съм дърт глупак, но глупак, който си държи на своето. Оставям славата на теб, момче.

— Том...

— Не, казах!

Последва тягостна тишина, нарушавана само от скърцането на леглото, когато Лоиал се помръдваше. Най-сетне Ранд промълви:

— Лоиал, би ли имал нещо против да ме оставиш за малко насаме с Том? Моля те.

Лоиал изглеждаше изненадан — туфите в ушите му бяха съвсем щръкнали, — но кимна и се надигна.

— Тази игра във всекидневната ми се стори забавна. Може би ще ме допуснат да поиграя. — Том хвърли недоверчив поглед към Ранд, след като вратата се затвори зад гърба на огиера.

Ранд се поколеба. Имаше много неща, които искаше да научи, неща, за които беше сигурен, че Том знае — някога му се беше сторило, че веселчунът знае страшно много за невероятен брой неща — но не знаеше как да го попита.

— Том — продума той най-сетне. — Има ли много книги, в които да се съдържа Каретонският цикъл? — Беше по-лесно да го нарече така, отколкото „Пророчествата за Дракона“.

— В големите библиотеки — промълви Том замислено. — Преводи разни, има дори версии на Древния език. — Ранд понечи да попита дали има някакъв начин той самият да намери такава книга, но веселчунът продължи: — Древният език е много музикален, но в днешно време дори на повечето благородници не им стига търпение да го слушат. От благородниците се очаква да знаят Древния език, но мнозина от тях го учат само колкото да правят впечатление на онези, които не го знаят. Преводите не пазят същата мелодика, освен ако не са на Висок напев, а понякога това променя значенията дори повече от останалите преводи. Има един куплет в Цикъла — ритъмът се губи, тъй като преводът е буквален, но значенията са запазени. Той гласи следното:

*„Двойно и повторно ще бъде той белязан,
дваж да живее и дваж да умре.
Веднъж чапла, която пътя му ще предопредели.
Дваж чапла, за да го прогласи истински.
Дракон веднъж, като забравено възпоминание.
И Дракон повторно, заради цената, която ще
плати.“*

Той се пресегна и докосна чаплите, бродирани на високата яка на Ранд.

За миг Ранд зяпна онемял, а когато проговори, гласът му беше колеблив.

— С тези на меча стават пет. На дръжката, на ножницата и на острието.

Той извърна дланта си надолу, за да скрие белега. За първи път, откакто мехлемът на Селийн си беше свършил работата, усети отново присъствието му. Не че го заболя, но знаеше, че е на ръката му.

— Така е — изсмя се Том. — Сещам се за още един куплет.

*„Дваж изгрява денят, в който кръвта му е пролята.
Веднъж за скръб, веднъж за раждане.
Червена върху черното, кръвта на Дракона зацапва
скалата на Шайол Гул.
В Ямата на ориста кръвта му ще освободи
човеците от Сянката.“*

Ранд поклати решително глава, сякаш да отрече, че това се отнася за него, но Том като че ли не забеляза това и продължи:

— Не разбирам как един ден може да изгрее два пъти, но пък от друга страна, в повечето от тези неща трудно може да се долови някакъв смисъл. Камъкът на Тийр никога няма да падне, докато Каландор не стане притежание на Преродения Дракон, но Недосегаемият меч е положен в самото сърце на Камъка, така че как той ще го овладее преди това, ха де? Както и да е. Подозирам, че Айез Седай биха искали да дадат такъв ход на събитията, че да съвпаднат максимално с Пророчествата. Но да загине човек някъде в Изпепелените земи е твърде висока цена за това, че се е свързал с тях.

На Ранд му струваше известно усилие да придаде спокойствие на гласа си, но успя.

— Някоя Айез Седай не ме използва. Казах ти, за последен път видях Моарейн в Шиенар. Тя ми каза, че мога да замина накъдето пожелае, и аз тръгнах.

— И сега, казваш, с теб няма никаква Айез Седай? Нито една?

— Нито една.

Том погали с юмрук провисналите си мустаци. Изглеждаше доволен от отговора, но в същото време — озадачен.

— Тогава защо ме питаш за Пророчествата? Защо отпрати огиера?

— Защото... не исках да го тревожа. Той бездруго е достатъчно изнервен заради Рога. Виж, затова също исках да те питам. Рогът споменат ли е в... Пророчествата? — Все още не можеше да се насили да произнесе пълното название. — Всички тези Лъжедракони, а сега ето че Рогът се намери. Всички смятат, че от Рога на Валийр се очаква да призове мъртвите герои да възкръснат, за да се сражават с Тъмния в Последната битка, а пък... Прероденият Дракон... от него също се очаква, че ще се сражава с Тъмния в Последната битка. Съвсем естествено е да те попитам.

— Така ми се струва. Малцина знаят, че Прероденият Дракон ще се сражава в Последната битка, а които го знаят, смятат, че той ще се бие на страната на Тъмния. Малцина четат Пророчествата достатъчно задълбочено, за да го разгадаят. Но какво беше това, дето го каза за Рога? Как така „очаква се“?

— Понаучих някои неща след като се разделихме, Том. Те ще тръгнат след онзи, който засвири на Рога, дори да е Мраколюбец.

Гъстите вежди на Том се вдигнаха почти до косата.

— Виж, това не го знаех. Ти наистина си понаучил едно-друго.

— Това съвсем не значи, че ще позволя на Бялата кула да ме използва като Лъжедракон. Не желая да имам нищо общо нито с Айез Седай, нито с Лъжедракони, нито със Силата или с... — Ранд прехапа устни. „Побъркваш се и започваш да бърбориш, без да мислиш. Глупак такъв!“

— За известно време, момче, си мислех, че Моарейн иска теб, и дори си въобразявах, че разбирам защо. Нали знаеш, никой човек не си избира сам преливането на Силата. Това просто го сполетява, като болест. Не можеш да виниш един човек затова, че се е разболял, макар болестта му да заплашва да убие и самия теб.

— Твоят племенник е можел да прелива, нали? Ти ми каза, че затова си тръгнал да ни помагаш, защото племенникът ти си е имал проблеми с Бялата кула и не е имало кой да му помогне. А мъжете могат да си имат проблем с Айез Седай само по един повод.

Том се загледа в ръба на масата, присвил устни.

— Не мисля, че има полза да го отричам. Нали разбираш, това не е нещо, за което човек обича да говори много — че е имал племенник, който е могъл да прелива. Ааах! Червената Аджа така и не оставиха

някакъв шанс на Овин. Опитомиха го, а след това той умря. Просто желанието му за живот си отиде... — Той въздъхна тъжно.

Ранд потръпна. „Но защо Моарейн не ми го причини?“

— Шанс ли казваш, Том? Да не искаш кажеш, че е имало някакъв друг начин да се справи? Без да полудее? Без да загине?

— Овин го задържаше почти цели три години. Никой около него не пострада. Не използваше Силата, освен когато крайно не му се налагаше, и то в защита на селото си. Той... — Том махна с ръце. — Предполагам, че не е имал избор. Хората, където живееше, ми разправяха, че цялата последна година се държал странно. Не искаха обаче да говорят много за това и когато разбраха, че съм му чичо, за малко щяха да ме пребият с камъни. Предполагам, че наистина е полудявал. Но той беше от моята кръв, момче. Не мога да заобичам Айез Седай за това, което са му причинили, макар и да се е налагало. Ако Моарейн наистина те е пуснала на свобода, значи си се отървал.

За миг Ранд се умълча. „Глупак! Разбира се, че няма начин да се оправиш. Ще полудееш и ще умреш, каквото и да сториш. Но Баалзамон каза, че...“

— Не! — Младежът се изчерви пред стреснатия поглед на Том. — Искам да кажа... Вън съм от всичко това, Том. Но все пак в ръцете ми е Рогът на Валийр. Помисли си само, Том. Рогът на Валийр. Други веселчуни могат да измислят какви ли не сказания за него, но ти ще можеш да кажеш, че си го държал в ръцете си. — Осъзна, че говори също като Селийн, но това само го накара да се зачуди къде ли е тя. — Никой друг не бих приел да тръгне с нас освен теб, Том.

Том се намръщи за миг, но после решително поклати глава.

— Момче, много ми допадаш, но и ти знаеш не по-зле от мен, че ти помагах преди само защото в тази работа беше замесена Айез Седай. Сийгхан не се опитва да ме мами повече, отколкото очаквам, а и тук печеля много повече, отколкото ако се мъкна по селата. За моя превелика почуда Дена, изглежда, ме обича — и за не по-малка почуда — аз също като че ли я обичам. Е, защо да оставям всичко това и да тръгна да ме гонят тролоци и Мраколюбци? О, има изкушение, признавам го, но не. Не, не смятам да се замесвам повече в тези неща.

Той се наведе, взе една от дървените кутии и я отвори. Вътре имаше флейта, изработена простовато, но инкрустирана със сребро. Затвори я отново и я плъзна по масата.

— Може пак да ти се наложи да си припечелваш прехраната, момче.

— Може — отвърна Ранд. — Все пак можем отново да си поговорим. Аз съм отседнал в...

Веселчунът поклати глава.

— Едно категорично скъсване е най-доброто решение, момче. Ако все се въртиш около мен, дори да не го споменаваш, няма да мога да изхвърля мисълта за Рога от главата си. А няма да позволя да бъде замесен в това. Няма.

* * *

След като Ранд си отиде, Том захвърли наметалото си на леглото, седна и опря лакти на масата. „Рогът на Валийр. Как това селянче е намерило...“ Той рязко прекъсна мисълта си. Ако още малко помислеше за Рога, току-виж сам затичал след Ранд, за да го отнесат в Шиенар. „От това може да стане страхотно сказание — как отнасяме Рога на Валийр към Граничните земи, преследвани от тролоци и Мраколюбци.“ Навъси се и се сети за Дена. Дори и да не го обичаше, талант като нейния не можеш да намериш току-така под пъти над път. А тя наистина го обичаше, макар той да не можеше да си обясни защо.

— Стар глупак — промърмори той.

— Аха. Стар глупак, и то какъв — обади се Зера от вратата. Той се стресна — до такава степен го бяха погълнали мислите, че не бе чул отварянето на вратата. Познаваше Зера от години и тя винаги се възползваше от приятелството им, за да му каже каквото ѝ е на душата. — Стар глупак, който отново се е хванал да играе Играта на Домовете. Освен ако слухът ми не ме лъже, този млад лорд говори наречието на Андор. Не е кайриенец, това поне е сигурно. Даес Дай-мар е достатъчно опасна, за да допускаш някакъв чуждестранен лорд да те замесва в планове си.

Том примигна, но веднага прецени външния вид на Ранд. Сетрето му със сигурност беше достатъчно фино, за да мине за лорд. Остаряваше и някои неща му се изплъзваха от вниманието. С печал усети, че се чуди дали да каже на Зера истината, или да я остави да си

мисли това, което ѝ беше дошло на ума. „Само като помисля за тази Велика игра, и започвам да я играя.“

— Момчето е обикновен овчар, Зера, от Две реки.

Тя му се изсмя подигравателно.

— Да бе, колкото аз съм кралицата на Геалдан. Казвам ти, човече, Играта напоследък опасно се разраства в Кайриен. Напоследък стават и убийства. Като нищо ще ти прережат гърлото, ако не си отваряш очите.

— Аз пък ти казвам, че не съм намесен повече във Великата игра. Онова беше преди двадесет години, там някъде.

— Аха. — По гласа ѝ съвсем не личеше, че му е повярвала. — И така да е, дори да оставим настрана разните млади чуждестранни лордове, разбирам, че си се хванал да изнасяш представления в именията на благородници.

— Добре плащат.

— И както плащат, при първа възможност ще те забъркат в кроежите си. Видят ли някой, веднага почват да мислят как да го използват. За тях това е като дишането. И да знаеш, този твой млад лорд няма да може да ти помогне. Жив ще го изядат.

Той се отказа да я уверява, че не участва в Играта.

— Затова ли дойде, Зера?

— Аха. Престани да играеш Великата игра, Том. И взemi се ожени за Дена. Тя ще те вземе, нищо че си стар глупак, кокалест и беловлас. Ожени се за нея и забрави за този млад лорд и за Даес Даймар.

— Много ти благодаря за съвета — отвърна той сухо. „Да се ожения за нея? Да я обременя с един дърт съпруг? Та тя никога няма да стане бард, ако ѝ увисна на врата.“

— Ако нямаш нищо против, Зера, искам да остана малко сам. Довечера ще се представям пред лейди Арилин и гостите ѝ, тъй че ще трябва да се подготвя.

Тя изсумтя, поклати недоволно глава и тръшна вратата след себе си.

Том забарабани с пръсти по масата. Със или без скъпо сетре, Ранд все пак си беше прост овчар. Ако беше нещо повече, ако беше онова, в което Том някога го беше подозирал — че може да прелива Силата, — нито Моарейн, нито някоя друга Айез Седай нямаше да му

позволят да скитори свободно извън Тар Валон, без да е опитомен. С Рог или без Рог, това момче си беше прост овчар.

— Той е извън всичко това — рече си той на глас. — И аз също.

ГЛАВА 27

СЯНКАТА В НОЩТА

Ранд и Лоиал крачеха из Предвратието.

— Това не го разбирам — каза огиерът. — Печелех през цялото време, а после дойде Дена и ми обра всичко, което бях натрупал. На всяко хвърляне — печели. Каза, че това било „малък урок“. Какво имаше предвид?

Слънцето се беше спуснало ниско на запад, като голяма червена топка, наполовина скрита под чертата на хоризонта, и хвърляше дълги сенки. Улицата беше безлюдна, като се изключеше една от големите кукли, тролок с кози рога и с меч на колана, който пристъпваше към тях — петима мъже въртяха прътите зад него. Звучите на бурно веселие продължаваха да се сипят от други части на Предвратието, където се намираха залите за забавления и пивниците, но тук вратите вече бяха залостени и кепенците на прозорците — затворени.

Ранд се спря да опипа кутията на флейтата и я праметна на гърба си. „Не можех и да очаквам да изостави всичко и да тръгне с нас, но можеше поне да поговори с мен. О, Светлина, няма ли най-сетне Ингтар да се появи?“ Той бръкна в джобовете на сетрето и напипа бележката на Селийн.

— Нали не мислиш, че тя... — Лоиал замълча неловко. — Нали не мислиш, че ме е мамила, а? Всички около нас се хилеха, сякаш правеше нещо много хитро.

Ранд се уви плътно в плаща си. „Защо не взема Рога и не тръгна? Ако останем да чакаме Ингтар, може да се случи какво ли не. Фейн рано или късно ще довтаса. Трябва да го изпреваря.“ Мъжете с куклата вече почти се бяха изравнили с тях.

— Ранд — изведнъж промълви Лоиал. — Това не е...

Мъжете внезапно захвърлиха прътите и те изтрополиха на калдъръма. Вместо да падне, тролокът скочи срещу Ранд с протегнати напред ръце.

Време за мислене нямаше. Инстинктът издърпа меча от ножницата в свистяща дъга. „Луна, изгряваща над Езерата“. Тролокът се олюля, килна се назад, и изхърка и падна.

За миг всички замръзнаха. После мъжете — очевидно Мраколюбци, насочиха погледи от умиращия на улицата тролок към Ранд, с меч в ръце, и Лоиал до него. Обърнаха се и побягнаха.

Ранд също беше зяпнал тролока. Празнотата го беше обгърнала преди да посегне към дръжката. Сайдин блесна в ума му, зовейки го с онази мътна светлина, от която му прилошаваше. С усилие той накара празнотата да изчезне и облиза устни.

— Лоиал, трябва да се връщаме в хана. Хюрин е сам-самичък, а те...

И изхриптя, защото една здрава ръка, толкова дълга, че можеше да обгърне двама като него през гърдите, го повдигна. Космата длан стисна гърлото му. Над главата му се мерна зурла с щръкнали като бивни зъби. Гнусна воня изпълни ноздрите му, сладникава и в същото време — като в кочина.

Също така бързо, както бе сграбчила гърлото му, ръката го пусна. Ранд зяпна зашеметен дебелия пръст на огиера, които я бяха стиснали за китката.

— Дръж се, Ранд! — Гласът на Лоиал прозвуча задавено. Свободната ръка на огиера се пресегна и се впи в другата ръка, която продължаваше да държи Ранд над земята. — Дръж се.

Олюлявайки се, Ранд направи крачка-две, окопити се и рязко се извърна с вдигнат над главата меч.

Застанал зад тролока с глиганската зурла, Лоиал бе стиснал съществото за китката на едната и под лакътя на другата ръка. Дишаше с усилие. Тролокът ръмжеше гърлено на грубия си тролокски език и извърещаше глава назад, мъчейки се да закачи Лоиал с някой от бивните си.

Ранд се опита да намери пролука, за да промуши тролока с меч си, без да нарани Лоиал, но огиерът и чудовището се завъртяха в тромавия си танц и нямаше как да го прониже.

Тролокът изпъшка и с усилие издърпа лявата си ръка, но преди да се отскубне, Лоиал стегна ръката си около врата му и го притисна към себе си. Ноктестите пръсти на тролока запълзяха към дръжката на меч му — кривото оръжие висеше на неподходящо място, за да го

използва с лява ръка, но малко по малко тъмната стомана на острието се измъква от ножницата. И двамата продължаваха да се тресат, вплетени един в друг така, Че Ранд не можеше да се намеси, без да рискува да нарани Лоиал.

Силата. Само тя можеше да помогне. Виж, как — той не знаеше, но не можеше да измисли нищо друго, освен да пробва. Тролокът вече бе успял да измъкне меча наполовина.

С неохота Ранд призова покрива на самотата. Сайдин блесна и го притегли както мирис на цвете притегля пчеличката, както вонята на леш — мухата. Той разтвори душата си, настрани и нагоре, и се пресегна. Нямаше нищо. Все едно че се бе протегнал да докосне лъч светлина. Покварата се плъзна по него, просмука го, но той не усети в себе си никакъв прилив на светлина. Обзет от отчаяние, той се пресегна, наново и наново. И пак, и пак — единствено покварата.

Лоиал внезапно надигна чудовището и го запокити с все сила във фасадата на близкото здание. Тролокът се удари в нея с главата напред, със силен трясък, и се срина по стената с прекършен врат. Лоиал се изправи над него, гърдите му се повдигаха тежко.

Ранд надникна през покрива за миг и разбра какво е станало. Веднага остави празнотата и омърсената светлина да изчезнат и бързо пристъпи до огиера.

— Аз... никога досега... не бях... убивал, Ранд. — Лоиал разтреперан въздъхна.

— То щеше да те убие, ако го беше оставил — отвърна Ранд. Погледна с тревога към залостените врати и затворените кепенци. Където има два тролока, ще има и повече. — Съжалявам, че се наложи да го сториш, Лоиал, но то щеше да убие и двама ни, ако не и по-лошо.

— Знам. Но не ми харесва това. Дори и да е тролок. — Огирът посочи залязващия слънчев диск и стисна Ранд под мишницата. — Там има още един.

На фона на слънцето Ранд трудно можа да различи подробности, но от запад, изглежда, към тях се приближаваше друга група мъже с огромна кукла. Само че сега той знаеше за какво да гледа — „куклата“ движеше краката си прекалено естествено и зурлестата глава се надигна да подуши във въздуха, без някой от прътите да я дърпа. Тролокът и Мраколюбците можеха и да не ги забележат сред сенките, но въпреки това бе ясно, че душат и се приближават към тях.

— Фейн е разбрал, че съм някъде тук — промълви той, докато отриваше бързо окървавения меч в дрехата на мъртвия тролок. — Пратил ги е да ме намерят. Но се бои тролоците да не бъдат забелязани, иначе нямаше да ги накара да се маскират така. Ако успеем да излезем на някоя улица, по която има хора, спасени сме. Трябва да се върнем при Хюрин. Ако Фейн го намери сам с Рога...

Той дръпна Лоиал към съседния ъгъл и се обърна към най-близкия до тях източник на музика и смях, но много преди да стигнат до него, пред тях се появи друга група мъже, с кукла, която не беше никаква кукла. Ранд и Лоиал завиха зад следващия ъгъл. Улицата водеше на изток.

Всеки път, когато Ранд се опита да се добере до музика и смях, на пътя им изникваше тролок, който душеше във въздуха за миризмата им. Някои от тролоците можеха да преследват по миризмата. Понякога там, където нямаше кой да го види, стърчеше само тролок. Неведнъж Ранд беше просто сигурен, че е един от видените преди малко. Обкръжаваха ги, та двамата с Лоиал да не могат да напуснат опустелите улици със затворени врати и прозорци. Постепенно двамата бяха принудени да се оттеглят на изток, по-далече от града и Хюрин, далече от други хора, по тесни, бавно здрачаващи се улички, нижещи се във всички посоки. Ранд поглеждаше със съжаление към сградите, покрай които минаваха, към високите къщи, здраво залостени за през нощта. Дори и да почукаше на някоя врата и някой да им отвореше и да ги пуснеше да влязат, нито една от вратите, които виждаше, не беше в състояние да спре тролок. И щеше да има повече жертви.

— Ранд — промълви Лоиал след дълго мълчание. — Вече няма накъде да бягаме.

Бяха стигнали източния край на Предвратието; двете високи здания от двете страни на улицата бяха последните. Светлините по прозорците на горните етажи му намигваха подигравателно, но долните бяха здраво затворени. Пред тях се простираха хълмове, обгърнати от привечерния здрач и почти пусти — само с по някоя ферма в далечината. Е, не съвсем пусти. Очите му смътно доловиха бледи стени, обкръжаващи един от по-големите хълмове, може би на миля разстояние, и някакви постройките зад тях.

— Избутат ли ни оттук, няма да се притесняват повече, че някой може да ги види — каза Лоиал.

Ранд посочи стените около хълма.

— Онези там би трябвало да спрат тролоците. Сигурно е замък на някой лорд. Може да ни пуснат да влезем. Един огиер и един чуждоземен лорд. Това сетре рано или късно трябва да свърши полезна работа. — Отново погледна назад по улицата. Тролоци все още не се мяркаха, но въпреки това той задърпа огиера за ръкава покрай последното здание.

— Мисля, че е Съборният палат на Илюминаторите, Ранд. Илюминаторите строго пазят тайните си. Не смятам, че биха пуснали дори и самия Галдриан вътре.

— В каква беля сте се забъркали пък сега вие двамата? — се чу познат женски глас. Във въздуха мигом се разнесе не по-малко позната миризма на силен парфюм.

Ранд зяпна. Иззад ъгъла, покрай който току-що бяха завили, се появи Селийн. Бялата ѝ рокля сякаш грейна сред вечерния здрач.

— Ти как се озова тук? Какво правиш тук? Трябва веднага да изчезваш. Бягай! Гонят ни тролоци.

— Това го видях. — Гласът ѝ беше сух и спокоен. — Дойдох да те намеря, а виждам, че са ви подкарали някакви тролоци, като овци. Как може един мъж, притежаващ Рога на Валийр, да позволи да се държат така с него?

— Рогът не е у мен — сръза я той. — А и не знам как би могъл да ми помогне. От мъртвите герои не се очаква да станат от гробовете, за да ме спасят от тролоци. Селийн, трябва да се махаш. Бягай! — Той надникна зад ъгъла.

На не повече от стотина разтега от тях един тролок бе изпънал врат във въздуха и душеше. Голямото туловище до него сигурно принадлежеше на друг тролок, мяркаха се и по-малки сенки. Мраколюбци.

— Късно е — промърмори Ранд, свали плаща си и го подаде на Селийн. Беше достатъчно дълъг, за да покрие цялата ѝ рокля, дори се влачеше по земята. — Трябва да го повдигнеш, за да можеш да тичаш — каза той. — Лоиал, ако не ни пуснат вътре, ще трябва да се промъкнем някак.

— Но, Ранд...

— Тролоците ли искаш да чакаме? — Подбутна Лоиал, за да тръгне, хвана Селийн за ръка и затичаха. — Намери някакъв път така, че да не си счупим вратовете, Лоиал.

— Не им позволявай да те тревожат — каза Селийн. Изглежда, на нея ѝ беше по-лесно да следва огиера по петите, отколкото на него. — Потърси Целостта и се успокой. Този, който ще става велик, трябва винаги да е спокоен.

— Тролоците може да те чуят — изшътка ѝ той. — И не искам да ставам велик. — Стори му се, че красавицата изръмжа раздразнено.

Под краката им от време на време се обръщаха камъни, но иначе пътят им през хълмовете не се оказа толкова труден, въпреки сенчестия здрач. Всякакви дървета и храсти отдавна бяха изсечени за огън. Нищо не растеше тук освен трева до коляно, която леко шумолеше под краката им. Вдигна се лек вечерен ветреца. Ранд се притесни, че полъхът му ще отнесе миризмата им до тролоците.

Когато стигнаха до стената, Лоиал спря. Стърчеше два пъти над огиера, а камъните ѝ бяха покрити с дебел слой бяла мазилка. Ранд се извърна назад към Предвратието. Откъм стените на града светлините от прозорците се протягаха във всички посоки като спици на колело.

— Лоиал — промълви той. — Виждаш ли ги? Преследват ли ни?

Огиерът също погледна към Предвратието и със съжаление кимна.

— Виждам само някои, но идват насам. Тичат. Ранд, аз наистина не смятам, че...

Селийн го прекъсна.

— Щом иска да влезе, алантин, значи му трябва врата. Като тази например. — И тя посочи едно тъмно петно в стената. Макар и да му го каза, Ранд не можеше да повярва, че е врата, но след като тя пристъпи до петното и го дръпна, то се отвори.

— Ранд... — отново започна Лоиал.

Ранд припряно го забута към вратата.

— Друг път, Лоиал. И тихичко. Сега се крием, разбра ли? — Вкара ги вътре и затвори вратичката след себе си. Имаше скоби за лост, но лост не се виждаше. Нямаше да спре никого, но може би тролоците щяха да се поколебаят да проникнат зад стените.

Оказаха се на някаква уличка, водеща нагоре по хълма между две редици ниски здания без прозорци. Отначало той си помисли, че и те

са от камък, но после се увери, че бялата мазилка е положена върху дърво. Вече бе доста тъмно и луната хвърляше съвсем бледо подобие на светлина.

— По-добре да ни задържат Илюминаторите, отколкото да ни спипат тролоците — промърмори той и се взря към хълма.

— Ама нали точно това се опитвах да ти кажа — възрази Лоиал. — Чувал съм, че Илюминаторите убиват натрапниците. Те си пазят тайните много строго, Ранд.

Ранд се закова на място и се обърна към вратата. Тролоците все още бяха отвъд стената. Каквото и да станеше тук, с хора можеш полесно да се спогодиш, отколкото с тролоци. Можеше да поговори с Илюминаторите и да ги убеди да ги пуснат. Тролоците изобщо не те слушат, гледат само да те убият.

— Съжалявам, че те забърках в това, Селийн.

— Опасността прибавя сладка тръпка към нещата — промълви тя. — Освен това, досега се справяш добре. Не искаш ли да разгледаме какво сме намерили? — Наметалото на раменете ѝ се отри в него, щом тя пристъпи напред по уличката. Ранд я последва. Тръпчивият ѝ мирис загъделичка ноздрите му.

На самото било на хълма уличката се разтваряше в широко празно пространство, покрито с гладко утъпкана глина, почти толкова бяла, колкото мазилката по постройките, и почти отвсякъде обкръжено от също такива ниски сгради без прозорци, между които се мяркаха тъмните сенки на други тесни улички. Но вдясно от Ранд стърчеше сграда с прозорци и светлината от тях се лееше върху бялата глина. Той се отдръпна и се скри в сенките, защото отнякъде се появиха мъж и жена и закрачиха през площада.

Облеклото им определено не беше кайриенско. Мъжът бе обут в торбести бричове, торбести като ръкавите на ризата му. И двете дрехи бяха в пастелено жълт цвят, с бродерия по крачолите на бричовете и през гърдите на ризата. Женската рокля, пищно избродирана по гърдите, изглеждаше бледозелена, а косата на жената беше сплетена на многобройни къси плитчици.

— Всичко е готово, казваш? — попита настоятелно жената. — Сигурен ли си, Таммуз? Всичко?

Мъжът разпери ръце.

— Все ме проверяваш, Алудра. Казах ти, всичко е готово. Самото представление може да започне още сега.

— Вратите, портите, всичко ли е залостено? И всички... — Гласът ѝ заглъхна, когато двамата се отдалечиха към осветеното здание.

Ранд огледа внимателно откритото пространство, но не можа да разпознае почти нищо. В средата се виждаха няколко изправени тръби, всяка висока почти колкото него, поставени върху дървен подиум. От всяка тръба към една ниска стена в другия край на площада се точеше черна усукана нишка. Имаше и купища сандъци, улеи, тръби, раздвоени като вили пръчки и най-различни други предмети.

Всички фойерверки, които беше виждал, можеха да се запалят с една ръка, и това беше всичко, което знаеше за тях, освен дето или гърмяха с мощен рев, или свистяха по земята в искрящи спирали, или понякога изхвърчаваха във въздуха. И винаги ги докарваха с предупреждението на Илюминаторите, че ако се отворят, може да избухнат. Във всеки случай фойерверките бяха твърде скъпи, за да може Селският съвет да си позволи да разреши на някой невежа да ги отваря. Много добре си спомняше деня, в който Мат отвори един — цяла седмица след това никой освен собствената му майка не искаше да говори с него. Единственото нещо, което му се стори познато, бяха нишките — фитилите им.

Той погледна незалостената врата, даде знак на останалите да го последват и се запъти покрай изправените тръби. Ако щяха да търсят някое място да се скрият, предпочиташе да е колкото се може подалече от вратата.

Това означаваше да минат край отворените сандъци и Ранд затаяваше дъх всеки път, щом приближаха някой. Нещата вътре в тях се поклащаха при най-лекото докосване и прошумоляваха. Всичко, изглежда, бе направено от дърво, без късче метал. Представяше си шумотевицата, която щеше да се вдигне, ако обърнеха някой. Предпазливо поглеждаше към тръбите, спомняйки си какъв кънтеж вдигаше само една подобна, голяма колкото пръста му. Ако и това бяха фойерверки, никак не му се искаше да се приближи до тях.

Лоиал не преставаше да мърмори под носа си, особено когато се бутнеше в някой от сандъците, след което се дръпваше толкова рязко, че се блъскаше в друг.

Селийн си беше все така невъзмутима. Крачеше безгрижно, все едно че се намираше на най-обикновена улица. Не бутна нищо, не издаде никакъв звук, но също така изобщо не се погрижи да се увие плътно в плаща му. Бялото на роклята ѝ изглеждаше дори по-ярко от стените наоколо. Ранд хвърли поглед към светещите прозорци, очаквайки да се появи някой. Само това им липсваше — вдигнеше ли се тревога, нямаше начин да не забележат Селийн.

За щастие, прозорците си оставаха празни. Ранд въздъхна облекчено — вече приближаваха ниската стена и уличките и зданията зад нея. И изведнъж Лоиал се бутна в поредния сандък, изправен току до стената. В него имаше десетина меки на вид пръчки, дълги колкото ръката на Ранд — и от върховете им се вдигнаха тънки струйки дим. Сандъкът не издаде почти никакъв звук, когато се обърна и пушещите пръчки се пръснаха върху един от фитилите. Фитилът засвистя и пламна, пламъкът се понесе към една от високите тръби.

Ранд изгъркори нещо неразбрано, след което се опита да направи невъзможното: да им изкрещи шепнешком.

— Зад стената!

Селийн му извика сърдито, когато я прехвърли през стената, но това изобщо не го интересуваше. Постара се да се просне върху нея, за да я предпази. Огнерът залегна до тях. Очаквайки всеки момент тръбата да се взриви, той се зачуди дали от стената изобщо ще остане нещо. Последва кух тътен, който той по-скоро усети през земята, отколкото чу. Надигна се предпазливо от Селийн, колкото да може да погледне през ръба на стената. Тя го заблъска здраво с юмруци в ребрата и се измъкна от прегръдката му, ругаейки го на някакъв неразбираем за него език.

От върха на една от тръбите се изсипваше дим. И това беше всичко. Той поклати удивено глава. „Ако е само това...“

В този момент високо в потъмнялото вече небе с гръмотевичен трясък разцъфна огромно червено-бяло цвете, след което бавно се разпадна в искрящ облак.

Мъже и жени изпълних апрозорците, крещяха и сочеха към небето.

Ранд погледна с копнеж към тъмната улица само на няколко стъпки от тях. Но още при първата стъпка щяха да ги видят. От входа на сградата излизаха хора.

— Стойте мирно и тихо. — прошепна той. — Това ни е единствената надежда.

— Понякога — обади се тихо Селийн, — ако си много неподвижен, никой няма да те забележи. — Изобщо не изглеждаше притеснена.

Ботуши затопуркаха зад стената, развикаха се гневни гласове. Особено онзи, който Ранд разпозна — гласът на Алудра.

— Ах ти, палячо такъв, Таммуз! Свиня такава! Някой ден ще ни избиеш всичките.

— Ама аз не съм виновен, Алдура — възрази мъжът. — Погрижих се всичко да си е на мястото, но тези млади многознайковци, те...

— Хич не ми говори, Таммуз! Такава свиня като теб дори не заслужава да говори с човек! Вече нямаме време да приготвяме друга. Галдриан ще трябва да се задоволи и с това, което е готово. Само да побърза. Ти, Таммуз, ще оправяш всичко, а утре отиваме с колите да купим тор. Ако пак нещо се обърка тази нощ, повече нищо няма да ти доверявам освен торта.

Стъпките ѝ се отдалечиха към зданието, придружени от сърдитото ѝ мърморене. Таммуз остана до стената — ръмжеше и сумтеше, че не било честно.

Опрян плътно в стената, Ранд виждаше част от гърба и рамото на Таммуз. Само да обърнеше глава, и щеше да ги види и тримата. Без да спира да сумти и да се оплаква, Таммуз подреди оцелелите пръчки в сандъка и после тръгна към осветената сграда при остана лите.

Ранд издиша облекчено, надникна бързо към отдалечаващия се мъж и отново се скри в сенките. По прозорците все още имаше няколко души.

— Не можем да разчитаме на повече късмет тази нощ — прошепна той.

— Аз бих казала, че великите мъже сами си осигуряват късмета — вметна тихо Селийн.

— Няма ли най-после да спреш с тези приказки? — отвърна ѝ той отегчено. Искаше му се този неин тръпчив мирис да не изпълва така омайващо главата му и да му пречи да мисли трезво. Помнеше допира на тялото ѝ, когато бе легнал върху нея да я защити — мекота и

твърдост, в главозамайваща смесица — и този спомен също така с нищо не му помогна.

— Ранд? — обади се Лоиал. — Опасявам се, че ще ни трябва още късмет, Ранд.

Ранд надникна над рамото на огиера. Отвъд откритата площадка, в уличката, идваща откъм вратата в стената, трима тролоци надничаха предпазливо към осветените прозорци. На един от тях стоеше жена, която очевидно не забелязваше чудовищата.

— Така — промълви тихо Селийн. — Сега се оказахме в капан. Илюминаторите могат да ни убият, ако ни хванат. Тролоците — със сигурност. Но може би ще успееш да посечеш тролоците достатъчно бързо, та да не могат да извикат. Може би ще успееш да спреш и хората, та да не те убият, за да запазят малките си тайни. Може и да не се стремиш към величие, но само един велик мъж може да се справи с такава тежка задача.

— Няма защо да си толкова щастлива от това — промърмори Ранд. Помъчи се да спре да мисли за мириса ѝ и за допира на тялото ѝ и празнотата почти го обгърна. Разтърси глава, за да я отмахне. Тролоците, изглежда, все още не ги бяха забелязали. Отпусна гръб на стената и се взря към близката тъмна уличка. Понечеха ли да тръгнат към нея, тролоците веднага щяха да ги забележат, жената на прозореца — също. И всичко щеше да се превърне в надпревара между тролоци и Илюминатори кой да ги спипа пръв.

— Величието ти наистина ще ме ощастливи. — Въпреки думите ѝ, гласът на Селийн прозвуча сърдито. — Май трябва да те оставя за известно време, за да намериш сам своя изход. Ако не успееш да хванеш величието, когато ти е подръка, може би просто заслужаваш да умреш.

Ранд не я погледна.

— Лоиал, можеш ли да видиш дали в края на тази уличка има друга врата?

Огиерът поклати глава.

— Прекалено светло е тук и доста тъмно — там. Виж, ако можех да вляза в уличката, щях да видя.

Ранд напипа дръжката на меча си.

— Вземи Селийн. Видиш ли врата — ако видиш, — извикай и ще те последвам. Ако няма врата, ще я вдигнеш, за да прескочи

стената.

— Добре, Ранд. — Гласът на Лоиал беше загрижен. — Но тръгнем ли, тролоците веднага ще ни подгонят, независимо дали някой гледа. Дори и да се намери врата, ще ни гонят по петите.

— Ти остави тролоците на мен. — „Трима. Бих могъл да се справя с помощта на празнотата.“ Но мисълта за сайдин го накара да вземе решение. Твърде много странни неща го бяха сполетели, когато бе допуснал мъжката половина на Верния извор да се приближи до него. — Ще ви настигна. Тръгвай. — Обърна се и отново надникна към тролоците.

С крайчеца на окото си мерна раздвижилото се едро тяло на огиера и бялата рокля на Селийн, наполовина покрита от собствения му плащ. Един от тролоците отгатък тръбите посочи възбудено към тях, но тримата продължаваха да се колебаят и поглеждаха притеснено към жената на прозореца. „Трима. Трябва да измисля нещо друго. Не празнотата. Не сайдин.“

— Има врата! — доехтя приглушеният вик на Лоиал. Един от тролоците пристъпи извън сенките, останалите се окопитиха и го последваха. Някак отдалече Ранд дочу изплашения вик на жената на прозореца. Лоиал също извика нещо.

Без да мисли, Ранд скочи. Трябваше да спре по някакъв начин тролоците, иначе те щяха да налетят върху него, а също и върху огиера и Селийн. Грабна една от пушещите пръчки, хвърли се към най-близката тръба и я наклони право към тролоците. Те забавиха колебливо ход — жената на прозореца писна, — а Ранд допря пушещия край на пръчката до фитила.

Кухият тътен последва почти мигновено и дебелата тръба ритна и го събори. Гръмотевичен рев разтърси нощта и ослепителният блясък, изхвърчал от тръбата, раздра мрака.

Примигвайки, Ранд се изправи. Ушите му пищяха. Втренчи се удивен напред. Половината тръби и всички сандъци се бяха килнали, а ъгълът на зданието, до което бяха застанали тролоците, беше изчезнал. Пламъци облизваха остатъците от дървената стена и рафтовете зад нея. От тролоците нямаше и помен.

През звъна в ушите си Ранд дочу крясъците на хората в осветеното здание и се спусна към уличката. Спъна се в нещо и разбра,

че е плащът му. Грабна го, без да спира. Виковете на Илюминаторите кънтяха зад гърба му.

Лоиал подскачаше нетърпеливо край отворената врата. И беше сам.

— Къде е Селийн? — попита ядосано Ранд.

— Изчезна, Ранд. Опитах се да я хвана, но тя ми се изплъзна от ръцете.

Ранд се озърна през рамо. Откъм площада долитаха викове:

— Пясък! Бързо донесете торбите с пясък!

— Това е бедствие! Истинско бедствие!

— Избягаха натам!

Лоиал го сграбчи за рамото.

— Не можеш да й помогнеш, Ранд. Освен ако не искаш и теб да хванат. Трябва да се махаме. — Един от суетящите се хора се появи в края на улицата, като сянка, очертана от блясъка на пламъците зад него, и посочи към тях. — Хайде, Ранд!

Ранд се остави да го издърпат през вратата и двамата се озоваха сред мрака навън. Затичаха. Пожарът зад тях постепенно се смали и се превърна в светещо петно, а светлините на Предвратието се приближиха. На Ранд почти му се допря да се появят още тролоци, или каквото и да е, с което да се сбие. Но само нощният ветрец галеше високата трева под краката му.

— Опитах се да я спра — каза Лоиал. — Наистина не можехме да направим нищо. Просто щяха да хванат и нас.

Ранд въздъхна.

— Знам, Лоиал. Направил си, каквото си можал. — Спря, обърна се и се взря в далечния блясък. Беше се смалил. Илюминаторите, изглежда, се справяха с потушаването на пожара. — Трябва да й помогна някак. — „Но как? Със сайдин? Със Силата?“ Той потръпна. — Трябва да й помогна.

Закрачиха мълчаливо по осветените улички на Предвратието. Когато влязоха в „Защитника на Драконовата стена“, ханджията отново му поднесе запечатан пергамент.

Ранд го взе и зяпна белия печат. Лунен сърп и звезди.

— Това кой го остави? Кога?

— Някаква старица, милорд. Само преди четвърт час. Слугиня, макар да не пожела да ми каже от кой Дом. — Куале се усмихна

разбиращо, като че ли одобряваше доверителния характер на писмото.

— Благодаря — каза Ранд, без да откъсва очи от печата. Ханджията ги изглежда замислен, докато се изкачваха по стълбището.

Когато Ранд и Лоиал влязоха в стаята, Хюрин извади лулата от устата си. Беше поставил късия си меч и щита на масата и ги триеше с мазен парцал.

— Много се забавихте с този веселчун, милорд. Как е той?

Ранд се сепна.

— Какво? А, Том ли? Добре е... — Счупи печата, разгъна пергамента и зачете.

„Всеки път, когато си помисля, че знам какво ще направиш, ти правиш нещо друго. Ти си опасен мъж. Може би скоро отново ще сме заедно. Мисли за Рога. Мисли за славата. И мисли за мен, защото ще бъдеш мой завинаги.“

Отново нямаше никакъв подпис, само нежният почерк.

— Всички ли жени са луди? — попита Ранд към тавана. Хюрин сви рамене. Ранд се тръшна на другия стол, предназначен за размерите на огиер; стъпалата му увиснаха над пода, но му беше все едно. Втренчи се объркан в покритата с одеяло ракла под леглото на Лоиал. „Мисли за славата.“ — Няма ли най-послед да дойде Ингтар.

ГЛАВА 28

НОВА НИШКА В ШАРКАТА

Перин поглеждаше притеснен към върховете на Камата на Родоубиеца. Пътят им продължаваше все нагоре и сякаш това изкачване щеше да продължи цяла вечност, макар че според него превалът не трябваше да е много далече. От едната страна на пътеката земята рязко свършваше до водите на плитък планински поток, който се пенеше, забързан през облите камънаци. От другата страна се издигаха назъбени канари, като замръзнали каменни водопади. Самата пътека извиваше през осеяни с камънаци пространства; някои камъни бяха големи колкото човешка глава, други — колкото цяла каруца. За някой враг нямаше да е никак трудно да се прикрие зад тях.

Вълците му казваха, че в планините има хора. Перин се чудеше дали няма да се окажат Мраколюбци, от слугите на Фейн. Вълците нито го знаеха, нито ги интересуваше. Знаеха само, че Изкривените са някъде напред. Все още далеко напред, въпреки че Ингтар караше всички да бързат: Перин забеляза, че Юно поглежда към върховете не по-малко притеснен от самия него.

Мат, праметнал лъка на гърба си, яздеше с привидно безгрижие, като жонглираше непрекъснато с трите си цветни топки, но изглеждаше по-блед от обикновено. Верин вече го преглеждаше по два-три пъти на ден и се мръщеше, и Перин беше сигурен, че дори се е опитала поне веднъж да приложи Лечителството, но не забелязваше никаква особена разлика. Във всеки случай тя изглеждаше все повече погълната от някакви мисли, които не желаше да сподели.

„Мисли за Ранд“ — каза си Перин, загледан в гърба на Айез Седай. Тя винаги яздеше в челото на колоната до Ингтар и винаги настояваше да яздат дори по-бързо, отколкото шиенарският лорд можеше да позволи. „Тя, изглежда, знае за Ранд.“ Образи, предавани от вълците, проблясваха в ума му — каменни фермерски къщи и селца по терасирани планински хълмове, все отвъд върховете на планината. Вълците гледаха на тях не по-различно, отколкото на безлюдните,

обрасли с дървета хълмове и ливади, но с чувството, че са похабена земя. За миг той се улови, че споделя тяхното съжаление, и си спомни за местата, които двуногите отдавна бяха изоставили, спомни си своя пъргав бяг сред дърветата и как стискаше гладно челюсти, когато някоя сърна се опиташе да му се измъкне, и... С усилие изтласка вълците и вълчите страсти от съзнанието си. „Тези Айез Седай ще ни съсипят всички.“

Ингтар задържа коня си и се изравни с Перин. Понякога в очите на Перин извитият сърп върху шлема на шиенареца приличаше на рога на тролок.

— Кажи ми пак какво ти казаха вълците — тихо каза Ингтар.

— Казах ти го вече десет пъти — промърмори Перин.

— Кажи ми го пак! Всичко, което може да съм пропуснал, всичко, което може да ми помогне да намеря Рога... — Ингтар въздъхна и заговори малко по-спокойно. — Трябва да намеря Рога на Валийр, Перин. Пак ми го кажи.

На Перин не му се налагаше да го подреди отново в ума си, не и след толкова повторения. Заговори почти наизуст.

— Някой... или нещо... е нападнал Мраколюбците през нощта и ги е избил — поне онези, на които се натъкнахме. — Вече бе свикнал с това и стомахът му не се свиваше при спомена за видяното. — Вълците го наричат — човека или нещото — Сянкоубиец. Струва ми се все пак, че е човек, но те не са се приближили достатъчно, за да видят добре. Те не се страхуват от този Сянкоубиец, по-скоро изпитват благоговение пред него. Казват, че сега тролоците преследват Сянкоубиеца. И също така, че Фейн е с тях — дори след толкова време запомнената миризма на Фейн, усещането за този човек го накара да сгърчи устни — така че и Мраколюбците би трябвало да са с него.

— Сянкоубиец — промърмори Ингтар. — Да не би да е нещо от тварите на Тъмния, като мърдраал? Виждал съм в Погибелта разни неща, които може да се нарекат Сянкоубийци, но... Нищо друго ли не са видели?

— Те не биха се приближили до него. Не е бил Чезнещ. Казах ти, те биха се нахвърлили да убият някой Чезнещ с по-голяма стръв, отколкото срещу тролоци, дори да се наложи да пожертват половината глутница. Ингтар, вълците, които са го видели, са предали образа на други, те пък на други, преди да стигне до мен. Мога само да опиша

това, което стигна от мен, а след толкова много предавания... — Той млъкна, защото към тях се приближи Юно.

— Айилец сред скалите — тихо съобщи едноокият.

— Толкова далече от Пустошта? — възкликна невярващо Ингтар. На иначе безизразното лице на Юно легна смътна сянка на обида и Ингтар добави: — Не, не се съмнявам в теб. Просто ми е чудно.

— Проклетникът му с проклетник като че държеше да го видя, иначе нямаше да го забележа — призна си Юно. — И проклетото му лице не беше забулено, така че не е излязъл да убива. Но видиш ли някой проклет айилец, ти се ще хич да не си го видял. — Изведнъж окото му се разшири. — Да ме изгори дано, ако гадният му скапан проклетник не иска нещо повече от това само да го видим. — И посочи напред по пътя.

Мигновено пиката на Масема се наведе за бой; той скрита коня си с пети и след три крачки се понесе в бесен галоп. Не беше единственият — цели четири стоманени остриета се насочиха към човека, застанал пред тях.

— Стой! — изрева Ингтар. — Стой, казах! Ще отрежа ушите на всеки, който не спре!

Масема дръпна рязко юздите на коня си. Другите също спряха сред облак прах на не повече от десет разтега от мъжа, с все още насочени към гърдите му копия. Той вдигна ръка да отвее понеслия се към него прахотляк; това бе първото движение, което бе направил досега.

Беше висок мъж с потъмняла от слънцето кожа и обръсната червена коса, само с една опашка на тила, увиснала до раменете му. От високите до коленете му ботуши с връзки до парчето плат, увито хлабаво около врата му, цялото му облекло беше на кафяви и сиви петна, които можеха да се слеят с околните скали и земята. Краят на къс, извит лък стърчеше зад рамото му, а на бедрото от колана му висеше колчан, натъпкан със стрели. От другата страна на кръста му бе окачен дълъг нож. В лявата си ръка държеше кръгъл, покрит с кожа щит и три къси копия с остриета, дълги колкото тези на шиенарските пики.

— Нямам гайдари, за да поиграя на свирнята им — обяви той усмихнато. — Но ако искате Танца... — Не промени стойката си, но Перин долови откъм него внезапен полъх на готовност. — Казвам се

Юриен, от Двата зъбера, клон на рода Рейн Айил. Аз съм Червен щит. Добре ме запомнете.

Ингтар слезе от коня и тръгна към него, сваляйки шлема си. Перин се поколеба само за миг, след което също скочи от седлото и го настигна. Не можеше да си позволи да пропусне възможността да види истински айилец отблизо. Забулен в черно айилец! В не едно сказание айилците се описваха като също толкова смъртноопасни, колкото тролоците — в някои дори се твърдеше, че всички те са Мраколюбци — но усмивката на Юриен някак не изглеждаше толкова опасна, макар мъжът да бе готов да скочи. Очите му бяха сини.

— Прилича на Ранд. — Перин се извърна и видя, че и Мат се е присъединил към тях. — Може би Ингтар е прав — добави Мат тихо. — Може би Ранд е айилец.

Перин кимна.

— Това обаче не променя нищо.

— Да, не променя нищо. — Мат като че ли имаше предвид нещо друго, не това, което си мислеше Перин.

— И двамата сме далеч от домовете си — обърна се Ингтар към айилеца. — А и ние сме дошли за други неща, не да се бием. — Перин промени мнението си за усмивката на Юриен. Човекът всъщност изглеждаше разочарован.

— Както желаете, шиенарецо. — Юриен се обърна към Верин, която току-що бе слязла от коня си, и я поздрави със странен поклон, като заби остриетата на копията си в земята и вдигна десница, с длан навън. — Премъдра, водата ми е твоя.

Верин подаде юздите на коня си на един от войниците, приближи се до айилеца и го изгледа с любопитство.

— Защо ме наричаш така? Да не би да ме вземаш за айилка?

— Не, Премъдра. Но ми приличаш на една от онези, които хващат пътя за Руйедан и оцеляват. Годиците не докосват Премъдрите така, както останалите жени, или както нас, мъжете.

Айез Седай го погледна възбудено, но Ингтар нетърпеливо се намеси.

— Преследваме едни Мраколюбци и тролоци, Юриен. Да си видял някаква следа от тях?

— Тролоци? Тук? — Очите на Юриен светнаха. — Това е една от поличбите, за които споменават пророчествата. Когато тролоците

отново излязат от Погибелта, ние ще напуснем Триделната земя и ще си върнем древните места. — Останалите по конете си шиенарци засумтяха недоволно. Юриен ги измери с горделив поглед, сякаш ги гледаше отвисоко.

— Триделната земя ли? — възкликна Мат.

Перин си помисли, че приятелят му изглежда още по-блед — не чак болен, но сякаш дълго време не е излизал на слънце.

— Вие я наричате Пустошта — отвърна Юриен. — За нас тя е Триделната земя. Точилен камък, който ни създава; земя на изпитание, за да докажем силата си; и наказание за греха.

— Какъв грях? — попита Мат. Перин затаи дъх, очаквайки всеки момент копията на Юриен да блеснат към тях.

Айилецът само сви рамене.

— Толкоз отдавна е било, че никой не помни. Освен Премъдрите и главатарите на кланове, но те не говорят за това. Трябва да е било много голям грях, щом дори те не си позволяват да говорят за него, но Създателят добре ни наказва.

— Тролоци — настоя Ингтар. — Виждал ли си тролоци?

Юриен поклати глава.

— Щях да ги убия, ако ги бях срещнал, но не съм виждал нищо освен скали и небе.

Ингтар също поклати глава, загубил интерес от срещата, но Верин заговори много съсредоточено.

— Това нещо, което назова Руйедан. Какво е то? Къде се намира? Как се избират момичетата, които трябва да отидат при него?

Лицето на Юриен се изпъна и погледът му помръкна.

— Не мога да говоря за него, Премъдра.

Десницата на Перин стисна дръжката на бравата. Беше заради тона на Юриен. Ингтар също се напрегна, готов да посегне към мечата си, а мъжете на седлата се размърдаха. Но Верин пристъпи към айилеца, докато почти не се опря в гърдите му, и го погледна в очите.

— Аз не съм Премъдра от онези, които познаваш, Юриен — заяви тя настоятелно. — Аз съм Айез Седай. Кажи, каквото можеш, за Руйедан.

Айилецът, който досега изглеждаше готов да се справи с двадесетината въоръжени мъже, сякаш понечи да побегне от пълничката жена с посивяла коса.

— Аз... мога да ви кажа само онова, което е известно на всички. Руйедан се намира в земите на Джен Айил, четиринадесетия клан. За тях не мога да говоря нищо, освен да спомена името им. Никой не може да отиде там освен жени, които искат да станат Премъдри, и мъже, които искат да станат главатари на кланове. Може би Джен Айил ги избира. Не знам. Мнозина отиват, малцина се завръщат, и тези, които се връщат, са белязани като такива, каквито са — Премъдри или главатари на кланове. Нищо повече не мога да кажа, Айез Седай. Нищо повече.

Верин продължаваше да се взира в него, стиснала устни. Юриен вдигна очи към небето, сякаш се мъчеше да си спомни нещо.

— Сега ще ме съсечеш ли, Айез Седай?

Тя примигна.

— Какво?

— Ще ме съсечеш ли сега? Едно от старите предания твърди, че ако отново бъдем победени от Айез Седай, те ще ни посекаат. Знам, че твоята сила е много по-голяма, отколкото на Премъдрите. — Айилецът изведнъж се усмихна безрадостно. Дива светлина грейна в очите му. — Докарай мълниите си, Айез Седай. Ще затанцувам в тяхната прегръдка.

Айилецът си бе помислил, че ще умре, но не се боеше. Перин осъзна, че устата му е зейнала, и я затвори с трясък.

— Какво ли не бих дала — промърмори Верин, вдигнала глава към лицето на Юриен — да те заведа в Бялата кула. Или поне да пожелаеше да говориш. О, я се успокой, човече. Нищо лошо няма да ти сторя. Освен ако ти не искаш да ми навредиш с тези приказки за танци.

Юриен изглеждаше засрамен. Погледна шиенарците по конете, като че ли очакваше, че ще му погодят някакъв номер.

— Ти не си Дева на копието — отвърна той бавно. — Как мога да посегна на жена, която не се е венчала за копието? Забранено е, освен ако трябва да спася живота си, а и тогава по-скоро ще допусна да ме ранят, за да го избегна.

— Защо си дошъл чак тук, толкова далече от родната си земя? — попита тя. — Защо си дошъл при нас? Можеше да си останеш скрит сред скалите и така и нямаше да разберем, че си тук. — Айилецът се поколеба, а тя добави: — Кажи ми само това, което желаш. Не знам

какво правят вашите Премъдри, но аз няма да те нараня, нито ще те принуждавам.

— Така казват и Премъдрите — отвърна сухо Юриен, — но дори един главатар на клан трябва да има много силна воля, за да избегне това, което искат те. — Подбираше думите си предпазливо. — Дошъл съм да търся един... един мъж. — Погледът му разсеяно обходи Перин, Мат и всички останали. — Онзи, що иде със Зората. Речено е, че за неговото идване ще се появят много знаци и поличби. По облеклото и оръжието ви разбрах, че идвате от Шиенар, а вие ми заприличахте на Премъдра, така че си помислих, че може да ми кажете нещо за велики събития, които може би знаменуват идването му.

— Един мъж ли? — Гласът на Верин бе мек, но очите ѝ бяха остри като ками. — И какви са тези поличби?

Юриен поклати глава.

— Речено е, че ще ги познаем, когато чуем за тях, и че ще познаем него, щом го видим. Защото той ще бъде белязан. Той ще дойде от запад, отвъд Гръбнака на света, но ще е от нашата кръв. Ще отиде в Руйедан и ще ни изведе от Триделната земя. — Той взе едно от копията си в дясната ръка. Кожа и метал изскърцаха, понеже конниците посегнаха към мечовете си. Перин усети, че също е стиснал дръжката на брадвата си. Но Верин им махна с ръка и със сърдит поглед ги принуди да се усмирят. С върха на копието Юриен надраска в пръстта кръг, разполовен от лъкатушна линия. — Речено е, че под този знак той ще покори света.

Ингтар погледна намръщено знака — по нищо не пролича, че го е разпознал. Но Мат изсумтя, затаил дъх, а Перин усети, че устата му е пресъхнала. „Древният символ на Айез Седай.“

Верин изтри със стъпало знака в пръстта.

— Не мога да ти кажа къде е той, Юриен — отвърна тя, — и не съм чувала за никакви знаци и поличби, които могат да те напътят към него.

— Тогава ще продължа да търся. — Не беше въпрос, но все пак Юриен изчака, докато тя му кимне, след което изгледа гордо и предизвикателно шиенарците и им обърна гръб. Отдалечи се с гъвкава походка и скоро се скри сред канарите, без да се обръща.

Някои от войниците замърмориха. Юно спомена нещо за „проклетия побъркан айилец“, а Масема изръмжа, че трябвало да

оставят айилеца за храна на гарваните.

— Загубихме ценно време — обяви гръмко Ингтар. — Ще яздим по-бързо, за да наваксае.

— Да — заяви Верин. — Трябва да яздим по-бързо.

Той я погледна, но тя бе забила очи в земята, където кракът ѝ бе заличил символа.

— Слизайте от конете — заповяда Ингтар. — Вече сме на територията на Кайриен. Оръжията да се приберат в дисагите. Иначе може да си помислят, че сме дошли да се бием. И по-бързо!

Мат се наведе към Перин.

— Ти... смяташ ли, че говореше за Ранд? Знам, че е пълна лудост, но дори Ингтар мисли, че той е айилец.

— Не знам — отвърна Перин. — Откакто се забъркахме с Айез Седай, всичко е лудост.

Тихо, сякаш на себе си, Верин заговори, без да откъсва очи от земята.

— Трябва да е част, но как все пак? Нима Колелото на Времето вплита в Шарката нишки, за които не знаем нищо? Да не би Тъмния отново да е докоснал Шарката?

Перин усети мраз по кожата си.

Верин се извърна и погледна към войниците, които прибираха оръжията.

— Побързайте! — извика им тя, по-рязко и от Ингтар, а Юно се присъедини:

— Побързайте!

ГЛАВА 29

СЕАНЧАН

Джефрам Борнхалд не обърна никакво внимание на миризмата на опожарените къщи и на трупове, проснати по улицата. Биар и гвардия от стотина Бели плащове го последва в селото — половината от мъжете, които водеше. Легионът му се оказа твърде разпръснат и това никак не му харесваше, а и Разпитвачите бяха поели почти цялото командване, но заповедите бяха изрични: подчинявай се на Разпитвачите.

Тук им бяха оказали съвсем лека съпротива — стълбове пушек се издигаха едва от десетина опожарени къщи. Боядисаният в бяло хан бе останал непокътнат като повечето сгради.

Борнхалд спря пред хана и погледът му обходи задържаните селяни — войниците му ги пазеха край селския геран, до бесилката, вдигната край селската морава. Бесилката беше скована набързо, само една греда върху две подпори, но на нея висяха тридесет трупа и вятърът развяваше дрипите по телата им. Имаше и малки телца, увиснали между трупове на възрастни. Дори Биар беше зяпнал невярващо към тях.

— Муадх! — изрева той. Един прошарен мъж изтича откъм групата войници, пазещи задържаните. Веднъж Муадх беше паднал в ръцете на Мраколюбци и сега обезобразеното му лице можеше да сепне и най-коравия мъж. — Това твоя работа ли е, или на Сеанчан?

— Нито моя, нито тяхна, лорд-капитане. — Гласът на Муадх беше нисък, гърлен и хриплив: още един белег, оставен му от Мраколюбците. Повече нищо не каза.

Борнхалд се намръщи.

— Със сигурност не го е направила тази сган — каза той, сочейки към пленените. Чедата не изглеждаха толкова изрядни, както когато ги бе повел през Тарабон, но бяха почти готови за парад в сравнение с дрипавата тълпа, присвиваща се под зорките им погледи. Парцаливи мъже с помръкнали лица. Жалки отломки от армията, която

Тарабон беше вдигнал, за да се противопостави на нашествениците в Томанска глава.

Муадх се поколеба, после се обади предпазливо:

— Селяните казаха, че били облечени в тарабонски плащове, милорд-капитан. Сред тях имало един едър мъж със сиви очи и големи мустаци, по описание прилича като две капки вода на Чедото Еарвин, и някакъв момък, който се опитвал да скрие красивото си лице под жълтеникава брада. Все едно че ми говореха за Чедото Вуан, милорд-капитан.

— Разпитвачите! — изръмжа Борнхалд. Еарвин и Вуан бяха от онези, които той трябваше да остави под командата на Разпитвачите. Беше виждал и друг път тактиката на Разпитвачите, но за пръв път се изправяше пред детски трупчета.

— Щом милорд-капитанът смята така. — В гласа на Муадх се долавяше трескаво съгласие.

— Срежете въжетата — разпореди се уморено Борнхалд. — Свалете ги и успокойте селяните, че повече убийства няма да има. — „Освен ако някой глупак не реши да прояви храброст пред жена си, и тогава ще се наложи да го екзекутирам за назидание.“ Слезе от коня, поглеждайки отново към пленниците, а Муадх побърза да се разпореди да донесат стълби и ножове. Все повече му се налагаше да се притеснява от прекаленото усърдие на Разпитвачите; искаше му се, ако може, изобщо да не помисля за тях.

— Не оказват голяма съпротива, милорд-капитан — каза Биар. — Нито тези тарабонци, нито остатъците от доманите. Хапят като притиснати плъхове, но когато някой захапне тях, се разбягват.

— Да видим как ще се оправим с нашествениците, Биар, пък после да се занимаваме с тези хора, а? — Лицата на пленниците бяха унили. — Кажи на Муадх да ми доведе някой от тях. — Лицето на Муадх беше толкова ужасяващо, че и най-коравият мъж щеше да се смири пред него. — За предпочитане командир. Някой, който да е достатъчно умен, за да разкаже какво е видял, без да го разкрасява, но и достатъчно млад, за да е по-сговорчив. И каже на Муадх да не бъде прекалено милостив към него, ясно? Това приятелче трябва да е сигурно, че му мисля по-лошо и от онова, което би могъл да сънува в кошмарите си, освен ако не ме убеди в друго. — Хвърли юздите в ръцете на едно от Чедата и закричи към хана.

Ханджията бе покорен запотен мъж, чиято риза така се бе изпънала върху корема му, че червените шевици по нея сякаш всеки миг щяха да се пръснат. Борнхалд му махна с ръка да се разкара, погледна съвсем бегло жената и няколкото дечица, които се бяха сгушили край вратата, и дебелият ханджия подкара навън и тях.

Борнхалд свали тежките си ръкавици и седна до една от масите. Твърде малко знаеше за тези нашественици, за чужденците. Така ги наричаха почти всички, онези, което не дърдореха празните приказки за потомците на Артур Ястребовото крило. Знаеше също така, че те самите се наричат Сеанчан, както и Хайлене. Знаеше достатъчно от Древния език, за да може да съобрази, че последното означава „Дошлите преди“, или „Предтечите“. Наричаха се също така Риагел — Онези, що се връщат у дома, и говореха за Коренне, Завръщането. Всичко това беше почти достатъчно, за да повярва и той самият на приказките, че армиите на Артур Ястребовото крило са се завърнали. Никой не знаеше откъде точно бяха дошли Сеанчан, освен че бяха дебаркирали от кораби. На молбите на Борнхалд да му осигурят сведения за Морския народ бе отвърнато с мълчание. Амадор не изпитваше много добри чувства към Ата-ан Миере, и чувствата бяха взаимни. Единственото, което знаеше за тези Сеанчан, бе от хора като онези отвън, край моравата. Прекършена, пребита сган, която говореше глупости. За хора, които се сражавали колкото върху коне, толкова и върху чудовища, които се биели с други чудовища на тяхна страна и принуждавали Айез Седай да раздират земята под краката на враговете им.

Тропотът на ботуши на прага го накара да изпише на лицето си вълча усмивка, но Биар не водеше Муадх. Чедото на Светлината, застанал до него, се бе прегърбил и стискаше шлема си в ръце. Беше Джерал, от когото Борнхалд очакваше да е на стотина мили оттук. Върху бронята си младежът бе навлякъл домански плащ, извезан със сини ширити, а не бял като на Чедата.

— Муадх говори сега с един младеж, милорд-капитан — докладва Биар. — А Чедото Джерал току-що пристигна с вест.

Борнхалд махна с ръка на Джерал да говори.

— Поздрави и благопожелания от Джайчим Карридин, който води Ръката на Светлината в... — започна младежът.

— Не ми трябва нито благопожеланията на Разпитвачите, нито поздравите им — изръмжа Борнхалд. Джерал бе още много млад. Впрочем, Биар също изглеждаше притеснен. — Ще ми предадеш съобщението, ясно? И не дума по дума, а цялото, докато аз не те прекъсна. Просто кажи какво иска.

Младежът, подготвен да рецитира наизуст, преглътна и започна отново:

— Милорд-капитан, той... той каза, че водите твърде много мъже твърде близо до Томанска глава. Каза, че Мраколюбците в равнината на Алмот трябва да бъдат изкоренени и че вие... простете, милорд-капитан... вие трябва да се върнете веднага и да тръгнете към сърцето на равнината.

Борнхалд го изгледа внимателно. Прахът от дългата езда бе оцапал лицето на Джерал, както плаща и ботушите му.

— Иди да си поръчаш нещо за ядене — каза Борнхалд. — В тия къщи трябва да се намери и някаква вода за миене, ако щеш. Върни се при мен след час. Ще трябва да отнесеш няколко послания. — И махна с ръка на младежа да излезе.

— Разпитвачите може и да са прави, милорд-капитан — каза Биар, след като Джерал си отиде. — Много са селата, пръснати из тази равнина, а Мраколюбците...

Борнхалд удари по масата и го прекъсна.

— Какви Мраколюбци бе?! Във всички села, които онзи заповяда да превземем, не видях нищо освен фермери и занаятчии, притеснени, че можем да запалим имотите им, и по няколко старици, които наглеждат болните. — Лицето на Биар беше самото олицетворение на равнодушието — той беше по-готов да вижда Мраколюбци у хората, отколкото Борнхалд. — А за Чедата какво ще ми кажеш, Биар? Да не би и децата тук да са Мраколюбци?

— „Греховете на майката се наследяват до пето поколение — цитира Биар. — А греховете на бащата — до десето.“ — Но въпреки това изглеждаше притеснен. Дори Биар никога не бе убивал дете.

— Биар, не ти ли е хрумвало да се зачудиш защо Карридин е свалил знамената ни и плащовете от раменете на мъжете, които Разпитвачите командват? Дори самите Разпитвачи са скрили белите си плащове. Това да те подсеца за нещо?

— Би трябвало да има някакви причини, милорд-капитан — отвърна замислено Биар. — Разпитвачите винаги си имат причини, дори когато не ги споделят с нас.

Борнхалд се сети, че Биар все пак е добър воин.

— Чедата на север носят тарабонски плащове, Биар, както и тези на юг, при доманите. Това, което той ми предлага, никак не ми харесва. Ясно е, че тук има Мраколюбци, но те са във Фалме, не в равнината. Когато Джерал яхне коня си, няма да е единственият. Ще тръгнат послания до всички Чеда — знам къде да ги намеря. Решил съм да отведа легиона на Томанска глава, Биар, и да видя какво са замислили истинските Мраколюбци, тези Сеанчан.

Биар го погледна разтревожено, но преди да заговори, се появи Муадх с един от пленниците — ужасен младеж, който не откъсваше поглед от отвратителното лице на Муадх.

Борнхалд извади камата си и започна да си подрязва ноктите. Така и не разбираше защо хората така се изнервят от това, но въпреки това продължаваше да го прилага. Дори добродушната му, дядовска усмивка накара младежа да пребледнее.

— Сега, младежо, ти ще ми кажеш всичко, което знаеш за тези чужденци, ясно? Ако смяташ, че трябва да обмислиш какво точно да ми кажеш, ще те дам на чедото Муадх да го обсъдите.

Пленникът погледна с широко отворени очи Муадх, после отвори уста и думите му се заизливаха сами.

* * *

Мощните вълни на Аритския океан люлееха „Вейка“, но широко разтворените крака на Домон му помагаша да пази равновесие, докато държеше пред окото си дългата тръба на далекогледа и оглеждаше големия морски съд, който ги преследваше. И не само че ги преследваше, а бързо съкращаваше разстоянието. Вятърът, срещу който се носеше „Вейка“, не беше нито най-добрият, нито най-силният, но ако се съдеше по това как другият кораб се блъска с масивния си нос в могъщите вълни и ги разбива на планини от пяна, по-добър не можеше и да се желае. Крайбрежната ивица на Томанска глава се възправяше на изток с черните си канари и тесните пясъчни плажове.

Той не се беше побоял да подкара „Вейка“ твърде далече и сега се опасяваше, че това може да му струва скъпо.

— Чужденци ли, капитане? — Гласът на Ярин издаваше, че се поти под сетрето. — Кораб на чужденци ли е?

Домон свали далекогледа, но окото му сякаш все още бе изпълнено с образа на високия кораб с неговите странни, укрепени с ребра платна.

— Сеанчан — отвърна Домон и чу пъшкането на Ярин. Дебелите му пръсти забарабаниха по парапета, след което капитанът каза: — Приблужи към брега. Този кораб няма да посмее да навлезе в плитчините, в които „Вейка“ може да плава.

Моряците се разтичаха по палубата, а кормчията завъртя руля и насочи кораба към брега. „Вейка“ се понесе по-бавно отпреди, озовавайки се право срещу вятъра, но Домон беше сигурен, че ще стигне плитчините преди другият кораб да ги настигне. „И пълни да са й трюмовете, пак ще влезе в по-плитка вода, отколкото този с неговия висок корпус.“

Корабът му сега газеше по-плитко, отколкото когато опъна платна от Танчико. Една трета от товара фойерверки, който бе взел оттам, бе продадена в рибарските селища на Томанска глава, но наред със среброто, което потече в ръцете му в замяна на фойерверките, до ушите му стигнаха и тревожни вести. Хората разправяха за посещенията на високите кубични кораби на нашествениците. Когато корабите на Сеанчан хвърлили котва далеч от брега, селяните, които се вдигнали на оръжие, за да защитят жените и децата си, били ослепени от мълнии в небето и земята под краката им изригвала огън. Домон бе помислил, че му говорят безсмислици, докато най-сетне не му показаха почернялата земя — и я бе видял в твърде много села, за да се съмнява повече. Чудовища се сражавали редом с войните на Сеанчан, не че била останала кой знае каква съпротива, а някои дори твърдяха, че самите Сеанчан са чудовища, с глави, наподобяващи на огромни насекоми.

В Танчико дори не знаеха как нашествениците наричат себе си, а тарабонците говореха с увереност, че техните войници щели да успеят да ги защитят. Но във всеки град беше различно. Сеанчан казвали на изплашените хора, че трябва отново да положат клетвите, от които били отстъпили някога, въпреки че не благоволявали да им обяснят

нито кога точно са ги нарушили, нито какво точно значат тези клетви. Младите жени били отвеждани, за да бъдат „огледани“, и някои от тях били откарвани на корабите и повече никой не ги виждал. Стари жени също така изчезвали, главно от Водачките и Знахарките. Сеанчан избирали нови кметове по селата и нови Селски съвети, и всеки, който се опитвал да протестира заради отвличанията на жените или не искал да участва в наложения избор, рискувал или да бъде обесен, или мигом да бъде обгърнат в пламъци, или да бъде смазан от бой като улично псе. Човек не можел дори да разбере каква ще му е съдбата преди да е станало твърде късно.

И след като хората бивали достатъчно наплашени, след като бивали принудени да коленичат и да се закълнат, смутени и покорни, че „ще се подчиняват на Предтечите, ще очакват Завръщането и ще служат на Онези, що се връщат у дома с целия си живот и имущество“, Сеанчан отплавали и обикновено повече не се връщали. Разправяха, че Фалме бил единственият град, който държали непрестанно.

В някои села мъжете и жените постепенно се връщали към старите си порядки, дотам, че заговаряли отново сами да си изберат Съвет, но повечето жители на селата поглеждали боязливо към морето и пребледнели възразявали на съседите си, че са длъжни да спазват клетвите, които са положили, въпреки че не разбирали смисъла им.

Домон нямаше никакво намерение да се среща със Сеанчан, стига да можеше да го избегне.

Тъкмо надигаше отново далекогледа, за да види каквото може по приближаващия се към „Вейка“ кораб, когато морската повърхност се раздра с рев и от нея изригна воден гейзер и огън — само на стотина разтега от бакборда. Преди да е успял дори да зяпне, друг огнен стълб разцепи водната шир откъм щирборда, и докато извръщаше очи към него, трети блесна пред носа на кораба. Огнените взривове заглъхнаха също така внезапно, както се бяха появили, и водните пръски от тях лизнаха палубата. На тяхно място морето се покри с мехури и пяна, сякаш бе кипнало.

— Ще... ще стигнем до плитчините преди да са ни настигнали — промълви бавно Ярин. Мъчеше се да не поглежда към ревящата под облаците мъгла вода.

Домон поклати глава.

— Не знам как го правят туй, но могат да ни разбият дори да я закарам до вълнолома. — Той потръпна: трюмовете му бяха пълни с фойерверки. — Късметът да ме изприщи дано, може и да не доживеем да се удавим. — Капитанът подръпна брада и отри с палец горната си устна — „Вейка“ и товарът на борда ѝ беше всичко, което притежаваше на този свят, — но най-сетне се насили да го каже: — Завий още срещу вятъра, Ярин, и свалете платната. По-бързо, човече, по-бързо! Докато не са помислили, че още се опитваме да им избягаме.

Екипажът се разтича да сваля триъгълните платна, а Домон се обърна и се загледа към приближаващия кораб на Сеанчан. „Вейка“ изгуби скорост и се закова сред вълните. Другият кораб надвисна над нея — много по-висок от кораба на Домон, с дървени бойници над носа и кърмата. На такелаж се виждаха мъже, опъващи странните платна, а по бойниците се мяркаха фигури в ризници и с оръжие. После спуснаха лодка и тя се понесе под напора на десет гребла към „Вейка“. На борда ѝ имаше фигури в брони и — Домон изненадано се намръщи — две жени, присвити на кърмата.

Първият, който се качи на „Вейка“, беше един от бронираните мъже и Домон мигом разбра защо някои от селяните твърдяха, че самите Сеанчан са чудовища. Шлемът твърде много наподобяваше на главата на чудовищно насекомо, с тънки червени пера, като пипала. Мъжът като че ли надничаше изпод клюнове. За да се усили ефектът, шлемът беше боядисан и позлатен, а и останалата част от бронята на мъжа беше покрита с боя и позлата. Застъпващи се плочки в черно и червено, обрамчени със злато, покриваха гърдите му и продължаваха надолу по ръцете и бедрата му. Дори стоманените му ръкавици бяха боядисани в червено и златно. Там, където по тялото му липсваше метал, дрехите му бяха от черна кожа. Тежкия меч с извито острие на гърба му бе прибран в ножницата — стърчеше само дръжката, увита в черно-червена кожа.

А после бронираната фигура свали шлема си и Домон се сепна. Оказа се, че е жена. Тъмната ѝ коса беше подрязана късо и лицето ѝ беше сурово, но нямаше как да сбърка. Никога не беше чувал за такова нещо, освен сред айилците, а за народа Айил беше добре известно, че е шантав. Не по-малко объркващо беше, че лицето ѝ не изглеждаше толкова различно, колкото беше очаквал, че ще изглежда един Сеанчан. Очите ѝ бяха сини, наистина, и кожата ѝ — изключително бяла, но

такива неща той бе виждал неведнъж. Ако тази жена беше облечена в рокля, никой нямаше да ѝ обърне особено внимание. Той я изгледа отново и промени мнението си. Студеният ѝ поглед и тези скулести бузи щяха да я отличат навсякъде.

Останалите воители последваха жената по палубата. Домон се поуспокои, когато някои от тях си свалиха шлемовете и видя, че те поне са мъже — мъже с черни или кафяви очи, които щяха да минат незабелязани в Танчико или Иллиан. Вече бе започнал да си представя пълчища от синеоки жени с мечове. „Айез Седай с мечове“ — помисли си капитанът, сецайки се за взривовите сред морето.

Жената изгледа надменно кораба и очевидно реши, че капитанът е Домон — трябваше да е или Ярин, или той, ако се съдеше по дрехите им; но начинът, по който Ярин бе затворил очи и затаил дъх мърмореше молитви, я накара да предпочете Домон и тя прикова острия си поглед в него.

— Има ли жени сред твоя екипаж или сред пътниците? — Говореше тихо и бързо и той едва разбра въпроса ѝ, но тонът ѝ беше рязък и подсказваше, че е свикнала да получава исканите отговори. — Отговаряй, човече, ако ти си капитанът. Ако не си, събуди онзи глупак там и го накарай да проговори.

— Аз съм капитанът, милейди — отвърна предпазливо Домон. Нямаше никаква представа как трябва да се обръща към нея, а не искаше да направи и една погрешна стъпка. — Пътници нямам, и жени няма в екипажа ми. — Сети си за разказите за отвлечени жени и не за пръв път се зачуди какво ли искат тия от него.

Двете жени, облечени по женски, се закачваха от лодката. Едната теглеше втората — като видя това, Домон примигна — за каишка от сребрист метал. Каишката свързваше гривна на китката на първата жена с нашийник около врата на втората. Не можеше да прецени дали каишката е запоена, или свързана — някак си като че ли и двете — но беше ясно, че е едно цяло с гривната и нашийника. Първата жена я нави, когато втората се качи на палубата. Жената с нашийника бе облечена в рокля от груб сив плат и стоеше със свити ръце и с очи, забити в дъските под краката ѝ. Другата имаше на гърдите си червени ивици с извезани на тях назъбени мълнии, както и отстрани на полите на синята си рокля, които свършваха малко над глезените ѝ. Домон изгледа двете с безпокойство.

— Говори бавно, човече — настоя синеоката жена, прекоси палубата, застана пред него и вдигна глава към лицето му — и все пак му се стори някак си по-висока и по-едра от него. — Теб ми е по-трудно да разбере от всички в тази забравена от Светлината земя. При това аз не твърдя, че съм от Кръвта. Все още не. Виж, след Коренне... Аз съм капитан Егеанин.

Домон повтори думите си, стараейки се да ги изговаря бавно, а после добави:

— Аз съм мирен търговец. Не ви мисля нищо лошо и нямам нищо общо с вашата война. — Не може да се сдържи да не погледне отново към двете жени, свързани с каишката.

— Мирен търговец ли? — отвърна замислено Егеанин. — Тогава ще бъдеш освободен, след като отново се закълнеш във вярност. — Тя забеляза стреснатия му поглед и се извърна с горда усмивка към жените. — Възхищаваш се на моята дамане? Скъпо ми струваше, но си струва, до последната монета. Малцина освен благородниците притежават дамане, а повечето са собственост на трона. Тя е силна, търговец. Можеше да разбие кораба ти на трески, ако бях пожелала.

Домон зяпна двете жени и каишката. В началото бе свързал онази с мълниците по дрехата си със страховитите огнени стълбове в морето и бе решил, че тя е Айез Седай. От думите на Егеанин главата му закръжи. „Никой не може да направи такова нещо на...“

— Тя Айез Седай ли е? — попита той невярващо.

Така и не видя небрежния удар с опакото на дланта, който се стовари в лицето му. Стоманената ѝ ръкавица смаза устната му и той се олюля.

— Това име никога не се изрича — заяви Егеанин заплашително тихо. — Те са само дамане, Окаишените, и служат толкова вярно, колкото е вярно името им. — Пред очите ѝ и ледът би изглеждал топъл.

Домон преглътна кръвта в устата си и задържа ръцете си присвити до хълбоците. Дори и да държеше меч, нямаше да поведе екипажа си на заколение срещу дузина бронирани воители, но въпреки това му струваше известно усилие да придаде покорство на гласа си.

— Не исках да проявя непочтителност, капитане. Нищо не знам за вас, нито за обичаите ви. Ако наистина съм ви обидил, не е нарочно, а от невежество.

— Всички вие сте невежи, капитане, но ще платите дълга на предците си — каза тя. — Тази земя е била наша и отново ще бъде наша. Със Завръщането отново ще стане наша. — Домон не знаеше какво да каже — „Да не иска да каже, че всички онези бръщолевения за Артур Ястребовото крило ще излязат верни?“ — затова предпочете да си държи езика зад зъбите. — Сега ще откараш кораба си във Фалме — той понечи да възрази, но сърдитият ѝ поглед го спря — където ти и корабът ти ще бъдете подложени на оглед. Ако наистина не си нищо повече от „мирен търговец“, както твърдиш, ще ти се позволи да си тръгнеш свободно, след като положиш клетвите.

— Клетви ли, капитане? Какви клетви?

— Да се подчиняваш, да чакаш и да служиш. Твоите предци е трябвало да помнят.

Тя подкара хората си — с изключение на един воин в обикновена ризница, която показваше, че е с нисък ранг: подсказваше го и дълбочината на поклона, с който той я удостои — и лодката им потегли към другия кораб. Останалият воин не се разпореди за нищо, само седна с кръстосани крака на палубата и се зае да точи меча си, докато екипажът вдигаше платната, за да потегли отново. Изглежда никак не се притесняваше, че е останал сам, а и Домон лично бе готов да изхвърли зад борда всеки, който вдигнеше ръка срещу него, тъй като докато „Вейка“ продължаваше покрай брега, корабът на Сеанчан ги следваше в дълбоки води. Разстоянието между двата кораба беше почти една миля, но Домон си даваше сметка, че няма никаква надежда да се измъкне, и затова смяташе да върне човека на капитан Егеанин толкова здрав, все едно че го бяха лютели в скута на майчицата му.

Пътят до Фалме бе дълъг и Домон най-сетне склони сеанчана да проговори. Беше тъмноок мъж на средна възраст, със стар белег над очите и още един, прорязващ брадичката му. Казваше се Кабан и към всичко от тази страна на Аритския океан изпитваше единствено презрение. Това накара Домон малко да се замисли. „Тези може наистина да са... Не, това е пълна лудост.“ Речта на Кабан беше също толкова размазана, колкото на Егеанин, но ако нейната напомняше за коприна, плъзгаща се по желязо, то неговата бе като кожа, дращеща в камъка, и той предпочиташе да говори за битки, за пиене и за жени. В повечето случаи Домон не беше сигурен дали говори за неща, които са му се случили тук и сега, или за местата, откъдето бе дошъл. Мъжът

определено избягваше да говори за неща, които Домон искаше да научи.

Веднъж Домон го попита за дамане — и в следващия миг мечът на воина бе опрян в гърлото му.

— Внимавай до какво се докосва езикът ти, да не си го загубиш. Това е работа на Кръвта. Не е за такъв като тебе. Нито като мен. — Каза го ухилен и веднага след това отново се зае да точи тежкия си закривен меч.

Домон докосна капката кръв, стичаща се към яката му, и реши повече да не пита, поне за това.

Колкото повече двата съда се приближаваха към Фалме, покрай толкова повече високи кораби на Сеанчан минаваха. Някои бяха с опънати платна, но повечето бяха закотвени. Всички бяха с високи плоски носове и с кули, и огромни. Домон не беше виждал такова чудо — дори и при Морския народ. Мяркаха се и местни съдове — с остри носове и наклонени платна — тази гледка донякъде го увери, че Егеанин му е казала истината, че ще го пуснат на свобода.

Когато „Вейка“ приближи Фалме, Домон зяпна удивен пред броя кораби на Сеанчан, хвърлили котва извън залива. Опита се да ги преброи и се предаде на числото сто, което беше може би по-малко от половината. И друг път беше виждал толкова кораби, струпани на едно място — в Иллиан, както и в Тийр, а дори и в Танчико — но онези съдове бяха много по-малки. Мърморейки си мрачно под нос, той вкара „Вейка“ в залива.

Град Фалме се намираше на една издатина на самия нос на Томанска глава и на запад от него нямаше нищо друго освен Аритския океан. Високи канари се спускаха към устието на залива от двете страни, а на върха на една от тях, там, където всеки кораб, влизащ в залива, трябваше да мине, стърчаха кулите на Съгледвачите над вълните. На стената на една от тях висеше клетка и в нея седеше отпаднал духом човек с крака, провиснали между железните решетки.

— Кой е този? — попита Домон.

Кабан най-сетне престана да точи меча си — Домон вече бе започнал да се чуди дали не смята да се бръсне с него — и погледна нагоре, накъдето сочеше Домон.

— О, това е Първият съгледвач. Не онзи, който седеше на трона, когато пристигнахме, разбира се. Всеки път, когато поредният умре,

избират друг и го поставяме в клетката.

— Но защо? — попита удивен Домон.

Кабан се ухили така, че зъбите му лъснаха.

— Съгледвали са не за това, което е трябвало, и са забравили онова, което е трябвало да помнят.

„Вейка“ се плъзна по последната голяма вълна и навлезе в кротките води на залива. „Аз съм си търговец и тези неща хич не са ми работа.“

Фалме се издигаше по склона над каменните докове около кухнята, образувана от залива. Домон не можеше да прецени дали тукашните къщи от черен камък са селище с прилични размери или малък град. Нито едно от зданията не можеше да се сравни и с най-малкия палат в Иллиан.

Той подкара „Вейка“ към едно подходящо място на пристанището и докато моряците му се суетяха да привържат здраво ладията, се замисли дали пък Сеанчан няма да изкупят товара му с фойерверки в трюма. „Хич не ме интересува.“

За негова изненада, самата Егеанин пристигна с лодка на кея, придружена от своята дамане. Този път друга жена бе надянала гривната, но бе облечена със също такава рокля с червени ивици и назъбени мълнии по тях. Дамане беше същата жена с тъжното лице и все така не вдигаше поглед от земята. Егеанин нареди Домон и моряците му да слязат от кораба и да седнат на кея под бдителния поглед на двама от нейните воители — изглежда, смяташе, че охраната е предостатъчна, и Домон нямаше никакво намерение да го опровергава — докато останалите се качиха на палубата да претърсват „Вейка“. Дамане участваше в претърсването.

А на кея се появи нещо. Домон не можеше да измисли по-подходяща дума за описанието му: нещо. Тромаво същество с четинеста сиво-зеленикава козина и клонеста муцуна. И с три очи. Нещото се тътреше до един мъж, на чиято броня бяха изрисувани три очи, същите като тези на съществото. Местните хора, докери и моряци в грубо извезани ризи и с жилетки, дълги до коленете, се дръпваха притеснено, когато двойката минаваше покрай тях, но нито един от воините Сеанчан не им обърна особено внимание. Мъжът със звяра, изглежда, го водеше с ръчни сигнали.

Мъжът и нещото завиха по улицата и се скриха зад сградите.

Домон бе зяпнал от изумление, а моряците му си мърмореха тихо. Двамата воители Сеанчан ги изгледаха презрително. „Хич и не ме интересува“ — рече си отново Домон.

По някое време Егеанин изведе останалите на кея. Бдителният Домон забеляза, че капитанката носи нещо, увито в парче жълта коприна. Нещо, което бе достатъчно малко, за да се носи в една ръка, но тя го държеше внимателно в двете.

Той се изправи — бавно, заради наблюдаващата го охрана, — но очите на двамата бяха изпълнени със същото пренебрежение, както на Кабан.

— Видяхте ли, капитане? Мирен търговец съм си аз, и нищо друго. Може би вашите хора ще се поинтересуват да си купят от фойерверките ми?

— Може би, търговецо. — От нея лъхаше едва потисната възбуда, заради която той изпита безпокойство, а следващите й думи подсилиха това чувство. — Ти ще дойдеш с мен.

Тя нареди на двамата войници да ги последват и единият подбутна Домон да тръгне. Подбутването не беше съвсем грубо — Домон беше виждал неведнъж как селяните подбутват кравите си по същия начин, за да ги накарат да се разбързат. Стиснал зъби, той последва Егеанин.

Настланата с обли камъни улица се изкачваше по склона и миризмата на залива остана назад. Покритите с каменни плочи къщи ставаха все по-високи и по-големи. Изненадващо за град, завзет от нашественици, по улиците се мяркаха повече местни хора, отколкото войници Сеанчан, от време на време преминаваше по някой покрит със завеси паланкин, носен от голи до кръста мъже. Фалменците си даваха вид, че са погълнати от собствените си грижи, и сякаш изобщо не забелязваха присъствието на Сеанчан. Или почти. Когато преминеше някой паланкин или войник, както простолюдието, само с по някоя и друга извита цветна ивица по мръсните дрехи, така и по-заможните, с ризи, жилетки и рокли, извезани от раменете до кръста със сложно изработени орнаменти, се покланяха и оставаха така, докато Сеанчан не отминеха. По същия начин почетоха и Домон с охраната му. Нито Егеанин, нито войниците й си правеха труд да погледнат към тях.

Домон се стресна, когато забеляза, че някои от местните хора дори носят ками на коланите си, а в отделни случаи — и мечове. Не

по-малко се изненада от самия себе си, когато проговори, без да мисли:

— Някои от тях ще да са на ваша страна.

Егеанин го изгледа намръщено през рамо, явно озадачена от думите му. После, без да забавя ход, погледна минувачите и кимна.

— Имаш предвид мечовете? Сега те са наши хора, търговецо. Положили са клетвите. — Тя изведнъж спря и посочи един висок як мъж с жилетка с пищни ширити и меч, люшкащ се от кожения колан през гърдите му. — Ей, ти.

Мъжът замръзна и на лицето му се изписа внезапен уплах. Лицето му беше сурово, но по всичко личеше, че страшно му се иска да побегне. Вместо да го направи обаче, той се обърна към нея и се поклони с ръце на коленете и поглед, сведен към върха на ботушите ѝ.

— С какво може нищожният слуга да послужи на капитана? — попита той със задавен глас.

— Търговец ли си? — попита тя. — Положил ли си клетвите?

— Тъй вярно, капитане. Тъй вярно. — Не вдигна очи от стъпалата ѝ.

— И какво казваш на хората, когато откарваш фургоните си навътре в сушата?

— Че трябва да се подчиняват на Предтечите, капитане, да очакват Завръщането и да служат на Онези, що се връщат у дома.

— И никога ли не помисляш да използваш меча си срещу нас?

Кокалчетата на пръстите на мъжа побеляха от стискането на коленете, дори по гласа му се долавяше, че е плувнал в пот.

— Положил съм клетвите, капитане. Подчинявам се, очаквам и служа.

— Видя ли? — обърна се Егеанин към Домон. — Няма никаква причина да им забраняваме да носят оръжие. Търговия трябва да има, а търговците трябва да се защитават от разбойници. Разрешаваме на хората да идват и си отиват свободно, стига да се подчиняват, да очакват и да служат. Прадедите им са нарушили клетвите, но днешните ще ги усвоят по-добре. — Тя отново закрачи нагоре по хълма и войниците подбутнаха Домон да я последва.

Той погледна търговеца през рамо. Човекът остана прегънат в поклон чак докато Егеанин не се отдалечи на десетина разтега от него, след което се изправи, огледа се боязливо и хукна надолу по улицата.

Егеанин и охраната не извърнаха погледи дори когато един ескадрон сеанчани изтрополи покрай тях нагоре по склона. Войниците язدهа някакви същества, които почти приличаха на котки, само че големи колкото коне и покрити с гущерски люспи, бляскащи като бронз под седлата им. Ноктестите им стъпала се впиваха в облите камъни на настилката. Една триока глава се извърна и изгледа Домон, докато ескадронът минаваше край тях; освен всичко друго главата, поне така му се стори, разбираше душевното му състояние. Той се олюля и замалко щеше да падне. По цялата улица фалменците се притискаха към околните здания, притворили очи от ужас. Сеанчаните не им обръщаха внимание.

Домон взе да проумява защо им позволяваха толкова голяма свобода. Зачуди се дали сам ще намери толкова кураж, че да се съпротивлява. Дамане. Чудовища. Зачуди се също така дали ще се намери нещо, което да може да спре сеанчаните да преминат по цялата земя, чак до Гръбнака на света. „Хич не ми е работа“ — напомни си той и се замисли дали в бъдеще ще може да намери някакъв начин да отбягва сеанчаните в търговията си.

Стигнаха до билото, откъдето градът отстъпваше място на голи хълмове. Крепостна стена нямаше. Пред тях се открояваха сградите на ханове, обслужващи търговците по пътя им навътре в сушата, с дворища за фургоните им и конюшни. Тук къщите можеха да минат за прилични имения на някои от по-дребните аристократи в Иллиан. Пред най-голямата от тях стоеше почетна стража, а на покрива ѝ се вееше общито със синя ивица знаме с извезан златен ястреб с разперени криле. Егеанин предаде меча и камата си, след което поведе Домон в зданието. Двамата ѝ войници останаха на улицата. Домон започна да се поти. В тази работа му миришеше на лорд — а никак не е добре да въртиш сделки с лорд в собственото му имение.

В предната зала Егеанин остави Домон при вратата и заговори с един слуга. Местен човек, ако се съдеше по дългите ръкави на ризата му и спиралите, извезани на гърдите. Домон беше уверен, че доту изрази „Височайши лорд“. Слугата бързо изскочи от залата и скоро се върна, за да ги отведе в, изглежда, най-просторното помещение на къщата. Всички мебели бяха разчистени, дори килимите, и каменният под беше лъснат до блясък. Сгъваеми платнени паравани с изрисувани по тях странни птици закриваха стените и прозорците.

Егеанин се спря на една крачка в залата. Когато Домон понечи да я попита къде са и защо, тя го накара да млъкне с див поглед и нечленоразделно ръмжене. Не се помръдваше, но имаше вид, че всеки момент ще се заклати на пръсти. Държеше нещото, което бе прибрала от кораба му така, сякаш бе някаква страшна скъпоценност. Той се опита да отгадае какво ли може да е взела.

Внезапно прокътят тих звук на гонг и жената падна на колене, поставяйки грижливо увития в коприна предмет до себе си. Домон само я погледна и също се смъкна на пода до нея. Лордовете си имаха странни порядки и той подозираше, че порядките на лордовете Сеанчан са още по-странни от онези, които познаваше.

На прага от другата страна на стаята се появиха двама мъже. Лявата страна на черепа на единия беше обръсната, останалата част от бледорусата му коса бе сплетена и висеше над ухото и рамото му. Тъмножълтата му роба беше толкова дълга, че носовите на жълтите му пантофи едва се подаваха под нея. Другият бе облечен в синя копринена роба, извезана с птици и толкова дълга, че метеше пода на един разкрач зад него. Главата му беше гладко обръсната, а ноктите на ръцете му бяха дълги и тези на палците бяха лакирани в синьо. Домон зяпна.

— Намирате се пред височайшия лорд Тюрак — пропя жълтокосият мъж. — Който предвожда Онези, що идат преди и подsigурява Завръщането.

При тези думи Егеанин се просна с изпънати встрани ръце и Домон пъргаво се постара да наподоби жеста й. „Даже височайшите лордове на Тийр не изискват чак таквиз работи“ — помисли си старият капитан. С крайчеца на окото си забеляза, че Егеанин целуна каменния под, направи кисела гримаса и реши, че подражанията все пак си имат граница. „К’во пък, едва ли ще забележат дали го правя, или не.“

Егеанин внезапно се изправи. Домон също понечи да стане и даже успя да коленичи, преди тя да му изръмжи гърлено и възмутеното изражение на онзи с плитката да го накара отново да се снеси, с лице забито в пода. „Това не бих го направил и пред краля на Иллиан и Съвета на деветимата, взети заедно.“

— Името ти е Егеанин? — Това май трябваше да е гласът на мъжа в синята роба. В речта му имаше някаква мелодичност, почти като пеене.

— Така бях назована в деня, в който бях помазана да нося меча, височайши лорде — отвърна тя с покорство.

— Екземплярът е чудесен, Егеанин. Твърде рядък. Желаш ли заплащане?

— Това, че височайшият лорд е доволен, е достатъчна плата. Живея, за да служа, височайши.

— Ще спомена за теб пред императрицата, Егеанин. След Завръщането в Кръвта ще бъдат призвани нови имена. Докажи, че заслужаваш, и може да замениш името си с по-висше.

— Милорд ме удостоява с висока чест.

— Да. А сега ме остави.

Прилепил лице в пода, Домон не можеше да види нищо освен ботушите ѝ, които закрачиха назад през залата. Вратата след нея се затвори. Настъпи дълга тишина. Домон виждаше потта, която се стичаше от челото му на пода пред него. Накрая Тюрал отново заговори:

— Можеш да се изправиш, търговецо.

Домон се изправи и видя какво държи Тюрал — диска от куендияр с формата на древния печат на Айез Седай. Спомни си реакцията на Егеанин, когато бе споменал пред нея за Айез Седай, и вече сериозно започна да се поти. В тъмните очи на височайшият лорд не можеше да се прочете никакво оживление, по-скоро леко любопитство, но Домон много-много не се доверяваше на лордове.

— Знаеш ли какво е това, търговецо?

— Не, височайши лорде — последва твърдият като скала отговор на Домон. Никой търговец не може да оцелее дълго, ако не се е научил да лъже, без окото да му мигне.

— И въпреки това си го пазил в тайник.

— Събирам си стари неща, височайши лорде, от древни времена. Все ще се намерят таквиз, дето ще искат да ги откраднат, ако ги остави човек на открито.

Тюрал огледа за миг бяло-черния диск.

— Това е куендияр, търговецо — не си ли чувал тази дума? — и много по-стар, отколкото ти може би предполагаш. Ела с мен.

Домон последва мъжа предпазливо. Вече се чувстваше малко по-уверен. Ако се канеха да извикат стражите, вече щяха да са го направили. Но малкото, което бе видял от Сеанчан, допускаше, че при

тях нещата не стоят съвсем като при другите хора. Постара се да придаде спокойствие на лицето си.

Отведоха го в друга стая. Мебелите тук, изглежда, бяха донесени от Тюррак. Всички бяха някак си заоблени, без никакви прави линии и ръбове, а дървото бе излъскано и влакната се открояваха странно. Имаше един стол, поставен върху копринен килим с изтъкани в него шарки, на птици и цветя, и голям кръгъл бюфет. Параваните правеха стените да изглеждат като нови.

Мъжът с плитката отвори вратите на бюфета и разкри рафтове, отрупани с всевъзможни статуетки, чаши, купи, вази, петдесетина най-различни предмета — и нито един от тях не приличаше на друг. Домон затаи дъх, когато Тюррак внимателно постави диска в ръцете си до един точен негов близък.

— Куендияр — повтори Тюррак. — Това колекционирам аз, търговецо. Само императрицата има по-богата колекция от моята.

Очите на Домон само дето не изхвърчаха от орбитите си. Ако всичко по тези рафтове наистина беше куендияр, човек можеше да си купи цяло кралство или най-малкото да основе някой велик Дом. Дори един крал можеше да се докара до просешка тояга, ако пожелаеше да си купи всички тези неща, и то ако изобщо знаеше къде да ги намери. На лицето му се изписа усмивка.

— Височайши лорде, моля приемоте тази вещ като скромнен дар от мен. — Никак не му се искаше да се раздели с нея, разбира се, но така беше по-добре, отколкото да разгневи сеанчана. „Може пък Мраколюбците да тръгнат да гонят него сега.“ — Аз наистина съм само един прост търговец. Искан само да си търгувам. Пуснете ме да отплавам и ви обещавам, че...

Изражението на Тюррак не се промени, но мъжът с плитката рязко прекъсна Домон и кресна:

— Небръснато куче! Как смееш да говориш, че подаряваш на височайшия лорд нещо, което капитан Егеанин вече му е подарила? Пазариш се, като че ли височайшият лорд е някакъв... — търговец! Жив ще те одерат до девет дена, куче такова, и... — Тюррак обаче мръдна съвсем леко показалеца си и той млъкна.

— Не мога да те пусна, търговецо — каза височайшият лорд. — В тази покрита от Сянката земя на клетвопрестъпници не мога да намеря и един човек, който да може да разговаря разумно. Но ти си

колекционер. Може би беседата с теб ще бъде интересна. — Той седна на стола, облегна се на нежно извитите му облегалки и изглежда замислено Домон.

Домон изписа на лицето си усмивка, която, надяваше се да предизвика благоразположението на височайшия.

— Милорд, ама аз наистина съм прост търговец, жалък човечец. Не съм навикнал да разговарям с велики лордове.

Мъжът с плитката го изглежда с убийствен поглед, но Тюрал сякаш не го и чу. Иззад един от параваните бързо заситни стройна красива жена и коленичи пред височайшия лорд, поднасяйки лъскав поднос с една чашка върху него, тънка и без дръжка, пълна с някаква черна течност, от която се вдигаше пара. Тъмното ѝ закръглено лице смътно наподобяваше за Морския народ. Тюрал пое чашката в ноктестите си пръсти, без изобщо да поглежда жената, и вдиша парата. Домон погледна за миг към жената и веднага отмести поглед, ахвайки задавено — бялата ѝ копринена роба бе избродирана с цветчета, но беше толкова прозрачна, че всичко през нея се виждаше, а под робата нямаше нищо освен голото ѝ нежно тяло.

— Ароматът на каф — каза Тюрал — е почти толкова приятен, колкото и вкусът му. Е, търговец? Разбрах, че куендияр тук е много по-рядък дори отколкото в Сеанчан. Кажи ми как един прост търговец е могъл да се сдобие с такъв предмет. — Той отпи от каф и зачака.

А Домон си пое дълбоко дъх и се захвана яко да лъже, за да се измъкне здрав и читав от Фалме.

ГЛАВА 30

ДАЕС ДАЙ-МАР

Ранд надничаше през прозореца на стаята на Хюрин и Лоиал към улиците и терасите на Кайриен, към каменните здания и покритите с плочи покриви. Оттук не можеше да се види Съборната палата на Илюминаторите — дори ако високите кули и масивните сгради на аристократите не пречеха на гледката, щяха да попречат градските стени. Илюминаторите бяха на езиците на всички из града дори сега, дни след нощта, когато бяха изстреляли само едно нощно цвете в небето, и то така ненадейно. Разказваха се дузина различни версии за скандала, но нито една от тях не беше близо до истината.

Ранд се обърна. Надяваше се, че никой не е пострадал от пожара, но до този момент Илюминаторите не бяха признали, че е имало пожар. Тия хора здраво държаха езиците си зад зъбите по отношение на това, което ставаше зад стените им.

— Аз ще поема следващото пазене — каза той на Хюрин. — Веднага щом се върна.

— Не е необходимо, милорд. — Хюрин му се поклони дълбоко като някой кайриенец. — Аз мога да пазя цяла нощ. Наистина не е необходимо милорд да се безпокои.

Ранд въздъхна дълбоко и двамата с Лоиал се спогледаха. Огиерът само сви рамене. С всеки изминал ден, откакто пристигнаха в Кайриен, душещият ставаше все по-официален. Огиерът си обясняваше всичко само с това, че хората често се държат странно.

— Хюрин — каза Ранд. — По-рано ме наричаше лорд Ранд, без да ми се кланяш всеки път, когато те погледна. — „Значи, искам да не ми се кланя, но пак да ме нарича лорд Ранд — помисли си веднага младежът — Лорд Ранд! О, Светлина, както е тръгнало, скоро ще започна да искам и да ми се кланя!“ — Би ли седнал, ако обичаш? Не ща да те гледам така.

Хюрин остана на място, вкочанен, но в същото време изглеждаше готов да скочи и да изпълни всяко нареждане на Ранд. Но

нито седна, нито се отпусна.

— Няма да е редно, милорд. Трябва да покажем на тези кайриенци, че знаем до най-малката дреболийка кое е редно и...

— Ще престанеш ли най-сетне да ми го повтаряш! — изрева Ранд.

— Както пожелаете, милорд.

Ранд едва се сдържа да не въздъхне отново.

— Хюрин, извинявай. Не трябваше да ти викам.

— Това е ваше право, милорд — отговори простишко Хюрин. — Ако не постъпвам така, както очаквате от мен, имате пълно право да ми викате.

Ранд пристъпи към душещия с намерението да го хване за яката и да го разтърси.

Почукване по вратата, съединяваща двете стаи, накара и тримата да замръзнат, но Ранд остана доволен от това, че Хюрин не му поиска разрешение дали да вдигне меча си. На прага стоеше ханджията — потропваше нетърпеливо и подбутваше прословутия си поднос към Ранд. Върху подноса лежаха два запечатани пергамента.

— Простете, милорд — промълви Куале задъхано. — Не можех да чакам докато слезете долу, а после се оказа, че ви няма в стаята ви, и аз... и аз... Простете ми, но... — Подносът трепереше в ръцете му.

Ранд грабна поканите — вече бе получил толкова много, — без дори да ги поглежда, хвана ханджията под мишницата, обърна го и го подкара към вратата към коридора.

— Благодаря ви, господин Куале, че сте си направили труда. А сега, ако обичате, оставете ни сами...

— Но милорд — възрази Куале, — тези са от...

— Благодаря. — Ранд го избута в коридора и затръшна вратата, после хвърли пергаментите на масата. — Това досега не беше го правил. Лоиал, мислиш ли, че е подслушвал зад вратата, преди да почука?

— Ти май започваш да мислиш като кайриенец. — Огьерът се засмя, но ушите му помръднаха замислено. — Всъщност той е кайриенец, така че спокойно може да го е правил. Не мисля, че сме казали нещо, което не е трябвало да чуе.

Ранд се помъчи да си спомни. Никой от тях не беше споменал за Рога на Валийр нито за тролоци или за Мраколюбци. Когато се улови,

че разсъждава какво ли може да разбере Куале от това, което всъщност са си казали, разтърси глава и промърмори:

— Това място започва да се отразява — и на мен.

— Милорд? — Хюрин беше вдигнал двата пергаментата и беше зяпнал изумен в печатите по тях. — Милорд, тези са от лорд Бартанес, Върховния трон на Дома Дамодред, и от... — гласът му се сниши от благоговение — от краля.

Ранд махна с ръка.

— Отиват в огъня като всички останали. Без да се отварят.

— Но, милорд...

— Хюрин — промълви Ранд търпеливо, — двамата с Лоиал ми обяснихте за Великата игра. Ако аз отида някъде, където са ме поканили, кайриенците ще разчетат нещо в това и ще решат, че съм част от нечий заговор. Ако не отида, също ще разчетат нещо в това. Ако им изпратя някакъв отговор, ще изровят някакъв скрит смисъл в него, също както и ако не им отговоря. И след като половината кайриенци явно шпионират другата половина, всички знаят какво правя. Аз изгорих първите две и ще изгоря и тези, както изгорих всички останали. — Един ден бяха пристигнали цели дванадесет покани наведнъж и той ги хвърли на куп в камината във всекидневната, без да разчупва печатите им. — Каквото и да решат заради тези двете, поне е същото като с всички останали. Не съм за никого в Кайриен и не съм против никого.

— Опитах се да ти обясня — обади се Лоиал. — Не мисля, че става точно така. Каквото и да направиш, кайриенците ще съзрат някакъв в заговор в действията ти. Поне така ми го обясняваше стареят Хаман.

Хюрин поднесе запечатаните покани на Ранд, сякаш му поднасяше чисто злато.

— Милорд, тази е с личния печат на Галдриан. Личният му печат, милорд. А другата е с личния печат на лорд Бартанес, който пък е вторият по власт след краля. Милорд, ако ги изгорите, ще си създадете най-могъщите врагове, каквито бихте могли да си представите. Изгарянето им досега вървеше само защото всички други Домове изчакват да разберат какво точно сте намислили и смятат, че имате зад гърба си много силни съюзници, след като си позволявате да

ги оскърбите. Но лорд Бартанес... и кралят! Ако и тях обидите, бъдете сигурен, че веднага ще предприемат действия.

Ранд прокара умислено пръсти през косата си.

— Какво ще кажеш, ако изгорим и двете?

— Не става, милорд. Вече всички благородни Домове ви изпратиха покани. Ако отклоните и тези — ами, със сигурност поне една от знатните фамилии ще реши, че щом не сте се съюзили нито с краля, нито с лорд Бартанес, тогава те могат да ви отмъстят за оскърблението, че сте изгорили тяхната покана. Милорд, чувам, че напоследък Домовете използват наемни убийци. Някой нож на улицата. Някоя стрела от покрива. Или отрова, сипана във виното ви.

— Би могъл просто да приемеш и двете — предложи Лоиал. — Знам, че не го искаш, Ранд, но какво пък, може да се окаже забавно. Една вечер, прекарана в замъка на лорд или дори в кралския палат. Ранд, шиенарците ти вярват.

Ранд направи гримаса. Знаеше, че шиенарците го бяха взели за лорд по чиста случайност; случайно подобие в името, някакъв слух сред слугите, и Моарейн и Амирлин, които забъркаха цялата тази каша. Но Селийн също го вярваше. „Може пък и тя да се появи на някое от тези места.“

Хюрин обаче енергично поклати глава.

— Строителю, ти, изглежда, не разбираш Даес Дай-мар толкова добре, колкото си мислех. Напоследък в Кайриен съвсем не я играят по този начин. При повечето Домове това щеше да е без значение. Дори да заговорничат помежду си и да се канят да си забият нож в гърба, поне външно, пред хората, те се преструват, че не го правят. Но не и в тези два Дома. Домът Дамодред е държал трона, докато не го е изгубил Ламан, и сега искат да си го върнат. Кралят би ги съкрушил, ако не бяха почти толкова могъщи, колкото него. Не би могъл да намериш два по-яростно съпернически си Дома от тези на Риатин и на Дамодред. Ако милорд приеме и двете покани, и двата Дома ще го узнаят веднага щом изпрати отговорите си, и и двата ще си помислят веднага, че той участва в заговор срещу тях. Докато примигнеш, ще използват ножа или отровата.

— И предполагам — изръмжа Ранд — че ако приема само едната, другите веднага ще решат, че съм съюзник на този Дом. — Хюрин кимна. — И вероятно ще се опитат да ме убият, за да

предотвратят това, в което съм замесен. — Хюрин кимна отново. — Тогава имаш ли някакво предложение как да избегна това? — Хюрин поклати отрицателно глава. — Съжалявам, че изгорих първите две.

— Да, милорд. Но предполагам, че нямаше да има голяма разлика. Когато и да бяхте приели или отхвърлили, кайриенците щяха да видят нещо в това.

Ранд протегна ръка и Хюрин му връчи двата навити пергамента. Единият беше запечатан не с „Дървото и Короната“ на Дома Дамодред, а с „Връхлитащата мечка“ на Бартанес. На печата на другия личеше Еленът на Галдриан. Лични печати. Явно бе успял да привлече интереса на най-могъщите фамилии само с това, че не правеше нищо.

— Тези хора са побъркани — каза той.

— Така е, милорд.

— Ще им се покажа във всекидневната с тези двете в ръка — промълви той бавно. Каквото се видеше в общата зала по пладне, се научаваше в десет Дома до вечерта и във всички останали — до заранта на следващия ден. — Но няма да счупя печатите. Така всички ще разберат, че все още не съм отговорил на никого. Докато чакат да видят на чия страна ще скоча, може би ще спечеля още някой ден. Ингтар трябва всеки момент да пристигне. Трябва.

— Ето, сега вече разсъждавате досущ като кайриенец, милорд — каза ухилено Хюрин.

Ранд го изгледа кисело, след което пхна двата свитъка в джоба си, над бележката на Селийн.

— Да тръгваме, Лоиал. Може Ингтар вече да е пристигнал.

Слязоха долу. Никой не ги погледна. Куале лъскаше един сребърен поднос така, сякаш от блясъка му зависеше самият му живот. Прислужващите момичета се суетяха между масите, сякаш Ранд и огиерът изобщо не съществуваха. И последният посетител бе забил поглед в халбата си, сякаш тайната на властта лежеше на дъното на виното или ейла. Никой не обелваше и думичка.

След кратка пауза Ранд извади двете покани от джоба си и мълчаливо огледа печатите, след което отново ги прибра. Когато се запъти към вратата, Куале подскочи. Преди да я затвори след себе си чу, че разговорите вътре отново се подхванаха.

Ранд закрачи по улицата така бързо, че дори Лоиал едва го настигаше.

— Трябва да намерим начин да се измъкнем от града, Лоиал. Този номер с поканите няма да подейства повече от два-три дни. Ако Ингтар не се появи дотогава, все едно, трябва да напуснем.

— Съгласен — избоботи Лоиал.

— Но как?

Лоиал се захвана да отмята възможностите с дебелите си пръсти.

— Фейн е някъде извън стените, иначе тези тролоци нямаше да се появят в Предвратието. Ако яхнем конете и потеглим, те ще тръгнат по петите ни още щом излезем от града. Ако тръгнем с някой търговски керван, със сигурност ще ни нападнат. — Никой търговец не можеше да си позволи повече от пет-шест души охранници, а и те най-вероятно щяха да се разбягат при първата поява на тролок. — Поне да знаехме с колко тролоци и с колко Мраколюбци разполага Фейн... Е, ти им посъкрати бройката. — Той не спомена за тролока, който сам беше убил, но ако се съдеше по навъсеното му лице и по това как клюмнаха дългите му вежди, изглежда, си мислеше точно за това.

— Няма значение с колко разполага — каза Ранд. — Десет от тях са толкова опасни, колкото и сто. Ако ни нападнат десетина тролоци наведнъж, не мисля, че ще успеем отново да се измъкнем. — Не си позволи да мисли как би могъл да се справи с десет тролока наведнъж. В края на краищата това не беше свършило работа, когато се опитваше да помогне на Лоиал.

— И аз не смятам, че бихме могли. Не мисля също така, че разполагаме с достатъчно пари, за да си платим да ни превозят някъде по-далеч, но дори и да се опитаме да се доберем до кейовете на Предвратието... е, Фейн сигурно е поставил съгледвачи. Ако допусне, че се каним да вземем кораб, не мисля, че ще го е еня дали някой ще види тролоците му. И дори да им се измъкнем някак, ще се наложи пак да се обясняваме пред градските стражи, а те едва ли ще ни повярват, че не можем да отворим раклата, така че...

— Няма да допуснем нито един кайриенец да види какво има в нея, Лоиал.

Огиерът кимна и продължи:

— Градските кейове също не ни вършат работа. — Пристанището на града бе запазено за зърнените баржи и съдовете с луксозни стоки за благородниците. Никой не можеше да проникне в тях без специално разрешение. Лоиал завъртя палеца си, сякаш се

мъчеше да измисли пета точка. — Мисля, че е много лошо, дето не можем да се доберем до стеддинг Цофу. Тролоците не могат да влязат в стеддинг. Но не допускам, че ще ни позволят да стигнем толкова далече, без да ни нападнат.

Ранд не отговори. Бяха стигнали до голямата караулна постройка от вътрешната страна на портата, през която бяха влезли в Кайриен. Отвън, в Предвратието, се носеше шумна глъч. Двамата Стражи край караулното ги наблюдаваха. На Ранд му се стори, че някакъв човек, облечен в доста изхабени, но някога хубави шиенарски дрехи, се шмугна назад сред тълпата, щом ги зърна, но не беше сигурен. Там имаше твърде много хора с носии от най-различни земи и всички бързаха нанякъде. Той се изкачи по стъпалата и влезе в караулното покрай двамата стражи.

Голямото преддверие с груби дървени пейки беше изпълнено с хора, дошли да уредят нещата си, главно простолудие, очакващо реда си с покорна търпеливост. Дрехите им бяха тъмни и показваха, че са градски жители. Мяркаха се и хора от Предвратието с тяхното раздърпано шарено облекло, дошли да получат разрешение да си потърсят някаква работа зад градските стени.

Ранд закрачи право към дългата маса в дъното на помещението. Зад нея седеше охранен мъж, не войник, с една зелена лента през сетрето. Дебелакът, чиято кожа изглеждаше прекалено стегната за килограмите му, подреди документите по масата и на два пъти намести мастилницата, преди да вдигне поглед към Ранд и Лоиал. Усмивката му бе изкуствена.

— С какво мога да ви бъда полезен, милорд?

— Със същото, с което се надявах, че ще ми бъдете полезен вчера — отвърна Ранд с повече търпение, отколкото му беше останало. — И онзи ден, както и по-онзи ден. Пристигна ли лорд Ингтар?

— Лорд Ингтар ли, милорд?

Ранд вдиша дълбоко и бавно издиша.

— Лорд Ингтар от Дома Шинова, от Шиенар. Същият човек, за когото ви питам всеки ден, откакто пристигнах.

— Никакво лице с подобно име не е влизало в града, милорд.

— Сигурен ли сте? Не трябваше ли поне да погледнете в списъците си?

— Милорд, списъците на чужденци, пристигнали в Кайриен, се разменят между караулните призори и по залез слънце и аз ги преглеждам веднага след като ми се донесат. Никакъв шиенарски лорд не е влизал в града от много време насам.

— А за лейди Селийн? И преди да сте ме попитали отново, повтарям, не знам от кой Дом е. Но ви дадох името ѝ и ви я описах вече три пъти. Това не е ли достатъчно?

Мъжът разпери ръце.

— Съжалявам, милорд. След като не знаем от кой Дом е, става много трудно. — Лицето му си остана безизразно. Ранд се зачуди дали щеше да му го каже, дори и да знаеше.

Някакво движение край една от вратите зад бюрото привлече погледа на Ранд — един мъж понечи да влезе, но бързо се обърна и се скри.

— Може би капитан Калдеуин ще ми помогне — обърна се Ранд към чиновника.

— Капитан Калдеуин ли, милорд?

— Току-що го видях зад вас.

— Съжалявам, милорд. Ако капитан Калдеуин беше в караулното, щях да знам.

Лоиал го докосна по рамото.

— Ранд, мисля, че е по-добре да си ходим.

— Благодаря ви за съдействието — натърти Ранд. — Утре пак ще дойда.

— За мен е удоволствие да направя за вас каквото мога — отвърна му дебелакът с фалшива усмивка.

— Разбираш ли, той лъжеше, Лоиал! — възкликна Ранд, щом излязоха. — Калдеуин беше вътре. Сигурно лъже и за всичко останало. Ингтар можеше вече да е пристигнал и да ни търси. Обзалагам се, че познава и Селийн.

— Възможно е, Ранд. Даес Дай-мар...

— О, Светлина, омръзна ми да слушам за тази тяхна Велика игра! Не искам да я играя. Не желая да ставам част от нея. — Лоиал крачеше до него, без да каже нищо. — Знам — продължи най-сетне Ранд, — че ме смятат за лорд, а в Кайриен дори чуждоземните лордове са част от Играта. Защо изобщо го облякох това сетре? — „Моарейн — помисли си той с горчивина. — Тя продължава да ми създава

неприятности.“ Почти мигновено обаче си призна, макар и неохотно, че трудно може да вини нея за това. Винаги възникваше някакъв повод да му се налага да се прави на това, което не е. Първо, за да запази куража на Хюрин, после — за да направи впечатление на Селийн. А след Селийн вече нямаше как да се измъкне от това. Той забави крачка и накрая спря. — Когато Моарейн ми позволи да си тръгна, си помислих, че нещата отново ще станат прости. Дори с преследването на Рога, дори с... с всичко, мислех си, че ще е просто. — „Дори и със сайдин в главата ти ли?“ — О, Светлина, какво ли не бих дал нещата да станат отново прости!

— Тавирен — промълви Лоиал.

— Виж какво, и за това повече не искам да чувам. — Ранд отново закричи, също толкова бързо, колкото преди. — Единственото, което искам, е да предам камата на Мат и Рога на Ингтар. — „И после какво? Да полудееш? Ако умра преди да съм полудял, поне никой друг няма да пострада. Но аз не искам и да умра. Лан може да говори колкото си иска за Прибирането на меча в ножницата, но аз съм най-обикновен овчар, не съм Стражник.“ — Ако съумея просто да не го докосвам — промърмори той. — Може би ще успея... Овин почти е успял.

— Какво, Ранд? Не те чух.

— Нищо — отвърна Ранд уморено. — Дано само Ингтар да се появи по-скоро. А също и Мат и Перин.

Известно време вървяха мълчаливо. Ранд бе потънал в мисли. Племенникът на Том бе оцелял почти три години, като преливал само тогава, когато било неизбежно. Ако Овин бе успял да ограничи честото преливане, той самият би могъл изобщо да не прелива, колкото и съблазнителен да бе сайдин.

— Ранд — обади се Лоиал, — пред нас има някакъв пожар.

Ранд се отърси от тягостните си мисли, погледна към града и свъси вежди. Над покривите се виеше дебел стълб черен пушек. Не можеше да различи какво е в основата му, но прецени, че е твърде близо до хана им.

— Мраколюбци — каза той. — Тролоци не могат да проникнат зад стените на града, без да бъдат забелязани, но виж, Мраколюбците... Хюрин! — Той се затича към пожара.

Колкото повече се приближаваха, толкова по-сигурно беше, докато не завиха зад последния ъгъл на терасираната улица — и ето, пред тях изникна „Защитникът на Драконовата стена“. Пушеците се издигаха от прозорците на горния му етаж и си пробиваха път през покрива. Пред хана се беше струпала тълпа. Куале крещеше, подскачаше и даваше указания на слугите си, които изнасяха мебели на улицата. Двойна колона от хора си подаваха ведра с вода от кладенеца по-надолу по улицата и вече празни ведра отвърте. Имаше и много зяпачи.

Ранд си проби път с лакти през тълпата и викна на ханджията:

— Къде е Хюрин?

— Внимавайте с масата! — извика Куале. — Да не я одраскате! — После погледна Ранд и примигна. Лицето му беше покрито със сажди. — Милорд? Кой? Слугата ви? Не си спомням да съм го виждал, милорд. Трябва да е излязъл. Дръж здраво свещника, глупак такъв! Сребърен е! — Куале се понесе по улицата да сгълчи хората, които изнасяха вещите му от хана.

— Хюрин не би избягал — каза Лоиал. — Не би оставил... — Той се огледа и остави последното недоизказано; някои от зяпачите, изглежда, намираха огиера за не по-малко интересен, отколкото самия пожар.

— Знам — отвърна Ранд и хукна към входа на хана.

В салона почти не се забелязваше, че в хана има пожар. Двойната редица се виеше нагоре по стълбата, подавайки си ведрата, други тътреха останалата покъщнина навън, но тук нямаше повече пушек, отколкото когато нещб пламне в кухнята. Ала когато Ранд се заизкачва на горния етаж, димът започна да се състява. Той се закашля и се затича нагоре.

Редиците свършваха малко преди второто крило на стълбището и мъжете, стигнали до средата, лискаха водата нагоре, към изпълнения с пушеци коридор. Червени пламъци облизваха стените през гъстия черен дим.

Един от мъжете сграбчи Ранд за ръката.

— Не ходете там, милорд! Всичко, което е горе, е загубено. Огиер, кажете му.

Едва сега Ранд забеляза, че Лоиал го следва.

— Връщай се, Лоиал. Аз ще го изнеса.

— Не можеш да изнесеш едновременно и Хюрин, и раклата, Ранд. Освен това няма да оставя книгите си да изгорят.

— Тогава се сниши под пушека.

Ранд падна на четири крака на стълбището и продължи да се катери нагоре. Долу, до пода, въздухът беше по-чист; все така лютеше и задавяше, но можеше да се диша. И все пак дори този по-чист въздух беше нажежен. Не можеше да поеме достатъчно през носа си. Вдиша през устата и усети, че езикът му пресъхва.

Една от стените на коридора беше почти изцяло в пламъци, подът също вече димеше. Ранд се зарадва, че не може да види какво има над пушеците. Но зловещото прашене говореше достатъчно красноречиво.

Вратата към стаята на Хюрин все още не беше пламнала, но беше достатъчно нажежена и трябваше да я блъсне с все сила, за да я отвори. Първото, на което се спряха очите му, беше Хюрин. Лежеше на пода. Ранд допълзя до душещия и го вдигна. На главата му имаше голяма цицина.

— Лорд Ранд? — промърмори замаяно Хюрин. — Почукаха на вратата... помислих, че са още покани... — Очите му се подбелиха.

Ранд потърси пулса му и въздъхна облекчено, щом го намери.

— Ранд... — Лоиал се закашля. Беше клекнал до леглото си и гледаше голите дъски под него. Раклата я нямаше.

Таванът запраща; западаха пламтящи парчета дърво.

— Прибирай си книгите — каза Ранд. — Аз ще нося Хюрин. Бързо! — Понечи да хване отпусналия се душец за раменете, но Лоиал го изпревари.

— Книгите ще трябва да изгорят, Ранд. Не мога да го нося и да пълзя, а ако се изправиш, изобщо няма да стигнеш до стълбището. — Огнерът нагласи Хюрин върху широкия си гръб. Таванът пак изпраща. — Трябва да побързаме, Ранд.

— Тръгвай, Лоиал. Тръгвай, идвам след теб.

Огнерът запълзя по коридора с товара на гърба си, Ранд се сниши зад него. Но после изведнъж спря и погледна назад към вратата, съединяваща стаята с неговата. Знамето все още беше там. Знамето на Дракона. „Да изгори“ — помисли си той, но в ума му веднага се появи ответна мисъл, сякаш я бе изговорила Моарейн: — „Твоят живот може

да зависи от него.“ Тя все още се опитва да ме използва! „Животът ти може да зависи от него. Айез Седай никога не лъжат.“

Той изпъшка, изгърколи си по пода и изрита вратата.

Стаята бе цялата в пламъци. Леглото му се бе превърнало в огнище, нажежени езици обгаряха пода. И дума не можеше да става за пълзене. Той се изправи, затича се прегърбен в стаята, присвил очи от непоносимата горещина. Едното крило на гардероба вече гореше. Той дръпна вратата и я отвори. Дисагите му бяха вътре, все още защитени от пламъка — едната половина бе издута от знамето на Луз Терин Теламон. Дървената кутия на флейтата бе до тях. За миг Ранд се поколеба. „Все още мога да го оставя да изгори.“

Таванът над главата му изстена. Той грабна дисагите и кутията с флейтата и се хвърли назад през междинната врата. Горящи греди се сринаха с пукот на мястото, където бе стоял допреди миг. Ранд изпъзля в коридора. Подът се разтърси от още падащи греди.

Мъжете на стълбите вече ги нямаше. Той почти се изпързала до по-долната площадка, скочи и изтича на улицата. Зяпачите гледаха втрепенено почернялото му лице и покритото със сажди сетре, но той се затътри към Лоиал, който беше опрял Хюрин в стената на една къща от другата страна на улицата. Някаква жена бършеше лицето на Хюрин с мокър парцал, но очите му все още бяха затворени и той дишаше тежко.

— Има ли някоя Премъдра наблизо? — попита Ранд. — Той има нужда от помощ. — Жената го погледна неразбиращо и той се опита да си спомни други имена, които беше чувал за жени, които щяха да бъдат Премъдри в Две реки. — Мъдра жена! Жена, която разбира от билки и лекуване?

— Аз съм Четяща, ако това имате предвид — отвърна му жената. — Но единственото, което мога да направя за него, е да облекча болките му. Нещо се е скършило в главата му, страхувам се.

— Ранд! Това наистина ли си ти?

Ранд зяпна. Беше Мат, повел коня си през тълпата, с праметнат през гърба лък. Лицето му беше твърде бледо и изпито, но все пак си беше Мат, и при това се хилеше, макар и немощно. А зад него се появи Перин, чиито жълти очи блестяха на пламъците и привличаха не по-малко любопитни погледи от пожара. И самият Ингтар, слязъл от коня

си, в сетре с висока яка, наместо бронята, но все още с дългия меч, стърчащ зад рамото му.

Ранд усети, че тялото му се разтресе.

— Твърде късно — промълви той. — Пристигнахте твърде късно.

И седна наред улицата и започна да се смее.

ГЛАВА 31

ПО МИРИЗМАТА

Ранд не знаеше, че и Верин е с тях, докато Айез Седай не обгърна лицето му с длани. За миг долови загриженост в очите ѝ, може би дори страх, а след това изведнъж изпита чувството, че са го залели с вода. Не влагата ѝ, ромона. Потръпна рязко и спря да се смее. Тя го остави да се свие върху Хюрин. Четящата я изгледа предпазливо. Както и Ранд. „Какво прави тя тук? Ха, сякаш не знам!“

— Къде изчезна бе, човек? — попита хрипливо Мат. — Всички изчезнахте ей така, а сега изведнъж се оказвате в Кайриен. Лоиал? — Огиерът колебливо сви рамене и огледа тълпата, ушите му помръднаха. Половината народ бяха обърнали гръб на пожара и гледаха новодошлите. Някои боязливо пристъпиха напред, за да чуят. Ранд пое протегнатата ръка на Перин и се изправи.

— Как намерихте хана? — Погледна Верин, която бе коленичила и обгърнала с ръце главата на душещия. — Тя ли?

— Мм, донякъде — отвърна Перин. — Стражите при портата поискаха имената ни и един тип, който изскочи от караулното, подскочи, като чу името на Ингтар. Твърдеше, че не го знае, но на усмивката му можеше да се прочете, че лъже, от цяла миля.

— Мисля, че го познавам. Той винаги се усмихва по този начин.

— Верин му показва пръстена си — намеси се Мат. — И му прошепна нещо на ухото. — Видът и гласът му изглеждаха болнави, бузите му бяха изпити и кожата по тях — изпъната, но въпреки това той успя да се ухили. — Не можах да чуя какво точно му каза, но така и не разбрах дали първо очите му щяха да изскочат, или щеше да си глътне езика. Изведнъж се оказа, че каквото и да направи за нас, няма да му стигне. Веднага ни каза, че сте тук и ни чакате, и точно къде сте отседнали. Предложи сам да ни доведе, но изпита страхотно облекчение, когато Верин му отказа. — Той изсумтя. — Нарече те лорд Ранд, от Дома ал-Тор.

— Много е дълго да ти обяснявам. — Ранд се почеса по врата. — Къде са Юно и другите? Ще ни трябват.

— В Предвратието. — Мат се намръщи и добави замислено: — Юно заяви, че предпочитали да останат там, отколкото да влязат в града. Като съдя по това, което виждам, аз също бих предпочел да съм с тях. Ранд, защо ще ни трябва Юно? Да не би да си намерил... тях?

Досега бе отбягвал точно този момент. Пое си дълбоко дъх, след което погледна приятеля си в очите.

— Мат... Камата беше у мен, но я изгубих. Мраколюбците си я взеха. — Чу ахванията на кайриенците, но хич не го интересувахе. Можеха да си играят на Великата игра, колкото си искат, но Ингтар вече беше тук и най-после с това беше свършено. — Но едва ли са стигнали много далече.

Дотук Ингтар ги слушаше мълчаливо, но сега пристъпи напред и стисна Ранд под мишницата.

— Била е у теб? И... — Той огледа зяпачите наоколо. — И онова, другото?

— И него го взеха — отвърна спокойно Ранд. Ингтар удари яростно с юмрук в дланта си и се обърна. Като видяха лицето му, кайриенците заотстъпваха.

Мат прехапа устни и поклати глава.

— Бездруго не знаех, че е намерено, така че все едно че не съм го изгубил наново. — Беше ясно, че говори за камата, а не за Рога на Валийр. — Ще я намерим. Сега вече имаме двама душещи. Перин също е такъв. Последва следата по целия път до Предвратието, след като ти изчезна с Хюрин и Лоиал. Мислех, че просто си избягал... Е, нали се сещаш какво искам да кажа. Но къде все пак изчезнахте? Все още не разбирам как сте се озовали пред нас. Онзи тип ни каза, че сте тук от няколко дни.

Ранд погледна към Перин — „Нима той е душещ?“ — и забеляза, че и Перин го поглежда изпитателно. Стори му се, че Перин промърмори нещо. „Сянкубиец? Сигурно не съм чул добре.“ Жълтият блясък в очите на Перин го задържа за миг, като че ли в него се съдържаша някакви тайни, свързани с него самия. Не, сигурно си въобразяваше. „Не съм полудял. Все още не.“ И извърна очи от стария си приятел.

Верин помагаше не все още треперещия Хюрин да се изправи.

— Чувствам се като на гъши перца — заговори той. — Все още малко изтощен, но...

— Умората ти ще мине след няколко часа — каза тя. — Тялото трябва да се стегне, за да се излекува бързо, само.

Кайриенската Четяща се изправи и тихо промълви:

— Айез Седай?

Верин кимна и Четящата направи дълбок реверанс.

Колкото и тихо да бяха произнесени, думите „Айез Седай“ преминаха през тълпата в интонации, преливащи от благоговение и през боязън чак до гняв. Сега вече всички гледаха тях — дори Куале не обръщаше внимание на опожарения си хан — и Ранд реши, че малко предпазливост, в края на краищата, никак няма да им е излишна.

— Наели ли сте някакви стаи? — попита той. — Трябва да си поговорим, а тук не става.

— Добра идея — подкрепи го Верин. — Миналия път отседнах във „Великото дърво“. Ще идем там.

Лоиал отиде да доведе конете — покривът на хана междувременно се беше срутил напълно, но конюшната не беше пострадала — и скоро всички тръгнаха по улицата, яхнали конете, всички с изключение на Лоиал, който отново ги уверяваше, че е свикнал да върви пеша. Перин водеше.

— Хюрин — попита Ранд. — Кога ще можеш отново да хванеш следата? Можеш ли въобще да я хванеш? Хората, които са те ударили и са запалили хана, все са оставили някаква следа, нали?

— Мога да я проследя още сега, милорд. При това мога да ги подуша по улицата. Но не е много дълга. Тролоци не е имало, и не са убили никого. Най-обикновени човеци, милорд. Мраколюбци, предполагам, но човек не може да е сигурен в това по миризмата.

— Не допускам, че могат да отворят раклата, Ранд — намеси се Лоиал. — И че могат да извадят Рога. Ако можеха, щеше да им е по-лесно да вземат само него вместо цялата ракла.

Ранд кимна.

— Трябва да са я натоварили на каруца или да я карат на кон. Излязат ли от Предвратието, със сигурност ще се присъединят към тролоците. Ще можеш ли да последваш следата им, Хюрин?

— Да, милорд.

— Тогава почини си, докато се справиш — каза му Ранд. Душещият изглеждаше по-добре, но все още яздеше отпуснат и лицето му беше изтощено. — В най-добрия случай те ще са на не повече от няколко часа пред нас. Ако яздим бързо... — Той внезапно забеляза, че всички останали го гледат: Верин и Ингтар, Мат и Перин. Осъзна какво е направил и се изчерви. — Извинявай, Ингтар. Предполагам е просто от това, че свикнах да нося отговорност. Не исках да ти отнемам мястото.

Ингтар кимна замислено.

— Моарейн е направила добър избор, когато е накарала лорд Агелмар да те обяви за втория след мен. Може би дори щеше да е по-добре, ако Амирлинския трон бе възложила тази задача на теб. — Шиенарецът се изсмя късо. — Ти поне си успял да докоснеш Рога.

След това продължиха да яздат безмълвно.

„Великото дърво“ можеше да мине за близък на „Защитника на Драконовата стена“ — висока кубична сграда с общо помещение, облицовано с тъмно дърво и украсено със сребро, и голям излъскан часовник, окачен над камината. Ханджийката можеше да мине за родна сестра на Куале. Госпожа Тиедра беше също така възпълничка и се държеше също така мазно — и имаше същия остър поглед и навика да се вслушва в неща, които се крият зад изречените думи. Но познаваше Верин и гостоприемната ѝ усмивка към Айез Седай бе топла; тя не произнасяше титлата „Айез Седай“ на глас, но Ранд беше сигурен, че я знае.

Стаята на Ранд се оказа също толкова добра, колкото опожарената, но това, което го интересува повече, беше голямата бронзова вана, която двама слуги с усилие прекараха през вратата, и ведрата, от които се вдигаше пара, донесени от шетливите момичета от кухнята. Само един поглед към огледалото над умивалника му показва лице, което сякаш беше натрито с въглен, а червеният плат на сетрето му беше зацапан с петна сажди.

Той се съблече и влезе във ваната, но докато се къпеше, мислите не го напускаха. Верин беше тук. Една от трите Айез Седай, на които можеше да се довери, която нямаше да се опита да го опитомява, нито щеше да го предаде на онези, които биха го направили. Във всеки случай поне така изглеждаше. Една от трите, които искаха да го накарат да повярва, че той е Прероденият Дракон, да го използват като

Лъжедракон. „Тя е окото на Моарейн, което ме следи. Ръката на Моарейн, опитваща се да дърпа конците ми. Но аз съм прерязал конците.“

Донесоха дисагите му, както и един вързоп с чисти дрехи. Той се изтри и го отвори... и въздъхна. Беше забравил, че и двата други ката дрехи, с които разполагаше, са също така украсени като онзи, който бе захвърлил на стола да го почисти някоя от прислужничките. След миг колебание избра черното сетре, което съответстваше на мрачното му настроение. На високата яка бяха извезани сребристи чапли, а по ръкавите се стичаха сребърни планински бързеи, скачащи сред назъбени канари.

Докато прехвърляше вещите си в джобовете на новото сетре, напипа пергаментовите свитъци. Без да мисли, напъха двете покани в джоба си и огледа отново двете писма на Селийн. Зачуди се как е могъл да бъде такъв глупак. Тя беше млада красавица от благородна фамилия. А той — един прост овчар, когото Айез Седай се опитваха да използват, мъж, орисан да полудее, ако преди това не умре. Въпреки това отново усети притеглянето ѝ дори само докато гледаше нежно изписаните букви. Почти долавяше тръпчивия ѝ мирис.

— Аз съм овчар — промълви той на буквите. — Не съм велик мъж и ако можех да се ожения за някоя, то това щеше да е Егвийн, но тя иска да стане Айез Седай, а и как бих могъл да се венчая за която и да е жена, да обичам жена, след като ще полудея и мога да я убия?

Думите му не отслабиха силата на спомена за хубостта на Селийн или за това как тя успяваше да накара кръвта му да заври само като го погледнеше. Почти му се стори, че е в стаята с него, че може да помирише ухания ѝ, парещ ноздрите аромат, дотолкова, че дори се огледа и се разсмя, като установи, че е сам.

— Въобразявам си, сякаш вече наистина съм се побъркал — промърмори той.

С рязък жест поднесе писмата над пламъка на светилника. Вятърът навън зарева, промъкна се през кепенците на прозореца и усили пламъците, които погълнаха пергаментата. Ранд припряно захвърли горящите писма в студената камина преди пламъците да докоснат пръстите му, изчака докато и последното късче пергамент не се огъна и не се превърна в пепел, а после препаса меча и излезе от стаята.

Верин бе наела частна стая за вечеря. По полиците на тъмните стени имаше повече сребърни съдове дори отколкото в салона. Мат жонглираше с три сварени яйца и се мъчеше да изглежда безразличен. Ингтар гледаше навъсено незапалената камина. На Лоиал все още му бяха останали няколко книги из широките джобове на сетрето му и сега той четеше една до светилника на масата.

Перин седеше приведен до масата и разглеждаше дланите си. За неговото обоняние стаята ухаеше на пчелен восък, използван за полиране на дървената облицовка. „Той е бил — мислеше си младежът. — Ранд е Сянкоубиеца. О, Светлина, какво става с всички нас?“ Дланите му се свиха в юмруци. „Тези ръце бяха предназначени за ковашки чук, а не за брадва.“

Ранд влезе и той вдигна очи към него. Приятелят му изглеждаше решен на нещо, готов да предприеме някакви важни действия. Айез Седай посочи на Ранд един стол срещу себе си.

— Как е Хюрин? — попита я Ранд, докато наместваше меча така, че да може да седне. — Почива ли си?

— Настоя да излезе навън — отвърна Ингтар. — Казах му да проследи дирята, докато помирише тролоци. Оттам утре ще можем да тръгнем след тях. Или искаш да тръгнем още сега?

— Ингтар — промълви притеснено Ранд, — наистина не исках да поема командването. Просто не помислих. — Въпреки това, много по-спокойно, отколкото досега, Перин си помисли: „Сянкоубиец. Всички се променяме.“

Ингтар не отвърна нищо и продължи да се взира с празен поглед в камината.

— Има някои неща, които много ме интересуват, Ранд — заговори кротко Верин. — Едното е как сте изчезнали от стана на Ингтар, без да оставите никаква следа. Другото е как сте се озовали в Кайриен цяла седмица преди нас. Онзи чиновник беше изричен по този въпрос. Трябва да сте прелетели някак това разстояние.

Едно от яйцата на Мат падна на пода и се счупи. Той обаче не погледна към него. Гледаше Ранд. Ингтар също се обърна. Лоиал

продължаваше да се прави, че чете, но имаше загрижен вид и туфите в ушите му бяха щръкнали.

Перин се усети, че и той го е зяпнал.

— Хм, не е летял — рече той. — Не виждам да са му пораснали крила. Сигурно има да ни разкаже по-важни неща. — Верин за миг отклони вниманието си към него и той успя да устои на погледа ѝ, но все пак пръв сведе очи. „Диез Седай. О, Светлина, защо все пак се оказахме такива глупаци, че тръгнахме след една Айез Седай?“ Ранд го погледна с благодарност и Перин му отвърна с усмивка. Това не беше старият Ранд — в това скъпо сетре сякаш бе порасъл; въпреки, сега то му стоеше съвсем по мярка — но все пак си беше онова момче, с което Перин бе отрасъл на село. „Сянкубиец. Човек, пред когото вълците изпитват благоговение. Мъж, който може да прелива.“

— Какво пък — промълви Ранд и започна да им разказва простичко цялата история.

Перин се усети, че го е зяпнал. Портални камъни. Други светове, в които земята около тях сякаш се огъвала. Хюрин, който следвал дирята натам, където Мраколюбците можели да бъдат. И някаква изпаднала в беда красавица, също като в приказка на веселчун.

Мат тихо подсвирна от изумление.

— И тя ви е върнала? С един от онези... Камъни?

Ранд се поколеба само за секунда.

— Тя ще да е. Е, както разбирате, точно така се озовахме толкова далеч пред вас. А когато пристигна Фейн, двамата с Лоиал успяхме през нощта да отмъкнем Рога на Валийр, след което поехме към Кайриен, защото прецених, че няма да можем да преминем назад през тях, а и знаех, че Ингтар ще продължи на юг след тях и най-вероятно ще стигне до Кайриен.

„Сянкубиец.“ Ранд го погледна с присвити очи и Перин осъзна, че го е произнесъл на глас. Но очевидно не толкова силно, че да го чуе някой друг. Никой друг не погледна към него. Доця му се да разкаже на Ранд за вълците. „Знам за теб. Ще е съвсем честно, ако и ти узнаеш моите тайни.“ Но Верин беше тук. Не можеше да го каже пред нея.

— Интересно — промълви замислено Айез Седай. — Много бих искала да срещна това момиче. Ако тя може да използва Портален камък... Дори самото название не е широко известно. — Тя се отърси от мислите си. — Е, да го оставим за друг път. Щом е такава хубавица,

няма да е трудно да я намерим сред кайриенските Домове. Аа, ето я и храната ни.

Перин надуши агнешкото още преди госпожа Тиедра да поведе през вратата шествието с подносителите храна. Устата му се овлажни много повече от него, отколкото от поднесените с печеното грах, картофено пюре, моркови и зеле, както и хрупкави питки. Все още намираше и зеленчуците за вкусни, но напоследък предпочиташе мръвките. Дори непечени, в повечето случаи. С известно притеснение си помисли, че препечените късове агнешко, които му поднасят, са прекалено добре сготвени. Твърдо си наложи да си сипе от всичко. С двойна порция агнешко.

Яденето мина мълчаливо, всеки бе потънал в собствените си мисли. За Перин беше болезнено да гледа как се храни Мат. Апетитът на Мат беше добър, както обикновено, въпреки трескавата червенина, избила на лицето му, но той така тикаше залците в устата си, сякаш това беше последното ядене в живота му. Перин се постара да задържи поглед над собственото си блюдо, доколкото бе възможно, и отново, за кой ли път, съжали че бяха напуснали Емондово поле.

След като жените разчистиха масата и излязоха, Верин настоя да останат заедно, докато се върне Хюрин.

— Може да ни донесе такава вест, че да се наложи да тръгнем веднага.

Мат отново се зае с жонглирането, а Лоиал хвана оставената книга. Ранд попита съдържателката дали тук има някакви книги и тя му донесе „Пътешествията на Джейин Бродяжника“. Перин също я харесваше — обичаше разказите за приключения при Морския народ и за пътувания до земите отвъд пустинята Айил, откъдето идва коприната. Но сега не му се четеше, затова подреди таблата на масата да поиграят на камъчета с Ингтар. Стилът на игра на шиенареца беше рязък и смел. Перин винаги бе играл предпазливо, отстъпвайки неохотно терен, но сега се усети, че поставя камъчетата с не по-малко безразсъдство, отколкото Ингтар. Повечето игри завършваха наравно, но той успя да спечели толкова, колкото и противникът му. По здрач шиенарецът вече го поглеждаше с още повече уважение.

И тогава душещият се върна. Усмивката му беше едновременно и тържествуваща, и смутена.

— Намерих ги, лорд Ингтар. Проследих ги до бърлогата им.

— Бърлога? — възкликна Ингтар. — Искаш да кажеш, че се крият някъде наблизно?

— Да, лорд Ингтар. Онези, които отмъкнаха Рога. Проследих ги чак дотам и навсякъде около това място мирише на тролоци, макар да се спотайват, като че не искат да бъдат видени, дори и там. И нищо чудно. — Душещият вдиша дълбоко. — Въпросното място е току-що завършеният нов замък на лорд Бартанес.

— Лорд Бартанес! — възкликна Ингтар. — Но той... той е... той е...

— Мраколюбци има и сред висшите съсловия, както сред низшите — намеси се невъзмутимо Верин. — Могъщите отдават душите си на Сянката също толкова често, колкото и нищите.

Ингтар се навъси, като че ли не искаше и да си помисля за това.

— Има охрана — продължи Хюрин. — Няма да можем да проникнем с двадесет души, камо ли да се измъкнем след това. Стотина биха се справили, но с двеста ще е по-добре. Така си мисля аз, милорд.

— Какво ще кажете за краля? — попита Мат. — Ако този Бартанес е Мраколюбец, кралят ще ни помогне.

— Напълно съм сигурна — заяви сухо Верин, — че Галдриан Риатин би тръгнал срещу Бартанес Дамодред дори само заради слух, че Бартанес е Мраколюбец, при това ще е благодарен, че му се е предложил такъв повод. Но също така съм сигурна, че Галдриан за нищо на света няма да изпусне Рога на Валийр от ръцете си, ако се докопа до него. Ще го показва по време на тържества, за да докаже на народа си колко велик и могъщ е Кайриен, и никой няма да се усъмни в това.

Перин примигна изумен.

— Но Рогът на Валийр трябва да се появи, когато настъпи часът на Последната битка. Той не може просто така да го задържи.

— Малко знам за нравите на кайриенците — каза Ингтар. — Но за Галдриан съм чувал предостатъчно. Той ще ни устрои тържествен пир и ще ни благодари за славата, която сме донесли на Кайриен. Ще ни натъпче джобовите със злато и ще ни затрупа с почести. А ако се опитаме да избягаме с Рога, ще отреже удостоените ни с високи почести глави, без да му трепне ръката.

Перин прокара пръсти през косата си. Колкото повече научаваше за кралете, толкова по-малко му харесваха.

— Но какво ще кажете за камата? — попита неуверено Мат. — Той няма да иска да я задържи, нали? — Ингтар го погледна гневно и той помръдна неловко. — Знам, че Рогът е важен, но аз няма да се бия в Последната битка. Тази кама...

Верин отпусна ръце на облегалките на стола си.

— Галдриан няма да получи нито едното, нито другото. Това, което ни трябва, е някакъв начин да проникнем в новия замък на Бартанес. Успеем ли да намерим Рога, ще измислим и някакъв начин да го измъкнем. Да, Мат, камата също. Разбере ли се, че в града е дошла Айез Седай... е, не че обичам да ги правя тези работи, но ако подхвърля на Тиедра, че бих искала да видя замъка на Бартанес, най-вероятно ще получа покана след ден-два. Едва ли ще е толкова трудно да заведе с мен поне някои от вас... Какво има, Хюрин?

Душещият се клатеше нетърпеливо на пети и пръсти:

— Лорд Ранд вече има покана. От лорд Бартанес.

Перин зяпна Ранд, и не беше единственият.

Ранд извади двата подпечатани свитъка от джоба на сетрето си и ги връчи на Айез Седай, без да продума нищо.

Ингтар се приближи и удивен надникна над рамото ѝ.

— Бартанес и... и Галдриан! Ранд, как си се снабдил с тези покани? Какво си направил?

— Нищо — въздъхна Ранд. — Нищо не съм правил. Просто ми ги изпратиха. — Ингтар издиша шумно. Мат беше зяпнал. — Истина ви казвам, просто ми ги изпратиха — повтори Ранд спокойно. От него се излъчваше някакво достойнство, каквото Перин не беше забелязвал досега. Ранд гледаше на Айез Седай и на шиенарския лорд като на равни на себе си.

Перин поклати мълчаливо глава. „Това сетре ти стои съвсем по мярка. Ах, как всички се променяме!“

— Лорд Ранд изгори всички останали — докладва Хюрин. — Всеки ден пристигаха нови и всеки ден ги изгаряше. Всеки ден от все по-могъщи Домове. — В гласа му се долавяше гордост.

— Колелото на Времето втъкава всички нас в Шарката така, както то само пожелае — промълви Верин загледала в свитъците. —

Но понякога ни осигурява това, от което се нуждаем, преди сами да знаем за какво ще ни потрябва.

Тя небрежно смачка кралския пергамент и го хвърли в камината върху студените главни. После счупи с палец печата на другия свитък, разтвори го и зачете.

— Мда. Да, това ще ни свърши чудесна работа.

— Но как мога да отида? — попита я Ранд. — Те ще разберат, че не съм лорд. Аз съм овчар и селянин. — Ингтар го изглежда недоверчиво. — Така е, Ингтар. Вече ти го казах. — Ингтар сви рамене — все още не изглеждаше убеден. Хюрин изглежда Ранд с тъпо неверие.

„Да ме изгори дано — помисли си Перин. — Ако не го познавах, и аз нямаше да му повярвам.“ Мат оглеждаше Ранд с леко килната глава, като че ли гледаше нещо, което виждаше за пръв път. „Той също го разбира.“

— Ще се справиш, Ранд — каза Перин. — Можеш да се справиш.

— Няма да е зле — каза Верин, — ако престанеш да обясняваш на всеки какво си и какво не си. Хората имат навика да виждат това, което очакват да видят. Освен това говори твърдо. Така, както говореше на мен — допълни тя сухо и бузите на Ранд се изчервиха, но той не отклони погледа си. — Няма значение какво точно ще кажеш. Всичко, което прозвучи неуместно, ще го отдадат на това, че си чужденец. Също така ще помогне, ако си спомниш как се държа пред Амирлин. Ако се държиш също така надменно, ще повярват, че си лорд, дори да беше облечен в дрипи.

Мат се изкиска.

Ранд вдигна безпомощно ръце.

— Добре. Ще го направя. Но все пак си мисля, че ще разберат какъв съм само пет минути след като си отворя устата. Кога?

— Бартанес те е поканил за пет различни дати и една от тях е утре вечер.

— Утре? — избухна Ингтар. — До утре вечер Рогът може да се окаже на петдесет мили по реката или...

Верин го прекъсна.

— Юно и войниците ти могат да наблюдават замъка. Ако се опитат да отнесат Рога нанякъде, лесно можем да ги последваме и

вероятно да си го върнем по-лесно, отколкото сред стените на Бартанес.

— Може би — изгрухтя Ингтар. — Но аз просто не обичам да стоя със скръстени ръце и да чакам. Особено когато Рогът е почти в ръцете ми. Длъжен съм да го взема. Трябва! Трябва!

Хюрин се втрени в него.

— Но, лорд Ингтар, това не е начинът. Каквото има да става, ще стане, и каквото е предречено, ще... — Ингтар го изгледа гневно, но той продължи да мърмори под нос: — Не, това не е начинът, да се говори, че „трябва“...

Ингтар се извърна вдървено към Верин.

— Верин Седай, кайриенците много държат на протокола. Ако Ранд не изпрати отговор, Бартанес може така да се обиди, че да не пожелае да ни приеме дори с този пергамент. Но от друга страна, ако Ранд го стори... хм, Фейн поне го познава. Така можем просто да ги предупредим да ни устроят клопка.

— Ще ги изненадаме. — Беглата ѝ усмивка не беше от най-добродушните. — Но си мисля, че Бартанес държи на всяка цена да се срещне с Ранд. Мраколюбец или не, съмнявам се да се е отказал да крои заговори срещу трона. Ранд, тук той споменава, че си проявил интерес към един кралски проект, но не уточнява какъв. Какво има предвид?

— Не знам — отвърна замислено Ранд. — Откакто съм тук, не съм направил нищо. Почакайте. Може би има предвид статуята. Минахме през едно село, където изкопаваха от земята една огромна статуя. От Приказния век, така казаха. Кралят смята да я премести в Кайриен, макар че не ми е ясно как може да се премести нещо толкова голямо. Но единственото, което направих, бе да попитам какво е това нещо.

— И ние минахме през деня покрай нея, но не се спряхме да задаваме въпроси. — Верин пусна поканата и тя падна в скута ѝ. — Може би не е много мъдро от страна на Галдриан да разкопава такова нещо. Не че представлява особена опасност, но по начало никак не е мъдро хора, които не знаят за какво става дума, да се замесват с нещо от Приказния век.

— И какво е то? — попита Ранд.

— Ша-ангреал. — Произнесе го така, сякаш не бе особено важно, но на Перин му се стори, че двамата сякаш се вгълбиха в личен разговор, говорейки си неща, които останалите не могат да чуят. — Единият екземпляр от двойката. Двата най-големи, които изобщо са правени, поне доколкото ни е известно. И твърде странен чифт при това. Другият, който все още лежи заровен на Тремалкинг, може да се използва от жена. Този може да се използва само от мъж. Направени са по време на Войната за Силата, като оръжие, но ако изобщо има нещо, за което трябва да сме благодарни, то е, че всичко е свършило преди да бъдат използвани. Заедно те могат да се окажат достатъчно мощни, за да разрушат света, при това още по-катастрофално, отколкото по време на Разрушението.

Ръцете на Перин се стегнаха на възли. Избягваше да погледне Ранд, но с крайчеца на окото си забеляза, че устните на приятеля му са пребледнели. Помисли си, че Ранд сигурно просто се е изплашил, и ни най-малко не можеше да го обвини за това.

Ингтар, съвсем естествено, изглеждаше потресен.

— Това нещо трябва да бъде заровено отново, и то колкото се може по-дълбоко. Какво ли щеше да стане, ако Логаин се бе докопал до него? Или пък някакъв окаяник, който може да прелива? Да не говорим за някой, който би се обявил за Преродения Дракон. Верин Седай, вие трябва да предупредите Галдриан за това, което върши!

— Какво? О, не мисля, че е необходимо. Двете трябва да се използват едновременно, за да издържат достатъчно от Единствената сила, че да се предизвика Разрушението на света. Така е било в Приказния век. Мъж и жена, действащи заедно, винаги са били десет пъти по-силни, отколкото поотделно. А коя Айез Седай днес би съдействала на мъж в преливането? Всяка от статуите сама по себе си е доста мощна, но мога да се сетя за много малко жени, достатъчно силни, че да издържат на потока през онази в Тремалкинг. Амирлин естествено. Моарейн, а също така и Елайда. Може би още една-две. И други три, които сега се обучават. Що се отнася до Логаин, цялата му сила едва би му стигнала да се предпази да не изгори като въглен и нищо няма да му остане, за да направи нещо друго. Не, Ингтар, не мисля, че имаш основания за безпокойство. Поне докато истинският Прероден Дракон не се самопровъзгласи, а виж, тогава всички ние ще

имаме причини за сериозна тревога. Сега по-добре да се погрижим какво ще правим, когато проникнем зад стените на замъка на Бартанес.

Всъщност тя говореше на Ранд, Перин веднага го разбра, и ако можеше да съди по болезнено сгърчената физиономия на Мат — той също. Дори обикновено спокойният Лоиал помръдваше нервно в голямото си кресло. „О, Светлина, Ранд — помисли си Перин. — О, Светлина, не ѝ позволявай да те използва!“

Ръцете на Ранд се бяха притиснали в масата така здраво, че кокалчетата на пръстите му бяха побелели, но гласът му беше твърд. Очите му не се отклониха от Айез Седай.

— Първо трябва да върнем Рога и камата. И после всичко свършва, Верин. Всичко.

Перин забеляза усмивката на Верин, тънка и загадъчна, и го лъхна мраз. Не допускаше, че Ранд разбира и половината от това, което той сам смяташе, че е разбрал. И половината.

ГЛАВА 32

ОПАСНИ СЛОВА

Замъкът на лорд Бартанес приличаше на голяма крастава жаба, приклепнала под нощното небе. Беше огромен като укрепление, с яки стени, и все пак не беше укрепление, защото от многобройните му високи прозорци се изливаше музика и смях. Ранд огледа стражите по върховете на кулите и по стената, слезе от Дорчо, оправи сетрето си и намести меч. Останалите също слязоха и се скупчиха около него в основите на широкото стълбище от бял камък, водещо към широките тежки дървени порти на владението.

Шиенарците под командването на Юно оформиха ескорта им. Едноокият размени няколко кратки кимвания с Ингтар, след което отведе хората си да се присъединят към другите ескорти, където им поднасяха ейл, а на един голям огън се печеше цял вол.

Други десет шиенарци бяха оставени по-назад с Перин. Верин бе казала, че всеки, който дойде тук, трябва да е с определено предназначение, а в тази нощ за Перин нямаше такова. Ескортът беше необходим, за да внуши респект в очите на кайриенците, но повече от десет души щяха вече да изглеждат подозрително. Ранд беше тук, защото той бе получил поканата. Ингтар бе дошъл, за да добави тежестта на своята титла, докато Лоиал беше тук, защото Огиер бяха на голяма почит сред висшите слоеве на кайриенските благородници. Хюрин трябваше да играе ролята на личен слуга на Ингтар. Истинското му предназначение обаче бе да подуши Мраколюбците и тролоците, ако може. Рогът на Валийр трябваше да е някъде при тях. Мат, който все още ръмжеше недоволен от възложената му роля, трябваше да се прави на слуга на Ранд, тъй като той можеше да усети близостта на камата. Ако Хюрин се провалеше, може би той щеше да намери Мраколюбците.

Когато Ранд попита Верин защо и тя е с тях, тя само се усмихна и отвърна:

— За да пазя всички ви от беда.

Докато се изкачваха по стъпалата, Мат промърмори:

— Така и не разбирам защо трябва да бъда слуга. — Двамата с Хюрин вървяха след останалите. — Да ме изгори дано, но щом като Ранд може да е лорд, аз също мога да си облека някое богатско сетре.

— Един слуга — отвърна Верин, без да се обръща назад — би могъл да проникне на много места, където друг не би могъл, и повечето благородници изобщо не биха му обърнали внимание. Вие с Хюрин си имате свои задачи...

— Мат, млъкни вече — намеси се Ингтар. — Освен ако не държиш непременно да ни издадеш. — Вече се приближаваха до портите, край които стояха половин дузина стражи и още толкова слуги в тъмнозелени ливреи.

Ранд си пое дълбоко дъх и подаде поканата си.

— Аз съм лорд Ранд от Дома ал-Тор — изговори той набързо, за да се отърве от най-неприятното. — А това са моите гости: Верин Айез Седай от Кафявата Аджа, лорд Ингтар от Дома Шинова, от Шиенар. Лоиал, син на Арент, син на Халан, от стеддинг Шангтай. — Лоиал бе помолил неговият стеддинг да бъде изключен от титулуването му, но Верин настоя, че имат нужда и от най-дребното късче официалност, което могат да предложат.

Слугата, който бе поел поканата с небрежен поклон, потрепваше при всяка нова титла; очите му се изцъклиха към Верин. Със задавен глас той каза:

— Добре дошли в Дома Дамодред, ваши благородия. Добре дошла, Айез Седай. Добре дошъл, приятелю огиер. — Той махна с ръкана останалите слуги да разтворят широко портите и с ниски поклони заподканя Ранд и останалите да влязат, след което бързо подаде поканата на друг мъж в ливрея с извезан на гърдите герб и му прошепна нещо на ухото.

— Айез Седай — каза младежът с ливреята и подпрян на дългия жезъл в десницата си, се поклони ниско на всеки един поотделно. — Ваши благородия. Приятелю огиер. Моето име е Ашин. Моля, последвайте ме.

Външният коридор беше пълен със слуги; но Ашин ги отведе в една огромна зала, пълна с благородници, с жонгльор, който изнасяше представление в единия ъ край, и тимпанисти в другия. Гласовете и музиката, леещи се от всички посоки, подсказваха, че това не са

единствените гости нито единствените забавления на приема. Благородниците стояха по двойки, по тройки или по четворки, някъде мъже и жени наедно, другаде — само жени или само мъже, и все на предпазливо разстояние едни от други, за да не се подслушват какво си говорят. Гостите бяха облечени в присъщите за Кайриен тъмни цветове, с ярки ивици най-малко до половината на гърдите на дрехата, а при някои ивиците се спускаха чак до кръста. Косите на жените бяха прибрани високо в сложно нагласени прически или пуснати на падащи къдрици, всяка различно, а тъмните им поли бяха толкова широки, че сигурно им се налагаше да се обърнат на една страна, за да преминат през всяка врата, по-тясна от тези в замъка. Никой от мъжете не беше с бръсната глава като кайриенските воители — всички бяха с черни кадифени шапки върху дългите коси, някои с форма на камбани, други плоски — и също като при жените, вълни от дантели с цвета на потъмняла слонова кост почти закриваха дланите им.

Ашин почука с жезъла и обяви, имената им високо: първо това на Верин.

Всички обърнаха очи към тях. Верин бе наметнала шала с кафявите ресни и с избродирани на него винени лози. Обявяването, че е пристигнала Айез Седай, предизвика стаен шепот сред благородниците и накара жонгльора да изтърве една от бухалките си, макар че вече никой не го гледаше. Лоиал бе удостоен с не по-малко любопитни погледи още преди Ашин да обяви името му. Въпреки сребърната бродерия по яката и ръкавите, иначе строгото черно сетре на Ранд го правеше да изглежда в пълен контраст с отрупаните с дантели кайриенски благородници, а и мечът му, както и мечът на Ингтар привлякоха не малко погледи. Тук, изглежда, никой от лордовете не беше въоръжен. Ранд чу неведнъж прошепнатото „меч със знака на чаплата“. Някои от погледите, които го стрелнаха, му се сториха намръщени. Предположи, че идат от хора, които е оскърбил, като е изгорил поканите им.

Появи се някакъв слаб мъж с подчертано благородна осанка. Снопове ярки ивици пресичаха тъмносивото му сетре от врата чак до подгъва над коленете. Беше изключително висок за кайриенец, макар и половин глава по-нисък от Ранд, а стойката му беше такава, че изглеждаше още по-висок. Беше вдигнал брадичка и оглеждаше

всички отвисоко. Очите му бяха като черни мъниста. Верин обаче изгледа предпазливо.

— Висше благоволение ме удостоява с вашето присъствие, Айез Седай. — Гласът на Бартанес Дамодред беше дълбок и уверен. Погледът му се плъзна по останалите. — Не очаквах толкова височайша компания. Лорд Ингтар. Приятелю огиер. — Поклонът му към двамата не беше нещо повече от леко кимване: Бартанес прекрасно знаеше могъществото си. — А вие, лорд Ранд. Вие предизвикахте много коментари в града, както и в Домовете. Може би ще имаме възможност да поговорим тази вечер. — Тонът му подсказваше, че няма много да съжалява, ако подобна възможност не се появи, но очите му се стрелнаха едва забележимо към Ингтар и Лоиал, както и към Верин. — Чувствайте се като у дома си. — Той се остави да бъде отвлечен от една изящна дама, която постави обсипаната си със златни пръстени и покрита с дантела ръка върху неговата, но отново измери Ранд с поглед, преди да се отдалечи.

Тихите разговори наоколо отново се подхванаха и жонгльорът отново завъртя цветните си бухалки, стигащи почти до богато орнаментирания гипсов таван, на цели четири разтега от пода. Тимпанистите не спираха; акробатка полетя във въздуха, скачайки от стиснатите ръце на един партньорите си, намазаната ѝ кожа блесна на светлината на стотиците светилници, когато се завъртя във въздуха и стъпалата ѝ се приземиха в ръцете на акробат, който междувременно се беше изправил на раменете на друг свой колега. Той я вдигна с протегнати нагоре ръце, след като най-долният мъж повдигна него по същия начин, и акробатката разпери ръце встрани, очаквайки одобрението на зрителите. Никой от кайриенците обаче като че ли не забеляза номера.

Верин и Ингтар се понесоха сред множеството. Шиенарецът бе удостоен с няколко предпазливи погледа; някои поглеждаха към Айез Седай с широко отворени очи, други се навъсваха загрижено като селяни, намерили вълк в кошарата си. Последното идваше по-често откъм мъжете, отколкото от жените. Някои жени я заговаряха.

Ранд си даде сметка, че Мат и Хюрин вече са изчезнали в кухненските помещения, където беше мястото на слугите. Надяваше се, че ще могат лесно да се измъкнат оттам.

Лоиал се наведе и му зашепна на ухото.

— Ранд, тук наблизно има Портал. Усещам го.

— Искаш да кажеш, че това е било Дъбрава на огиер? — попита тихо Ранд.

Лоиал кимна.

— Стеддинг Цофу не е бил намерен отново, след като е бил засаден, иначе огиер, които са помогнали в построяването на Алкаиррахиенален нямало да имат нужда от дъбрава, която да им напомня за техния стеддинг. Когато посетих Кайриен преди, всичко тук беше гора, принадлежаща на краля.

— Бартанес, изглежда, е успял да я вземе с помощта на някакъв заговор. — Ранд огледа нервно залата. Всички продължаваха да разговарят, но някои крадешком попоглеждаха към Лоиал и него. Ингтар не се виждаше. Верин стоеше в центъра на плътна група заобиколили я жени. — Бих искал да останем заедно.

— Верин каза „не“, Ранд. Тя твърди, че така ще ги направим и подозрителни и ще ги ядосаме, ще ги накараме да мислят, че се държим настрана. Трябва да отбягваме всяко подозрение, докато Мат и Хюрин не намерят онова, което търсят.

— Чух какво каза тя не по-зле от теб, Лоиал. Но въпреки това твърдя: ако Бартанес е Мраколюбец, той би трябвало да знае защо сме тук. Да тръгнем сами е все едно сами да ги молим да ни ударят по главата.

— Верин твърди, че той няма да предприеме нищо, докато не разбере със сигурност дали не би могъл да ни използва. Дай просто да направим това, което каза тя, Ранд. Айез Седай си знаят работата. — Лоиал тръгна из тълпата и събра около себе си дузина благородници и дами още преди да се е отдалечил и на няколко крачки.

Други закрачиха към Ранд, след като вече бе останал сам, но той се обърна в противоположна посока и се забърза. „Айез Седай може и да си знаят работата, но бих искал и аз да им я знам. Всичко това не ми харесва. О, Светлина, ако можех само да разбера дали казва истината! Айез Седай никога не лъжат, но истината, която чуваш, може да не е тази, която си мислиш, че е.“

Той продължи да крачи напред, за да избегне разговорите с благородниците. Имаше безброй други зали, всичките пълни с гости, и във всички имаше всевъзможни изпълнители: трима различни веселчунци с техните пъстри наметала, още жонгльори и тимпанисти,

музиканти с флейти, битерни, ксилофони и лютни, плюс пет различни вида цигулки, шест вида рокове, прави, закривени и извити, и десет вида барабани, от малък тимпан до тъпан. Погледна повторно някои от роговете, особено извитите, но всички инструменти бяха от най-обикновен бронз.

„Едва ли биха показали тук Рога на Валийр, глупак такъв — рече си той. — Освен ако Бартанес не е решил да изкара мъртвите герои да му танцуват на приема.“

Появи се дори един истински бард с обковани със сребро тайренски ботуши и жълто сетре — крачеше през залите, подрънквайки на лютнята си, и от време на време спираше, за да издекламира нещо на Висок напев. Бардът поглеждаше с презрение към веселчуните и не влизаше в залите, където те рецитираха, но Ранд не забеляза никаква особено разлика между тях и него освен в облеклото.

Изведнъж се оказа, че Бартанес крачи редом с него. Облечен в ливрея слуга веднага притича към тях със сребърен поднос и се поклони. Бартанес си взе чаша с високо столче, пълна с вино. Пристъпвайки заднишком, без да спира с поклоните, слугата изчака с подноса, докато Ранд не поклати глава, след което се стопи в тълпата.

— Изглеждате неуморен — каза Бартанес и отпи.

— Обичам да се разхождам. — Ранд се зачуди как да последва съвета на Верин и като си спомни какво му каза Верин за аудиенцията при Амирлин, закрачи с походката „Котарак пресича кралския двор.“ По-нахална походка от тази не знаеше. Бартанес стисна устни и Ранд си помисли, че лордът я намира за прекалено нахална, но съветът на Верин беше единственото, на което можеше да разчита, така че не спря. Все пак, за да свали малко напрежението, заяви учтиво:

— Приемът е великолепен. Имате много приятели, а и не съм виждал толкова много изпълнители на едно място.

— Много приятели — съгласи се Бартанес. — Можете да кажете на Галдриан колко са много и кои са. Някои от имената биха го удивили.

— Никога не съм се срещал с краля, лорд Бартанес, и не допускам, че ще се срещна.

— Разбира се. Вие просто случайно сте попаднали в онова мижаво селце. И изобщо не сте проверявали как вървят разкопките на статуята. Голямо начинание, впрочем.

— Да. — Отново се замисли за Верин и съжали, че не беше го посъветвала как да разговаря с човек, който смята, че го лъжат. Добави, без да се замисля: — Опасно е да се забъркваш с неща от Приказния век, ако не знаеш с какво си имаш работа.

Бартанес надникна умислен във виното си, като че ли Ранд току-що беше произнесъл нещо много дълбоко.

— Да не би да искате да кажете, че не подкрепяте Галдриан в това начинание? — попита той най-сетне.

— Казах ви, никога не съм се срещал с краля.

— Да, разбира се. Не знаех, че андорците играят толкова умело Великата игра. Тук, в Кайриен, не сме виждали много от вас.

Ранд си пое дълбоко дъх — не искаше да обяснява на този човек, че не играе тяхната „Игра“.

— В реката има много зърнени баржи от Андор.

— Прекупвачи и търговци — че кой ги забелязва тях? Все едно да забележиш пчелите сред листаците. — В гласа на Бартанес се съдържаше еднакво пренебрежение както към пчелите, така и към търговците, но той отново се намръщи, като че ли Ранд бе намекнал за нещо. — Малцина мъже пътуват в компанията на Айез Седай. Вие ми се струвате твърде млад за Стражник. Предполагам, че Стражникът на Айез Седай е така нареченият „лорд Ингтар“, нали?

— Ние сме тези, които заявихме, че сме — каза Ранд и направи гримаса. „С изключение на мен.“

Бартанес вече оглеждаше лицето му съвсем открито.

— Млад. Твърде млад сте, за да носите меч със знака на чаплата.

— Нося го по-малко от година — отвърна автоматично Ранд и веднага съжали, че го е казал. Прозвуча глупаво в собствените му уши, но Верин му беше казала да се държи както пред Амирлинския трон, а и това беше отговорът, на който го беше научил Лан.

Един мъж от Граничните земи считаше за ден на своето кръщаване (и раждане) деня, в който получаваше правото да носи меч.

— Такаа. Андорец, при това обучаван в Граничните земи. Или обучаван от Стражник? — Очите на Бартанес се присвиха и той

изглежда Ранд изпитателно. — Научих, че Мургейз има само един син. Казва се Гавин, както чух. Трябва да сте почти на неговата възраст.

— Познавам го — отвърна Ранд предпазливо.

— Тези очи. Тази коса. Чувал съм, че кралското родословие на Андор има почти айилски коси и очи.

— Не съм айилец, лорд Бартанес, нито съм с кралско потекло.

— Както кажете. Дадохте ми вече достатъчно поводи за размисъл. Надявам се, че ще намерим някаква обща почва за разговор следващия път. — Бартанес се поклони и вдигна чашата си за поздрав, след което се извърна и заговори с някакъв сивокос мъж с многобройни цветни ширити по сетрето.

Ранд поклати глава и продължи напред, надалеч от повече разговори. Стигаше му беседата с един кайриенски лорд; втори такъв разговор щеше да му дойде много. Бартанес като че ли намираше дълбоки значения в най-безобидните му забележки. Ранд си даде сметка, че едва сега е научил достатъчно за Даес Дай-мар, за да разбере, че няма никаква представа как се играе. „Мат, Хюрин, по-скоро намерете нещо, за да можем да се измъкнем оттук. Тези хора са побъркани.“

А после се озова в друга зала и веселчунът в другия ѝ край, който дърпаше струните на лютнята си и декламираше приказка от „Великия Лов на Рога“, не беше друг, а самият Том Мерилин. Ранд се закова на място. Том, изглежда, не го забеляза, въпреки че погледът му на два пъти се плъзна през него. Изглежда, Том бе категоричен в думите си. Окончателно скъсване.

Ранд се извърна да напусне залата, но някаква дама пристъпи плавно пред него и постави ръка на гърдите му; дантелата се изви по китката ѝ. Главата ѝ не достигаше и до рамото му, но високо вдигнатите къдрици на прическата ѝ почти закриваха очите му. Колосаните дантели на тоалета ѝ скриваха шията ѝ и се опираха в брадичката ѝ, падайки на вълни, цветни ивици пресичаха тъмносинята ѝ рокля под гърдите.

— Аз съм Алаине Чюлиандред. А вие сте прословутият Ранд ал-Тор, нали? Всички сме впечатлени от това, което се говори за вас. Чух дори, че свирите на флейта. Нима е истина?

— Да, свиря на флейта. — „Но как е могла да...? Калдевуин. О, Светлина, в този Кайриен всички научават всичко.“ — Моля да ме

извините...

— Чувала съм, че някои чуждоземни лордове свирят на музикални инструменти, но досега не вярвах. Много бих искала да чуя музиката ви. Може би ще побеседвате с мен за едно-друго. Бартанес, изглежда, намира разговора си с вас за впечатляващ. Съпругът ми прекарва дълго време в наглеждане на лозята си и ме оставя съвсем сама. Така и не му остава време да „побеседва“ с мен.

— Сигурно ви липсва — отвърна Ранд, мъчейки се да се промуши покрай широките ѝ фусты. Тя се разсмя звучно, като че ли беше казал най-забавната шега на света.

Друга жена си проправи път с рамо напред към първата и още една ръка се опря в гърдите му. Имаше също толкова цветни ивици, колкото и Алаине, и беше на нейната възраст, десетина години по-възрастна от него.

— Да не мислиш да го задържиш за себе си, Алаине? — Двете жени се усмигнаха една на друга, но очите им сякаш мяхах ножове. Втората се обърна с усмивка към Ранд. — Аз съм Белеваере Осиеллин. Всички ли мъже в Андор са толкова високи? И толкова хубави?

Той се окашля.

— Хм... някои. Извинете, но ако обичате...

— Видях ви, че говорите с Бартанес. Говорят, че се познавате също така с Галдриан. Трябва да ми дойдете на гости и да побеседваме. Съпругът ми скоро ще замине да огледа именията ни на юг.

— Нахална си като кръчмарска слугиня — изсъска ѝ Алаине и мигом извърна усмивката си към Ранд. — Липсва ѝ финес. Никой мъж не би харесал жена с толкова грубо държане. Донесете флейтата си в замъкa ми и ще побеседваме. И ще ме научите да свиря на флейтата ви, нали?

— Това, което Алаине смята за нахалство — промълви сладко Белеваере, — е просто липса на смелост. Мъж, който носи меч със знака на чаплата, трябва да е много храбър. Това наистина ли е меч със знака на чаплата, или не?

Ранд се опита да отстъпи назад,

— Моля да ме извините, но... — Те обаче го последваха стъпка по стъпка, докато гърбът му не опря в стената. Широките им поли образуваха друга стена пред него.

Той подскочи, когато трета жена се присъедини към първите две и полите ѝ го обсадиха от единия фланг. Беше по-възрастна от тях, но не по-малко красива, със закачлива усмивка, която не притъпяваше остротата на погледа ѝ. Броят на цветните ивици по гърдите ѝ беше един път и половина повече от този на Алаине и на Белевеаре. Те направиха леки реверанси и я изгледаха намусено.

— Да не би тези паяци да се опитват да ви заплетат в мрежите си? — засмя се жената. — Внимавайте, впримчват много здраво. Елате с мен, млади ми, прекрасен андорецо, и ще ви кажа всичко за неприятностите, които тези двете могат да ви причинят. Преди всичко, аз нямам съпруг, от когото да се безпокоите. Съпрузите винаги създават неприятности.

Над главата на Алаине той мерна Том, който се изправяше след поклон, последвал съвсем нищожни похвали. Навъсен, веселчунът грабна чаша от подноса пред смаяния поглед на слугата.

— Виждам един човек, с когото трябва да поговоря — каза Ранд на жените и се промуши през ограждението, което му бяха устроили, тъкмо когато последната от тях се пресягаше да го хване за ръката. Забърза се към веселчуна и трите зяпнаха след него. Том го изгледа над ръба на чашата си и отпи яка глътка.

— Том, знам, че ми каза, че скъсваме окончателно, но трябваше да се отърва от тези жени. Само ми говореха, че мъжете им ги няма, но ми се стори, че намекваха и за някои други неща. — Том се задави с виното си и Ранд го потупа по гърба. — Като пиеш много бързо, винаги ти влиза в кривото гърло. Том, те смятат, че заговорнича с Бартанес или може би с Галдриан, и не мисля, че ще ми повярват, ако им кажа, че не е така. Просто ми трябваше някакво извинение, за да се отърва от тях.

Том поглади дългите си мустаци и погледна през залата към трите жени. Те все още стояха заедно и наблюдаваха него и Ранд.

— Познавам ги тия трите, момчето ми. Само Бреане Таборвин може да те научи на неща, които всеки мъж трябва да знае, стига да оцелееш след урока ѝ. Притеснени били за мъжете си! Това ми хареса, момче. — Той внезапно присви очи. — Ти ми каза, че си се очистил от Айез Седай. Тази вечер тук почти всички говорят, че някакъв андорски лорд се е появил без предупреждение и с Айез Седай с него. Хмм.

Бартанес и Галдриан. Този път си оставил Бялата кула да те натика във врящо гърне.

— Тя дойде едва вчера, Том. И веднага щом спасим Рога, отново ще се освободя от тях. Наистина го чакам с нетърпение.

— Говориш така, сякаш сега той не е в безопасност — промълви Том бавно. — Миналия път не останах с това чувство.

— Откраднах го, Том. Донесли са го тук. Бартанес е един от тях.

Том се направи, че оглежда виното си, но очите му зашариха, за да се увери, че никой не е достатъчно близо, за да ги чуе. Много повече гости от трите жени хвърляха накриво погледи към тях, като се правеха, че разговарят помежду си, но всяка от групичките се държеше настрана от останалите. Въпреки това Том заговори шепнешком:

— Много е опасно да кажеш това, ако не е вярно, но още по-опасно, ако е вярно. Подобно обвинение, и то спрямо най-могъщия човек в кралството... Казваш, че Рогът е у него? Струва ми се, че отново имаш нужда от помощта ми, след като отново си се заплел в нишките на Бялата кула.

— Не. — Той вече бе решил, че Том е прав, дори самият веселчун да не знаеше защо. Не искаше да въвлича и други хора в собствените си неприятности. — Искях само да ме измъкнеш от онези жени.

Веселчунът изпухтя под мустак.

— Хм. Да. Ясно. Последния път, когато ти помогнах, единият ми крак се схвана, а ти, изглежда, отново си позволил да те завържат за конците на Тар Валон. Този път ще трябва сам да се измъкваш. — Прозвуча така, сякаш искаше сам да се убеди в правотата си.

— Ще се измъкна, Том. Ще се измъкна. — „Само да спасим Рога и Мат да получи проклетата си кама. Мат, Хюрин, къде сте, да ви изгори дано!“

Мисълта му сякаш подейства като подкана, защото Хюрин се появи в залата, търсейки с поглед сред лордовете и дамите. Те гледаха през него — слугите не съществуват, освен ако не ти потрябват. Когато зърна Ранд и Том, той си проправи път между благородниците и се поклони.

— Милорд. Изпратиха ме да ви уведомя. Слугата ви падна и си навехна коляното. Не знам колко зле е пострадал, милорд.

За миг Ранд го изгледа зяпнал. После, давайки си сметка за всички погледи, втренчени в него, отвърна достатъчно високо, за да го чуят:

— Непохватен тъпак. Каква ми е ползата от него, щом и да върви не може? Изглежда, трябва да отида да видя дали се е наранил сериозно.

Като че ли беше постъпил правилно. Хюрин изглеждаше облекчен.

— Както желае милорд. Би ли желал милорд да ме последва?

— Много добре играеш ролята си на лорд — промълви тихо Том. — Но запомни следното: кайриенците може и да играят Даес Дай-мар, но тъкмо Бялата кула е изобретила Великата игра. Пази се, момче. — Той изгледа ядосано благородниците, постави опразнената си чаша върху подноса на притичалия слуга и закрачи през тълпата, подрънквайки на лютнята си. И започна да декламира „Добрата стопанка Мили и търговецът на коприна“.

— Води ме, човече — каза Ранд на Хюрин. Чувстваше се глупаво. Докато следваше душещия извън залата, усещаше погледите, които следваха него.

ГЛАВА 33

ПОСЛАНИЕ ОТ МРАКА

Кухните се намираха на долните етажи и всички слуги, дошли да придружат господарите си, бяха отпратени там.

— Намерихте ли го? — попита Ранд, докато следваше Хюрин по тясното вито стълбище. — Или Мат наистина се е наранил?

— О, Мат си е много добре, лорд Ранд — намръщи се душещият. — Поне така изглежда, и ругае като каруцар. Не исках да ви притеснявам, но ми трябваше някакъв повод да ви извикам долу. Дирята я намерих много лесно. Всички мъже, които са подпалили пожара, са влезли в една оградена със стени градина зад замъка. Към тях са се присъединили тролоци, влезли са в градината с тях. Някъде вчера, струва ми се. — Той се поколеба. — Лорд Ранд, след това не са излизали. Би трябвало все още да са там.

Чуваше се веселият смях и песните на слугите. Някой свиреше грубовата мелодия на битарна, около него пляскаха с ръце и танцуваха. Тук нямаше никакви гипсови орнаменти, нито изящни пана по стените, само гол камък и дърво. Коридорите бяха осветени от факли, които опушваха тавана и между тях беше тъмно.

— Радвам се, че отново се държиш с мен естествено — каза Ранд. — Както бе започнал да ми се кланяш и угодничиш, вече взех да си мисля, че си станал по-голям кайриенец и от кайриенците.

Хюрин се изчерви.

— Е, колкото за това... Тези тук се правят на много изрядни, обаче... Лорд Ранд, всеки от тях твърди, че е верен на господаря или господарката си, но всички намекуват, че са готови да кажат всичко каквото знаят за тях, или каквото са подслушали. А изпият ли някоя и друга чаша, ги говорят такива, че косата ти да настръхне. Знам, че са кайриенци, но за такива работи не бях чувал.

— Скоро ще се махнем оттук, Хюрин. — Във всеки случай поне се надяваше на това. — Къде е тази градина? — Хюрин зави по един

страничен коридор, отвеждащ към задната част на замъка. — Извика ли вече Ингтар и останалите?

Душещият поклати глава.

— Лорд Ингтар е притиснат в ъгъла от цели седем дами. Не успях да се приближа достатъчно до него, за да му кажа. А Верин Седай беше с Бартанес. Така ме изглежда, когато се приближих, че изобщо не посмях да си отворя устата.

Точно в този момент завиха по нов коридор и видяха Лоиал и Мат. Огиерът леко се беше изгърбил заради ниския таван. Усмивката на Лоиал почти разполови лицето му.

— А, ето те и теб, Ранд, никога не съм се радвал толкова, че мога да се отърва от някого, колкото от онези хора горе. Непрекъснато ме разпитваха дали огиерите се завръщат и дали Галдриан се е съгласил да плати дълговете си. Аз непрекъснато им отвърщах, че не знам нищо по този въпрос, но половината си мислеха, че лъжа, а другата половина — че намеквам за нещо.

— Скоро ще се махнем — увери го Ранд. — Мат, ти добре ли си? — Лицето на приятеля му изглеждаше по-посърнало дори отколкото в хана и скулите му изпъкваха още повече.

— Превъзходно — отвърна му язвително Мат. — Е, аз определено нямах никакъв проблем с измъкването от другите слуги. Онези, които не ме разпитваха дали не ме държиш гладен, си помислиха, че съм болен от нещо, и отбягваха да се приближат до мен.

— Усети ли близостта на камата? — попита Ранд.

Мат мрачно поклати глава.

— Единственото, което усетих, беше, че някой ме наблюдава. Тези хора тук така се дебнат, че са по-лоши и от Чезнещите. Да ме изгори дано, за малко да изляза от кожата си, когато Хюрин ми каза, че е надуши дирята на Мраколюбците. Ранд, изобщо не мога да я усетя, а прерових това здание от тавана до мазетата.

— Това не означава, че не е тук, Мат. Аз я прибрах в раклата при Рога, нали си спомняш. Може би това пречи да я усетиш. Не мисля, че Фейн знае как да я отвори, иначе нямаше да си създава тези главоболия да мъкне цялата тежест, когато избяга от Фал Дара. Дори цялото злато по нея е без значение пред Рога на Валийр. Когато намерим Рога, ще намерим и камата. Ще видиш.

— Стига да не ми се налага да се правя повече на твой слуга — промърмори Мат. — Стига и ти да не полудееш и...

— Ранд не е луд, Мат — каза Лоиал. — Кайриенците никога нямаше да го пуснат тук, ако не е лорд. Те са лудите, не той.

— Не съм луд — каза хрипливо Ранд. — Все още не. Хюрин, покажи ми тази градина.

— Насам, лорд Ранд.

Излязоха навън през малка врата — Ранд трябваше да се наведе, за да мине. На Лоиал се наложи да легне по корем и да се провре с рамото напред. Светлината, струяща от прозорците, бе достатъчна за Ранд да различи тухлените стени между правоъгълните цветни лехи. От двете страни тъмнееха силуетите на конюшни и други стопански пристройки. До ушите му се носеха откъслечни звуци на музика от веселбата на слугите на долните етажи, както и от залите за благородниците по горните.

Хюрин ги поведе през алеите и постепенно светлините от замъка изчезнаха и остана само луната. Те крачеха тихо, само ботушите им скърцаха по тухлената настилка. Храстите, които през деня сигурно бяха отрупани с цвят, сега представляваха странни издути сенки. Ранд опипваше дръжката на меч си и се стараяше да не задържа дълго погледа си на един и същи предмет. Наоколо можеше да се крият стотици тролоци. Знаеше, че Хюрин щеше да ги надуши, ако бяха тук, но това не го успокояваше много. Ако Бартанес беше Мраколюбец, поне някои от слугите и стражите му също щяха да са такива, а Хюрин не можеше винаги да надушва Мраколюбци. Мраколюбци, изскачащи в нощта срещу тях, нямаше да са нещо по-добро от тролоците.

— Тук, лорд Ранд — прошепна Хюрин и посочи.

Каменни стени, не много по-високи от Лоиал, обкръжаваха квадратно пространство със страна около петдесет крачки. Ранд не можеше да види добре, но му се стори, че градината продължава и зад стените. Чудно му стана защо Бартанес е направил това заграждение тъкмо тук, в средата на парка. Зад стената не се виждаше никакъв покрив. „Защо им е трябвало да влизат тук?“

Лоиал се наведе и устата му се доближи до ухото на Ранд.

— Казах ти, че някога това е било Дъбрава на огиер, Ранд. Порталът е зад тази стена. Усещам го.

Ранд чу отчаяната въздишка на Мат.

— Не можем да се предаваме, Мат.

— Не казвам, че се предавам. Просто имам достатъчно пипе в главата, за да тръгна пак през Пътищата.

— Вероятно ще ни се наложи — каза Ранд. — Иди намери Ингтар и Верин. Доведи ги тук сами по някакъв начин — все едно как — и им кажи, че според мен Фейн е отнесъл Рога през Портала. Само гледай да не те чуе някой. И запомни, че трябва да куцаш — за теб се знае, че си паднал. — За него самия беше чудно, че Фейн е рискувал да тръгне през Пътищата, но това изглеждаше единственото обяснение. „Те не биха изгубили цял ден и цяла нощ само в стоене тук, без покрив над главите.“

Мат се поклони ниско и каза с натежал от сарказъм глас:

— Слушам, милорд. Както желае милорд. Ще позволите ли да ви нося знамето, милорд? — После закрачи към замъка и сърдитото му ръмжене постепенно заглъхна. — Сега трябва и да куцам. Следващия път сигурно ще трябва да съм със счупен врат или...

— Просто е разтревожен заради камата, Ранд — каза Лоиал.

— Знам — отвърна Ранд. „Но колко ли още ще издържи преди да каже на някого кой всъщност съм аз, без дори да помисли?“ Не можеше да допусне, че Мат би го издал съзнателно; поне дотолкова приятелство все още бе останало между тях. — Лоиал, вдигни ме, за да надникна през стената.

— Ранд, ако Мраколюбците все още са...

— Не са. Хайде, вдигни ме.

Тънката, смаляваща се луна светеше съвсем бледо, така че по-голямата част от заградения участък бе скрита в сянка, но изглеждаше, че вътре зад стените няма храсти и цветя. Виждаше се само някаква каменна пейка, като че ли предназначена да може човек да седне на нея и да се взира към огромната изправена каменна плоча в средата на квадрата.

Ранд се хвана за ръба на стената и се набра нагоре. Лоиал тихо изшътка и го сграбчи за стъпалото, но той го дръпна, претъркули се през стената и падна от вътрешната страна. Стъпи върху гъста трева. Помисли си, че Бартанес би могъл поне да си пусне овцете да пасат вътре. Зяпна към каменната плоча — Портала, и се стресна, когато нечий ботуши тупнаха до него.

Хюрин се изправи и изтупа дрехата си.

— Трябва да внимавате повече, лорд Ранд. Тук може да се крие кой ли не. Или по-скоро, какво ли не. — Той неволно опипа колана си, като че ли си търсеше меч, който бе задължен да остави в хана: в Кайриен не бе прието слугите да ходят с оръжие — Скочиш ли в някоя дупка, без да внимаващ поне малко, все ще настъпиш някоя змия.

— Ти щеше да ги надушиш — отвърна Ранд.

— Може би. — Душещият вдиша дълбоко. — Но аз мога само да надушвам какво са направили, а не какво кроят.

Над главата на Ранд се чу някакво стържене, след което Лоиал се спусна от стената.

— Все бързат — изсумтя той. — Вие, човеците, все бързате, все нямате търпение. А сега ме карате и аз да правя като вас. Старейт Хаман така ще ми се скара, а и мама... — Мракът скриваше лицето му, но Ранд беше сигурен, че ушите му мърдат енергично. — Ранд, ако не станеш най-последно малко по-предпазлив, рано или късно ще ме вкараш в някоя бея.

Ранд пристъпи към Портала и го обиколи от всички страни. Дори съвсем отблизо не приличаше на нищо повече от обикновен ръбест камък, по-висок от него. Отзад беше гладък и хладен на допир — той съвсем леко отри длан в него и бързо я дръпна, — но отпред беше изваян от ръце на художник. Покриваха го лози, листа и цветя, изваяни така изящно, че под бледите лунни лъчи изглеждаха почти като истински. Напипа земята пред камъка — тревата бе изпомачкана като пред вход на обитавана пещера.

— Нима това е Портал? — попита неуверено Хюрин. — Чувал съм приказки за тях, разбира се, но... — Той подуши във въздуха. — Дирята стига точно до него и прекъсва, лорд Ранд. Сега как ще тръгнем след тях? Чувал съм, че ако човек мине през Портал, или се връща полудял, или изобщо не се връща.

— Може да стане, Хюрин. Аз лично съм го правил, заедно с Лоиал, Мат и Перин. — Ранд не откъсваше поглед от плетеницата по камъка. Знаеше, че едно от листата трябва да е различно от останалите, и го различи. Тривърхото листо на приказната Авендесора, Дървото на живота. Опря длан върху него. — Обзалагам се, че ще подушиш следата им по Пътищата. Можем да ги проследим, накъдето и да са тръгнали. — Нямаше с нищо да му навреди, ако докажеше на самия себе си, че може сам да премине през Портал. — Ще ти го докажа. —

Чу как Хюрин простена. Листото беше гравирано в камъка досущ като останалите, но когато ръката му го докосна, се отмести. Лоиал също простена.

За миг илюзията, че издяланите по камъка растения са истински, стана пълна. Каменните листа като че ли прошумоляха, лъхнати от лек вятър, а цветята, въпреки мрака, се сдобиха с пищни цветове. В самия център на канарата се появи тясна цепнатина и двете половини бавно се придвижиха към Ранд. Той отстъпи, за да ги остави да се отворят. Вече не виждаше нищо от другата страна на плочата, но също така не виждаше и смътното сребристо отражение, което помнеше. Пространството между крилата на разтварящия се каменен портал беше толкова тъмно, че в сравнение с него нощта около тях изглеждаше ярка. Между все още приплъзващите се крила се процеди катранен мрак.

Ранд с вик отскочи и в бързината изтърва на земята листото на Авендесора от ръката си, а Лоиал извика:

— Мачин Шин! Черният вятър.

Воят на вятъра изпълни ушите им. Тревата се разлюля на вълни към стената, прахоляк изпълни въздуха. А сред вятъра сякаш заплакаха хиляди, десетки хиляди гласове, един през друг, надвиквайки се и заглушавайки се. И въпреки волята си Ранд успя да различи някои от тях.

„...кръвта така е сладка, така е сладко да пиеш, кръвта, кръвта, която кап-кап, капе на червени капчици; очи красиви, чудни очи, аз нямам очи, да измъкна очите от главата ти; да скърша костите ти, да ти разцепя костите в плътта, и да изпия мозъка под писъците твои; писъци, писъци, пеещи писъци, изпей своите писъци...“ И като връх на всичко сред целия този ужасяващ вой като нишка се проточи: „Ал-Тор. Ал-Тор. Ал-Тор.“

Ранд усети празнотата около себе си и я прегърна, без да се интересува от близостта на изтезаващия го, болезнен блясък на сайдин. Най-голяма от всички опасности по Пътищата беше Черният вятър, който поглъщаше душите на онези, които убиваше, и побъркваше тези, които оставяше да живеят, но Мачин Шин бе част от Пътищата и не можеше да ги напусне. Но ето че сега той изтичаше в нощта и зовеше неговото име.

Порталът все още не беше напълно разтворен. Ако можеше да постави листото на Авендесора на мястото му... Той видя, че Лоиал пълзи на четири крака и опипва тревата.

Сайдин го изпълни. Усети, че костите му завибрираха. Почувства парещия като нажежено желязо и студен като лед поток на Единствената сила. Усети се истински жив. Усети мазната поквара... „Не!“ И сякаш безмълвно извика към самия себе си, отвъд празнотата: „То идва за теб! Ще убие всички ни!“ И захвърли всичко, което имаше в себе си, към катраненочерния мехур, вече издул се на един разтег от цепнатината на Портала. Не знаеше какво бе това, което захвърли, но в недрата на мрака избухна фонтан от ослепителна светлина.

Черният вятър изпищя с десет хиляди безсловесни писъка на смъртна агония. И бавно, отстъпвайки без охота, започна да се свива навътре през все още отворения Портал.

Силата препускаше вихрено през Ранд. Усещаше връзката между себе си и сайдин като придошла от дъждовете река, между себе си и ясния пламък, лумнал в самото сърце на Черния вятър, като бесен водопад. Зноят в него се нажежи до бяло, и повече, до слънчев блясък, от който и камъкът би се разтопил, стоманата би се изпарила, а въздухът би лумнал в пожар. Студът нарасна дотолкова, че дъхът в дробовете му трябваше вече да се превърне в ледена буца, да се вкочани като метал. Усети, че го надмогва, усети, че животът му се разсипва като мека глина по бреговете на мътен порой, усети, че го помита и отнася...

„Не мога да спра! Ако се измъкне... Трябва да го убия! Не мога да спра!!!“ Отчаяно се впи в последните оцелели частици на съзнанието си. Единствената сила ревеше и се изливаше през него; той се мятеше по гребена ѝ като тресчица, понесена от бързей. Празнотата започна да се топи и да изтича; покровът ѝ се замъгли от смразяващ студ.

Движението на Портала се забави, спря и тръгна в обратна посока.

Озовал се замаян сред смътните мисли, носещи се отвъд празнотата, Ранд зяпна, сигурен, че просто вижда онова, което му се иска да види.

Каменните двери се понесоха все по-близо една до друга, изтиквайки зад себе си Мачин Шин, като че ли Черният вятър беше от

здрава плът. Адският пожар продължаваше да бушува в сърцевината му.

С разсеяна и някак далечна почуда Ранд забеляза как Лоиал, все още на четири крака, отстъпва от затварящите се двери.

Зевът между тях се стесни, превърна се в резка и изчезна. Листата и лозите се сляха в плътна стена и наново се превърнаха в камък.

Ранд усети, че връзката между него и огнения поток на Силата през тялото му отслабва и прекъсва. Един миг само повече, и тя щеше напълно да го всмуче. Той разтърси глава и коленичи. Онова все още беше вътре в него. Сайдин. Вече не се носеше, но беше там, в него, като езеро. Той самият се бе превърнал в езеро на Единствената сила. Потръпваше заедно с нея. Усещаше миризмата на трева наоколо, пръстта под нозете си, усещаше камъка на стената. Дори във вече почти непрогледния мрак виждаше всяко стръкче трева, отделено от всички останали, и всички вкупом. Усещаше и най-малкия полъх на въздуха, галещ лицето му. Езикът му се сгърчи от вкуса на покварата; стомахът му се сви на възел и му се повдигна.

Той панически изпълзя от покроя на нищото и все така на колене, без да помръдне, се измъкна на свобода. А сетне всичко, което остана от преживяното, бе само стапящата се гадост на езика му и спазмите на стомаха му. И споменът. „Толкова... жив.“

— Ти ни спаси, Строителю. — Хюрин бе опрял гръб в стената. — Онова нещо... Черния вятър?... то беше по лошо и от... нима щеше да хвърли този огън върху нас? Лорд Ранд! Нарани ли ви? Да не би да ви засегна? — Той изтича и помогна на Ранд да се изправи. Лоиал също се изправи и изтупа ръцете и коленете си.

— Оттук никога не ще можем да последваме Фейн. — Ранд докосна Лоиал по рамото. — Благодаря ти. Ти наистина ни спаси. — „Поне мен. Щеше да ме убие. Щеше да ме убие, а беше толкова... възхитително.“ — Преглътна. Бледа следа от онзи вкус все още изпълваше устата му. — Искам да пийна нещо.

— Просто намерих листото и го поставих на мястото му — каза Лоиал скромно. — Изглеждаше, че ако не успеем да затворим Портала, то ще ни убие. Боя се, че не ставам много за герой, Ранд. Толкова се бях уплашил, че едва можех да мисля.

— И двамата се изплашихме — каза Ранд. — Какво пък, и двамата не ставаме за герои, но това е положението. Добре поне че Ингтар е с нас.

— Лорд Ранд — промълви Хюрин неуверено, — може ли... да се махаме вече оттук?

Душещият се засуети, несъгласен с решението на Ранд да се прехвърли през стената пръв, но Ранд подчерта, че от тримата само той е с оръжие.

Ранд прескочи стената и се взря в нощта. За миг му се стори, че забелязва нечие помръдване, после като че ли чу скърцане на ботуши по алеята, но нито привидяното, нито чутото се повториха и той ги отдаде на изострените си нерви. Имаше всички основания да е изнервен. Обърна се и помогна на Хюрин да се смъкне.

— Лорд Ранд — заговори душещият веднага щом краката му стъпиха на земята. — Ами сега как ще ги догоним? Според това, което съм чувал, цялата тази сган може вече да е прекосила половината свят в която си щат посока.

— Верин ще измисли някакъв начин. — Ранд само дето не се разсмя. За да намери Рога и камата — ако изобщо можеха вече да бъдат намерени, разбира се — отново трябваше да прибъгва до помощта на Айез Седай. Бяха го пуснали на свобода, а сега щеше сам да се предаде в ръцете им. — Няма да оставя Мат да загине, без да се опитам да го спася.

Лоиал се присъедини към тях и тримата се върнаха при замъка. При малката врата се натъкнаха на Мат, който я отвори тъкмо когато Ранд посегна към бравата.

— Верин каза, че не бива да предприемате нищо. Ако Хюрин е разбрал къде е скрит Рогът, това било всичко, което можело да се направи засега. Каза, че ще излезе веднага щом се върнете и ще съставим план. А пък аз казвам, че преставам да тичам назад-напред като вестовой. Който иска да казва нещо на някого, отсега нататък да си го казва сам. — Мат надникна през тях в мрака. — Рогът там някъде ли е? В някоя от пристройките? А камата видяхте ли я?

Ранд го хвана и го дръпна вътре.

— Не е в пристройките, Мат. Надявам се, че Верин ще измисли нещо. Аз не мога да измисля нищо повече.

Мат сякаш се канеше да зададе още въпроси, но се остави да го поведат обратно през смътно осветения коридор. Дори се сети да накуцва, когато се изкачиха на горния етаж.

Когато Ранд и малката му свита отново влязоха в залите, ги посрещнаха немалко погледи. Ранд се зачуди дали по някакъв начин благородниците не са разбрали с какво са се занимавали навън и дали не трябва да остави Хюрин и Мат в коридора, но след това разбра, че в тези погледи не се чете нищо по-различно отпреди — любопитни, преценяващи, зачудени какво ли кроят в момента младият чуждестранен лорд и неговият приятел огиер. За тези хора слугите просто бяха невидими. Никой не се опита да се приближи до тях, защото бяха вкупом. Изглежда, във Великата игра имаше някакви неписани правила на заговорничене — всеки можеше да се опитва да подслуша нечий разговор, но не можеше да се намеси в него.

Верин и Ингтар стояха заедно и по тази причина също бяха оставени сами. Ингтар изглеждаше леко зашеметен. Верин погледна бегло към Ранд и останалите, намръщи се, като забеляза израженията им, намести шала на раменете си и се запъти към изхода.

Тъкмо преди да излязат се появи Бартанес. Явно някой му беше съобщил, че си тръгват.

— Толкова рано? Верин Седай, няма ли да ми позволите да настоя да поостанете повече?

Верин поклати глава.

— Трябва да си тръгваме, лорд Бартанес. Не съм била в Кайриен от много години. Зарадвах се от това, че сте поканили лорд Ранд. Беше много... интересно.

— Нека Милостта се погрижи да си отпочинете добре в хана си. „Великото дърво“, нали той беше? Може би ще ме удостоите отново с присъствието си? Това за мен ще бъде висока чест, Верин Седай, както и вие, лорд Ранд, и вие, лорд Ингтар, да не говорим за вас, Лоиал, син на Арент, син на Халан. — Поклонът му към Айез Седай беше малко по-дълбок, отколкото към останалите, но все пак приличаше повече на кимане.

Верин също му кимна сдържано.

— Може би. Светлината да ви закриля, лорд Бартанес. — И се обърна към вратата.

Когато Ранд понечи да последва останалите, Бартанес го хвана с два пръста за ръкава и го задържа. Мат се поколеба, като че се канеше и той да остане, но Хюрин го дръпна и го поведе към Верин и огиера.

— Нагазили сте в Играта много по-дълбоко, отколкото допусках — промълви тихо Бартанес. — Когато чух името ви, не можах да повярвам, но все пак дойдохте, при това напълно отговаряте на описанието и... Предадох ми едно послание за вас. Смятам, че в края на краищата трябва да ви го предам.

При думите на Бартанес Ранд усети как го полазват тръпки, но запази самообладание и се втренчи в него.

— Послание ли? От кого? От лейди Селийн?

— От един мъж. Не точно от онези, чиито послания бих искал да предам, но той имаше... известно... влияние над мен, което не можех да пренебрегна. Не ми каза името си, но беше люгардец. Ах ах! Но вие със сигурност го познавате.

— Познавам го. — „Фейн му е оставил послание?“ Ранд огледа широкия коридор и преддверието. Мат, Верин и другите го чакаха пред вратата. Облечени в ливреи слуги стояха вдървени покрай стените, готови да скочат при първата команда, но като че ли нито ги гледаха, нито слушаха. Звучите от приема отекваха дълбоко от недрата на сградата. Не изглеждаше най-подходящото място за нападение от страна на Мраколюбци. — И какво е това послание?

— Каза, че ще ви чака на Томанска глава. Онова, което търсите, било у него и трябвало да го последвате. Каза, че ако откажете да го последвате, ще насъска хрътките си срещу вашите близки, срещу вашия народ, срещу хората, които най-много обичате, докато не се изправите пред него. Звучи глупаво, разбира се, човек като него да плаши един лорд, че ще насъска хрътки срещу него, но все пак в този човек има нещо. Смятам, че наистина е луд — той дори отрече, че сте лорд, въпреки че всеки ясно може да види, че сте — но все пак в тази работа има нещо. Какво ли е това, което носи със себе си, че и тролоци да го пазят? Какво търсите вие? — Бартанес изглеждаше изненадан от настоятелността на собствените си въпроси.

— Светлината да ви освети, лорд Бартанес. — Ранд успя да се поклони, но когато се присъедини към Верин и другите, коленете му бяха омекнали. „Иска да го последвам? И смята да удари Емондово поле, да порази Трам, ако не отида.“ Изобщо не се съмняваше, че Фейн

би могъл и ще го направи. „Добре че Егвийн поне е в безопасност в Бялата кула.“ Споходиха го болезнени видения на орди от тролоци, нахлуващи в Емондово поле, на безоки Чезнещи, сграбчващи Егвийн. „Но как мога да го последвам? Как?“

А после се озова навън, яхнал Дорчо. Верин, Ингтар и другите вече се бяха на седлата си и ескортът от шиенарци се сгъсти около тях.

— Какво разбрахте? — попита Верин. — Къде го крие? — Хюрин се окашля шумно, а Лоиал помръдна притеснено на седлото си. Айез Седай ги изгледа учудена.

— Фейн е отнесъл Рога на Томанска глава през един Портал — отвърна Ранд потиснато. — Вече сигурно ме чака там.

— Ще поговорим за това по-късно — заяви Верин така решително, че повече никой не посмя да обели дума през целия път до града и „Великото дърво“.

Юно ги остави там, след като си каза нещо тихо с Ингтар, и отведе войниците в хана им в Предвратието. Хюрин хвърли поглед към стегнатото лице на Верин, промърмори нещо за ейл и се изниза до една самотна маса в ъгъла. Айез Седай прекъсна с рязък жест опитите на кръчмарката да сподели с нея надеждата си, че е прекарала много приятно на приема, и мълчаливо поведе останалите в частната трапезария на горния етаж.

Когато влязоха, Перин вдигна очи от „Пътешествията на Джейин Бродяжника“ и се намръщи, забелязал мрачните им физиономии.

— Какво, зле ли се развиха нещата? — промълви той, затваряйки книгата с черни кожени корици. Беше запалил всички светилници и всички свещи от пчелен восък и госпожа Тиедра го изгледа накриво, но не каза нищо и излезе.

Верин грижливо сгъна шала си и го постави на облегалката на стола.

— Я повтори! Значи Мраколюбците са отнесли Рога през Портал? В имението на Бартанес?

— Земята под днешното имение някога е била Дъбрава на огиер — обясни Лоиал. — Когато сме строили... — Гласът му заглъхна и ушите му клюмнаха.

— Хюрин ги проследи чак до Портала. — Ранд уморено се отпусна на стола си. „Сега вече съм длъжен да го последвам, повече от всякога. Но как?“ — Аз го отворих, за да му покажа, че може да

подуши дирята им и през него, но там се оказа Черният вятър. Опитва се да ни сграбчи, но Лоиал успя да затвори Портала преди онова да е успяло да излезе навън. — Тук се изчерви малко, но Лоиал все пак бе затворил вратите, а и доколкото разбираше, Мачин Шин като нищо щеше да ги сграбчи, ако не бе успял. — Това нещо пазеше Портала.

— Черния вятър — изпъшка Мат. Перин също беше зяпнал в Ранд. Както и Верин, и Ингтар. Мат тупна върху стола.

— Сигурно грешиш — най-сетне отрони Верин. — Мачин Шин не може да се използва за стража. Никой не е в състояние да задължи Черния вятър да прави каквото и да било.

— Това нещо е създание на Тъмния — обади се глухо Мат. — А те са Мраколюбци. Може би знаят как да го помолят за помощ или да го принудят да им помогне.

— Никой не знае какво точно представлява Мачин Шин — отвърна Верин. — Освен че е самото въплъщение на лудостта и жестокостта. С него никой не може да се разбере, Мат, нито да се спазари, нито да приказва. Не може да бъде принуден, насилен или надвит от никоя днешна Айез Седай, а вероятно и от всички, които са живели досега. Наистина ли можеш да допуснеш, че Падан Фейн би могъл да постигне това, което би било непосилно и за десет Айез Седай, взети заедно?

Мат поклати глава.

Из въздуха в стаята сякаш се носеше отчаяние, че е изгубена всякаква надежда и цел. Целта, която бяха преследвали, бе изчезнала и дори на лицето на Верин се изписа усилието от мъчителна вътрешна борба.

— Никога не бях допускал, че у този Фейн ще се намери толкова кураж за Пътищата. — Ингтар заговори почти спокойно, но внезапно удари с юмрук по масата. — Изобщо не ме интересува как и дали Мачин Шин се е съюзил и работи за Фейн. Те са вкарали Рога на Валийр в Пътищата, Айез Седай. В този момент биха могли да са в Погибелта или на половината път до Тийр или Танчико, или чак отвъд пустинята Айил. Рогът е изгубен. Аз съм изгубен. — Ръцете му се отпуснаха безпомощно и раменете му се свиха.

— Фейн го отнася на Томанска глава — каза Ранд и мигом всички го зяпнаха отново.

Верин го изгледа в упор.

— Това вече го спомена. Как го разбра?

— Оставил е послание на Бартанес — отвърна Ранд.

— Уловка — изсумтя презрително Ингтар. — Той не би ни казал къде да го търсим.

— Не знам какво смятате да правите вие — заяви Ранд, — но аз тръгвам за Томанска глава. Длъжен съм. Потеглям още призори.

— Но, Ранд — намеси се Лоиал. — За да стигнем до Томанска глава ще ни трябват месеци. Какво те кара да мислиш, че Фейн ще ни чака там?

— Ще ни чака. — „Но колко ли ще чака преди да реши, че няма да дойда? Защо е поставил този страж, ако иска да го последвам?“ — Лоиал, смятам да яздя с всички сили, и ако уморя Дорчо до смърт, ще купя нов кон, ще открадна, ако се наложи. Сигурен ли си, че искаш да тръгнеш с мен?

— Толкова дълго бях с теб, Ранд. Защо да се спирам сега? — Лоиал извади лулата си и започна да я тъпче с табак. — Виждаш ли, ти ми допадаш. Би ми харесвал дори и да не беше тавирен. Може би те харесвам въпреки това. Покрай теб наистина нагазвам до шията във вряща вода. Все едно, идвам с теб. — Той захапа лулата, взе една треска от каменното корито до камината и я поднесе на пламъка на една от свещите, за да я запали. — А и не смятам, че можеш да ме спреш.

— Е, аз също тръгвам с вас — промълви Мат. — Камата все още е у Фейн, така че тръгвам с вас. Само че тази дивотия със слугинството беше дотук.

Перин въздъхна. В жълтите му очи се четеше вгълбеност.

— Струва ми се, че и аз ще дойда с вас. — След което се ухили. — Все някой трябва да пази Мат да не направи пак някоя беля.

— Номерът им дори не е хитър — промърмори Ингтар. — Ще спипам аз някой път този Бартанес и ще изтръгна от него истината. Смятам да намеря Рога на Валийр, а не да гоня оня, що духа.

— Може и да не е уловка — промълви предпазливо Верин. — Имаше някои неща, оставени в подземията на Фал Дара, надписи по стените, които показват връзка между онова, което се случи в онази нощ и — тя погледна бързо Ранд изпод свъсените си вежди — и Томанска глава. Все още не ги разбирам съвсем, но също смятам, че

трябва да идем на Томанска глава. И съм убедена, че ще намерим Рога там.

— Но дори те да отидат на Томанска глава — каза Ингтар, — докато ние стигнем там, Фейн или някой от неговите Мраколюбци би могъл сто пъти да изсвири с Рога и тогава героите, които ще се вдигнат от гробовете си, ще тръгнат в бран на страната на Сянката.

— Фейн можеше сто пъти да надуе Рога още откакто напусна Фал Дара — възрази Верин. — И смятам, че би го направил, ако можеше да отвори раклата. Това, което ме безпокои, е, че може да намери някого, който знае как се отваря. Трябва да го последваме през Пътищата.

Верин рязко вдигна глава, а Мат се помръдна в стола си. Лоиал простена тихо.

— Дори да успеем някак да се промъкнем покрай охраната на Бартанес — каза Ранд, — смятам, че отново ще намерим там Мачин Шин. Не можем да използваме Пътищата.

— Няма да си имаме работа със стражите на Бартанес — отвърна пренебрежително Верин. — Има и други Портали. Сtedirинг Цофу се намира недалече от града, на югоизток. Това е млад стеддинг, преоткрит е едва преди около шестстотин години, но по онова време стареите все още поддържали Пътищата. Сtedirинг Цофу трябва да има Портал. Призори тръгваме натам.

Лоиал простена малко по-силно.

Ингтар все още като че ли не беше убеден, но думите на Верин се заизсипваха плавно и неумолимо.

— Ингтар, предупреди войниците си да са готови за потегляне. Изпрати Хюрин да предаде на Юно и да лягат. Всички трябва да си легнем колкото се може по-скоро. Мраколюбците вече са ни изпреварили поне с един ден и съм решена тръгнем ли утре, да наваксаме колкото е възможно. — Пълничката Айез Седай бе толкова решителна, че още преди да завърши, Ингтар се беше запътил към вратата.

Ранд последва останалите, но край вратата се спря до Айез Седай и се загледа в Мат, който се отдалечаваше по коридора.

— Защо е така посърнал? — попита я той. — Мислех, че сте го Изцерили, поне достатъчно, за да се крепи.

Тя изчака Мат и другите да слязат по стълбите, после каза:

— Явно не е подействало толкова добре, колкото се надявахме. Болестта е тръгнала в много интересна посока. Силата му остава и мисля, че ще я запази до самия край. Но тялото му отпада. Остават му най-много още няколко седмици. Разбираш ли, имаме сериозна причина да бързаме.

— Нямам нужда да бъда пришпорван, Айез Седай. — Ранд съзнателно натърти на титлата. „Мат. Рогът. Заплахата на Фейн. О, Светлина, Егвийн! Нямам нужда още да ме пришпорват.“

— А с теб какво става, Ранд ал-Тор? Добре ли си? Все още ли се бориш с бремето, или си клекнал пред Колелото на Времето?

— Тръгвам с вас, за да намерим Рога — заяви той. — А след това между мен и Айез Седай няма да има нищо общо. Разбрахте ли ме? Нищо.

Тя не му отвърна и той тръгна по коридора. Но когато заслиза по витото стълбище, видя, че Верин стои на място и го гледа втренчено с тъмните си преценяващи очи.

ГЛАВА 34

КОЛЕЛОТО ВТЪКАВА

Първите лъчи на зората вече прошарваха в розово чистото небе. Том Мерилин се тътреше към „Гроздовете“. Дори там, където залите за забавления и кръчмите бяха най-нагъсто, имаше един кратък промеждутък, когато Предвратието утихваше, та хората да си поемат дъх.

Някои от гостите на Бартанес бяха настояли да го задържат дълго след като повечето си бяха отишли, дълго след като самият Бартанес си беше легнал. Беше негова лична грешка, че изостави „Великия Лов на Рога“ и се захвана да им разказва приказки и да им пее песни, които беше изпълнявал по селата, като „Мара и тримата глупави крале“ или „Как Суза укроти Джейин Бродяжника“, а също и историите за мъдрия съветник Анла. Беше го направил, за да изрази личното си отношение към безпределната им тъпота, без дори и да очаква, че ще го слушат, камо ли че ще бъдат заинтригувани. Те обаче бяха настояли за още такива изпълнения, въпреки че се смееха на неуместни места и по неподходящи поводи. Присмиваха се също така и на самия него — очевидно смятаха, че няма да ги забележи или пък че една натъпкана със злато кесия, напъхана в джоба му, ще излекува всякакви душевни рани. Вече на два пъти за малко да я захвърли.

Тежката кесия, изгаряща джоба му, и личната му гордост не бяха единствената причина за мрачното му настроение, нито нескриваното презрение на благородниците. Бяха го разпитвали за Ранд, без дори да се стараят да проявяват хитрост пред някакъв си прост веселчун. Защо Ранд е в Кайриен? Защо един андорски лорд е отвел него, веселчуна, настрана? Твърде много въпроси. Не беше сигурен, че отговорите му бяха достатъчно умни. Рефлексите му по отношение на Великата игра бяха загрубели.

Преди да завие към „Гроздовете“ бе отишъл до „Великото дърво“ — в Кайриен не беше трудно да се разбере къде е отседнал някой, стига да сложиш в нечия ръка един-два сребърника. На самия него не

му беше ясно какво се канеше да каже. Оказа се, че Ранд е заминал с приятелите си и с Айез Седай. Това остави у него чувството за нещо недовършено. „Момчето сега разчита само на себе си. Да ме изгори дано, вече съм въвн от всичко това.“

Закрачи през общото помещение, празно както никога, и заизкачва по две стъпала наведнъж. Най-малкото се опита — десният му крак не се сгъваше добре. Мърморейки под носа си, изкачи останалите стъпала по-бавно и отвори вратата на стаята съвсем леко, за да не събуди Дена.

Въпреки волята си се усмихна, когато я видя легнала в леглото с лице, обърнато към стената, все още облечена в роклята си. „Заспала е, докато ме е чакала. Глупаво момиче.“ Но си го помисли с добро чувство. Не знаеше дали има нещо нередно, което тя би могла да направи и той да не го забрави или прости. Решил във внезапен порив, че утре вечер ще ѝ позволи най-сетне да се яви пред публика, той постави калъфа с лютнята на пода и я докосна по рамото, за да я събуди и да ѝ го каже.

Тя се изтърколи отпуснато на гръб и празните ѝ очи се втренчиха в него, широко отворени над прореза през гърлото. Леглото под нея бе тъмно и подгизнало.

Ако гърлото му не беше стиснато толкова здраво, щеше да повърне.

Лекото изскърцване на вратите на гардероба го предупреди. Той се завъртя, ножовете изскочиха от ръкавите му и полетяха от ръцете му едновременно. Първият улучи гърлото на един дебел плешив мъж с кама в ръката; мъжът залитна назад, от стисналите му дръжката на ножа ръце бликна кръв и той се опита да изкрещи.

Но поради повредения си крак Том пропусна целта с втория нож и той се заби в дясното рамо на мускулестия мъжага с белези по лицето, който се измъкваше от другото крило на гардероба. Все пак юначагата изпусна камата си, защото ръката му отказа да го слуша, и се присви на пода.

Том светкавично измъкна друг нож и го заби в крака му. Мъжът изрева, а Том го сграбчи за мазната коса и със смазващ удар блъсна лицето му в стената, после го обърна към себе си и опря върха на ножа под едното му око. Дебелият, присвит в гардероба, изрита за последно и издъхна.

— Преди да те убия — каза Том — кажи ми. Защо? — Гласът му беше спокоен, вцепенен. Самият той се чувстваше вцепенен.

— Великата игра — отвърна бързо мъжът. Говорът му беше уличен, както и дрехите, макар те да бяха някак малко по-фини и по-неизносени: той очевидно разполагаше с повече средства от обикновените обитатели на Предвратието. — Нищо лично срещу теб самия, нали разбираш? Това е просто Играта.

— Играта? Аз не съм се замесил в Даес Дай-мар! Кой би желал да ме убие заради Великата игра?

Мъжът се поколеба и Том натисна ножа под окото му.

— Кой?

— Бартанес — отвърна убиецът прегракнало. — Лорд Бартанес. Ние не трябваше да те убиваме. На Бартанес му трябва информация. Искахме само да разберем какво знаеш. В тази работа има много злато за теб. Една хубавичка, тлъста златна корона за това, което знаеш. А може и две.

— Лъжец! Аз бях в имението на Бартанес снощи, толкова близо до него, колкото съм сега до теб. Ако е искал да разбере нещо от мен, нямаше никога да изляза жив.

— Казвам ти, търсим теб или който и да било друг, който знае нещо за андорския лорд. Не бях чувал името ти до снощи. Лорд Бартанес е щедър. Може да даде и пет крони.

Мъжът се опита да отдръпне главата си от ножа, но Том го притисна още по-здраво в стената.

— Какъв андорски лорд? — Не че не разбираше. Светлината да му помогне дано, разбираше, и още как.

— Ранд. От Дома ал-Тор. Висок. Млад. Майстор на меча, казват, или най-малкото носи меч на майстор. И ти лично разговаря с него и огиера. Кажи ми какво знаеш. Може и аз да добавя една-две крони.

— Тъпак. — Том се задъха. „И Дена е загинала заради това? О, Светлина, тя е мъртва!“ Дося му се да се разплаче. — Това момче е един прост овчар. — „Овчар в богатско сетре и с Айез Седай, които се въртят около него като пчели около медоносна роза.“ — Прост овчар. — Ръката му стисна още по-здраво косата на непознатия.

— Почакай! Чакай малко! Ти можеш да спечелиш много повече от пет крони, дори десет. Сто може би. Всеки Дом иска да разбере нещо повече за този Ранд ал-Тор. Двама-трима вече се обърнаха към

мен. С това, което знаеш — а пък аз знам кой иска да го узнае — двамата можем добре да си натъпчем джобовете. А и една жена се появи, благородничка, и тя разпитва за него. Ако успеем да открием коя е... какво пък, можем и това да продадем.

— Ти наистина направи голяма грешка — каза му Том.

— Грешка ли? — Ръката на мъжа започна да се плъзга надолу към колана. Несъмнено там криеше друга кама. Том се направи, че не го забелязва.

— Не трябваше да докосваш момичето.

Ръката на мъжа посегна към колана и Том заби ножа си с всичка сила...

Том се изправи, после се наведе уморено да вземе ножовете си. Вратата се разтвори с трясък и той се извъртя озъбен.

Беше Зера. Гледаше ужасена и него, и трупове; накрая успя да отвори уста.

— Елла ми каза, че двама от хората на Бартанес разпитвали за теб... Нали каза, че вече не играеш Играта?

— Намериха ме — отвърна той уморено.

Тя припряно влезе и затръшна вратата.

— Това е много лошо, Том. Трябва веднага да напуснеш Кайриен. — Уплашеният ѝ поглед се спря на леглото. — Том, толкова съжалявам...

— Все още не мога да напусна, Зера. — Той се поколеба, после нежно покри лицето на Дена с одеялото. — Преди това трябва да убия още един човек.

Ханджийката се отърси от вцепенението си и отмести очи от леглото.

— Ако имаш предвид Бартанес, много си закъснял. Всички в града вече говорят за това. Той е мъртъв. Слугите му са го намерили тази заран накълцан в спалните си покои. Единственото, по което го разпознали, била главата му, забита на копие до камината. — Тя постави длан на рамото му. — Том, не би могъл да скриеш, че снощи си бил там, не и от този, който би пожелал да разбере. Като добавиш и тези двамата, никой в Кайриен няма да повярва, че не си замесен.

— Това няма никакво значение — отвърна той глухо. Не можеше да отмести погледа си от загърнатия в одеялото труп. — Вероятно ще се върна в Андор. В Кемлин.

— Вие, мъжете — въздъхна старата му приятелка, — винаги мислите или с мускулите си, или със сърцата си, никога с главите си. За теб в Кемлин е също толкова лошо, колкото в Кайриен. В което и да е от тези две места или ще загинеш, или ще свършиш в тъмницата. Мислиш ли, че тя би ти го пожелала? Ако зачиташ паметта ѝ, гледай да останеш жив.

— Ти ще се погрижиш ли за... — Не можеше да го произнесе. „Остаряваш — помисли си той. — Омекваш.“ Издърпа тежката кесия от джоба си и ѝ я подаде. — Това би трябвало да стигне за... всичко. И да ти помогне, когато започнат да ти задават въпроси за мен.

— Ще се погрижа за всичко — отвърна тя тихо. — Трябва да тръгваш, Том. Веднага.

Той кимна неохотно и бавно започна да събира оскъдните си вещи. Зера чак сега огледа дебелия отблизо и ахна. Том я изглежда озадачено — доколкото я познаваше, не беше от хората, на които им прилошава при вида на кръв.

— Това не са хора на Бартанес, Том. Поне този не е. — Тя посочи дебелия мъртвец. — Той работи за Дома Риатин. За Галдриан.

— Галдриан — повтори глухо Том. „В какво ме е забъркал този проклет овчар? В какво са ни набутали Айез Седай и двамата? Значи са я убили хората на Галдриан.“

Изглежда, част от мислите му се изписа на лицето му, защото Зера веднага го сръза.

— Дена би искала да останеш жив, глупак такъв! Само да се опиташ да убиеш краля и ще си мъртъв преди да си избягал и на десет разтега, ако и толкова стигнеш!

Откъм стените на града отекна рев, сякаш бяха изревали половината кайриенци. Навъсен, Том надникна през прозореца. Отвъд зъберите на сивите стени, над покривите на Предвратието, към небето се вдигаше огромен стълб черен пушек. Далече отвъд стените. След първия черен стълб се заиздигаха по-тънки сиви струи и започнаха да се сливат една с друга, появиха се и други. Той набързо прецени разстоянието и си пое дълбоко дъх.

— Както ми се струва, и ти май трябва да помислиш за напускане. Според мен някой подпалва силовите.

— Преживявала съм метежи и преди. Хайде, тръгвай, Том. — Той погледна за последно сгърченото под одеялото тяло на Дена и

метна дисагите си през рамо, но когато понечи да излезе, Зера заговори отново: — Опасен е погледът в очите ти, Том Мерилин. Представи си, че Дена седи на леглото, жива и здрава. Помисли какво щеше да ти каже. Щеше ли да ти позволи да си отидеш мърцина и да се оставиш да те убият без никаква полза?

— Аз съм само един стар веселчун — отвърна ѝ той от прага. „И Ранд ал-Тор е само един овчар, но и двамата правим онова, което сме длъжни.“ — За кого бих могъл да представлявам заплаха?

Затвори вратата и на лицето му се появи зла, вълча усмивка. Кракът го заболя, но той почти не го усети, а закрачи изпълнен с решимост по стълбите и после извън хана.

* * *

Падан Фейн дръпна юздите на коня си и спря на билото на една от височините над Фалме. Товарният кон, който носеше скъпоценната плячка, изтропа с крак и той дръпна въжето, което бе завързал за седлото си, без да го поглежда. Конят изпръхтя. Жената не бе искала да се откаже от коня си, също както и Мраколюбците не искаха да останат сами с тролоците без закрилящото ги присъствие на Фейн. Спътниците му бяха потресени от минаването през Пътищата до Портала край един отдавна изоставен стеддинг на Томанска глава, но докато гледаха как тролоците приготвят вечерята си, бяха станали кротки като мушци.

Фейн огледа внимателно града. Един малък търговски керван тъкмо влизаше в него, докато пък друг се изтегляше по пътя. Ако се съдеше по облеклото, всички бяха местни хора. Някои бяха с мечове, мяркаха се дори копия и лъкове. За тези хора, които се предполагаше, че са покорени?

Беше понаучил нещо за Сеанчан през деня и нощта, прекарани на Томанска глава. Най-малкото това, което покореният народ знаеше за тях. Той се засмя — трябва да знаеш как да питаш. Мъжете бяха събрали повече информация за нашествениците, като че ли наистина вярваха, че тя ще им помогне с нещо, но понякога се опитваха да я скрият. Жените, като цяло, сякаш се интересуваха само от собствения си живот, без да ги е грижа кой ги управлява, но забелязваха подробности, които убягваха на мъжете, и проговаряха много по-бързо,

след като спираха да пицят. Децата проговаряха най-бързо, но те пък рядко му казваха нещо, което си струваше.

Беше отписал три четвърти от онова, което бе чул от жертвите си, като безсмислица и празни слухове, но ето че сега преосмисли преценките си. Изглеждаше, че всеки, който пожелае, може да влезе във Фалме. Стреснат, той забеляза, че още една от „безсмислиците“ се оказа вярна, когато двадесетина войници препуснаха извън града. Не можеше да различи ясно какви животни яздят, но определено не бяха коне. Тичаха с някаква плавна грациозност и тъмните им кожи сякаш проблясваха, като да бяха покрити с люспи. Той ги проследи с поглед, докато не изчезнаха, след което сръга коня си и го подкара към града.

Местните жители почти не му обърнаха внимание. Той също не се интересуваеше особено от тях и продължи към центъра на града по настланите с камък улици, отвеждащи към залива. Вече виждаше ясно пристанището и закотвените в залива странни кораби. Никой не го безпокоеше, тъй като избираше улици, които не бяха нито претъпкани, нито празни. Тук се мяркаха повече сеанчански войници, които, изглежда, не обръщаха внимание на щъкащите хора. На повърхността всичко изглеждаше съвсем мирно въпреки сеанчанците по улиците и корабите в залива, но Фейн усещаше подмолното напрежение. Винаги се оправяше добре, когато хората бяха напрегнати и наплашени.

Стигна до една голяма къща, охранявана от десетина войници, спря и слезе от коня. С изключение на единия, който явно беше командир, броните им бяха без никаква украса. Шлемовете им наподобяваха глави на скакалци. Два звяра с набръчкана кожа, с три очи и роговидни човки вместо уста стояха от двете страни на портата, клекнали като присвити за скок жаби; войниците, застанали край тях, имаха рисунка на три очи върху гръдната си броня. Фейн изглежда знамето със синия ръб, веещо се над покрива — ястреб с разперени криле, стиснал в ноктите си мълнии — и се изкикоти наум.

От къщата от другата страна на улицата излизаха и влизаха жени, жени, свързани със сребърни каишки, но той не им обърна внимание. Беше научил за дамане от селяните. Можеха да му послужат за нещо по-късно, но не и сега.

Войниците го гледаха, особено командирът им, чиято броня беше боядисана в златисто, червено и зелено. Фейн се поклони ниско и каза мазно:

— Ваши благородия, нося нещо, което би могло да заинтересува вашия височайши лорд. Уверявам ви, той ще поиска да го види, както и мен, лично. — И посочи товара си, който все още бе увит в шареното одеяло, в което хората му го бяха намерили.

Командирът го изглежда от глава до пети.

— Говориш като чужденец за тази земя. Положил ли си клетвите?

— Подчинявам се, очаквам и служа — отвърна гладко Фейн.

Всеки, когото бе разпитвал, говореше за клетвите, въпреки че никой не беше разбрал за какво се отнасят. Щом тези хора искаха клетви, той беше готов да се закълне във всичко. Отдавна беше загубил сметката на всички клетви, които беше изрекъл в живота си.

Командирът даде знак на двама от хората си да проверят какво има под одеялото. Изненаданите им пъшкания от неочакваната тежест преминаха в ахкане, когато разгърнаха вързопа. Командирът също зяпна златната ракла, обкована със сребърни шарки, а после погледна Фейн и каза:

— Този дар е подходящ за самата императрица. Ще влезеш с мен.

Един войник грубо претърси Фейн, но той издържа това покорно, още повече че забеляза, че и командирът и другите двама войници, които понесоха раклата, предадоха мечовете и камите си преди да влязат. Всичко, което можеше да научи от тези хора, колкото и дребно да беше, можеше да му помогне, макар да беше напълно уверен в своя план. Той винаги си беше уверен, но най-много там, където лордовете се бояха от нож на убиец сред собствените им подчинени.

След като минаха през портата, командирът го изглежда намръщено и за миг Фейн се зачуди защо. „Разбира се. Заради зверовете.“ Каквото и да представляваха те, със сигурност не бяха пострашни от тролоците и изобщо не можеха да се сравнят с мърдраал, а той изобщо не се беше стреснал от тях. Сега вече беше много късно да се прави на уплашен. Но сеанчанецът не каза нищо и го поведе навътре в сградата.

И така, Фейн изведнъж се намери с лице, забито в пода, в стая без никакви мебели с изключение на параваните, скриващи стените, докато командирът докладваше на височайшия лорд Тюрал за него и дара му. Слуги донесоха маса, на която поставиха раклата, за да не се налага на височайшия лорд да става — единственото, което Фейн

можеше да види, бяха ситнещите им по пода пантофи и краката на масата. Но той можеше да чака търпеливо. Все щеше да дойде време, когато не той щеше да се кланя.

След това войниците бяха освободени и му казаха да се изправи. Фейн се подчини бавно, оглеждайки едновременно и височайшия лорд с бръснатата му глава, синия маникюр и копринената му синя роба, извезана на цветенца, и мъжа, който стърчеше до него — с наполовина обръсната русолява коса, вързана на дълга плитка. Беше сигурен, че човекът в зеленото облекло е слуга, колкото и важен да е постът му; но слугите могат да бъдат полезни, особено ако са ценени високо от своите господари.

— Великолепен дар. — Погледът на Тюрал се вдигна от раклата към Фейн. От височайшия лорд лъхаше на рози. — Но все пак въпросът сам идва на устата: как човек като теб се е сдобил с това, за което мнозина изобщо не биха могли да си мечтаят? Да не би да си крадец?

Фейн придърпа износеното си сетре.

— Понякога се налага човек да се представя за нещо по-незначително, отколкото е всъщност, височайши лорде. Сегашният ми окаян вид ми позволи да ви донеса това нещо, без никой да ми попречи. Тази ракла е стара, височайши — още от Приказния век — и в нея се крие съкровище, което малцина очи изобщо са виждали. Много, много скоро, височайши, ще мога да я отворя и ще ви връча онова, с чиято помощ ще можете да завладеете тази земя дотам, докъдето пожелаете, чак до Гръбнака на света, до пустинята Айил и земите отвъд нея. Нищо не ще може да застане пред вас, височайши, щом... — Той млъкна, защото Тюрал заопипва раклата с дългите си лакирани в синьо нокти.

— Виждал съм такива сандъчета от Приказния век — каза височайшият лорд, — макар никое от тях да не е било толкова изящно. Те могат да се отварят само от онези, които познават шарката, но аз... аха! — Той натисна нещо между пицно украсените вдлъбнатини и пъпки, последва рязко изщракване и мъжът в синята роба вдигна капака. Бледа сянка на разочарование премина по лицето му.

Фейн прехапа устната си отвътре, докато не потече кръв, само за да не се озъби. Това, че не е единственият, който може да отвори раклата, намаляваше цената на пазарлъка. Въпреки това единственото,

което му оставаше, бе да продължи по добре обмисления си план, стига да съумееше да запази търпение. Е, поне досега бе успял да го запази.

— Това наистина ли са съкровища от Приказния век? — каза Тюрал, вдигайки в една ръка извития Рог и закривената кама с рубина на златната дръжка в другата. Фейн стисна ръце в юмруци, за да не се пресегне да грабне камата. — Приказния век — повтори тихо Тюрал, проследявайки сребърния надпис, изписан около златното устие на Рога, с острието на камата. За миг веждите му се вдигнаха озадачено. — Имаш ли някаква представа какво е това?

— Рогът на Валийр, височайши — отвърна гладко Фейн и остана доволен, като забеляза, че долната челюст на мъжа с плитката увисна. Тюрал само кимна.

Височайшият лорд стана, обърна му гръб и тръгна да излиза. Фейн примигна и отвори уста, но след резкия жест на мъжа с жълтата коса го последва.

Озоваха се в друга стая с паравани и един-единствен стол, поставен пред висок кръгъл бюфет. Все още с Рога и камата в ръце, височайшият лорд погледна към бюфета, после настрана. Нищо не каза, но другият сеанчан викна нещо и след няколко мига мъже в груби вълнени роби донесоха друга масичка. След тях се появи млада жена с толкова бледоруса коса, че изглеждаше почти бяла. Носеше малки поставки от лакирано дърво с най-различни размери и форми. Дрехата ѝ беше копринена и толкова тънка, че Фейн можеше да види ясно голото ѝ тяло под нея, но очите му бяха приковани в камата. Рогът беше само средство за постигане на цел, докато камата представляваше част от самия него.

Тюрал докосна една от дървените поставки в ръцете на девойката и тя я постави в средата на масата. Мъжете нагласиха стола и бързо се изнизаха с поклони, при които главите им почти се удряха в коленете.

Тюрин положи Рога на поставката, сложи камата пред него и седна на стола.

Фейн не можеше повече да издържи. Пресегна се за камата.

Жълтокосият мъж стисна китката му толкова силно, че щеше да я счупи.

— Небръснато куче! Знай, че ръката, която докосне собствеността на височайшия лорд без разрешение, се отрязва.

— Тя е моя — изръмжа Фейн. „Търпение! Толкова изтърпя.“

Тюрак се облегна на стола, вдигна един от дългите си лакирани нокти и бръснатият издърпа Фейн настрана, за да не пречи на височайшия лорд да гледа Рога.

— Твоя ли? — каза Тюрак. — В едно ковчеже, което не можеше да отвориш? Ако успееш да ме заинтригуваш достатъчно, може да ти дам камата. Дори и тя да е от Приказния век, към подобни вещи не изпитвам интерес. Но преди всичко, ще ми отговориш на един въпрос. Защо си ми донесъл Рога на Валийр?

Фейн погледна камата с копнеж, след което издърпа китката си и я разтърка.

— За да можете да го огласите, височайши лорд. Тогава ще можете да завладеете цялата тази земя, ако пожелаете. Целия свят. Можете да сринете Бялата кула до основи и да накарате всички Айез Седай да легнат в прахта пред нозете ви, защото дори техните сили не могат да спрат героите да излязат от гроба.

— Значи аз трябва да го оглася — произнесе равнодушно Тюрак. — И да разруша Бялата кула. И отново, защо? Ти твърдиш, че се покоряваш, очакваш и служиш, но това е земя на клетвопрестъпници. Защо ми даваш тази земя? Да не би да имаш някаква лична разправа с тези... жени?

Фейн се постара да придаде убедителност на гласа си. „Търпение, като червей, проникващ отвътре.“

— Височайши, в рода ми се предава традиция, от поколение на поколение. Ние сме служили на Върховния крал Артур Пейендраг Танриал и когато той бил убит от вещиците на Тар Валон, не сме изоставили клетвите си. Докато други воювали и разкъсали онова, което създал Артур Ястребовото крило, ние сме се придържали към своите клетви и сме страдали заради това, но въпреки това сме удържали. Това е нашата традиция, височайши, предавана от баща на син и от майка на дъщеря през всичките тези години, откакто бил убит Върховният крал. Да очакваме завръщането на армиите на Артур Ястребовото крило, изпратени отвъд Аритския океан, да очакваме завръщането на кръвта на Артур Ястребовото крило, за да унищожи Бялата кула и да си върне всичко, което е принадлежало на Върховния

крал. И когато кръвта на Ястребовото крило се завърне, ще ѝ служим и ще я съветваме, както сме го правили за Върховния крал. Височайши, с изключение на ивицата по ръба му знамето, което плющи на този покрив, е знамето на Лутаир, сина на Артур Пейендраг Танриал, изпратен с армиите през океана. — Фейн падна на колене, придавайки си вид на човек, смазан от силата на чувствата си. — Височайши лорде, единственото ми желание е да служа и да съветвам кръвта на Върховния крал.

Тюралк мълча толкова дълго, че Фейн се зачуди дали не му трябват нови уверения. Той беше готов с още — толкова, колкото е необходимо. Най-сетне обаче височайшият лорд проговори.

— Ти, изглежда, знаеш неща, които никой, нито висшите, нито низшите, не са ми говорили, откакто за първи път видях тази земя. Хората тук говорят за всичко това като за една мълва сред много други, но ти знаеш. Виждам го в очите ти, чувам го в гласа ти. Почти съм склонен да си помисля, че си изпратен, за да ме вкараш в някаква клопка. Но кой, притежаващ Рога на Валийр, би го използвал по подобен начин? Никой от онези от Кръвта, които са дошли с Хайлене, не би могъл да притежава Рога, защото според легендата той е скрит в тази земя. А със сигурност всеки лорд от тази земя би го използвал срещу мен, вместо да ми го връчва. Как Рогът на Валийр се е оказал в ръцете ти? Да не би да твърдиш, че си герой, както е в легендата? Извършвал ли си славни подвизи?

— Не съм герой, височайши. — Фейн понечи да изпише на лицето си скромна усмивка, но изражението на Тюралк не се промени и той се отказа. — Рогът е бил намерен от един мой предтеча скоро след като настъпили вълненията след смъртта на Върховния крал. Той знаел как се отваряла раклата, но тайната умряла заедно с него по време на Стогодишната война, която раздробила империята на Ястребовото крило, така че единственото, което знаехме всички негови потомци, бе, че Рогът лежи вътре и че трябва да го пазим, докато кръвта на Върховния крал не се завърне.

— За малко да ти повярвам.

— Повярвайте, височайши. Само да надуете Рога...

— Не разваляй това, в което що-годе успя да ме убедиш досега. Аз няма да надуя Рога на Валийр. Когато се върна в Сеанчан, ще го

върча на императрицата, като главния си трофей. Вероятно императрицата лично ще го надуе.

— Но, височайши — възрази Фейн, — вие трябва да... — Намери се паднал на една страна, а главата му кънтеше. Едва когато погледът му се проясни, видя, че мъжът с русата плитка си трие кокалчетата на пръстите, и разбра какво е станало.

— Някои думи — тихо поясни русокосият — никога не се използват пред височайшия лорд.

Фейн реши как точно ще умре този човек. Тюрал погледна от Фейн към Рога така кротко, сякаш изобщо не беше забелязал нищо.

— Може би ще те предам на императрицата заедно с Рога на Валийр. Тя би могла да те намери за доста забавен: човек, който твърди, че семейството му е запазило вяност там, където всички останали са нарушили клетвите си и са забравили за тях.

Фейн едва прикри внезапно обзелото го въодушевление. Той дори не знаеше за съществуването на императрица, докато Тюрал не му спомена за нея, но един достъп до владетел... виж, това му отваряше нови пътечки, възможности за нови планове. Достъпат до една владетелка с мощта на Сеанчан зад нея и Рога на Валийр в ръцете й. Много по-добре, отколкото да превръща този Тюрал във Велик крал. За някои части от своя план можеше да изчака. „Полека. Не бива да разбере колко много го желаш. Още малко търпение няма да навреди.“

— Както височайшият лорд пожелае — отвърна той с тона на човек, обречъл се да служи.

— Струваш ми се доста нетърпелив — каза Тюрал и Фейн едва се сдържа да не трепне. — Сега ще ти кажа защо няма да надуя Рога на Валийр, нито ще го задържа, и може би това ще поохлади нетърпението ти. Не желая един мой дар да оскърби императрицата със своите действия. Ако твоята нетърпеливост се окаже нелечима, тя никога няма да бъде задоволена, защото ти никога няма да напуснеш тези брегове. Знаеш ли, че този, който надуе Рога на Валийр, остава завинаги свързан с него? Че докато той или тя е жив, за всички останали той си остава само най-обикновен рог? — Не говореше като човек, който очаква отговори на въпросите си, и във всеки случай не направи никаква пауза, за да ги получи. — Аз съм дванадесетият поред наследник на Кристалния трон. Ако задържа Рога на Валийр, всички,

които стоят между мен и трона, ще си помислят, че съм решил да застана начело, и макар императрицата, разбира се, да желае всички да се състезаваме помежду си, за да я наследи най-силният и най-умният от нас, в момента тя предпочита втората си дъщеря и никак няма да погледне с добро око на каквато и да е заплаха спрямо Тюон. Ако го надуя, та дори след това да поставя тази земя в нозете ѝ и на всички жени от Тар Валон да им бъдат сложени намордници, императрицата, дано да живее вечно, със сигурност ще реши, че имам по-сериозни намерения освен да бъда само един от възможните ѝ наследници.

Фейн едва се сдържа да не му обясни колко лесно би могло да стане това с помощта на Рога. Нещо в гласа на височайшия лорд подсказваше — колкото и да му беше трудно да го повярва, — че той наистина желае императрицата му да живее вечно. „Трябва да съм търпелив. Като червей в корените.“

— Ушите на императрицата са навсякъде — продължи Тюралк. — Всеки може да е един от тях. Хюан е роден и отрасъл в Дома на Аладон, както и родът му от единадесет поколения насам, но дори и той би могъл да е ухо. — Мъжът с плитката се размърда, но не каза нищо. — Дори един височайши лорд или лейди може да се събуди някоя заран в ръцете на Търсачите на истината. Истината винаги се установява трудно, но Търсачите не жаят никакви средства, за да се домогнат до нея, и я търсят, докато смятат, че е необходимо. Те полагат големи усилия да не допуснат високопоставени лица да загинат в ръцете им, разбира се, защото ничия човешка ръка не може да посече онзи, в чиито жили тече кръвта на Артур Ястребовото крило. Ако на императрицата ѝ се наложи да поиска такава смърт, то нещастникът се напъхва жив в копринен чувал и чувалът се окачва на стената на Кулата на гарваните и се оставя там, докато не изгние. Но виж, за такъв като теб подобни грижи няма да се положат. В Дома на Деветте луни в Сеандар такъв като тебе може да бъде предаден на Търсачите заради едно поглеждане накриво, заради погрешна дума, заради нечия прищявка. Все още ли си нетърпелив?

Фейн се престори, че коленете му треперят.

— Желая само да служа и да съветвам, височайши. Зная много неща, които могат да бъдат полезни. — Този двор на Сеанчан му изглеждаше място, където неговите планове и умения можеха да намерят благоприятна почва.

— Докато потегля за Сеанчан, ще ме забавляваш с твоите приказки за рода си и за традициите му. Истинско облекчение е да намеря в тази забравена от Светлината земя втори човек, който може да ме забавлява, макар и двамата да изричат лъжи, както подозирам. Сега можеш да напуснеш. — Нищо повече не се каза, но момичето с почти бялата коса и с почти прозрачната роба бързо се появи, приближи се със ситни стъпки до масичката, коленичи със сведена глава до височайшия лорд и му поднесе димяща купичка върху лакиран поднос.

— Височайши — каза Фейн. Мъжът с плитката, Хюан, го хвана за ръката, но той я издърпа. Устните на Хюан се свиха плътно и Фейн направи най-дълбокия си поклон досега. „Ще го убивам бавно, да.“ — Височайши, едни хора ме преследват. Искат да отнемат Рога на Валийр. Мраколюбци, ако не и по-лошо, височайши, и са на не повече от ден-два път зад мен.

Тюрак отпи от черната течност в тънката купичка и каза:

— Малко Мраколюбци са останали в Сеанчан. Тези, които оцелеят при Търсачите на истината, срещат брадвата на палача. Сигурно ще е забавно да срещнем някой от тях.

— Височайши, те са опасни. С тях има тролоци. Води ги един, който нарича себе си Ранд ал-Тор. Млад мъж, но невероятно подъл в Сянката, с лъжлив, измамен език. На най-различни места твърди, че е нещо друго, но винаги, когато се появи някъде, с него се появяват и тролоци, височайши. Винаги идват тролоци и... убиват.

— Тролоци. — Тюрак се замисли. В Сеанчан нямаше тролоци, но Армиите на нощта имаха там други съюзници. Други неща. — Често съм се чудил дали един гролм може да убие тролок. Ще внимаваме за твоите тролоци и Мраколюбци, стига това да не е някоя от поредните ти лъжи. Тази страна ще ме умори от досада. — Той въздъхна и вдиша парата от чашката.

Фейн се остави на Хюан с разкривената от ярост физиономия да го изведе, почти без да се вслушва в озъбената му лекция какво ще му се случи, ако друг път веднага не освободи височайшия лорд от присъствието си, след като му се разреши да напусне. Почти не забеляза, че го изхвърлят на улицата и му тикат някаква монета в ръката с указанието да се върне на следващата сутрин. Сега вече Ранд

ал-Тор беше негов. „Най-сетне ще го видя мъртъв. И тогава светът ще си плати за това, което ми причини.“

Той се закиска тихо и поведе конете си през града, за да намери някой хан.

ГЛАВА 35

СТЕДДИНГ ЦОФУ

Речните хълмове, на които бе разположен Кайриен, отстъпиха място на равни полета и лесове. Броните и оръжията на шиенарците все още бяха по товарните коне. Натам, накъдето бяха тръгнали, пътища не се виждаха, само коловози от каруци и тук-там — единични ферми и селца. Верин ги подканяше да яздат по-бързо, а Ингтар — който непрекъснато ръмжеше, че се били оставили да ги измамат, че Фейн никога не би им казал накъде наистина е тръгнал, и в същото време сумтеше, че яздели в противоположна посока на Томанска глава — та Ингтар все пак я слушаше. Знамето на Сивата сова се вееше от вятъра в челото на колоната.

Ранд яздеше с мрачна решителност, отбягвайки разговорите с Верин. Той имаше своя работа — трябваше да изпълни дълга си, както би го нарекъл Ингтар — след което да се освободи от Айез Седай веднъж и завинаги. Перин сякаш споделяше донякъде неговото настроение и мълчеше. Когато най-сетне спряха за нощувка, Перин зададе на Лоиал няколко въпроса за стеддинг. Тролоци не могат да влизат в стеддинг, нали? А вълци? Лоиал му отговори кратко, че само създанията на Сянката влизали с голяма неохота в стеддинг. Както и Айез Седай, разбира се, тъй като в стеддинг не можели да се докосват до Верния извор и да преливат Единствената сила. Самият огиер обаче като че ли изпитваше най-голяма неохота от всички да отиде в стеддинг Цофу. Мат беше единственият, който, изглежда, изгаряше от нетърпение, при това почти отчаяно. Кожата му сякаш не беше виждала слънце цяла година, а бузите му бяха започнали да хлътват, макар да твърдеше, че е готов да се надбягва. Верин обгърна с ръце главата му за Лечителство преди лягане и отново на заранта, преди да яхнат конете, но това изобщо не се отрази на външния му вид. Дори Хюрин се мръщеше, когато поглеждаше към Мат.

На втория ден — слънцето вече се бе издигнало високо — Верин изведнъж изправи гръб и се огледа. Ингтар до нея се сепна.

Ранд не можеше да види нищо особено в гората, която ги заобикаляше. Обикновена рядка гора от дъбове, ясен и бук, прошарени тук-там от високи борове, клен и бели ивици брезе. Но после изведнъж почувства как през него преминава ледена тръпка, сякаш е скочил в някой вир във Водния лес посред зима. Мразът го прониза само за миг и изчезна, оставяйки след себе си усещането за свежест. Придружено обаче и от тъпо, далечно чувства за загуба — загуба на какво?

Долната устна на Хюрин увисна, а Юно промърмори: „Да му се не види и проклетото...“ После поклати глава, сякаш не можеше да измисли какво друго да каже. В жълтите очи на Перин се четеше, че е доловил нещо познато.

Лоиал дълбоко въздъхна.

— Толкова е... хубаво... отново да се върнеш в стеддинг.

Намръщен, Ранд се огледа отново. Беше очаквал стеддинг да е нещо по-особено, но освен внезапния хлад гората си оставаше същата като онази, през която бяха яздили цял ден. И освен, разбира се, усещането, че някак изведнъж си си отдъхнал. А след това иззад един от дъбовете пристъпи огиер.

По-скоро огиерка. Беше по-ниска от Лоиал — което означаваше, че стърчеше само с една глава и рамене над Ранд — но със същия широк, сплескан нос и големи очи, същата уста и туфи в ушите. Веждите ѝ обаче не бяха толкова дълги като на Лоиал, а чертите ѝ, сравнени с неговите, изглеждаха някак по-нежни, дори туфите в ушите ѝ бяха по-деликатни. Носеше дълга зелена рокля и зелена пелерина, извезана на цветя, и държеше китка току-що набрани сребреничета. Погледна ги спокойно, изчакващо.

Лоиал се смъкна от високия си кон и припряно се поклони. Ранд и останалите направиха същото, макар и не толкова пъргаво като Лоиал; дори Верин кимна. Лоиал много официално ги представи по име, но не спомена името на своя стеддинг.

За миг огиерското момиче — Ранд можеше да се закълне, че не е по-възрастна от Лоиал — ги огледа, а после се усмихна.

— Добре дошли в стеддинг Цофу. — Гласът ѝ също се оказа полек вариант на този на Лоиал: звучеше като меко жужене на майски бръмбар. — Аз съм Ерит, дъщеря на Айва, дъщеря на Алар. Добре дошли. Напоследък откакто Строителите напуснаха Кайриен, ни

посещават толкова малко човеци, а сега — толкова много наведнъж. Ами че наскоро ни посетиха дори Пътуващият народ, макар че, разбира се, си тръгнаха, когато... Ох, какво съм се разбъбрила! Ей сега ще ви заведа при стареите. Само че... — Тя ги огледа, за да разбере кой име водачът, и най-накрая се спря на Верин. — Айез Седай, с вас има толкова много мъже, при това въоръжени. Бихте ли оставили част от тях Отвън? Простете, но винаги е малко притеснително в стеддинг да влязат толкова много въоръжени човеци наведнъж.

— Разбира се, Ерит — отвърна Верин. — Ингтар, ще се погрижиш ли?

Ингтар даде нарежданията си и тримата с Юно и Хюрин останаха единствените шиенарци, които последваха Ерит в стеддинг.

Повел коня си като останалите, Ранд вдигна глава, щом Лоиал се приближи до него. Огиерът поглеждаше непрекъснато към Ерит, която крачеше напред с Верин и Ингтар. Хюрин вървеше между тях и се озърташе удивен, макар Ранд да не разбираше от какво точно. Лоиал се наведе и му заговори тихо.

— Не е ли красива, Ранд? А и гласът ѝ пее.

Мат се изкикоти, но когато Лоиал се извърна към него и го погледна въпросително, каза:

— Много е хубава, Лоиал. Малко е височка за вкуса ми, нали разбираш, но е много хубава. Сигурен съм.

Лоиал се намръщи колебливо, но кимна.

— Да, хубава е. — Лицето му просветна. — Наистина е добре да се върнеш в стеддинг. Не че Копнежът ме е обзел, нали разбираш.

— Копнежът ли? — учуди се Перин — Не те разбирам, Лоиал.

— Ние, огиерите, сме привързани към стеддинг, Перин. Казват, че преди Разрушението на света сме можели да ходим където пожелаем и колкото време поискаме, като вас, хората, но след Разрушението това се е променило, огиерите били пръснати като човеците и повече не могли да намерят нито един стеддинг. Всичко се движело, всичко се променяло. Планини, реки, дори моретата.

— Всички знаем за Разрушението — прекъсна го нетърпеливо Мат. — Какво общо има то с този... този Копнеж?

— Тъкмо по време на Изгнанието, когато сме се скитали изгубени, Копнежът ни споходил за първи път. Желанието да познаем отново стеддинг, да намерим отново домовете си. Мнозина загинали от

него. — Лоиал тъжно поклати глава. — Повечето загинали, по-малко оцелели. Когато най-сетне сме започнали отново да откриваме стеддинг, един по един, по времето на Съюза на Десетте държави, изглеждало, че най-последно сме надвили Копнежа, но той ни бил променил, бил посял семената си в нас. И сега, ако някой огиер остане Отвън твърде дълго, Копнежът се връща и той започва да линее и умира.

— Имаш ли нужда да останеш тук повече време? — попита го Ранд с тревога. — Не бива да се погубваш, продължавайки с нас.

— Ще го разбере, когато ме споходи — засмя се Лоиал. — И това ще стане много преди да се усили толкова, че да ми причини вреда. Какво пък, Далар прекарала десет години сред Морския народ, без дори да види стеддинг, и се върнала жива и здрава у дома.

Една огиерка се появи сред дърветата и се спря да поговори с Ерит и Верин. После изгледа Ингтар от глава до пети и като че ли не го одобри, което го накара да примигне. Очите ѝ се плъзнаха по Лоиал, а после пробягаха по Хюрин и младежите от Емондово поле и след миг тя отново изчезна в леса. Лоиал като че ли се опитваше да се скрие зад коня си.

— Освен това — каза той, надничайки предпазливо над седлото след нея — животът в стеддинг е доста скучен в сравнение с пътешествията с трима тавирен.

— Ако пак започнеш с това... — промърмори Мат и Лоиал бързо го прекъсна:

— Добре де, с трима приятели. Нали сте ми приятели?

— Аз съм — отвърна простиичко Ранд, а Перин кимна.

Мат се засмя.

— Как мога да не съм приятел с някой, който хвърля толкова лошо заровете? — Той вдигна ръце, когато Ранд и Перин го изгледаха. — Е, добре де, добре. Ти ми харесваш, Лоиал. Ти си ми приятел. Само недей непрекъснато да... Уф! Понякога си толкова лош, колкото Ранд. — Гласът му заглъхна в мърморене. — Добре че поне в стеддинг сме в безопасност.

Ранд направи гримаса. Разбра какво има предвид Мат. „Тук, в стеддинг, където не мога да преливам.“

Първото, което долрви Ранд, беше музиката — музика от невидими флейти и цигулки, весела мелодия, носеща се сред

дърветата, и дълбоки, плътни гласове, които пееха през смях.

*Да изчистим поляната гладко,
за да махнем бодли и трънак,
че във труд песента ни е сладка,
дървеса ще пораснат тук пак.*

Почти в същия миг осъзна, че огромният силует, който съзира сред дърветата, също е дърво — набръчкан ствол с дебелина поне двадесет крачки. Зяпнал от удивление, Ранд го проследи с очи нагоре, през покрива на дървесните корони, до клоните, простиращи се настрани като чаша на огромна гъба, поне на сто крачки над земята.

— Да ме изгори дано — пое си дъх Мат. — Само от едно такова можеш да построиш десет къщи. Какво ти десет, направо петдесет.

— Да отсечеш Велико дърво? — възкликна Лоиал възмутено и дори ядосано. Ушите му щръкнаха, а дългите му вежди провиснаха до бузите. — Ние никога не отсичаме Велико дърво. Малко от тях са оцелели след Разрушението, а някои са засадени още в Приказния век.

— Извинявай — каза Мат. — Искях само да кажа колко е голямо. Няма да му направя нищо. — Лоиал кимна, сякаш умиловитен.

Сред дърветата се появиха още огиери. Повечето изглеждаха вгълбени в заниманията си и макар всички да поглеждаха новодошлите и дори да им кимаха дружелюбно, никой не спря, нито ги заговори. Движеха се странно, съчетавайки по особен начин грижливо съсредоточение с почти детинска радост и безгрижие. Знаеха и какво са, и къде са, и това им харесваше, и сякаш бяха в пълен мир със себе си и с всичко, което ги заобикаляше. Ранд усети, че им завижда.

Само малцина бяха по-високи от Лоиал, но не беше трудно да се отличат по-възрастните — всички до един бяха с мустаци, дълги като клепналите им вежди, и тънки брадички, докато по-младите бяха гладко избръснати като Лоиал. Повечето мъже бяха с ризи с широки ръкави и носеха лопати, мотики, триони или ведра със смола. Носеха зелени палта, закопчани до шията, които се развяваха около коленете им като поли. Жените, изглежда, си падаха по бродираните цветя, а и много от тях носеха свежи цветя в косите си. При младите жени само пелерините бяха бродирани; роклите на по-възрастните също бяха

извезани, а някои от жените с побелели коси имаха по роклите си цветчета и виещи се лози от шията чак до подгъва. Някои огиери, главно жени и момичета, обърнаха специално внимание на Лоиал; той вървеше, изправил глава, и ушите му помръдваха вее по-диво, колкото по-навътре навлизаха.

Ранд се сепна, понеже няколко огиери изскочиха направо от земята, от една от тревистите, покрити с диви цветя могилки, пръснати сред дърветата. А после забеляза в могилките прозорци и една огиерка, застанала зад един от тях с точилка в ръце, и разбра, че вижда огиерски къщи. Рамките на прозореца бяха от камък и изглеждаха съвсем естествени, сякаш извайвани от вятъра и водата поколения наред.

Великите дървеса с масивните си стволове и просналите се по земята коренища, дебели колкото коне, изискваха голямо пространство, но някои растяха наред самото поселище. Улички от отъпкана пръст се виеха, пресичайки корените им. Всъщност освен тези алеи единственото, което отличаваеше селището от околната гора, беше широкото открито пространство в центъра, около нещо, което можеше да бъде само пън на Велико дърво. Беше с диаметър почти сто крачки, гладката му повърхност беше излъскана като дървен под и на няколко места около него бяха издигнати стъпала. Ранд тъкмо си помисли колко ли високо е било това дърво, когато Ерит заговори така, че да я чуят всички.

— Ето ги и другите ни гости.

От другата страна на огромния пън се появиха три човешки жени. Най-младата носеше дървена купа.

— Айилки — каза Ингтар. — Деви на копието. Защо ли оставих Масема с другите? — Той отстъпи от Верин и Ерит и просегна към рамото си, за да извади меча си от ножницата.

Ранд изгледа айилките с тревожно любопитство. Те бяха точно това, което толкова много хора се опитваха да го убедят, че е той самият. Две от жените бяха възрастни, а третата едва бе преминала момичешката възраст, но и трите бяха твърде високи за жени. Късо подстриганите им коси варираха от червеникавокафяво до почти златисто и бяха събрани на тила на тънки, стигащи до раменете им опашки. Бяха облечени в широки гамаши, затъкнати в меки ботуши, и цялото им облекло някак си преливаше от кафяво към сиво и зелено.

Помисли си, че с това облекло могат да станат невидими сред скали и гори, също като Стражниците с плащовете си. Над раменете им стърчаха къси лъкове, на коланите им висяха колчани и дълги ножове. Всяка държеше малък кръгъл кожен щит и няколко копия с къси дръжки и дълги остриета. Дори най-младата крачеше с изящество, което подсказваше, че много добре знае как да използва оръжията си.

Жените изглеждаха не по-малко изненадани от тях, но движенията им бяха мълниеносни. Най-младата извика: „Шиенарци!“, а другите две увиха лицата си с черни була, скривайки всичко с изключение на очите. След секунда младата също се забули и и трите закрачиха решително напред, вдигнали пред себе си щитовете си и с готови копия.

Мечът на Ингтар изсвистя от ножницата.

— Дръпнете се, Айез Седай. Ерит, вие също.

— Не бива — възкликна огиерското момиче. — Не го правете.

Мечът със знака на чаплата се бе озовал в десницата на Ранд. Перин бе измъкнал наполовина брадвата си от клупа на колана.

— Да не сте полудели? — извика Мат. Лъкът му продължаваше да си стои праметнат през раменете му. — Не ме интересува дали са айилки! Те са жени.

— Спрете! — извика Верин. — Веднага спрете! — Айилките обаче не спряха и Айез Седай стисна безсилно юмруци.

— Аз се махам — заяви Мат. — Чухте ли ме? Няма да остана, за да забият копията си в мен, а и няма да стрелям срещу жени!

— Договорът! — извика Лоиал. — Спомнете си Договора! — Но и от това нямаше повече резултат, отколкото от призивите на Верин и Ерит.

Ранд забеляза, че както Айез Седай, така и огиерското момиче се отдръпнаха от пътя на айилките. Зачуди се дали пък Мат не е прав. Самият той съвсем не беше сигурен, че ще може да нарани жена, дори тя наистина да се опита да го убие. Това, което го накара да се реши, бе мисълта, че дори да успее да се добере до седлото на Дорчо, айилките можеха да метнат късите си копия.

Нервно потърси празнотата и тя дойде. А извън нея се понесе далечната мисъл, че покровът ѝ е празен. Блясъка на сайдар го нямаше. Празното беше по-празно всякога, по-огромно, като глад, достатъчно

голям, за да го погълне. Глад за нещо повече. Трябваше да има нещо повече.

Един огиер рязко пристъпи между двете групи, рехавата му брада трепереше.

— Какво значи това?! Веднага приберете оръжията. — Говореше възмутено. — За вас — сърдитият му поглед обгърна Ингтар и Хюрин, Ранд и Перин, без да пожали и Мат, въпреки че ръцете му бяха празни — за вас може да има някакво извинение, но за вас... — и той се извърна към айилките. — Нима забравихте Договора?

Жените откриха главите и лицата си толкова бързо, сякаш искаха да се престорят, че изобщо не са се забулвали. Лицето на момичето беше поруменяло, другите две също изглеждаха засрамени. Една от по-възрастните жени, онази с червеникавата коса, каза:

— Прости ни, Дървесни братко. Ние помним Договора и нямаше да оголим стомана, но сме в земята на Дървоубийците, където всяка ръка е срещу нас, и видяхме въоръжени мъже. — Очите ѝ бяха сиви, също като на Ранд.

— Вие сте в стеддинг, Риан — отвърна ѝ кротко огиерът. — Всеки е в безопасност в стеддинг, малка сестро. Тук няма битки и никой не бива да вдига ръка срещу никого.

Тя кимна засрамено и огиерът погледна към Ингтар и останалите.

Ингтар прибра меч в ножницата и Ранд го последва, макар и не толкова бързо, колкото Хюрин, който изглеждаше не по-малко посрамен от айилките. Щом пусна дръжката на меч, Ранд остави и празнотата да си отиде и потръпна. Тя се оттече, но остави след себе си бавно заглъхващо през него ехо на пустош и желание нещо да я запълни.

Огиерът се обърна към Верин и се поклони.

— Айез Седай, аз съм Джюин, син на Лацел, син на Лауд. Дойдох, за да ви отведа при стареите. Те искат да разберат защо една Айез Седай идва при нас с въоръжени мъже и един младеж от нашите. — Лоиал се сви, сякаш се опитваше да се скрие.

Няколко мига Ранд и останалите стояха лице в лице с айилките и се взираха в тях с безпокойство. Ингтар поне външно изглеждаше като вкаменен. Айилките може и да бяха свалили булата си, но все още

държаха копията си и гледаха четиримата мъже, сякаш се опитваха да ги пронжат с очи. Най-младата промърмори:

— Меч ще ми носи!

Тонът ѝ бе смесица от ужас и презрение. След това се обърнаха и се отдалечиха.

— Деви на копието — промърмори Ингтар. — Никога не бях допуснал, че могат да се спрат, след като се забулят. Във всеки случай не и с думи. — Той погледна Ранд и приятелите му. — Да видите само някой щурм на Червените щитове или на Каменните кучета! Все едно да спреш лавина.

— Те не биха престъпили Договора — каза усмихнато Ерит. — Дошли са тук за изпято дърво. — В гласа ѝ се долавяше нотка на гордост. — В стеддинг Цофу имаме двама Дървопеви. Напоследък са рядкост. Чувала съм, че в стеддинг Шангтай имали един млад Дървопев, който бил много талантлив, но при нас са двама. — Лоиал се изчерви, но тя като че ли не забеляза това. — Елате с мен. Ще ви покажа къде можете да изчакате, докато стареите не се произнесат.

Докато я следваха, Перин промърмори.

— Изпято дърво, глупости! Тези айилки търсят Оня, що иде със зората.

А Мат добави сухо.

— Теб, Ранд.

— Мен! Това е лудост! Кое те кара да смяташ, че...

Той млъкна, защото Ерит им посочи стъпалата към една обрасла с горски цветя къща, явно изградена настрана от другите и предназначена за човешки посетители. Стаите бяха двадесет крачки широки от каменна стена до каменна стена, с боядисани тавани на цели два разтега над пода, но огиерите се бяха постарали да приготвят нещо, което да е що-годе удобно за човешки същества. Въпреки това мебелите бяха малко по-големи от необходимото, столовете — достатъчно високи, за да увиснат петите на човек над пода, а масата — по-висока от кръста на Ранд. Хюрин би могъл да влезе целият в камината, която сякаш бе прокопана от течаща вода, а не бе иззидана от майсторски ръце. Ерит изгледа Лоиал колебливо, но той само взе един от столовете и се разположи в ъгъла срещу вратата.

Щом огиерското момиче ги остави, Ранд дръпна Мат и Перин и попита:

— Какво искате да кажете с това, че търсели мен? Защо? Откъде накъде? Те само ме погледнаха и си отидоха.

— Погледнаха те — отвърна Мат ухилен — така, все едно че не си се къпал от цял месец и при това си се омацал с овчи фъшкии. — Усмивката му се стопи. — Но те наистина може би търсят теб. Знаеш ли, ние срещнахме един айилец и...

Ранд изслуша с нарастващо удивление разказа им за срещата в Камата на Родоубиеца. Мат разказа по-голямата част — Перин го поправяше от време на време, когато започнеше да преувеличава — като описа надълго и нашироко колко опасен бил айилецът и колко близо били до битка.

— И след като ти си единственият айилец, когото познаваме — завърши той, — какво пък, може наистина да търсят теб. Ингтар твърди, че айилците никога не живеят извън Пустинята, така че спокойно може да си ти.

— Никак не е смешно, Мат — изръмжа Ранд. — Аз не съм айилец. — „Амирлин твърди, че си. Ингтар смята, че си. Трам каза... Но той беше болен, с треска.“ Те бяха пресекли корените, които беше мислил, че го държат, въпреки че Трам беше твърде болен, за да знае какво приказва. Бяха го оставили без корен, а след това му предложиха нещо ново, за което да се захване. Лъжедракон. Айилец. Не можеше да приеме всичко това за свои корени. Нямаше да го приеме. — Може би не принадлежа на никого. Две реки е единственият дом, който познавам.

— Не исках да кажа нищо — възрази Мат. — Аз просто... Да ме изгори дано, но Ингтар казва, че си. Масема твърди същото. Юриен би могъл да ти е братовчед, а ако Риан си облече рокля и заяви, че ти е леля, сам ще й повярваш. Е, добре. Не ме гледай така, Перин. Щом толкова държи да твърди, че не е, хубаво. Мен пък какво ли ме интересува?

Перин поклати глава.

Огиерски момичета им донесоха вода и кърпи, за да се измият, а също и сирене, плодове и вино в месингови чаши, прекалено големи, за да могат да ги държат в една ръка. Дойдоха и други огиерки, чиито рокли бяха изцяло бродирани. Идваха и си отиваха една по една и ги питаха дали се чувстват добре и дали нещо не им липсва. И всяка попоглеждаше към Лоиал преди да си излезе. Той им отговаряше

учтиво, но кратко. Държеше една огиерска книга с дървени корици пред гърдите си като щит, а когато всички си отидоха, се сви в стола си и я вдигна пред лицето си. Книгите в тази къща бяха едно от нещата, които не бяха съобразени с човешките размери.

— Само помиришете въздуха, лорд Ранд — обади се Хюрин. Беше седнал на един от столовете и люлееше крака като момченце. — Никога не съм се замислял, че повечето места миришат лошо, но това... Лорд Ранд, не мисля, че тук изобщо някога е имало убийство. Нито дори нараняване, освен при някой нещастен случай.

— За стеддинг се смята, че са безопасни за всички — отвърна Ранд, без да сваля погледа си от Лоиал. — Така поне се говори в сказанията. — Той преглътна последното парче сирене и отиде при огиера. Мат го последва, понесъл чашата си в две ръце. — Какво има, Лоиал? — попита Ранд. — Откакто сме дошли, си нервен като котарак в кучкарник.

— А, нищо — каза Лоиал и погледна тревожно към вратата.

— Да не би да те е страх, че ще разберат, че си напуснал стеддинг Шангтай без разрешението на стареите ви?

Лоиал се огледа диво и туфите в ушите му затрептяха.

— Това не го споменавай — изсъска той. — Не и там, където някой може да го чуе. Ако разберат... — С тежка въздишка той отново се отпусна на стола си и премести погледа си от Ранд на Мат. — Не знам как е при вас, човеците, но при огиерите... Ако някое момиче срещне момче и го хареса, отива при майка си. Или понякога майката вижда някой, когото смята за подходящ жених за дъщеря си. Тъй или иначе, ако двете се разберат, майката отива при майката на момчето и то последно научава, че женитбата му е напълно уговорена.

— А момчето няма ли право да си каже думата? — попита Мат невярващо.

— Изобщо не го питат. Жените казват, че ние така и ще си изкараме живота женени за дърветата, ако не са те. — Лицето му се сгърчи. — Половината от браковете ни се сключват между стеддинг. Групи млади огиери и огиерки посещават други стеддинг, за да огледат и да бъдат огледани. Ако разберат, че съм излязъл Отвън без разрешение, стареите почти със сигурност ще решат, че имам нужда от жена да ме вразуми. Още преди да съм го разбрал, ще изпратят вест до стеддинг Шангтай, до майка ми, и тя ще довтаса тук и ще ме ожени

още преди да е изтупала прахта от дрехите си от пътя. Бездруго непрекъснато повтаря, че съм твърде припрян и имам нужда от жена. Мисля, че вече ми търсеше, когато напуснах. А която и жена да ми избере... е, никоя жена не би ме пустила да изляза Отвън преди да ми побелеят космите по брадата. Жените само това твърдят — че на един мъж не трябва да се позволява да излиза Отвън преди да се е вразумил достатъчно, за да може да сдържа нрава си.

— Е, при нас мъжете избират и никоя жена не може да каже на един мъж какво да прави — засмя се Мат.

Ранд се навъси, спомняйки си как Егвийн бе започнала да ходи по петите му още когато бяха малки. Още тогава госпожа ал-Вийр започна да проявява особен интерес към него, повече, отколкото към другите момчета. По-късно някои от момичетата приемаха да танцуват с него по празниците, а други отказваха, и тези, които се съгласяваха, винаги бяха приятелки на Егвийн, докато онези, които се дърпаха, бяха все момичета, които Егвийн не харесваше. Също така си спомняше как госпожа ал-Вийр отведе веднъж Трам настрана — „И при това мърмореше, че Трам си няма жена, с която тя да си поговори!“ — след което Трам и всички останали започнаха да се държат така, сякаш той и Егвийн са се вrekli един на друг, макар да не бяха се явили пред Женския кръг, за да кажат думите. Дори не беше си помислял досега за всичко това по този начин — нещата между Егвийн и него винаги му се бяха стрували просто такива, каквито са, и толкова.

— Мисля, че и при нас е същото — промърмори той и когато Мат пак се засмя, добави: — А ти спомняш ли си баща ти някога да е направил нещо, което майка ти да не е искала? — Мат отвори уста да възрази, след което се намръщи замислено и пак я затвори.

Влезе Джюин и каза:

— Ако обичате, бихте ли дошли с мен? Всички. Стареите искат да ви видят. — Не погледна към Лоиал, но въпреки това той за малко да изтърве книгата.

— Ако стареите се опитат да те накарат да останеш — каза му Ранд, — ще заявим, че имаме нужда да си с нас.

— Обзалагам се, че изобщо не се отнася за теб — каза Мат. — Обзалагам се, че само ще ни кажат, че можем да използваме Портала. — Той поклати глава и продължи по-тихо: — Наистина трябва да го направим, нали? — И това не беше въпрос.

— Да остана и да ме оженят или да тръгна по Пътищата —
тъжно изпъшка Лоиал. — Животът е много тежък, когато си имаш
тавирен за приятели.

ГЛАВА 36

ПРИ СТАРЕИТЕ

Докато Джюин ги водеше през селището на огиерите, Ранд забеляза, че Лоиал става все по-неспокоен. Ушите му бяха щръкнали, а очите му се отваряха широко, видеше ли някой огиер зазяпан в него, особено жените и момичетата. Повечето от тях като че ли наистина го оглеждаха с интерес. Имаше такъв окаян вид, като че ли очакваше да го осъдят на смърт.

Брадятият огиер посочи широките стъпала, отвеждащи надолу в обрасла с трева могила, по-голяма от всички подобни наоколо — същински хълм в основата на едно от Великите дървета.

— Защо не изчакаш навън, Лоиал? — попита Ранд.

— Стареите... — почна Джюин.

— ...сигурно искат да видят само нас — довърши Ранд вместо него.

— Защо просто не го оставят на мира? — вметна Мат.

Лоиал закима енергично.

— Да. Да. Мисля, че... — Наблюдаваха го голям брой огиерки, от белокуси баби до щерки на възрастта на Ерит. Ушите му трепнаха, но той погледна широката врата, към която отвеждаха стъпалата, и отново кимна. — Да, ще седна ей тук и ще почета. Точно така. Ще почета... — Измъкна една книга от джоба си, седна до стълбището и заби очи в страниците. — Просто ще поседя и ще почета, докато излезете. — Ушите му помръдваха.

Джюин поклати глава, сви рамене и отново им показва стълбището.

— Ако обичате. Стареите ви чакат.

Огромното помещение под могилата беше с таван с дебели греди на повече от четири разтега над пода и приличаше на палат, поне по размери. Седмината огромни огиери, разположени на платформата точно срещу вратата, го правеха да изглежда някак по-малко, но въпреки това Ранд се чувстваше като в пещера. Тъмните камъни на

пода бяха гладки, с неправилна форма, а сивите стени можеха спокойно да минат за груб склон на скален рид. Грубо одяланите тавански греди наподобяваха огромни корени.

Освен стола с висока облегалка, на който седеше Верин, единствената мебелировка се състоеше от тежките, с гравирани по тях лозници столове на стареите срещу нея. Огнерката в средата седеше на стол, малко по-издигнат от останалите, които включваха трима брадати мъже от лявата ѝ страна и три жени отдясно, в рокли като нейната, избродирани с лозници и цветове от шията до подгъва. Всички бяха със старчески лица и чисто бяла коса, чак до туфите в ушите им, и излъчваха непоклатимо достойнство.

Хюрин ги зяпна неприкрито, а Ранд усети, че също се е втренчил в тях. Дори и от Верин не се излъчваше толкова мъдрост, колкото от огромните очи на стареите, дори Мургейз с нейната корона не притежаваше такава властност, нито Моарейн — тяхната спокойна тържественост. Ингтар се поклони пръв, толкова официално, колкото Ранд никога не беше го виждал.

— Аз съм Алар — каза огнерката на най-високия стол, след като всички най-сетне застанаха до Верин. — Най-старата сред стареите на стеддинг Цофу. Верин ни каза, че имате необходимост да използвате тукашния Портал. Да се вземе Рогът на Валийр от ръцете на Мраколюбците е превелика необходимост, наистина, но ние не сме позволявали на никой да използва Портала от повече от сто години. Нито ние, нито които и да било други стареи на някой друг стеддинг.

— Аз ще намеря Рога — отвърна сърдито Ингтар. — Длъжен съм. Ако не ни позволите да използваме Портала... — Той млъкна, когато Верин го изгледа, но лицето му си остана навъсено.

Алар се усмихна.

— Не бъди припрян, шиенарецо. На вас, човеците, така и не ви остава време да размислите. Само спокойно взетите решения могат да бъдат сигурни. — Усмивката ѝ се стопи и тя отново стана сериозна. — Опасностите на Пътищата не могат да се съизмерят с меч в ръката ти, нито с нападащи айилци или жадни за кръв тролоци. Трябва да ви кажа, че влизайки в Пътищата, рискувате не само да срещнете смъртта си или да полудеете, но дори вероятно да погубите душите си.

— Вече сме виждали Мачин Шин — намеси се Ранд, а Мат и Перин се съгласиха. Но изглежда, не изгаряха от нетърпение да го

видят отново.

— Ще гоня Рога чак до Шайол Гул, ако се наложи — заяви твърдо Ингтар. Хюрин кимна, като че ли включваше и себе си в думите на Ингтар.

— Доведете Траял — заповяда Алар и Джюин, който беше останал до вратата, се поклони и излезе. — Не е достатъчно — обърна се тя към Верин — да чуеш какво може да те сполети. Трябва да го видите и да го запомните в сърцата си.

Последва неловка тишина. След малко Джюин се върна с две огиерки, които водеха един тъмнобрад огиер на средна възраст. Той се тътреше помежду им, сякаш не му беше ясно как точно работят краката му. Лицето му беше посърнало и безизразно, а големите му очи бяха празни и немигащи. Една от жените грижливо изтри потеклата от единия край на устните му слюнка. Хванаха го под мишниците, за да го спрат. Единият му крак се понесе напред, поколеба се, после стъпи на пода.

— Траял бе един от последните сред нас, който вървя през Пътищата — каза тихо Алар. — И излезе така, както го виждате. Искаш ли да го докоснеш, Верин?

Верин я изгледа продължително, после стана и отиде при Траял. Той изобщо не се помръдна, докато ръцете ѝ го докосваха по гърдите, нито примигна, за да покаже, че е усетил докосването. Тя изсъска рязко, дръпна се и го зяпна, след което се обърна към стареите.

— Той е... празен. Това тяло е живо, но вътре в него няма нищо. Нищо.

Лицата на всички старей бяха потънали в непоносима скръб.

— Нищо — промълви тихо една от огиерките вдясно от Алар. Очите ѝ сякаш побираха всичката болка, която Траял дори не можеше вече да изпита. — Никакъв разсъдък. Никакъв дух. Нищо не е останало от Траял освен тялото му.

— Той беше чудесен Дървопев — въздъхна един от мъжете.

Алар махна с ръка и двете жени се обърнаха към Траял да го изведат — трябваше да го подбутнат, за да закрачи.

— Знаем рисковете — каза Верин. — Но каквито и да са те, длъжни сме да проследим Рога на Валийр.

Старата огиерка кимна.

— Рогът на Валийр. Не знам коя е по-лошата вест: това, че е в ръцете на Мраколюбци, или че изобщо е намерен. — Тя огледа стареите; всеки от тях ѝ кимна в отговор, а един от мъжете поглади умислено брадата си. — Добре. Верин ми казва, че времето ви е скъпо. Ще ви покажа лично пътя до Портала... но с вас има един млад огиер. Лоиал, син на Арент, син на Халан, от стеддинг Шангтай. Той е далече от дома си.

— Той ни трябва — бързо се обади Ранд. — Трябва да продължи с нас, а и той самият го иска.

— Лоиал ни е приятел — намеси се и Перин, а Мат добави:

— Той не ни се натрапва.

Всички бяха притеснени от прикованите в тях погледи на стареите, но не отстъпиха.

— Има ли някаква причина да не идва с нас? — попита Ингтар. — Както каза Мат, той не се натрапва. Не знам дали имаме нужда от него, но щом иска, какво пък...

— Наистина имаме нужда от него — намеси се Верин. — Вече малцина познават Пътищата, а Лоиал ги е проучвал. Той може да разчита Напътствениците.

Алар ги изгледа един по един и накрая се спря по-внимателно на Ранд. Тя като че ли разбираше. Всички стареи разбираха, но тя — най-много от всички.

— Верин казва, че ти си тавирен — промълви най-сетне тя. — И аз го долавям у теб. Това, че дори аз го долавям, означава, че би трябвало наистина да си много силен тавирен, защото подобни таланти у нас са много слаби, ако изобщо ги има. Въвлякъл ли си Лоиал, сина на Арент, сина на Халан, в та-марал-айлен, паяжината, която Шарката вплита около теб?

— Аз... аз само искам да намеря Рога и... — Ранд не довърши. Алар не беше споменала за камата на Мат. Не знаеше дали Верин е споменала за нея на стареите, или по някаква причина го е премълчала. — Той е мой приятел.

— Твой приятел — отвърна Алар. — Той е твърде млад според нашите представи. Ти също си млад, но си тавирен. Ти ще го пазиш и когато вплитането завърши, ще се погрижиш да се завърне здрав и читав в стеддинг Шангтай.

— Обещавам — каза той. Имаше чувството, че се обрича, че полага клетва.

— Тогава да отидем до Портала.

Лоиал скочи, когато се появи на входа. Ингтар отпрати Хюрин на бегот да извика Юно и другите воители. Лоиал изгледа тревожно стареите, а после тръгна редом с Ранд на опашката на процесията. Всички огиерки, които допреди малко го бяха наблюдавали, си бяха отишли.

— Стареите казаха ли нещо за мен? Дали... — Той погледна широкия гръб на Алар, която нареждаше на Джюин да доведе конете им.

— Тя каза на Ранд да се грижи за теб — заяви Мат тържествено. — И да гледа да се прибереш здрав и читав, като че ли си някое бебе. Не разбирам защо все пак не останеш тук и не се ожениш.

— Каза, че можеш да дойдеш с нас. — Ранд изгледа сърдито приятеля си и Мат се изкикоти в шепа. Смахът му звучеше странно. Лоиал въртеше между пръстите си стръкче момино сърце. — Ти да не си брал цветя? — попита го Ранд.

— Ерит ми го даде. — Лоиал гледаше унесено въртящото се жълто цветче. — Тя наистина е много хубава, въпреки че Мат не го забелязва.

— Означава ли това, че в края на краищата няма да дойдеш с нас?

Лоиал се сепна.

— Какво? О, не. Тоест, да. Разбира се, че ще дойда с вас. Тя ми даде само едно цвете. Само цвете, нищо повече. — Той обаче извади книгата от джоба си и постави цветето под корицата. След като я прибра, промърмори толкова тихо, че Ранд едва го чу: — И освен това ми каза, че съм голям хубавец. — Мат се задави от кикот, преви се на две и се запляска по бедрата. Бузите на Лоиал се изчервиха. — Добре де, какво толкова? Тя го каза, не аз.

Перин перна Мат по главата и изсумтя:

— Смее се, понеже никой не му е казвал, че е хубавец. Просто ти завижда.

— Не е вярно — възрази Мат. — Нейса Айилин ме смята за хубав. Казвала ми го е неведнъж.

— Тази Нейса хубава ли е? — попита Лоиал.

— Коза — отвърна равнодушно Перин. Мат се задави, мъчейки се да избоботи протестите си.

Въпреки волята си Ранд се ухили. Нейса Айилин беше почти толкова хубава, колкото и Егвийн. Всичко това му заприлича на едно време, когато си бяха у дома и нямаше нищо по-важно от това да се посмееш и да се позакачаш с приятелите си.

Докато крачеха през селището, огиерите поздравяваха стареите и оглеждаха с любопитство човеците. Но изражението, изписано на лицето на Алар, спираше всеки да се опита да ги заговори. Единственото нещо, което подсказва, че са излезли от селището, беше отсъствието на могили. Все още се мяркаха огиери, които оглеждаха грижливо дърветата и използваша смола, триони или брадви, където намереха изсъхнал клон или където дърветата се нуждаеха от повече слънчева светлина. Вършеха си работата старателно и с голяма любов.

Джюин се приближи до тях, повел конете им, дойдоха и Хюрин и Юно с останалите воители и с товарните коне.

Алар спря, посочи напред и каза:

— Той е ето там.

Глъчката утихна.

За миг Ранд изпита изненада. Порталът трябваше да е Отвън, не в стеддинг — Пътищата бяха наченати с помощта на Единствената сила, следователно не можеха да започват отвътре — но не съществуваше нищо, което да покаже, че са пресекли границата. А после усети разликата: чувството за нещо отдавна изгубено и пак намерено, което бе изпитал, когато влязоха в стеддинг, го беше напуснало. Пак го побиха ледени тръпки. Сайдин отново беше тук. И го чакаше.

Алар ги преведе покрай един висок дъб и зад него, на малка поляна, видяха голямата каменна плоча на Портала, цялата в преплетени лози и листа от стотици различни растения. Около полянката огиерите бяха изградили нисък каменен зид, израсъл сякаш от самата земя. Наподобяваше плетеница от корени. За миг Ранд се притесни, но после осъзна, че „корените“ напомнят на къпина, шипка, трън, коприва и сърбел. Все растения, в които никой не би искал да се спъне.

Алар спря до каменния „плет“ и каза:

— Стената е предназначена да предупреди всеки, който стигне дотук. Не че много от нас го правят. Аз лично няма да я прекося. Но вие можете.

— Благодаря — каза Верин. — Нуждата е голяма, иначе изобщо нямаше да ви помоля.

Ранд се напрегна, когато Айез Седай прекрачи през оградата и пристъпи към Портала. Лоиал си пое дълбоко дъх и промърмори нещо под носа си. Юно и останалите воители се размърдаха на седлата и хванаха дръжките на мечовете си, макар те да не можеха да им помогнат срещу никаква опасност по Пътищата. Само Ингтар и Айез Седай изглеждаха спокойни. Дори Алар стисна полата си с две ръце.

Верин натисна листа на Авендесора и Ранд се наведе през оградата. Испита внезапен подтик да се добере до празнотата, та сайдин да му е подръка, ако се наложи да го използва.

Гравираните върху Портала растения се размърдаха, докоснати от неусетен полъх, листата се разтрепераха и в центъра на каменната плоча бавно започна да се разтваря зев.

Ранд се взря в цепнатината. Зад процепа не се провидя смътното сиво отражение, а само чернота, по-черна от катран.

— Затвори го! — извика той. — Черният вятър! Затвори го!

Верин го изгледа сепнато и веднага лепна тривърхия каменен лист на мястото му. Щом листът на Авендесора се върна на мястото си, Порталът започна да се затваря. Процепът изчезна, лозниците и листата се сляха, закривайки чернотата на Мачин Шин, и Порталът отново се превърна в камък, макар и гравирани в най-близкото възможно подобие на живота.

— Мачин Шин! Толкова близо! — ахна Алар.

— Този път не се опита да излезе — промълви Ранд. Джюин изстена приглушено.

— Казах ви — обади се Верин. — Черният вятър е създание на Пътищата. Той не може да ги напусне. — Ранд отвори уста да възрази, но се отказа. — И все пак — продължи тя — чудя се какво прави тук. Най-напред в Кайриен, а сега тук. Чудна работа. — Тя погледна Ранд накриво и той подскочи. Погледът ѝ беше толкова бърз, че той не допускаше някой друг да то е забелязал, но му се стори, че тя някак си свързва тази странна проява на Черния вятър с него.

— Никога не бях чувала за подобно нещо — промълви замислено Алар. — Мачин Шин да чака, когато един Портал се отвори. Досега само е кръстосвал безцелно из Пътищата. Но това беше отдавна. Може би е изгладнял и се надява да спипа някой непредпазлив още когато влиза. Верин, не можете да използвате Портала. И колкото и да е велика нуждата, не мога дори да ви кажа, че съжалявам. Пътищата вече принадлежат изцяло на Сянката.

Ранд навъсено изгледа Портала. „Възможно ли е да преследва тъкмо мен?“ Твърде много бяха въпросите. Дали Фейн някак си бе успял да заповяда на Черния вятър? Верин твърдеше, че това е невъзможно. И защо Фейн ще настоява да го последва, а после ще се опитва да го спре? Единственото, в което беше сигурен, бе, че вярва на посланието. Длъжни бяха да намерят Рога на Валийр и камата на Мат.

Верин бе потънала в размисъл. Мат седеше на ниския зид, навел глава, а Перин го гледаше загрижено. Лоиал изглеждаше доволен, че не могат да използват Портала, и в същото време — засрамен от задоволството си.

— Тук приключихме — обяви Ингтар. — Верин Седай, последвах ви дотук въпреки по-разумната си преценка. Но вече не мога да си позволя да вървя след вас. Смятам да се върна в Кайриен. Бартанес може да ми каже накъде са заминали Мраколюбците. Все някак ще успея да го накарам да ми каже.

— Фейн е отишъл на Томанска глава — обади се Ранд. — И там, където е отишъл, се намира и Рогът, и камата.

Лоиал поглади брадичката си и заговори бързо, сякаш се извиняваше и за облекчението си, и за провала си.

— Сtedirинг Кантойн се намира точно над река Иралел, а стеддинг Тайджинг е на изток от него, в Гръбнака на света. Но Портала в Кемлин, където се е намирала Дъбравата, е по-наблизо, а най-близо е вратата в Дъбравата до Тар Валон.

— Който и Портал да се опитаме да използваме — отвърна му разсеяно Верин, — опасявам се, че ще се натъкнем отново на дебнещия ни Мачин Шин. — Алар я изгледа питащо, но Айез Седай не каза нищо повече.

— Това, от което всъщност имаме нужда — намеси се неуверено Хюрин, — е един от онези Портални камъни. — Той погледна крадешком Алар и после Верин, и след като нито една от двете не му

даде знак да спре, продължи по-уверено: — Лейди Селийн твърдеше, че древните Айез Седай били изучили онези светове и тъкмо по този начин се научили как да построят Пътищата. А онова място, в което се озовахме ние... ами, трябваша ни само два дни — даже по-малко, — за да пропътуваме цели сто левги. Ако бихме могли да използваме някой Портален камък, за да се озовем в онзи свят или в някой като него, какво пък, може да ни отнеме не повече от седмица или две, за да стигнем до Аритския океан, след което ще можем да се върнем право на Томанска глава. Може и да не е толкова бързо като по Пътищата, но е доста по-бързо, отколкото да яздим на запад. Какво ще кажете? Лорд Ингтар? Лорд Ранд?

— Това, което предлагаш, може и да е възможно, но да се надяваме да намерим Портален камък наблизо е все едно да се надяваме да отворим този Портал и да се окаже, че Мачин Шин си е отишъл — въздъхна Верин. — Не знам да има такъв Камък по-наблизо от Айилската пустиня. Въпреки че бихме могли да се върнем до Камата на Родоубиеца, ако ти или Ранд, или Лоиал смятате, че можем пак да намерим онзи Камък.

Ранд погледна към Мат. Приятелят му беше вдигнал с надежда глава при разговора за Камъните. Няколко седмици, беше казала Верин. Ако тръгнеха на запад, Мат нямаше да доживее да стигнат до Томанска глава.

— Мога да го намеря — отвърна Ранд неохотно. „Мат ще умре, Рогът на Валийр е у Мраколюбците, Фейн ще порази Емондово поле, ако не го последваш, а ти се боиш да преливаш Силата! Само веднъж, за да влезем, и още веднъж, за да излезем. От още два пъти няма да полудееш.“ Това, което наистина го уплаши обаче, бе нетърпението, което подскочи вътре в него при мисълта, че ще прелива отново, предвкусеното усещане как Силата го изпълва и как отново ще се почувства истински жив.

— Това не го разбирам — бавно промълви Алар. — Порталните камъни не са използвани от Приказния век насам. Не бях чувала, че все още има някой, който може да ги използва.

— Кафявата Аджа знаят много неща — отвърна сухо Верин. — Аз знам как могат да се използват Камъните.

Алар кимна.

— В Бялата кула се крият чудеса, за които не съм и сънувала. Но ако вие можете да използвате Портален камък, няма нужда да яздите чак до Камата на Родоубиеца. Има един такъв Камък недалече оттук.

— Колелото тъче така, както то само пожелае, и Шарката осигурява това, що е потребно. — Разсеяността в очите на Верин изчезна изведнъж. — Води ни — подкани я тя енергично. — Вече изгубихме твърде много време.

ГЛАВА 37

ТОВА, КОЕТО БИ МОГЛО ДА БЪДЕ

Алар ги поведе с достойнство, въпреки че Джюин изглеждаше в немалка степен притеснен, докато не оставиха Портала зад гърба си. Мат гледаше напред, изпълнен с нетърпение, а Хюрин изглеждаше уверен в себе си, докато Лоиал като че ли повече се тревожеше да не би Алар да промени решението си за неговото заминаване. Ранд не бързаше. Никак не беше убеден, че Верин смята сама да използва Камъка.

Сивата каменна колона стърчеше край един бук, висок сто стъпки и дебел четири крачки. Ранд би го взел за голямо дърво, ако вече не бе видял Великите дървеса. Тук липсваше предупредителната ограда, имаше само редки горски цветя, пробили с главици килима от сухи листа под дърветата. Самият Портален камък беше прояден от вятър и дъжд, но символите, които го покриваха, все още бяха достатъчно четливи.

— Изправихме го, когато се натъкнахме на него, преди много години, но не сме го премествали — обясни Алар. — Той... сякаш... се съпротивляваше на опита ни да го преместим. — Тя пристъпи напред и положи длан върху Камъка. — Винаги съм си мислела за него като за символ на онова, което е изгубено, което е забравено. В Приказния век е било възможно да бъде проучен и донякъде — разбран. За нас това е обикновен камък.

— Много повече, надявам се. — Гласът на Верин бе оживен. — Благодаря ти за помощта. Прости ми, че ще се разделим без официалности, но Колелото не ще да чака. Поне няма повече да смущаваме покоя на вашия стеддинг.

— Отзовахме каменоделците си от Кайриен — отвърна Алар. — Но все още чуваме какво става Отвън. Лъжедракони. Великият лов на Рога. Чуваме всичко това и то минава покрай нас. Но не мисля, че Тармон Гай-дон ще ни подмине. Сбогом, Верин Седай. Сбогом на всички вас, и дано намерите подслон в шепите на Създателя. Хайде,

Джюин. — Тя изглежда за последен път Лоиал, хвърли поглед и към Ранд и двамата с огиера се скриха зад дърветата.

Седлата изскърцаха от притесненото помръдване на конниците.

— Това необходимо ли е, Верин Седай? — обади се Ингтар. — Дори да е възможно... Та ние дори не знаем със сигурност дали Мраколюбците наистина са отнесли Рога на Томанска глава. Все още вярвам, че мога да накарам Бартанес...

— Дори и да не сме сигурни — отвърна му кротко Верин, — Томанска глава е не по-лошо място за търсене от всяко друго. Неведнъж вече чух, че си готов да отидеш и в Шайол Гул, ако трябва, за да спасиш Рога. Да не би това сега да те плаши? — И тя посочи Камъка, прислонен под огромния гладкокор бук.

— Нищо не ме плаши! Водете ни към Томанска глава или към Шайол Гул. Ако в края на пътя се намира Рогът на Валийр, аз съм с вас!

— Добре, Ингтар. Е, Ранд, ти си се прехвърлял през Портален камък по-скоро от мен. Ела. — Тя го подкани с ръка и Ранд поведе Дорчо към нея.

— Вие сте използвали Портален камък? — Той се озърна през рамо, за да се увери, че никой не е достатъчно близо до тях, за да ги чуе. — Защо тогава искате аз да го правя?

Верин го изглежда мило.

— Никога не съм използвала Камък и точно затова твоето използване е по-скорошно от моето. Много добре си знам възможностите. Ще бъда унищожена преди да успея да прелея достатъчно Сила, за да го задействам. Но знам нещичко за Порталните камъни. Достатъчно, за да ни помогне поне малко.

— Но аз не знам нищо! — Той поведе коня си около Камъка, оглеждайки го отгоре до долу. — Единственото, което си спомням, е символът за нашия свят. Селийн ми го посочи, но тук не го виждам.

— Разбира се, че няма да го видиш. Не и върху Камък в нашия свят. Символите са средства за достигане до други светове. — Тя поклати глава. — Какво ли не бих дала, за да мога да поприказвам с това твоє момиче. Или още по-добре да видя книгата, която е чела. Поначало се смята, че нито едно копие от „Огледалата на Колелото“ не е оцеляло сред Разрушението. Серафел все ме уверява, че имало много книги, които били оцелели, и че всички те само чакали да ги намерим.

Е, няма защо да се притеснявам за нещо, което тъй или иначе не знам. Но някои неща знам. Символите в горната половина на Камъка означават светове. Не всички Светове, които могат да бъдат, разбира се. Определено не всеки Камък може да те свърже с всеки свят и Айез Седай от Приказния век са били убедени, че съществуват възможни светове, недосегаеми от никой Камък. Не виждаш ли нещичко, което да събужда спомен у теб?

— Нищо. — Ако намереше подходящия символ, щеше да го използва, за да намери Фейн и Рога, да спаси Мат, да попречи на Фейн да донесе гибел на Емондово поле. Ако намереше символа, щеше да се наложи да докосне сайдин. Искаше му се да спаси Мат и да спре Фейн, но не искаше да докосва сайдин. Боеше се да прелива и в същото време изпитваше глад да го направи, неутолим глад. — Нищо не си спомням.

Верин въздъхна.

— Символите в долната част обозначават Камъните на други места. Ако знаеш как, би могъл да ни преведеш до друг като този Камък отвъд или дори до друг Камък тук, в нашия свят. То е нещо подобно на Пътуването, струва ми се, но никой не помни как се Пътува. А без това знание опитването може само да ни унищожи. Всички. — Тя посочи двете успоредни вълнисти линии, пресичащи една странна завъртулка, врязана в основата на колоната. — Ето, това е знакът на Камъка на Томанска глава. Един от трите Камъка, чиито символи познавам. И единствения, който съм виждала. Но това, което научих тогава — след като едва не бях затрупана от снеговете в Мъгливите планини и не замръзнах по пътя из Алмотската равнина — бе абсолютно нищо. Ти на зарове ли играеш, Ранд ал-Тор, или на карти?

— Мат е комарджията. Защо?

— Ясно. Добре, от това поне смятам да го държим настрана. А ето тези символи също са ми познати.

Тя очерта с пръста си правоъгълник, ограждащ осем подобни една на друга гравюри, кръг и стрела, но в половината от тях стрелата се намираше вътре в кръга, докато в другата половина върхът на стрелата пронизваше кръга. Стрелите сочеха наляво, надясно, нагоре и надолу, и всеки кръг бе заобиколен от различен ред на нещо, за което Ранд беше сигурен, че е надпис, макар и на непознат нему език —

вълнообразни линии, които изведнъж се превръщаха в клинове и после пак ставаха плавни.

— Добре че поне знам нещо за тях — продължи Верин. — Всеки от тях означава свят, чието изучаване е могло да се използва за създаването на Пътищата. Това не са всички проучени светове, но са единствените, чиито символи са ми известни. И тъкмо в това се състои хазартът. Не знам какво представляват тези светове. Смята се, че това са светове, в които една тамошна година се равнява на един тукашен ден, докато в други една тукашна година е равна на тамошен ден. Предполага се, че сред тях има светове, където самият въздух може веднага да ни убие, още щом го вдишаме, или светове, в които има твърде малко реалност, за да бъде задържана наедно. Не ми се мисли какво би станало, ако се озовем в някой от тях. Ти трябва да избереш. Както би казал баща ми, време е да се хвърли зарът.

Ранд я зяпна и поклати глава.

— Мога да убия всички нас, каквото и да избира.

— Не желаете ли да поемете риска? Заради Рога на Валийр? Заради Мат?

— Защо толкова държите да го направя? Та аз дори не съм сигурен дали мога. То... то не действа винаги, когато се опитам. — Знаеше, че никой не ги чува, но въпреки това се озърна. — Понякога сайдин просто го има. Мога да го усетя, но е толкова далеч, че е все едно да се опиташ да докоснеш луната. А дори и да подейства, какво ще стане, ако ни отведе някъде, където не ще можем да дишаме? С какво ще помогне това на Мат? Или на Рога?

— Ти си Преродения Дракон — отвърна му тя спокойно. — Можеш да загинеш, разбира се, но не мисля, че Шарката ще ти позволи да умреш преди да те е употребила докрай. От друга страна, сега Сянката е легнала върху Шарката и кой може да каже как това влияе на втъкаването? Единственото, което можеш да сториш, е да последваш съдбата си.

— Аз съм Ранд ал-Тор — изръмжа той. — Не съм Преродения Дракон. Лъжедракон няма да стана.

— Ти си това, което си. Ще избереш ли най-сетне, или ще стърчиш тук, докато приятелят ти загива?

Ранд стисна зъби и се взря в символите. Бяха почти еднакви и не му говореха нищо. Най-сетне той се спря на един от тях, със стрела,

сочеща наляво, защото сочеше към Томанска глава, стрела, пронизваща кръга, защото се бе освободила, тъй както и той самият искаше да се освободи. Доця му се да се разсмее. Толкова малки нещица, на които залагаше живота на всички.

— Приближете се — нареди Верин на останалите. — Най-добре ще е, ако сте близо. Време е да започнем.

После отметна пелерината си и постави длани върху колоната. Ранд долови нервното покашляне на неколцина от мъжете, ругатните на Юно към някой, който се е задържал по-назад, плаха шега от страна на Мат, звучното преглъщане на Лоиал. Подири празнотата.

Оказа се съвсем лесно. Пламъкът погълна и страх, и страст и изчезна почти преди да си помисли да го оформи. Изчезна, оставяйки само пустош и блестящ сайдин, гаден, плъзгав, изпълващ стомаха му, прелъстителен. Той... посегна към него... и сайдин го изпълни, направи го жив. Нито едно мускулче по тялото му не трепна, но въпреки това той усети, че се гърчи от потока на Единствената сила, преминаващ през него. Символът се оформи сам — стрела, пронизваща кръг — зарея се около покроя на празнотата, твърд като камъка, върху който беше гравирани. Той остави Единствената сила да потече през него към символа.

Символът просветна, и примигна.

— Нещо става — чу се гласът на Верин. — Нещо...

Светът примигна.

* * *

Железният катинар издрънча на пода и Ранд изтърва горещото котле. Един огромен силует с овнешки рога се възправи на прага, очертан в мрака на Зимната нощ.

— Бягай! — извика Трам. Мечът му блесна и тролокът рухна, но докато падаше, повлече след себе си Трам.

Други се струпаха пред вратата, силуети в черни ризници, с получовешки лица, с животински муцуни, клюнове и рога, и странно закривените им мечове засвистяха около Трам, докато той се мъчеше да се изправи, размахаша увенчани с шипове брадви. Капки кръв аленееха по черната стомана.

— Татко! — изкрещя Ранд, измъкна ножа си, и отново изкрещя, когато първият меч посече гърдите му.

Кръв изпълни устата му и един глас зашепна: „Отново победих, Луз Терин.“

Примигване.

* * *

Ранд се напегна да задържи символа. Смътно дочуваше гласа на Верин. „...не е...“

Силата потече.

Примигване.

* * *

След като се ожени за Егвийн, Ранд беше щастлив и се стараеше да не се поддава на мрачни настроения, особено когато си помисляше, че в живота му може да има и нещо повече, нещо по-различно. Вести от външния свят пристигаха в Две реки рядко — с амбулантите и търговците, които изкупуваха вълната и табака, все новини за нови бедствия, за войни и Лъжедракони навсякъде по земята. Мина една година, в която в селото не се появи нито един амбулант или търговец, а когато отново се появиха на следващата, донесоха вестта, че армиите на Артур Ястребовото крило са се завърнали, или най-малкото техните потомци. Старите държави рухвали, разправяха, и новите властелини на света, които използвали оковани Айез Седай в своите битки, сринали Бялата кула и посипали земята, където се издигал Тар Валон, със сол. Нямаше вече Айез Седай.

Не че всичко това имаше някакво значение за Две реки. Пак трябваше да се сеят нивята, овците да се пасат, агнета да се гледат. Трам си имаше внуци и внуци, които да дундурка на коленете си, а старата къща на фермата бе нараснала с нови стаи. Егвийн беше станала Премъдра и повечето в селото смятаха, че е дори по-добра от старата Премъдра, Нинив ал-Мийра. И това беше добре, но нейното знахарство, което така чудодейно оправяше всички други, едва

успяваше да съхрани живота на Ранд от болестта, която сякаш непрестанно го заплашваше. Настроенията му ставаха все по-мрачни, по-черни и той все по-често се гневеше, че нещата не са както трябва. Егвийн ставаше все по-наплашена, когато го обхванеха тези настроения, защото когато изпаднеше в тягостно състояние се случваха странни неща — буреносни мълнии, които тя не успяваше да чуе от вятъра, пожари сред горите — но тя го обичаше, грижеше се за него и успяваше да съхрани разума му, макар някои да мърмореха, че Ранд ал-Тор е полудял и е станал опасен.

Когато тя умря, той се заседяваше с часове до гроба ѝ и сълзите мокреха посивялата му брада. Болестта му се върна и той изнемощяваше все повече. Окапаху му последните два пръста на дясната ръка и един на лявата, ушите му заприличаха на белези от рани и хората мърмореха, че миришел на гнило. Помръкна и лицето му, и мисълта му.

И въпреки това, когато дойде ужасната вест, не отказаха да го приемат. Тролоци, Чезнеци и други несънувани неща бяха изригнали от Погибелта и искаха да завладеят света. Така че Ранд взе лъка — все още имаше достатъчно пръсти, за да стреля — и закрета редом с онези, които поеха на север от река Тарен, мъже от всяко селце, ферма или край на Две реки, с лъкове, брадви и копия, и мечове, намерени ръждясали из таваните на къщите. Ранд също носеше меч на кръста си, с гравирана чапла на острието, меч, който бе намерил след смъртта на Трам, макар изобщо да не знаеше как да го използва. Жени също тръгнаха с тях, нарамили какви ли не оръжия, и крачеха редом с мъжете. Някои от хората се смееха и говореха, че изпитвали странното чувство, че били правили това и друг път.

И край Тарен хората от Две реки срещнаха нашествениците — безкрайни редици тролоци, предвождани от кошмарни Чезнеци, под плющящото им черно знаме на смъртта, което сякаш поглъщаше светлината. Ранд видя знамето и му се стори, че лудостта го обхваща отново. Защото като че ли тъкмо за това бе роден: да се пребори с това знаме. Изстреля всичките си стрели срещу него, право в черепа, извезан на знамето, и уменията му и празнотата добре му послужиха. Не го бе грижа за тролоците, които напиреха през реката, нито за мъжете и жените, загиващи от двете му страни. Тъкмо един от тези тролоци го посече преди да се втурне с рев, гладен за кръв, към Две

реки. И докато лежеше на брега на Тарен, взрял се в небето, което сякаш почерняваше посред бял ден, и дъхът му спираше завинаги, чу как нечий глас му шепне: „Отново победих, Луз Терин.“

Примигване.

* * *

Кръгът със стрелата се заплете в успоредните вълнисти линии и той го издърпа обратно.

Гласът на Верин. „...добре. Нещо...“

Силата забушува.

Примигване.

* * *

Трам се опита да го утеши, когато Егвийн се поболя и умря само седмица преди сватбата им. Нинив също се опита, но тя самата беше потресена, след като въпреки всичките си дарби така и не можа да разбере какво е убило момчето. Ранд седеше пред къщата на Егвийн, докато тя умираше, и му се струваше, че не би могъл да намери място в Емондово поле, където да не може да чува писъците ѝ. Разбираше, че не може да остане тук. Трам му беше дал един меч със знак на чапла — и макар да му бе обяснил твърде малко как овчар като него от Две реки се е сдобил с такова оръжие, го бе научил как да го използва. В деня, в който Ранд тръгна, Трам му връчи едно писмо, като му обясни, че то може да му осигури достъп в армията на Иллиан, прегърна го и му каза:

— Никога не съм имал друг син освен теб, нито съм искал. Върни се с жена като мен; ако можеш, момчето ми, но при всички случаи се върни.

На Ранд обаче му откраднаха парите в Бейрлон, заедно с препоръчителното писмо, и за малко да му откраднат и меча, и при това срещна една жена, Мин, която му каза такива налудничави неща за него самия, че най-накрая той напусна града, само и само да се отърве от нея. По едно време скитанията му го отведоха в Кемлин и

там уменията му във въртенето на меча му осигуриха място в гвардията на кралицата. Понякога се улавяше, че се заглежда по щерката-наследница, Елейн, и в такива моменти го изпълваше странната мисъл, че нещата не са такива, каквито би трябвало да са, че в живота му трябва да има нещо повече. Елейн, разбира се, не го и поглеждаше; тя се омъжи за един принц от Тайрен, макар да не изглеждаше особено щастлива от този брак. Ранд беше просто войник, някогашен овчар от едно селце, толкова далеч на западната граница, че само линиите по картата все още го свързваха с Андор. Освен това го следваше мрачната слава на човек, погълтан от жестоки помисли и настроения.

Някои говореха, че е луд, и в обичайни времена дори ловкостта му с меча сигурно нямаше да може да го задържи в състава на гвардията. Но сегашните времена никак не бяха обичайни. Лъжедраконите никнеха като гъби след дъжд. Всеки път, когато побеждаха поредния, нови двама се провъзгласяваха, че и трима, докато всички държави не започнаха да се раздират от междусобици и войни. И звездата на Ранд изгря, защото той бе разбрал тайната на своята лудост, тайна, която знаеше, че трябва да пази, и я пазеше зорко. Можеше да прелива. Винаги имаше места, моменти по време на някое сражение, в които едно малко преливане, не толкова, че да бъде забелязано в суматоката на битката, му носеше късмет. Понякога това преливане действаше, понякога не, но в повечето случаи действаше. Знаеше че е луд, но това хич не го притесняваше. Започна да го обхваща изтощителна болест, но той и от това не се притесни, както и от нищо друго, защото заприихдаха вести, че армиите на Артур Ястребовото крило са се завърнали, за да изявят претенциите си за наследство над всички земи.

Ранд водеше след себе си хиляда мъже, когато гвардията на кралицата прекоси Мъгливите планини — той дори и не помисли да свие настрана, за да посети Две реки; вече твърде рядко изобщо си спомняше за Две реки — и пое командването на Гвардията, когато разбитите ѝ остатъци започнаха да се изтеглят през планинските проходи. Сражаваше се за земята на Андор къс по къс и отстъпваше, докато не стигна до Кемлин. Повечето от жителите на Кемлин вече го бяха напуснали и мнозина съветваха войската да продължи да се оттегля, но Елейн междувременно бе станала кралица и заяви под

клетва, че няма да напусне Кемлин. Тя дори не погледна обезобразеното му лице, прорязано от белезите на болестта, но той не можеше да я изостави и подготви остатъците от Гвардията, за да защити кралицата, докато хората напуснаха града, обзети от паника.

Силата потече през него в разгара на битката за Кемлин и той замята мълнии и огън сред редиците на щурмуващите нашественици, и разкъса земята под нозете им, но въпреки това отново го споходи усещането, че е роден за нещо друго. Въпреки всичко, което стори, враговете бяха твърде многобройни, за да ги спре, а и те също разполагаха с хора, които можеха да преливат. Онези жени, с нашийниците. Най-сетне една от мълниците порази Ранд и го свали от крепостната стена, съсипан, окървавен, и обгорен, и когато последният дъх изхриптя в гърлото му, той чу как един глас му прошепна: „Отново победих, Луз Терин.“

Примигване.

* * *

Ранд напрегна сетни сили, за да удържи празнотата, чийто покров се олюля под тежките като ковашки чукове удари на примигващия свят, да задържи едничкия символ сред стотиците други, които се запремятаха по повърхността на празнотата. Напрегна сили, за да задържи който и да е от тях.

„...не е наред!“ — изпищя Верин.

Силата беше всичко.

Примигване.   Примигване.   Примигване.   Примигване.
Примигване. Примигване.

* * *

Беше воин. Беше овчар. Беше просяк. И крал. Беше фермер, веселчун, моряк, дърводелец. Беше роден, живя и умря като айилец. Умря полудял, умря изгнивайки, при нещастен случай, от старост. Екзекутираха го и тълпите викаха възторжено при неговата смърт. Провъзгласи се за Преродения Дракон и знамето му заплуся високо в

небето. Избяга от Силата и се скри; умря, без да разбере как и от какво. Съхрани се от лудостта и болестта в продължение на години; рухна от тях, между две зими. Понякога Моарейн идваше и го отвеждаше от Две реки заедно с онези от приятелите му, които бяха оцелели след Зимната нощ; друг път не идваше. Друг път идваха други Айез Седай. По някой път — от Червената Аджа. Егвийн се омъжи за него; Егвийн, с изпънато лице на своя Амирлински трон, поведе Айез Седай, за да го опитомят; Егвийн, със сълзи в очите, заби кама в сърцето му и той ѝ благодари, умирайки. Обикна други жени, ожени се за други жени. За Елейн и Мин, както и за русокосата фермерска дъщеря, която срещна по пътя за Кемлин, както и за жени, които не беше виждал преди да изживее тези животи. Стотици животи. Повече. Толкова много, че не можеше да ги преброи. И в края на всеки живот, докато умираше, докато издишаше последния си дъх, един глас прошепваше в ухото му: „Отново победих, Луз Терин.“

Примигване примигване примигване примигване примигване
примигване примигване примигване примигване примигване
примигване примигване примигване примигване.

Празнотата изчезна, връзката със сайдин прекъсна и Ранд се стовари на земята с тътен, от който щеше да остане без дъх, ако вече не беше наполовина зашеметен. Усети под брадичката си груб камък, под дланите си също. Беше студен.

Долови присъствието на Верин — беше паднала до него и се мъчеше да се изправи. Чу как някой повърна и вдигна глава. Юно се беше превил над земята и триеше устата си с длан. Всички бяха изпадали, а конете стояха с вкочанени крака и тръпнеха с разширени от ужас очи. Ингтар бе извадил меча си и го стискаше така здраво, че острието трепереше, а самият той се взираше в празното пространство. Мат се беше свил на топка, обгърнал главата си с ръце, а Перин бе заровил пръсти в лицето си, като че ли искаше да разкъса и да захвърли всичко, което бе видял, или по-скоро да извади и захвърли очите, които го бяха видели. Ни един от воините не изглеждаше по-добре. Масема плачеше, едри сълзи капеха по лицето му, а Хюрин се озърташе диво, като че ли търсеше накъде да побегне.

— Какво... — Ранд престана да преглъща. Лежеше върху груб, обрулен от времето камък, полузаровен в пръстта. — Какво стана?

— Прилив на Единствената сила. — Айез Седай се изправи с мъка, потръпна и се уви в пелерината си. — Като че ли всички бяхме засилени... избутани... Като че дойде от никъде. Трябва да се научиш да я владееш. Трябва! Толкова Сила може да те подпали и да те изгори като въглен.

— Верин, аз... аз живях... бях... — Осъзна, че камъкът под него е кръгъл. Порталният камък. Припряно, треперейки, той се изправи. — Верин, аз живях и умирах, не знам колко пъти. Всеки път беше различно, но бях все аз. Бях аз.

— Линиите, свързващи Световите, които могат да бъдат, са прокарани от онези, които са познавали Числата на хаоса. — Верин потръпна; сякаш говореше на себе си. — Не бях чувала за това, но няма никаква причина да не сме се родили в онези светове, и все пак животите, които бихме изживели, щяха да са различни. Разбира се. Различни животи заради различните начини, по които биха се случили нещата.

— Това ли стана? Аз... ние... видях как би могъл да протече собственият ми живот. — „Отново победих, Луз Терин.“ „Не! Аз съм Ранд ал-Тор!“

Верин тръсна глава и се взря в него.

— Нима те изненадва, че животът ти би могъл да протече по-различно, ако беше направил различен избор във всеки негов миг или ако ти се бяха случили други неща? Е, и аз не бях си го помисляла... Добре. Важното е, че сме тук. Макар не така, както се надявахме.

— Какво означава „тук“? — запита той настойчиво. Лесовите на стеддинг Цофу бяха изчезнали и се бяха сменили с голи полегати хълмове. Недалече на запад като че ли се виждаше гора и по-стръмни височини. Беше пладно, когато се струпаха около Камъка, но тук слънцето клонеше към късен следобед и небето посивяваше. Шепата дървета наоколо бяха с оголени клони и тук-таме с ярко оцветени листа. От изток духаше хладен вятър и отпращаше изсъхналите листа към земята.

— Томанска глава — каза Верин. — Това е Камъкът, който посетих преди време. Не знам къде нещата тръгнаха зле — не мисля, че някога ще разбере — но ако се съди по дърветата, сега е късна есен. Ранд, не сме спечелили време по този начин. Загубили сме време.

Струва ми се, че сме загубили около четири месеца, за да стигнем дотук.

— Но аз не...

— Трябва да ме оставиш да те напътствам в тези неща. Не мога да те уча, разбира се, но вероятно мога да те предпазя да не се убиеш — както и да убиеш всички нас — от свръхпосягане. Дори да не убиеш себе си, ако Прероденият Дракон се самозапали, кой тогава ще се възправи срещу Тъмния? — Тя не го изчака да поднови протестите си, а пристъпи към Ингтар.

Шиенарецът се стресна, щом тя го докосна по ръката, и я изгледа с широко отворени от ужас очи.

— Аз вървя в Светлината — промълви той прегракнало. — Ще намеря Рога на Валийр и ще сразя силата на Шайол Гул. Ще го направя!

— Разбира се, че ще го направиш — отвърна му тя утешително. Обгърна лицето му с длани и той изведнъж вдиша дълбоко, съвземайки се от онова, което го бе обладало. Само дето споменът за него продължаваше да се таи в очите му. — Ето — каза тя. — Това ще те оправи. Сега ще видя как да помогна на останалите. Все още можеш да спасиш Рога, но пътеката ни не стана по-гладка.

Докато тя крачеше сред останалите, спирайки се за малко пред всеки, Ранд отиде при приятелите си. Когато се опита да изправи Мат, Мат трепна и се взря в него, а после стисна с две ръце сетрето му.

— Ранд, никога няма да кажа на никого за... за теб. Никога няма да те издам. Повярвай ми! — Изглеждаше по-зле от всякога, но Ранд реши, че това е от уплахата.

— Вярвам ти — отвърна Ранд. Зачуди се какви ли животи е преживял Мат и какво ли е направил в тях. „Трябва да е казал на някого, иначе нямаше да е толкова обезпокоен.“ Не можеше да му се сърди за това. Пък и след всички възможни варианти, който бе видял за самия себе си... — Вярвам ти. Перин?

Къдрокосият младеж отпусна ръце от лицето си. Червени белези прорязваха челото и бузите му там, където ноктите му се бяха впили в него. Жълтите му очи скриваха мислите му.

— Ние наистина нямаме избор, нали, Ранд? Каквото и да се случи, както и да постъпим, някои от нещата си остават винаги едни и

същи. — Той въздъхна дълбоко. — Къде сме? Това да не е един от онези светове, за които ни разказвахте с Хюрин?

— Това е Томанска глава — каза Ранд. — В нашия свят. Поне така твърди Верин. И е есен.

Мат изглеждаше угрижен.

— Как може... Не, не искам и да знам как е станало. Но как ще намерим Фейн и камата? Той може да е където си поиска!

— Той е тук — отвърна му Ранд. Надяваше се, че е прав. Фейн бе разполагал с време, за да вземе кораб за където пожелае. Време да стигне до Емондово поле. Или до Тар Валон. „Моля те, Светлина, дано не му е омръзнало да чака. Ако е поразил Егвийн или някой в Емондово поле, ще... Светлината да ме изгори дано, опитах се да дойда навреме.“

— По-големите селища на Томанска глава са на запад оттук — обяви високо Верин. Всички вече се бяха изправили, с изключение на Ранд и приятелите му. Тя пристъпи до тях, положи ръце върху главата на Мат и каза: — Не че тук има много селища, които могат да се нарекат градове. Но ако наистина смятаме да подирим следите на Мраколюбците, трябва да започнем на запад. И мисля, че не бива да губим време.

ГЛАВА 38

УПРАЖНЕНИЕТО

Седнала на леглото си в бялата си рокля, Егвийн накара трите малки топчици от светлина да заплетат сложни фигури над ръцете ѝ. Не беше редно да прави такива неща без присъствието на поне една Посветена, която да я наблюдава, но Нинив, която крачеше нервно пред камината, в края на краищата носеше пръстена със змията, захапала опашката си, и бялата ѝ рокля беше обшита по кантовете с цветни ивици, макар и все още да нямаше правото да обучава. През последните три месеца Егвийн беше установила, че не може повече да устои. Вече знаеше колко лесно е да докосва сайдар. Винаги можеше да го усети като миризма на благоухание или допир на копринена тъкан — и я привличаше, привличаше... А докоснеше ли го, не можеше да спре да прелива, нито дори да се опита да спре. Проваляше се толкова често, колкото успяваше, но това само още повече я пришпорваше да продължи.

Често се плашеше. Плашеше се от това колко много ѝ се иска да прелива и колко сив и монотонен ѝ се струваше животът, когато не го правеше, в сравнение с миговете, в които преливаше. Искаше ѝ се да го изпие докрай, въпреки предупрежденията, че това може да я изпепели, и тази жажда най-много я плашеше. Понякога съжаляваше, че е дошла в Тар Валон. Но дори страхът не можеше да я накара да се спре, не повече от боязънта, че могат да я хванат Айез Седай или някоя друга от Посветените освен Нинив.

Тук обаче, в нейната стая, беше достатъчно безопасно. Мин също беше тук, седнала на едно от трикраките столчета, и я гледаше, но тя познаваше Мин достатъчно, за да е сигурна, че тя никога няма да я наклевети. Смяташе, че има голям късмет, че се е сдобила с две добри приятелки в Тар Валон.

Стаята беше мъничка, без прозорци, като всички стаи на новачките. Три къси крачки стигаха на Нинив, за да измине разстоянието от едната боядисана в бяло стена до другата. Стаята на

Нинив беше много по-широка, но тъй като тя не бе успяла да се сприятели с никоя от Посветените, посещаваше стаята на Егвийн, когато имаше нужда да поговори с някого, и дори и като сега, когато не говореше изобщо. Огънят в малкото огнище отблъскваше първия хлад на настъпващата есен, но едва ли щеше да е достатъчен, когато настъпеше зимата. Малка маса за четене допълваше оскъдната мебелировка. Новачките обикновено бяха твърде заети, за да прекарват времето си по стаите, но днес беше почивен ден, едва третият, откакто двете с Нинив бяха пристигнали в Бялата кула.

— Днес Елз гледаше Галад като омагьосана, — подхвърли Мин.

За миг топчиците над ръцете на Егвийн се поколебаха.

— Може да гледа когото си иска — отвърна небрежно Егвийн. —
Защо го казваш?

— Просто така. Той обаче е много хубав, стига да не обръщаш внимание на грубостта му. Много е красив, особено когато си е съблякъл ризата.

Топките се завъртяха яростно.

— Нямам никакво желание да се заглеждам по Галад, с риза или без риза.

— Не исках да те дразня — каза Мин замислено. — Извинявай. Но и на теб ти харесва да го гледаш — и не ми прави тези гримаси, моля ти се — всяка жена в Бялата кула, която не е Червена, го гледа и му се любовува. Айез Седай се тълпят из дворовете за упражнения, когато той тренира с меча си, особено Зелените. Проверявали Стражниците си, казват, макар той да не тренира с чак толкова много Стражници. Дори готвачките и прислужничките идват да го гледат.

Топките замръзнаха във въздуха и за миг Егвийн се загледа в тях. Те изчезнаха и тя изведнъж се изкикоти.

— Ама наистина е хубавец, нали? Върви, все едно че танцува. — Бузите ѝ поруменяха. — Знам, че не бива да се заглеждам по него, но не мога да се сдържа.

— И аз — призна си Мин. — Но виждам и що за човек е.

— Но щом е толкова хубав...

— Егвийн, Галад е толкова хубав, че може да те накара косата да си изскубеш заради него. Но може да нарани човек само защото смята, че е предназначен да служи на по-висше добро. Дори няма да

забележи, че наранява някого, а и да забележи, ще очаква да го разберат и ще смята, че всичко е наред.

— Да де, ти знаеш — отвърна Егвийн. Вече беше виждала способността на Мин да се вглежда в хората и да разчита разни неща, свързани с тях. Мин не винаги казваше всичко, което е видяла, а и не винаги виждаше нещо, но случаите бяха достатъчно много, за да ѝ се вярва. Егвийн погледна Нинив, която продължаваше да крачи из стаята и да си мърмори под носа, а след това отново посегна към сайдар и продължи с жонглирането.

Мин сви рамене.

— Трябваше да ти го кажа. Той дори не забеляза как го гледаше Елз. Попита я знае ли дали ще излезеш на разходка в Южната градина след вечеря, тъй като днес е петък. Направо я съжалих.

— Бедната Елз — промърмори Егвийн и топчиците над ръцете ѝ станаха малко по-ярки. Мин се засмя.

Вратата рязко се отвори; влезе Елейн, златокосата щерка-наследница на Андор.

— Току-що чух, че крал Галдриан е мъртъв — каза тя. — Това означава война за наследството на трона.

— Гражданска война — изсумтя Мин. — Война за наследството. Колко много глупави имена за едно и също нещо! Имаш ли нещо против да не говорим за това? Непрекъснато го слушаме. Война в Кайриен. Война на Томанска глава. Може и да са хванали вече Лъжедракона в Салдеа, но войната в Тийр продължава. Повечето от всичко това, така или иначе, са слухове. Вчера чух една от готвачките в кухнята да разправя, че Артур Ястребовото крило бил тръгнал на поход към Танчико. Представете ли си? Артур Ястребовото крило!

— Нали не искаше да говорим за това — каза Егвийн.

— Аз видях Логаин — намеси се Елейн. — Седеше на една пейка и плачеше. Щом ме видя, побягна. Чак ми дожаля за него.

— По-добре той да плаче, отколкото ние, Елейн — каза Мин.

— Знам какво е той — отвърна кротко Елейн. — Или по-скоро какво беше. Но вече не е и не мога да не изпитвам съжаление към него.

Егвийн се облегна на стената. „Ранд“. Логаин винаги я караше да се сеца за Ранд. Не беше го сънувала от месеци, нямаше ги онези сънища, които я бяха споходили на борда на „Речната кралица“. Аная продължаваше да я кара да записва всичко, което е сънувала, и Айез

Седай проверяваха записките ѝ за някакви знаци или за връзка с вероятни събития, но никога не намираха в тях нещо особено, свързано с Ранд, освен че, както ѝ обясняваше Аная, той просто ѝ липсвал. Странно, но вече почти ѝ се струваше, че него вече го няма, че като че ли е престанал да съществува, и то само няколко седмици след като пристигнаха в Бялата кула. „И ето че си седя тук и си мисля колко хубав е Галад — помисли си тя горчиво. — Ранд би трябвало да е добре. Ако е хванат и опитомен, щях да чуя нещо.“

Побиха я ледени тръпки, както ставаше винаги, щом си помислеше, че Ранд може да бъде опитомен, като си представеше как Ранд плаче и иска да умре както Логаин.

— Ако се помайваш по Галад, Егвийн, няма вече да съм ти приятелка — каза Елейн. — Ще кажа на Нинив да ти даде една от нейните гадни отвари, за които непрекъснато разправя. — Тя погледна навъсено Нинив, която сякаш не бе забелязала влизането ѝ. — Ама какво става с нея? Само не ми казвай, че и тя е започнала да се заяпва по Галад!

— На твое място не бих я закачала — обади се Мин. — Онази кльощава Посветена, Ирелла, ѝ каза, че била тромава като крава и че имала едва половината Дарби, а Нинив щеше да ѝ откъсне ухото. — Елейн трепна. — Да бе — потвърди Мин. — Заведоха я в кабинета на Шериам и не може да го преживее.

Мин явно не беше снишила достатъчно гласа си, защото Нинив изръмжа. Изведнъж вратата се отметна и в стаята нахлу студен вятър. Не развя одеялата на леглото на Егвийн, но столчето на Мин се преобърна и падна до стената. Вятърът изведнъж утихна, а Нинив ги изгледа с поразяващ поглед.

Егвийн изтича до вратата и надникна навън. Обедното слънце пресушаваше последните остатъци от снощния пороен дъжд. Все още влажната тераса около двора на новачките беше празна и вратите към стаите им бяха до една затворени. Новачките, които се бяха възползвали от свободния от занимания ден, за да се поразходят заранта из градините, явно се бяха прибрали да спят. Едва ли някоя беше забелязала нещо. Егвийн притвори вратата и седна до Елейн, докато Нинив помагаше на Мин да се изправи.

— Извинявай, Мин — промълви притеснено Нинив. — Понякога нравът ми... Не мога да те моля за прошка, не и за това. — Тя

въздъхна. — Ако решиш да ме докладваш на Шериам, ще те разбере. Заслужавам си го.

Егвийн направо съжали, че е чула това нейно съгласие — от такива неща Нинив ставаше като бодил. Потърси нещо, върху което да се съсредоточи, нещо, в което Нинив можеше да повярва, че е впрегнала вниманието си, и отново посегна към сайдар и започна да жонглира с топките от светлина. Елейн бързо се присъедини към нея. Егвийн видя ореола, който се очерта около тялото на щерката-наследница още преди трите топчици да изникнат над ръцете ѝ. Започнаха да си подхвърлят блестящите сфери във все по-сложни плетеници. Понякога някоя от тях примигваше и се стапяше, когато едното или другото момиче не успяваше да я хване, след което отново проблясваше и се връщаше с променен цвят и размери.

Единствената сила изпълни Егвийн с живот. Тя долавяше лекия аромат на роза от утринната баня на Елейн. Усещаше грубата бяла мазилка по стените, гладките камъни по пода, също така, както усещаше леглото, на което седеше. Чуваше и дъха на Мин и Нинив, дори тихия им разговор.

— Ако става въпрос за прошка — каза Мин, — май ти трябва да ми простиш. Нравът ти е доста лют, но пък и моята уста е голяма. Ще ти простя, ако и ти ми простиш. — И двете промърмориха „простено да ти е“, при това напълно искрено, и се прегърнаха. — Но ако пак ми го направиш — добави Мин със смях, — ще ти откъсна ушите. — Нинив се разсмя, но смехът ѝ секна, щом очите ѝ попаднаха на Егвийн и Елейн.

— Веднага престанете, иначе наистина ще ви пратя при Наставницата на новачките.

— Нинив, няма да го направиш! — запротестира Егвийн, но щом видя блясъка в очите на Нинив, мигновено прекъсна всякакъв контакт със сайдар. — Добре, добре. Вярвам ти. Няма нужда да го доказваш.

— Ние трябва да се упражняваме — каза Елейн. — Нали искат от нас все повече и повече. Ако не се упражняваме сами, просто няма да смогнем. — Лицето ѝ изразяваше спокойна уравновесеност, но и тя бе прекъснала връзката си със сайдар не по-малко припряно от Егвийн.

— Ами ако прелеете твърде много? Какво ще стане? — попита Нинив. — И ако около вас няма никой, който да ви спре? Жалко, че хич не ви е страх. Виж, мен ме е страх, и още как. Не мислите ли, че знам

как се чувствате? Това нещо винаги е там и винаги искате да се изпълните с него. Знам, че ще ме изгори като въглен, и въпреки това го искам. — Тя потръпна. — Наистина ми се ще да се страхувахте повече.

— Аз се страхувам — отвърна Егвийн с въздишка. — Направо съм ужасена. Но и това не помага. А ти, Елейн?

— Единственото, което ме плаши — отвърна безгрижно Елейн, — е миенето на чинии. Имам чувството, че ще мия тези проклетите чинии цял живот. — Егвийн я замери с една възглавница и Елейн ѝ я върна, но някак унило. — Добре де. Толкова ме е страх, че не знам защо зъбите ми чак не тракат. Елайда ми казваше, че толкова ще ме е страх, че ще ми се доще да избягам с Пътуващия народ, но не я разбрах. Коларите ръчат с остен воловете си, но това е нищо в сравнение с онова, което правят с нас. Страшно съм уморена, непрекъснато. Събуждам се уморена и си лягам капнала, а понякога толкова ме е страх, че съм готова да се измъкна някъде и да преливам повече от Силата, отколкото мога да издържа и...

Егвийн много добре разбра недоизказаното. Стаите им бяха една до друга и през междинната стена отдавна беше изровена малка дупка, твърде малка, за да се забележи, освен ако нарочно не я потърсиш, но полезна, след като светилниците угаснеха и момичетата не можеха да излизат от стаите си. Егвийн неведнъж беше чувала как Елейн си крещи сама, че трябва да заспи, също както Елейн несъмнено беше чувала нейните крясъци.

— Пътуващият народ е нещо изкусително — съгласи се Нинив. — Но където и да отидеш, това няма да промени твоята Дарба. Не можеш да избягаш от сайдар. — По гласа ѝ съвсем не личеше, че това, което говори, ѝ харесва.

— А ти какво виждаш, Мин? — каза Егвийн. — Ще станем ли всички ние могъщи Айез Седай, или животът ни ще свърши в миене на чинии, или... — Тя потръпна, сякаш не искаше да спомене за третата възможност. Да я върнат у дома. Да я изхвърлят от Кулата. Две новачки бяха изхвърлени, откакто Егвийн бе дошла тук, и всички говореха за тях шепнешком, все едно че бяха мъртви.

Мин се помръдна на трикракото си столче и промърмори:

— Не обичам да чета приятели. Приятелството пречи на разчитането. Кара ме да се опитвам да придам най-добрия израз на това, което виждам. Тъкмо заради това не го правя с вас трите. Все

едно, при вас нищо не се е променило, доколкото мога да... — Тя присви очи и изведнъж се свъси. — Ох, това е ново!

— Какво има? — попита рязко Нинив.

— Опасност. Всички сте в някаква опасност. Не мога да различа добре, но е опасност.

— Видяхте ли — обърна се Нинив към двете момичета. — Трябва много да внимавате. Всички трябва да внимаваме. А вие двете ще ми обещаете, че няма да преливате повече, без някоя да ви напътства.

— Не искам да говорим повече за това — отвърна Егвийн.

Елейн кимна нетърпеливо.

— Да. Нека да поговорим за други неща. Мин, ако си облечеш рокля, обзалагам се, че Гавин ще те помоли да се разходите. Сигурно знаеш, че се заглежда по теб, но тези бричове и това мъжко сетре го отблъскват.

— Ще се обличам така, както ми харесва, и няма да се променям заради някакъв лорд, дори това да е твойт брат — отвърна разсеяно навъсената Мин; този разговор го бяха водили и преди. — Понякога е полезно да минеш за момче.

— Никой, който те погледне два пъти, няма да повярва, че си момче — засмя се Елейн.

Егвийн се почувства неловко, Елейн настояваше да си говорят за нещо по-весело, Мин не й обръщаше внимание, а Нинив като че ли искаше пак да ги напътства да се пазят.

Вратата се отвори и в стаята пристъпи тъмноока Айез Седай с руса коса, стегната на многобройни плитки. Егвийн примигна. Това бе самата Лиандрин. Не беше чувала, че Лиандрин се е завърнала в Бялата кула, а освен това когато някоя Айез Седай искаше да говори с новачките, ги викаха, а сега тя сама бе дошла при тях. Това едва ли означаваше нещо добро.

Лиандрин оправи шала с червените ресни на раменете си и ги изгледа. Мин не се помръдна, но Елейн се изправи, изправиха се и Егвийн и Премъдрата и се поклониха — Нинив не чак толкова. Егвийн си помисли, че Нинив така и няма да привикне с властта на други над нея.

Очите на Лиандрин се спряха на Нинив.

— Ти защо си тук в квартирите на новачките, дете? — Тонът ѝ беше леден.

— Дойдох на гости при приятелките си... Лиандрин Седай.

— Посветените не могат да имат приятелки сред новачките. Това вече трябва да си го научила, дете. Но, от друга страна, е добре, че те заварвам тук. Ти и ти — пръстът ѝ се опна към Елейн и Мин — излезте.

— Ще дойда по-късно — каза Мин и се изправи нехайно, подчертавайки, че не бърза много да изпълни нареждането. Елейн погледна разтревожено Егвийн и Нинив, после учтиво приклезна в реверанс и също излезе.

Лиандрин огледа изпитателно Егвийн и Нинив. Егвийн започна да се изнервя от втренчения ѝ поглед, но Нинив остана изправена и невъзмутима, само бузите ѝ леко се изчервиха.

— Вие двете сте от същото село като момчетата, които са пътували с Моарейн. Така ли е? — каза изведнъж Лиандрин.

— Да не би да сте чули нещо за Ранд? — попита нетърпеливо Егвийн. Лиандрин я погледна с вдигната вежда. — Простете, Айез Седай. Самозабравих се.

— Чула ли сте нещо за тях? — попита Нинив настоятелно. За Посветените не съществуваше предписание, че не могат да заговарят Айез Седай преди да са ги попитали.

— Загрижени сте за тях. Това е добре. Те са в опасност и вие бихте могли да им помогнете.

— Откъде знаете, че са в опасност? — Този път тонът на Нинив беше недвусмислено настоятелен.

Розовите устни на Лиандрин се свиха, но тонът ѝ не се промени.

— Макар да не знаете, Моарейн изпрати в Бялата кула писма, засягащи вас двете. Моарейн Седай се опасява за вас и за вашите... приятели. Тези момчета са в опасност. Искате ли да им помогнете, или предпочитате да ги оставите на съдбата?

— Искаме — отвърна Егвийн, а Нинив попита:

— Каква опасност? Защо точно вие държите да им помогнем? — Погледът ѝ се спря на червените ресни на шала на Лиандрин. — А освен това си мислех, че не обичате Моарейн.

— Недей да разсъждаваш много, дете — сръза я Лиандрин. — Да си Посветена все още не значи, че си сестра. Посветените също както

новачките трябва да слушат, когато им говори Айез Седай, и да изпълняват каквото им се каже. — Тя си пое дъх и продължи хладно: — Някой ден, сигурна съм, ще служиш на някоя кауза, и тогава ще разбереш, че за да можеш да служиш, трябва да работиш дори с онези, които не харесваш. Казвам ти, налагало ми се е да работя с мнозина, с които не бих споделила обща стая за нищо на света, ако зависеше от мен. Вие не бихте ли работили дори с онзи, когото мразите най-много на света, стига това да помогне за спасяването на вашите приятели?

Нинив кимна неохотно.

— Но вие все още не сте ни казали какво точно ги заплашва, Лиандрин Седай.

— Опасността идва от Шайол Гул. Тях ги преследват, както са ги преследвали и преди, доколкото разбирам. Ако дойдете с мен, поне част от опасностите могат да бъдат изключени. Не ме питайте повече, защото не мога да ви кажа подробности. Просто ви казвам, че е така.

— Ще дойдем, Лиандрин Седай — промълви Егвийн.

— Къде да дойдем? — попита Нинив и Егвийн я стрелна притеснено с очи.

— На Томанска глава.

Егвийн зяпна, а Нинив промърмори:

— На Томанска глава има война. Тази опасност има ли нещо общо с армиите на Артур Ястребовото крило?

— Да не би да вярваш на слухове, дете? Но дори и те да са верни, нима това е достатъчно, за да те спре? Мисля, че нарече тези мъже свои приятели. — Лиандрин произнесе последната дума натъртено, подсказвайки, че тя самата не би сторила същото.

— Ще дойдем — повтори Егвийн. Нинив отново отвори уста, но Егвийн продължи: — Ще отидем, Нинив. Ако Ранд има нужда от помощта ни — а също и Мат, и Перин — трябва да им я дадем.

— Знам — отвърна Нинив. — Но искам да разбера за какво точно става дума и защо тъкмо ние. Какво можем ние, което Моарейн — или вие, Лиандрин — не можете?

Бузите на Лиандрин пребледняха — Нинив бе пропуснала да произнесе почетното „Седай“, — но тя каза само:

— Вие двете сте от тяхното село. По някакъв начин, който не разбирам съвсем, сте свързани с тях. Нищо друго не мога да кажа. И на никой повече от глупавите ти въпроси не ще отговоря. Ще тръгнете ли

с мен, заради тях? — Тя млъкна, за да изчака съгласието им, и след като и двете кимнаха, напрежението й видимо спадна. — Добре. Ще се срещнем в най-северния край на Дъбравата на огиер час преди залез слънце. Трябва да сте с конете си и всичко, което сметнете, че ще ви е нужно за път. И не казвайте на никой друг.

— Но на нас не ни е позволено да напускаме границите на Кулата без разрешение — отвърна бавно Нинив.

— Имате моето разрешение. Не казвайте на никого. Съвсем на никого. Черната Аджа броди по коридорите на Бялата кула.

Егвийн ахна изплашено.

— Мислех, че всички Айез Седай отричат съществуването на... на това нещо — сви устни Нинив.

Лиандрин се усмихна презрително.

— Много от нас отричат, но Тармон Гай-дон се приближава и свършва времето на отрицанията. Черната Аджа е противоположност на всичко, зад което стои Кулата, но съществува, дете. Тя е навсякъде, всяка жена би могла да ѝ принадлежи, и служи на Тъмния. Ако приятелите ви са преследвани от Сянката, мислите ли, че Черната Аджа ще ви остави живи и ще ви пусне да им помогнете? На никого не казвайте — на никого! — иначе може и да не доживеете да стигнете до Томанска глава. Един час преди залез. И гледайте да не ме провалите. — След тези думи тя излезе и затвори плътно вратата.

Егвийн се срина на леглото и възкликна:

— Нинив, тя е Червена Аджа! Невъзможно е да знае за Ранд. Ако знаеше...

— Не би могла да знае — съгласи се Нинив. — Колко ми се искада разбера защо тъкмо една Червена иска да им помогне. И защо иска да съдейства на Моарейн. Бих се заклела, че нито една от двете не би подала вода на другата, дори да умира от жажда.

— Мислиш, че ни лъже ли?

— Тя е Айез Седай — отвърна сухо Нинив. — Бих заложила най-хубавата си сребърна игла срещу една боровинка, че всяка дума, която каза, е истина. Но се чудя дали сме чули това, което наистина чухме.

— Черната Аджа. — Егвийн потръпна. — Това поне не може да сме разбрали погрешно, Светлината да ни е на помощ.

— Не сме — отвърна Нинив. — И при това ни забрани да търсим съвет, защото, в края на краищата, на кого можем да се доверим?

Светлината да ни е на помощ, наистина.

Мин и Елейн нахълтаха в стаята.

— Наистина ли ще тръгнете? — попита Мин, а Елейн посочи мъничката дупка в стената зад Егвийн и рече:

— Подслушахме от моята стая. Всичко чухме.

Егвийн се спогледа с Нинив, зачудена колко ли от разговора им са успели да чуят, и забеляза същата загриженост, изписана на лицето на Нинив. „Ако са разбрали за Ранд...“

— Трябва да мълчите — предупреди ги Нинив. — Лиандрин сигурно е уговорила с Шериам разрешение за нас двете да тръгнем, но дори и да не е, дори утре да започнат да претърсват Кулата за нас, няма да обелвате и дума.

— Да мълча ли? — каза Мин. — За това не се бой. Аз идвам с вас. Единственото, което върша тук, е да обяснявам по цял ден на една или друга Кафява сестра нещо, което и аз самата не разбирам. Дори не мога да се поразходя на спокойствие, без самата Амирлин да ми изникне на пътя и да започне да ме подканя да разчитам всеки, когото видим. Когато тази жена те помоли да направиш нещо, просто няма начин да се измъкнеш. Разчела съм вече половината хора в Бялата кула за нея, но тя непрекъснато настоява за още. Просто ми трябва някакъв повод да напусна, и толкова. — На лицето ѝ се бе изписала решителност, нетърпяща възражения.

Егвийн се зачуди защо Мин е толкова решена да тръгне с тях, вместо просто да си замине сама, но преди да я попита се намеси Елейн:

— Аз също тръгвам с вас.

— Елейн — промълви нежно Нинив, — ние с Егвийн сме землячки на момчетата, от Емондово поле. А ти си щерката-наследница на Андор. Ако изчезнеш от Бялата кула, това би предизвикало война.

— Майка ми не би предприела война срещу Бялата кула дори да ме изсушат и осолят, което те май се опитват да направят. Щом вие трите ще заминете, не си мислете, че аз ще остана тук да мия чинии, да търкам подове и някоя Посветена да ми се подиграва, че не мога да докарам пламъка до точно тази отсянка на синьото, която тя иска. Гавин ще се пукне от завист, когато разбере. — Елейн се ухили,

пресегна се и дръпна закачливо косата на Егвийн. — Освен това, ако ти се откажеш от Ранд, може пък да стане мой.

— Не мисля, че някоя от нас двете ще го има — отвърна й тъжно Егвийн.

— Тогава ще видим коя ще избере той, за да направи живота й нещастен. Но едва ли ще е такъв глупак, че да избере някоя друга, след като може да има една от нас двете. О, моля те, усмихни се, Егвийн. Знам, че е твой. Аз просто се чувствам... свободна. Никога не съм имала приключение. А ако го направим, ще гледаме веселчуните да пропуснат тази част в сказанията си.

— Това са глупости — намеси се Нинив. — Ние отиваме на Томанска глава. Чула си вестите, както и слуховете. Ще бъде опасно. Трябва да останеш тук.

— Чух какво каза Лиандрин Седай и за... за Черната Аджа. — Гласът на Елейн се сниши почти до шепот. — Колко безопасно ще е за мен да остана тук, щом те са тук? Ако майка ми дори заподозре, че Черната Аджа наистина съществува, ще ме набута посред най-лютата битка, само и само да ме задържи надалеч от тях...

— Но, Елейн...

— Има само един начин да ме спрете да тръгна с вас. И той е ако кажете на Наставничката. Много хубава картинка ще бъдем трите в кабинета й. Даже четирите. Не мисля, че Мин ще се измъкне от такова нещо. И след като вие няма да докладвате на Шериам Седай, аз също идвам с вас.

— Може би ти можеш да й кажеш нещо, за да я убедиш — обърна се Нинив към Мин.

Мин се беше облегнала на вратата и гледаше Елейн накриво, но сега само поклати глава.

— Мисля, че и тя трябва да дойде. Сега виждам по-ясно опасността около всички. Не толкова ясно, че да разбере какво е, но мисля, че има нещо общо с вашето решение да тръгнете.

— Няма никаква причина и тя да тръгва — каза Нинив, но Мин отново поклати глава.

— Тя е свързана с... онези момчета също колкото тебе, Егвийн или мен. Тя е част от всичко това, Нинив, каквото и да е то. Част от Шарката, както би казала някоя Айез Седай.

Елейн изглеждаше стресната и в същото време — крайно заинтригувана.

— Нима? И каква част, Мин?

— Не мога да видя ясно. — Мин сведе очи към пода. — Понякога съжалявам, че изобщо мога да чета у хората. Повечето хора всъщност не са доволни от това, което виждам.

— След като всички тръгваме — каза Нинив, — ще е най-добре да обсъдим плановете си. — Колкото и да спореше предварително, вземеше ли се веднъж решение, Нинив веднага се залавяше с практичните неща: какво трябва да вземат със себе си, колко студено ще е на Томанска глава и как да измъкнат конете си от конюшните, без някой да ги спре.

Докато я слушаше, Егвийн не преставаше да се чуди що за опасност бе провидяла Мин за тях и какво застрашава Ранд. Знаеше само за едно нещо, която можеше да го заплаши, и когато си помислеше за него, я побиваха ледени тръпки. „Дръж се, Ранд. Дръж се, празноглав идиот! Ще ти помогна по някакъв начин.“

ГЛАВА 39

БЯГСТВО ОТ БЯЛАТА КУЛА

Егвийн и Елейн кимаха на групите жени, покрай които минаваха. Добре се получи, че днес в Кулата имаше толкова външни хора, твърде много, за да се намери за всеки придружителка от Айез Седай или Посветените. Сами или на малки групи, облечени по богатски или бедно, в носии от половин дузина различни земи, някои все още прашни от пътя до Тар Валон, жените изчакваха реда си, за да поставят пред Айез Седай своите въпроси или да изкажат молбите си. Някои от жените — благороднички, търговки или съпруги на търговци — водеха със себе си слугини. С петиции бяха пристигнали дори няколко мъже, които стояха съвсем сами — бяха притеснени, че са в Бялата кула, и се оглеждаха неспокойно.

Нинив крачеше бързо, сякаш знаеше точно къде отива — което си беше така, стига някой да не ги спре — и сякаш имаше пълното право да отива там — което, разбира се, съвсем не беше така. Облечени в дрехите, които си бяха донесли в Тар Валон, те съвсем не приличаха на обитателки на Кулата. Всяка си беше избрала най-добрата рокля, с пола, цепната по средата за езда, и пелерина от фин вълнен плат. Стига да избягваха тези, които можеха да ги разпознаят — вече се бяха промъкнали покрай няколко, които ги познаваха по лице — според Егвийн можеха и да успеят.

— Това ще е по-подходящо за разходка в някой благороднически парк, отколкото за яздене до Томанска глава — бе промълвила сухо Нинив, докато Егвийн ѝ помагаше с копчетата на гърба на роклята от сива коприна с взмо от златни нишки и украсени с перли цветчета по бюста и ръкавите. — Но пък може да ни помогне да минем незабелязани.

Егвийн се поспря да оправи пелерината си и да оглади собствената си, избродирана в злато рокля от зелена коприна, при което погледна към Елейн, облечена в синьо, нашарено с кремаво, надявайки се Нинив да се окаже права. До този момент всички ги бяха

взимали за молителки, благороднички или поне богати жени, но изглежда, изпъкваха с нещо сред останалите. Тя сама се изненада, като разбра защо: чувстваше се неудобно във финото си облекло, след като през последните няколко месеца беше носила простите бели дрехи на новачка.

Няколко селски жени в груби тъмни вълнени дрехи им се поклониха, докато ги подминаваха. Веднага щом ги отминаха, Егвийн погледна назад към Мин. Мин си беше останала с гамашите и ризата с широките ръкави под момчешкия кафяв плащ и сетре, със стара шапка с широка периферия, нахлупена върху късо подстриганата ѝ коса.

— Една от нас трябва да бъде слугата — беше им казала през смях. — Жени, облечени като вас, винаги трябва да имат поне един слуга. Ако се наложи да бягаме, ще съжалите, че не сте с гащи като мен. — Беше се натоварила с топли дрехи, защото докато се върнеха, със сигурност щеше да е настъпила зимата, и с пакети храна, свита от кухните, достатъчна, за да им стигне, докато имат възможност да си купят нова.

— Дай да ти помогна, Мин — тихо каза Егвийн.

— Не е тежко — отвърна ѝ Мин с усмивка. — Просто е неудобно. — На нея сякаш всичко това все още ѝ се струваше игра, или поне се правеше, че е така. — А и хората със сигурност ще се зачудят защо такава изтънчена лейди като теб си носи багажа сама. Можеш да си го носиш, а ако държиш, можеш и моя да вземеш, но само след като... — Усмивката ѝ се стопи и тя прошепна гневно: — Айез Седай!

Егвийн погледна напред. Една Айез Седай с дълга гладка черна коса и леко пожълтяло като слонова кост лице крачеше срещу тях по коридора, вслушана в оплакванията на жена, облечена в груби селски дрехи и със закърпено наметало. Все още не беше ги забелязала, но Егвийн веднага я позна: Такима, от Кафявата Аджа, която преподаваше история на Бялата кула и на Айез Седай и която можеше да разпознае всяка от ученичките си и от сто крачки.

Нинив веднага зави по страничния коридор, без да забавя скорост, но там пък една от Посветените, дългнеста жена с вечно намръщен вид, мина бързо покрай тях, хванала за ухото новачка със зачервено лице.

Трябваше да преглътне, преди да проговори.

— Това беше Ирела, с Елз — прошепна Егвийн. — Дали ни забелязаха? — Не можеше да се насили да погледне назад, за да разбере.

— Не — отвърна след миг Мин. — Видяха само дрехите ни.

Егвийн въздъхна облекчено и чу как Нинив също си пое дъх.

— Сърцето ми ще се пръсне, докато стигнем тези конюшни — промърмори Елейн. — Така ли всъщност изглежда едно приключение, Егвийн? Сърцето ти в устата, а стомахът — в петите?

— Струва ми се, че да — отвърна замислено Егвийн. Трудно ѝ беше да повярва, че в живота ѝ имаше момент, когато тя самата изгаряше от нетърпение да преживее приключение, да извърши нещо опасно и възбуждащо, като хората от сказанията. Сега вече смяташе, че възбуждащата част е онова, което си спомняш, след като погледнеш назад, и че сказанията и легендите пропускат повечето от неприятните моменти. И го каза на Елейн.

— Въпреки това — отвърна ѝ решително щерката-наследница — досега не съм преживявала нищо възбуждащо и едва ли бих преживяла нещо такова, доколкото зависи от майка, а то ще зависи, докато сама не заема трона.

— Я да мълчите — скастри ги Нинив. Вече вървяха по един пуст коридор — никой не се мяркаше и в двете посоки. Тя посочи едно тясно стълбище, водещо надолу. — Трябва да е това, което търсим. Ако съвсем не съм се объркала след толкова завои.

Слязоха по стълбището, минаха през една малка врата и се озоваха в прашния двор на Южната конюшния, където се пазеха конете на новачките, докато отново им потрябват, което по принцип означаваше или докато станат Посветени, или докато ги отпратят към дома. Зад тях се издигаше блестящата грамада на самата Бяла кула.

Нинив закричи из конюшната така уверено, сякаш беше нейна. Вътре се носеше чиста миризма на сено и коне и две дълги редици ясли потъваха в сенките, нашарени от светлината, струяща през отдушниците на тавана. Като по чудо, яслите на косматата Бела и сивата кобила на Нинив се намираха почти до самата врата. Бела леко изцвили, разпознала Егвийн. Имаше само един коняр — човек с добродушен вид и с прошарена брада, който дъвчеше сламка.

— Конете ни трябва да се оседлаят — каза му Нинив с възможно най-заповеднически тон. — Тези двата. Мин, намери своя кон и коня

на Елейн. — Мин пусна дисагите на пода и поведе Елейн навътре в конюшната.

Конярят ги изгледа намръщено и бавно извади сламката от устата си.

— Сигурно имате някаква грешка, милейди. Тези животни...

— ...са наши — отвърна му твърдо Нинив и сгъна ръце така, че да се вижда пръстенът със Змията. — Оседлавай ги веднага!

Егвийн затаи дъх; това беше последният предвиден ход в плана им — Нинив да се опита да мине за Айез Седай в случай, че срещнат трудности с някой, който всъщност би могъл да я вземе за такава. Номерът нямаше да мине пред никоя Айез Седай или Посветена естествено, но с един коняр...

Мъжът примигна, поглеждайки пръстена, после самата нея.

— Казаха ми за две — отвърна най-сетне той. Не бе особено впечатлен. — За една Посветена и една новачка. Не ми казаха, че ще сте четири.

Егвийн за малко щеше да се разсмее. Разбира се, че Лиандрин не би очаквала те сами да успеят да си вземат конете.

Нинив изглеждаше разочарована и гласът ѝ стана по-рязък.

— Изкарай тези коне и ги оседлай, иначе ще имаш нужда от Лечителството на Лиандрин, ако ти го даде.

Ратаят изсумтя нещо, но бе достатъчен само един поглед от страна на Нинив и той се забърза да изпълни нареждането. Мин и Елейн се върнаха със своите коне тъкмо когато привършваше оседлаването на втория. Конят на Мин беше кафяв, Елейн водеше породиста кобила с изящно извита шия.

— Не се съмнявам, че са те предупредили да мълчиш, и това си остава в сила, независимо дали сме две, или двеста — каза Нинив на мъжа. — Ако мислиш, че е различно, помисли си какво би направила Лиандрин с теб, ако се разприказваш за това, за което ти е казала да мълчиш.

Докато излизаха от двора, Елейн му подхвърли една монета и промърмори:

— За това, че ти създадохме тревоги, добри човече. — Отвън тя улови погледа на Егвийн и се усмихна: — Мама казва, че пръчката и меда винаги действат по-добре, отколкото само пръчката.

— Надявам се, че при стражите няма да ни се наложи нито едното, нито другото — каза Егвийн. — Надявам се, че Лиандрин е предупредила и тях.

Но при Портата за Тарломен по нищо не можеше да се разбере дали на стражите им е казано, или не. Те удостоиха четирите жени с лек поклон и някой и друг любопитен поглед, нищо повече. Стражите имаха задача да не пускат в Кулата опасни посетители; явно нямаха никакви нареждания да задържат тези, които са вътре.

Студеният вятър откъм реката им даде повод да дръпнат качулките на пелерините си и четирите бавно подкараха конете по улиците на града. Екът на копитата по каменната настилка заглъхна сред шума на тълпата, изпълнила улиците, и музиката, лееща се от прозорците на някои от зданията. Хора, облечени в носии от най-различни земи, от тъмния и строг стил на Кайриен до ярките, искрящи цветове на Пътуващия народ, се разделяха около ездачките като река около скала, но въпреки това те не можеха да се придвижат по-бързо от раван.

Егвийн дори не обърна внимание на приказните кули и увисналите във въздуха мостове нито на зданията, наподобяващи на връхлитащи вълни или на изваяни от вятъра канари, или на огромни изящни раковини, но не и на нещо, съградено от камък. Айез Седай често обикаляха из града и сред тази гъста тълпа можеха лесно да се сблъскат с някоя от тях. След известно време осъзна, че и другите също като нея се оглеждат предпазливо, и изпита голямо облекчение, когато пред очите ѝ изникна дъбравата на огиер.

Великите дървеса се извисяваха на над сто разтега. Дъбовете и брястовете, кленовете и смърчовете в сравнение с тях изглеждаха като джуджета. Дъбравата бе оградена с нещо като стена от безкрайна поредица спираловидни арки, всяка пет разтега висока и два пъти по-широка. Отвън се тълпяха карети, каруци и хора, но вътре цареше дивата природа. Дъбравата нямаше нито питомния облик на градски парк, нито пълния хаос и бъркотията на дълбоките лесове. По-скоро наподобяваше идеала на природата, като че ли това бе съвършен лес, най-хубавата гора на света. Някои от листата вече бяха започнали да пожълтяват и малките петънца оранжево, жълто и червено се сториха на Егвийн точно такива, каквито би трябвало да бъдат в една истинска гора в началото на есента.

Градът се изгуби от погледите им, дори шумовете заглъхнаха и после съвсем утихнаха, погълнати от дъбравата. Само след няколко крачки на конете девойките сякаш се озоваха на мили разстояние от най-близкия град.

— В северния край на дъбравата, така каза тя — промърмори Нинив и се огледа. Изведнъж два коня изскочиха пред тях иззад храсталаците черен бърз — лъскава черна кобила с ездачка и един товарен кон.

Лиандрин рязко дръпна юздите ѝ и черната кобила се изправи на задните си крака. На лицето на Айез Седай се беше изписала ярост.

— Предупредих ви да не казвате на никого! На никого!

— Това са приятелки — каза Нинив и се сви.

— Простете ни, Лиандрин Седай — намеси се Елейн. — Те не ни казаха: ние подслушахме. Не сме искали нарочно да чуем нещо, което не бива, но така или иначе чухме. И ние също искаме да помогнем на Ранд ал-Тор. Както и на другите момчета, разбира се.

Лиандрин се втренчи в Елейн и Мин. Светлината на късното следобедно слънце засенчваше лицата им, скрити под качулките на пелерините.

— Така значи — отрони най-сетне тя, без да откъсва поглед от двете. — Бях наредила да се погрижат за вас двете, но щом сте тук, сте тук. Да сте четири няма да е по-зле, отколкото две.

— Да се погрижат за нас ли, Лиандрин Седай? — възкликна Елейн. — Не ви разбирам.

— Дете, за теб и за другата е известно, че сте приятелки на тези двете. Не си ли помисляла, че ще се намерят някои, които ще ви разпитват, когато се разбере, че те са изчезнали? Убедена ли си, че Черната Аджа ще се държи добре с теб само защото си наследница на трон? Ако беше останала в Бялата кула, и една нощ нямаше да преживееш. — Думите ѝ за миг накараха всички да се умълчат, но Лиандрин извърна коня си и извика: — Следвайте ме!

Поведе ги навътре в дъбравата. Скоро стигнаха до една висока ограда от ковано желязо, увенчана с остри като бърснач остриета на копия. Лиандрин отключи катинара на портата, подкани ги да минат, след това заключи и веднага подкара коня си пред тях. Катеричка притича по клоните над главите им и някъде отдалече се дочу тракане на кълвач.

— Къде отиваме? — попита Нинив настоятелно. — Защо навлизаме в тази гора? Трябваше да пресечем някой мост или да вземем кораб, ако ще напускаме Тар Валон, а тук не виждам нито мост, нито кораб, нито изход...

— Ето го — заяви Лиандрин. — Оградата предпазва онези, които могат да пострадат от непредпазливост, но днес ние сме в голяма нужда. — И тя посочи една висока дебела плоча, изправена на единия си ръб. Едната ѝ страна беше изваяна в сложна плетеница от лозници и листа.

Гърлото на Егвийн се стегна — тя изведнъж разбра защо Лиандрин е взела фенери и това никак не ѝ се хареса. Чу как Нинив прошепна:

— Портал...

И двете прекрасно си спомняха Пътищата.

— Веднъж го направихме — промълви тя толкова на Нинив, колкото и на себе си. — Можем да го направим пак. — „Щом Ранд и останалите имат нужда от нас, трябва да им помогнем. Нищо друго няма значение.“

— Това наистина ли е... — почна Мин със задавен глас и не довърши.

— Портал — промълви Елейн. — Не знаех, че Пътищата още могат да се използват. Поне не допусках, че достъпът до тях е позволен.

Междувременно Лиандрин слезе от кобилата си и измъкна тривърхия лист на Авендесора от барелефа; като две огромни врати, изплетени от живи лози, портите се разтвориха и се видя нещо като потъмняло сребристо огледало, което смътно върна отраженията им.

— Не сте длъжни да идвате — каза Лиандрин. — Можете да ме изчакате тук, защитени от оградата, докато не се върна. Или може би Черната Аджа ще дойде за вас преди някой друг. — Усмивката ѝ не беше никак приятна. Порталът се разтвори напълно.

— Не съм казала, че няма да дойда — отвърна ѝ Елейн, но изглежда боязливо сенчестия лес.

— Щом трябва да го направим — обади се Нинив прегракнало, — хайде просто да го направим. — Беше се взряла в Портала и на Егвийн ѝ се стори, че мърмори: „Светлината да те изгори дано, Ранд ал-Тор.“

— Аз трябва да мина последна — каза Лиандрин. — Хайде, влизайте! — Тя също огледа околните дървета, като че ли се боеше, че някой може да ги преследва. — Бързо! Бързо!

Егвийн не разбираше какво точно очаква да види Лиандрин, но ако някой дойдеше, сигурно щеше да ги спре да използват Портала. „Ранд, ах ти, празноглав идиот — помисли си тя, — защо така и не можеш да се въвлечеш в някаква беда, която да не ме принуждава да се държа като героиня на някоя приказка?“

Тя заби пети в хълбоците на Бела и косматата кобила, отегчена след толкова дълъг отдых, скочи напред.

— По-бавно! — извика след нея Нинив, но беше твърде късно.

Егвийн и Бела пронизаха собствените си отражения: два космати коня докоснаха носове и сякаш се сляха един с друг. После Егвийн сякаш се измъкна от собственото си отражение с вледеняващо разтърсване.

Изведнъж Бела затропа на място сред катранен мрак. Егвийн припряно слезе и заопипва краката ѝ сред непрогледния мрак, за да се увери, че не е пострадала. Почти се зарадва на мрака, прикриващ почервенялото ѝ лице. Знаеше много добре, че времето, както и разстоянието, са различни от другата страна на Портала, но беше преминала през него, без да помисли за това.

Около нея, във всички посоки, имаше само мрак, с изключение на правоъгълника на отворения Портал — той приличаше на прозорец е опушено стъкло. Не пропускаше светлина — мракът сякаш я отблъскваше, — но все пак през него Егвийн можеше да различи останалите, които се движеха частица по частица, твърде бавно, като в кошмар. Нинив настояваше да запалят фенерите и да ги вземат в ръце; Лиандрин пристъпваше напред и явно настояваше да побързат.

Когато Нинив премина през Портала, Егвийн едва не се затича към нея, за да я прегърне, още повече че се зарадва на запаления фенер. Той хвърляше по-малък кръг светлина, отколкото трябваше — мракът сякаш притискаше светлината, мъчейки се да я натика обратно в него — но Егвийн бе доволна и от това.

— Бела е добре, а и аз не си счупих врата, както ми се падаше — каза тя.

Някога в Пътищата бе имало светлина преди покварата на Силата, с чиято помощ бяха създадени, покварата на Тъмния връху

сайдин да започне да ги съсипва.

Нинив ѝ подаде фенера и свали друг от седлото си.

— Щом разбираш, че си го заслужила, значи не си го заслужила — промърмори тя. И изведнъж се разсмя. — Понякога си мисля, че такива поговорки повече от всичко друго са създали титлата на Премъдрата. Ето ти и още една: Ако си счупиш врата, ще ти го оправя, за да ти го счупя пак.

Каза го с лекота и Егвийн се развесели и също се засмя — докато не си спомни къде се намират. Веселостта на Нинив също не продължи много дълго.

Мин и Елейн преминаха през Портала колебливо, повели конете си и понесли по един фенер. Явно очакваха да заварят в най-добрия случай някакви ужасни чудовища. Но щом попаднаха в непрогледния мрак, запристъпваха нервно от крак на крак. Лиандрин постави листа на Авендесора на мястото му и премина през затварящия се Портал с двата последни коня.

Поеха по бялата линия, едва различима под светлината на фенерите. Подът приличаше на каменен, прояден и надупчен като от киселина.

Правя като стрела, бялата линия ги поведе през мрака към голяма каменна плоча, покрита с огиерска писменост, инкрустирана със сребърни нишки. Същите пъпки и вдлъбнатини, покриващи пода, бяха осеяли и плочата.

— Напътственик — промърмори Елейн и се огледа притеснено. — Елайда ми е разказвала някои неща за Пътищата. Но не искаше да говори много.

Спокойна, Лиандрин сравни знаците върху Напътственика с някакъв пергамент в ръката си и го прибра в джоба на пелерината си преди Егвийн да успее да надникне през рамото ѝ.

Скоро стигнаха до дебела каменна балюстрада, проядена на места. Остров, така го нарече Елейн; в тази тъмнина беше трудно да се определят точно размерите на Острова, но Егвийн прецени, че е може би около сто разкрача в диаметър.

Каменни рампи и мостове пресичаха балюстрадата и до всеки от тях имаше по една каменна колона с по един ред огиерски знаци. Мостовете като че ли се извисяваха от нищото и бе невъзможно да се види накъде отвеждат.

Лиандрин се поспря само за миг да погледне каменните колони и после ги поведе надолу. Скоро около тях вече не се виждаше нищо освен рампата и обгръщащата ги тъмнина. Над всичко бе надвиснало влажно безмълвие. Егвийн имаше чувството, че дори тропотът на конските копита не отеква достатъчно далеч в мрака.

А рампата ги водеше все по-надолу и по-надолу, извивайки като спирала, докато не стигнаха друг Остров, с разбита балюстрада. Лиандрин отново сравни написаното на Напътственика с пергамента си. Островът приличаше на изсечен в твърда скала, също като предишния. На Егвийн ѝ се доця да не е чак толкова убедена, че първият виси точно над главите им.

— Елайда казва, че законите на природата тук, в Пътищата, не важат. Във всеки случай не и тези, които са валидни отвън — промълви плахо Елейн. Очите ѝ се извъртяха нагоре и бързо се спуснаха.

— О, Светлина! — промърмори Мин високо. — Колко смятате да останем тук?

Медените коси на Айез Седай се люшнаха, когато тя извърна лице към тях.

— Докато ви изведа — отвърна тя спокойно. — Колкото повече ми досажда, толкова повече време ще отнеме. — Тя отново се наведе, за да сравни пергамента с надписа върху Напътственика.

Девоите се умълчаха.

Лиандрин отново ги поведе от един Напътственик към друг по рампи и мостове, които сякаш преминаваха без никакви опори в непрогледния празен мрак. Айез Седай сякаш не им обръщаше никакво внимание и Егвийн се зачуди дали изобщо би се върнала да ги потърси, ако изостанат и се изгубят. Останалите, изглежда, си мислеха същото, защото всички язدهа в плътна групичка по петите на черната ѝ кобила.

Егвийн с изненада установи, че все още усеща привличането на сайдар — както присъствието на женската половина на Верния извор, така и желанието да го докосне, да прелива потока му. Неизвестно защо си беше мислила, че покварата на Сянката по Пътищата би трябвало да го скрие от нея. По някакъв начин долавяше и самата поквара. Това чувство бе съвсем бледо и нямаше нищо общо със сайдар, но беше сигурна, че ако посегне тук към Верния извор, ще е

все едно да бръкне в гъста, мазна течност, за да достигне чиста купа. Каквото и да стореше, щеше да е омърсено. За пръв път от седмици без никакво усилие успя да се възпротиви на привличането на сайдар.

Отвън сигурно отдавна бе настъпила нощ. На един от Островите Лиандрин внезапно слезе и каза, че е време да вечерят и да поспят и че в дисагите на товарния кон има храна.

— Разопакувайте я — нареди тя, без да уточни кой точно да изпълни задачата. — До Томанска глава има най-малко две денонощия. Не искам да ви заведе там прегладнели, ако сте били достатъчно глупави да не си вземете храна. — Тя енергично свали седлото, върза кобилата си и седна и зачака да ѝ поднесат вечерята.

Елейн ѝ поднесе питка и парче сирене. Айез Седай им даде да разберат, че не желае компанията им, така че те се скупчиха малко настрана от нея върху свалените от конете седла. Тъмнината зад фенерите убиваше апетита им.

След малко Егвийн се обади:

— Лиандрин Седай, какво ще стане, ако се натъкнем на Черния вятър? — Мин повтори името учудено, а Елейн трепна. — Моарейн Седай каза, че нищо не може да го убие, нито дори да го нарани, а аз усещам, че покварата на това място дебне, готова да изкриви и омърси всичко, което бихме могли да сторим с помощта на Силата.

— Изобщо не си и помисляйте за Извора, освен ако не ви кажа — срязва я Лиандрин. — Ако някоя като тебе се опита да прелива тук, в Пътищата, като нищо може да полудее, също като мъжете. Не сте обучени да се справяте с покварата на онези мъже, които са сътворили това нещо. Ако Черният вятър се появи, аз ще се оправям с него. — Тя стисна устни. — Моарейн не знае толкова много, колкото си въобразява. — След което лапна последната хапка и се усмихна злобно.

— Тази никак не ми харесва — промърмори Егвийн едва чуто, така че Айез Седай да не долови думите ѝ.

— Щом Моарейн може да работи с нея — отвърна ѝ тихо Нинив, — значи и ние можем. Не че харесвам Моарейн повече от Лиандрин, но ако пак се забъркат с Ранд и другите момчета... — Тя замълча и придърпа пелерината си. Мракът не беше студен, но създаваше усещането за непоносим хлад.

— Какъв е този Черен вятър? — попита Мин и след като Елейн ѝ обясни, прибавяйки към наученото от Елайда и това, което ѝ бе разказвала майка ѝ, Мин въздъхна. — Шарката ще трябва да отговори на много въпроси. Не знам дали някой човек е способен на това.

— Ти не биваше да идваш — припомни ѝ Егвийн. — Можеше вече да си се прибрала вкъщи, да си тръгнеш, когато си поискаш. Никой нямаше да те спре да напуснеш Кулата.

— О, можех — отвърна мрачно Мин. — Обаче Шарката изобщо не я интересува какво ни се иска. Егвийн, а какво ще стане, ако след като най-сетне го намериш, Ранд все пак не се ожени за теб? Ако рече да се ожени за някоя друга, която изобщо не познаваш, или за Елейн, или за мен? Тогава какво?

— Майка ми никога не би одобрила това — изкиска се Елейн.

Егвийн дълго остана безмълвна. Ранд можеше изобщо и да не доживее да се ожени. А ако го стореше... Тя не можеше да си представи, че Ранд би могъл да нарани някого. „Дори ако полудее?“ Трябваше да има някакъв начин да се предотврати това, някакво средство да се промени. Айез Седай знаеха толкова много, можеха толкова много неща. „Ако могат да го предотвратят, защо не го правят?“ Единственият възможен отговор беше, защото не могат, а не това ѝ се искаше.

Постара се да вложи ведрост в гласа си.

— Не допускам, че наистина ще се ожения за него. Нали знаете, Айез Седай рядко се женят. Но аз не бих посветила сърцето си на него, ако бях на твоё място. Или на мястото на Елейн. Не мисля, че... — Гласът ѝ секна ѝ тя се окашля, за да прикрие това. — Не мисля, че той изобщо ще се ожени. Но ако го стори, пожелавам всичко най-хубаво на онази, която се събере с него, дори това да си ти. — Стори ѝ се, че наистина го изпитва. — Той е упорит като муле и все върши глупости, но наистина е добър. — Гласът ѝ се разтрепера, но тя успя някак си да го обърне на смях.

— Колкото и да твърдиш, че не те интересува — каза Елейн, — сигурна съм, че би одобрила това по-малко дори и от майка ми. Той наистина е интересен, Егвийн. По-интересен от всеки мъж, когото съм познавала, нищо че е прост овчар. Ако се окажеш достатъчно глупава, за да го отхвърлиш, ще трябва да се сърдиш само на себе си, ако го взема въпреки теб и майка ми. Няма да е за първи път Принцът на

Андор да не е без титла преди да се ожени. Но не бъди толкова глупава и недей да ме убеждаваш, че ще го отхвърлиш. Не се и съмнявам, че ще избереш Зелената Аджа и ще го направиш един от своите Стражници. Единствените Зелени, които знам да имат само един Стражник, са омъжени за тях.

Егвийн се хвана за това и ѝ отвърна, че ако стане Зелена, ще си има десет Стражници.

Мин я изгледа навъсено, а пък Нинив изгледа Мин умислена. Преоблякоха се в по-подходящи за път дрехи и легнаха.

Сънят бавно обгърна Егвийн и бе изпълнен с лоши сънища. Ранд не ѝ се появи, но засънува онзи мъж, чиито очи бяха пламъци. Този път лицето му не беше прикрито от маска и беше ужасно, цялото в пресни белези от изгаряне. Той само я погледна и се разсмя, но това беше лошо и от сънищата, които последваха, сънища, в които тя се бе изгубила сред Пътищата завинаги, в които Черният вятър я преследваше. Испита благодарност, когато ботушът на Лиандрин я сръга в ребрата, за да я събуди; стори ѝ се, че изобщо не е спала.

На следващия ден, или това, което трябваше да мине за ден, Лиандрин ги караше да бързат и не им позволи да спрат за отдих, докато не започнаха да се люшкат от изтощение по седлата. Камъкът бе твърд и неудобен, но само след няколко часа Лиандрин грубо ги събуди и едва ги изчака да се качат по конете преди отново да ги поведе. Рампи и мостове, Острови и Напътственици. Бяха толкова много, че Егвийн престана да ги брои. Отдавна бе престанала да държи сметка както за часовете, така и за дните. Лиандрин им позволяваше само кратки почивки, колкото да хапнат и конете да отдъхнат. Мракът тежеше върху раменете им. Айез Седай не изглеждаше засегната нито от тъмнината, нито от умората. Беше толкова свежа, колкото в Бялата кула, и също толкова студена. Не позволи на никоя да погледне пергамента, който все сравняваше с Напътствениците и дори разкара Нинив с думите:

— Това не е за теб, няма да го разбереш.

И ето че докато Егвийн за сетен път примигваше за сън, Лиандрин ги поведе от поредния Напътственик, този път не към поредния мост или рампа, но по пресечена бяла линия, водеща навътре в мрака. Егвийн погледна приятелките си, след което всички я

последваха забързани. Пред тях, под светлината на фенера, Айез Седай вече измъкваше листа на Авендесора от гравюрите на един Портал.

— Ето че пристигнахме — обяви с усмивка Лиандрин. — Най-после ви доведох там, където трябваше да дойдете.

ГЛАВА 40

ДАМАНЕ

На изхода от Пътищата ги чакаха хора, невидими от вътрешната страна на Портала. Егвийн се вгледа в тях притеснено. Групата беше най-странното нещо, което бе виждала, а и беше чувала твърде много слухове за войната на Томанска глава.

Мъже в ризници, поне петдесетина, със застъпващи се плочки на броните по гърдите и сивкавочерни шлемове с форма на глави на насекоми седяха върху конете си или стояха до тях, взрени в нея и в появяващите се жени, взрени в самия Портал — и мърмореха. Единственият гологлав мъж сред тях, висок, с тъмно лице и с клонест нос, стоеше, опрял позлатения си, ярко боядисан шлем на бедрото и изглеждаше смаян от това, което вижда. Освен войниците имаше и жени. Две от тях бяха облечени в груби тъмносиви рокли с широки сребърни яки и гледаха съсредоточено Портала, а до всяка от тях стоеше по една друга жена, съвсем близо. Две жени стояха малко встрани. Бяха облечени в широки поли, стигащи почти до глезените им, и с нагръдници с извезани по гърдите и ръкавите мълнии. Най-стара от всички беше последната жена, излегната на носилка, носена от осем мускулести гологърди мъже с широки черни гащи. Черепът ѝ отстрани бе обръснат гладко и бе оставен само кичур черна коса, падаща по гърба ѝ. Дългата ѝ роба в кремав цвят бе извезана с цветя и птици върху сини овали, под нея се показваха колосани бели поли. Ноктите на пръстите ѝ бяха над два сантиметра дълги и тези на палците бяха покрити със син лак.

— Лиандрин Седай? — попита Егвийн обезпокоена. Лиандрин постави листа на Авендесора на мястото му и уверено пристъпи напред. Порталът започна да се затваря.

— Височайшата лейди Сурот? — каза Лиандрин.

Жената на носилката кимна едва доловимо.

— А ти си Лиандрин. — Речта ѝ беше някак размазана и на Егвийн ѝ беше нужно известно време преди да започне да я разбира.

— Айез Седай — добави Сурот и сви устни и сред мъжете се разнесе глух ропот. — Трябва да приключим бързо тук, Лиандрин. Наоколо има патрули, а не бива да ни виждат. Вниманието на Търсачите на Истината едва ли ще ти допадне повече, отколкото на мен. Трябва да се върна във Фалме преди Тюрал да е разбрал, че съм излязла.

— За какво говорите? — настоя Нинив. — За какво говори тя, Лиандрин?

Лиандрин постави една ръка на рамото на Нинив, а другата — на рамото на Егвийн.

— Това са двете, за които ти беше казано. Има и още една. — Тя кимна към Елейн. — Щерката-наследница на Андор.

Двете жени с мълните по роклите пристъпиха към групата пред Портала. Държаха някакви намотки от сребрист метал. Гологлавият войн също се приближи. Ръката му не посегна към дръжката на меч, стърчаща над рамото му, и на лицето му се бе изписала безгрижна усмивка, но Егвийн го изгледа под око. Лиандрин не показваше никакви признаци на вълнение — иначе Егвийн тутакси щеше да скочи на гърба на Бела.

— Лиандрин Седай — повтори тя е тревога, — какво искат тези хора? И те ли са дошли тук, за да помогнат на Ранд и момчетата?

Мъжът с клонестия нос изведнъж стисна Мин и Елейн за вратовете и после всичко стана само за миг. Мъжът изрева някаква ругатня, изпищя жена, или може би повече от една жена — Егвийн не беше сигурна. Изведнъж лекият ветреца се превърна във вихър, който заглуши гневния вик на Лиандрин, вдигнаха се облаци пръст и сухи листа и близките дървета се огънаха и застанаха. Коне зацвилиха лудешки и се изправиха на задните си крака. А една от жените се протегна и щракна нещо около шията на Егвийн.

Егвийн го стисна и го задърпа. Приличаше на яка от лъскав метал — нашийник? — и не искаше да се помръдне. Изглеждаше цял, въпреки че според нея трябваше да има нещо за затягане. Сребърната каишка, която държеше жената, се изпъна над рамото на Егвийн — другият ѝ край бе свързан със светлосива гривна върху лявата китка на жената. Стиснала здраво ръката си в юмрук, Егвийн удари жената с всичка сила, право в окото — след което се олюля и сама падна на

колене, а главата ѝ закънтя. Сякаш някакъв огромен мъж я беше ударил с юмрук през лицето.

Когато успя да се изправи, вятърът беше утихнал. Много от конете бяха побегнали и препускаха през полята, а войниците сипеха ругатни и се изправяха с пъшкане. Лиандрин спокойно изтупваше прахта и листата от роклята си. Мин беше коленичила и отчаяно се мъчеше да стане. Мъжът с клюнестия нос стоеше над нея, а от ръката му капеше кръв. Ножът на Мин лежеше на земята съвсем близо до нея и острието му беше червено. Нинив и Елейн не се виждаха, кобилата на Нинив също я нямаше. Изчезнали бяха и няколко от войниците заедно с едната двойка жени. Другите две все още бяха тук и Егвийн едва сега успя да види, че са свързани със сребърна каишка, също като онази, която свързваше нея със застаналата зад гърба ѝ жена.

Жената отри бузата си и пристъпи към Егвийн. Лявото ѝ око вече бе започнало да отича. Беше с дълга тъмна коса и големи кафяви очи, хубава, може би десетина години по-голяма от Нинив.

— Първи урок — произнесе тя натъртено. В тона ѝ липсваше възбуденост, а по-скоро се долавяше нещо като приятелска нотка. — Този път няма да те наказвам вече, защото трябваше да съм по-предпазлива с току-що уловена дамане. Запомни следното. Ти си дамане, Окаишена, а аз съм сул-дам, Държащата нашийника. Когато дамане и сул-дам са свързани, болката, която сул-дам изпита, се изпитва два пъти по-силно от дамане. И така — до смъртта. Така че трябва да запомниш, че никога не бива да нападаш своята сул-дам и че трябва да защитаваш своята сул-дам повече от себе си. Аз съм Ренна. На теб как ти викат?

— Аз не съм... каквото каза — промърмори Егвийн. Помисли си дали да не изрита жената и да издърпа гривната от китката ѝ, но веднага се отказа. Дори войниците да не се опитаха да я спрат — а засега те сякаш не обръщаха внимание нито на нея, нито на Ренна — имаше тягостното чувство, че тази жена ѝ казва истината. Докосна лявото си око и трепна от болка — не беше подпухнало и може би нямаше да ѝ излезе оток като на Ренна, но все пак я болеше. Лявото ѝ око, също като окото на Ренна.

— Лиандрин Седай? — извика тя. — Защо им позволявате да правят това?

Лиандрин изтупваше дланите си, без изобщо да я поглежда.

— Най-първото нещо, което трябва да научиш — каза Ренна, — е да правиш точно това, което ти се каже, без никакво колебание.

Егвийн изпъшка. Изведнъж кожата ѝ пламна и настръхна, като че ли се беше изгъркала в остри, забити в твърд под игли, от петите до главата. Усещането за парене нарасна и тя килна глава.

— Много сул-дам — продължи Ренна почти приятелски — не смятат, че на дамане трябва да им се позволява да имат имена, или най-малкото да носят собствените си. Но аз съм тази, която те улови, така че аз ще отговарям за дресирането ти и ще ти позволя да запазиш името си. Ако не ме разочароваш много. Нали не смяташ да продължаваш да ме ядосваш?

Потръпвайки, Егвийн стисна зъби. Ноктите ѝ се впиха в дланите. „Идиотка! Става дума само за името ти.“

— Егвийн — успя да промълви тя. — Казвам се Егвийн ал-Вийр. — За миг сърбежът по тялото ѝ изчезна и тя въздъхна.

— Егвийн — повтори Ренна. — Хубаво име. — И за ужас на Егвийн я потупа по главата, както една стопанка би потупала кучето си, и се изкиска. — Ето, че сега си още по-сърдита. Ако смяташ отново да ме удариш, не забравяй да го направиш леко, защото сама ще го почувстваш два пъти по-силно от мен. И не се опитвай да преливаш — не трябва да го правиш никога, освен когато изрично ти заповядам.

Окото на Егвийн запулсира. Тя се опита да не обръща внимание на Ренна, доколкото това изобщо бе възможно спрямо някой, който те държи на каишка. Бузите ѝ пламнаха, а Ренна отново се изкикоти. Дося ѝ се да се приближи до Мин, но дължината на каишката не ѝ позволяваше да стигне толкова далеч. Тя извика тихо:

— Мин, добре ли си?

Мин кимна и веднага се хвана за главата, сякаш съжалила, че я е помръднала.

В ясното небе изтрещя мълния и удари дърветата встрани от тях. Егвийн подскочи и изведнъж се усмихна. Нинив все още беше на свобода, както и Елейн. Ако изобщо някой можеше да освободи нея и Мин, това беше Нинив. Усмивката ѝ се стопи и тя погледна с гняв към Лиандрин. По каквато и причина Айез Седай да ги беше предала, възмездието щеше да я настигне. „Все някога. Все някак.“ От погледа ѝ обаче полза нямаше — Лиандрин изобщо не откъсваше очи от носилката.

Гологърдите мъже коленичиха и Сурот стъпи на земята, грижливо оправяйки роклята си, след което застъпва с меките си пантофи към Лиандрин. Двете бяха почти еднакви на ръст. Кафявите очи на едната се взряха в черните на другата.

— Трябваше да доведеш две — каза Сурот. — А вместо това сега имаме само една, докато други две избягаха, и едната от тях се оказа много по-могъща, отколкото допусках. Тя ще привлече към нас вниманието на всеки патрул на няколко левги околоръст.

— Доведох ти три — отвърна й спокойно Лиандрин. — Щом не можеш да ги задържиш, може би нашият господар трябва да си потърси сред вас друга, която да му служи. Измисляш плашила и дреболии. Ако дойдат патрули, просто ги убий.

Недалече отново проблесна мълния и миг след това оттам, където бе ударила, се разнесе мощен гръм. Във въздуха се надигна облак прах. Нито Лиандрин, нито Сурот му обърнаха внимание.

— Все още мога да се върна във Фалме с две нови дамане — каза Сурот. — Натъжава ме това, че трябва да оставя една... Айез Седай — тя отново изви устни, все едно че произнасяше проклятие — да върви свободна по земята.

Изражението на Лиандрин не се промени, но Егвийн мигновено забеляза просветналия около нея ореол.

— Внимавайте, височайша! — извика Ренна. — Тя е в готовност!

Войниците запосягаха към сабите и копията си, но Сурот само разпери длани пред себе си и изгледа Лиандрин над увенчаните си с дълги нокти пръсти.

— Нищо няма да предприемеш срещу мен, Лиандрин. Нашият господар не би го одобрил, тъй като тук аз със сигурност съм му по-необходима, отколкото ти, а ти се боиш от него много повече, отколкото се боиш да те превърнат в дамане.

Лиандрин се усмихна злобно.

— А ти, Сурот, се боиш от него повече, отколкото се боиш да те изгоря като въглен тук, на място.

— Точно така. И двамата се боим от него. Но все пак дори и нуждите на нашия господар след време ще се променят. Всички марат-дамане рано или късно ще бъдат обуздани. Може би тъкмо аз ще имам удоволствието да поставя нашийника около хубавата ти шия.

— Както кажеш, Сурот. Нуждите на нашия господар наистина ще се променят. Ще ти го припомня в деня, в който коленичиш в нозете ми.

Един висок бряст, може би на миля разстояние, изведнъж се превърна в лумнал факел.

— Това взе да става досадно. — каза Сурот. — Елбар, отзови ги.

Мъжът с клюнестия нос извади къс рог и го наду.

— Трябва да намерите тази Нинив — възкликна Лиандрин. — Елейн е без значение, но тя и това момиче тук трябва да бъдат откарани с вас на корабите ви, когато отплавате.

— Много добре знам какво е наредено, марат-дамане, въпреки че бих дала много да разбера защо.

— Толкова, колкото ти е казано, дете — усмихна се злобно Лиандрин. — Само толкова ти е позволено да знаеш. Не забравяй, че ние служим и се подчиняваме. Тези двете трябва да бъдат преместени на другия край на Аритския океан и да бъдат пазени там.

Сурот изсумтя.

— Не смятам да оставам, за да търся тази Нинив. Няма да бъда от никаква полза за нашия господар, ако Тюралк ме хване и ме предаде на Търсачите на Истината. — Лиандрин гневно отвори уста да я прекъсне, но Сурот не й позволи да промълви и дума. — Тази жена бездруго няма да остане дълго на свобода. Нито една от двете. Когато отплаваме, ще отведем със себе си от тази мизерна плонка земя всяка жена, която може да прелива макар и най-слабо, завързана на каишка и с нашийник. Ако държиш да останеш тук и да я търсиш, твоя работа. Патрулите скоро ще се появят. Някои просто отвеждат дамане със себе си, без изобщо да се интересуват на кой господар служиш. Ако изобщо оцелееш след такъв сблъсък, каишката и нашийникът ще те научат на нов живот и не смятам, че нашият господар много ще се загрижи за една глупачка, която се е оставила да я пленят.

— Ако на някоя от нас бъде позволено да остане тук — отвърна твърдо Лиандрин, — нашият господар ще си има големи грижи с теб, Сурот. Хвани ги и двете, иначе ще платиш скъпо. — Тя закрачи към Портала, дърпайки черната кобила за юздите, и скоро той се затвори зад нея.

Войниците, които бяха тръгнали след Нинив и Елейн, се върнаха в галоп с другите две свързани жени. Не бяха успели да хванат нито

Нинив, нито Елейн.

Мин понечи да се изправи, но мъжът с клонестия нос я настъпи между плешките и я притисна към земята. Тя немощно потръпна.

— Моля да ми разрешите да говоря, височайша — едва чуто промълви той. Сурот махна небрежно с ръка и той продължи: — Този селянин ме поряза, височайша. Ако височайшата няма нужда от него... — Сурот отново му махна небрежно и той посегна към рамото си, за да изтегли меч.

— Не! — извика Егвийн. Чу тихото проклятие на Ренна и внезапно изгарящият сърбеж отново обхвана тялото ѝ, по-силно отпреди, но тя не млъкна: — Моля ви! Височайша, моля ви! Тя е моя приятелка! — Прониза я болка, каквато никога не бе изпитвала. Всеки мускул по тялото ѝ се сви на възел и се сгърчи; тя падна по очи и застана, но все още виждаше тежкия извит меч на Елбар, измъкващ се от ножницата, видя как го вдига нагоре с двете си ръце. — Моля ви! О, Мин!

Болката изведнъж изчезна, сякаш не беше я имало; остана само споменът за нея. Сините кадифени пантофи на Сурот се появиха пред очите ѝ, но Егвийн се бе втренчила в Елбар. Той стоеше с вдигнат меч и не помръдваше.

— Този селянин е жена? И е твоя приятелка? — каза Сурот.

Егвийн понечи да се изправи, но пред учудено повдигнатата вежда на Сурот остана ничком на земята и едва повдигна глава. Трябваше да спаси Мин. „Дори да пълзя в краката ѝ...“

— Да, височайша.

— И ако я пощадя, ако ѝ позволя да те посещава от време на време, ти ще се трудиш упорито и ще научиш това, на което те учат?

— Ще се науча, височайша. — Беше готова да обещае много повече, само да задържи меча надалеч от главата на Мин. „И ще ги слушам — рече си горчиво. — Дотогава, докато се налага.“

— Вдигни момичето на коня ѝ, Елбар — каза Сурот. — Завържи я, ако не може да седи на седлото си. Ако тази дамане ме разочарова, може би ще ти позволя да вземеш главата на момичето. — И тръгна към паланкина си.

Ренна рязко дръпна Егвийн и я поведе към Бела, но Егвийн не откъсваше очи от Мин. Елбар не беше по-учтив към Мин, отколкото

Ренна с нея, но тя реши, че с Мин всичко бе наред — поне се дръпна при опита на Елбар да я върже и се качи сама на седлото.

Потеглиха на запад, със Сурот начело и Елбар малко зад носилката, но достатъчно близо, за да чуе и изпълни моментално всяка нейна команда. Ренна и Егвийн яздеха зад тях с Мин и с останалите сул-дам и дамане — зад войниците. Жената, която явно бе определена да надене нашийника на врата на Нинив, гледаше сърдито.

— Ти бе удостоена с това, че самата височайша лейди ти проговори — каза Ренна след малко. — Някой път ще ти позволя да си сложиш лентичка, за да отбележиш тази чест. Но понеже я заговори...

Егвийн изпищя — някаква бодлива пръчка изплющя през гърба ѝ, после друга през крака ѝ, и през ръката. Ударите идваха сякаш от всички посоки. Знаеше, че няма какво да спира, но не можеше да се съдържи да не маха с ръце, за да спре ударите. Прехапа устни, за да заглуши стоновите си, но по бузите ѝ потекоха сълзи. Бела зацвили и заподскача. Никой от войниците дори не се обърна.

— Какво правите? — извика Мин. — Егвийн? Спрете!

— Животът е страдание... Мин, нали така? — каза спокойно Ренна. — Нека това да е урок и за теб. Докато си позволяваш да се месиш, няма да спра.

Мин вдигна юмрук, после го отпусна.

— Няма да се месея. Само, моля ви, спрете. Егвийн, извинявай.

Невидимите удари продължиха още няколко мига, сякаш за да докажат на Мин, че от намесата ѝ няма никаква полза, след което престанаха, но Егвийн не спря да потръпва. Този път болката не отшумя така лесно. Тя вдигна ръкава на роклята си, очаквайки да види подутини. По кожата ѝ нямаше никакви следи, но болката от ударите си оставаше. Егвийн преглътна.

— Не беше по твоя вина, Мин. — Бела изви глава и завъртя очи, а Егвийн я потупа по косматата шия. — Не беше и твоя.

— Вината беше само твоя, Егвийн — каза Ренна. Говореше така търпеливо и мило, сякаш Егвийн бе твърде задръстена, за да разбира правилно нещата. — Когато една дамане бъде наказана, винаги е по нейна вина, дори тя самата да не разбира защо. Една дамане трябва да предвижда онова, което желае нейната сул-дам. Но този път ти знаеш защо. Дамане са като мебели, като инструменти, винаги готови да

бъдат използвани, но без никога да се изтъкват и да се стремят към вниманието на други. Особено на някой от Кръвта.

Егвийн прехапа устни, докато не усети вкуса на кръв. „Това е някакъв кошмар. Не може да е вярно! Защо го направи Лиандрин? Защо?“

— Може ли... може ли да ви попитам нещо?

— Мен, да. — Ренна се усмихна. — Много сул-дам ще носят гривната ти през годините — сул-дам винаги са повече от дамане — и някои от тях ще ти съдерат кожата само ако си вдигнеш очите от пода или си отвориш устата без разрешение, но аз не виждам причина да не ти позволявам да говориш, стига да внимаваш какво приказваш. — Една от другите сул-дам изсумтя. Беше свързана с хубава тъмнокоса жена на средна възраст, която не откъсваше поглед от ръцете ѝ.

— Лиандрин — Егвийн не смяташе да споменава повече титлата ѝ, никога вече — и височайшата лейди говореха за някакъв господар, на когото и двете служат. — В главата ѝ се появи мисъл за един мъж с едва зараснали белези от изгорено по лицето, с очи и уста, които понякога се превръщаха в пламъци, но дори това да беше образ от сънищата ѝ, стори ѝ се твърде ужасно да си помисли за него, — Кой е той? Какво иска той от мен и от... от Мин? — Знаеше, че е глупаво да отбягва името на Нинив — не мислеше, че някой от тези хора ще забрави за нея само защото тя отбягва да я споменава по име, най-малко синеоката сул-дам, която потупваше коляното си с празната си каишка — но това беше единственият начин, който можеше да измисли, за да се противопостави.

— Работите на Кръвта — отвърна Ренна — не са неща, с които могат да се занимават такива като мен, и определено не се за такива като теб. Височайшата лейди ще ми каже това, което желае да знам, а аз ще ти кажа това, което аз желая да знаеш. Всичко друго, което чуеш или видиш, за теб трябва да е все едно, че никога не е казвано, че никога не се е случвало. Това е най-безопасният начин, особено за една дамане. Дамане са твърде ценни, за да бъдат убивани току-така, но можеш да бъдеш не само сурово наказана, но да се окажеш без език да говориш и без ръце, с които да пишеш. Дамане могат да правят това, което правят, и без език и ръце.

Егвийн потрепера и придърпа пелерината на раменете си. Ръката ѝ отри каишката и тя конвулсивно се дръпна.

— Това е ужасно! Как можете да го правите с друг човек? Що за болен ум го е измислил?

— Тази вече спокойно може да мине без езика си, Ренна — изръмжа синеоката сул-дам.

Ренна само се усмихна търпеливо.

— Как така да е ужасно? Нима можем да позволим на някой, който може да прави това, което правят дамане, да е на свобода? Понякога се раждат и мъже, които биха били марат-дамане, ако бяха жени — тук също, както чувам — и те трябва да бъдат убивани, разбира се, но дамане не полудяват. По-добре е да бъдат превърнати в дамане, отколкото да се борят за власт. Що се отнася до ума, който пръв е измислил ай-дам, то това е било умът на една жена, която се е наричала Айез Седай.

На лицето на Егвийн се изписа пълно неверие и Ренна се разсмя открито.

— Когато Лютаир Пейендраг Монвин, синът на Ястребовото крило, за първи път излязъл на битка срещу Армиите на Нощта, имало много от онези, които наричали себе си Айез Седай. Те се борели за власт помежду си и използвали на бойното поле Единствената сила. Една от тях, Деаин, решила, че ще е по-добре да служи на императора — тогава, разбира се, той все още не бил император — и тъй като той не разполагал с Айез Седай във войските си, се явила при него с едно устройство, което била направила, първия ай-дам, завързан на шията на една от сестрите ѝ. Макар жената да не желаела да служи на Лютаир, ай-дам я заставял да му служи. Деаин направила още ай-дам, били намерени първите сул-дам и пленените жени, които дотогава се наричали Айез Седай, разбрали, че са само марат-дамане, Онези, които трябва да бъдат окаишени. Разправят, че когато самата тя била окаишена, писъците ѝ разтърсили Среднощните кули, но естествено тя също била марат-дамане, а една марат-дамане не може да бъде оставена на свобода. Може би ти също ще се окажеш една от малцината, които могат да правят ай-дам. Ако се окаже така, ще ти угаждат, можеш да си сигурна в това.

— Нима от мен се очаква да се радвам, че могат да ми угаждат като на любимо домашно кученце? — промълви Егвийн горчиво. — Цял живот мъже и жени да си предават един на друг каишката ми като някое животно?

— Мъже не. — Ренна се изкикоти. — Всички сул-дам са жени. Ако мъж си сложи тази гривна, в повечето от случаите ще е все едно че е окачена на закачалката на някоя стена.

— А понякога — намеси се грубо синеоката сул-дам — ти и той, двамата, загивате с писъци. — Жената имаше остри черти и тънки, плътно стиснати устни, и Егвийн си даде сметка, че гневът е присъщото ѝ състояние. — От време на време императрицата си играе с някои лордове, като ги свързва с някоя дамане. Това кара лордовете да плувнат в пот и служи за забавление в Съвета на Деветте луни. Докато не свърши, лордът не знае дали ще оживее, или ще умре, както и дамане. — Смехът ѝ беше зъл.

— Само императрицата може да си позволи да губи една дамане по този начин, Алуин — срязва я Ренна. — Но аз не смятам да обучавам тази дамане само за да я захвърли.

— До този момент не забелязвам никакво обучение, Ренна. Само празно бърборене, все едно че ти и тази дамане сте приятелки от детинство.

— Може би е време да видим какво може да прави — каза Ренна и погледна изпитателно Егвийн. — Можеш ли вече достатъчно да се контролираш, за да преливаш от това разстояние? — Тя посочи един висок дъб на върха на близкия хълм.

Егвийн погледна намръщено дървото, което се намираше може би на половин миля от пътя. Досега не беше опитвала нищо подалечно от една ръка разстояние, но си помисли, че може би е възможно.

— Не знам — каза тя.

— Опитай — подкани я Ренна. — Усети дървото. Усети сока в ствола му. Искam да го направиш не само горещо, но толкова горещо, че всяка капчица сок в ствола и клоните му да се превърне в пара само за миг. Направи го.

Егвийн се потресе, осъзнала, че изпитва порив да изпълни заповедта на Ренна. Не беше преливала, нито дори докосвала сайдар от два дни. Потръпна от желанието да се изпълни с Единствената сила...

— Аз... — понечи да добави едно „няма“, но отоците по тялото, които всъщност ги нямаше, продължаваха да я изгарят твърде болезнено, че да прояви глупост — ...не мога. Много е далече. Никога не съм правила такова нещо.

Третата сул-дам се изсмя дрезгаво, а Алуин каза:

— Та тя дори не се опита.

Ренна поклати главата си почти тъжно.

— Когато една жена е била сул-дам достатъчно дълго — обясни тя кротко на Егвийн, — тя се научава да разбира много неща за своята дамане, дори без гривната, но с гривната винаги може да разбере дали дамане се е опитала да прелива. Никога не трябва да ме лъжеш, нито никоя друга сул-дам, дори с трошичка.

Изведнъж невидимите удари с пръчката се върнаха и заплюяха по нея от всички страни. Тя изпищя и се опита да удари Ренна, но сул-дам небрежно отблъсна юмрука ѝ — заболя я, все едно че я беше ударила с тояга. Егвийн трескаво се пресегна към сайдар, но сул-дам само поклати презрително глава. Егвийн изрева като ранен звяр — изведнъж усети кожата си като опърлена. Едва след като напълно изостави сайдар болката от изгореното започна да заглъхва, но невидимите удари продължаваха да плющят по тялото ѝ. Помъчи се да извика, че ще се опита, само и само Ренна да спре, но единственото, което успя, бе да запищи и да се загърчи.

Като през мъгла долови гневните крясъци на Мин, после видя как Алуин дръпна юздите на Мин от ръцете ѝ, как една от другите сул-дам заговори нещо на своята дамане, която погледна към Мин. А после Мин също зарева и размаха ръце, като че ли се мъчеше да се предпази от невидими удари или да отблъсне жилещи насекоми.

Крясъците на двете се оказаха достатъчни, за да накарат неколцина от войниците пред тях да се обърнат и да се разсмеят. Как сул-дам се оправят със своите дамане изобщо не беше тяхна работа.

На Егвийн ѝ се струваше, че всичко това ще продължи цяла вечност, но то най-сетне свърши. Тя се отпусна изтощена на седлото и захлипа върху гривата на Бела. Кобилата изцвили неспокойно.

— Добре е, че у теб има дух — каза спокойно Ренна. — Най-добри дамане стават тези, у които има висок дух, който да бъде оформен и моделиран.

Егвийн стисна очи. Доця ѝ се ако можеше да затвори и ушите си, за да заглуши гласа на Ренна. „Трябва да се измъкна. Трябва, но как? Нинив, помогни ми. О, Светлина, нека някой ми помогне.“

— Ти ще станеш една от най-добрите — каза Ренна с нотка на задоволство. Ръката ѝ пак потупа косата на Егвийн — ръка на

господарка, галеща кучето си.

* * *

Нинив се надигна на седлото и надникна през гъстия храсталак. Пред очите ѝ се простираше рядка гора. Някои от листата по дърветата вече се бяха нашарили. Доколкото можеше да види, нищо не помръдваше освен струята дим от подпаления бряст, полюшвана от вятъра.

Това с бряста беше нейна работа, както и една от мълниците от ясното небе, и още няколко други неща, които не беше и подозирала, че може да постигне, докато онези две жени не ги бяха опитали срещу нея. Прецени, че те може би действат заедно по някакъв начин, макар да не можеше да разбере връзката помежду им — освен че бяха закачени една за друга. Едната беше с нашийник, но другата беше привързана не по-малко здраво от нея. Единственото, в което бе сигурна, беше, че и двете са Айез Седай. Не бе могла да ги види достатъчно ясно, за да различи сиянието около тях, но трябваше да е така.

„С голямо удоволствие ще разкажа на Шериам за тях — помисли си сухо тя. — Айез Седай не използват Силата като оръжие, нали така беше?“

Тя самата определено я бе използвала. С удара на мълницата беше повалила двете жени на земята, а освен това и един от войниците бе пламнал от огнената топка, която бе запокитила към тях.

Челото ѝ бе потно и това не беше само от усилието. Контактът ѝ със сайдар бе приключил и тя не можеше да го възстанови. В първия си изблик на ярост, когато разбра, че Лиандрин ги е предала, сайдар се беше появил почти преди самата тя да го осъзнае и Единствената сила я изпълни. Беше ѝ се сторило, че е в състояние да направи всичко. И докато я преследваха, гневът, че я гонят като животно, я подгръвяше. Сега преследвачите ѝ ги нямаше. Колкото повече време минаваше, без да вижда враг, когото би могла да нападне, толкова повече започваше да се тревожи, че сигурно я дебнат, и толкова повече се тревожеше какво ли е станало с Егвийн, Елейн и Мин. Сега беше принудена да си

признае, че това, което изпитва, е страх. Страх за тях, страх и за нея самата. Това, от което имаше нужда, беше гневът.

Зад едно от дърветата нещо помръдна.

Тя затаи дъх и трескаво затърси сайдар, но всичките упражнения, на които я бяха учили Шериам и другите, всичките цветя, които трябваше да се разлистват в ума ѝ, всичките въображаеми потоци, които трябваше да задържа като речен бряг, не свършиха никаква работа. Можеше да усети, да почувства Извора, но не можеше да го докосне.

Изад дървото, предпазливо присвита, изскочи Елейн и Нинив се отпусна облекчено. Роклята на щерката-наследница беше оцапана с пръст и скъсана, златистата ѝ коса бе цялата в тръни и листа, а търсещите ѝ очи се бяха разширили като на изплашена кошута, но ръката ѝ здраво стискаше камата. Нинив плесна с юздите и подкара кобилата си на открито.

Прегърнаха се намерили утеха в това, че отново са заедно.

— За миг — промълви Елейн, след като най-последно се пуснаха — за миг си помислих, че си... Къде са те? Мен ме гонеха двама мъже. Още няколко минути и щяха да ме хванат, но изсвири някакъв рог и те обърнаха конете и препуснаха назад. Вече ме настигаха, Нинив, но просто се отказаха.

— И аз го чух. Оттогава не съм виждала никой от тях. А ти видя ли Егвийн и Мин?

Елейн поклати глава и се отпусна на тревата.

— Не съм, откакто... Откакто онзи удари Мин и я повали. А една от онези жени се опитваше да постави нещо на врата на Егвийн. Само това видях преди да побягна. Не може да са отишли много далече, Нинив. Трябваше да направя нещо. Мин срязва ръката, която ме беше стиснала, а Егвийн... Аз просто побягнах, Нинив. По-добре е майка ми да се омъжи за Гарет Брин и да си роди друга дъщеря. Не съм подходяща за трона.

— Я не се дръж като гъска — срязва я Нинив. — Ако беше изчакала, най-вероятно сега и ти щеше да си пленничка. Стига просто да не те убиеха. По някаква причина те, изглежда, се интересуваха от Егвийн и от мен. Сигурно щеше да им е все едно дали ще останеш жива, или не. — „Но защо се интересуват от Егвийн и мен? С какво сме толкова особени? Защо Лиандрин го направи? Защо?“ На тези

въпроси и сега нямаше повече отговори, отколкото когато си ги за даде за първи път.

— Ако бях загинала, опитвайки се да им помогна... — изхлипа Елейн.

— ...щеше да си мъртва. И с нищо нямаше да можеш да помогнеш нито на себе си, нито на тях. А сега ставай и си почисти роклята. — Нинив порови в дисагите си за гребен. — И си оправи косата.

Елейн бавно се изправи и взе гребена от ръката ѝ.

— Говориш точно като Лили, старата ми гледачка. — Започна да се реши, трепвайки, когато гребенът заседнеше в заплетените ѝ кичури. — Но как ще можем да им помогнем, Нинив? Когато се ядосаш, можеш да си силна като пълноправна сестра, но те също имат жени, които могат да преливат. Не мога да преценя дали са точно Айез Седай, но спокойно може да са такива. А ние дори не знаем накъде са ги повели.

— На запад — отвърна Нинив. — Онова изчадие, Сурот, спомена Фалме, а това е най-западната точка на Томанска глава, до която може да се стигне. Ще тръгнем за Фалме. Надявам се, че Лиандрин ще е там. Ще я накарам да прокълна деня, в който майка ѝ за пръв път е погледнала баща ѝ в очите. Но най-напред трябва да си намерим някакви дрехи, каквито носят в тази страна. Виждала съм в Кулата жени от Тарабон и от Доман — те се обличат съвсем различно. С тези дрехи ще изпъкваме във Фалме като чужденки.

— Нямам нищо против да облека доманска дреха — макар че майка ми сигурно ще получи пристъп, ако разбере, а и Лили също — но дори и да намерим някое село, можем ли да си позволим нови дрехи? Нямам представа с колко пари разполагаш, но аз имам само десет жълтици и може би още толкова сребърника. Това ще ни стигне за две-три седмици, но не знам какво ще правим после.

— Няколкото месеца в Тар Валон не са те отучили да мислиш като наследница на трон. Това, което имам, е по-малко и от една десета от твоето, но цялата сума ще ни стигне за два-три месеца, и то в пълни удобства. Че и по-дълго, ако внимаваме. Нямам намерение да си купуваме дрехи, а и във всеки случай те няма да са нови. Сивата ми копринена рокля ще свърши работа донякъде, с всичките ѝ перли и златни нишки. Ако не успея да намеря някоя жена, с която да се

спазаря да ни даде и на двете по две-три стари свои дрехи срещу нея, ще ти дам пръстена си и аз ще стана новачката. — Тя се метна на седлото си и подаде ръка на Елейн да се качи зад нея.

— А какво ще правим, като стигнем във Фалме? — попита Елейн, след като се намести върху задницата на кобилата.

— Дай първо да стигнем дотам. — Нинив помълча. — Ти сигурна ли си, че искаш да участваш в това? Ще бъде опасно.

— По-опасно, отколкото е за Егвийн и Мин? Те щяха да тръгнат да ни спасят, ако местата ни бяха разменени. Цял ден ли ще стоим тук? — Елейн удари с пети и кобилата тръгна.

Слънцето, слязло леко от зенита си, светеше зад гърбовете им.

— Трябва да сме много предпазливи. Айез Седай, които познаваме, могат да разпознаят жена, която прелива, стига да се озоват близо до нея. Тези Айез Седай биха могли да ни различат сред тълпата, ако ни търсят, и ще е по-добре да приемем, че ни търсят. — „Със сигурност търсеха Егвийн и мен. Но защо?“

— Да, трябва да сме предпазливи. Ти си права. Няма да има никаква полза, ако се оставим да хванат и нас. — За миг Елейн замълча. — Мислиш ли, че всичко това бяха лъжи, Нинив? Това, което ни каза Лиандрин? Че Ранд е в опасност? И другите? Нали Айез Седай не лъжат?

Този път беше ред на Нинив да замълчи, спомняйки си какво ѝ беше казала Шериам за клетвите, които една жена полага, когато я издигат в ранг на пълноправна сестра, клетвите, произнасяни вътре в тер-ангреал, който я обвързва да ги спазва. „Да не произнасям нито една невярна дума.“ Това от една страна, но от друга всички знаеха, че истината, която една Айез Седай произнася, може да не е истината, която си мислиш, че си чул.

— В този момент Ранд може да се грее край камината на лорд Агелмар във Фал Дара — каза тя. — „Не мога да се тревожа за него точно сега. Трябва да мисля за Егвийн и Мин.“

— Дано — отвърна с въздишка Елейн. — Ако до Фалме е много далече, Нинив, ще се редуваме на седлото, нали? Тук не е много удобно. А никога няма да стигнем до Фалме, ако не пришпориш този кон.

ГЛАВА 41

РАЗНОГЛАСИЯ

В сиво-черното следобедно небе отекна тътен и Ранд придърпа още малко качулката над главата си. Дорчо пристъпваше внимателно през калните локви. Ако застудееше още съвсем малко, наместо дъжд щеше да завали сняг или суграшица. Снегът наистина щеше да падне скоро — хората в селото, през което бяха минали, им казаха, че тази година вече на два пъти валило сняг. Ранд почти съжаляваше, че не вали сняг. Тогава поне нямаше да е подгизнал до кости.

Колоната се движеше бавно и ездачите бдително оглеждаха хълмистата земя. Сивата сова на Ингтар висеше унило. От време на време Хюрин отмяташе гуглата си, за да подуши въздуха. Твърдеше, че нито дъждът, нито студът могат да прекъснат дирята, не и тази диря, която търсеше, но досега не бе доловил нищо. Юно ругаеше под нос. Лоиал непрестанно проверяваше дисагите си: изглежда, му беше все едно, че ще се намокри, но се притесняваше за книгите си. Всички изглеждаха окаяно, с изключение на Верин, която бе така потънала в мислите си, че дори не забеляза, когато качулката ѝ се плъзна назад и откри лицето ѝ под дъжда.

— Не можете ли да направите нещо? — подкани я Ранд настоятелно. Тъничък глас в тила му подсказа, че той самият би могъл да направи въпросното „нещо“. Единственото, което му трябваше, бе да прегърне сайдин. Толкова сладко бе да призовеш сайдин. Да се изпълниш с Единствената сила, да се слееш с бурята. Да накараш небесата да грейнат или да подкараш яростния вятър, да заплющиш яростно с него и да пометеш Томанска глава от морския бряг. Да прегърнеш сайдин. Той безмилостно потисна желанието си.

Айез Седай се сепна.

— Какво? Аа, да. Малко. Не мога да спра такава голяма буря, не и сама — тя покрива твърде голяма площ, — но мога да я усмиря донякъде. Поне тук, където сме. — Тя изтри дъжда от лицето си и като

че ли едва сега забеляза, че качулката ѝ се е смъкнала, и разсеяно я придърпа над главата си.

— Тогава защо не го направите? — обади се Мат. Треперещото му лице бе посиняло, но гласът му беше жив.

— Защото ако използвам толкова много от Единствената сила, всяка Айез Седай на по-малко от десет мили околоръст веднага ще разбере, че някой е преливал. Няма нужда да привличаме тези Сеанчан и техните дамане. — Тя стисна сърдито устни.

Бяха понаучили малко за нашествениците в селото — то се казваше Атуан, — въпреки че повечето неща, които чуха, предизвикваха повече въпроси, отколкото да дават отговор на вече възникналите. Селяните говореха малко и притеснено се озъртаха. Всички се тресяха от страх, че Сеанчан могат да се върнат с техните чудовища и дамане. Тези жени, които вместо да бъдат Айез Седай, бяха привързани като животни на каишки, плашеха селяните дори повече от странните твари, които Сеанчан управляваха, неща, които хорицата в Атуан описваха шепнешком, като видения, излезли от кошмарите им. И нещо по-лошо, наказанията, които Сеанчан им бяха наложили преди да напуснат, все още караха селяните да усещат мраз в костите си. Бяха погребали убитите, но се бояха да почистят голямото обгорено петно наскоро площта. Никой не искаше да каже какво точно се е случило там, но Хюрин бе повърнал веднага щом влязоха в селото и за нищо на света не пожела да се приближи до площта.

Атуан се оказа наполовина опустяло селище. Някои от жителите му бяха побягнали към Фалме, смятайки, че там Сеанчан няма да са толкова жестоки, други бяха потеглили на изток. Повечето казваха, че все още обмисляли накъде да тръгнат. В Равнината на Алмот имало битки, така разправяха, но дори една война беше за предпочитане в сравнение с онова, което Сеанчан бяха сторили тук, и с онова, което можеха да сторят.

— Но защо Фейн е донесъл Рога тук? — промърмори Перин. — Тук има война, а и тези Сеанчан и техните чудовища... Защо точно тук?

Ингтар се извърна на седлото си. Лицето му изглеждаше също толкова измършавяло, колкото и на Мат.

— Винаги се намират хора, които търсят собствената си изгода сред бъркотията на една война. Фейн е от тях. Несъмнено той смята отново да отмъкне Рога, този път от Тъмния, и да го използва за своя изгода.

— Бащата на лъжите никога не крои прости замисли — каза Верин. — Възможно е той самият да иска Фейн да донесе Рога тук по някаква причина, известна само в Шайол Гул.

— Чудовища — изсумтя Мат. Бузите му бяха съвсем хлътнали, очите му — безизразни. Това, че гласът му звучеше като на здрав, правеше нещата още по-лоши. — Ако питате мен, просто са видели няколко тролоци или някой Чезнещ. Добре де, защо пък не? Щом Сеанчан могат да накарат Айез Седай да се сражават за тях, защо да не могат да накарат тролоци и Чезнещи? — Забеляза как го изглежда Верин и се сепна. — Добре де, такива са, нищо че са с каишки. Могат да преливат, значи са Айез Седай. — Той хвърли поглед към Ранд и се изсмя хрипливо. — Ще рече, че и ти си Айез Седай, Светлината да ни е на помощ дано.

Пред тях се появи Масема — препускаше в галоп през калта и силния дъжд.

— Милорд, напред има друго село — каза той, след като дръпна юздите и спря до Ингтар. Очите му само се плъзнаха по Ранд и се присвиха. — Празно е, милорд. Никакви селяни, никакви Сеанчан, жива душа няма. Къщите изглеждат читави, само две-три са... все едно, тях вече ги няма там, милорд.

Ингтар даде с ръка знак да препуснат.

Селото бе на върха на един хълм. Къщите бяха каменни, с плоски покриви и повечето бяха само на един етаж. Трите по-големи, от едната страна на площада, представляваха купища почернели отломки. Разбити каменни парчета и изгорели тавански греди лежаха пръснати из площада.

Ингтар спря пред единствената оцеляла голяма сграда. На поскърцващата табела над вратата бе изрисувана жена, жонглираща със звезди, но без никакво име. Верин бързо влезе вътре, а Ингтар нареди:

— Юно, претърсете навсякъде. Ако е останал някой, сигурно ще може да ни каже какво се е случило и може би още нещичко за Сеанчан. Ако намерите някаква храна, вземете я. И одеяла също. —

Юно кимна и тръгна да изпълнява заповедта, а Ингтар се обърна към Хюрин: — На какво ти мирише? Фейн идвал ли е тук?

Хюрин си отърка носа и поклати глава.

— Той не, милорд, нито някой от тролоците. Но този, който е идвал тук, е оставил воня. — Той посочи руините. — Било е убийство, милорд. Там е имало хора.

— Сеанчан — изръмжа Ингтар. — Хайде да влезем. Раган, намери нещо подходящо за конете.

Междувременно Верин беше запалила огън в двете големи камини в двата края на помещението и топлеше ръцете си край едната. Беше проснала подгизналата си пелерина на една от масите. Беше намерила и няколко свещи, които сега горяха на съседната маса, залепени в собствения си восък. Празнотата и покоят, нарушаван само от тътена на гръмотевиците, придаваха на мястото сумрачен вид. Ранд свали мокрия си плащ и се присъедини към нея. Само Лоиал изглеждаше по-заинтересован от състоянието на книгите си, отколкото от това да се изсуши.

— Така никога няма да намерим Рога на Валийр — каза Ингтар. — Три дни, откакто... откакто сме тук — и още най-малко два дни път до Фалме, а още не сме намерили и следа нито от Фейн, нито от Мраколюбците. Покрай брега има купища села. Той може да е отишъл във всяко и досега да е взел кораб накъдето си поиска. Ако изобщо е бил тук.

— Той е тук — отвърна му спокойно Верин. — И е отишъл във Фалме.

— И все още е там — добави Ранд. „И ме чака. Моля те, о, Светлина, дано още да ме чака.“

— Но Хюрин все още не е доловил и полъх от него — каза Ингтар. Душещият сви рамене, сякаш се чувстваше лично виновен за провала. — Защо ще предпочете Фалме? Ако може да се вярва на селяните, Фалме е под властта на Сеанчан. Бих дал най-добрата си хрътка само да разбере кои са те и откъде са дошли.

— Кои са те, за нас не е важно. — Верин коленичи, разкопча дисагите си и извади от тях чисти дрехи. — Поне имаме стаи, в които да сменим дрехите си, макар че и от това едва ли ще има голяма полза, освен ако времето скоро не се оправи. Ингтар, много е възможно онова, което ни казаха селяните, да се окаже вярно — че те наистина

са потомци на армиите на Артур Ястребовото крило, които се завръщат. Но това, което е важно, е че Фейн е отишъл във Фалме. Надписите в тъмницата на Фал Дара...

— ...не споменавах за Фейн. Простете ми, Айез Седай, но това може да се окаже колкото Тъмно пророчество, толкова и залъгалка. Не мога до повярвам, че дори един тролок ще е толкова глупав, че да ни каже къде отиват.

Тя се извърна и го погледна.

— И какво смяташ да направиш, ако не следваш съветите ми?

— Смятам само да намеря Рога на Валийр — отвърна й твърдо Ингтар. — Простете, но съм длъжен да се доверя на собствения си разум, а не на никакви думи, надраскани от някакъв си тролок...

— Мърдраал беше, сигурна съм — промърмори Верин, но той не млъкна.

— ...или от някакъв си Мраколюбец, който, видите ли, ще се издаде сам, без да го питат. Смятам да преброя тази земя, докато Хюрин не помирише скапаната им диря или докато не се натъкнем на самия Фейн. Длъжен съм да намеря Рога на Валийр, Верин Седай. Трябва.

— Не е това начинът — намеси се тихо Хюрин. — Не „трябва“. Каквото има да става, ще стане.

Никой не му обърна внимание.

— Всички сме длъжни — промърмори Верин, надничайки в дисагите си. — Но някои неща може да се окажат дори по-важни от това.

Повече нищо не каза, но Ранд направи гримаса. Ах, как жадуваше да се измъкне от нея, с нейните подтиквания и намеци. „Аз не съм Прероденият Дракон. О, Светлина, как ми се иска да се отърва завинаги от Айез Седай.“

— Ингтар, аз лично смятам да продължа към Фалме. Фейн е там — сигурен съм — и ако не отида там скоро, той... той ще унищожи Емондово поле. — Тази част досега не беше я споменавал.

Всички го изгледаха стреснато; Мат и Перин навъсени, загрижени и в същото време — умислени; Верин — сякаш току-що бе разгадала нов къс от някаква шарада. Лоиал го гледаше с тревога, а Хюрин беше объркан. Ингтар просто не можеше да повярва.

— И защо трябва да го прави? — попита шиенарецът.

— Откъде да знам — излъга Ранд. — Това беше част от посланието, което беше оставил за мен на Бартанес.

— А Бартанес каза ли, че Фейн е тръгнал за Фалме? — попита Ингтар. — Не. Всъщност и да го е казал, това няма значение. — Той се изсмя горчиво. — Мраколюбците лъжат толкова лесно, колкото дишат.

— Ранд — каза Мат. — Ако знаех как да спра Фейн да поразии Емондово поле, бих го направил. Ако бях сигурен, че се кани да го направи. Но аз имам нужда от тази кама, Ранд, а Хюрин най-добре може да я намери.

— Аз ще тръгна с теб, накъдето решиш, Ранд — обади се Лоиал. Най-после се беше уверил, че книгите му са сухи, и вече сваляше подгизналото си сетре. — Но не разбирам как няколко дни в повече могат да променят нещата. Опитай се поне веднъж да не бъдеш толкова припрян.

— За мен няма никакво значение дали тръгваме за Фалме сега, по-късно или никога — сви рамене Перин. — Но ако Фейн наистина заплашва Емондово поле... ами, Мат е прав. Хюрин най-добре може да го намери.

— Мога да го намеря, лорд Ранд — намеси се Хюрин. — Само да го надуша лекичко и веднага ще ви отведа до него. Нищо друго не може да се сравни с неговата диря.

— Трябва да направиш собствения си избор, Ранд — обади се предпазливо Верин. — Но не ми излиза от ума, че Фалме се държи от нашественици, за които все още не знаем почти нищо. Ако отидеш сам във Фалме, може да те пленят, ако не и по-лошо, и това с нищо няма да помогне. Сигурна съм, че какъвто избор да направиш, ще бъде правилният.

— Тавирен — избоботи Лоиал.

Ранд вдигна ръце отчаяно.

Юно нахлу от площада и изтърси дъжда от плаща си.

— Жива душа няма в това проклето село, милорд. Според мен са се разбягали като диви прасета. И къораво животно не може да се намери, а изглежда, са си откарали и скапаните каруци. Половината къщи са оголени до скапания си под. Готов съм да заложа скапаната си месечна заплата, че ще можете да ги проследите по тъпите им мебели, които сигурно са разхвърляли по пътя, когато са решили, че само забавят проклетите им каруци.

— А дрехи? — попита Ингтар.

Юно изненадан примигна с едното си око.

— Само няколко дрипи, милорд. Онова, което са решили, че не си струва да го носят със себе си.

— Все ще свършат работа. Хюрин, смятам да предреша теб и още няколко души като местни хора. Искам да се пръснете на север и на юг, докато не пресечете дирята. — Влязоха още войници и всички се струпяха около Ингтар и Хюрин, за да слушат.

Ранд се подпря на перваза на камината и се взря в пламъците. Напомниха му за очите на Баал-замон.

— Нямаме много време — промълви той. — Усещам... нещо... което ме тегли към Фалме, а няма много време. — Забеляза, че Верин го наблюдава, и добави дрезгаво: — Не е това. Трябва да намеря Фейн. Няма нищо общо с... това.

Верин кимна.

— Колелото тъче така, както самото то пожелае, и всички ние сме втъкани в Шарката. Фейн е бил тук преди седмици, може би преди месеци. Няколко дни в повече едва ли ще променят това, което има да се случи.

— Аз ще поспя малко — промърмори той и вдигна дисагите си. — Едва ли са отнесли и леглата.

На горния етаж наистина намери легла, но само по няколко от тях все още имаше дюшеци, а и те бяха толкова разкъсани, че му се стори по-удобно да легне на пода. Накрая намери едно легло, чийто дюшек беше само хлътнал в средата. В стаята нямаше нищо друго освен дървен стол и маса със счупен крак.

Преоблече влажните си дрехи, легна и постави меча си до леглото. С ирония си помисли, че единствената суха вещ, с която разполага за завивка, е знамето на Дракона в дисагите.

Дъждът барабанеше по покрива, от време на време някоя светкавица осветяваше прозорците. Ранд се повъртя върху дюшека, търсейки най-удобна поза за спане и зачуден дали все пак знамето няма да му свърши работа като завивка и дали наистина трябва да тръгне за Фалме.

Завъртя се на другата страна и ето че Баал-замон застана до стола, изпънал знамето на Дракона в ръцете си. Там стаята изглеждаше по-тъмна, сякаш Баал-замон бе застанал в края на облак мазен черен

пушек. Наскоро изцерени белези от изгаряне прорязваха лицето му и когато Ранд се взря в него, катраненочерните му очи за миг изчезнаха, заменени от бездънни пещери, изпълнени с пламък. Дисагите на Ранд лежаха в нозете му.

— Времето приближава, Луз Терин. Хиляди нишки вече здраво се вплетоха и скоро ти ще бъдеш завързан и ще се окажеш в клопката, и ще бъдеш отпратен в посока, която не ще промениш. Лудост. Смърт. Преди да умреш отново ли ще убиеш всичко, което обичаш?

Ранд хвърли поглед към вратата, но не направи нищо, повече освен да приседне на ръба на леглото. Каква полза да се опитва да бяга от Тъмния?

— Аз не съм Драконът, Баща на Лъжите! — отвърна той хрипливо.

Баал-замон се разсмя и пещите забушуваха.

— Чест ми правиш. И себе си унижаващ. Знам те много добре. Хиляда пъти съм те срещал. Хиляда по хиляда. Познавам мизерната ти душичка, Луз Терин. — Той отново се изсмя и Ранд вдигна ръка пред лицето си, за да се предпази от зноя на тази бушуваща от ярост уста.

— Какво искаш? Няма да ти служа. Няма да направя нищо от това, което искаш. По-скоро ще умра!

— Ти наистина ще умреш, червей! Малко ли пъти си умираш през Вековете, но колко ти е помогнала смъртта? Гробът е студен и самотен, ако забравим червеите. Гробът е мой. Но този път няма да има прераждане. Този път Колелото на Времето ще бъде счупено и светът ще бъде преустроен по образ и подобие на Сянката. Този път смъртта ти ще бъде вечна! Какво ще избереш? Вечната смърт? Или живота вечен — и власт!

Ранд едва сега осъзна, че се е изправил. Празнотата го бе обкръжила, сайдин беше тук, и Единствената сила потече през него. Това само по себе си пропука покрива на празното. Истинско ли беше? Или сън? Възможно ли бе да прелива по време на сън? Но мощният порой, който го понесе, отвя всички съмнения. И той я запокити към Баал-замон, захвърли към него чистата Единствената сила, силата, която въртеше Колелото на Времето, сила, която можеше да изпепели морета и да погълне планини.

Баал-замон отстъпи крачка, вдигнал знамето пред себе си. Пламъци изригнаха от широко отворените му очи и уста, а тъмнината

сякаш го загърна в сянка. В Сянката. Силата потъна в тази черна мъгла и изчезна, засмукана като капка вода от сух пясък.

Ранд се пресегна към сайдин и задърпа още и още. Плътта му беше толкова студена, че сякаш щеше да се разсипе от едно докосване. И в същото време така гореше, сякаш щеше да се изпари. Костите му всеки миг щяха да се разсипят на ледени кристали пепел.

— Глупак! — изрева Баал-замон. — Ще се унищожиш!

„Мат.“ Мисълта му се понесе някъде отвъд поглъщащия го порой. „Камата. Рогът. Фейн. Емондово поле. Все още не мога да умра.“

Не беше сигурен как точно го направи, но изведнъж Силата изчезна, изчезна и сайдин, и празнотата.

— Така е по-добре, Луз Терин. — Баал-замон захвърли знамето на пода и опря длани на облегалката на стола; под пръстите му се надигнаха струйки дим. Сянката престана да го обгръща. — Ето ти го знамето, Родоубиецо. То много ще ти помогне. Хиляди нишки, теглени от хиляди години, те доведоха дотук. Десетки хиляди, изтъкани през Вековете, те привързват като агне, поведено на заколение. Самото Колело те държи като пленник Век след Век. Но аз мога да те освободя. Страхлива твар, аз единствен в целия свят мога да те науча как да владееш Силата. Само аз мога да те спра да не се самоубиеш, преди да полудееш. Само аз мога да спра лудостта. Вече си ми служил. Служи ми отново, Луз Терин, или бъди унищожен навеки!

— Моето име — процеди Ранд през тракащите си зъби — е Ранд ал-Тор. — Разтреперан, той затвори очи, и когато отново ги отвори, се оказа сам.

Баал-замон беше изчезнал. Сянката я нямаше. Дисагите му бяха опрени на стола, с неразкопчани каишки, издути от едната страна от сгънатото знаме на Дракона, точно така, както ги беше оставил. Но от гърба на стола продължаваха да се издигат струйки дим и се виждаха овъглените отпечатьци на пръсти.

ГЛАВА 42

ФАЛМЕ

Когато видя двойката жени, свързани със сребърна каишка, да бързат по каменистата улица към залива, Нинив дръпна Елейн в тесния проход между един дюкян за платове и грънчарска работилница. Хората по улицата правеха път на жените дори по-живо, отколкото на войниците Сеанчан или на преминаващите от време на време носилки на благородниците. Дори уличните художници не им предлагаха да ги нарисуват с кредити или моливи, колкото и да досаждаха на всички останали минувачи. Стиснала устни, Нинив проследи сул-дам и нейната дамане по улицата. От тази гледка все още ѝ прилошаваше. Не можеше да си представи, че някой е в състояние да направи такова нещо на друга жена, дори на самата Моарейн или на Лиандрин.

„Е, на Лиандрин може би“ — призна си тя кисело. Понякога, нощем, в малката миризлива стаичка, която бяха наели над една рибарска гостилница, си мислеше как ще постъпи с Лиандрин, когато ѝ падне в ръцете, и неведнъж оставаше поразена от собствената си жестокост, макар и да бе довольна от изобретателността си.

За миг далече надолу по улицата видя един кокалест мъж, после многолюдната тълпа отново го скри. Мерна само един голям нос върху тясно лице. Беше облечен в богаташка сеанчанска кадифена туника, но тя веднага прецени, че не е Сеанчан, въпреки че слугата, който вървеше плътно след него, беше. При това — слуга от висок ранг, с половината теме обръснато. Местните хора не бяха възприели все още тази мода. „Много ми заприлича на Падан Фейн — рече си тя невярващо. — Не може да бъде. Какво ще прави пък той тук?“

— Нинив — промълви тихо Елейн. — Няма ли да тръгваме вече? Онзи продавач на ябълки оглежда масата си така, като че ли си мисли, че преди малко са били повече, а не искам да се зачуди какво ли крия в джобовете си.

Двете бяха облечени в дълги кожуси от овча кожа с бродирани на гърдите им яркочервени спирали. Селско облекло, но минаваше добре

тук, във Фалме, където бяха надошли много хора от околните села и ферми. Нинив беше разпуснала плитката си и златният ѝ пръстен със змията, ухапала опашката си, сега беше прибран в пазвата ѝ, до тежкия пръстен на Лан.

Джобовите на Елейн се бяха издули подозрително.

— Ти си откраднала ябълки? — изсъска Нинив и я задърпа по многолюдната улица. — Елейн, не трябва да крадем! Все още не.

— Защо? Колко пари са ни останали? А ти все обясняваш, че не си била гладна.

— Ами наистина не съм гладна — срязва я Нинив, като се помъчи да не обръща внимание на празния си стомах. Всичко тук струваше много по-скъпо, отколкото бе предполагала: местните хора се оплакваха, че откакто дошли Сеанчан, цените се вдигнали многократно. — Я ми дай една. — Ябълката, която Елейн измъкна от джоба си, беше малка и твърда, но когато Нинив я ухапа, изпраща и се стопи сладко в устата ѝ. Тя облиза сока по устните си. — Как успя да... — Тя рязко спря Елейн и я погледна строго. — Ти да не си... Да не си... — Не може да измисли как да го каже при толкова много гъмжащи около тях хора, но Елейн я разбра.

— Съвсем малко. Само накарах една купчина пъпеша да изпопадат и когато той се захвана да ги събира...

Дори не се изчерви и не се засрами. Хапа безгрижно една от ябълките и продължи:

— Няма защо да ме гледаш така намръщено. Огледах се внимателно, за да се уверя, че наоколо няма никаква дамане. — Елейн подсмъркна. — Ако аз бях пленничка, нямаше да помагам на господарите си да намират други жени, които да поробват. Макар че ако се съди по поведението на тия фалменци, човек ще си помисли, че са приели да робуват до живот на онези, които би трябвало да са им смъртни врагове. — Тя огледа с неприкрито презрение хората, забързани около тях; възможно беше да се проследи пътя на който и да е Сеанчан, дори на най-простия войник, и то от разстояние, само по вълните от поклони сред тълпата. — Би трябвало да се съпротивляват. Да се сражават за свободата си.

— Как? Срещу... това?

Наложи им се да отстъпят встрани заедно с всички, защото към тях се приближаваше патрул. Нинив се сгъна в поклон, с ръце на

бедрата, придавайки си съвършено спокоен израз; Елейн се оказа малко по-бавна и направи поклона си със сгърчени от неприязън устни.

Патрулът се състоеше от двадесет облечени в брони мъже и жени, яхнали коне. Нинив изпита облекчение. Не можеше да свикне да гледа хора на гърбовете на онези същества, които сякаш бяха покрити с бронзови люспи и приличаха на котки с отрязани опашки, и се радваше, че все пак те се срещаха рядко. До този патрул подтичваха две високи твари, приличащи на безкрили птици, с набръчкана кожа и с остри човки. Дългите им ноктести крака създаваха впечатление, че могат да тичат по-бързо и от кон.

Патрулът се отдалечи и Нинив бавно се изправи и поведе Елейн през тълпата. Все още ѝ беше ядосана.

— Елейн — промълви тя тихо. — Ако ни хванат, заклевам ти се, че преди да ни убият или да ни мъчат, ще ги помоля коленопреклонно да ми позволят да те нашиbam от глава до пети с най-бодливата пръчка, която ми попадне! Ако не можеш да се научиш да бъдеш малко повнимателна, може би е крайно време да помислим как да те отпратим обратно в Тар Валон или у дома в Кемлин, или където и да е другаде, но не и тук.

— Но аз внимавам! Огледах се, за да се уверя, че наблизко няма дамане. А какво да кажем за теб? Забелязах те да преливаш веднъж, съвсем на открито.

— Уверих се, че никой няма да ме види — промърмори Нинив. Беше го направила заради жените, окаишени като животни. — При това беше само веднъж. И беше дреболия.

— Дреболия ли? Наложил се след това три дена да се крием в стаята си и да ядем само миризлива риба, понеже търсеха кой го е направил. И на това му викаш предпазливост?

— Трябваше да разбера дали има начин тези нашийници да се развържат. — Смяташе, че има. Трябваше да провери само още един нашийник, за да се увери в това, но не бързаше да го прави. Беше си мислила, също като Елейн, че всички дамане би трябвало да са пленнички, които изпитват неистово желание да се окажат на свобода, но тъкмо жената с нашийника беше надала вика.

— Но те би трябвало да се съпротивляват някак — изръмжа Елейн. — Държат се така, сякаш не забелязват какво става наоколо, все

едно че Сеанчан изобщо не съществуват.

Нинив въздъхна. Това, че Елейн беше поне отчасти права, не ѝ помагаше с нищо. Отначало си беше помислила, че покорството на фалменците е само привидно, но не намери никакви доказателства за каквато и да било съпротива. Отначало беше започнала да търси, надявайки се да намери някаква помощ за освобождаването на Егвийн и Мин, но всички изглеждаха изплашени при най-малкия намек, че могат да се противопоставят на нашествениците, и тя престана да разпитва, за да не привлича внимание. Всъщност и сама не можеше да си представи как тези хора биха могли да се съпротивляват. „Чудовища и Айез Седай. Как можеш да се сражаваш срещу чудовища и Айез Седай?“

Приблжиха се до пет високи каменни къщи, едни от най-големите в града, и спряха на една пресечка от тях. Седнаха до един шивашки дюкян, откъдето можеха необезпокоявани да наблюдават входовете на поне някои от големите къщи — не беше възможно да наблюдават всички едновременно, а Нинив не искаше да рискува да остави Елейн сама. Над покривите на съседната улица плющеше знамето със златния ястреб на височайшия лорд Тюрал.

В петте къщи влизаха и излизаха само жени, повечето сул-дам със своите дамане. Къщите очевидно бяха взети от Сеанчан, за да приютят дамане. Егвийн трябваше да е в някоя от тях, а вероятно и Мин, въпреки че беше възможно тя също да е избягала и да се крие в града, като тях. Нинив беше чула много приказки за жени и момичета, хванати по улиците или доведени от селата — всички те влизали в тези къщи и ако изобщо излизали, били с нашийници.

Тук по улиците се мяркаха по-малко местни хора. Всички знаеха какво представляват тези къщи и всички ги отбягваха, също както отбягваха яхърите, в които Сеанчан пазеха зверовете си. Нинив и Елейн седяха и ядяха ябълките — просто две обикновени жени, поспрели се да похапнат. Поредните двама души, които не могат да си позволят да се нахранят в някоя гостилница. Нищо, което да привлече нечие внимание.

Нинив за пореден път се помъчи да състави план. И да можеше да отвори нашийник — стига наистина да беше възможно, — това все още не ѝ вършеше работа, докато не намереше Егвийн. Ябълките вече не ѝ се струаха никак вкусни.

През тесния прозорец на мъничката си стая под стрехите — една от многото, преградени с тънки стени в някогашните просторни помещения с неизвестно предназначение — Егвийн виждаше градината, в която сул-дам разхождаха своите дамане. Дърветата вече бяха почти голи и беше студено, но дамане трябваше да се извеждат да подишат чист въздух независимо дали самите те желаеха това, или не. Егвийн наблюдаваше градината, защото там долу беше Ренна и си говореше с друга сул-дам, а докато можеше да вижда Ренна, Ренна нямаше да влезе изведнъж и да я изненада.

Но можеше да влезе някоя друга сул-дам — сул-дам бяха много повече от дамане — и всяка сул-дам напираше за ред да подържи гривна; казваха, че това ги „изпълвало“ — но Ренна все още отговаряше за нейната дресировка и тъкмо Ренна носеше гривната ѝ по четири пъти на ден от всичко пет. Ако дойдеше някоя, нищо не можеше да я затрудни да влезе. Стаите на дамане няхаха ключалки. В стаичката на Егвийн имаше само един твърд тесен нар, олющен леген и кана, стол и масичка, но за повече нямаше и място. Дамане няхаха нужда от удобства. Дамане бяха вещи. Мин разполагаше със стая също като тази в съседната къща, но Мин можеше да влиза и излиза от нея по своя воля, или почти. По отношение на правилата Сеанчан бяха страхотни: имаха много повече правила за всеки, отколкото в Бялата кула за новачките.

Егвийн стоеше малко встрани от прозореца. Не искаше някоя от жените долу да вдигне глава и да забележи сиянието, което знаеше, че я обкръжава, докато преливаше Единствената сила, опипвайки предпазливо металния обръч около шията си. Не можеше да разбере дори дали каишката е изплетена или запоена — понякога изглеждаше едно, друг път — друго — но винаги ѝ се струваше като едно цяло. Използваше съвсем мъничка частица от Силата, най-дребната капчица, която можеше да си представи, но въпреки това на челото ѝ беше избила пот и стомахът ѝ се беше свил. Това беше едно от свойствата на ай-дам: ако дамане се опиташе да прелива без някоя сул-дам да носи гривната на китката си, ѝ прилошаваше, и колкото повече Сила преливаше, толкова по-зле се чувстваше. Запалването само на една

свещ на ръка разстояние щеше да накара Егвийн да повърне. Веднъж Ренна я беше накарала да пожонглира с топчиците светлина, докато гривната лежеше на масата. Споменът за това все още караше Егвийн да потръпва.

Сега сребърната каишка се беше плъзнала като змия по голия под и нагоре по небоядисаната дървена стена, където гривната висеше на една окачалка. Егвийн стисна гневно зъби. Дори едно куче, завързано така безгрижно, можеше да побегне. Но ако една дамане преместеше гривната само на крачка от мястото, където я бе оставила сул-дам... Ренна и това я беше накарала да направи — беше я накарала да понесе собствената си гривна през стаята. Или да се опита. Беше сигурна, че минаха само няколко мига преди сул-дам да щракне здраво гривната на китката си, но писъците и гърчове на Егвийн по пода сякаш бяха продължили с часове.

Някой почука на вратата и Егвийн подскочи, преди да осъзнае, че не може да е сул-дам. Преди всичко никой от тях не би почукала. Въпреки това остави сайдар да се оттече. И без това вече ѝ бе прилошало.

— Мин?

— Идвам на гости — обяви Мин, след като се шмугна в стаята и затвори вратата. Веселостта ѝ бе малко пресилена, но тя винаги правеше каквото може, за да повдигне духа на Егвийн. — Я виж, харесва ли ти? — Тя се завъртя, за да покаже тъмнозелената си вълнена рокля със сеанчанска кройка. На ръката ѝ беше праметната тежка, подхождаща на роклята пелерина. Тъмната ѝ коса беше стегната със зелена лентичка, въпреки че не беше достатъчно пораснала. Ножът ѝ обаче все още си беше в ножницата на кръста ѝ. Егвийн се беше изненадала, когато видя че Мин продължава да го носи, но Сеанчан, изглежда, се доверяваха на всички. Докато не нарушаваха правилата.

— Хубава е — промълви Егвийн предпазливо. — Но защо?

— Не съм преминала на страната на врага, ако това си мислиш. Трябваше или да избира това, или да се скрия някъде в града, но тогава няма да мога да идвам при теб. — Тя понечи да праметне крак през стола, както го правеше, докато носеше панталон, но поклати глава и седна чинно. — Всеки си има място в Шарката — имитира тя — и мястото на всеки трябва да бъде видно за другите. На онази стара вещица Мулаен явно ѝ писна да гадае какво точно е моето място и

реши, че трябва да бъде приравнена към обслужващите момичета. Предложи ми сама да си избира. Да можеше да видиш само какво носят някои от сеанчанските прислужнички, онези, дето обслужват лордовете! Сигурно е забавно, но не и преди да съм сгодена, или още по-добре — омъжена. Все едно, връщане няма. Поне засега. Мулаен изгори сетрето и панталона ми. — Гримасата ѝ красноречиво показва какво си мисли за това. Тя вдигна едно от камъчетата на масата и го заподхвърля в шепа. — Не е чак толкова лошо — добави тя през смях, — само дето толкова отдавна не бях обличала фусти, че непрекъснато се спъвам в тях.

Егвийн също бе видяла как изгарят дрехите ѝ, включително и красивата зелена коприна. Това дори я беше накарало да се зарадва, че не беше взела със себе си повече от дрехите, които лейди Амалиса ѝ бе подарила, въпреки че едва ли щеше да ги види повече, както и Бялата кула. Това, в което беше облечена сега, беше същото тъмносиво облекло, което носеха всички дамане. „Дамане нямат лична собственост — бяха ѝ обяснили. — Роклята, която една дамане носи, храната, която яде, леглото, на което спи, всичко това са дарове от нейната сул-дам. Ако сул-дам реши дамане да спи на голия под, а не на легло, или в някоя ясла в обор, това зависи само от волята на сул-дам.“ Мулаен, която отговаряше за приюта на дамане, даманарника, говореше монотонно и носово, но беше много рязка с всяка дамане, която не запомнеше всяка думичка от досадните ѝ лекции.

— Да, връщане няма — отрони Егвийн с въздишка, отпусна се върху нара и посочи камъчетата на масата. — Ренна вчера ме изпита. Вдигах парчето желязна руда и медната руда със завързани очи, всеки път, щом ги разбъркаше. Остави ми ги, за да ми напомнят за успеха ми. Изглежда, смята, че е някаква награда, която трябва да запомня.

— Не е по-лошо от всичко останало — не и толкова лошо, колкото да те карат да предизвикваш разни неща да избухнат като фойерверки — но не можа ли да я излъжеш? Да ѝ кажеш, че не знаеш кое какво е?

— Ти все още не разбираш какво представлява това нещо. — Егвийн попипа нашийника; да го дръпне не беше по-добре, отколкото да прелива. — Когато Ренна носи гривната, тя знае какво правя със Силата и какво не правя. Понякога като че ли знае дори да не я носи; твърди, че сул-дам развивали усет. — Въздъхна пак. — На никого

досега не му е хрумвало да ме изпитва на това. Земята е една от петте Сили, която е най-мощна у мъжете. Когато вдигнах едно от тези камъчета, тя ме изведе извън града и можах да ѝ посоча съвсем точно един изоставен железен рудник. Целият беше гъсто обрасъл с дървета и нямаше никакъв отвор, през който да се погледне, но след като се бях научила, просто усетих желязната руда под земята. Не е много и не си струва да се разработва, но просто усетих, че е там. Не мога да я лъжа, Мин. Тя знаеше, че съм усетила рудника. Беше толкова възхитена, че ми обеща сладкиш за вечеря. — Усети как бузите ѝ се изчервиха от гняв и срам. — Явно — продължи тя горчиво — сега съм твърде ценна, за да ме хапят да карам разни неща да избухнат. Всяка дамане може да го прави, но само шепата от тях могат да намират руда под земята. О, Светлина, колко мразя да карам нещата да избухнат, но сега ми се иска да можех само това да правя!

Бузите ѝ почервеняха още повече. Тя наистина го мразеше — да кара дърветата да се пръскат на трески и земята да изригва; тези неща бяха предназначени за битка, за убийства и тя не искаше да участва в тази жестокост. Но въпреки това всяко нещо, което Сеанчан я караха да прави, беше поредната възможност да докосне сайдар, да усети как Силата протича през нея. Ненавиждаше нещата, които я караха да прави Ренна и другите сул-дам, но беше сигурна, че сега можеше да удържа много повече от Силата, отколкото преди да напусне Тар Валон. Със сигурност знаеше, че може да прави неща, каквито никоя сестра в Кулата не беше си и помисляла да прави — те например никога не бяха помисляли да карат дърветата да се взривяват, за да убиват хора.

— Вероятно няма да ти се наложи да се тревожиш повече за всичко това — каза Мин и се ухили. — Намерих един кораб, Егвийн. Капитанът му е бил задържан тук от Сеанчан и се кани да отплава, със или без разрешение.

— Ако те вземе, Мин, замини с него — отвърна унило Егвийн. — Вече ти казах, че сега съм станала ценна. Ренна казва, че след няколко дни ще изпратят кораб за Сеанчан. Специално за да откарат мен.

Усмивката на Мин се стопи и двете се вгледаха една в друга. После Мин изведнъж ядно захвърли камъчето на масата и то подскочи и падна на пода.

— Трябва да има някакъв начин да те измъкна оттук. Трябва да има някакъв начин да махна това проклето нещо от шията ти!

Егвийн се облегна на стената.

— Знаеш, че Сеанчан са събрали всички жени, които могат да преливат дори трошица. Не само оттук, от Фалме, но също от рибарските села и фермерските селища навътре в сушата. Тарабонски и домански жени, пътнички по кораби, които са спирали. Сред тях има и две Айез Седай.

— Айез Седай! — възкликна Мин. По навик се огледа да не би някоя Сеанчан да е чула, че споменава това име. — Егвийн, ако тук има Айез Седай, те може да ни помогнат. Нека да говорим с тях и...

— Те не могат да помогнат дори на себе си, Мин. Говорих само с едната — казва се Рюма; нейната сул-дам не я нарича така, но това е името ѝ; искаше да се увери, че съм го запомнила, и тя ми каза, че имало още една. Каза ми го, обляна в сълзи. Тя е Айез Седай, а плачеше, Мин! Има нашийник на врата, сменили са ѝ името — сега се казва Пура, и не може да направи нищо повече от мен. Пленили са я, когато Фалме паднал. Плачеше, защото не може повече да се съпротивлява, защото не може повече да понесе наказанията. Плачеше, защото искаше да сложи край на живота си, но дори и това не може да направи без разрешение. О, Светлина, много добре знам какво изпитва!

Мин се помръдна притеснено и пригладя роклята си с разтреперани длани.

— Егвийн, нали ти не мислиш да... Егвийн, не бива и да помисляш да посягаш на себе си. Ще те измъкна някак. Ще го направя!

— Няма да се самоубия — отвърна сухо Егвийн. — Дори и да можех. Подай ми ножа си. Хайде. Няма да се нараня. Просто ми го подай.

Мин се поколеба, после бавно измъкна ножа от ножницата на кръста си. Подаде ѝ го внимателно, явно готова да скочи, ако Егвийн опита нещо.

Егвийн си пое дълбоко дъх и посегна към дръжката. През мускулите на ръката ѝ премина лек гърч. Когато ръката ѝ се приближи на една стъпка от ножа, пръстите ѝ внезапно се вкочаниха. Стиснала очи, тя се помъчи да я придвижи още малко. Цялата ѝ ръка се парализира, мускулите на рамото ѝ се стегнаха на възли. Тя изстена,

отпусна се назад и започна да разтрива ръката си, съсредоточена върху мисълта, че не докосва ножа. Болката бавно започна да намалява.

Мин се втренчи в нея с невярващ поглед.

— Какво стана? Не разбирам.

— На дамане не е позволено да докосват никакво оръжие. — Усещаше как мускулите ѝ бавно се отпускат. — Дори месото при хранене ни го режат те. Не искам да се нараня, но не бих могла да го направя, дори и да исках. Никоя дамане не я оставят да скочи отвисоко — тази възможност за нас просто не съществува — нито да се хвърли в река.

— Е, това е добре. Искам да кажа... О, и аз не знам какво искам да кажа. Ако можеше да скочиш в река, щеше да можеш да избягаш.

Егвийн продължи унесено:

— Те ме дресират, Мин. Сул-дам и ай-дам ме дресират. Не мога да докосна нищо, за което дори бих си помислила, че може да послужи за оръжие. Преди няколко дни ми хрумна да ударя Ренна по главата с ей тази кана и цели три дни не можех да посегна към нея, за да си сипя вода за миене. Щом веднъж си бях помислила за каната по този начин, трябваше не само да престана да мисля, че мога да я ударя с нея, но трябваше сама да се уверя, че никога, при никакви обстоятелства няма да я ударя с нея, преди отново да мога да докосна каната. Тя разбра какво е станало, каза ми какво трябва да направя и не ми позволи да се измия другаде — трябваше да го направя точно с тази кана и в този леген. Три дни немита и жадна! Опитвам се да им се съпротивлявам, но те ме дресират толкова сигурно, колкото Пура. — Тя изхлипа. — Името ѝ е Рюма. Трябва да запомня нейното име, а не това, което са ѝ дали те. Тя е Рюма и е Жълта Аджа, и се е борила с тях, толкова дълго и упорито, колкото е могла да издържи. Не е по нейна вина, че не са ѝ останали сили. Съжалявам, че не знам коя е другата сестра, за която ми спомена Рюма. Съжалявам, че не знам името ѝ. Запомни ни добре двете, Мин. Рюма от Жълтата Аджа и Егвийн ал-Вийр. Не Егвийн дамане. Егвийн ал-Вийр от Емондово поле. Ще запомниш ли?

— Престани! — сръза я Мин. — Веднага престани! Ако те качат на кораб за Сеанчан, аз ще дойда с теб. Но не мисля, че ще успеят. Знаеш, че съм те прочела, Егвийн. Повечето неща не разбирам — почти винаги е така, — но виждам неща, които със сигурност те свързват с Ранд и с Перин, и с Мат, и — ах, да, дори с Галад,

Светлината дано да ти помогне да не сглумиш с него. Как би могло да се случи всичко това, ако Сеанчан те пренесат отвъд океана?

— Може би те ще завладеят целия свят, Мин. Ако завладеят света, няма никаква причина Ранд и Галад, както и всички останали, да не свършат в Сеанчан.

— Празноглава гъска такава!

— Просто гледам на нещата практично — отвърна ѝ рязко Егвийн. — Нямам намерение да преставам да се боря, докато дишам, но също така не виждам надежда да се освободя от ай-дам. Както и не виждам никаква надежда някой да успее да спре Сеанчан. Мин, ако този капитан те вземе, наистина замини с него. Тогава поне една от нас ще бъде свободна.

Вратата рязко се отвори и влезе Ренна.

Егвийн скочи на крака и се поклони отсечено, също като Мин. Малката стая беше твърде тясна за поклони, но Сеанчан държаха на протокола повече, отколкото на удобствата.

— Денят ти за посещение, нали? — каза Ренна. — Бях забравила. Е, дори в дните за посещение дресировката трябва да върви.

Егвийн изгледа остро своята сул-дам, докато тя сваляше гривната. После я отвори и я затегна на китката си. Не може да види как става това. Ако бе надникнала с помощта на Единствената сила, щеше да види, но Ренна веднага щеше да разбере. След като гривната се пристегна около китката на Ренна, на лицето на сул-дам се изписа такова изражение, че сърцето на Егвийн падна в петите ѝ.

— Преливала си. — Гласът на Ренна беше измамно кротък; в очите ѝ проблеснаха искрици на гняв. — Знаеш, че това е забранено, освен когато сме двете. — Егвийн облиза устни. — Сигурно съм твърде снизходителна към теб. Сигурно си си въобразила, че понеже се оказа ценна, и медалче ще ти сложат. Струва ми се, че сбърках, като позволих да запазиш старото си име. Като дете имах едно котенце, Тули. Отсега името ти е Тули. Мин, ти си върви. Денят ти за посещение при Тули свърши.

Мин се поколеба само за миг и излезе. Нищо не можеше да направи — освен да направи нещата още по-лоши. Ренна седна на стола и изгледа Егвийн навъсено.

— За това нещо трябва сурово да те накажа. Двете с теб ще бъдем призовани в Двора на Деветте луни — ти заради това, което можеш; аз — като твоя сул-дам и обучаваща — и няма да позволя да ме излагаш в очите на императрицата. Ще спра едва когато ми кажеш колко много обичаш да си дамане и колко покорна ще бъдеш от сега нататък. И внимавай, Тули. Накарай ме да повярвам на всяка твоя думичка.

ГЛАВА 43

ПЛАН

Щом се озова в коридора, Мин впи нокти в дланите си — откъм стаята долетя разкъсващ сърцето ѝ вик. Тя направи една стъпка към вратата, но спря и от очите ѝ рукоуха сълзи. „Светлината да ми е на помощ, нищо не мога да направя, освен да влоша положението ѝ. Егвийн, съжалявам. Съжалявам.“

Почувствала се повече от безполезна, тя вдигна полите си и се затича, подгонена от писъците на Егвийн. Не можеше да се принуди да остане, а бягството ѝ я караше да се чувства като долна страхливка. Почти заслепена от сълзите, се озова на улицата, без сама да се усети. Смяташе да се върне в стаята си, но сега не можеше да го направи. Не можеше да понесе мисълта, че Егвийн страда жестоко, докато тя самата си седи на топло и безопасно в стаичката си под съседния покрив. Изтри сълзите от очите си, загърна се с пелерината и закрачи по улицата. Всеки път, щом си изтриеше очите, нови сълзи бликваха и потичаха по бузите ѝ. Не беше навикнала да плаче така на открито, но също така не беше навикнала да се чувства така безпомощна и безполезна. Не знаеше накъде точно отива, знаеше само, че трябва да е колкото се може по-далеч, за да не чува писъците на Егвийн.

— Мин!

Приглушеният вик я сепна. Отначало не можа да разбере кой е извикал името ѝ. Сравнително малко хора минаваха по улицата толкова близо до приюта на дамане. С изключение на един уличен художник, който се опитваше да привлече вниманието на двама войници да купят портретите, които щял да им нарисова с пъстрите си кредити, всички местни хора се мъчеха да се измъкнат колкото се може по-бързо от улицата. Покрай нея минаха две сул-дам, чиито дамане се влачеха зад тях, свели очи към земята; сеанчанките си говореха колко много марат-дамане очаквали да намерят тук преди да отплават. Очите на Мин бегло се плъзнаха по две жени в дълги овчи кожуси, които се приближаваха към нея.

— Нинив? Елейн?

— И никой друг. — Усмивката на Нинив беше напрегната. — Този цвят страшно ти отива — продължи тя. — Отдавна трябваше да облечеш рокля. Макар че аз самата се бях замислила дали да не надяна панталон, след като те видях. — Гласът ѝ стана по-рязък, щом се приближи достатъчно, за да може да се взре в лицето на Мин. — Какво има?

— Плакала си — каза Елейн. — Случило ли се е нещо с Егвийн?

Мин се сепна и се озърна. Една сул-дам и една дамане слизаха по стъпалата, по които бе дошла тя, но свиха настрани, към конюшните. Друга жена, с мълнии по роклята, стоеше на стъпалата пред входа и разговаряше с някоя, която бе вътре. Мин хвана приятелките си под мишниците и бързо ги поведе по улицата към пристанището.

— За вас двете тук е опасно. О, Светлина, опасно е дори да сте тук, във Фал ме! Дамане са навсякъде и ако ви намерят... Знаете ли какво са дамане? О, нямате си представа колко е хубаво, че ви виждам.

— Не и наполовина толкова хубаво, колкото че ние те виждаме — отвърна Нинив. — Къде е Егвийн? В едно от тези здания ли е? Добре ли е?

Мин се поколеба за миг, после каза:

— Толкова добре, колкото може да се очаква. — Много добре разбираше какво ще стане, ако им каже какво правят с Егвийн в момента. Нинив най-вероятно щеше да се втурне като хала в къщата, за да се опита да ги спре. „О, Светлина, дано да е свършило вече. О, Светлина, дано да е превила най-последният упорития си врат, преди да са и го скършили съвсем.“ — Но не знам как да я измъкна. Намерих един капитан на кораб, който ми се струва, че ще ни вземе, ако успеем да се доберем до него с нея, но нямам никаква представа как да го направим.

— Кораб — повтори замислено Нинив. — Аз смятах просто да препуснем на изток, но трябва да призная, че това ме притесняваше. Трудно ще можем да се измъкнем от Томанска глава, а и изглежда, в Равнината на Алмот се води война. За кораб не бях и помисляла. Имаме коне, но пари за кораб — едва ли. Колко иска този човек?

Мин сви рамене.

— За това чак не го попитах. Ние също нямаме пари. Мислех, че можем да отложим въпроса за плащането след като отплаваме. А после... е, не допускам, че ще се напъха отново в някое пристанище,

където има Сеанчан. Където и да ни хвърли, ще е по-добре, отколкото тук. Проблемът е как да го убедим изобщо да отплава. И на него му се иска, но те патрулират и извън залива, и няма как да се разбере дали на корабите им има дамане, преди да е станало твърде късно. „Вие само една дамане ми дайте на борда — вика, — и тозчас ще отплавам“. А после започва да говори за разни течения и плитчини, и за закътани брегове. Нищо не разбирам от това, но стига само да се усмихвам и да кимам от време на време, той не спира да говори, и си мисля, че ако успея да го накарам да поговори достатъчно, сам ще се склони да отплава. — Тя потръпна и въздъхна дълбоко; очите отново я засмъдяха. — Само дете не мисля, че разполагаме с толкова време да го оставим да се изприказва. Нинив, те се канят да закарат Егвийн в Сеанчан, и то скоро.

Елейн ахна.

— Но защо?

— Защото може да намира руда — отвърна тъжно Мин. — Само няколко дни, казва, а не съм сигурна дали няколко дни ще са достатъчни този човек да се убеди сам. Но дори и да стане, как ще махнем този пръкнал се от Сянката нашийник от шията ѝ? Как ще я измъкнем от онази къща?

— Жалко, че Ранд не е тук — въздъхна Елейн и щом двете я изгледаха озадачено, тя се изчерви и бързо добави: — Ами, той поне има меч. Жалко, че с нас няма някой с меч. Не един, а десет. Сто най-добре.

— Не мечове и мускули ни трябват сега — отрони Нинив, — а мозъци. Мъжете обикновено мислят с космите по гърдите си. — Тя неволно докосна своите гърди, сякаш напипа нещо в пазвата си. — Повечето де.

— Ще ни трябва цяла армия — каза Мин. — И то голяма армия. Сеанчан били превъзхождани по численост, когато се изправили срещу тарабонците, а също и срещу доманите, но много леко спечелили всички битки, поне според това, което чух. — Тя припряно издърпа Нинив и Елейн към стената, защото една дамане и нейната сул-дам минаха по улицата покрай тях. Успокои се, че не се наложи да ги подтиква: двете изгледаха свързаните с каишка жени не по-малко тревожно от нея. — Но след като не разполагаме с армия, ще трябва да се справим само трите. Надявам се, че някоя от вас ще успее да

измисли нещо, което аз не мога; мозъка си съдрах от мислене, но стигна ли до ай-дам, каишката и нашийника, се препъвам. Сул-дам никак не обичат някой да ги наблюдава отблизо, когато ги отварят. Мисля, че ще мога да ви вкарам вътре, ако това помогне. Поне едната от вас. Мен ме смятат за слугиня, но слугините може да имат гости, стига да стоят в слугинските стаи.

Нинив се навъси умислено, но лицето ѝ се проясни почти моментално и на него се изписа решителност.

— Не се тревожи, Мин. Хрумнаха ми някои неща. Не съм си пропиляла времето тук в бездействие. Заведи ме при този човек. Оправяла съм се с цял Селски съвет, та с него ли няма да се оправя!

Елейн кимна ухилено и Мин за първи път, откакто бе дошла във Фалме, усети прилив на надежда. За миг долови със скритото си зрение сиянията около двете жени. Означаваше опасност, но това трябваше да се очаква — а и нови неща, образи, каквито не беше виждала около тях преди. Мъжки пръстен от масивно злато се носеше над главата на Нинив, а над Елейн — нажежено до червено желязо и брадва. Това означаваше беда, разбира се, но изглеждаше никак далечна, някъде в бъдещето. Само миг продължи това разчитане, а след това единственото, което можеше да види, бяха Елейн и Нинив, които я гледаха с очакване.

— Той е долу, край залива — отвърна тя.

Колкото повече се спускаха към пристанището, толкова по-многолюдна ставаше стръмната улица. Всички се покланяха ниско, когато минеше някой Сеанчан или някоя плътно закрыта със завеси носилка.

Мин се зарадва, като забеляза, че Нинив и Елейн вече знаят за поклоните. Гологърдите носачи не обръщаха на хората повече внимание, отколкото самодоволните бронирани ратници, но ако човек пропуснеше да се поклони, със сигурност щеше да привлече вниманието им.

Тя се изненада, като разбра, че Нинив и Елейн са се озовали в града само няколко дни след като тя и Егвийн бяха доведени тук. Миг след това обаче прецени, че не е никак чудно, че не са се срещнали при тези тъпни по улиците. Тя самата неохотно прекарваше времето си далече от Егвийн — непрекъснато се боеше, че ще отиде на

разрешеното ѝ посещение и ще завари Егвийн мъртва. „А сега тя наистина ще загине. Освен ако Нинив не измисли нещо.“

Миризмата на сол и катран се усили. Над главите им запищяха чайки. Сред тълпата се мяркаха моряци — босоноги въпреки студа.

Въпреки тълпите навън ханът не беше претъпкан — цените бяха твърде високи, за да могат повечето хора да си позволят да се заседят тук на чаша ейл. Пращящите огньове в двата края на помещението го затопляха и дебелият ханджия дори беше навил широките ръкави на ризата си. Той изглежда намръщено трите жени и на Мин ѝ се стори, че тъкмо нейната сеанчанска дреха го спря да им каже да се махат. Нинив и Елейн с техните селски кожуси определено нямаха вид на хора, които могат да си платят.

Мъжът, когото търсеха, седеше сам на една маса в ъгъла, на обичайното си място, и мърмореше нещо на чашата с вино пред себе си.

— Имате ли време да поговорим, капитан Домон? — попита тя. Той вдигна глава и отри с ръка брадата си. Тя отново си помисли, че голата му горна устна изглежда странно при тази брада.

— Значи доведе все пак приятелките си да ми изпие парите, нали? К'во пък, онзи сеанчански лорд ми купи стоката, тъй че пари имам. Сядайте. — Елейн подскочи, когато той изведнъж изрева: — Гостилничарю, греяно вино! Бързо!

— Всичко е наред — успокои я Мин, сядайки в края на една от скамейките около масата. — Той само прилича и говори като мечка. — Елейн приседна в другия край и го погледна несигурно.

— Мечка, а? — разсмя се Домон. — Може и да съм. Ами ти, момиче? Да не би да си се отказала да се махаш? Таз рокля наистина ми мяза на сеанчанска.

— Никога! — изсъска му гневно Мин, но появата на прислужничката с димящите чаши подлютено вино я накара да млъкне.

Домон беше не по-малко предпазлив. Изчака момичето да се отдалечи с монетите му, след което каза:

— Късметът да ме изприщи, момиченце, не исках да те обидя. Повечето хора искат само да си запазят живота, независимо дали господарите им са сеанчанци, или други.

Нинив се наведе над масата.

— Ние също искаме да запазим живота си, капитане, но далеч от Сеанчан. Разбирам, че скоро се каните да отплавате.

— Още днес бих отплавал, ако можех — отвърна мрачно Домон.
— През всеки два-три дни онзи Тюрал праща да ме викат да му разправам приказки за древните неща, дето съм виждал. Да ви приличам нещо на веселчун? Мислех, че ще му извъртя една-две приказки и ще ме остави на мира, но сега ми се струва, че ако не продължа да го забавлявам, или хич няма да ме пусне да замина, или ще им каже да ми отрежат главата. Този човек изглежда мек, ама е твърд като желязо, и сърцето му е таквоз.

— Твоят кораб може ли да се измъкне от сеанчанците? — попита Нинив.

— Късметът да ме изприщи дано, ако можех да се измъкна от този залив, без някоя дамане да разбие „Вейка“ на трески, щях да го направя. Стига да не се оставя на някой техен кораб с дамане да се приближи до мен, след като се измъкна в открито море. Покрай брега навсякъде има плитчини, а „Вейка“ може да влиза на плиткото. Мога да я вкарам в таквиз води, в които техните кораби не могат рискува. Те трябва да се пазят от ветровете край брега по това време на годината, а пък аз вкарам ли „Вейка“...

— Тогава ще тръгнем с вас, капитане — прекъсна го Нинив. — Ще бъдем четири и ще очаквам вие да сте готов да отплаваме веднага щом се качим на борда.

Домон отри с пръст горната си устна и заби поглед във виното си.

— Обаче няма да е толкова лесно да се измъкнем от залива, нали се сещате. Тези дамане...

— А ако ви кажа, че ще отплаваме с нещо много по-добро от дамане? — попита го тихо Нинив. Очите на Мин се разшириха, щом осъзна какво има предвид Нинив.

— И ще ми казваш да съм била предпазлива! — промърмори Елейн.

Очите на Домон се бяха приковали само в Нинив, и тези очи бяха самото олицетворение на предпазливостта.

— К'во имаш предвид? — прошепна той.

Нинив посегна към врата си и измъкна кожена връв, скрита под яката на роклята ѝ. На връвта висяха два златни пръстена. Мин ахна,

като видя единия — тежкия мъжки пръстен, който ѝ се беше привидял, когато „разчиташе“ Нинив наред улицата — но разбра, че очите на Домон се изцъклиха заради другия, по-лек пръстен, сътворен за нежен женски пръст. Змия, захапала опашката си.

— Знаеш какво означава — каза Нинив и посегна да развърже връвта, за да свали пръстена на Змията, но Домон го закри с длани.

— Скрий го. — Очите му зашариха неспокойно. Доколкото Мин можеше да види, никой не гледаше към тях, но видът му беше такъв, сякаш всички ги бяха зяпнали. — Този пръстен е много опасен. Ако го видят.

— Щом знаеш какво означава — отвърна Нинив така спокойно, че Мин изпита завист. Тя дръпна кожената връв от ръцете на Домон и я нахлузи отново на врата си.

— Знам — промълви дрезгаво Домон. — Знам много добре какво означава. Може пък наистина да имаме шанс, ако ти... Четири, викаш? Това момиче, дето обича да слуша бърбивия ми език, тя ще да е една от четирите, както ми се види. И ти и... — той изглежда навъсено Елейн. — Със сигурност това момиченце не е... не е като теб.

Елейн се надигна сърдито, но Нинив постави ръка на рамото ѝ и се усмихна успокояващо на Домон.

— Тя пътува с мен, капитане. Ще се изненадаш от това, което можем двете с нея. Когато отплаваме, на борда ти ще има три от нас и ще можем да се сразим с дамане, ако се наложи.

— Три! — ахна той. — Виж, това му се вика шанс. Може пък... — За миг лицето му просветна, но след като ги огледа, той отново стана сериозен. — Бих ви отвел веднага на „Вейка“ и бих срязал въжетата, но, късметът да ме изприщи дано, трябва да ви кажа какво ви чака тук, ако останете, или даже ако тръгнете с мен. Чуйте ме и запомнете какво ви казвам. — Той отново се огледа предпазливо, сниши още повече гласа си и внимателно започна: — Аз наистина видях... жена с пръстен като този, пленена от Сеанчан. Хубава жена беше, нежна, със Страж... с един мъж, който наистина приличаше на човек, който знае как се върти меч. Свали шест-седем души преди да загине. Айе... жената де... шест дамане сложиха около нея. Наистина мислех, че тя... ще направи нещо — нали се сещате де — но... от тези неща нищо не разбирам. Изпървом тя наистина ги погледна тъй, все

едно всички щеше да съсипе, ама после на лицето ѝ видях ужас и тя така писна, че...

— Отрязали са я от Верния извор! — Елейн пребледня.

— Няма значение — каза спокойно Нинив. — Ние няма да позволим да направят същото с нас.

— Дано да стане тъй, както казваш. Но ще я помня, докато съм жив. „Рюма, помогни ми“. Тъй викаше. И едната дамане наистина се разплака, а те ѝ сложиха един от онези оглавници и аз... взех, че побягнах. — Той потръпна, отърка си носа и заби поглед във виното си. — Три жени съм виждал вече да хващат и нямам вече нерви да издържам. Старата си баба бих оставил на кея, само и само да отплавам оттук, ама трябваше да ви го кажа.

— Егвийн каза, че имат две пленнички — промълви замислено Мин. — Рюма, Жълта, и не знаеше коя е другата. — Нинив я изглежда рязко и тя млъкна и се изчерви. Ако се съдеше по изражението на Домон, това, че му каза, че сеанчанците държат две Айез Седай, а не една, с нищо не подобри положението им.

Въпреки това той рязко вдигна очи към Нинив и отпи яка глътка от виното.

— Вие затуй ли сте тук? Да освободите... онези двете? Нали каза, че ще сте четири.

— Ти знаеш това, което трябва да знаеш — отвърна му Нинив. — Трябва да си готов да отплаваш на мига през следващите два или три дни. Ще го направиш ли, или ще останеш тук, за да видиш как най-накрая ще ти отсекаат главата? Има и други кораби, капитане, и аз сериозно съм решила да уредя това пътуване с някой от тях.

Домон кимна.

— Ще го направя, как иначе.

Когато излязоха на улицата, Нинив немощно се спря до вратата.

— Зле ли ти е, Нинив? — попита Мин разтревожено.

Нинив си пое дълбоко дъх и се изправи.

— С някои хора — каза тя — трябва да си много убедителна. Ако им покажеш и най-малка сянка ла колебание, ще те завлекат в някаква посока, в която не искаш да тръгнеш. О, Светлина, колко се уплаших да не каже „не“. Хайде, трябва да обмислим някои неща. Все още има един-два малки проблема, с които трябва да се справим.

„Един-два малки проблема.“ Елейн страшно се надяваше, че Нинив е сигурна в това.

ГЛАВА 44

ПЕТИМА ЩЕ ПРЕПУСНАТ НАПРЕД

Перин поглеждаше крадешком към селяните и придърпваше твърде късото си протрито наметало. Никой не му обръщаше особено внимание въпреки странните му одежди и брадвата на бедрото му. Хюрин носеше под наметалото си сетре със сини спирали по гърдите, а Мат бе обул торбести гамаши, затъкнати в ботушите. Това беше единственото, което бяха успели да намерят в изоставеното село. Перин се чудеше дали и това село няма скоро да бъде изоставено. Половината му каменни къщи бяха празни, а пред хана чакаха три волски коли, накамарени с какво ли не и покрити с овързани платнища.

Докато гледаше как хората се прегръщат и си казват „сбогом“ с онези, които засега оставаха, Перин реши, че не става въпрос за липса на интерес към чужденци от страна на селяните; те просто грижливо отбягваха да поглеждат към него и останалите. Тези хора се бяха научили да не издават любопитството си към странници, дори тези странници очевидно да не бяха Сеанчан. Напоследък странниците на Томанска глава можеха да бъдат опасни. Бяха се натъквали на същото преднамерено безразличие и в други села. Тук, на няколко левги от крайбрежието, имаше повече селища, и всички те бяха независими. Поне допреди да се появят сеанчанците.

— Време е да яхваме конете — каза Мат — преди да започнат да ни разпитват.

Хюрин се беше втренчил в големия почернял кръг земя, очертан върху кафявата трева на селската морава. Изглеждаше износен от дъждовете, но никой не бе направил усилие да го изтрие.

— Преди шест до осем месеца — промърмори той, — и все още вони. Целият селски съвет, със семействата им. Но защо е трябвало да го правят?

— Знае ли човек защо правят каквото и да е? — изсумтя Мат. — Сеанчан, изглежда, убиват хората без никакъв повод. И аз не разбирам защо.

Перин се постара да не поглежда към обгореното петно.

— Хюрин, сигурен ли си за Фейн? Хюрин? — Откакто бяха влезли в селото, беше трудно да накара душещия да погледне в друга посока. — Хюрин!

— Какво? Ох! Фейн, Да. — Ноздрите на Хюрин се разшириха. — Това не мога да го сбъркам, колкото и да е старо. В сравнение с неговата диря един мърдраал ухае на рози. Минал е оттук, и още как, но мисля, че е бил сам. Във всеки случай, тролоци с него не е имало, а и да е водил Мраколюбци, не ще да са правили кой знае какво.

Около хана настъпи някаква суматоха, хората се развикаха и започнаха да сочат нещо. Не към Перин и другите двама, а към нещо, което Перин не можеше да види. Нещо извън селото.

— Хайде на конете де! — повтори Мат. — Може да са сеанчанци.

Перин кимна и тримата хукнаха към конете си — бяха ги вързали зад една изоставена къща. Мат и Хюрин се скриха зад ъгъла, а Перин погледна назад към хана и се вцепени. В селището навлизаше дълга колона ездачи. Чеда на Светлината.

Той подскочи и се затича към приятелите си.

— Бели плащове!

Те се втренчиха в него невярващо. После яхнаха конете и придържайки се зад къщите, препуснаха в галоп на запад, като непрекъснато се озъртаха да не би да ги преследват. Ингтар им беше наредил да отбягват всичко, което би могло да ги забави, а обичащите да задават въпроси Бели плащове със сигурност щяха да го направят, дори да успееха да им дадат удовлетворителни отговори. Перин се озърташе още по-загрижено от другите двама: той си имаше свои причини да не желае да се среща с Белите плащове. „Брадвата в ръцете ми. О, Светлина, какво не бих дал, за да го променя.“

Селото скоро се скри зад хълмовете и Перин започна да си мисли, че може би в края на краищата не ги преследват. Дръпна юздите и даде знак на другите двама да спрат. Когато го направиха и го изгледаха въпросително, той наостри уши. Слухът му бе станал по-остър отпреди, но тропот на копита не чуваше.

Макар и неохотно, той се пресегна с ума си и потърси вълците. Намери ги почти веднага, излегнати на припек сред хълмовете над селището, което току-що бяха напуснали. Долови изненада, толкова

силна, че почти му се стори негова собствена — тези вълци бяха дочули слухове, но все още не вярваха, че има двукраки, които могат да говорят с техния вид. Заоблива се в пот в продължение на няколко минути, докато проникне в умовете им и им се представи — въпреки желанието си им предаде образа на Младия бик и добави към този образ собствената си миризма, според вълчия обичай: вълците бяха страхотни по отношение на официалностите при първото запознанство — но най-накрая успя да им предаде и въпроса си. Те всъщност не изпитваха никакъв интерес към двукраки, които не можеха да говорят с тях, но най-сетне склониха да се спуснат надолу по хълма и да хвърлят око към селото, незабележими за замъглените погледи на двукраките.

След известно време дойдоха образи на онова, което виждаха вълците. Мъже в бели плащове, обкръжили селото, яздеци между къщите, яздеци около него, без да позволяват никой да напуска. Освен на запад. Вълците му казаха, че на запад се е придвижил само той, с още двама двукраки и три от онези, високите, със здравите крака. Три коня.

Перин с благодарност изключи контакта си с вълците. Усети, че Хюрин и Мат го гледат изпитателно.

— Не ни преследват.

— Откъде си сигурен? — попита Мат.

— Сигурен съм! — срязва го той и добави по-спокойно: — Просто ей така, сигурен съм.

Мат отвори уста, пак я затвори и най-накрая изтърси:

— Добре, щом не ни гонят, викам да се върнем при Ингтар и да тръгнем по следата на Фейн. Камата няма да се приближи до нас, ако стоим на място.

— Не можем вече да се приближим до онова селище — каза Хюрин. — Рисуваме да се натъкнем на Белите плащове. Не мисля, че лорд Ингтар ще одобри това, нито пък Верин Седай.

Перин кимна.

— Все едно, ще я последваме само на няколко мили. Но внимавайте много. Сигурно вече не сме много далече от Фалме. Няма смисъл да избегнем Белите плащове, за да се натъкнем на патрул на Сеанчан.

Но какво ли правеха тук Белите плащове?

Джефрам Борнхалд гледаше замислено селската улица, докато легионът му се пръскаше из селото и го претърсваше. Имаше нещо в онзи мъж с яките рамене, който се беше мернал пред очите му, нещо, което загъделичка паметта му. Да, разбира се. Момъкът, който твърдеше, че е ковач. Как ли се казваше?

Биар спря коня си пред него и постави ръка на сърцето си.

— Селото е обезопасено, милорд-капитан.

Селяните в тежки овчи кожуси се бяха скупчили притеснено, докато войниците в белите плащове ги подкарваха към претоварените коли пред хана. Разплакани деца стискаха полите на майките си, но нямаше и следа от непокорство. Помръкнали очи се взираха от лицата на възрастните в покорно очакване на онова, което щеше да ги сполети. Поне за това Борнхалд беше благодарен. Не изпитваше никакво желание да дава пример за назидание на тези хора, а и не желаше да губи време.

Слезе от коня и подхвърли юздите на едно от Чедата.

— Погрижи се хората да се нахранят, Биар. Прибери пленниците в хана и им дай толкова храна и вода, колкото могат да носят, след което заключи и закови всички врати и прозорци. И не забравяй да ги накараш да си мислят, че съм оставил няколко души за охрана.

Биар отново докосна сърцето си, след което извърна коня си и гръмко зараждава команди. Изплашените селяни отново бяха подкарани като стадо, този път в хана, докато други от Чедата нахлуха из околните къщи да търсят чукове и пирони.

Загледан в посърналите лица, преминаващи покрай него, Борнхалд помисли, че ще трябва поне два-три дни, докато някой от тях се осмели да се измъкне от хана и да разбере, че няма никаква охрана. Само два-три дни му трябваша и той нямаше намерение да предупреждава Сеанчан за присъствието си.

Оставил след себе си достатъчно мъже, за да накара Разпитвачите да повярват, че целият му легион е пръснат из Равнината на Алмот, той бе успял да преведе повече от хиляда от своите Чедата през цялата Томанска глава, без да предизвика тревога, доколкото сам можеше да прецени. Три схватки с патрули на Сеанчан бяха

приключили набързо. Сеанчан вече бяха привикнали да се натъкват на разбити останки от войска и Чедата на Светлината се бяха оказали за тях смъртна изненада. И все пак се биеха като орди на Тъмния и той не можеше да забрави една от засадите им, която му струваше над петдесет души. Все още не беше сигурен коя от двете жени с мълнии по дрехите, които забеляза след това, беше Айез Седай.

— Биар! — викна Борнхалд.

— Слушам, милорд-капитан?

— Когато се сблъскам с противника, Биар — промълви Борнхалд замислено, — няма да се намесваш. Ще гледаш от разстояние и ще разкажеш всичко, което се случи, на сина ми.

— Но, милорд-капитан...

— Това е заповед, чедо Биар! — изрева той. — И ти ще я изпълниш!

Биар се изпъна.

— Както заповядате, милорд-капитан.

За миг Борнхалд го изгледа изпитателно. Младият мъж изглеждаше готов да изпълни заповедта, но щеше да е по-добре да му предложи друга причина освен тази Дейн да разбере, че баща му е загинал. Не че не знаеше вече достатъчно неща, които трябваше спешно да се донесат в Амадор. След тази схватка с Айез Седай...

„Дали само едната беше от тях, или и двете? Тридесет сеанчанци и две жени ми струваха два пъти повече жертви от техните.“ — ... оттогава той вече не очакваше да доживее да напусне Томанска глава. Ако Сеанчан не се погрижеха да му вземат живота, Разпитвачите със сигурност щяха да го сторят.

— След като намериш сина ми — той би трябвало да е с лорд-капитан Еамон Валда, край Тар Валон, — ще отидеш в Амадор и ще докладваш на лорд-капитан командира. Лично на Педрон Ниал, чедо Биар. Ще му кажеш какво сме научили за Сеанчан; ще ти го напиша. И го накарай да разбере, че повече не можем да разчитаме вещиците на Тар Валон да се задоволяват само да дърпат конците на събитията, скрити в сенките. Щом излизат открито на бой на страната на Сеанчан, със сигурност ще се сблъскаме с тях навсякъде другаде. — Той се поколеба. Последното беше най-трудно от всичко. Онези под Купола на Истината трябваше да разберат, че въпреки прословутите си клетви Айез Седай излизат на бой. Тази мисъл предизвика тягостно чувство у

него — що за свят щеше да бъде този, в който Айез Седай прилагат Силата в битка? Имаше обаче и още едно послание, което искаше да бъде отнесено в Амадор. — И освен това, Биар... кажи на Педрон Ниал как бяхме използвани от Разпитвачите.

— Както заповядате, лорд-капитан — отвърна Биар и забелязал физиономията му, Борнхалд въздъхна. Този човек не разбираше. Според Биар заповедите бяха за това, за да се изпълняват, независимо дали идваха от лорд-капитана или от Разпитвачите.

— Ще ти напиша и това, за да го връчиш лично на Педрон Ниал — каза той. Не беше сигурен дали и това ще свърши някаква работа. Хрумна му нещо и той навъсено погледна към хана, където част от хората му шумно коваха пирони по вратите и кепенците на прозорците. — Перин — промърмори той. — Точно така се казваше. Перин, от Две реки.

— Младият мраколюбец ли, милорд-капитан?

— Може би, Биар. — Той самият не беше съвсем сигурен, но определено един човек, който можеше да накара вълците да се бият на негова страна, не можеше да бъде нищо друго. Този Перин, така или иначе, беше убил двама от Чедата. — Стори ми се, че го видях, когато влязохме тук, но не помня някой от пленниците да ми е заприличал на ковач.

— Техният ковач е напуснал селото преди месец, милорд-капитан. Някои от тях се оплакваха, че можели да се махнат преди да дойдем ние, но трябвало да оправят сами колелетата на каруците си. Сигурен ли сте, че онзи е бил Перин, милорд-капитан?

— Който и да е бил, не влиза в сметките ни, нали? И той може да съобщи за нас на Сеанчан.

— Един Мраколюбец със сигурност ще го направи, милорд-капитан.

— Тук няма да има храна за хората, Биар. Няма да позволя на сеанчанците да ме хванат в дрямка, независимо дали този, който ще ги предупреди, е Перин от Две реки, или някой друг. Вдигай легиона, чедо Биар!

Високо над главите им невидим закръжи огромен крилат силует.

* * *

Когато спряха за нощувка, Ранд се захвана да се упражнява с меч си. Искаше му се да избегне мрачните мисли. Той също бе ходил с Хюрин да търсят дирята на Фейн; всички се бяха редували, по двойки и тройки, за да не привличат внимание, но досега не бяха намерили нищо. Сега чакаха Мат и Перин да се върнат с душещия — трябваше вече да са тук от часове.

Лоиал, разбира се, четеше и не можеше да се разбере дали ушите му помръдват заради книгата, или от това, че разузнавателната група закъснява, но Юно и останалите войници седяха напрегнати, точеха мечовете си или поглеждаха през дърветата, сякаш очакваха всеки момент да се появят Сеанчан. Единствено Верин не изглеждаше обезпокоена. Айез Седай седеше върху един пън до малкия огън, мърмореше си нещо и драскаше по пръстта с дълга пръчка; от време на време поклащаше глава и изтриваше надрасканото с крак, след което започваше отначало. Всички коне бяха оседлани и готови да потеглят.

— Чапла, газеца в тръстиките — каза Ингтар, който седеше облегнат на едно дърво, точеше меч си и наблюдаваше Ранд. — Хич не се занимавай с това. Остава те съвсем открит.

За миг Ранд се закрепил на пета с извърнат над главата меч, стиснат в двете му ръце, след което ловко прехвърлил тежестта си на другия крак.

— Лан казва, че е добра за развиване на равновесието. — Не беше лесно да пази равновесие. Когато се обгърнеше с празнотата, му се струваше, че може да секрепи, без да се олюлява, и върху търкалящ се камък, но сега не смееше да повика празнотата. Твърде много му се искаше, за да може да разчита на себе си.

— Когато упражняваш нещо прекалено често, започваш да го използваш, без да мислиш. С това ще можеш да порaziш с меч си другия, ако си бърз, но не и преди той да те прониже в ребрата. Така на практика само го каниш. Ако някой ми застане така открито, не виждам как няма да го пронижа, дори да знам, че и той ще ме засегне.

— Но това е само за равновесие, Ингтар. — Ранд се олюля на единия си крак и се наложи да стъпи на другия, за да не падне. Затъкна меч си в ножницата и вдигна сивия плащ, който му служеше за маскировка. Беше прояден от молци и опърпан по краищата, но

подплатен с дебела вълна, а студеният вятър откъм запад се усилваше.
— Дано само да се върнат.

Сякаш гласното му пожелание подеждва като сигнал, защото Юно се обади с потиснато вълнение.

— Някакви проклети конници препускат насам, милорд.

Изракаха ножници и войниците, които до този момент не бяха оголили мечовете си, ги измъкнаха. Някои скочиха на седлата и издърпаха забитите си в земята копия.

Напрежението заглъхна едва когато видяха Хюрин и другите двама. Душещият заговори още преди да е стъпил на земята:

— Намерихме дирята, лорд Ингтар.

— Последвахме я почти до Фалме — съобщи Мат, докато слизаше от коня. Руменината по бледите му бузи изглеждаше като странна пародия на здраве; кожата му се бе изпънала по черепа. Шиенарците се струпяха около тях, възбудени не по-малко от него. — Само Фейн е, но е тръгнал точно натам. Камата трябва да е у него.

— Видяхме и Бели плащове — добави Перин. — Стотици.

— Бели плащове ли? — възкликна Ингтар и се намръщи. — Тук? Какво пък, ако те не ни безпокоят, и ние няма да ги безпокоим. Може пък, ако Сеанчан отклонят вниманието си към тях, това да ни помогне да се доберем до Рога. — Очите му се спряха на Верин, която продължаваше да седи край огъня. — Предполагам ще ми кажете, че е трябвало да ви слушам, Айез Седай. Фейн наистина е тръгнал за Фалме.

— Колелото тъче така, както пожелае — отвърна му кротко Верин. — С тавирен това, което става, е това, което е предопределено да стане. Може би самата Шарка е изисквала тези няколко дни в повече. Шарката поставя всяко нещо точно на мястото му и когато се опитаме да го променим, особено ако са намесени тавирен, посоката на втъкаване се променя така, че да ни намести в Шарката точно там, където ни е било отредено. — Последва тревожно мълчание, което тя сякаш не усети. — Сега обаче мисля, че трябва да съставим план. Шарката най-сетне ни доведе до Фалме. Рогът на Валийр е бил отнесен във Фалме.

— Когато достатъчно хора казват едно и също нещо, съм склонен да го повярвам, а местните хора твърдят, че Сеанчан, изглежда, не се интересуват кой влиза и излиза от Фалме — каза Ингтар. — Ще взема

Хюрин и още няколко души с мен в града. Проследим ли дирята на Фейн до Рога... е, тогава ще видим каквото има да видим.

Верин изтри с крак колелото, което бе очертала преди малко, и надраска две къси черти, които се допираха в единия край.

— Ингтар и Хюрин. И Мат, защото той може да усети камата, ако се приближи достатъчно до нея. Искаш ли да отидеш с тях, Мат?

Мат изглеждаше раздвоен, но кимна вдървено.

— Трябва да отида, нали? Трябва да намеря тази кама.

Третата черта образува птича стъпка. Верин погледна косо към Ранд.

— И аз отивам — каза той. — Нали затова дойдох. — В очите на Айез Седай блесна странна светлина, блясък на прозрение, който го накара да се почувства притеснен. — Да помогна на Мат да намери камата — добави той рязко. — И на Ингтар да намери Рога. „И Фейн — добави той на себе си, — Трябва да намеря Фейн, ако вече не е прекалено късно.“

Верин драсна четвърта черта, превръщайки птичата стъпка в част от звезда.

— И кой още? — попита тихо тя. Пръчката бе замръзнала в ръката ѝ в очакване.

— Аз — каза Перин само миг преди да избръмчи и гласът на Лоиал:

— Аз също.

Юно и останалите шиенарци заподвикваха, че и те искат да се включат.

— Перин се обади пръв — отсече Верин и това реши спора. Тя добави пета черта и обгради петте с кръг. Космите по врата на Ранд настръхнаха — беше се образувало същото колело, което преди малко бе изтрила. — Петима ще препуснат напред — промърмори тя на себе си.

— Аз наистина бих искал да видя Фалме — каза Лоиал. — Никога не съм виждал Аритския океан. Освен това мога да нося раклата, ако Рогът все още е в нея.

— По-добре да включите поне мен, милорд — каза Юно. — На вас с лорд Ранд ще ви трябва поне още един меч зад гърба, ако проклетите сеанчанци се опитат да ви спрат. — Останалите шиенарци зароптаха по същия повод.

— Не бъдете глупави — сръза ги Верин. — Не можете да отидете всички. Колкото и безгрижни да са Сеанчан по отношение на чужденците, те със сигурност ще забележат двадесет войници, а вие не приличате на нищо друго, независимо дали сте с оръжие, или не. Един или двама от вас ще е все същото. Петима са достатъчно малко, за да не привлекат внимание, а това, че трима от тях ще са тримата тавирен сред нас, си идва тъкмо на място. Не, Лоиал, ти също трябва да останеш. На Томанска глава няма огиери. Ти ще привлечеш точно толкова внимание, колкото всички останали, взети заедно.

— А вие? — попита Ранд.

Верин поклати глава.

— Забравяш за дамане. — Устните ѝ се изкривиха от отвращение. — Единственото, с което бих могла да ви помогна, е ако преливам Силата, а това няма да е от никаква полза, ако привлече онези срещу вас. Дори да не са достатъчно близо, за да ме видят, всяка от тях може да усети жена — или мъж впрочем — когато прелива, освен ако не се постарее да употреби съвсем малко от Силата. — Тя не погледна Ранд и на него му се стори, че го пренебрегва преднамерено. Мат и Перин изведнъж се заинтересуваха от вида на обувката си.

— Мъж — изсумтя Ингтар. — Верин Седай, защо ни измисляте нови проблеми? Вече си имаме предостатъчно, че да допускаме и присъствието сред нас на мъже, които преливат. Но няма да е зле и вие да сте там. Ако ни потрѣбва вашата...

— Не. Вие петимата трябва да отидете сами. — Стъпалото ѝ изтри част от очертания кръг и тя изгледа всеки поред, напрегната и намръщена. — Петима ще препуснат напред.

За миг изглеждаше, че Ингтар отново ще възрази, но срещнал острия ѝ поглед, той сви рамене и се обърна към Хюрин.

— Колко път има до Фалме?

Душещият се почеса по главата.

— Ако тръгнем веднага и яздим цяла нощ, можем да стигнем утре заран по изгрев слънце.

— Значи точно това ще направим. Няма да губя повече време. Всички по конете. Юно, искам да поведеш останалите след нас, но гледай да не ви видят и не позволявай на никого...

Докато Ингтар продължаваше да дава указания, Ранд погледна към надрасканото колело. Сега то беше счупено, само с четири спици.

Неизвестно защо това го накара да потръпне. Усети, че Верин го гледа с блесналите си тъмни очи, напрегнати като на птица. Трябваше му усилие, за да отмести погледа си и да започне да събира вещите си.

„Глупости — каза си той раздразнено. — Щом няма да е там, тя не може да направи нищо.“

ГЛАВА 45

МАЙСТОР НА МЕЧА

Изгряващото слънце изплува над хоризонта и хвърли дълги сенки по каменните улици на Фалме. Вятърът откъм морето понесе дима от утринните кухненски огньове навътре към сушата. Само ранобудниците бяха вече навън и дъхът им вдигаше на пара от сутрешния студ. В сравнение с тълпите, които щяха да изпълнят улиците след някой и друг час, градът изглеждаше почти пуст.

Седнала на една бъчва пред някакъв железарски дюкян, Нинив топлеше длани под мишниците си и оглеждаше малката си войска. Мин седеше на един праг от другата страна на улицата, загърната в сеанчанската си пелерина, и ядеше сухи сливи, а Елейн се беше сгушила в дъното на улицата. Голям чувал, свит от пристанището, лежеше грижливо сгънат на земята до Мин. „Моята войска — помисли си мрачно Нинив. — Но друга нямам.“

Забеляза двойката сул-дам и дамане, които се изкачваха по улицата. Жълтокоса жена с гривната и чернокоса с нашийника. И двете се прозяваха сънено. Малцината фалменци по улицата извъръщаха очи и им правеха път. Доколкото Нинив можеше да види от мястото си, чак до залива не се виждаха други сеанчанци. Тя обаче не извърна глава настрана. Вместо това се протегна и се сви, сякаш да раздвижи премръзналите си рамене.

Мин подхвърли настрана полуизядената слива, погледна разсеяно нагоре по улицата и се опря на рамката на вратата. Натам пътят също беше чист, иначе щеше да постави ръце на коленете си. После започна нервно да трие длани.

„Ако ни издадат, главите ще им счупя.“ Но знаеше, че ако ги хванат, сеанчанците сами ще решат каква да е съдбата и на трите. Даваше се пълна сметка, че изобщо не е сигурна дали планът им ще успее. Можеше да се издадат и да ги хванат тъкмо по нейна вина. За пореден път реши, че ако се провалят, ще привлече по някакъв начин вниманието върху себе си, докато Мин и Елейн се спасят. Беше им

казала, ако нещо се обърка, да побягнат и ги накара да си помислят, че и тя ще побегне. Но какво щеше да направи тогава, сама не знаеше. „Но няма да се оставя да ме хванат жива! Моля те, о, Светлина, само това не!“

След няколко секунди сул-дам и дамане се озоваха обкръжени от трите дебнещи ги жени.

Нинив събра целия си гняв. Окаишени и Държащи каишки! Бяха сложили мръсния си нашийник на шията на Егвийн; ако можеха, щяха да го сложат и на нейната шия, както и на Елейн. Беше накарала Мин да ѝ разкаже подробно как сул-дам потискат волята им. Беше сигурна, че Мин е премълчала нещо, но и това, което ѝ бе разказала, беше достатъчно, за да нажежи яростта ѝ до бяло. Само след миг се разтвори за Светлината, за сайдар, и Единствената сила я изпълни. Знаеше, че около нея блести сияние — за онези, които можеха да го видят. Русата сул-дам се сепна, тъмната дамане зяпна, но Нинив не им остави възможност да реагират. Преля само струйка от Силата, но изплющя с нея като камшик, който вдигна облак прах във въздуха.

Сребърният нашийник се отвори с трясък и издрънча върху каменните плочи. Нинив въздъхна облекчено и скочи.

Сул-дам се втренчи в падналия нашийник, сякаш беше отровна змия. Дамане посегна с трепереща ръка към гърлото си, а после се извърна и удари сул-дам през лицето. Русокосата залитна и за малко да падне.

— Браво на теб! — извика Елейн. Двете с Мин вече тичаха към тях.

Изведнъж дамане се огледа стреснато и хукна да бяга.

— Няма да те нараним! — извика Елейн след нея. — Ние сме твои приятели!

— Млъкни! — изсъска Нинив, измъкна от джоба си парцал и безмилостно го натика в зяпналата уста на все още олюляващата се сул-дам. Мин припряно разгърна чувала и го надяна върху главата на сул-дам, чак до кръста. — Вече привлякохме твърде много внимание.

Това беше вярно, но не съвсем. Четирите се бяха изправили сред бързо опустяваща улица, но хората, сигурно решили, че е по-добре да са някъде другаде, избягваха да ги погледнат. Нинив разчиташе точно на това, за да спечелят няколко мига. Сигурно щяха да говорят за

случката, но шепнешком; щяха да минат часове преди Сеанчан да разберат какво се е случило.

Сул-дам започна да се мята и да сумти под чувала, но Нинив и Мин я стиснаха здраво и я помъкнаха към близката уличка. Каишката и нашийникът останаха на улицата зад тях.

— Вземи ги — рязко извика Нинив на Елейн. — Няма да те ухапят.

Сул-дам под чувала зарита, мъчейки се да се освободи, но Нинив и Мин здраво я държаха и я задърпаха по уличката, после по друга, и най-накрая я натикаха в една дървена барака, явно някога служила за подслон на два коня, ако можеше да се съди по яслите. Вътре беше прашно и миришеше на мухъл, което подсказваше, че бараката е изоставена. Щом се озоваха вътре, Елейн пусна каишката и изтри ръцете си със стиска слама.

Нинив преля още една струйка от Силата и гривната на пода издрънча. Сул-дам изрева и се замята.

— Готови ли сме? — попита Нинив. Другите две кимнаха и смъкнаха чувала от главата на пленничката.

Сул-дам изхриптя и ги изгледа с просълзените си от прахта очи, но лицето ѝ беше почервенияло колкото заради чувала, толкова и от гняв. Хукна към вратата, но я хванаха още при първата крачка. Не беше слаба, но все пак те бяха три и след като свършиха, сул-дам се оказа съблечена, със завързани ръце и крака. Друга връв бе омотана около главата ѝ, за да не може да изпълнее парцала.

Мин огледа роклята с мълниците по гърдите и меките ботуши, които бяха свалили от пленничката.

— Може да станат на теб, Нинив. На мен и Елейн няма да ни подхождат.

Елейн махаше сламките от косата си.

— Знам. Ти поне все едно не ставаш. Прекалено добре те познават. — Нинив бързо свали дрехите си, захвърли ги настрана и се намъкна в роклята на сул-дам. Мин ѝ помогна със закопчалките.

Нинив размърда пръсти в ботушите — малко ѝ стягаха. Роклята също ѝ стягаше на гърдите, а надолу ѝ беше широка. Висеше почти до земята, по-ниско, отколкото ги носеха сул-дам, но на другите две щеше да стои още по-зле. Тя вдигна гривната, пое си дълбоко дъх и я стегна около лявата си китка. Краищата се сляха и изглеждаше като цяла. Не я

чувстваше като нещо особено — най-обикновена гривна. Беше се страхувала, че е нещо по-така.

— Извади роклята, Елейн. — Бяха боядисали две рокли — една за нея и една за Елейн — в сиво, каквито носеха дамане, толкова, колкото можеха да ги докарат, и ги бяха скрили тук. Елейн не се помръдна, само зяпна към отворения нашийник и облиза устни. — Елейн, трябва да си го сложиш. Твърде много от тях са видели Мин, за да го направи тя. Аз самата щях да си го сложа, ако тази рокля ти ставаше. — Помисли си, че ще полудее, ако се наложи тя да носи този нашийник.

— Знам — въздъхна Елейн. — Съжалявам само, че не знам повече за това, което причинява на човек това нещо. — Тя отметна златисточервената си коса. — Мийн, помогни ми, моля те. — Мин се зае да разкопчава копчетата по гърба на роклята ѝ.

Нинив успя да вдигне сребърния нашийник, без да трепне.

— Има само един начин да го разберем. — След миг колебание тя се наведе и го заключи около шията на сул-дам. „Ако някой го заслужава, то това е тя“ — си каза твърдо. — Тя би могла да ни подсказе нещо полезно, така или иначе. — Синеоката жена погледна сребърната каишка, провиснала от шията ѝ до китката на Нинив, след което вдигна презрителен поглед нагоре.

— Така не действа — обади се Мин, но Нинив едва я чу.

Тя... усети... другата жена — усети какво изпитва тя, връвта, стегнала глезените и китките ѝ зад гърба, вкуса на развалена риба от парцала в устата ѝ, сламата, която я бодеше през тънката тъкан на долните ѝ дрехи. Не беше така, като че ли самата Нинив усещаше тези неща, но в главата ѝ се струпва куп от усещания, за които знаеше, че са на сул-дам.

Тя се помъчи да ги пренебрегне — те обаче не искаха да се махнат — и се обърна към овързаната жена.

— Няма да те нараня, ако отговориш откровено на въпросите ми. Ние не сме Сеанчан. Но ако ме излъжеш... — Тя дръпна заплашително каишката.

Раменете на жената се разтресоха, и устата ѝ около парцала се изви в усмивка. На Нинив ѝ беше нужен само миг, за да осъзнае, че сул-дам ѝ се смее.

Тя стисна устни, но после ѝ хрумна друго нещо. Купищата усещания, нахлули в главата ѝ, изглежда, не бяха нищо друго освен онова, което изпитваха сетивата на сул-дам. Само за опит тя се опита да прибави към тях нещо повече.

Сините очи изведнъж се изцъклиха и сул-дам нададе вик, който парцалът успя да заглуши едва отчасти. Тя зашава с длани зад гърба си, като че ли се мъчеше да се предпази от нещо, и се загърчи в сламата в напразно усилие да се измъкне.

Нинив зяпна и бързо се отърси от допълнителното усещане, което беше добавила. Сул-дам се отпусна и заплака.

— Какво... Какво ѝ... направи? — попита Елейн плахо. Мин само ги гледаше с широко отворена уста.

— Същото, което ти направи Шериам, когато захвърли онази чаша по Марит — мрачно отвърна Нинив. „О, Светлина, това му се вика гадост.“

— Ох!

— Но от един ай-дам не се очаква да действа по този начин — каза Мин. — Те твърдят, че не може да действа на жена, която е неспособна да прелива.

— Не ме интересува как се очаква да действа, след като действа. — Нинив сграбчи сребърната каишка там, където се свързваше с нашийника, и дръпна жената толкова, че да може да я погледне в очите. Изплашени очи. — Слушай ме и ме чуй добре. Искam отговори и ако не ги получа, ще те накарам да ти се стори, че съм те одрала жива. — По лицето на жената премина тръпка на ужас и стомахът на Нинив се надигна, щом разбра, че сул-дам е възприела думите ѝ буквално. „Ако смята, че мога, то е, защото знае. Точно за това са каишките.“ Тя се насили да не посегне към гривната на китката си и да я махне. Лицето ѝ стана още по-твърдо. — Готова ли си да ми отговаряш? Или искаш още доказателства?

Паническото тръскане на главата беше достатъчно красноречив отговор. Когато Нинив махна парцала, жената преглътна и забърбори:

— Няма да ви издам. Заклевам се. Само махнете това от шията ми. Имам злато. Вземете го. Кълна се, няма да ви издам.

— Млъкни — срязва я Нинив и жената веднага си затвори устата. — Как се казваш?

— Сийта. Моля ви. Ще ви отговоря, но моля ви, махнете... това... от мен! Ако някой ме види с него... — Очите на Сийта се извъртяха към нашийника, а после се затвориха. — Моля ви...

Нинив осъзна нещо. Никога нямаше да накара Елейн да си сложи нашийника.

— Хайде да приключваме — каза твърдо Елейн. Вече се беше съблякла по долна риза. — Само да облека тази рокля и...

— Обличай се — сопна се Нинив.

— Някоя от нас трябва да се направи на дамане — отвърна Елейн. — Иначе никога няма да се доберем до Егвийн. Тази рокля ти става, а Мин не може да участва. Оставам аз.

— Казах, обличай се. Имаме си Окаишена. — Нинив дръпна каишката и сул-дам изохка.

— Не! Не, моля ви! Ако някой ме види... — И млъкна, пронизана от студения поглед на Нинив.

— Ако питаш мен, ти си по-лоша и от убийца, по-лоша си от Мраколюбка. По-лошо за теб не бих могла да измисля. Само от това, че трябва да нося това нещо на китката си, да бъда като теб, макар и само за час, ми прилошава. Тъй че ако смяташ, че има нещо, което бих се въздържала да ти причиня, помисли си добре. Не искаш да те видят? Добре. Ние също не искаме да ни видят. Макар че всъщност никой не поглежда една дамане. Стига да си държиш главата сведена, както е прието за Окаишените, никой изобщо няма да те забележи. Но ти ще трябва да направиш всичко, което ти е по силите, за да не могат да забележат нас. Ако това стане, със сигурност ще разпознаят и теб, а ако и това не е достатъчно да те убеди, обещавам ти, че ще те принудя да прокълнеш първата целувка, която майка ти е дала на баща ти. Разбрахме ли се?

— Да — отвърна плахо Сийта. — Заклевам се.

Нинив трябваше да свали гривната, за да могат да прекарат боядисаната в сиво рокля на Елейн през каишката и през главата на Сийта. Не й стоеше много добре — беше хлабава на гърдите и тясна по бедрата, но роклята на Нинив щеше да й стои също толкова зле, и при това щеше да й е твърде къса. Нинив можеше само да се надява, че хората наистина не поглеждат към дамане. С неохота отново постави гривната на китката си.

Елейн събра дрехите на Нинив, уви другата боядисана рокля около тях и ги върза на вързоп — вързоп за жена в селско облекло, който щеше да носи след сул-дам и дамане.

— Гавин направо ще се пръсне, като чуе това — каза тя и се засмя насила.

Нинив я изгледа, след това изгледа и Мин. Беше дошло времето за най-опасната част.

— Готови ли сте?

Усмивката на Елейн се стопи.

— Аз съм готова.

— Готова съм — кимна рязко Мин.

— Вие... къде отиваме? — попита Сийта и бързо добави: — Ако мога да попитам?

— В леговището на лъвовете — каза Елейн.

— Да потанцуваме с Тъмния — добави Мин.

Нинив въздъхна и поклати глава.

— Това, което се опитват да кажат, е, че отиваме там, където държат всички дамане. Смятаме да освободим една от тях.

* * *

Бейл Домон наблюдаваше изгриващото слънце от палубата на „Вейка“. По кейовете вече гъмжеше от хора, въпреки че улиците, водещи нагоре от пристанището, все още бяха почти пуси. Една чайка, кацнала на мачтата, се втренчи в него; очите на чайките бяха безжалостни.

— Сигурен ли си, капитане? — попита Ярин. — Ако Сеанчан се зачудят какво правим всички на борда...

— Ти гледай само да има по една брадва до всяко въже — отвърна му Домон. — И, Ярин, ако някой среже въжето си преди онези жени да се качат на борда, ще му пръсна черепа.

— Ами ако не дойдат, капитане? Ако вместо тях дойдат войници на Сеанчан?

— Успокой се, човече! Ако дойдат войници, ще отплаваме към устието на залива и Светлината дано има милост към всички ни. Но

докато не дойдат войници, ще ги чакам тези жени. А ти се направи все едно че нищо не правиш.

Домон отново се загледа към града, там, където държаха всички дамане. Пръстите му нервно забарабаниха по перилата.

* * *

Вятърът донесе до ноздрите му миризмата на сутрешни кухненски огнища и се опита да отвее пешовете на проядения му от молци плащ, но той го задържа плътно с едната си ръка. Вече бе почти в града. Сред дрехите, които бяха намерили в селото, нямаше сетре, което да му става, и той бе решил, че ще е най-добре да скрие фината сребърна бродерия по ръкавите си и чаплите по яката. Отношението на Сеанчан към покорените хора, оставени да носят оръжие, едва ли се простираше и върху хора с мечове със знака на чаплата.

Едва виждаше Хюрин, който се промъкваше на коня си между фургоните и конюшните. Ингтар, първият, който бе проникнал в града, вече не се виждаше. Перин и Мат следваха Ранд на равни интервали. Той не се обърна, за да се увери, че са там. Не трябваше да се издават, че между тях има нещо общо. Бяха просто петима мъже, пристигащи във Фалме рано заранта, и изобщо не се познаваха.

Хюрин го изчака. Беше сменил сетрето си с една дълга селска дреха и въпреки тежкото наметало, покриващо късия му меч и щита, трепереше от студ.

— Лорд Ингтар е ей там отзад — каза той и кимна към един тесен проход. — Каза да оставим конете тук и да продължим пеш. — След като Ранд слезе от седлото, душещият добави: — Фейн е слязъл надолу по тази улица, лорд Ранд. Почти го надушвам.

Ранд поведе Дорчо натам, където Ингтар вече бе вързал своя кон. Шиенарецът не приличаше много на лорд в дългия си селски кожух, пробит на няколко места, а препасаният на колана му меч висеше странно. Очите му бяха напрегнати, дори трескави.

Ранд върза Дорчо до жребеца на Ингтар и се засуети около дисагите си. Когато тръгнаха, не можа да остави знамето. Не допускаше, че някой от войниците му бърка в багажа му, но не можеше да каже същото за Верин, нито да предвиди какво ще направи тя, ако

намери знамето. Въпреки това се чувстваше притеснен от това, че е с него. Реши да остави дисагите завързани зад седлото.

Дойде Мат, а след няколко мига се появиха и Хюрин и Перин. Приличаха на просяци, но така или иначе през селата бяха минали незабелязани.

— Ами — каза Ингтар, — да видим каквото има да видим.

Тръгнаха към града. Планът на Ингтар предвиждаше да приличат на най-обикновена група мъже, които си говорят нещо, тръгнали заедно, но по улицата се мяркаха твърде малко хора. В тази студена утрин петима мъже вече бяха цяла тълпа.

Вървяха вкупом, но ги водеше Хюрин, който непрестанно душеше из въздуха и завиваше ту по една улица, ту по друга. Останалите крачеха най-небрежно зад него, все едно че случайно минават по същия път.

— Кръстосвал е из целия град — промърмори Хюрин. — Миризмата му е навсякъде и така вони, че е трудно да прецениш къде е нова, и къде — стара. Поне съм сигурен, че все още е тук. Част от нея едва ли е по-стара от един-два дни, сигурен съм.

Из града започнаха да се появяват повече хора — тук продавач на плодове, подреждащ стоката си по сергията, там някой подранил художник, притичващ с навити рула хартия под мишницата и със завързана на гърба палитра, точилар на ножове, смазващ колелото си. Две жени преминаха покрай тях, забързани в обратна посока, едната свела очи и със сребърен нашийник около врата, другата — в дреха с извезани сребристи мълнии и държаща навита сребърна каишка.

Ранд затаи дъх.

— Това да не беше... — Очите на Мат се разшириха. — Това да не беше дамане?

— Така ги описват — отвърна рязко Ингтар. — Хюрин, всички улици ли ще обикаляме из този прокълнат от Сянката град?

— Ами че той е бил навсякъде, лорд Ингтар — отвърна Хюрин. — Вонята му е навсякъде.

Бяха в някакъв квартал, където каменните къщи бяха на по три-четири етажа и големи като ханове.

Завиха на един ъгъл и Ранд се стресна като видя отделение сеанчански войници, застанали на стража пред една голяма къща — както и от вида на две жени в рокли с бродирани мълнии, които

разговаряха на прага на къщата отсреща. На покрива на къщата, пазена от войниците, се вееше знаме — златен ястреб, стиснал в ноктите си мълнии. Къщата, пред която стояха двете жени, бе съвсем обикновена. Бронята на командира на стражата беше нашарена с червено, черно и златно, шлемът му беше позлатен и боядисан така, че да прилича на паешка глава. А после Ранд забеляза двата големи силуета със сбръчкана кожа, присвити между войниците, и рязко спря.

„Гролми.“ Не можеше да сбърка тези огромни жабешки глави с три очи с нищо друго. „Не е възможно!“ Може би наистина сънуваше и всичко това беше някакъв кошмар. „Може би дори все още не сме тръгнали за Фалме.“

— В името на Светлината, какви са тези чудовища? — попита Мат.

Очите на Хюрин бяха станали големи почти колкото лицето му.

— Лорд Ранд, но това са... Това са...

— Няма значение — прекъсна го Ранд.

— Дошли сме тук за Рога — намеси се Ингтар. — А не да зяпаме разните чудовища на Сеанчан. Съсредоточи се и намери Фейн, Хюрин.

Войниците почти не им обърнаха внимание и те продължиха по улицата към залива. Ранд се взря в хвърлилите котва кораби — високи и с кубична форма.

— Бил е тук много пъти. — Хюрин отри нос с опакото на ръката си. — Улицата вони на него на пластове, един върху друг. Мисля, че е бил тук най-късно вчера, лорд Ингтар. Ако не и снощи.

— Тя е тук — изведнъж прошепна Мат, обърна се и закрачи назад, вирайки се към високата къща със знамето. — Там, вътре. Преди малко дори не я усетих заради онези... онези твари, но сега я усещам.

Перин го сръга в ребрата.

— Добре де, престани, докато не са започнали да се питат какво си се заяпал към тях като някой смахнат.

Ранд се озърна през рамо. Командирът гледаше към тях. Мат се извърна намусен.

— Нима просто ще си отидем? Тя е вътре, казвам ви.

— Ние търсим Рога — изръмжа Ингтар. — На всяка цена смятам да намеря Фейн и да го накарам да ми каже къде е.

Мат не отвърна нищо, но цялото му лице се превърна в отчаян зов. „Аз също трябва да намеря Фейн — помисли си Ранд. — На всяка цена.“ Но когато видя лицето на Мат, каза:

— Ингтар, ако камата е в тази къща, Фейн сигурно също е там. Не си представям как ще остави камата или Рога далеч от погледа си.

Ингтар се закова на място и след миг мълчание отвърна:

— Би могло, но няма как да разберем.

— Можем да се скрием някъде наоколо и да наблюдаваме, докато излезе — каза Ранд. — Ако излезе рано, значи спи там. А се обзалагам, че Рогът е там, където спи. Ако не излезе, можем да се върнем при Верин до обяд и преди да е паднала нощта да съставим план.

— Нямам намерение да чакам Верин — отвърна Ингтар. — Нито пък ще чакам нощта. Вече чаках твърде дълго. Рогът трябва да е в ръцете ми преди слънцето да е залязло.

— Но ние не знаем нищо, Ингтар.

— Знам, че камата е вътре — обади се Мат.

— А Хюрин твърди, че Фейн е бил тук снощи. — Ингтар прекъсна опитите на Хюрин да се уточни. — За пръв път спомена за по-близко от един-два дни. Веднага отиваме да приберем Рога. Веднага!

— Но как? — възкликна Ранд. Командирът пред входа вече не ги гледаше, но пред сградата все още имаше поне двадесет войници. „И два гролма. Това е лудост! Не е възможно тук да има гролми.“ Но мисълта му не накара чудовищата да изчезнат.

— Изглежда, зад всички тези къщи има градини — каза Ингтар. — Понякога хората толкова усърдно пазят фронта, че забравят тила. Хайде. — И той се запъти към най-близкия тесен проход между двете високи къщи. Хюрин и Мат се затичаха след него.

Ранд и Перин се спогледаха и ги последваха.

Скоро се озоваха срещу веещото се знаме. Ингтар надяна укрепените си със стоманени пластинки ръкавици, подскочи нагоре, хвана се за ръба на стената и надникна през нея.

— Дървета — чу се гласът му. — Алеи. Жива душа не се... Момент! Пазач. Само един. Че той дори не си е сложил шлема! Брой до петдесет, след което ме следвай. — И се прехвърли през стената преди Ранд да успее да промълви и дума.

Мат бавно започна да отброява. Ранд беше затаил дъх. Перин опипваше брадвата си, а Хюрин беше стиснал дръжката на меча си.

— ...петдесет.

Хюрин се изкатери по стената, преди думата да успее да излети от устата на Мат. Перин веднага се преметна след него.

Ранд си помисли, че Мат може би има нужда от помощ — изглеждаше толкова блед и изтощен, — но приятелят му се закатери пъргаво, без да показва никакъв признак на немощ. Грубите камъни предлагаха достатъчно места за захващане и само след няколко мига Ранд се озова зад стената, приклекнал до Мат, Перин и Хюрин.

След миг видяха шиенареца — с меч в ръката той се беше прилепил към стената на къщата.

Затичаха към него.

— Вътре е. Усещам я — измърмори Мат.

— Къде е пазачът? — прошепна Ранд.

— Мъртъв е — отвърна Ингтар. — Беше прекалено самоуверен. Дори не извика. Лежи под ей онези храсти.

Ранд го зяпна. „Сеанчан самоуверени?“ Единственото, което го задържа да не хукне обратно, беше задавеното мърморене на Мат.

— Почти стигнахме. — Гласът на Ингтар прозвуча така, сякаш говореше на себе си. — Почти. Хайде.

Ранд извади меча си. Промъкнаха се към стълбището на задния вход. Мерна Хюрин, който бе стиснал дръжката на късия си меч и малкия си, насечен от удари щит, и Перин, който неохотно измъкна брадвата от клупа на колана си.

Коридорът се оказа тесен. От полуотворената врата вдясно миришеше на кухня. Чуваха се гласове и дрънчене на съдове.

Ингтар даде знак на Мат да води и петимата се промъкнаха покрай вратата.

Стройна млада жена с тъмна коса излезе от вратата пред тях, понесла поднос с една чашка. Всички замръзнаха. Тя им обърна гръб, без да ги поглежда. Очите на Ранд се разшириха. Дългата ѝ бяла рокля беше почти прозрачна.

— Видяхте ли? — изхриптя Мат. — Можеше да се види направо през...

Ингтар затисна устата му с широката си длан и прошепна:

— Мисли за това, за което сме тук. А сега го намери. Намери ми Рога!

Мат посочи към едно тясно вито стълбище. Изкачиха се по него и тръгнаха през стаите. Мебелировката беше оскъдна. Тук-там по стените висяха пана, имаше и паравани с изрисувани по тях птици, кацнали по клони, или по някое и друго цвете. На един от параваните беше изобразена буйна река, но освен разпенената вода и тесните ивици на речния бряг останалата част от платното беше гола.

Навсякъде около тях се долавяше шумът на шетащи хора, по пода скърцаха пантофи, чуваше се тих шепот. Никой не се виждаше, но Ранд си представяше как някой ще изскочи изведнъж в коридора и ще види петима непознати мъже, промъкващи се с оръжия в ръце, и ще вдигне тревога...

— Тук — прошепна Мат и посочи една двукрила врата с изящно издялани дървени дръжки. — Камата поне е тук.

Нахълтаха вътре. Нямаше никого.

Изрисувани паравани скриваха всички стени и вратите по тях, ако имаше такива, и забулваха светлината, струяща през прозорците, които трябваше да гледат към улицата. В единия край на голямата зала имаше висок кръгъл бюфет. В другия се виждаше малка маса и единствен стол върху килима, обърнат към нея. Ранд чу как Ингтар ахна, но единственото, което можа да направи, бе да въздъхне облекчено. Завитият златен Рог на Валийр лежеше на масичката върху дървена подставка. Под него проблясваше рубинът на дръжката на камата.

Мат хукна към масата и ги сграбчи.

— Намерихме я — изграчи той и размаха камата. — Намерихме ги.

— Не викай — сряза го Перин. — Още не сме ги изнесли. — Пръстите му трескаво стиснаха дръжката на брадвата.

— Рогът на Валийр. — В гласа на Ингтар се долавяше истинско благоговение. Той колебливо посегна към Рога, пръстът му обходи сребърния надпис и той едва чуто промълви превода, след което дръпна разтрепераната си от възбуда ръка. — Той е! В името на Светлината, той е! Спасен съм!

Хюрин отмести параваните, които скриваха прозорците, и надникна към улицата.

— Онези войници все още си стоят на място, като че ли са пуснали корени. — Сви рамене. — Онези... твари, също.

Ранд пристъпи до него. Двата звяра бяха гролми. Не можеше да сбърка.

— Но как са могли да... — Думите му заглъхнаха. Гледаше през стената на градината на отсрещната къща. По пейките седяха жени или се разхождаха по алеите, все по двойки. Жени, свързани за шиите и китките си със сребърни каишки. Една от жените с нашийник вдигна очи. Той беше твърде далече, за да може ясно да различи лицето ѝ, но за миг очите им сякаш се срещнаха и той разбра. Кръвта се изцеди от лицето му.

— Егвийн! — изпъшка той.

— Какви ги приказваш? — сопна се Мат. — Егвийн си е жива и здрава в Тар Валон. Де и аз да бях там.

— Тя е тук — промълви Ранд. Двете жени завиха и тръгнаха към една от сградите от другата страна на градината. — Там е, оттатък улицата. О, Светлина, сложили са ѝ нашийник!

— Сигурен ли си? — каза Перин, приближи се до него и надникна през прозореца. — Не я виждам, Ранд. А... щях да я позная, ако я видех, дори от това разстояние.

— Сигурен съм — отвърна Ранд. Двете жени се скриха в една от къщите, гледащи към съседната улица. Стомахът му се беше стегнал на възел. „Тя поне трябваше да е в безопасност. Трябваше да е в Бялата кула.“ — Трябва да я измъкна. Вие останалите...

— Така! — Размазаният глас беше тих, но се чу съвсем ясно. — Вие не сте онези, които очаквах.

Ранд зяпна за миг. Високият мъж с обръснатата глава, който бе влязъл в стаята, беше облечен в дълга, влачеща се след него синя роба, а ноктите на пръстите му бяха толкова дълги, че Ранд се зачуди дали изобщо може да държи нещо. Двамата мъже, стоящи раболепно зад него, бяха с наполовина обръснати черепи, а останалата част от черната им коса висеше на плитка на десните им бузи. Един от тях държеше в протегнатите си ръце прибран в ножница меч.

Имаше на разположение само миг за зяпане, защото веднага след това параваните паднаха и зад тях, от двете страни на помещението, се показаха четирима-петима войници, гологлави, но с ризници и с мечове в ръцете.

— Вие се намирате пред самия височайши лорд Тюралк — обяви мъжът, понесъл меча, и сърдито изгледа Ранд и останалите, но краткото мръдване на пръста с лакиран в синьо нокът го прекъсна. Другият слуга пристъпи напред с поклон и свали робата на Тюралк.

— Когато намериха един от стражите ми мъртъв — заговори спокойно обръснатият, — заподозрях човека, който нарича себе си Фейн. Подозирам го, откакто Хюон умря при странни обстоятелства, а той непрекъснато искаше тази кама. — Той вдигна ръце, за да може слугата да свали робата му. Въпреки мекия му, почти пеещ глас, по ръцете и гладката му гръд, оголена до синия пояс, придържащ широк бял панталон, съшит сякаш от стотици люспи, се стегнаха здрави мускули; Звучеше незаинтересовано, като че ли безразличен към остриетата на оръжията, проблясващи в ръцете им. — И сега да намеря тук някакви странници, посегнали не само на камата, но и на Рога. Ще бъде удоволствие за мен да убия един-двама от вас за това, че развалихте предиобеда ми. Онези, които оцелеят, ще ми кажат кои сте и защо сте дошли. — Той се пресегна, без да поглежда — мъжът с меча в ножницата му подаде дръжката — и измъкна тежкото извито острие. — Не ще позволя Рогът да пострада.

Друг сигнал Тюралк не даде, но един от войниците закрачи през стаята и посегна за Рога. Ранд не знаеше дали да се засмее, или не. Мъжът беше в ризница, но нахалното му лице излъчваше също толкова пренебрежение към оръжията им, колкото и това на Тюралк.

Мат сложи край на тази идилия. Щом сеанчанецът протегна ръка, той я перна с камата с рубина. Мъжът изруга и отскочи изненадан. А после изкрещя. Крясъкът му смрази стаята и всички изумени замръзнаха на място. Треперещата ръка, която бе вдигнал към лицето си, започна да почернява, чернилката се заизлива през кървящата рана, пресичаща дланта му. Той отвори широко уста, зави и задращи поразената си ръка, после — рамото. С ритане и гърч се свлече на пода, завъргаля се по копринения килим, лицето му почерня и очите му се издуха като презрели сливи. Затрепера, изтропа по пода с пети и повече не се помръдна. Всяка част от оголената му плът бе почерняла като катран и изглеждаше готова да се пръсне при най-малкото докосване.

Мат облиза устни и преглътна; десницата му, стиснала камата, потръпна тревожно. Дори Тюралк го беше зяпнал с отворена уста.

— Видяхте ли — каза тихо Ингтар. — Не сме лесна плячка. — Изведнъж той скочи през трупа към войниците, опулени към трупа на доскорошния си другар. — Шинова! — изрева шиенарецът. — Следвай ме! — Другите скочиха след него и стаята се огласи от кънтеж на стомана.

Едно изтуптяване на сърцето и Ранд се озова сам срещу Тюрал и меча му. За него мигът на изненада бе приключил. Очите му се бяха приковали в лицето на Ранд; черното издуто тяло на един от войниците му, проснато на пода, сякаш не съществуваше. То като че ли бе престанало да съществува и за двамата слуги до него, както не съществуваха Ранд и мечът му, нито дрънченето на оръжия наоколо. Слугите покорно бяха сгънали дългата роба веднага щом височайшият лорд бе взел меча си и не вдигнаха очи дори при оглушителния писък на поразения воин; сега бяха коленичили до вратата и наблюдаваха двамата с безстрастни очи.

— Подозирах, че ще останем ти и аз. — Тюрал завъртя леко меча в ръцете си, един кръг наляво, после един надясно, и дългите му нокти нежно заопипваха дръжката. Те като че ли изобщо не му пречеха. — Млад си. Хайде да видим какво се изисква, за да притежаваш чаплата от тази страна на океана.

Изведнъж Ранд видя. Високо на острието в ръцете на Тюрал беше гравирана чапла. След малкото обучение, което бе получил, сега той се бе озовал лице в лице с истински майстор на меча. Младежът бързо захвърли подплатения с вълна плащ. Тюрал го изчака.

На Ранд отчаяно му се дося да потърси празнотата. Беше повече от ясно, че ще му трябва всяко късче умение, което можеше да мобилизира, и дори тогава възможността да напусне тази стая жив щеше да е съвсем малка. А трябваше да я напусне жив. Егвийн се намираше толкова близо, че можеше почти да ѝ извика, и той трябваше някак да я освободи. Но в празнотата го чакаше сайдин. Самата мисъл за това накара сърцето му да подскочи. Но също толкова близо, колкото и Егвийн, бяха онези жени. Дамане. Ако докоснеше сайдин и ако не можеше да се спре да прелива, те щяха да разберат, така му беше казала Верин. Да разберат и да се зачудят. Толкова много бяха, и толкова близо. Можеше да надживее Тюрал само за да се озове обкръжен от дамане и да загине, а не можеше да си позволи да загине, преди да е освободил Егвийн. Ранд вдигна меча.

Тюрак безшумно се плъзна по пода към него и остриетата издрънчаха едно в друго.

От самото начало за Ранд стана ясно, че противникът му го изпитва, удряйки само с толкова сила, колкото да разбере какво умее той, после малко по-силно, и още малко повече. Не толкова уменията, колкото бързите китки и пъргавите крака все още пазеха Ранд жив. Без покрова на празнотата той оставаше при всеки пореден напад с половин миг по-бавен от противника. Върхът на тежкия меч в ръцете на Тюрак нанесе сърбяща драскотина точно под лявото му око. Парцал от ръкава на сетрето увисна на рамото му. След един изряден срез под дясната му ръка, точен като ножица на шивач, усети топла влага да се стича по ребрата му.

На лицето на височайшия лорд се изписа разочарование. Той отстъпи назад с пренебрежителен жест.

— Къде си намерил този меч, момченце? Или тук удостояват с чаплата дори и хора по-малко умели и от теб? Няма значение. Остани си в мир. Време е да умреш. — Той отново нападна.

Празнотата обгърна Ранд. Сайдин потече към него, проблясващ примамливо с обещанието за Единствената сила, но той го пренебрегна. Не беше по-трудно, отколкото да пренебрегне остър трън, забил се в плътта му. Отказа Силата да го изпълни, отказа да се слее с мъжката половина на Верния извор. Сля се само с меч в ръцете си, превърна се в едно с пода, в едно със стените. В едно с Тюрак.

Разпозна ударите, прилагани от височайшия лорд. Бяха малко по-различни от това, на което го бяха учили, но не съвсем. Лястовицата в полет срещна Срязването на коприната. Лунният лъч над водата се натъкна на Танца на горската яребица. Лента във въздуха се сблъска с Камъните, падащи от канарите. Завъртяха се из стаята като в танц, а музика им беше звънът на стоманата.

Разочарованието и презрението в тъмните очи на Тюрак се смениха с изненада, последвана от съсредоточение. По челото на височайшия лорд избиха капки пот и той притисна Ранд още по-здраво. Тризъбата мълния се плъзна по Листа, понесен от вятъра.

Мислите на Ранд се понесоха отвън празнотата, отделени от самия него, едва доловими. Не беше достатъчно. Беше се натъкнал на майстор на мечи и с помощта на празнотата и на всяка частица умение едва успяваше да му противостои. Едва. Трябваше да приключи преди

Тюрак да нанесе последния си удар. „Сайдин? Не! Понякога се налага да Прибереш меч в ножницата на собствената си плът.“ Но това нямаше да помогне на Егвийн. Трябваше да приключи още сега. Веднага.

Очите на Тюрак се разшириха от изненада, когато Ранд се плъзна напред. Досега той само се беше отбранявал; сега започна да напада открито. Мечка, тичаща по планинския склон. Всяко движение на меч му беше усилие да достигне тялото на височайшия лорд; сега единственото, което Тюрак можеше да стори, бе да отстъпва и да се защитава.

И в мига, докато Тюрак се мъчеше да отблъсне Мечката, Ранд нападна. Реката, подравяща брега. Падна на едно коляно и мечът му изсвистя напред. Не беше нужно да чуе хрипа на Тюрак, нито да усети съпротивата на срязаната плът, за да разбере. Чу двукратното тупване и извърна глава, знаейки какво ще види. Очите му се плъзнаха по дължината на меч, влажен и червен, после натам, където се беше проснал височайшият лорд. Беше изтървал меч си и тъмна локва зацапваше птиците, втъкани в килима под тялото му. Очите му все още бяха отворени, но замрежени от тънкото прозрачно було на смъртта.

Покровът на празнотата се разтърси. Досега се беше сражавал с тролоци, беше се бил с изчадия на Сянката. Но никога не беше заставал с меч в ръка срещу човешко същество освен в упражнения и на игра. „Току-що убих човек.“ Празнотата се разтърси и сайдин се опита да го изпълни.

Той отчаяно освободи съзнанието си и се огледа. Сепна се, забелязал двамата слуги, все още коленичили до вратата. Беше ги забравил и сега не знаеше как да постъпи с тях. Нито един от двамата не изглеждаше въоръжен, но беше достатъчно само да извикат...

Те не погледнаха към него, нито един към друг. Вместо това се възряха безмълвно в тялото на височайшия си лорд. Измъкнаха ками изпод робите си и той стисна здраво меч в ръце, но всеки от мъжете опря острието в собствената си гръд.

— От раждане, та чак до смърт — пропяха двамата едновременно — аз само на Кръвта слуга съм. — И забиха камите в сърцата си. Прегънаха се напред, изпълнени с кротост, и челата им се опряха в пода като в последен поклон пред господаря им.

Ранд се втренчи в тях с невярващ поглед. „Луди. Аз може и да полудея, но те със сигурност са луди.“

Тъкмо се изправяше на треперещите си крака, когато Ингтар и останалите отново нахлуха в стаята. Всички бяха окървавени и изпосечени. Коженото сетре на Ингтар беше подгизнало от кръв и срязано на много места. Мат продължаваше да държи Рога и камата, чието острие бе станало по-тъмно и от рубина на дръжката. Бравата на Перин също беше почервеняла и той сякаш бе готов всеки момент да повърне.

— Ти се справил с тях? — възкликна Ингтар. — Тогава сме приключили, стига да не вдигнат тревога. Тия глупаци така и не извикаха за помощ, нито веднъж.

— Ще погледна дали стражите отвън са чули нещо — каза Хюрин и се затича към прозореца.

Мат поклати глава.

— Ранд, тези хора са побъркани. Знам, че съм го казвал и преди, но тия тук наистина са смахнати. Тези слуги... — Ранд затаи дъх, зачуден дали всички са се самоубили. Мат добави: — Където ни видеха да се бием, падаха на колене, опираха чела в пода и покриваха главите си с ръце. Нито помръдваха, нито викаха; изобщо не се опитаха да помогнат на войниците или да вдигнат тревога.

— Аз не бих разчитал, че ще останат дълго на колене — намеси се сухо Ингтар. — Напускаме веднага и бягаме колкото ни държат краката.

— Вие тръгвайте — каза Ранд. — Егвийн...

— Глупак! — сряза го Ингтар. — Взехме това, за което дойдохме. Рога на Валийр. Надеждата за спасение. Какво значи едно момиче, дори и да го обичаш, в сравнение с Рога и с онова, което стои зад него?

— Ако ще Тъмния да вземе Рога, хич не ме интересува! Колко струва намирането на Рога, ако изоставя Егвийн с нашийник? Ако направя това, дори и Рогът не би могъл да ме спаси. Самият Създател не би могъл да ме спаси. Ще прокълна себе си.

Ингтар се взря в него с неразгадаемо лице.

— Сериозно го мислиш, нали?

— Отвън става нещо — извика припряно Хюрин. — Един мъж току-що изхвърча навън и всички се замяха като риба в кош.

Почакай! Офицерът влиза в къщата!

— Тръгвай! — извика Ингтар. Понечи да вземе Рога, но Мат вече се беше затичал. Ранд се поколеба, но Ингтар го хвана за лакътя и го задърпа към коридора.

— Не можеш да спасиш момичето, ако останеш тук и загинеш!

И той се затича след тях. Част от самия него закрещя от омраза и самопрезрение, но другата прошепна: „Ще се върна. Ще я освободя.“ В отчаян бяг прекосиха градината и светкавично се закатериха по задната стена. Ингтар изруга, когато Мат подхвърли Рога на Валийр над главата си и отново посегна да го вземе, щом скочи от другата страна, но Мат бързо го вдигна и с едно: — Та той дори не се издраска! — затича по алеята.

Откъм къщата, която току-що бяха изоставили, се разнесоха викове. Някаква жена запищя и някой започна да удря гонг. „Ще се върна.“ Ранд хукна с всички сили след останалите.

ГЛАВА 46

ДА ИЗЛЕЗЕШ ОТ СЯНКАТА

Докато приближаваха зданията, където държаха дамане, Нинив и останалите чуха далечни викове. Тълпите вече започнаха да се трупат и хората по улиците изглеждаха някак изнервени, стъпките им бяха някак по-бързи и ситни от обичайното и в погледите, които мяха към Нинив и жената, която тя теглеше завързана на сребърната каишка, се долавяше безпокойство.

Елейн погледна към източника на шума и виковете, една улица по-нагоре от сградата, над която плющеше знамето с ястреба, стиснал в ноктите си мълнии.

— Какво става там?

— Нищо общо с нас — отвърна твърдо Нинив.

— Надяваш се — добави Мин. — Аз също. — Тя закрачи още по-бързо по стълбите и след малко изчезна във високото каменно здание.

Нинив придърпа каишката.

— Не забравяй, Сийта, ти искаш да се измъкнем не по-малко от нас.

— Да — отвърна трескаво сеанчанката. Беше забила брадичка в гърдите си, за да скрие лицето си. — Няма да ви създам никакви неприятности, кълна се.

Разминаха се с една сул-дам с дамане и Нинив ги стрелна с поглед, за да се увери, че жената с нашийника не е Егвийн. Държеше Сийта близо до себе си, та ако дамане усетеше способността за преливане у една от тях, да си помисли, че е Сийта. Двете жени не им обърнаха внимание. Единственото, което бяха видели, беше рокля с мълнии по гърдите и сива рокля — дрехи на жени, свързани със сребърната нишка на ай-дам. Просто още една Държачка на каишка и една Окаишена, и някакво местно момиче, притичващо след тях, понесло вързопа на сул-дам.

Нинив бутна вратата и трите влязоха.

Каквото и да беше причинило суматохата под знамето на Тюррак, то все още не беше стигнало дотук. Из преддверието се мяркаха само жени. Три дамане в сиво и техните сул-дам с гривните. Две жени с мълнии по роклите си говореха нещо в страни, а други три се разхождаха сами. Четири, облечени като Мин, в прости тъмни вълнени рокли, пристъпваха забързани по коридора, понесли тави.

Мин бе застанала в очакване в единия край на преддверието. Хвърли им само един поглед и закрачи навътре в сградата. Нинив поведе Сийта по коридора след Мин, Елейн заситни зад тях. Никой не ги поглеждаше повече от веднъж, но на Нинив ѝ се стори, че струйката пот, потекла по гръбнака ѝ, скоро ще се превърне в река. Подкара Сийта бързо, за да не може на никоя да ѝ остане време да ги погледне повторно или още по-лошо — да ги попита нещо. Забила очи в пръстите на краката си, Сийта се нуждаеше от толкова малко подкана, че на Нинив ѝ се стори, че ще се затича напред, ако не я задържаше каишката.

Качиха се до четвъртия етаж. Тук таваните бяха ниски, а коридорите — празни и притихнали, ако се изключеха приглушените женски ридания зад стените.

— Това място... — подхвана Елейн и поклати глава. — Усещам, сякаш...

— Да — промълви мрачно Нинив и погледна гневно Сийта, която не откъсваше очи от пода. Бледнината от страха правеше кожата на сеанчанката още по-бледа.

Мин отвори една врата и влязоха в тясно коридорче, с грубо сковани дървени стени. Мин забърза към последната врата вдясно и я бутна.

Тъничка девойка седеше край малка масичка. Главата ѝ бе отпусната върху ръцете, но още преди да вдигне очи, Нинив позна Егвийн. От сребърния нашийник около врата ѝ се спускаше сребриста лента, отвеждаща към гривна, окачена на закачалка на стената. Щом ги видя, очите ѝ се разшириха и устните ѝ се размърдаха безмълвно, но след като Елейн затвори вратата, Егвийн изведнъж се изкикоти и после уплашено притисна длани към устата си.

— Знам, че не сънувам — промълви тя с треперещ глас, — защото ако сънувах, щяхте да сте Ранд и Гавин, яхнали снажни

жребци. Бях се унесла. Стори ми се, че Ранд е тук. Не го видях, но ми се стори... — Гласът ѝ заглъхна.

— Ако смяташ да чакаш тях... — почна сухо Мин.

— О, не. О, не! Но откъде изникнахте? Как успяхте? Тази рокля, Нинив, и ай-дам, а коя е... — Тя рязко изписка. — Това е Сийта! — Гласът ѝ така се втвърди, че Нинив едва го разпозна. — Бих искала да я натопя в делва с вряла вода!

Сийта беше стиснала очи и трепереше.

— Какво са ти направили? — възкликна Елейн. — Какво са могли да ти направят, че да желаш такова нещо?

Егвийн не отмести поглед от сеанчанката.

— Бих искала да я накарам тя да го изпита. Точно това ми направи тя, накара ме да се почувствам все едно, че съм натопена до шията в... — Тя потръпна. — Ти не знаеш какво значи да носиш такова нещо, Елейн. Не можеш да си представиш какво могат да ти причинят. Така и не мога да реша коя от двете е по-лошата, Сийта или Ренна, но всички са еднакво омразни.

— Мисля, че разбирам. — отвърна бавно Нинив. Усещаше потта, рухнала по кожата на Сийта, хладните тръпки, разтърсващи крайниците ѝ. Жълтокосата сеанчанка беше ужасена. Единственото, което можеше да направи за нея, бе ужасът на Сийта да се оправдае, тук и веднага.

— Можеш ли да ми свалиш това? — попита Егвийн, докосвайки нашийника. — Би трябвало да можеш, след като си могла да го поставиш на нея...

Нинив преля съвсем тънка струйка. Нашийникът на врата на Егвийн предлагаше достатъчен повод за гняв, а и да не беше, страхът на Сийта, осъзнаването колко наистина заслужен бе той и собственото ѝ разбиране какво ѝ се иска да направи на тази жена щяха да стигнат. Нашийникът щракна, отвори се и падна от гърлото на Егвийн. Удивена, Егвийн опипа шията си.

— Облечи моите дрехи — подкани я Нинив. Елейн вече разгъваше вързопа върху лзглото. — Ще излезем и никой няма дори да те забележи. — За миг помисли дали да не задържи сайдар — определено беше набрала достатъчно гняв, а усещането бе толкова хубаво — но макар и неохотно, го остави да се оттече. Това беше единственото място във Фалме, където не съществуваше вероятност

някоя сул-дам и дамане да дойдат да проверят, усетили, че някой прелива, но със сигурност щяха да го направят, ако някоя дамане забележеше сиянието около жена, която смята за сул-дам. — Не разбирам защо сама не си се махнала досега. Сама си и дори да не можеш да измислиш как да махнеш това нещо от врата си, можеше просто да го вдигнеш и да побегнеш.

Докато Мин и Елейн трескаво ѝ помагаха да се преоблече в старата рокля на Нинив, Егвийн ѝ обясни какво означаваше оставянето на гривната на място от сул-дам и как ѝ прилошаваше при всеки опит за преливане, освен ако гривната не е на ръката на сул-дам. Можеше да пипа нашийника колкото си иска, стига да не си помисля да го откопчава — и най-малкият намек за това и...

Нинив усети, че ѝ прилошава. От гривната на ръката ѝ се повдигаше. Беше отвратително. Доця ѝ се да я махне преди да е научила още нещо за ай-дам, нещо, от което сигурно щеше да се чувства просмукана цял живот.

Тя разкопча сребърния маншет на ръкава си и я измъкна, затвори я и я окачи на закачалката.

— Не си мисли, че сега можеш да се развиваш за помощ. — Тя размаха юмрук пред носа на Сийта. — Отвориш ли си устата, наистина ще съжалиш, че си се раждала, а на мен не ми трябва това проклето... нещо.

— Вие... вие не смятате да ме оставите тук с това, нали? — прошепна изплашено Сийта. — Не можете! Вържете ме. Запушете ми устата, за да не мога да викам. Моля ви!

Егвийн се изсмя горчиво.

— Остави я така. Няма да викне за помощ дори и без парцал в устата. Остава ти само да се надяваш тази, която те намери, да те освободи от ай-дам и да премълчи малката ти тайна, Сийта. Мръсничката ти тайна, нали?

— За какво говориш? — попита я Елейн.

— Много мислех за това — отвърна Егвийн. — Когато ме оставяха сама, мисленето беше единственото нещо, което можех да правя. Повечето от тях могат да разберат дали една жена прелива, независимо дали са завързани за тях, или не. Не бях сигурна, но Сийта го доказва.

— Какво доказва? — настоя Елейн и очите ѝ внезапно се разшириха — бе разбрала за какво става дума. Егвийн продължи.

— Нинив, ай-дам действа само на жени, които могат да преливат. Не разбираш ли? Сул-дам могат да преливат, също както дамане. — Сийта изръмжа през зъби и яростно затръска глава да отрече. — Една сул-дам по-скоро би умряла, отколкото да признае, че може да прелива, дори да го знаеше. Те изобщо не упражняват тази способност, така че не могат да направят нищо с нея, но могат да преливат.

— Аз ти казах — намеси се Мин. — Иначе този нашийник нямаше да ѝ подейства. — Закопчаваше последните копчета по гърба на Егвийн. — Всяка жена, която не може да прелива, щеше да те изиграе като последна глупачка, ако се опиташ да я контролираш с това нещо.

— Но как е възможно? — удиви се Нинив. — Мислех, че Сеанчан поставят нашийници на всяка жена, която го може.

— Всички, които намерят — каза Егвийн. — Но тези, които могат да намерят, са като теб, мен и Елейн. Ние сме родени с него, готови сме да преливаме независимо дали ще ни учат, или не. Но какво да кажем за момичетата на Сеанчан, които не са родени с тази дарба, но могат да бъдат научени? Не от всяка жена може да стане... Държачка на нашийник. Ренна смяташе, че проявява добрина, когато сул-дам идват да изпитат момичетата. Искат да намерят такива като теб и мен и да ги окаишат, но дават на всички останали да сложат гривните, за да проверят дали могат да усетят онова, което изпитва бедната жена в нашийника. Онези, които могат, биват отвеждани, за да ги обучават за сул-дам. Тъкмо те са жените, които могат да бъдат научени.

Сийта хлипаше тихо.

— Не. Не. Не. — Отново и отново, без да може да спре.

— Знам, че е ужасна — промълви Елейн. — Но изпитвам желание да ѝ помогна някак си. Тя можеше да е една от нашите сестри, но Сеанчан са изопачили всичко.

Нинив понечи да отвори уста, за да ѝ каже, че е по-добре да се погрижи как да помогне на тях самите, и изведнъж вратата се отвори.

— Какво става тук? — извика Ренна. — Гости? — Тя се втренчи в Нинив. — Не съм разрешавала на никоя да се свързва с моето галениче Тули. Дори не знам коя си... — Очите ѝ се спряха на

Егвийн... Егвийн, облечена в роклята на Нинив, вместо в сивата на дамане, Егвийн без нашийник на гърлото си... — и станаха големи като палачинки. Не ѝ остана време да извика.

Преди някоя от останалите да успее да се помръдне, Егвийн грабна каната от умивалника и удари Ренна в диафрагмата. Каната се строши, а сул-дам изпъшка и се преви на две. Егвийн скочи върху ѝ с вой, просна я по гръб, пресегна се за нашийника, който се търкаляше на пода, и го щракна на врата ѝ. С едно дръпване на сребърната каишка изтегли гривната от закачалката и я намести на китката си. Устните ѝ се бяха дръпнали, оголвайки зъбите ѝ, а очите ѝ се бяха приковали в лицето на Ренна в израз на ужасяващо съсредоточение. Притиснала с колене раменете на сул-дам, тя затисна с две ръце устата ѝ. Ренна се загърчи ужасно и очите ѝ се изцъклиха; хрипливи звуци заизлизаха от гърлото ѝ, приглушени от дланите на Егвийн; петите ѝ удряха по пода.

— Престани, Егвийн! — Нинив сграбчи Егвийн за раменете и я дръпна. — Престани! Ти не искаш това! — Ренна остана изпъната по гръб, с посивяло лице и задъхана, втренчена в тавана.

Изведнъж Егвийн се хвърли в прегръдките на Нинив и захлипа, заровила лице в гърдите ѝ.

— Тя ме уязви, Нинив. Да знаеш само какво ми направи! Всички те. Мъчиха ме и ме мъчиха, докато не започнах да правя това, което искаха от мен. Мразя ги! Мразя ги заради всичко, което ми причиниха, мразя ги, защото не можех да се спра да правя това, което искаха от мен,

— Знам — отвърна ѝ кротко Нинив и я погали по косата. — Имаш пълно право да ги мразиш, Егвийн. Пълно право. Заслужават го. Но не бива да позволиш да те накарат да станеш като тях.

Сийта седеше на пода, покрила лицето си с длани. Ренна докосна невярващо нашийника на гърлото си и поклати глава.

Егвийн се изправи и бързо изтри сълзите си.

— Не съм. Не съм като тях. — Тя рязко дръпна гривната от китката си и я хвърли на пода. — Не съм. Но бих искала да ги убия.

— Заслужават го. — Мин гледаше мрачно двете сул-дам.

— Ранд би убил всеки, който е направил такова нещо — промълви Елейн. Сякаш се беше вкочанила. — Сигурна съм, че би го направил.

— Може би си го заслужават — отрони Нинив. — И може би той би го направил. Но мъжете често бъркат мъстта и убийството със справедливостта и рядко раздават истинско правосъдие. — Тя самата често бе раздавала правосъдие с Женския кръг. Понякога мъжете се явяваха на съд пред тях, смятайки, че Женският кръг ще отсъди спора им по-добре, отколкото Селския съвет, но пък винаги си въобразяваха, че могат да повлияят на решението с красноречие или с призови за милост. Женският кръг въздаваше милост тогава, когато си струваше, но справедливост — винаги, и присъдата винаги се произнасяше от Премъдрата. Тя вдигна гривната, захвърлена от Егвийн, и я затвори. — Бих освободила всяка жена тук, ако можех, и бих унищожила всички тези неща, до последното. Но след като не мога... — Тя постави гривната на закачалката върху другата и се обърна към двете сул-дам. — Вече не сте Държачки на каишки. Може би, ако сте много тихи, ще останете тук сами достатъчно дълго, за да измислите как да си махнете нашийниците. Колелото тъче така, както то само пожелае, и може да се окаже, че вие двете сте направили достатъчно добро в живота си, за да се компенсира злото, което сте сторили, достатъчно, за да ви се позволи да ги махнете. Ако не, вероятно ще ви намерят. И ми се струва, че тези, които ви намерят, ще ви зададат твърде много въпроси преди да ви махнат нашийниците. Допускам, че ще опознаете от първа ръка живота, който сте осигурявали на други жени. Ето, това е справедливост — добави тя на останалите.

Погледът на Ренна се беше вкочанил от ужас. Раменете на Сийта се тресяха и тя хлипаше в длани. Нинив вкорави сърцето си. „Това е справедливост — повтори си тя наум. — Справедливост.“

И подкара останалите извън стаята.

Никой не им обърна повече внимание на излизане, отколкото докато влизаха. Нинив предположи, че трябва да благодари за това на роклята на сул-дам, но нямаше търпение да я смени с нещо друго. Каквото и да е. И най-мръсната дрипа щеше да ѝ се стори по-чиста по кожата ѝ.

Момичетата крачеха притихнали зад нея, докато не се озоваха отново на стръмната улица. Не знаеше дали мълчат заради това, което бе направила, или от страх, че някой ще ги спре. Намръщи се. Дали нямаше да се чувстват по-добре, ако им беше позволила да излеят гнева си, прерязвайки гърлата на двете жени?

— Конне — каза Егвийн. — Ще ни трябват конне. Знам конюшните, където държат Бела, но не мисля, че можем да се доберем до нея.

— Налага се да оставим Бела тук — отвърна й Нинив. — Ще се махнем с кораб.

— Но къде са се дянали всички? — възкликна Мин и Нинив едва сега забеляза, че улицата е опустяла.

Тълпите бяха изчезнали, кепенците на всички дюкяни и прозорци по улицата бяха плътно затворени. Но нагоре по улицата, откъм залива, се изкачваше подразделение сеанчански войници, стотина или повече, в плътни редици, с командир с боядисана броня начело. Все още се намираха на половината разстояние от жените, но маршируваха с мрачна, неумолима стъпка, и на Нинив й се стори, че очите на всички са се приковали в нея. „Това са глупости. Не бих могла да видя очите им изпод тези шлемове, а ако някой е вдигнал тревога, то ще е зад гърба ни.“ Въпреки това спря.

— Зад нас има други — промърмори Мин. Сега Нинив чу тропота и на техните ботуши. — Не знам кои ще ни стигнат първи.

Нинив вдиша дълбоко.

— Те нямат нищо общо с нас. — Погледна надолу към приближаващите се войници, към залива, запълнен с високите кораби на Сеанчан. Оттук не можеше да види „Вейка“. Замоли се дано все още да е там, готова да отплава. — Ще минем точно покрай тях. — „О, Светлина, дано да успеем.“

— Нинив, ами ако поискат да тръгнеш с тях? — попита Елейн. — Ти носиш тази рокля... Ако започнат да те разпитват...

— Няма да се върна — обади се мрачно Егвийн. — По-скоро ще умра. Чакай да им покажа на какво ме научиха. — Пред очите на Нинив изведнъж сякаш я обкръжи златен нимб.

— Не! — извика тя, но се оказа твърде късно.

С гръмотевичен тътен улицата пред първите редици на Сеанчан изригна и пръст, камъни и мъже в брони полетяха на всички страни като пръски на фонтан. Засияла още по силно, Егвийн се завъртя и погледна нагоре по улицата, а гръмотевичният тътен се повтори. Прах се посипа върху жените. Сеанчанските войници се развикаха и се пръснаха да се прикрият. Само след няколко мига всички се изпокриха,

с изключение на изпопадалите около кратерите на двете големи ями, прояви улицата от двете страни. По улицата се понесоха стонове.

Нинив вдигна безпомощно ръце, мъчейки се да погледне едновременно и в двете посоки.

— Глупачка! През цялото време се опитваме да не привличаме внимание! — Сега вече не им беше останала никаква надежда за подобно нещо. Можеше само да се надява, че ще успеят някак да си пробият път покрай войниците и да стигнат до залива. „Сега вече дамане със сигурност са разбрали. Такова нещо няма да изтърват.“

— Няма да се върна на онзи таван! — изрева яростно Егвийн. — Няма!

— Пази се! — извика Мин.

С пронизителен вой едно огнено кълбо, голямо колкото кон, се издигна във въздуха над покривите и започна да пада в дъга право към тях.

— Бягай! — изкрещя Нинив и сама се хвърли към най-близката уличка.

Кълбото удари улицата и знойният лъх я отвя по тясната пряка и я събори.

Нинив с мъка се изправи на колене и зяпна към улицата.

Камъните на паважа бяха разтрошени, разбити и почернели в кръг с диаметър десет крачки. Елейн се беше сгушила в една отсрещна уличка. От Мин и Егвийн нямаше и следа. Нинив ужасено закърши ръце.

Елейн, изглежда, разбра какво си е помислила, разтърси енергично глава и посочи надолу по улицата. Бяха побягнали натам.

Нинив въздъхна облекчено, но вместо въздишка от устата ѝ излезе ръмжене. „Глупаво момиче! Можехме да се измъкнем покрай тях!“ Време за укори обаче нямаше. Тя притича до ъгъла и предпазливо надникна иззад ръба на сградата.

Огнена топка колкото човешка глава изфуча към нея и тя отскочи.

Преди сама да се усети, яростта я потопи в Единствената сила. В небесата проблесна мълния и удари някъде нагоре по улицата, откъдето бе долетяла огнената топка. Друга назъбена светкавица раздра небето. Нинив се затича към пристанището. Зад нея изтрещя трета мълния.

„Само Домон да посмее да не ни чака, ще... О, Светлина, дано само се доберем до него живи и здрави.“

* * *

Бейл Домон трепна, изправен на перилата, когато мълнията прониза каменносивото небе и удари някъде горе сред града, после нова и нова. Нямаше чак толкова облаци за такова нещо!

Нещо изгътна гръмко откъм града и една огнена топка се заби в един от покривите точно над кейовете, изхвърляйки високо във въздуха раздробени каменни плочи. По кея се разтичаха сеанчанци. От един от складовете се появи мъж с гролм и затича след войниците към града.

Един от моряците скочи за брадва и замахна към едно от придържащите ги към кея въжета.

Домон сграбчи вдигнатата брадва с едната си ръка и гърлото на моряка с другата.

— „Вейка“ ще остане тук, докато аз не кажа да тръгнем, Едуин Коул!

— Те се побъркаха, капитане! — изрева Ярин. Тътенът на поредния взрив отекна над залива и чайките запищяха, полетели в кръг; нова мълния проблесна и се заби в земята на Фалме. — Тези дамане ще ни избият всички! Хайде да тръгваме, докато се избиват взаимно! Няма и да забележат, че сме изчезнали!

— Аз дадох дума — отвърна Домон, измъкна брадвата от ръката на Коул и я запокити на палубата. — Дума дадох. — „Побързай, жено — помисли си той. — Айез Седай или каквото и да си. Побързай!“

* * *

Джефрам Борнхалд мерна с очи мълнията, проблеснала над Фалме, но я отхвърли от ума си. Някакво огромно летящо създание — несъмнено едно от чудовищата на Сеанчан — диво полетя да се измъкне от зъбците ѝ. Ако беше буря, тя щеше да възпрепятства Сеанчан толкова, колкото и него. Почти обезлесените хълмове все още скриваха града от него, както и него — от града.

Хилядата му мъже се бяха пръснали от двете му страни в дълга редица. Студеният вятър вееше белите им плащове и плющеше в знамето до Борнхалд — златното слънце с вълнистите лъчи на Чедата на Светлината.

— Тръгвай веднага, Биар — изкомандва той. Мъжът с мършавото лице се поколеба и Борнхалд повтори по-рязко: — Казах, тръгвай, чедо Биар!

Биар докосна сърцето си с длан и се поклони.

— Както наредите, милорд-капитан. — После обърна коня си и бавно се отдалечи.

Борнхалд изключи и Биар от ума си. Дотук бе направил, каквото можеше. Той надигна глас.

— Легионът ще настъпи ходом!

Седлата наоколо изскърцаха и дългата редица от мъже с бели плащове бавно пое към Фалме.

* * *

Ранд надникна иззад ъгъла към приближаващите се сеанчанци и веднага залегна сред тесния проход между двете конюшни. Скоро щяха да са тук. Бузата му беше окървавена. Раните, които му бе нанесъл Тюрак, пареха, но сега нищо не можеше да се направи с тях. Небето отново се раздра от мълния. „Какво, в името на Светлината, става тук?“

— Близко ли са? — попита Ингтар. — Рогът на Валийр трябва да бъде спасен, Ранд. — Въпреки Сеанчан, въпреки мълниите и странните взривове из града, той сякаш бе погълнат от собствените си мисли. Мат, Перин и Хюрин бяха в другия край на прохода и наблюдаваха втория сеанчански патрул. Мястото, където бяха оставили конете си, беше вече близо, стига само да можеха да се доберат до тях.

— Тя е в беда — промърмори Ранд. Егвийн. Странно чувство се въртеше в главата му, сякаш късчета от собствения му живот бяха в опасност. Егвийн беше едно от тях, една нишка от въжето, сплело живота му, но имаше и други и той ясно усещаше, че са заплашени. Там долу, във Фалме. И ако някоя от тези нишки се скъсаше, животът

му нямаше повече да е пълен, така, както трябваше да е. Това не го разбираше, но чувството беше ясно и сигурно.

— Тук един мъж може да задържи петдесет — промълви Ингтар. Конюшните бяха съвсем близо една до друга, проходът бе широк едва колкото двамата да могат да застанат един до друг. — В толкова тесен проход един мъж ще може да издържи на петдесет. Не е най-лошият начин да загине човек. И по-малки подвизи са възпети в песни.

— Няма нужда от това — каза Ранд. — Надявам се. — Някакъв покрив сред града се взриви. „Как бих могъл да се върна там? Трябва да я намеря. Трябва!“ Той разтърси глава и отново надникна зад ъгъла. Сеанчанците бяха още по-близо.

— Изобщо не знаех какво се кани да прави — промълви Ингтар тихо, сякаш на себе си. Беше извадил меч си и пробваше острието с пръст. — Някакво невзрачно човече, което иначе не би и забелязал, дори да го гледаш в лицето. „Вкарай го във Фал Дара“ — така ми казаха. Не исках, но трябваше да го направя. Разбираш ли? Трябваше. Така и не разбрах какво възнамерява да прави, докато не изстреля онази стрела. И досега не знам дали се целеше в Амирлин, или в теб.

Ранд усети мраз, взря се в Ингтар и прошепна:

— Какво каза?

Ингтар оглеждаше съсредоточено меч си и като че ли не го чу.

— Човечеството е пометено отвсякъде. Държави пропадат и изчезват. Мраколюбците са навсякъде, а никой сред тези южняци като че ли нито забелязва, нито го интересува. Ние се борим, за да задържим Граничните земи, но всяка година, въпреки всичките ни усилия, Погибелта напредва. А тези южняци си мислят, че тролоците са мит, че мърдраалите са веселчунска приказка. Толкова логично изглеждаше... — Той се навъси и поклати глава. — Изглеждаше единственият изход. Ще бъдем унищожени за нищо, защитавайки хора, които нито разбират, нито ги интересува. Защо да ни унищожават заради тях, след като сами можем да сключим мир? По-добре Сянката, помислих си, отколкото безплодна забрава. Като Каралайн или Харлан, или... Изглеждаше така логично. Тогава.

Ранд го стисна за реверите.

— Говориш безсмислици! — „Не е възможно това, което казва, да е истина. Не е възможно!“ — Кажи го ясно, каквото и да имаш предвид. Говориш безумия!

За пръв път Ингтар го погледна. Очите му блестяха от неизтритите сълзи.

— Ти си по-добър мъж от мен. Овчар или лорд, но си по-добър. Пророчеството казва: „И нека този, който огласи ме, за слава да не мисли, а само за спасение.“ А аз мислех за собственото си спасение. Да надуя Рога и да поведе героите от Вековете срещу Шайол Гул. Сигурно това щеше да е напълно достатъчно, за да ме спаси. Никой човек не може да ходи толкова дълго в Сянката, че да не може отново да излезе на Светлината. Така поне казват. Сигурно това щеше да се окаже предостатъчно, за да измие онова, което съм бил и съм извършил.

— О, Светлина, Ингтар! — Ранд го пусна и се сви до стената на конюшната. — Мисля... Мисля, че само желанието е достатъчно. Мисля, че единственото, което трябва да направиш, е да престанеш да бъдеш... един от тях. — Ингтар трепна, сякаш Ранд го беше произнесъл на глас. „Мраколюбец“.

— Ранд, когато Верин ни доведе тук с Порталния камък, аз... аз преживях други животи. Понякога държах Рога в ръцете си, но никога не го надух. Опитах се да се измъкна от онова, в което се бях превърнал, но не успях. Винаги искаха от мен още нещо, винаги нещо по-лошо от предишното, докато аз не... А ти си готов да се откажеш само за да спасиш приятел. „За слава да не мисли.“ О, Светлина, помогни ми!

Ранд не знаеше какво да каже. Все едно Егвийн да му признаеше, че е убила дете. Твърде ужасно бе, за да го повярва. Твърде ужасно бе за който и да е да го признае, освен ако не беше вярно. Твърде ужасно.

След малко Ингтар отново заговори:

— Трябва да има някаква цена, Ранд. Винаги има цена. Може би ще успея да я платя тук.

— Ингтар, аз...

— Ранд, всеки мъж има право сам да избере кога да Прибере мечата в ножницата. Дори човек като мен.

Преди Ранд да успее да отговори, дотича Хюрин и съобщи:

— Патрулът сви настрани. Надолу към града. Изглежда, се събират там. Мат и Перин вече тръгнаха. — Той бързо надникна към улицата. — По-добре да побързаме и ние. Онези сеанчанци с буболечките на главите всеки миг ще довтасат.

— Тръгвай, Ранд — каза Ингтар, извърна се към улицата и повече не погледна нито Ранд, нито Хюрин. — Отнеси Рога там, където трябва. Винаги съм знаел, че Амирлин трябваше да постави теб начело. Но единственото, което исках, бе да съхраня Шиенар, да ни предпазя да не бъдем пометени и забравени.

— Знам, Ингтар. — Ранд вдиша дълбоко. — Светлината да те освети, лорд Ингтар от Двора Шинова, и дано намериш покой в шепата на Създателя. — Той докосна Ингтар по рамото. — Последната прегръдка на майката ти казва добре дошъл у дома.

Хюрин ахна.

— Благодаря ти — отвърна тихо Ингтар. Напрежението сякаш се отля от него. За пръв път от нощта, в която тролоците нахлуха във Фал Дара, той се изправи така, както го беше видял Ранд за първи път, уверен и спокоен. Доволен.

Ранд се обърна и видя, че Хюрин ги зяпа.

— Време е да тръгваме.

— Но лорд Ингтар...

— ...прави това, което трябва — отвърна рязко Ранд. — А ние тръгваме.

ГЛАВА 47

ПРЕД МОЯ ЗОВ СМЪРТТА НЕ Е ПРЕГРАДА

Мат и Перин вече биха яхнали конете си. Далеч зад гърба си Ранд дочу вика на Ингтар:

— Светлината и Шйнова! — Чуха се и други викове и трясък на стомана.

— Къде е Ингтар? — извика Мат. — Какво става? — Беше окачил Рога на Валийр на седлото си, като че ли беше най-обикновен рог, но камата бе грижливо затъкната в колана му и увенчаната ѝ с рубин дръжка бе обгърната нежно от бледата му ръка, която сякаш се състоеше само от кости и жили.

— Той умира — отвърна хрипливо Ранд, докато се мятеше на гърба на Дорчо.

— Тогава трябва да му помогнем — каза Перин. — Мат може сам да отнесе Рога и камата до...

— Той го прави, за да можем всички да се измъкнем — каза Ранд. „И за това също.“ — Всички ще занесем Рога на Верин, след което можете да ѝ помогнете да го занесе където смята, че принадлежи.

— Какво искаш да кажеш? — попита Перин. Ранд смуши жребеца и Дорчо се понесе към хълмовете извън града.

— Светлината и Шйнова! — изрева победоносно гласът на Ингтар зад него и в отговор поредната мълния проряза тъмното небе.

Ранд се наведе и опря буза във врата на коня. Породистият жребец се понесе в див галоп, с развята опашка и грива. Искаше му се да се отърве от чувството, че бяга от вика на Ингтар, че бяга от онова, което щеше да направи. „Ингтар... Мраколюбец. Не ме интересува. Той все пак беше мой приятел.“ Ала галопът не можеше да го отнесе далеч от собствените му мисли. „Смъртта е по-лека от перце, дългът — по-тежък от планина. Толкова много дългове. Егвийн. Рогът. Фейн. Мат и камата му. Не можеше ли поне да бъдат едно по едно? Трябва да се погрижа за всички наведнъж. О, Светлина, Егвийн!“

Дръпна юздите толкова рязко, че жребецът се плъзна и почти седна на задницата си. Бяха се озовали сред рядка група дървета на билото на един от хълмовете над Фалме. Другите също спряха.

— Какво искаш да кажеш? — настоя Перин. — Ние сме щели да помогнем на Верин да отнесе Рога там, където трябвало? А ти къде ще бъдеш?

— Сигурно вече полудява — каза Мат. — Не би останал с нас, ако започне да полудява. Нали не би останал, Ранд?

— Вие тримата отнесете Рога на Верин — каза Ранд. „Егвийн. Толкова много нишки, в толкова голяма опасност. Толкова много дългове.“ — От мен нямате нужда.

Мат погали дръжката на камата.

— Това добре, но ти? Да ме изгори дано, не е възможно да си започнал да полудяваш. Не е възможно! — Хюрин зяпна към тях, без да разбира и половината от думите им.

— Аз се връщам — отвърна Ранд. — Изобщо не трябваше да напускам града. — Но това някак не прозвуча съвсем вярно дори в собствените му уши. — Трябва да се върна. Веднага. — Така звучеше по-добре. — Егвийн все още е там, забравихте ли? С нашийник на врата.

— Сигурен ли си? — каза Мат. — Аз не я видях. Ох! Щом казваш, че е там, значи е там. Всички занасяме Рога на Верин и после всички се връщаме за нея. Не си мислиш, че бих я оставил там, нали?

Ранд поклати глава. „Нишки. Дългове.“ Имаше чувството, че всеки момент ще избухне като фойерверк. „Светлина, какво става с мен?“

— Мат, Верин трябва да те отведе с тази кама в Тар Валон, за да можеш най-сетне да се освободиш от нея. Нямах никакво време за губене.

— Да се спаси Егвийн не е губене на време! — Но ръката на Мат се беше свила около дръжката на камата.

— Никой от нас не ще може да се върне — каза Перин. — Поне засега. Вижте. — Той посочи назад към Фалме.

Всичко бе почерняло от сеанчански войници, с хиляди, ред след ред, в железни кохорти, отделения, яхнали люспести зверове, както и мъже в тежки ризници на коне, с цветни флагове, плющящи до командирите. Сред редиците се виждаха гролми и други странни

същества, чудовищни птици и гущери и някакви огромни твари, които не можеха да се опишат, със сива набръчкана кожа и огромни бивни. На равни интервали пред редиците стояха сул-дам и дамане, по двойки. Ранд се зачуди дали и Егвийн не е сред тях. В града, зад войниците, от време на време продължаваха да избухват покриви и мълниите не спираха да раздират небето. Два летящи звяра с кожести криле, дълги двадесет разтега, се рееха високо над главите на нашествениците.

— И всичко това заради нас? — възкликна Мат невярващо. — За какви ни мислят тия?

Отговорът изплува в главата на Ранд, но той го отърси от ума си, преди да е успял да се оформи съвсем.

— И напред не можем да тръгнем, лорд Ранд — каза Хюрин. — Бели плащове. Стотици.

Ранд завъртя коня и погледна натам, накъдето сочеше душещият. Дълга белоплаща редица се носеше бавно, като гребен на вълна, към тях през хълмовете.

— Лорд Ранд — промърмори Хюрин, — ако тази сган зърне Рога на Валийр, никога не ще можем да го предадем на някоя Айез Седай.

— Може би затова се струпват Сеанчан — промълви с надежда Мат. — Заради Белите плащове. Може би всичко това изобщо няма нищо общо с нас.

— Има или няма — намеси се мрачно Перин, — тук само след няколко минути ще пламне битка.

— Всяка от двете страни може да ни убие — каза Хюрин, — Дори и да не видят Рога. А ако го видят...

Ранд имаше друга грижа. „Трябва да се върна. Длъжен съм.“ Усети, че се взира в Рога на Валийр. Всички, не само той. Извитият златен Рог, окачен на ефеса на седлото на Мат, бе събрал във фокус очите и на четиримата.

— Той трябва да засвири в часа на Последната битка — каза Мат и облиза устни. — Но никъде не е казано, че не може да се използва преди това. — Дръпна Рога от връзките му и ги погледна с тревога. — Не е казано, че не може.

Никой не отвърна нищо. Ранд бе онемял — собствените му мисли препускаха достатъчно бясно, за да му оставят място за реч.

„Трябва да се върна. Трябва да се върна.“ Колкото по-дълго се взираше в Рога, толкова по-настойтелна ставаше мисълта. „Трябва. Трябва.“

Мат поднесе с трепереща ръка Рога на Валийр към устните си.

Тонът бе чист, златен, тъй както златен беше Рогът. Дърветата наоколо сякаш затрептяха, а също и земята под нозете им, и небето над главите им. Този единствен дълъг звук обхвана всичко.

Сякаш от нищото се надигна мъгла. Отпървом тънки струи увиснаха във въздуха, после — по-дебели езици, гъсти вълни, и още по-гъсти, докато не застлаха земята като облаци.

* * *

Джефрам Борнхалд се вдърви на седлото си, когато някакъв звук изпълни въздуха, тъй сладък, че му се доця да се разсмее, и толкова тъжен, че му се доплака. Сякаш идеше от всички посоки наведнъж. Пред изумения му поглед започна да се надига мъгла. „Сеанчан. Опитват нещо. Разбрали са, че сме тук.“ Беше твърде рано, градът — все още твърде далече, но той извади меча си — дрънченето на ножници прокънтя по дългата редица — и призова:

— Легионът... в тръс, напред!

Мъглата вече покриваше всичко, но той знаеше, че Фалме е там, напред. Конете тръгнаха в крак; не можеше да ги види, но ги чуваше.

Внезапно земята пред него изригна с рев и го засипа с пръст и камъни. Отляво сред бялата слепота се чу нов тътен, зацвилиха коне и закрещяха хора, после отдясно, и пак. И пак. Тътен и крясъци, скрити в мъглата.

— Легион, в атака! — Той заби шпорите и конят му скочи напред.

Тътен и крясъци, обвити в пелената на бялото. Последната му мисъл беше съжаление. Биар нямаше да може да разкаже на сина му Дейн как е загинал.

* * *

Ранд вече не виждаше дърветата наоколо. Мат беше снишил Рога, отворил широко очи в благоговение, но звукът все още кънтеше в ушите на Ранд. Мъглата скриваше всичко, на плавни вълни, бяла като най-фината избелена вълна... и все пак Ранд виждаше. Но това, което виждаше, бе лудост. Фалме пропадна някъде под него заедно с черни редиците на Сеанчан, с мълниците, раздиращи улиците му. После увисна над главата му. Бели плащове щурмуваха и гинеха, докато земята се разтваряше в пламъци под копитата на конете им. Хората тичаха по палубите на високите кораби, изпълнили залива. А на един кораб, много познат му кораб, чакаха ужасени мъже. Той дори разпозна лицето на капитана. Бейл Домон. Стисна главата си с две ръце. Не виждаше дърветата, но можеше да види ясно всеки от приятелите си. Хюрин тревожен. Мат — мърморещ и изпаднал в ужас. Перин с такъв вид, сякаш знаеше, че точно така трябва да стане. Мъглата обгръщаше всичко около тях.

— Лорд Ранд! — изпъшка Хюрин. Не беше нужно да му показва.

От мъглата сякаш по планински склон се запускаха силуети на конници. Отначало гъстите бели облаци почти ги скриваха, но те се приближаваха бавно, и ето че дойде ред на Ранд да ахне. Позна ги. Мъже, не всичките в ризници. И жени. Облеклата и оръжията им идеха от всички Векове, но ги позна до един.

Рогош Орловото око, мъж с бащинско лице и бяла коса, и толкова остър поглед, че прякорът му бе като блед намек. Гайдал Каин, мургав, дръжките на двата меча стърчаха над широките му рамене. Златокосата Биргит с блестящия й сребърен лък и колчана, пълен със сребърни стрели. И още. Познаваше лицата им, знаеше имената им. Чу сто имена, докато се вглеждаше във всяко лице поотделно, някои толкова различни, че изобщо не ги разпозна като имена, макар да знаеше, че са. Михаел вместо Микел. Патрик вместо Паедриг. Оскар наместо Отарин.

Позна и мъжа, който яздеше начело. Висок, с крив нос, с черни хлътнали очи, с големия меч „Правосъд“ на хълбока. Артур Ястребовото крило.

Воините дръпнаха юздите и спряха пред тях.

— Това да не... Това вие ли сте? — ахна Мат.

Бяха малко повече от стотина, разбра Ранд, и осъзна, че по някакъв начин е знаел, че ще са толкова. Устата на Хюрин увисна; очите му почти изскочиха от орбитите си.

— Нужно е много повече от смелост, за да се обвърже един мъж с Рога. — Гласът на Артур Ястребовото крило беше дълбок и покоряващ, глас, свикнал да се разпорежда.

— Или жена — сръза го Биргит.

— Или жена — съгласи се Ястребовото крило. — Едва малцина са привързани към Колелото и се въртят и въртят, за да изпълнят волята на Колелото в Шарката на Вековете. Ти би могъл да му го кажеш, Луз Терин, стига да можеше да помниш кога друг път си бил в плът. — Гледаше Ранд.

Ранд поклати глава, но не можеше да губи време с отрицания.

— Дойдоха нашественици. Мъже, които наричат себе си Сеанчан и използват в сраженията оковани Айез Седай. Трябва да бъдат изтласкани в морето. И... има едно момиче. Егвийн ал-Вийр. Новачка от Бялата кула. Сеанчан са я хванали пленница. Трябва да ми помогнете да я освободя.

За негова изненада неколцина от малката група зад Артур Ястребовото крило се изкикотиха, а Биргит опипа тетивата на лъка си и се разсмя.

— Ти винаги си избираш жени, които ти създават неприятности, Луз Терин. — Гласът ѝ беше мил, като между стари приятели.

— Името ми е Ранд ал-Тор — аряза я той. — Трябва да побързате. Няма време.

— Време? — отвърна усмихната Биргит. — Ние имаме цялото време. — Гайдал Каин пусна юздите, подкара коня си с колене и измъкна мечовете си. Зад него затракаха измъкнати от ножниците мечове, чуха се звуци на обтягани тетиви, копия и брадви се запремятаха в ръцете на воините.

Правосъд блесна като огледало в металната ръкавица на Артур Ястребовото крило.

— Сражавал съм се редом с теб безброй пъти, Луз Терин, и още повече — срещу теб. Колелото ни завърта заради своите цели, не за нашите, за да служим на Шарката. Познавам те, дори и сам да не се познаваш. Ще прогоним заради теб тези нашественици. — Бойният му кон се изправи на задните си крака и той се огледа навъсено. — Нещо тук не е наред. Нещо ме задържа. — Той изведнъж извърна остриите си очи към Ранд. — Ти си тук. А знамето с теб ли е? — След онези зад него се надигна ропот.

— Да. — Ранд скъса връзките на дисагите си и измъкна знамето на Дракона. То изпълни дланите му и увисна почти до коленете на коня. Ропотът сред героите се усили.

— Шарката се заплита около вратовете ни като примка — каза Артур Ястребовото крило. — Ти си тук. Знамето е тук. Вътъкът на този миг е сплетен. Дойдохме след Рога, но трябва да последваме знамето. И Дракона. — Хюрин издаде приглушен звук, сякаш някой му беше стиснал гърлото.

— Да ме изгори дано! — изпъшка Мат. — Вярно е. Да ме изгори дано!

Перин се поколеба само за миг, преди да се смъкне от седлото си, и се затича през мъглата. Отекнаха удари на брадва и след малко той се върна с дълъг прав клон с окастрени филизи.

— Дай ми го, Ранд — промълви той гробовно. — Щом имат нужда от него... Дай ми го.

Ранд припряно му помогна да завържат знамето и когато Перин отново се качи на коня си, полъх на вятъра развълнува бледата коприна и Драконът със змийското тяло се размърда и като че ли оживя. Вятърът не докосна тежката мъгла, само знамето.

— Ти остани тук — обърна се Ранд към Хюрин. — Докато всичко свърши... Тук ще си в безопасност.

Хюрин извади късия си меч.

— Моля да ме простите, лорд Ранд, но не мисля така. Не разбирам и една десета от това, което чух... или от това, което виждам — гласът му се сниши до приглушено мърморене, после пак прозвуча ясно — но стигнах чак дотук и смятам да извървя остатъка от пътя.

Артур Ястребовото крило потупа душещия по гърба.

— Понякога Колелото прибавя и други към нас, приятелю. Можеби и ти един ден ще се намериш сред нас. — Хюрин изправи гръб, сякаш му бяха предложили корона. Ястребовото крило официално се поклони от седлото си на Ранд. — С ваше позволение... лорд Ранд. Тръбачо, ще влееш ли музика в Рога? Такава, че Рогът на Валийр да ни запее в битката? Ще поведеш ли, знаменосецо?

Мат отново наду Рога, дълго и пронизително, и мъглите отекнаха — а Перин сръга коня си и тръгна напред. Ранд измъкна меч с знака на чаплата и препусна пред воините.

Не можеше да види нищо освен дебели пластове бяло и в същото време, неясно как, виждаше онова, което бе зърнал преди. Фалме, из чиито улици някой използваше Силата, и залива, и войската на Сеанчан, и гинешите Бели плащове, всичко това под него и над него, точно както си беше. Сякаш никакво време не бе изминало, откакто Рогът проехтя за първи път, сякаш времето беше спряло, докато героите откликваха на неговия зов, и сега се бе забързало отново.

Дивите звуци, които Мат извличаше от Рога, отекваха сред мъглата, тропотът на копитата на набиращите устрем коне ехтеше. Ранд се понесе сред мъглите, зачуден накъде ли препуска. Облаците се сгъстиха, скривайки фланговете на редицата от герои, галопиращи от двете му страни, скривайки все повече и повече от тях, докато той не започна да вижда около себе си единствено Мат, Перин и Хюрин. Хюрин се бе присвил в седлото си, с широко отворени очи, и пришпорваше коня си. Мат свиреше на Рога и се смееше. Перин, с блеснали жълти очи, вееше знамето на Дракона. А след това и те изчезнаха и на Ранд му се стори, че вече язди сам.

По някакъв начин продължаваше да ги вижда, но така, както виждаше Фалме и Сеанчан. Не можеше да прецени къде са нито къде е той самият. Стисна още по-здраво дръжката на меча и се взря напред в мъглата. Понесе се сам сред белите облаци и някак си разбра, че всичко е така, както трябва да бъде.

Изведнъж в мъглите пред него изникна Баал-замон, разперил широко ръце.

Дорчо диво се изправи на задните си крака и хвърли Ранд от седлото. Ранд стискаше меча. Падна меко. Всъщност като че ли беше паднал върху... върху съвсем нищо. За миг летеше сред мъглите, а после — не.

Когато се изправи, коня му го нямаше, а към него се носеше Баал-замон, вдигнал дълга овъглена тояга. Бяха сами, само двамата и стелещата се наоколо мъгла. Зад Баал-замон тъмнееше сянка. Не сянка върху мъглата — тази чернота изключваше-бялата мъгла.

Ранд осъзна и другите неща, които ставаха. Артур Ястребовото крило и останалите герои връхлитаха срещу Сеанчан. Перин вееше знамето и размахваше брадвата, повече за да отблъсне онези, които се мъчеха да се доберат до него, отколкото да ги поразят. Мат продължаваше да надува Рога на Валийр. Хюрин бе скочил от коня и

се сражаваше с късия си меч и щит така, както си знаеше. Изглеждаше като че ли пълчищата на Сеанчан ще ги пометат, но въпреки това тъкмо Сеанчан в черните брони бяха тези, които отстъпваха.

Ранд пристъпи срещу Баал-замон. Неохотно допусна в себе си празнотата, посегна към Верния извор, изпълни се с Единствената сила. Друг начин нямаше. Вероятно нямаше никакъв шанс срещу Тъмния, но доколкото имаше шанс, той се намираше в Силата. Тя се просмука в него и изпълни всичко — дори дрехите и меча. Стори му се, че всеки миг ще грейне като самото слънце. Изпълни го със страстен трепет. Накара го да му се доще да заповръща.

— Махни се от пътя ми! — изрева той. — Не съм дошъл тук заради теб!

— А за момичето ли? — Баал-замон се разсмя. Устата му се превърна в пламък. Раните му бяха почти зараснали, бяха останали само няколко розови белега. Хубав мъж на средна възраст. С изключение на устата и очите. — Кое точно, Луз Терин? Този път няма кой да ти помогне. Ти си мой, и си мъртъв. При което така или иначе си мой.

— Лъжец! — изрева Ранд и замахна с меча си към Баал-замон, но тоягата от овъглено дърво спря острието му сред дъжд от искри. — Баща на лъжите!

— Глупак! Онези, другите глупаци, които привика, не ти ли казаха кой си? — Пламъците в лицето на Баал-замон забушуваха в смях.

Макар и зареял се в празнотата, Ранд усети мраз. „Дали са могли да го излъжат? Не искам да бъда Преродения Дракон.“ Стисна меча здраво. Разцепване на коприната — но Баал-замон отклоняваше лесно всеки удар; захвърчаха искри като от ковашки чук върху наковалня.

— Имам работа във Фалме, а не с теб. Никога с теб — каза Ранд. „Трябва да задържа вниманието му, докато освободят Егвийн.“ Продължаваше да вижда бушуващата край града битка.

— Жалка отрепка. Ти огласи Рога на Валийр. Сега вече си обвързан с него. Нима мислиш, че червеите от Бялата кула вече ще те пуснат на свобода? Вериги ще надянат на врата ти, толкова тежки, че никога не ще ги скъсаш.

Ранд беше толкова изненадан, че го усети дори в празнотата. „Той не знае всичко. Той не знае!“ Беше сигурен, че ще се изпише на

лицето му. За да го прикрие, се впусна срещу Баал-замон. Стършелът целува медената роза. Луната над водата. Лястовица в полет. Между меча и тоягата засвистяха мълнии. И Баал-замон отстъпи. Очите му грееха като яростно бушуващи пещи.

Ранд видя как Сеанчан отстъпват по улиците на Фалме. Дамане разкъсваха земята с Единствената сила, но това не можеше да спре Артур Ястребовото крило нито другите герои на Рога.

— И ще останеш като плужек, срит под камъка? — изръмжа Баал-замон. Мракът зад него закипя и се размърда. — Докато стоим тук, се самоубиваш. Силата бушува в теб. Изгаря те. Убива те! Само аз мога да те науча как да я държиш под контрол. Служи ми, и ще живееш. Служи ми, или ще умреш!

— Никога! — „Трябва да го задържа достатъчно дълго. Побързай, Ястребово крило. Побързай!“ Той отново нападна Баал-замон. Гълъб, устремен към небето. Падащ лист.

Този път той бе отхвърлен назад. Смътно видя, че Сеанчан възвръщат позициите си. Удвои усилията си. Рибар улавя пъстърва. Сеанчан настъпваха, Артур Ястребовото крило и Перин се биеха един до друг до някакъв фургон. Привеждаща се сламка. Баал-замон посрещна удара му сред фонтан от пурпурни светулки и той трябваше да отскочи преди тоягата да е разцепила главата му. Сеанчан се понесоха напред. Запалване на искрата. Искри се разхвърчаха като порой. Баал-замон отскочи назад и Сеанчан бяха изтласкани по каменистите улици.

На Ранд му се дощя да завие на глас. Изведнъж осъзна, че двете битки са свързани. Когато той настъпеше, героите, призовани от Рога, изтласкваха Сеанчан; отстъпеше ли, Сеанчан се надигаха.

— Те няма да те спасят — каза Баал-замон. — Онези, които биха могли да те спасят, ще бъдат откарани далеч отвъд Аритския океан. Ако изобщо ги видиш отново, ще бъдат роби с нашийници и ще те унищожат по волята на господарите си.

„Егвийн. Не мога да им позволя да ти причинят това.“ Гласът на Баал-замон прокънтя отново:

— Имаш само едно спасение, Ранд ал-Тор. Служи ми, Родоубиецо. Аз съм единственото ти спасение. Служи ми и ще ти дам целия свят. Противиш ли се, ще те унищожа, както съм го правил

толкова пъти досега. Но този път ще те унищожа из корен, до самата ти душа, напълно и завинаги.

„Отново победих, Луз Терин.“ Мисълта бе отвъд празнотата, но въпреки това му трябваше усилие, за да я пренебрегне, да не помисля за всичките животи, през които го беше чувал. Наклони меча си, а Баал-замон стисна тоягата в готовност.

Ранд чак сега осъзна, че Баал-замон се държи така, сякаш мечът със знака на чаплата може да го поразии. „Стомана не може да поразии Тъмния.“ Но Баал-замон наблюдаваше меча бдително. Ранд се беше слял с меча. Усещаше всяка частица от него, малки частици, хиляди пъти по-малки от видимото с просто око. И усещаше Силата, която го обливаше, която се стичаше през него към меча, провираше се през тънките пластове, изковани от Айез Седай по време на Тролокските войни.

И тогава чу друг глас. Гласа на Лан. „Ще дойде време, когато ще поискаш нещо повече от живота.“ Гласът на Ингтар. „Право е на всеки мъж да избере кога да Прибере меча в ножницата.“ Появи се ликът на Егвийн, с нашийник, заживяла ориста на дамане. „Нишките на живота ми. Егвийн. Ако Ястребовото крило влезе във Фалме, ще може да я спаси.“ Преди да го е осъзнал, бе заел първа позиция на Чапла, крачеща в тръстиката, на един крак, с високо вдигнат меч, отворен и беззащитен. „Смъртта е по-лека от перце, дългът — по-тежък от планина.“

Баал-замон се втренчи в него.

— Какво ми се хилиш, идиот? Не разбираш ли, че мога да те унищожа?

Ранд усети как го обзема спокойствие — по-голямо, отколкото онова, което му носеше покровът на празнотата.

— Аз никога не ще ти служа, Баща на лъжите. През хилядата си живота никога не съм ти служил. Знам го. Сигурен съм. Ела. Време е за смърт.

Очите на Баал-замон се разшириха и пак лумнаха като пещи. Чернотата зад него възвря.

— Умри тогава, червей! — И замахна с тоягата като с копие.

Ранд изкрещя: усети как тоягата раздира хълбока му, изгаряйки го като нажежен до бяло шиш. Празнотата потръпна, но той се задържа със сетни сили и прониза с меча със знака на чаплата Баал-замон право

в сърцето. Баал-замон изкрещя, мракът зад него също изкрещя. И светът се взриви сред пламъци.

ГЛАВА 48

ПЪРВИ ПРОГЛАС

Мин тичаше по улицата и се вглеждаше в лицата на хората, надявайки се да намери Егвийн, Елейн или Нинив, но виждаше само фалменци. И нещо я теглеше — като въже, стегнато около кръста ѝ.

Корабите на Сеанчан горяха в залива, други се отдалечаваха към открито море. Почти всички бяха обгърнати в пламъци. А отсам тях един малък кораб се оттегляше от пристана, накланяйки се на една страна в усилие да хване вятър, който да го понесе покрай брега. „Вейка“. Не можеше да вини Бейл Домон за това, че не ги е чакал повече, след всичко, което бе видяла. Струваше ѝ се цяло чудо, че ги е чакал толкова дълго.

Един от корабите на Сеанчан сред залива не гореше. Изведнъж сред крайбрежните скали изникна силует на жена на кон. Конничката препусна по водата — Мин зяпна, — вдигна лък и във въздуха проблесна сребро. Сребърна стрела улучи корпуса на кораба и сякаш светеща нишка го съедини с лъка. С рев, стигнал до ушите ѝ дори и от това разстояние, пламъкът обгърна предната кула и моряците се разтичаха в паника по палубата.

Мин примигна, но когато погледна отново, ездачката беше изчезнала.

Тя разтърси глава и продължи да се изкачва по улицата. Твърде много беше видяла само за един ден, за да може някаква яздеца по водата жена да я впечатли. „Дори това наистина да беше Биргит със своя приказен лък. И Артур Ястребовото крило. Наистина го видях. Наистина!“

Спря пред едно от високите каменни здания. Да, тук трябваше да влезе. Завтече се нагоре по стъпалата, бутна вратата и я отвори.

Никой не направи опит да я спре. Доколкото можеше да прецени, тук нямаше никого. Повечето жители на Фалме бяха наизлезли по улиците и се мъчеха да разберат дали всички не са полудели. Мина през къщата, излезе в градината отзад — и ето, той беше там.

Лежеше по гръб под един дъб, с пребледняло лице и затворени очи, лявата му ръка стискаше дръжка, завършваща с острие, дълго само педя и сякаш разтопено. Гърдите му се вдигаха и отпускаха на пресекулки.

Тя пое дълбоко дъх и се приближи, за да види какво може да направи за него. Първо трябваше да махне това скършено — или стопено? — острие: той можеше да нарани себе си или нея, ако започнеше да се мята. Разтвори ръката му и трепна, като видя, че дръжката се е залепила в дланта му. Захвърли я настрани с гримаса. Чаплата на дръжката се беше жигосала в месото. Но очевидно не от това бе изпаднал в несвяст. „Как се е докарал дотук? Нищо, Нинив ще го намаже с мехлем.“

Бързият оглед ѝ показва, че повечето рани и отоци по тялото му не са пресни — поне кръвта бе имала време да засъхне, а отоците бяха започнали да пожълтяват по ръбовете — но от лявата страна в сетрето му беше прогорена дупка. Тя го разкопча, вдигна ризата и ахна. В хълбока му имаше дълбока прогорена рана, която сама се бе запушила. Това, което я разтърси, бе допирът на плътта му — сякаш докосваше лед; в сравнение с нея дори земята ѝ се струваше топла.

Сграбчи го за раменете и го повлече към къщата. Той увисна в ръцете ѝ, отпуснат като труп.

— Дългуч такъв! — запъшка тя. — Не можеше ли да си малко по-къс и лек? Не, непременно трябва да имаш тия рамене и крака. Защо просто не те оставя тук!

Но го помъкна с пъшкане по стъпалата, като внимаваше да не го тръска, и го вкара вътре. Остави го досами вратата, след което очите ѝ бързо зашариха по коридора. В дъното намери малка спалня с легло, отрупано с одеяла, ѝ вече пълна с цепеници камина. Отметна одеялата, запали огъня и един малък светилник на масата и се върна за Ранд.

Не беше лесна задача да го завлече до стаята, както и да го качи на леглото, но успя да се справи. След малко пъхна ръка под завивките, трепна и поклати глава. Чаршафите бяха леденостудени — нямаше телесна топлина, която да се задържи от завивките. С малко пресилена въздишка Мин се пъхна под одеялата и положи глава на рамото му. Очите му бяха все още склопени; дишаше, макар и неравно, но Мин си помисли, че може да умре, ако тя тръгне да търси Нинив. „Трябва му

Айез Седай — помисли си тя. — Единственото, което мога да направя, е да се опитам да му дам малко топлина.“

За известно време оглежда съсредоточено лицето му — виждаше просто лицето му: не можеше да разчита хора, изпаднали в несвяст.

— Други мъже ми харесват — промълви му тя. — Харесвам мъже образовани, умни. Не ме интересуват ферми, овци и овчари. Особено овчарчета. — С въздишка приглади падналата по челото му коса. Беше нежна като коприна. — Но пък и ти не си овчар, нали? Вече не. О, Светлина, защо Шарката трябваше да ме свързва с теб? Защо не ме сполетя нещо по-безопасно и просто, например да бях станала корабокрушенка, без храна и с дузина гладни айилци около мен?

В коридора се чува стъпки и тя вдигна глава. Вратата се отвори и на прага застана Егвийн.

— О! — беше единственото, което каза.

Бузите на Мин се изчервиха. „Защо се държа така, сякаш съм направила нещо нередно? Глупачка!“

— Аз... аз го топля. Той е в несвяст и е студен като лед.

Егвийн не влезе.

— Аз... почувствах, че ме тегли към себе си. Че съм му нужна. Елейн също го чувства. Помисли си, че има нещо общо с... с това, което е той, но Нинив не изпита нищо. — Тя си пое дълбоко дъх. — Елейн и Нинив оседлават конете. Намерихме Бела. Сеанчан са оставили повечето от конете си. Нинив казва, че трябва да тръгнем колкото може по-скоро и... и... Мин, ти вече знаеш какво е той, нали?

— Знам. — Прииска й се да измъкне ръката си изпод главата на Ранд, но не можеше да се накара да помръдне. — Във всеки случай мисля, че знам. Каквото и да е, той е ранен. Нищо друго не мога да направя за него, освен да го стопля. Може би Нинив може.

— Мин, ти знаеш... знаеш, че той не може да се ожени. Той не е... безопасен... за никоя от нас, Мин.

— Говори само за себе си — каза Мин и придърпа лицето на Ранд към гърдите си. — Излезе точно така, както го каза Елейн. Ти го захвърли заради Бялата кула. Какво те интересува дали ще го взема аз?

Егвийн мълчеше. Не гледаше Ранд, изобщо не гледаше него, а само нея. Мин усети, че лицето ѝ се сгорещява, и ѝ се прииска да отмести поглед, но не можа.

— Ще доведе Нинив — отсече най-сетне Егвийн и тръгна по коридора с изправен гръб и вирната глава.

На Мин ѝ се доця да извика след нея, да я догони, но остана на място като замръзнала. Сълзи на огорчение защипаха очите ѝ. „Става това, което трябва да бъде. Знам го. Разчетох го у всички тях. О, Светлина, как не искам да съм част от всичко това!“

— Ти си виновен — извърна се тя към неподвижното тяло на Ранд. — Не, всъщност не си. Но ти ще платиш за това, струва ми се. Всички сме хванати като мушици в паяжина. А ако ѝ кажех, че предстои да се появи и друга жена, жена, която тя изобщо не познава? Впрочем, какво би казал по този въпрос, прекрасни ми овчарю? Всъщност знаеш ли, че никак не си грозен, но... О, Светлина, та аз дори не знам дали съм тази, която ще избереш. Дори не знам дали искам да избереш мен. Или ще се опиташ да дундуркаш и трите ни на коленете си? Може и да не е твоя вината, Ранд ал-Тор, но не е честно.

— Не е Ранд ал-Тор — отекна мелодичен глас откъм вратата. — Той е Луз Терин Теламон. Преродения Дракон.

Мин се втренчи в най-красивата жена, която бе виждала — с бяла, гладка като коприна кожа и дълга черна коса. Очите ѝ бяха черни като нощта. Роклята ѝ беше толкова бяла, че най-чистият планински сняг би изглеждал пред нея сив, и препасана със сребърен колан. Всичките ѝ накити бяха сребърни. Мин настръхна.

— Какво искаш да кажеш? Коя си ти?

Жената пристъпи и застана над леглото — движенията ѝ бяха изящни. Мин усети, че я задавя завист, въпреки че никога не бе завиждала на никоя жена за нищо — и поглади косата на Ранд, сякаш Мин изобщо не беше тук.

— Той все още не го вярва. Знае го, но не го вярва. Аз насочвах стъпките му, подтиквах го, теглех го, примамвах го. А той бе все така упорит, но този път ще го оформя. Ишамаел смята, че той направлява събитията, но греши. Аз ги направлявам. — Пръстът ѝ потърка челото на Ранд, сякаш рисува знак върху него и Мин с безпокойство си помисли, че прилича на Драконовия зъб. Ранд се размърда и промърмори нещо в просъница.

— Коя си ти? — настоя Мин. Жената я погледна. Само я погледна, но тя усети, че се е свила във възглавниците, притиснала отчаяно Ранд към гърдите си.

— Наричат ме Ланфеар, момиче.

Устата на Мин изведнъж така пресъхнаха, че нямаше да може да проговори дори животът ѝ да зависеше от това. „Една от Отстъпниците! Не! О, Светлина, не!“ Единственото, което можа да стори, бе да поклати глава. Опитът ѝ да го отрече накара Ланфеар да се усмихне.

— Луз Терин беше и е мой, момиче. Грижи се добре за него вместо мен, докато не дойда да си го взема. — И изчезна.

* * *

Биар с мрачна решителност препускаше на изток. Залязващото слънце осветяваше гърба му. Той не се обръщаше назад. Бе видял всичко, което трябваше, всичко, което бе позволила да се види тази прокълната мъгла. Легионът бе загинал, лорд-капитан Джефрам Борнхалд бе загинал, и за това имаше само едно възможно обяснение — бяха ги излъстили Мраколюбци, като онзи Перин от Две реки. Това беше вестта, която трябваше да отнесе на Дейн Борнхалд, сина на лорд-капитана. Но имаше и една още по-лоша вест, която да отнесе, и то не на кого да е, а на самия Педрон Ниал. Трябваше да му докладва за онова, което бе видял в небето над Фалме. Той пришпори коня си и се понесе още по-бързо на изток.

ГЛАВА 49

ТОВА, КОЕТО ТРЯБВАШЕ ДА БЪДЕ

Ранд отвори очи и зяпна към слънчевите лъчи, процеждащи се през някакви гъсти твърди листа. Беше лавър — това вечнозелено дърво винаги му се бе струвало странно. Вятърът носеше лъх на приближаващ сняг. Той лежеше по гръб и усещаше допира на одеялата, обгърнали тялото му. Сетретото и ризата му, изглежда, ги нямаше, но нещо стягаше гърдите му, а левият хълбок го болеше. Извърна глава и видя Мин — седеше на земята до него и го гледаше. Отначало не я позна: не я беше виждал с рокля. Тя му се усмихна плахо.

— Мин! Ти ли си? Откъде се взе? Къде сме? — Паметта му се връщаше на парцаливи откъслечи. Спомняше си стари неща, но новите приличаха на късчета счупено огледало, въртящи се из ума му.

— От Фалме — промълви тя. — Сега сме на пет дни източно оттам и ти през целия път спа.

— Фалме. — Още спомени. Мат бе огласил Рога на Валийр. — Егвийн! Тя... Освободиха ли я? — Затаи дъх.

— Не разбирам какво означава „те“, но е свободна. Ние си я освободихме.

— Вие? Не разбирам. — „Тя е на свобода. Поне тя е...“

— Нинив, Елейн и аз.

— Нинив и Елейн? Как така? Всички ли бяхте във Фалме? — Той понечи да седне, но тя го натисна надолу и остана така, опряла длани на раменете му, с очи, приковани в лицето му. — Тя къде е?

— Отиде си. — Бузите на Мин се изчервиха. — Всички си отидоха. Егвийн и Нинив, Мат, Хюрин и Верин. Хюрин всъщност не искаше да те остави. Сега пътуват към Тар Валон. Егвийн и Нинив, за да продължат обучението си в Кулата, а Мат да се отърве от камата с помощта на Айез Седай. Отнесоха и Рога на Валийр. Още не мога да повярвам, че го видях.

— Отишли са си — промърмори той. — Не е могла да изчака поне да се събудя. — Бузите на Мин се изчервиха още повече и тя го

пусна и заби поглед в скута си.

Той вдигна ръце, за да отрие лицето си, и се спря, загледан изумен в двете си длани. Сега и на лявата му ръка имаше жигосана чапла, също като тази на дясната, очертана ясно и недвусмислено. „Веднъж чапла, която пътя му ще предопредели; Дваж чапла, за да го прогласи истински.“

— Не!

— Отидоха си — каза тя. — И да казваш „не“, това нищо няма да промени.

Той поклати глава. Нещо му подсказа, че болката отстрани е нещо важно. Не помнеше как и от какво е бил ранен, но беше важно. Понечи да вдигне одеялата, за да погледне, но тя дръпна ръцете му.

— Недей, все още не е зараснала. Верин се опита да приложи Лечителството, но каза, че не действало така, както трябва. — Тя се поколеба. — Моарейн казва, че сигурно Нинив е направила нещо, иначе е нямало да оживееш, докато те отнесем при Верин, но Нинив твърди, че била твърде изплашена, за да може да запали и една свещ. Има нещо... нещо нередно с твоята рана. Ще трябва да изчакаш, докато зарасне самичка. — Изглеждаше много разтревожена.

— Моарейн е тук? — Той се изсмя горчиво. — Когато ми каза, че Верин си е заминала, си въобразих, че най-сетне съм се отървал от Айез Седай.

— Тук съм — каза Моарейн. Появи се цялата в синьо и ведра, сякаш се намираше в Бялата кула, пристъпи плавно и застана над него. Мин я изгледа навъсено и Ранд изпита странното чувство, че се кани на всяка цена да го защити от Моарейн.

— Искаше ми се да не си тук — каза той на Айез Седай. — Ако зависеше от мен, по-добре ще е да се върнеш там, където се криеше, и там да си останеш.

— Не съм се крила — отвърна спокойно Моарейн. — Правех, каквото можех тук, на Томанска глава, и във Фалме. Беше твърде малко, макар че научих много. Не успях да спася две от сестрите ни преди Сеанчан да ги подкарат на един от корабите си с Окаишените, но каквото можах, направих.

— Каквото си можала! Изпрати Верин да ме пази като пастир, но аз не съм овца, Моарейн. Каза ми, че мога да замина където си

поискам, и наистина смятам да отида някъде, където теб няма да те има.

— Не аз изпратих Верин. — Моарейн се намръщи. — Тя си го е решила сама. Твърде много хора се интересуват от теб, Ранд. Фейн ли те намери, или ти него?

Внезапната смяна на темата го изненада.

— Фейн ли? Не. Голям герой излязох, няма що. Опитах се да спася Егвийн, а Мин е успяла преди мен. Фейн каза, че ще порази Емондово поле, ако не го намеря, а аз така и не видях очите му. И той ли замина със Сеанчан?

Моарейн поклати глава.

— Не знам. Съжалявам, но наистина не знам. Но по-добре е, че не си го намерил, поне преди да си разбрал какво представлява той.

— Той е Мраколюбец.

— Нещо много повече. Много по-лошо. Падан Фейн е създание на Тъмния до дълбините на душата си, но съм убедена, че в Шадар Логот се е слял с Мордет, който е бил също толкова отвратителен в битката си със Сянката, колкото и самата Сянка. Мордет се е опитал да погълне душата на Фейн, за да се сдобие отново с човешко тяло, но се е натъкнал на душа, докосната пряко от Тъмния, и това, което се е получило... Това, което се е получило, не е било нито Падан Фейн, нито Мордет, а нещо много по-зло, сплав от двамата. Фейн — нека да го наричаме така — е много по-опасен, отколкото можеш да си представиш. След такава среща можеше изобщо да не оцелееш, а и да оцелееш, можеше да те сполети нещо много по-лошо, отколкото просто да преминеш на страната на Сянката.

— Ако той е жив, ако не е заминал за Сеанчан, аз трябва да... — Той внезапно млъкна, когато тя извади изпод пелерината си меч му със знака на чаплата. Острието рязко прекъсваше само на педя от дръжката и сякаш беше стопено. Споменът нахлу с трясък в главата му. — Аз го убих — промълви тихо той. — Този път го убих.

Моарейн захвърли настрана скършения меч като безполезна вещ, каквато той вече беше, и отри дланите си.

— Тъмния не може да бъде съсечен така лесно. Самият факт, че се появи в небето над Фалме, е повече от обезпокоителен. Не би трябвало да е способен на това, ако е окован, както вярваме. А ако не е, защо още не ни е унищожил всички?

Мин се размърда боязливо.

— В небето ли? — ахна Ранд.

— И двамата — каза Моарейн. — Двубоят ви стана на небето, пред очите на всичко живо във Фалме, а може би и на други градове на Томанска глава, ако поне половината от това, което чувам, е вярно.

— Ние... ние видяхме всичко — намеси се плахо Мин и постави кротко длан върху ръката на Ранд.

Моарейн отново бръкна под пелерината си и измъкна някакъв навит на руло пергамент, като онези големи листа, които използваха уличните художници във Фалме. Рисунката бе малко размазана, но все още достатъчно ясна. Мъж с лице като вкаменен пламък се сражаваше с тояга срещу друг, с меч, сред облаци, в които танцуваха мълнии, а зад тях се вееше знамето на Дракона. Лесно можеше да се познае лицето на Ранд.

— Колко души са видели това нещо? — попита той. — Скъсай го веднага! Изгори го!

Айез Седай пусна пергамента да се завие.

— Това няма да промени нищо, Ранд. Купих го преди два дни в едно село. Продават ги със стотици, може би хиляди, и се носи приказката как Драконът е надвил Тъмния в небесата над Фалме.

Ранд погледна Мин. Тя кимна неохотно и стисна ръката му. Изглеждаше изплашена, но не трепна и не се дръпна от него. „Чудно дали Егвийн си е отишла заради това? Имала е пълно право.“

— Шарката се заплита около теб още по-здраво — каза Моарейн. — Сега имаш нужда от мен повече от всякога.

— Нямам нужда от теб — отвърна й дрезгаво той. — И не те искам. Не желая да имам нищо общо с това. — Спомни си, че го бяха нарекли „Луз Терин“. Не само Баал-замон, но и Артур Ястребовото крило. — Не искам! О, Светлина, от Дракона се очаква отново да разруши Света и да разкъса всичко. Няма да бъде Драконът!

— Ти си това, което си — каза Моарейн. — Ти вече разтърсваш света. За пръв път от две хиляди години Черната Аджа се разкри. Арад Доман и Тарабон са на ръба на войната и там ще стане още по-лошо, когато вестите от Фалме стигнат до тях. Кайриен е в гражданска война.

— В Кайриен не съм направил нищо — възрази той. — Не можеш да ме обвиниш и за това.

— Да не правиш нищо се смята за много дълбока стратагема във Великата игра — въздъхна Моарейв. — Особено както я играят сега. Ти беше искрата и Кайриен избухна като фойерверк. Какво мислиш, че ще стане, когато от Фалме мълвата достигне Арад Доман и Тарабон? Винаги са се намирали мъже, готови да тръгнат след онзи, който се провъзгласи за Дракон, но те никога не са разполагали с такива поличби като тази. Има и още нещо. Ето. — Тя хвърли една кожена кесийка на гърдите му.

Той се поколеба за миг, после я отвори. Вътре имаше парченца от нещо, което приличаше на гледжосана керамика, в черно и бяло. Беше виждал такива парчета и преди.

— Още един печат на затвора на Тъмния — изломоти Ранд. Мин ахна и стисна ръката му — сега нейната ръка търсеше утеха, вместо да предлага.

— Два — каза Моарай. — Три от седемте вече са счупени. Единият, който бе у мен, а два намерих в покоите на височайшия лорд във Фалме. Когато бъдат счупени всичките седем, а може би още преди това, кръпката, с която хората са запушили дупката, изкопана от тях в тъмницата, изградена от Създателя, ще се разкъса и Тъмния ще може отново да провере ръката си през тази дупка и да докосне света. А единствената надежда за света ще бъде Прероденият Дракон да е там и да се изправи срещу него.

Мин понечи да го спре да не става, но той я избута настрани.

— Трябва да походя.

Тя му помогна да се изправи, макар и с многобройни въздишки и мърморене, че ще развреди незарасналата си рана. Той сведе глава и видя, че гърдите му са плътно овързани с бинтове.

За миг Ранд се втренчи в захвърления на земята меч със знака на чаплата — по-точно в това, което бе останало от него. „Мечът на Трам. Мечът на баща ми.“ Неохотно, по-неохотно от всичко, което беше правил през целия си живот, се отърси от надеждата, че ще може някога да докаже, че Трам е истинският му баща. Тази мисъл сякаш разкъса сърцето му. Но тя не промени това, което изпитваше към Трам, а Емондово поле беше единственият дом, който бе познавал. „Фейн е най-важното. Един дълг ми остана. Да го спра.“

Двете жени му помогнаха да стигне до близкия огън. Лоиал беше там и разбира се, четеше книга: „Да отплаваш отвъд залеза“, и Перин

също — взираше се в огъня. Шиенарците приготвиха вечерята. Под едно дърво седеше Лан и точеше меча си. Стражникът изгледа Ранд съсредоточено, след което му кимна.

Имаше и още нещо. Знамето на Дракона плющеше на вятъра в центъра на стана. Бяха намерили отнякъде подходяща дръжка, заменила грубия клон, отсечен от Перин.

— Какво прави това тук? — попита Ранд настоятелно. — Да го види всеки, който мине по пътя ли?

— Твърде късно е да се скрие, Ранд — каза Моарейн. — За теб винаги е било твърде късно да се криеш.

— Но не е необходимо и да ме показваш нарочно! Никога няма да намеря Фейн, ако някой ме убие заради това знаме. — Той се обърна към Лоиал и Перин. — Радвам се, че сте останали. Щях да ви разбера, ако не бяхте.

— Че защо да не остана? — каза Лоиал. — Вярно е, че ти се оказа повече тавирен, отколкото предполагах, но все пак си ми приятел. Надявам се поне, че все още си ми приятел. — Ушите му помръднаха колебливо.

— Приятел съм ти — отвърна Ранд. — Поне докато за теб е безопасно да си около мен, а дори и след това.

Усмивката на огиера почти разполови лицето му.

— Аз също оставам — заяви Перин. В гласа му се долавяше нотка на примирение, а също и на одобрение. — Колелото ни втъкава плътно в Шарката, Ранд. Кой от нас можеше да си го помисли в Емондово поле?

Шиенарците се струпаха около тях и за изумление на Ранд всички коленичиха. И всички вдигнаха очи към него.

— Ще се обречем на теб — каза Юно. Останалите закимаха.

— Вие сте се заклели пред Ингтар и пред лорд Агелмар — възрази Ранд. — Ингтар загина като истински воин, Юно. Умря, за да можем ние да се измъкнем с Рога. — Не беше нужно да казва на никого за останалото. Надяваше се, че Ингтар отново е намерил Светлината. — Предайте това на лорд Агелмар, когато се върнете във Фал Дара.

— Казано е — отвърна предпазливо едноокият, — че когато Драконът се прероди, той ще прекъсне всички клетви, ще разруши всички стари връзки. Нищо повече не ни задържа. Искаме да се

закълнем пред теб. — Той извади меча си и го положи пред себе си, с дръжката към Ранд. Останалите шиенарци последваха примера му.

— Ти се срази с Тъмния — каза Масема. Масема, който го мразеше. Масема, който сега го гледаше така, сякаш виждаше в него въплъщение на Светлината. — Видях те, повелителю. Всичко видях. Аз съм твой, до смъртта. — Тъмните му очи грееха от благоговение.

— Трябва да избереш, Ранд — каза Моарейн. — Светът ще бъде разрушен независимо дали ще го разрушиш ти, или не. Тармон Гайдон ще настъпи и това само по себе си ще разкъса света. Все още ли ще се криеш от това, което си, и ще оставиш света да посрещне Последната битка без закрила? Избирай.

Всички го гледаха и чакаха. „Смъртта е по-лека от перце, дългът — по-тежък от планина.“

И той реши.

ГЛАВА 50

СЛЕД ТОВА

По кораби и на коне се пръснаха разказите, разнасяни от търговски фургони и спешени странници, разказвани и преразказвани, променящи се и все пак едни и същи, стигнаха до Арад Доман и Тарабон, и отвъд тях, за знамения и поличби в небето над Фалме. И нови и нови мъже се провъзгласяваха за Дракона, а други мъже ги сразяваха, за да бъдат на свой ред сразени и те.

И друга мълга плъзна — за конна колона, поела от заник слънце през равнината на Алмот. Сто мъже от Граничните земи, говореше мълвата. Не сто, хиляда. Не, хиляда герои се били върнали от гроба, за да отвърнат на зова на Рога на Валийр. Какви ти хиляда, десет хиляди! Те унищожили цял легион на Чедата на Светлината и изтласкали сеанчанците обратно в морето. Те били самите завърнали се армии на Артур Ястребовото крило. Към планините препуснали те, към зората.

Но във всяка версия се повтаряше едно нещо. Предвождал ги мъж, чийто лик бил видян в небето над Фалме, и те яздели под знамето на Преродения Дракон.

„И въззваха хората към Създателя, казвайки: «О, Светлина Небесна, Светлина на Света, нека Предреченият да се роди от планината според Пророчествата, както се е раждал в минали Векове и ще се роди във Вековете бъдни. Нека Принцът на Утрото запее към земята, та всичко, що е зелено, да израсте и долините да наплодят агнета. Нека Повелителят на Зората ни закриля от Мрака и да ни защити Великият меч на правдата. Нека Драконът възседне отново ветровете на Времето.»“

(из „Чарал Дрианаан те Каламон,

Цикълът на Дракона“.
Неизвестен автор, Четвърти Век)

КРАЙ НА КНИГА ВТОРА

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.